

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΜΑΡΤΙΟΣ / ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2021

ΘΕΜΑΤΑ

- Συνοπτική Παρουσίαση Νόμων - Εγκυκλίων - Αποφάσεων
- Απαντήσεις Φορολογικής Επιτροπής - Τεχνικού Γραφείου
- Εγκύκλιοι Υπουργείου Οικονομικών: ΚΦΕ / ΚΦΔ / ΦΠΑ
- ΔΕΔ - Αποφάσεις Δικαστηρίων
- Εργατικά - Ασφαλιστικά
- Μέτρα για την Αντιμετώπιση των Συνεπειών Εμφάνισης του Κορωνοϊού COVID-19
- Γνώμοδοτήσεις ΣΛΟΤ
- Λοιπά Θέματα

Τα πνευματικά δικαιώματα της παρούσας δημοσίευσης του Ενημερωτικού Δελτίου της «ΣΟΛ Α.Ε.», ανήκουν αποκλειστικά στην εταιρεία αυτή. Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/93, όπως ισχύει, η εταιρεία δεν παρέχει την άδεια σε οποιονδήποτε να αναπαράγει το σύνολο, μέρος ή αποσπάσματα της έκδοσης, χωρίς γραπτή άδεια των αρμοδίων οργάνων της. Η χρήση των κειμένων χωρίς άδεια, επισύρει τις ποινές που προβλέπονται από το νόμο και ιδρύει υποχρέωση αποζημίωσης της εταιρείας.

Οι απόψεις που περιέχονται, είναι απόψεις της συντακτικής επιτροπής ή των αρθρογράφων, δεν είναι δεσμευτικές για τις Ελληνικές Φορολογικές Αρχές, οποιαδήποτε άλλη Αρχή ή οποιοδήποτε Δικαστήριο και δεν δίδεται διασφάλιση σε οποιονδήποτε χρήστη ότι οι παραπάνω Αρχές δεν θα αποφασίσουν διαφορετικά από τις απόψεις που εκφράζονται στο παρόν.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΟΜΩΝ - ΕΓΚΥΚΛΙΩΝ - ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	7
- Νόμος 4797/2021 «Κρατική αρωγή προς επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς για θεομηνίες, επείγουσες ρυθμίσεις για τη στήριξη της οικονομίας, συμπληρωματικός κρατικός προϋπολογισμός και συνταξιοδοτική ρύθμιση και λοιπές επείγουσες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 66/23-04-2021).....	7
- Νόμος 4787/2021 Κύρωση Σύμβασης Διανομής Ακινήτου Σύστασης Δικαιώματος Επιφανείας Ακινήτου Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού Αγίου Κοσμά, ρύθμιση συναφών θεμάτων και άλλες διατάξεις. (ΦΕΚ 44/Α/26-3-2021).....	17
- Συνοπτική Παρουσίαση Εγγράφων (Αποφάσεις, Εγκύκλιοι, Γενικά Έγγραφα) αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και ε – ΕΦΚΑ περιόδου Μαρτίου - Απριλίου 2021.....	18
B. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ - ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	20
- Το έκτακτο έσοδο λόγω έκπτωσης 25% επί του ΦΠΑ και των ρυθμισμένων οφειλών, με βάση τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 της από 11.03.2020 ΠΝΠ, απαλλάσσεται της φορολογίας εισοδήματος, ενώ σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής του παρακρατείται φόρος μερίσματος.....	20
- Απόδοση Τελών Χαρτοσήμου από Δήμους, για τα εισοδήματα που αποκτούν από την εκμίσθωση ακινήτων.....	24
- Κατά τη διανομή κερδών Ανώνυμης Εταιρείας κάθε μέτοχος συμμετέχει στα κέρδη της, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 160 του Ν. 4548/2018, κατά την αναλογία του στο μετοχικό κεφάλαιο.....	26
- Τα ακίνητα, ιδιοκτησίας Δήμου, που η χρήση τους παραχωρήθηκε ΧΩΡΙΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΜΑ σε ΝΠΔΔ ΟΤΑ θα απεικονισθούν στα λογιστικά βιβλία του ΝΠΔΔ σε λογαριασμούς τάξεως με αξία μνείας και δεν θα αποτιμηθούν.....	28
Γ. ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	29
I. ΚΦΕ (Ν. 4172/2013)	29
- Α. 1067/2021 Παράταση της προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων φόρου πλοίων πρώτης κατηγορίας του ν. 27/1975.....	29
- Ε. 2075/2021 Εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 4172/2013 στην περίπτωση διάσπασης πιστωτικού ιδρύματος με απόσχιση του κλάδου τραπεζικής δραστηριότητας και σύσταση νέας εταιρείας με βάση τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 2515/1997 και της παρ. 3 του άρθρου 57 του ν. 4601/2019.....	30
- Α. 1087/2021 Διαδικασία και προϋποθέσεις υπαγωγής στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ν. 4172/2013 (Α' 167), περί ειδικού τρόπου φορολόγησης εισοδήματος από μισθωτή εργασία και επιχειρηματική δραστηριότητα που προκύπτει στην ημεδαπή, φυσικών προσώπων που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα.....	32
- Α 1090/2021 «Καθορισμός των προϋποθέσεων, των όρων, της διαδικασίας και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 39B του ν. 4172/2013».....	40
II. ΚΦΔ (Ν. 4174/2013)	44
- 37414 ΕΞ 2021 Τροποποίηση της υπό στοιχεία 148348 ΕΞ 2020/28.12.2020 κοινής απόφασης του Υπουργού Οικονομικών και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Παράταση προθεσμιών εξέτασης αιτήσεων εξώδικης επίλυσης φορολογικών διαφορών της Επιτροπής Εξώδικης Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών του άρθρου 16 του ν. 4714/2020 (Α' 148)» (Β'5825).....	44

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΜΑΡΤΙΟΣ / ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2021

ΕΚΔΟΤΗΣ
ΣΟΛ Α.Ε.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Γιώργος Σταματίου
Δημήτρης Γιώγος
Αθηνά Κεραμιτζή
Κώστας Νιώτης
Θανάσης Παπαποστόλου
Βασίλης Ρητάς
Βιβή Τσίρκα
Κώστας Χάνας

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

ΟΡΚΩΤΟΙ ΛΟΓΙΣΤΕΣ α.ε.

Φωκίωνος Νέγρη 3
112 57 Αθήνα
Τηλ.: 210 8691100
Fax: 210 8618016
solcrowe@solcrowe.gr

www.solcrowe.gr

- A.1054/18.3.2021 Τροποποίηση της υπό στοιχεία Α.1138/2020 απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. «Καθορισμός της έκτασης εφαρμογής, του χρόνου και της διαδικασίας ηλεκτρονικής διαβίβασης δεδομένων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, καθώς και κάθε άλλου αναγκαίου θέματος για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 15Α του ν. 4174/2013 (Κ.Φ.Δ.)», (Β' 2470), όπως ισχύει.....	45
- A.1060/18.3.2021 Διαβίβαση στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), δεδομένων των παραστατικών πωλήσεων ενεργειακών προϊόντων της παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 2960/2001 (Α' 265), όπως ισχύει, είτε με τη χρήση Φ.Η.Μ., που είναι εγκατεστημένοι σε εγκαταστάσεις ονοτήτων κατόχων αδειών των άρθρων 5, 6, 7 και 9 του ν. 3054/2002 (Α' 230), είτε με τη χρήση Υπηρεσιών Παρόχου για την Ηλεκτρονική Τιμολόγηση.....	49
- A.1068/2021 Παράταση απόσυρσης των μοντέλων Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών (Φ.Η.Μ.) που ορίζονται στην υπό στοιχεία ΠΟΛ.1196/ 2017 (Β' 4486) απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. «Απόσυρση από τη χρήση μοντέλων ΦΗΜ που έλαβαν άδεια καταλληλότητας με βάση την ΑΥΟ Σ.1659/104/1988 (Β' 497) και ΑΥΟ ΠΟΛ.1314/1998 (Β' 1338)».....	53
- A.1072/2021 Τροποποίηση της υπό στοιχεία ΠΟΛ.1022/2014 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων «Υποβολή καταστάσεων φορολογικών στοιχείων, για διασταύρωση πληροφοριών» (Β' 179), όπως ισχύει.....	54
- A.1073/26.3.2021 Παράταση έως 30/06/2021 της προθεσμίας αναβάθμισης των ενεργών Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών (Φ.Η.Μ.), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπό στοιχεία ΑΑΔΕ Α.1024/2020 απόφαση του Διοικητή «Συμπληρωματικές τεχνικές προδιαγραφές πρωτοκόλλου επικοινωνίας και κρυπτογράφησης για την διαβίβαση δεδομένων στο πληροφοριακό σύστημα των ΦΗΜ» (Β' 317), όπως ισχύει.....	55
- Αριθμ. Α.1078 Τροποποίηση της υπό στοιχεία Α.1011/16.1.2020 απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) «Απόσυρση από τη χρήση μοντέλων Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών (ΦΗΜ), που έλαβαν άδεια καταλληλότητας με βάση τις Α.Υ.Ο.Ο. ΠΟΛ.1234/9.10.2002 (Β'1362) και ΠΟΛ1135/26-10-2005 (Β'1592), εκτός των Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ. και των ΑΔΗΜΕ Ταξιμέτρων» (Β'85), όπως ισχύει.....	57
- A. 1082/7.4.2021 Περιπτώσεις έλλειψης υπαιτιότητας για τη μη στοιχειοθέτηση της αλληλέγγυας ευθύνης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 50 του ν. 4174/2013	58
- E.2062/2021 Παράταση των προθεσμιών ως προς την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής και αιτήματος αναστολής, καθώς και την εξέταση της ενδικοφανούς προσφυγής του άρθρου 63 ν.4174/2013	61
- Αριθμ. Α.1100 Καθορισμός των απαιτούμενων στοιχείων και δικαιολογητικών, του τρόπου αποστολής ή διαβίβασής τους στη Φορολογική Διοίκηση από τους φορολογούμενους ή τρίτους, των εξαιρούμενων ΚΑΔ καθώς και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα για την εφαρμογή της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 78 του ν. 4790/2021 «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνεχιζόμενες συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ανάπτυξη, την κοινωνική προστασία και την επαναλειτουργία των δικαστηρίων και άλλα ζητήματα» (Α' 48).....	63
III. ΦΠΑ (Ν. 2859/2000)	67
- A.1070/29.3.2021 Κατάργηση της απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών Α. 1118/2020 (Β'2041) και θέση σε ισχύ της απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών Α.1018/2020 (Β' 361) «Εξειδίκευση και απόδειξη της πλήρωσης του κριτηρίου της χρήσης και εκμετάλλευσης στις εκμισθώσεις επαγγελματικών πλοίων αναψυχής»	67
- E.2058/2021 Συμπληρωματικές οδηγίες ως προς την υποχρέωση διακανονισμού φόρου εισροών για επενδυτικό αγαθό που δεν ετέθη σε λειτουργία εντός 5ετίας από την απόκτηση του (άρθρο 33 ΚΦΠΑ)	68
- E.2064/2021 Διαδικασία απαλλαγής από ΦΠΑ για τις αγορές που πραγματοποιούν στη χώρα μας ταξιδιώτες εγκατεστημένοι στο Η.Β. - μεταχείριση ταξιδιωτών εγκατεστημένων στη Βόρεια Ιρλανδία.....	69
Δ. ΔΕΔ – ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ	72
- ΔΕΔ Α 250/2021 Πρόστιμο εκπρόθεσμης καταβολής ΦΣΚ λόγω αύξησης κεφαλαίου ΙΚΕ.....	72
- ΔΕΔ Α 333/2021 Έκδοση πλαστών φορολογικών στοιχείων. Πρόστιμο μη διαφύλαξης στελεχών θεωρημένων φορολογικών στοιχείων (Δ.Α). Απόκρυψη εσόδων λόγω ανακριβώς εκδοθέντων φορολογικών στοιχείων. Η υπέρβαση της προθεσμίας του άρθρου 25 του ν. 4174/2013 για την διάρκεια του ελέγχου δεν δημιουργεί ακυρότητα των επιδικών καταλογισμών εάν τηρήθηκε η διαδικασία που προβλέπεται από τον Κ.Φ.Δ	74
- ΔΕΔ Α 539/2021 Οι ασφαλιστικές εισφορές που κατέβαλε ο προσφεύγων υπέρ του ταμείου επαγγελματικής ασφάλισης (ΤΕΑ), κατά το μέρος που αφορούν τη μισθωτή του εργασία, δεν έχουν υποχρεωτικό χαρακτήρα και συνεπώς, ορθώς, κατά την εκκαθάριση της δήλωσης φορολογικού έτους 2019, η αρμόδια Δ.Ο.Υ. διέγραψε το ποσό των ασφαλιστικών εισφορών προς το ΕΤΑΟ από τον κωδικό 351.....	85
- ΔΕΔ Α 590/2021 Δαπάνες άνω των 500 ευρώ που εξοφλούνται με μετρητά δεν εκπίπτουν έστω και αν γίνει κατάθεση των μετρητών σε τραπεζικό λογαριασμό από την προμηθεύτρια εταιρία.....	88
- ΔΕΔ Α 1163/2020 Επιβάλλεται ΦΠΑ σε τιμολόγηση για παροχή υπηρεσιών βάσει σύμβασης από Ελληνική εταιρεία προς Αλλοδαπή εταιρεία με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα	91
- ΔΕΔ Α 1491/2020 Τεκμαρτό εισόδημα από δωρεάν παραχώρηση ακινήτου απο αλλοδαπό νομικό πρόσωπο	100
- ΔΕΔ Α 1702/2020 Δεν εκπίπτει ο ΦΠΑ για εργασίες ευρείας και γενικευμένης ανακαίνισης οι οποίες προσαυξάνουν την αξία του ακινήτου, εφόσον η μίσθωση είναι μικρότερη των 9 ετών.	105
- ΔΕΔ Α 1782/2020 Στην ανέγερση ακινήτου σε οικόπεδο τρίτου με όρο στο συμφωνητικό την κατεδάφιση του ακινήτου με την λήξη της μίσθωσης δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 41 του ν. 4172/2013.....	112
- ΔΕΔ Θ 95/2021 Στις εκπρόθεσμες αρχικές μηδενικές προσωρινές δηλώσεις παρακρατούμενων φόρων από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν επιβάλλεται το πρόστιμο του άρθρου 54 ν. 4174/2013	123
- ΔΕΔ Θ 145/2021 Δεν είναι εικονικό για τον λήπτη το φορολογικό στοιχείο το οποίο αφορά σε πραγματική συναλλαγή, αν το πρόσωπο του εκδότη είναι διαφορετικό από αυτό που αναγράφεται στο στοιχείο.	126

- ΔΕΔ Θ 212/2021 Προσθήκη ως λογιστική διαφορά και ως προσαύξηση των φορολογητέων εκροών (ΦΠΑ) του διαπιστωθέντος, από καταμέτρηση, ελλείμματος ταμείου..... 131

Ε. ΕΡΓΑΤΙΚΑ - ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ 138

- e-ΕΦΚΑ Εγκύκλιος 22/2.4.2021 Προσδιορισμός των ασφαλιστικών εισφορών, λόγω αναστολής ή καταγγελίας των συμβάσεων εργασίας εργαζομένων, σε επιχειρήσεις - εργοδότες του ιδιωτικού τομέα των περιοχών των Περιφερειακών Ενοτήτων Σάμου, Ικαρίας και Χίου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, που επλήγησαν από το σεισμό της 30ης Οκτωβρίου 2020 - Απεικόνιση στην Α.Π.Δ. της ασφάλισης..... 138
- Κοινή Υπουργική Απόφαση (Κ.Υ.Α.) Δ.15/Δ'54406/2117/11.3.2021 ΦΕΚ 1111/Β/22.3.2021 Προσδιορισμός της διαδικασίας κάλυψης των ασφαλιστικών εισφορών λόγω αναστολής ή καταγγελίας των συμβάσεων εργασίας εργαζομένων σε επιχειρήσεις - εργοδότες, σε περιοχές των Περιφερειακών Ενοτήτων Σάμου, Ικαρίας και Χίου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, που επλήγησαν από τον σεισμό της 30ης Οκτωβρίου 2020..... 139
- ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ Απόφαση Δ15/Ε'710706/423/17-03-2021 (ΦΕΚ Β' 1087/22-03-2021) Διαδικασία προσδιορισμού και εκκαθάρισης ασφαλιστικών εισφορών επί παράλληλης απασχόλησης εντός του e-ΕΦΚΑ..... 143
- e-ΕΦΚΑ – ΚΕΑΟ ΓΕΝΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ 152298/Σ.48631/27-04-2021 Διαχείριση Α.Π.Δ. που περιλαμβάνουν αποκλειστικά εργαζόμενους σε καθεστώς αναστολής των συμβάσεων εργασίας τους, στις περιπτώσεις που δεν είναι δυνατή η ηλεκτρονική υποβολή Α.Π.Δ. κατά το άρθρο 69 Ν.4635/2019..... 146
- e-ΕΦΚΑ ΓΕΝΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ 139794/19.4.2021 Ασφάλιση ιδιοκτητών τουριστικών καταλυμάτων..... 147
- e-ΕΦΚΑ ΓΕΝΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ Α.Π. 154464/28.4.2021 Παράταση έως 05/05/2021 της προθεσμίας υποβολής Α.Π.Δ. εργοδοτών Κοινών Επιχειρήσεων, Οικοδομοτεχνικών Έργων και Δημοσίου..... 149
- ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (Κ.Υ.Α.) 44510 ΕΞ 2021 (ΦΕΚ Β' 1516/15-04-2021) Διαδικασία διαγραφής απαιτήσεων του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης κατά περίπτωση, λόγω της απαλλαγής του σφειλέτη σύμφωνα με τα άρθρα 192 και 196 του ν. 4738/2020 «Ρύθμιση σφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α' 207)..... 150
- ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΗ 18743/14-04-2021 (ΦΕΚ Β' 1661/23-04-2021) Μετάθεση της υποχρεωτικής αργίας της 1ης Μαΐου 2021, σε άλλη εργάσιμη ημέρα..... 154
- ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ Δ.15/Δ'18131/12-04-2021 Οριοθέτηση πληγείσας από φυσική καταστροφή περιοχής..... 155
- ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ Δ.15/Δ'18163/12-04-2021 Οριοθέτηση πληγείσας από φυσική καταστροφή περιοχής..... 155

ΣΤ. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΙΩΝ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19 157

- Αριθμ. Α.1055/2021 Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11-03-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 (Α' 76)..... 157
- Α.1071/2021 Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11-03-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76)..... 174
- ΓΔΟΥ 366/2021 Διαδικασία υποβολής εκδήλωσης ενδιαφέροντος για το προσωρινό μέτρο ενίσχυσης με τη μορφή Επιστρεπτέας Προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 κατά τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο 2021..... 179
- Αριθμ. οικ. 907/7.4.2021 Τροποποίηση της υπ' αρ. οικ. 5629/22/4.2.2021 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Καθορισμός ύψους, προϋποθέσεων, κριτηρίων και διαδικασίας χορήγησης και πληρωμής, της εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης σε δικηγόρους, μηχανικούς, οικονομολόγους και γεωτεχνικούς από τον Ειδικό Λογαριασμό Ανεργίας υπέρ των Αυτοτελών και Ανεξαρτήτων Απασχολούμενων» (Β' 450)..... 183
- Α.1088/2021 «Καθορισμός των Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ) των επιχειρήσεων για την εφαρμογή της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 4790/2021, με τίτλο: «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνεχιζόμενες συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ανάπτυξη, την κοινωνική προστασία και την επαναλειτουργία των δικαστηρίων και άλλα ζητήματα» (Α' 48)..... 186
- Α.1096/2021 «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11-03-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 (Α' 76)»..... 206
- Α.1101/2021 Προσδιορισμός πληττόμενων επιχειρήσεων για την υποχρεωτική απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του συνολικού μισθώματος ή του 40% του συνολικού μισθώματος για τον μήνα Απρίλιο 2021..... 212
- Αριθμ. ΓΔΟΥ 420/2021 Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19, κατά τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο 2021..... 233
- Αριθμ. ΓΔΟΥ 432/28.4.2021 Τροποποίηση της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 420/23.4.2021 απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19, κατά τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο 2021» (Β'1689)..... 256

- Κοινή Υπουργική Απόφαση (Κ.Υ.Α.) 11956/369/18-3-2021 (ΦΕΚ Β' 1067/19-03-2021) Μέτρα στήριξης εργαζομένων ειδικών κατηγοριών	260
- Κοινή Υπουργική Απόφαση (Κ.Υ.Α.) 13779/30-03-2021 (ΦΕΚ Β' 1255/31-03-2021) Παράταση της ισχύος των έκτακτων και προσωρινών μέτρων στην αγορά εργασίας για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 ως προς την οργάνωση του χρόνου και του τόπου εργασίας του άρθρου 4 της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), όπως ισχύει	265
- Κοινή Υπουργική Απόφαση (Κ.Υ.Α.) Αριθμ.οικ. 13800/304/30-3-2021 (ΦΕΚ Β' 1256/31-03-2021) Παράταση προθεσμίας καταβολής των δόσεων ενεργών ρυθμίσεων ασφαλιστικών εισφορών επιχειρήσεων και εργοδοτών στο πλαίσιο των μέτρων για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών του κορωνοϊού COVID-19	266
- e-ΕΦΚΑ ΓΕΝΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ 110410/30.03.2021 Νέα παράταση μέχρι 31/12/2021 της προθεσμίας καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών περιόδων απασχόλησης Φεβρουαρίου, Μαρτίου και Απριλίου 2020.....	272
- ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ Απόφαση Αριθμ. 36982/29-03-2021 (ΦΕΚ Β 1219/29.3.2021) 2η τροποποίηση της υπ' αρ. 29013/8.3.2021 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΕΜΕΙΝΑΝ ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΣΕ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ 2020 ΛΟΓΩ ΤΟΠΙΚΗΣ ΙΣΧΥΟΣ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ COVID 19» (Β' 900).....	273
- e-ΕΦΚΑ Εγκύκλιος 24/2021 Παράταση καταβολής δόσεων ρύθμισης σε επιχειρήσεις και εργοδότες.....	275
- ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (Κ.Υ.Α.) 17512/1153/12.4.2021 (ΦΕΚ Β' 1509/14-04-2021) Τροποποίηση της υπ' αρ. 39363/1537/30-9-2020 (Β' 4262) κοινής υπουργικής απόφασης, ως προς τη διάρκεια εφαρμογής των μέτρων των περ. β), γ), δ) και ε) της παρ. 2 του άρθρου 4 της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως ισχύει.....	276
- ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (Κ.Υ.Α.) 23180/26.4.2021 (ΦΕΚ Β' 1733/27-04-2021) Παράταση της ισχύος των έκτακτων και προσωρινών μέτρων στην αγορά εργασίας για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 ως προς την οργάνωση του χρόνου και του τόπου εργασίας του άρθρου 4 της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του», (Α' 55), όπως ισχύει	278
- ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (Κ.Υ.Α.) 23182/26.4.2021 (ΦΕΚ Β' 1733/27-04-2021) Παράταση της ισχύος των επεκταθέντων σε όλη την Επικράτεια έκτακτων και προσωρινών μέτρων του άρθρου 235 του ν. 4727/2020, ως προς την οργάνωση του τόπου και του χρόνου εργασίας για την αποσυμφόρηση των μέσων μαζικής μεταφοράς και του τόπου εργασίας και ρύθμιση περαιτέρω στοιχείων αυτής (Α' 184)	280
- ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (Κ.Υ.Α.) 24064/28.4.2021 Τροποποίηση της υπό στοιχεία οικ. 23103/478/13-6-2020 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός του πλαισίου εφαρμογής του Μηχανισμού ενίσχυσης της απασχόλησης "ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ"» (Β' 2274).....	282
- ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (Κ.Υ.Α.) οικ. 22547/23.4.2021 (ΦΕΚ Β' 1683/24-04-2021) Αναστολή συμβάσεων εργασίας εργαζομένων σε επιχειρήσεις - εργοδότες του ιδιωτικού τομέα κατά τον μήνα Απρίλιο 2021	287
- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 18898/14.4.2021 Μέτρα διευκόλυνσης εμβολιασμού των εργαζομένων για την πρόληψη της διάδοσης του κορωνοϊού SARS-COV-2.....	321
- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ οικ. 23950/27-4-2021 Συμπληρωματικές διευκρινίσεις επί της ΚΥΑ με αριθμ. 23102/477/12-6-2020 (Β 2268) «Μέτρα οικονομικής ενίσχυσης εποχικά εργαζομένων -Αναστολή συμβάσεων εργασίας εργαζομένων των επιχειρήσεων - εργοδοτών του ιδιωτικού τομέα που πλήττονται σημαντικά»	322
Z. ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ Σ.Λ.Ο.Τ.....	325
- ΣΛΟΤ 108/2021 Προσδιορισμός της έννοιας του κύκλου εργασιών, ως κριτηρίου μεγέθους κατηγορίας οντότητας, όταν υπάρχουν έσοδα επόμενης χρήσης	325
- ΣΛΟΤ 2752/2020 Δανειοδότηση με ωφέλεια από μη καταβολή τόκων σε μέρος αυτής	325
- ΣΛΟΤ 2754/2020 Μέγεθος οντότητας μετά από μετατροπή από ΕΕ σε ΑΕ	328
- ΣΛΟΤ 2761/2020 Λογιστικός χειρισμός των ασφαλιστικών εισφορών της περιόδου αναστολής των συμβάσεων των εργαζομένων οι οποίοι θα επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό	329
- ΣΛΟΤ 2766/2020 Εκμετάλλευση ακινήτου από υποκατάστημα αλλοδαπής εταιρείας, στην χώρα μας	331
H. ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ	333
- E.2066/2021 Διευκρινίσεις για λήψη των εκπώσεων ΤΕ.Π.Α.Η., λόγω εφάπαξ ετήσιας προκαταβολής του και λόγω ετήσιας παραμονής πλοίου σε λιμένες της Ελληνικής Επικράτειας	333
- E.2067/2021 Παροχή οδηγιών σχετικά με την αντιμετώπιση ιδιωτικών σκαφών αναψυχής με σημαία Ηνωμένου Βασιλείου μετά την έξοδο του Η.Β. από την Ε.Ε	334
- E.2073/2021 Διευκρινίσεις επί των διατάξεων του άρθρου 293 του ν. 4738/2020 (Α' 207) και παροχή οδηγιών για την ενιαία εφαρμογή της ρύθμισης οφειλών που προέρχονται από επιχειρηματικά δάνεια και δάνεια φυσικών προσώπων, καθώς και από καταπτώσεις της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας.....	335
- Αριθμ. 43083/2021 Καθορισμός του ποσού, κατά είδος ενισχύσεων, για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στις Στρατηγικές Επενδύσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4608/2019.....	337

A. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΟΜΩΝ - ΕΓΚΥΚΛΙΩΝ - ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Νόμος 4797/2021 «Κρατική αρωγή προς επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς για θεομηνίες, επείγουσες ρυθμίσεις για τη στήριξη της οικονομίας, συμπληρωματικός κρατικός προϋπολογισμός και συνταξιοδοτική ρύθμιση και λοιπές επείγουσες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 66/23-04-2021).

Οι σημαντικότερες διατάξεις του νόμου 4797/2021 είναι οι εξής:

A. Σημαντικές αλλαγές στη Φορολογία Εισοδήματος (Ν. 4172/2013)

- **Παράταση προθεσμίας μέχρι 27 Αυγούστου 2021 της υποβολής των δηλώσεων και ρυθμίσεις καταβολής του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων φορολογικού έτους 2020**

Στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013 προστίθεται παρ. 64 (με ισχύ από 23/04/2021) ως εξής:

«64. Οι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2020 των νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων του άρθρου 45, των οποίων το φορολογικό έτος λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2020, υποβάλλονται εμπρόθεσμα μέχρι την 27η Αυγούστου 2021.

Η καταβολή του φόρου για τις δηλώσεις του προηγούμενου εδαφίου πραγματοποιείται σε οκτώ (8) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες οι δύο πρώτες δόσεις καταβάλλονται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Αυγούστου 2021 και η καθεμία από τις επόμενες μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των έξι (6) επόμενων μηνών.». (Άρθρο 30 του Ν. 4797/2021).

- **Παράταση προθεσμίας μέχρι 27 Αυγούστου 2021 της υποβολής των δηλώσεων και ρυθμίσεις καταβολής του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2020**

Στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013, προστίθεται παρ. 65 (με ισχύ από 23/04/2021) ως εξής:

«65. Οι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2020, υποβάλλονται εμπρόθεσμα μέχρι την 27η Αυγούστου 2021. Η καταβολή του φόρου για τις δηλώσεις του προηγούμενου εδαφίου πραγματοποιείται σε οκτώ (8) ισόποσες μηνιαίες δόσεις από τις οποίες οι δύο πρώτες δόσεις καταβάλλονται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Αυγούστου 2021 και η καθεμία από τις επόμενες μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των έξι (6) επόμενων μηνών.

Η καταβολή του φόρου που προσδιορίζεται από δηλώσεις φορολογούμενων που συμμετέχουν σε νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες, που τηρούν απλογραφικά βιβλία, γίνεται σε έξι (6) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Σεπτεμβρίου 2021 και η καθεμία από τις επόμενες μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των πέντε (5) επόμενων μηνών.

Εφόσον η δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων υποβληθεί μέχρι την 28η.7.2021 και ο προκύπτων οφειλόμενος φόρος καταβληθεί εφάπαξ μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Ιουλίου 2021, παρέχεται στο συνολικό ποσό του φόρου και των λοιπών συμβεβαιούμενων με αυτόν οφειλών έκπτωση τρία τοις εκατό (3%).». (Άρθρο 31 του Ν. 4797/2021).

- **Ρυθμίσεις για τα ανείσπρακτα εισοδήματα από την εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας, φορολογικού έτους 2020. Προκειμένου να μην φορολογηθούν αρκεί να έχει κοινοποιηθεί εξώδικο στον μισθωτή μέχρι την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης**

Στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013 προστίθεται παρ. 66 (με ισχύ από 23/04/2021) ως εξής:

«66. Ειδικά για το φορολογικό έτος 2020, πέραν των οριζόμενων στην παρ. 4 του άρθρου 39, τα εισοδήματα από εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας, τα οποία δεν έχουν εισπραχθεί από τον δικαιούχο, δεν συνυπολογίζονται στο συνολικό εισόδημά του και στην περίπτωση που μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων έχει κοινοποιηθεί στον μισθωτή

εξώδικη καταγγελία της μίσθωσης, λόγω μη καταβολής του μισθώματος ή εξώδικη όχληση για την καταβολή των οφειλόμενων μισθωμάτων.

Εάν έχει κοινοποιηθεί οποιοδήποτε εξώδικο του πρώτου εδαφίου, ο φορολογούμενος οφείλει, μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2021, να προσκομίσει διαταγή πληρωμής ή διαταγή απόδοσης χρήσης μισθίου ή δικαστική απόφαση αποβολής ή επιδίκασης μισθωμάτων ή αντίγραφο της αγωγής αποβολής ή επιδίκασης μισθωμάτων, προκειμένου να μην φορολογηθούν τα εισοδήματα αυτά στο φορολογικό έτος 2020. Σε περίπτωση που προσκομιστούν τα οριζόμενα στο δεύτερο εδάφιο, τα εν λόγω εισοδήματα φορολογούνται στο έτος και κατά το ποσό που αποδεδειγμένα εισπράχθηκαν, κατά παρέκκλιση του άρθρου 8. Στην περίπτωση που τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο δεν προσκομιστούν εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, ο φορολογούμενος οφείλει να δηλώσει τα μισθώματα αυτά με την υποβολή τροποποιητικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2020, η οποία υποβάλλεται χωρίς τόκους και πρόστιμα μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2022. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων δύναται να ορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.». (Άρθρο 32 του Ν. 4797/2021).

➤ **Παράταση της προθεσμίας έως 6 Μαΐου 2021 της επιλογής της υποβολής χωριστών δηλώσεων των συζύγων**

Στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013 προστίθεται παρ. 67 (με ισχύ από 23/04/2021) ως εξής:

«67. Εξαιρετικά, για τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2020, ως προθεσμία υποβολής της ανέγκλητης δήλωσης της περ. β' της παρ. 4 του άρθρου 67 ορίζεται η 6η Μαΐου 2021.». (Άρθρο 33 του Ν. 4797/2021).

➤ **Ειδική ρύθμιση για το έτος 2021 ως προς την προθεσμία, παρατείνεται έως 31 Μαΐου 2021 ,η υποβολής αίτησης και την προθεσμία έκδοσης απόφασης για την εναλλακτική φορολόγηση εισοδήματος φυσικών προσώπων που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα κατά τα άρθρα 5Α και 5Β του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος**

Στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013 προστίθεται παρ. 68, (με ισχύ από 23/04/2021) ως εξής:

«68. Ειδικά για τις αιτήσεις υπαγωγής στον εναλλακτικό τρόπο φορολόγησης εισοδήματος που προκύπτει στην αλλοδαπή, οι οποίες θα υποβληθούν εντός του έτους 2021, κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 5Α και της παρ. 3 του άρθρου 5Β, ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης ορίζεται η 31η.5.2021. Η Φορολογική Διοίκηση εξετάζει την αίτηση και εκδίδει απόφαση επί αυτής, το αργότερο μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Ιουνίου του ίδιου έτους.». (Άρθρο 34 του Ν. 4797/2021).

➤ **Ειδική ρύθμιση για το έτος 2021 ως προς την προθεσμία, παρατείνεται έως 30 Σεπτεμβρίου 2021, η υποβολής αίτησης και την προθεσμία έκδοσης απόφασης για τον ειδικό τρόπο φορολόγησης φυσικών προσώπων που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα κατά το άρθρο 5Γ του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος κατά το άρθρο 5Γ του ν. 4172/2013**

Στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013, προστίθεται παρ. 69, (με ισχύ από 23/04/2021), ως εξής:

«69. Ειδικά για τις αιτήσεις υπαγωγής στον ειδικό τρόπο φορολόγησης εισοδήματος από μισθωτή εργασία και επιχειρηματική δραστηριότητα που προκύπτει στην ημεδαπή, φυσικών προσώπων που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα, οι οποίες θα υποβληθούν εντός του έτους 2021 και αφορούν σε ανάληψη υπηρεσίας ή έναρξη εργασιών ατομικής επιχείρησης που έλαβε χώρα μέχρι τις 31 Ιουλίου του έτους αυτού, κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 5Γ, ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης ορίζεται η 30ή Σεπτεμβρίου 2021.

Η Φορολογική Διοίκηση εξετάζει την αίτηση και εκδίδει απόφαση επί της αίτησης, το αργότερο μέχρι την 30ή Νοεμβρίου 2021.». (Άρθρο 35 του Ν. 4797/2021).

- **Ειδική ρύθμιση για το φορολογικό έτος 2020 ως προς τον εναλλακτικό τρόπο υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας φυσικών προσώπων και έχουν πληγεί από τον covid 19.**

Στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013 προστίθεται παρ. 70 (με ισχύ από 23/04/2021), ως εξής:

«70. α. Ειδικά για το φορολογικό έτος 2020, για τα φυσικά πρόσωπα:

(i) τα οποία ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα η οποία βάσει κανονιστικών πράξεων της διοίκησης, εντός του 2020 χαρακτηρίστηκε ως πληττόμενη, λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 ή ανεστάλη η λειτουργία της, ανεξαρτήτως χρονικού διαστήματος αναστολής,

(ii) των οποίων η σύμβαση εργασίας ανεστάλη για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα εντός του έτους 2020 λόγω των μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID 19, σύμφωνα με το άρθρο δέκατο τρίτο της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), το άρθρο 11 της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83) και το άρθρο 68 του ν. 4756/2020 (Α' 235),

(iii) των οποίων η σύμβαση ναυτολόγησης ανεστάλη κατά τη διάρκεια οποιουδήποτε διαστήματος εντός του 2020 με βάση το άρθρο εξηκοστό τρίτο της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), όπως αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την από 1.5.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90), η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4690/2020 (Α' 104),

(iv) τα οποία εντάχθηκαν στον μηχανισμό ενίσχυσης «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» ανεξαρτήτως χρονικού διαστήματος εντός του 2020, σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν. 4690/2020 και το άρθρο 123 του ν. 4714/2020 (Α' 148),

(v) τα οποία είναι ιδιοκτήτες ακινήτων, που έλαβαν μειωμένο μίσθωμα εντός του 2020, για το οποίο έχει υποβληθεί έστω και μία εγκεκριμένη δήλωση COVID 19, κατόπιν σχετικής επεξεργασίας από την ΑΑΔΕ, σύμφωνα με το άρθρο δεύτερο της από 20.3.2020 της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020, όπως διαμορφώθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4753/2020 (Α' 227) και την παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4690/2020 (Α' 104), όπως ισχύουν μετά και την τροποποίησή τους με το άρθρο 54 του ν. 4758/2020 (Α' 242), όταν προκύπτει διαφορά μεταξύ του τεκμαρτού και του συνολικού εισοδήματος κατά την παρ. 1 του άρθρου 30, δεν εφαρμόζεται το άρθρο 31, εφόσον σωρευτικά:

(αα) τουλάχιστον σε ένα από τα δύο (2) προηγούμενα φορολογικά έτη δεν έτυχε εφαρμογής ο εναλλακτικός τρόπος υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας σύμφωνα με τα άρθρα 30, 31, 32, 33, 34,

(ββ) δεν υπήρξε αύξηση των αντικειμενικών δαπανών και υπηρεσιών του άρθρου 31 του φορολογικού έτους 2020 σε σχέση με το φορολογικό έτος 2019 και

(γγ) σε περίπτωση δαπάνης απόκτησης περιουσιακών στοιχείων του άρθρου 32, η εν λόγω δαπάνη δικαιολογείται από τα αναγραφόμενα στη δήλωση χρηματικά ποσά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 34 του ν. 4172/2013.

β. Μη θιγόμενου του άρθρου 32, αν το εισόδημα των φορολογούμενων της περ. α' και για τα δυο προηγούμενα φορολογικά έτη, προσδιορίστηκε κατόπιν εφαρμογής του εναλλακτικού τρόπου υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας, σύμφωνα με τα άρθρα 30, 31, 32, 33, 34 και για το φορολογικό έτος 2020 προκύπτει προσιθέμενη διαφορά τεκμηρίων, ως δαπάνη του άρθρου 31 για το φορολογικό έτος 2020, λαμβάνεται υπόψη το μικρότερο ποσό αντικειμενικών δαπανών και υπηρεσιών του άρθρου 31 μεταξύ των φορολογικών ετών 2018, 2019 και 2020, εφόσον δεν υπήρξε αύξηση των αντικειμενικών δαπανών και υπηρεσιών του άρθρου 31 του φορολογικού έτους 2020 σε σχέση με το φορολογικό έτος 2019.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται ο χρόνος κατά τον οποίο λαμβάνονται υπόψη οι εγκεκριμένες δηλώσεις COVID 19, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.». **(Άρθρο 36 του Ν. 4797/2021).**

➤ **Εισοδήματα τα οποία δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του απαιτούμενου ποσού δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής**

Στην παρ. 6 του άρθρου 15 του ν. 4172/2013 προστίθεται περ. γ1, (η οποία εφαρμόζεται για τα εισοδήματα που αποκτώνται και για τις δαπάνες που πραγματοποιούνται από 1ης.1.2020 και μετά), ως εξής:

«γ1) Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου δεν υπολογίζονται στο πραγματικό εισόδημα από μισθωτή εργασία, συντάξεις και επιχειρηματική δραστηριότητα, τα παρακάτω εισοδήματα με έκτακτο χαρακτήρα:

i) Τα εισοδήματα των παρ. 3 και 4.

ii) Το επίδομα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων, καθώς και το επίδομα αναζήτησης εργασίας στο πλαίσιο δράσεων συμβουλευτικής (παρ. 5 του άρθρου 64 του ν. 4756/2020 [Α' 235]).

iii) Η αγροτική επιδότηση πρόωρης συνταξιοδότησης.

iv) Η είσπραξη ασφαλιστικής αποζημίωσης ή οικονομικής ενίσχυσης, λόγω διάλυσης αλιευτικού σκάφους.

v) Έκτακτες αποζημιώσεις, αμοιβές, επιχορηγήσεις και οικονομικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στο πλαίσιο αντιμετώπισης των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και αποτελούν εισόδημα.». (Άρθρο 37 του Ν. 4797/2021).

➤ **Εξαιρετικές ρυθμίσεις λόγω πανδημίας κορωνοϊού COVID 19 σχετικά με το απαιτούμενο ποσό δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής και τον προσδιορισμό του φόρου, για το έτος 2020**

Στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται νέα παρ. 71 (με ισχύ από 23/04/2021), ως εξής:

«71. α. Ειδικά για το φορολογικό έτος 2020, κατά παρέκκλιση της περ. β' της παρ. 6 του άρθρου 15, εφαρμόζονται τα εξής:

Το απαιτούμενο ποσό δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής ορίζεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) του πραγματικού εισοδήματος που προέρχεται από μισθωτή εργασία συντάξεις και επιχειρηματική δραστηριότητα και μέχρι είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ δαπανών. Στον υπολογισμό του πραγματικού εισοδήματος δεν περιλαμβάνονται το ποσό της εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α και το ποσό της διατροφής που δίδεται στον/στην διαζευγμένο/-η σύζυγο ή σε μέρος συμφώνου συμβίωσης ή εξαρτώμενο τέκνο, εφόσον καταβάλλεται με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής.

Στην περίπτωση που το δηλωθέν ποσό δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής υπολείπεται του απαιτούμενου ποσού δαπανών, ο φόρος που προκύπτει κατά την εφαρμογή της κλίμακας της παρ. 1 προσαυξάνεται σύμφωνα με τις ακόλουθες περιπτώσεις:

(i) Σε περίπτωση που το δηλωθέν ποσό με ηλεκτρονικές συναλλαγές είναι υψηλότερο του 20% του πραγματικού εισοδήματος που προέρχεται από μισθωτή εργασία, συντάξεις και επιχειρηματική δραστηριότητα, ο φόρος που προκύπτει κατά την εφαρμογή της κλίμακας της παρ. 1 προσαυξάνεται κατά το ποσό που προκύπτει από τη θετική διαφορά μεταξύ του απαιτούμενου και του δηλωθέντος ποσού δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή έντεκα τοις εκατό (11%).

(ii) Σε περίπτωση που το δηλωθέν ποσό με ηλεκτρονικές συναλλαγές υπολείπεται του 20% του πραγματικού εισοδήματος που προέρχεται από μισθωτή εργασία, συντάξεις και επιχειρηματική δραστηριότητα, ο φόρος που προκύπτει κατά την εφαρμογή της κλίμακας της παρ. 1 προσαυξάνεται κατά το ποσό που προκύπτει από τη θετική διαφορά μεταξύ του είκοσι τοις εκατό (20%) του πραγματικού εισοδήματος που προέρχεται από μισθωτή εργασία, συντάξεις και επιχειρηματική δραστηριότητα και του δηλωθέντος ποσού δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή είκοσι δύο τοις εκατό (22%) και, επιπροσθέτως, κατά το ποσό που προκύπτει από τη θετική διαφορά μεταξύ του απαιτούμενου ποσού δαπανών και του είκοσι τοις εκατό (20%) του πραγματικού εισοδήματος που

προέρχεται από μισθωτή εργασία, συντάξεις και επιχειρηματική δραστηριότητα, πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή έντεκα τοις εκατό (11%). Σε κάθε περίπτωση, η προσαύξηση του φόρου δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό που προκύπτει από τη θετική διαφορά μεταξύ του απαιτούμενου και του δηλωθέντος ποσού δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή είκοσι δύο τοις εκατό (22%).

Ο φόρος που προκύπτει κατά την εφαρμογή της κλίμακας της παρ. 1 παραμένει αμετάβλητος και δεν προσαυξάνεται για τις ακόλουθες περιπτώσεις:

i) Για τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, η οποία, σύμφωνα με τις κανονιστικές πράξεις που εκδόθηκαν για τον προσδιορισμό των πληττόμενων επιχειρήσεων από την εξάπλωση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID 19, θεωρήθηκε ως πληττόμενη για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα εντός του έτους 2020.

ii) Για τα φυσικά πρόσωπα των οποίων η σύμβαση εργασίας ανεστάλη για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα εντός του έτους 2020 λόγω των μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID 19, σύμφωνα με το άρθρο δέκατο τρίτο της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), το άρθρο 11 της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83) και το άρθρο 68 του ν. 4756/2020 (Α' 235).

iii) Για τα φυσικά πρόσωπα των οποίων η σύμβαση ναυτολόγησης ανεστάλη κατά τη διάρκεια οποιοδήποτε διαστήματος εντός του 2020 με βάση το άρθρο εξηκοστό τρίτο της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), όπως αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την από 1.5.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90), η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4690/2020 (Α' 104).

iv) Για τα φυσικά πρόσωπα τα οποία εντάχθηκαν στον μηχανισμό ενίσχυσης «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» ανεξαρτήτως χρονικού διαστήματος εντός του 2020, σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν. 4690/2020 και το άρθρο 123 του ν. 4714/2020 (Α' 148), όπως τα πρόσωπα αυτά θα αποσταλούν στη Φορολογική Διοίκηση από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

v) Για τα φυσικά πρόσωπα τα οποία είναι ιδιοκτήτες ακινήτων, που έλαβαν μειωμένο μίσθωμα εντός του 2020, για το οποίο έχει υποβληθεί έστω και μία εγκεκριμένη δήλωση COVID 19, κατόπιν σχετικής επεξεργασίας από την ΑΑΔΕ, σύμφωνα με το άρθρο δεύτερο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020, όπως διαμορφώθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4753/2020 (Α' 227) και την παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4690/2020 (Α' 104), όπως ισχύουν μετά και την τροποποίησή τους με το άρθρο 54 του ν. 4758/2020 (Α' 242).

vi) Για φορολογούμενους που είχαν συμπληρώσει το εξηκοστό (60ό) έτος της ηλικίας τους στις 31 Δεκεμβρίου 2019.

β. Τα οριζόμενα στην περ. α' εφαρμόζονται αναλόγως για τα εισοδήματα από ακίνητη περιουσία που φορολογούνται σύμφωνα με την κλίμακα της παρ. 4 του άρθρου 40.». **(Άρθρο 37 του Ν. 4797/2021).**

B. Σημαντικές αλλαγές στο Ν. 4174/2013

➤ **Τροποποίηση της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης για την άρση της ευθύνης και των μέτρων σε βάρος των αλληλεγγύως ευθυνόμενων διοικούντων νομικά πρόσωπα για φορολογικές οφειλές**

Οι παρ. 28 και 29 του άρθρου 66 του ν. 4646/2019 (Α' 201) τροποποιούνται ως προς την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, από «31 Δεκεμβρίου 2020» σε «30 Ιουνίου 2021» και οι παράγραφοι διαμορφώνονται ως εξής:

«28. Οι διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 46 του ν. 4174/2013, όπως αντικαθίστανται με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 33 του παρόντος, ισχύουν από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και εφαρμόζονται

για μέτρα της παρ. 5 του άρθρου 46 του ν. 4174/2013, που κατά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου, έχουν ληφθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 46 του ν. 4174/2013, όπως οι παράγραφοι αυτές ίσχυαν πριν την τροποποίησή τους, αίρονται ή περιορίζονται, ανά περίπτωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 46 του ν. 4174/2013 όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 33 του παρόντος.

Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, υποβάλλεται αίτηση στην αρχή που προέβη στις σχετικές ενέργειες λήψης των μέτρων έως τις 30 Ιουνίου 2021.

Ποσά που έχουν χρησιμοποιηθεί για την ικανοποίηση απαιτήσεων της Φορολογικής Διοίκησης κατά την παρ. 7 του άρθρου 46 του ν. 4174/2013 δεν επιστρέφονται. Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί και για εκκρεμείς υποθέσεις οφειλών κατά την έννοια του άρθρου 72 παρ. 50 του ν. 4174/2013, όπως ισχύει.

29. Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 50 του ν. 4174/2013, όπως αντικαθίστανται με τις διατάξεις του άρθρου 34 του παρόντος, ισχύουν από τη δημοσίευση του παρόντος και εφαρμόζονται και για οφειλές, οι οποίες έχουν βεβαιωθεί πριν από τη θέση σε ισχύ του παρόντος σε βάρος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων για τις οποίες ευθύνονται αλληλεγγύως και προσωπικά τα φυσικά πρόσωπα κατ' εφαρμογή του άρθρου 50 παρ. 1 και 2, όπως ίσχυε πριν την τροποποίησή του με τις διατάξεις του άρθρου 34 του παρόντος, του άρθρου 115 του ν. 2238/1994 (Α' 151), της παρ. 7 του άρθρου 22 του ν. 2648/1998 (Α' 238), της περ. β' του άρθρου 55 του ν. 2859/2000 (Α' 248), καθώς και κάθε άλλης διάταξης με την οποία θεσπίζεται αλληλέγγυα ευθύνη για οφειλές για τις οποίες εφαρμόζεται ο Κώδικας. Οι οφειλές αυτές παύουν να βαραίνουν τα αλληλεγγύως ευθυνόμενα πρόσωπα, εφόσον τα τελευταία δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις, που τίθενται με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 50 του ν. 4174/2013, όπως αντικαθίστανται με τις διατάξεις του άρθρου 34 του παρόντος για τη θεμελίωση της αλληλέγγυας ευθύνης και αίρονται τα σε βάρος τους ληφθέντα μέτρα.

Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, υποβάλλεται αίτηση στην Υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης που είναι αρμόδια για την επιδίωξη της είσπραξης των οφειλών μέχρι τις 30 Ιουνίου 2021. Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί και για εκκρεμείς υποθέσεις οφειλών κατά την έννοια της παρ. 50 του άρθρου 72 του ν. 4174/2013, όπως ισχύει, καθώς και για εκκρεμείς υποθέσεις οφειλών ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων μετά από άσκηση ανακοπής.

Η Φορολογική Διοίκηση εκδίδει αιτιολογημένη πράξη, με την οποία αποδέχεται ή απορρίπτει την αίτηση. Κατά της τυχόν απορριπτικής απόφασης ή της σιωπηρής απόρριψης της αίτησης μπορεί να ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 63 του ν. 4174/2013. Ποσά που έχουν εισπραχθεί από τα πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 50 του ν. 4174/2013 δεν επιστρέφονται.» **(Άρθρο 39 Ν.4797/2021).**

➤ **Επιτροπή Εξώδικης Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών**

Με την τροποποίηση του άρθρου 16 του ν.4714 (αντικατάσταση της περίπτωσης ε' της παραγράφου 4 και των παραγράφων 7 και 8, προσθήκη δεύτερου εδαφίου στην παρ. 11, προσθήκη παρ. 12) αποσαφηνίζονται ζητήματα, τα οποία προέκυψαν από την πρακτική εφαρμογή της Επιτροπής Εξώδικης Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών. Τα ζητήματα αυτά αφορούν κυρίως σε θέματα βεβαίωσης, είσπραξης και ρύθμισης των ποσών που προκύπτουν από την εξώδικη επίλυση φορολογικών διαφορών και περιληπτικά είναι τα παρακάτω:

- Εφόσον εις βάρος του αιτούντος έχουν επιβληθεί και πρόσθετοι φόροι, τόκοι, προσαυξήσεις και πρόστιμα, λογίζεται ότι στο αίτημα εξώδικης επίλυσης της φορολογικής διαφοράς εμπεριέχεται και αίτημα για μείωσή τους.

- Η Επιτροπή, μετά τον έλεγχο του αιτήματος, υποβάλλει συγκεκριμένη πρόταση στον αιτούντα, στην οποία αναγράφονται τα ποσά του κύριου φόρου, των πρόσθετων φόρων, των τόκων, των προσαυξήσεων και των προστίμων. Ο αιτών κατά την υπογραφή της πρότασης, επιλέγει και τον επιθυμητό αριθμό δόσεων, ο

οποίος είναι ίδιος, τόσο για την καταβολή του κύριου φόρου όσο και για την καταβολή των πρόσθετων φόρων, τόκων, προσαυξήσεων και προστίμων.

- Το ποσό που θα προκύψει από την επίλυση της διαφοράς αναγράφεται στο πρακτικό εξώδικης επίλυσης που είναι εκτελεστός τίτλος κατά την έννοια του άρθρου 45 του ν. 4174/2013 (Α' 170) και βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο, ενώ η αρχική βεβαίωση διαγράφεται. Η διαγραφή της αρχικής βεβαίωσης συνεπάγεται την αναστολή της προθεσμίας παραγραφής του αρχικού τίτλου βεβαίωσης έως την ολοσχερή εξόφληση της οφειλής που προκύπτει από το πρακτικό.

- Το ως άνω πρακτικό που κοινοποιείται στον αιτούντα από τη γραμματεία της Επιτροπής, επιλύει αμετάκλητα την εκκρεμή διαφορά και δεν προσβάλλεται με κανένα ένδικο βοήθημα ή μέσο, εφόσον επί του συνολικού ποσού που προκύπτει για τον φορολογούμενο, καταβληθεί ποσοστό τουλάχιστον τριάντα τοις εκατό (30%) του κύριου φόρου που οφείλεται ή ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) σε περίπτωση αυτοτελών προστίμων, εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών από την κοινοποίησή του και χωρήσει νομίμως η εξόφληση του συνόλου αυτού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8

8. Η καταβολή του ποσού του κύριου φόρου ή του αυτοτελούς προστίμου, το οποίο προκύπτει από τον συμβιβασμό μετά από την αφαίρεση του ποσοστού τριάντα τοις εκατό (30%) ή είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) αντίστοιχα κατά την παρ. 7, πραγματοποιείται σε 1 έως 24 δόσεις χωρίς να ισχύουν επ' αυτών τα αναγραφόμενα στον κατωτέρω πίνακα ποσοστά έκπτωσης. Σε περίπτωση προβολής του ισχυρισμού της περ. ε) της παρ. 4, η καταβολή αποκλειστικά των αναλογούντων προσθέτων φόρων, τόκων, προσαυξήσεων και προστίμων πραγματοποιείται με κλιμακούμενο ποσοστό έκπτωσης, αναλόγως προς τον αριθμό των δόσεων που έχει επιλέξει ο φορολογούμενος ως κατωτέρω:

Αριθμός δόσεων	Ποσοστό έκπτωσης (%)
1	75
2 – 4	65
5 – 8	55
9 – 12	50
13 – 16	45
17 – 20	40
21 – 24	35

Ποσά που έχουν καταβληθεί έναντι του κύριου φόρου, των πρόσθετων φόρων, των τόκων, των προσαυξήσεων και των προστίμων συνυπολογίζονται. Το ποσό του συμβιβασμού δεν δύναται να υπαχθεί σε άλλη νομοθετική ρύθμιση τμηματικής καταβολής.

- Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) καθορίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με τη διαδικασία βεβαίωσης και είσπραξης του ποσού που προκύπτει από το πρακτικό συμβιβασμού.

(Άρθρο 40 Ν.4797/2021)

Γ. Σημαντικές αλλαγές στο Ν. 2859/2000

➤ **Επιβολή υπερμειωμένου συντελεστή φόρου 6% για ιατρικά είδη που προορίζονται για αιμοκαθαριόμενους ασθενείς**

Στο τέλος της παρ. 47 του Κεφαλαίου Α' «Αγαθά» του Παραρτήματος ΙΙΙ του ν. 2859/2000 (Α' 248) προστίθενται δύο εδάφια, (με ισχύ από 23/04/2021), ως εξής:

«Ειδικά για τα φίλτρα αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθησης, αιμοδιαδιήθησης και πλασμαφαίρεσης (Δ.Κ. ΕΧ 9018) και τις γραμμές αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθησης, αιμοδιαδιήθησης και πλασμαφαίρεσης (Δ.Κ. ΕΧ 9018), ο συντελεστής φόρου ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%). Ο υπερμειωμένος συντελεστής του προηγούμενου

εδαφίου εφαρμόζεται έως και την 31η Δεκεμβρίου 2021 και μετά την ημερομηνία αυτήν τα είδη αυτά υπάγονται στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13%.» (Άρθρο 27 του Ν.4797/2021).

Δ. Λοιπές διατάξεις

➤ Επιχορήγηση επιχειρήσεων και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων

Στις επιχειρήσεις και στους μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς που πλήττονται από θεομηνίες, δύνανται να παρέχεται επιχορήγηση για την αντιμετώπιση των ζημιών από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Η επιχορήγηση καλύπτει υλικές ζημιές που προκλήθηκαν από θεομηνία σε στοιχεία ενεργητικού, όπως κτιριακές εγκαταστάσεις, εξοπλισμός, πρώτες ύλες, εμπορεύματα, φορτηγά αυτοκίνητα δημόσιας και ιδιωτικής χρήσης, καθώς και αυτοκίνητα επαγγελματικής χρήσης, μέσα παραγωγής, συμπεριλαμβανομένου και του εγγείου κεφαλαίου και των αποθηκευμένων προϊόντων, τα οποία καταγράφηκαν ως κατεστραμμένα.

Η επιχορήγηση είναι αφορολόγητη, ακατάσχετη και ανεκχώρητη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, μη εφαρμοζομένης της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 (Α' 167) σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής της, δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43 Α του ν. 4172/2013, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία ή πιστωτικά ιδρύματα. Ισχύς από 23/04/2021. (Άρθρο 4 του Ν. 4797/2021).

Αιτιολογική

Ορίζονται τα σχετικά με την επιχορήγηση επιχειρήσεων μετά από θεομηνία, προς βελτίωση και εκσυγχρονισμό του αντίστοιχου θεσμικού πλαισίου, το οποίο καθοριζόταν στις διατάξεις του αρ. 36 του ν. 2459/1997 (Α' 17) και προς συμπλήρωση σχετικών νομοθετικών κενών και αποσαφήνιση ζητημάτων τα οποία παρέμεναν είτε αρρυθμιστά είτε εν μέρει ρυθμισμένα.

Ως προς τα στοιχεία κάλυψης της επιχορήγησης, σε συνέχεια και της σχετικής υπ' αρ. 537/2005 γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ρητά μνημονεύονται οι υλικές ζημιές σε στοιχεία ενεργητικού, όπως κτιριακές εγκαταστάσεις, εξοπλισμό, πρώτες ύλες, εμπορεύματα, φορτηγά αυτοκίνητα δημόσιας και ιδιωτικής χρήσης, καθώς και αυτοκίνητα επαγγελματικής χρήσης, μέσα παραγωγής, συμπεριλαμβανομένου και του εγγείου κεφαλαίου και των αποθηκευμένων προϊόντων, τα οποία καταγράφησαν ως κατεστραμμένα.

Διατυπώνεται επίσης η ρύθμιση της παρ. 3 του αρ. 36 του ν. 2459/1997, που είχε διαμορφωθεί σε συνέχεια και των πρόσφατων νομοθετικών παρεμβάσεων με την οποία ορίζεται ότι, η επιχορήγηση είναι αφορολόγητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα.

➤ Επιχορήγηση ασφαλισμένων επιχειρήσεων και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων

Για τις επιχειρήσεις και τους μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς που έχουν ασφαλιστήριο συμβόλαιο, το ποσό της ζημίας που καλύπτεται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο και καταβάλλεται από την ασφαλιστική εταιρεία είναι αφορολόγητο, ακατάσχετο και ανεκχώρητο στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, μη εφαρμοζομένης της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 (Α' 167) σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής της, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα. Ισχύς από 23/04/2021. (Άρθρο 5 του Ν. 4797/2021).

Αιτιολογική

Διευκρινίζονται τα θέματα επιχορήγησης επιχειρήσεων και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων που έχουν ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Με στόχευση την κινητροδότηση της ιδιωτικής ασφάλισης, ρυθμίζεται ότι οι ασφαλισμένες επιχειρήσεις μπορούν να λαμβάνουν επιχορήγηση επιπλέον της αποζημίωσης μόνο για το ποσό της ζημίας το οποίο δεν καλύπτεται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο και για το ποσοστό το οποίο θα ορίζεται στην απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ενώ για τους ίδιους λόγους επεκτείνεται το αφορολόγητο, ακατάσχετο και ανεκχώρητο στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, καθώς και η μη υπαγωγή σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, η μη δέσμευση και ο μη συμψηφισμός με βεβαιωμένα χρέη στη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα πέραν της επιχορήγησης και για το ποσό που καλύπτεται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

Περαιτέρω, προς αποτροπή της καταβολής επιχορήγησης για ποσό καλυπτόμενο από την ιδιωτική ασφάλιση με πρόκληση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, ορίζεται ότι, για την εφαρμογή των διατάξεων της επιχορήγησης, απαιτείται η προηγούμενη ολοκλήρωση της διαδικασίας προσδιορισμού του ποσού της ζημίας που καλύπτεται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

➤ **Ενίσχυση πρώτης αρωγής**

Στις επιχειρήσεις και τους μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς που πλήττονται από θεομηνίες δύναται να χορηγείται, άμεσα, έκτακτη εφάπαξ ενίσχυση, ως πρώτη αρωγή.

Η ενίσχυση της πρώτης αρωγής είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, μη εφαρμοζομένης της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 (Α' 167) σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης της, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα. Ισχύς από 23/04/2021. (Άρθρο 6 του Ν. 4797/2021)

Αιτιολογική

Η διάταξη στοχεύει στην άμεση ανακούφιση των επιχειρήσεων που έχουν πληγεί από θεομηνία, μέσω της πρόβλεψης δυνατότητας χορήγησης άμεσα έκτακτης εφάπαξ ενίσχυσης, ως πρώτης αρωγής. Η οικονομική ενίσχυση της πρώτης αρωγής ορίζεται ως αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα.

➤ **Προσωρινό μέτρο κρατικής ενίσχυσης επιχειρήσεων με τη μορφή αυξημένης αποζημίωσης ειδικού σκοπού**

Σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, δύναται να χορηγείται ενίσχυση ως μέτρο στήριξης με τη μορφή «αυξημένης αποζημίωσης ειδικού σκοπού».

Η ενίσχυση χορηγείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην C (2020) 1863/19.3.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19» (C 91 I), όπως εκάστοτε ισχύει και κατόπιν έγκρισης σχετικού καθεστώτος ενίσχυσης από την Επιτροπή.

Η ενίσχυση είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, μη εφαρμοζομένης της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 (Α' 167) σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής της, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα. Ισχύς από 1η.5.2020. (Άρθρο 28 του Ν. 4797/2021).

Αιτιολογική

Αντιμετωπίζεται η ανατροπή της οικονομικής κατάστασης των επιχειρήσεων που πλήττονται οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19. Προς το σκοπό αυτό, με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η περαιτέρω στήριξη και προστασία των επιχειρήσεων που πλήττονται από την εμφάνιση και την διάδοση του κορωνοϊού COVID-19. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι άμεσες οικονομικές επιπτώσεις και η έλλειψη ταμειακής ρευστότητας στις επιχειρήσεις, είτε από την υποχρεωτική αναστολή της λειτουργίας τους κατόπιν κρατικής εντολής, είτε από τη μη ομαλή λειτουργία τους εξαιτίας της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, παρέχεται η δυνατότητα ενίσχυσης αυτών με τη μορφή της αυξημένης αποζημίωσης ειδικού σκοπού.

➤ **Απαλλαγή συνολικών μισθωμάτων πληττόμενων επιχειρήσεων που απαγορεύτηκε η λειτουργία τους λόγω COVID-19,**

Με το άρθρο 44 του Ν.4797/2021, (με ισχύ από 23/04/2021), απαλλάσσονται οι μισθωτές από την υποχρέωση καταβολής του συνολικού μηνιαίου μισθώματος για τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο, Μάρτιο και Απρίλιο 2021, που αφορούν επαγγελματικές μισθώσεις επιχειρήσεων, για τις οποίες έχει προσωρινά απαγορευτεί η λειτουργία ή πλήττονται οικονομικά λόγω της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, (Άρθρο 2 ΠΝΠ 20/3/2020).

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), προσδιορίζονται οι πληγείσες επιχειρήσεις του προηγούμενου εδαφίου ανά κλάδο και ανά μήνα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Αιτιολογική

Αντιμετωπίζεται η ανατροπή της οικονομικής κατάστασης των επαγγελματικών ομάδων για τη λειτουργία των επιχειρήσεων των οποίων έχουν ληφθεί ειδικά και έκτακτα μέτρα περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό COVID-19 ή οι οποίες πλήττονται οικονομικά λόγω της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19. Στο πλαίσιο περιορισμού της διασποράς του COVID-19, καθώς εξακολουθεί να υφίσταται διαρκής ο κίνδυνος εξάπλωσής του, με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζονται έκτακτα και υποστηρικτικά μέτρα για τις επιχειρήσεις για τις οποίες έχουν ληφθεί ειδικά και έκτακτα μέτρα περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό COVID-19 ή οι οποίες πλήττονται οικονομικά. Προς τον σκοπό αυτό τροποποιείται το δεύτερο άρθρο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), προκειμένου να επεκτείνεται η πλήρης απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής μισθώματος, για τις περιπτώσεις των επιχειρήσεων για τις οποίες έχουν ληφθεί μέτρα αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας ή οι οποίες πλήττονται οικονομικά λόγω της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 και ανήκουν σε συγκεκριμένους κλάδους επιχειρήσεων, όπως αυτές θα προσδιοριστούν ανά κλάδο με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και για το μήνα Απρίλιο 2021.

Νόμος 4787/2021 Κύρωση Σύμβασης Διανομής Ακινήτου Σύστασης Δικαιώματος Επιφανείας Ακινήτου Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού Αγίου Κοσμά, ρύθμιση συναφών θεμάτων και άλλες διατάξεις. (ΦΕΚ 44/Α/26-3-2021)

Κυριότερες διατάξεις:

- **Με το άρθρο 8** ορίζεται το αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο της ενίσχυσης που καταβάλλεται στο πλαίσιο της χρηματοδοτούμενης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων δράσης «Ενίσχυση επιχειρήσεων που παρέμειναν κατ' εξαίρεση σε αναστολή λειτουργίας κατά την περίοδο των Χριστουγέννων 2020 λόγω τοπικής ισχύος μέτρων για τον περιορισμό της διασποράς της νόσου COVID-19», και η απαλλαγή των δικαιούχων της ενίσχυσης από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για τη συμμετοχή τους στη δράση και την είσπραξη της ενίσχυσης.
- **Με τον άρθρο 10** παρατείνεται η ισχύς υπερμειωμένου συντελεστή ΦΠΑ 6% για τα αγαθά που χρησιμοποιούνται για την προστασία από τον κορωνοϊό COVID-19 και την αποφυγή μετάδοσής του (μάσκες και γάντια, αντισηπτικά, σαπούνι και άλλα παρασκευάσματα για την ατομική υγιεινή, αιθυλική αλκοόλη), έως και την 31η Δεκεμβρίου 2021.
- **Με το άρθρο 11** παρατείνεται η ισχύς μειωμένου (13%) και υπερμειωμένου (6%) συντελεστή ΦΠΑ για τα αγαθά και τις υπηρεσίες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Ν.2859/2000 (Κώδικας ΦΠΑ), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του Ν.4690/2020 (μη αλκοολούχα ποτά, εισιτήρια, μεταφορά προσώπων και αποσκευών τους, εκμετάλλευση επιχειρήσεων εστίασης), έως και την 30/9/2021.
- **Με το άρθρο 16** ορίζεται το ακατάσχετο και ανεκχώρητο του ποσοστού των εσόδων από το φόρο που επιβάλλεται επί των τυχερών παιγνίων, το οποίο χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση αθλητικών ομάδων σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 2961/2001, κατ' εξαίρεση για το έτος 2021.
- Τα ανωτέρω ισχύουν από τη δημοσίευση του Ν.4787/2021 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (26/3/2021).

Με το άρθρο 79 του ν. 4790/2021 (ΦΕΚ Α' 48/31-03-2021) τέθηκε η περίπτωση ιθ' του άρθρου 27 του Ν. 2859/2000, με ισχύ από 31/03/2021 ως εξής:

«Άρθρο 27 Ειδικές Απαλλαγές

1. Απαλλάσσονται από το φόρο:

(...)

ιθ) Η παράδοση αγαθών και η συνδεόμενη με αυτά παροχή υπηρεσιών στον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΔΟΜ), καθώς και η εισαγωγή και ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών από τον οργανισμό και η συνδεόμενη με αυτά παροχή υπηρεσιών προς αυτόν, με σκοπό τα αγαθά αυτά και οι υπηρεσίες να διατεθούν περαιτέρω άνευ ανταλλάγματος προς το Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α., τα ν.π.δ.δ., όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), σε δημόσιες δομές πρωτοβάθμιας φροντίδας ή δομές δημόσιας υγείας, καθώς και την Ανώνυμη Εταιρεία Μονάδων Υγείας (Α.Ε.Μ.Υ. Α.Ε.), στο πλαίσιο υλοποίησης προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά μέσω του Εργαλείου Υποστήριξης Έκτακτης Ανάγκης (Emergency Support Instrument - ESI), προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες των Ελλήνων πολιτών και των πολιτών τρίτων χωρών αιτούντων διεθνή προστασία, οι οποίες προέκυψαν λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19.».

Συνοπτική Παρουσίαση Εγγράφων (Αποφάσεις, Εγκύκλιοι, Γενικά Έγγραφα) αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και e – ΕΦΚΑ περιόδου Μαρτίου - Απριλίου 2021

- Με την Απόφαση Δ15/Ε΄710706/423/17-03-2021 του ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (ΦΕΚ Β΄ 1087/22-03-2021) καθορίζεται η διαδικασία προσδιορισμού και εκκαθάρισης ασφαλιστικών εισφορών σε περιπτώσεις παράλληλης άσκησης πολλαπλών μισθωτών και/ή μη-μισθωτών δραστηριοτήτων εντός του e-ΕΦΚΑ.
- Με την Κοινή Υπουργική Απόφαση (Κ.Υ.Α.) Δ.15/Δ΄54406/2117/11.3.2021 και την Εγκ. 22/2.4.2021 του e-ΕΦΚΑ προσδιορίζεται η διαδικασία κάλυψης των ασφαλιστικών εισφορών, λόγω αναστολής ή καταγγελίας των συμβάσεων εργασίας εργαζομένων σε επιχειρήσεις - εργοδότες του ιδιωτικού τομέα, ανεξαρτήτως κλάδου και επιχειρηματικής δραστηριότητας, που επλήγησαν από το σεισμό της 30ης Οκτωβρίου 2020, στις περιοχές που ανήκουν στα διοικητικά όρια των Περιφερειακών Ενοτήτων Σάμου, Ικαρίας και Χίου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.
- Με την ΑΠΟΦΑΣΗ 18743/14-04-2021 του ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (ΦΕΚ Β΄ 1661/23-04-2021) μετατίθεται η υποχρεωτική αργία της 1ης Μαΐου 2021 για την Τρίτη 04 Μαΐου 2021.
- Με το ΓΕΝΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ Α.Π. 154464/28.4.2021 του e-ΕΦΚΑ παρατείνεται μέχρι την Τετάρτη 05/05/2021, χωρίς την επιβολή κυρώσεων, η προθεσμία υποβολής της Α.Π.Δ. μισθολογικής περιόδου Μαρτίου 2021 για εργοδότες Κοινών Επιχειρήσεων και Οικοδομοτεχνικών Έργων και Φεβρουαρίου 2021 της Α.Π.Δ. Δημοσίου (η παράταση αυτή δόθηκε γιατί στην αρχικώς ορισθείσα καταληκτική ημερομηνία της Τρίτης 04/05/2021 μεταφέρθηκε η αργία της 1ης Μαΐου 2021 - Πρωτομαγιά).
- Με το ΓΕΝΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ 152298/Σ.48631/27-04-2021 του ΚΕΑΟ/e-ΕΦΚΑ ρυθμίζονται τα σχετικά με τη διαχείριση Α.Π.Δ., που περιλαμβάνουν αποκλειστικά εργαζόμενους σε καθεστώς αναστολής των συμβάσεων εργασίας τους, στις περιπτώσεις που δεν είναι δυνατή η ηλεκτρονική υποβολή Α.Π.Δ. κατά το άρθρο 69 Ν.4635/2019 (αφορά εργαζόμενους για τους οποίους κατά την περίοδο της πανδημίας, και με σκοπό να προστατευθούν οι θέσεις εργασίας και υπό προϋποθέσεις, παρασχέθηκε η δυνατότητα στους εργοδότες τους να τους αναστείλουν τις συμβάσεις εργασίας και τις αντίστοιχες ασφαλιστικές εισφορές -εργοδότη και εργαζόμενου- να μην τις καταβάλει ο εργοδότης, αλλά να καλύπτονται πλήρως από τον Κρατικό Προϋπολογισμό).
- Με το έγγραφο Δ.15/Δ΄/18131/12-04-2021 του ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ γνωστοποιείται η Κ.Υ.Α. με αριθμ. Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./6350/Α325/11.03.2021 των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Υποδομών και Μεταφορών (ΦΕΚ 964/Β/11.03.2021) με την οποία οριοθετούνται ως σεισμόπληκτες, περιοχές των Περιφερειακών Ενοτήτων Λάρισας και Τρικάλων της Περιφέρειας Θεσσαλίας (σεισμός της 3ης Μαρτίου 2021). Επίσης με το έγγραφο Δ.15/Δ΄/18163/12-04-2021 του ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ γνωστοποιείται η Κ.Υ.Α. με αριθμ. Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./26170/Α325/04.02.2021 των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών (ΦΕΚ 613/Β/17.02.2021) με την οποία οριοθετούνται ως πυρόπληκτες, περιοχές: α) της Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου (πυρκαγιά της 22ας Ιουλίου 2020) και β) της Περιφερειακής Ενότητας Ανατολικής Αττικής της Περιφέρειας Αττικής (πυρκαγιά της 9ης Σεπτεμβρίου 2020). Σύμφωνα με τα ανωτέρω έγγραφα, για τις επιχειρήσεις, εργοδότες ή ασφαλισμένους, που έχουν επαγγελματική εγκατάσταση ή δραστηριότητα στις οριζόμενες περιοχές και αποδεδειγμένα έχουν υποστεί ζημιές προβλέπονται οι εξής διευκολύνσεις σε ό,τι αφορά στην καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών προς τον e- ΕΦΚΑ και κάθε άλλο ασφαλιστικό οργανισμό (πάγιες ρυθμίσεις του άρθρου 8 παρ. 1 του ν. 2256/1994, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 4 παρ. 2 του ν. 2556/1997, και της αριθ. Φ14/οικ.333/6-3-1998 Υπουργικής Απόφασης - Β' 272):

- α) κεφαλαιοποίηση των καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών, περιόδου απασχόλησης μέχρι το τέλος του προηγούμενου της φυσικής καταστροφής μήνα (μετά των προσθέτων τελών, τόκων, προσαυξήσεων και λοιπών επιβαρύνσεων που γεννήθηκαν μέχρι το τέλος του προηγούμενου της φυσικής καταστροφής μήνα).
- β) αναστολή καταβολής των τρεχουσών ασφαλιστικών εισφορών για 6 μήνες, αρχής γενομένης από την 1η του μήνα κατά τον οποίο συνέβη η φυσική καταστροφή (χωρίς υπολογισμό κατά το διάστημα αυτό προσθέτων τελών ή άλλων προσαυξήσεων).
- γ) εξόφληση των ανωτέρω εισφορών, κεφαλαιοποιημένων και τρεχουσών, σε 12 έως 24 ισόποσες μηνιαίες δόσεις, αρχής γενομένης από την 1η του επόμενου μήνα κατά τον οποίο έληξε η εξάμηνη αναστολή. Ο αριθμός των δόσεων προσδιορίζεται από το πηλίκο της διαίρεσης του ποσού της ζημιάς δια του 1/24 του συνολικού ποσού της οφειλής και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερος των 12 και μεγαλύτερος των 24.

B. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ - ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Το έκτακτο έσοδο λόγω έκπτωσης 25% επί του ΦΠΑ και των ρυθμισμένων οφειλών, με βάση τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 της από 11.03.2020 ΠΝΠ, απαλλάσσεται της φορολογίας εισοδήματος, ενώ σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής του παρακρατείται φόρος μερίσματος.

ΕΡΩΤΗΜΑ

Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 της από 11.3.2020 Π.Ν.Π. χορηγήθηκε έκπτωση 25% επί του συνολικού ποσού της οφειλής Φ.Π.Α. που εξοφλήθηκε ολοσχερώς μέχρι 30/4/2020.

Επίσης, με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 2 της από 11.3.2020 Π.Ν.Π. χορηγήθηκε έκπτωση 25% επί των δόσεων των βεβαιωμένων στη Φορολογική Διοίκηση οφειλών που καταβλήθηκαν εμπρόθεσμα.

- Ποιος είναι ο λογιστικός χειρισμός του ποσού της έκπτωσης αυτής στο λογιστικό πλαίσιο των ΕΛΠ;
- Ποια είναι η φορολογική μεταχείριση του στη φορολογία εισοδήματος;

ΓΝΩΜΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Γνώμη της Φορολογικής Επιτροπής σχετικά με τα παραπάνω ερωτήματα είναι η εξής:

- Στην Ε.2207/24-12-2020 με θέμα «Φορολογική μεταχείριση έκτακτου εσόδου λόγω έκπτωσης σε ποσοστό 25% επί του ΦΠΑ και των ρυθμισμένων οφειλών, με βάση τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου» αναφέρονται τα εξής:

«Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 1 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου,

που κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 και οι οποίες τροποποιήθηκαν με το άρθρο τρίτο της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 ορίζεται ότι σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, όπως προσδιορίζονται με τις αποφάσεις της παρ. 2 του άρθρου 1 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, εφόσον εξοφλήσουν ολοσχερώς μέχρι και τις 30 Απριλίου 2020 το συνολικό ποσό της οφειλής που αντιστοιχεί στην απόδοση του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) που προκύπτει από τις δηλώσεις α' τριμήνου του 2020 για τους υπόχρεους σε τήρηση απλογραφικών βιβλίων και του τρίτου μήνα του 2020 για τους υπόχρεους σε τήρηση διπλογραφικών βιβλίων, παρέχεται το ευεργέτημα του συμψηφισμού ποσού ίσου με το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) επί της καταβληθείσας οφειλής, με άλλες οφειλές ή δόσεις ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής στη Φορολογική Διοίκηση, οι οποίες έχουν καταληκτικές ημερομηνίες καταβολής μετά και την 1 η Μαΐου 2020.

2. Στην αιτιολογική έκθεση του ν. 4690/2020 αναφέρεται ότι με τις ως άνω διατάξεις επιδιώκεται η αντιμετώπιση των αρνητικών οικονομικών συνεπειών που συνεπάγεται η εμφάνιση και διάδοση του κορωνοϊού COVID-19, με την παροχή διευκόλυνσης στις πληγείσες επιχειρήσεις και κινήτρου για την ταχεία αποπληρωμή των οφειλών Φ.Π.Α. από τις δηλώσεις α' τριμήνου του 2020 για τους υπόχρεους σε τήρηση απλογραφικών βιβλίων και του τρίτου τριμήνου του 2020 για τους υπόχρεους σε τήρηση διπλογραφικών βιβλίων. Ειδικότερα, παρέχεται στις ανωτέρω επιχειρήσεις το ευεργέτημα του συμψηφισμού ποσού ίσου με το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) επί της καταβληθείσας οφειλής, με άλλες οφειλές ή δόσεις ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής στη Φορολογική Διοίκηση, οι οποίες έχουν καταληκτικές ημερομηνίες καταβολής μετά και την 1η Μαΐου 2020, εφόσον εξοφλήσουν ολοσχερώς μέχρι και τις 30 Απριλίου 2020 το συνολικό ποσό της οφειλής που αντιστοιχεί στην απόδοση του Φ.Π.Α.. Παράλληλα, επιδιώκεται η αύξηση των εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού για τον μήνα Απρίλιο 2020 λόγω της καταβολής των οφειλών από δηλώσεις Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.

3. **Περαιτέρω**, με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 2 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, που κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 και οι οποίες τροποποιήθηκαν με την παρ.1 του άρθρου 3 του ν.4690/2020 και το άρθρο 36 του ν.4701/2020, ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και σε μισθωτούς των επιχειρήσεων αυτών, καθώς και σε φυσικά πρόσωπα που εκμισθώνουν ακίνητα σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, εκπίπτει ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των δόσεων των βεβαιωμένων στη Φορολογική Διοίκηση οφειλών τους με ημερομηνία καταβολής από τις 30 Μαρτίου 2020 έως και τις 30 Απριλίου 2020, εφόσον αυτές καταβάλλονται εμπρόθεσμα. Σε περίπτωση οφειλών που τελούν σε καθεστώς ρύθμισης/ διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής, εκπίπτει ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του ποσού της δόσης της ρύθμισης. Από το ευεργέτημα του προηγούμενου εδαφίου εξαιρούνται οι οφειλές από Φ. Π. Α. και παρακρατούμενους φόρους που δεν έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ρύθμισης/διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής, καθώς και οφειλές που προέρχονται από ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων και χρέη υπέρ αλλοδαπού Δημοσίου. Η έκπτωση ποσοστού είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) επεκτείνεται και σε εμπροθέσμως καταβαλλόμενες δόσεις βεβαιωμένων οφειλών και δόσεις ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής με ημερομηνία καταβολής εντός των μηνών Μαΐου και Ιουνίου 2020 για επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα, για τα οποία η προθεσμία καταβολής των εν λόγω οφειλών τους παρατείνεται με τις αποφάσεις της παρ. 2 του άρθρου 2 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων του προηγούμενου εδαφίου.
- Η έκπτωση ποσοστού είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του τέταρτου εδαφίου ισχύει και για οφειλές που καταβλήθηκαν από τις 11 Μαρτίου 2020 έως και τις 29 Μαρτίου 2020 και διενεργείται μέσω συμψηφισμού ποσού ίσου με το ποσό της έκπτωσης με άλλες βεβαιωμένες οφειλές, ή δόσεις ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής στη Φορολογική Διοίκηση, οι οποίες έχουν καταληκτικές ημερομηνίες καταβολής μετά από την 1η Ιουνίου 2020.
4. **Στην αιτιολογική έκθεση του ν. 4690/2020** αναφέρεται ότι με τις ως άνω διατάξεις επιχειρείται η περαιτέρω στήριξη τόσο των επιχειρήσεων όσο και των φυσικών προσώπων που πλήττονται από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19. Ειδικότερα επεκτείνεται το ευεργέτημα της έκπτωσης ποσοστού είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) και σε εμπροθέσμως καταβαλλόμενες δόσεις βεβαιωμένων οφειλών και δόσεις ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής με ημερομηνία καταβολής εντός του μηνός Μαΐου 2020 για επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα, για τα οποία οι προθεσμίες καταβολής των βεβαιωμένων στη Φορολογική Διοίκηση οφειλών που λήγουν ή έληξαν από 1η Μαΐου 2020 έως και 31 Μαΐου 2020 παρατείνονται με τις αποφάσεις της παρ.2 του άρθρου 2 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου. Από το ευεργέτημα, εξαιρούνται οι οφειλές από Φ.Π.Α. και παρακρατούμενους φόρους που δεν έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ρύθμισης/ διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής, καθώς και οφειλές που προέρχονται από ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων και χρέη υπέρ αλλοδαπού Δημοσίου.
5. Με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 47 του ν.4172/2013 ορίζεται ότι όλα τα έσοδα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που αναφέρονται στις περιπτώσεις του άρθρου 45 θεωρούνται έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα. Περαιτέρω, με τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παρ.1 του άρθρου 47 του ίδιου ως άνω νόμου ορίζεται ότι σε περίπτωση κεφαλαιοποίησης ή διανομής κερδών για τα οποία δεν έχει καταβληθεί φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων, το ποσό που διανέμεται ή κεφαλαιοποιείται φορολογείται σε κάθε περίπτωση ως κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από την ύπαρξη φορολογικών ζημιών.
6. **Το Συμβούλιο Λογιστικής Τυποποίησης με την αριθ. πρωτ. 834 ΕΞ 23.06.2020** γνωμοδότησή του, αναφορικά με τον λογιστικό χειρισμό της έκπτωσης σε ποσοστό 25% των ρυθμισμένων οφειλών, στο πλαίσιο των φορολογικών ελαφρύνσεων λόγω COVID-19, γνωμοδότησε ότι η εν λόγω έκπτωση θα πρέπει να καταχωρίζεται ως κρατική ενίσχυση (ευεργέτημα). **Το έσοδο αυτό θα μπορούσε να καταχωρισθεί ως έκτακτο έσοδο στον λογαριασμό 81.01** για τις επιχειρήσεις που ακολουθούν το σχέδιο λογαριασμών του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου **ή στον λογαριασμό 79 «Ασυνήθη έσοδα και κέρδη»** του Σχεδίου Λογαριασμών του ν. 4308/2014.
7. Από όλα όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω και δεδομένου ότι η ως άνω έκπτωση (έκτακτο έσοδο) με βάση τα αναφερόμενα στις σχετικές αιτιολογικές εκθέσεις χορηγήθηκε με τη μορφή ευεργετήματος στο πλαίσιο αντιμετώπισης των αρνη-

**ΤΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΕΠΆ-
ΓΕΤΑΙ Η ΕΜΦΆΝΙΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ
COVID-19, ΔΕΝ ΈΧΕΙ ΤΑ ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΆ ΧΑΡΑΚΤΗ-
ΡΙΣΤΙΚΆ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ, ΣΥΝΆΓΕΤΑΙ ΟΤΙ ΔΕΝ
ΑΠΟΤΕΛΕΪ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙ-
ΡΗΣΕΙΣ (ΝΟΜΙΚΆ ΠΡΟΣΩΠΑ / ΝΟΜΙΚΈΣ ΟΝΤΌΤΗΤΕΣ Η
ΦΥΣΙΚΆ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΑΣΚΟΥΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΌΤΗΤΑ) ΠΟΥ ΕΠΛΗΓΗΣΑΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΆ ΛΌ-
ΓΩ ΤΗΣ ΕΜΦΆΝΙΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ
COVID-19. ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ, ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΔΙΕΥΚΡΙ-
ΝΪΖΕΤΑΙ ΟΤΙ ΓΙΑ ΤΟ ΥΠΌΨΗ ΈΚΤΑΚΤΟ ΈΣΟΔΟ, ΣΕ ΠΕ-
ΡΪΠΤΩΣΗ ΔΙΑΝΟΜΗΣ Η ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΪΗΣΗΣ ΤΟΥ,
ΔΕΝ ΈΧΟΥΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΟΙ ΔΙΑΤΆΞΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΡ.1
ΤΟΥ ΆΡΘΡΟΥ 47 ΤΟΥ Ν.4172/2013, ΔΕΔΟΜΈΝΟΥ
ΌΤΙ ΔΕΝ ΕΜΠΪΠΤΕΙ ΣΤΗΝ ΈΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
ΑΠΌ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΌΤΗΤΑ.**

Ως προς τα φυσικά πρόσωπα που δεν ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, οποιοδήποτε όφελος αποκομίζουν από τη μείωση φορολογικής τους υποχρέωσης προς τη Φορολογική Διοίκηση, δεν συγκεντρώνει τα εννοιολογικά στοιχεία του εισοδήματος από καμία κατηγορία και συνεπώς δεν αναγράφεται στη φορολογική τους δήλωση. Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι ειδικά για το φορολογικό έτος 2019 για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες των οποίων το φορολογικό έτος 2019 δεν ταυτίζεται με το αντίστοιχο ημερολογιακό, ήτοι λήγει σε ημερομηνία μετά την 31/12/2019, **το ποσό αυτό καταχωρείται, κατ' εξαίρεση, στον κωδικό 458 «Υπεραξία από αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτου».** Επισημαίνεται ότι για τα παραπάνω νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες τα οποία έχουν ήδη υποβάλει τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν τροποποιητική δήλωση μέσω TAXISnet χωρίς την επιβολή των κυρώσεων του άρθρου 54 του ν. 4174/2013 έως 26.02.2021..»

- Στην απόφαση του ΣΛΟΤ 834/2020 και θέμα: **«Λογιστικός χειρισμός φορολογικών ελαφρύνσεων covid 19, μελλοντικής έκπτωσης 25% ρυθμισμένων οφειλών»** αναφέρονται τα εξής:

«ΕΡΩΤΗΜΑ

Θα παρακαλούσα για διευκρινίσεις αναφορικά με τις φορολογικές ελαφρύνσεις (έκπτωση 25% επί των ρυθμισμένων οφειλών και μελλοντική έκπτωση 25% επί του ΦΠΑ Μαρτίου) εξαιτίας των μέτρων στήριξης των πληγεισών επιχειρήσεων.

Ποια είναι ο ορθή λογιστική απεικόνιση των παραπάνω ελαφρύνσεων;

Καταχώριση στον 81.01 και φορολόγησή τους;

Μεταφορά στην καθαρή θέση;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Στο άρθρο τρίτο [«Ευεργέτημα συμψηφισμού με άλλες οφειλές κατά 25% σε περίπτωση ολοσχερούς εξόφλησης οφειλών ΦΠΑ»] του ν. 4690/2020, στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 1 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), αναφέρεται ότι:

«Στις επιχειρήσεις του προηγούμενου εδαφίου, όπως προσδιορίζονται με τις αποφάσεις της παρ. 2, εφόσον εξοφλήσουν ολοσχερώς μέχρι και τις 30 Απριλίου 2020 το συνολικό ποσό της οφειλής που αντιστοιχεί στην απόδοση του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) που προκύπτει από τις δηλώσεις α' τριμήνου του 2020 για τους υπόχρεους σε τήρηση απλογραφικών βιβλίων και του τρίτου μήνα του 2020 για τους υπόχρεους σε τήρηση διπλογραφικών βιβλίων, παρέχεται το ευεργέτημα του συμψηφισμού ποσού ίσου με το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) επί της καταβληθείσας οφειλής, με άλλες οφειλές ή δόσεις ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής στη Φορολογική Διοίκηση, οι οποίες έχουν καταληκτικές ημερομηνίες καταβολής μετά και την 1η Μαΐου 2020. Για τους υπόχρεους σε τήρηση διπλογραφικών βιβλίων, προϋπόθεση εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου είναι η εξόφληση του ΦΠΑ της περιόδου Φεβρουαρίου 2020, με εξαίρεση τις υπόχρεες επιχειρήσεις που τελούσαν σε αναστολή στις 26 Μαρτίου 2020. Εφόσον υποβληθεί τροποποιητική δήλωση για τις ως άνω περιόδους, με την οποία μειώνεται το αρχικό χρεωστικό ποσό της δήλωσης, το ποσό του συμψηφισμού μειώνεται αναλόγως».

Σύμφωνα με τους ορισμούς του Παραρτήματος Α του ν. 4308/2014: «Επιχορηγήσεις, κρατικές: Ενίσχυση από το κράτος με τη μορφή μεταφοράς πόρων σε μια οντότητα, σε ανταπόδοση για παρελθούσα ή μελλοντική συμμόρφωση με συγκεκριμένες συνθήκες που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες. Δεν περιλαμβάνονται στις κρατικές επιχορηγήσεις εκείνες οι μορφές κρατικής ενίσχυσης στις οποίες δεν μπορεί εύλογα να αποδοθεί μια αξία καθώς και συναλλαγές με το κράτος, οι οποίες δεν μπορούν να διακριθούν από τις συνήθεις εμπορικές συναλλαγές της οντότητας».

Ωστόσο, η έκπτωση αυτή του 25%, επί μελλοντικών ρυθμισμένων οφειλών, δεν χορηγείται στους παραπάνω δικαιούχους έναντι κάποιας παρελθούσας ή αναμενόμενης ανταπόδοσης (π.χ. αγορά επενδυτικών αγαθών, πραγματοποίηση παραγωγικών δαπανών κ.λπ.), αλλά έχει ως αποκλειστικό σκοπό την ταμειακή ενίσχυση και την οικονομική στήριξη των οντοτήτων που επλήγησαν από τον Covid - 19.

Για τις ενισχύσεις της μορφής αυτής, στην παράγραφο 21 του ΔΛΠ 20 αναφέρεται ότι: «Σε ορισμένες περιπτώσεις, η παροχή κρατικής επιχορήγησης μπορεί να δίδεται ως άμεση οικονομική ενίσχυση της οικονομικής οντότητας και όχι ως κίνητρο για την ανάληψη συγκεκριμένης δαπάνης. Τέτοιες επιχορηγήσεις μπορεί να περιορίζονται σε μια συγκεκριμένη οικονομική οντότητα και να μην είναι διαθέσιμες σε μία ολόκληρη κατηγορία δικαιούχων. Οι περιπτώσεις αυτές μπορεί να απαιτούν την αναγνώριση της επιχορήγησης στα αποτελέσματα κατά την περίοδο στην οποία η οικονομική οντότητα δικαιούται να την εισπράξει μαζί με γνωστοποίηση που να διασφαλίζει την πλήρη κατανόηση των επιδράσεών της».

Επομένως, η έκπτωση του 25% θα πρέπει να καταχωρίζεται ως κρατική ενίσχυση (ευεργέτημα). Το έσοδο αυτό θα μπορούσε να καταχωρισθεί ως έκτακτο έσοδο στον λογαριασμό 81.01 για τις επιχειρήσεις που ακολουθούν το σχέδιο λογαριασμών του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου ή στον λογαριασμό 79 «Ασυνήθη έσοδα και κέρδη» του Σχεδίου Λογαριασμών του ν. 4308/2014.»

Από τον συνδυασμό όλων των ανωτέρω προκύπτουν τα εξής:

- Στα λογιστικά βιβλία, η έκπτωση 25% επί του ΦΠΑ και των ρυθμισμένων οφειλών, με βάση τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 της από 11.03.2020 Π.Ν.Π., καταχωρείται ως έκτακτο έσοδο στον λογαριασμό 81.01 για τις επιχειρήσεις που ακολουθούν το σχέδιο λογαριασμών του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου ή στον λογαριασμό 79 «Ασυνήθη έσοδα και κέρδη» του Σχεδίου Λογαριασμών του ν. 4308/2014.
- Στην φορολογία εισοδήματος η έκπτωση αυτή, ως έκτακτο έσοδο που χορηγήθηκε με τη μορφή ευεργετήματος στο πλαίσιο αντιμετώπισης των αρνητικών οικονομικών συνεπειών του κορωνοϊού COVID-19, δεν αποτελεί φορολογητέο εισόδημα για τις επιχειρήσεις.
- Σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής του, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 47 του ν.4172/2013 δηλαδή δεν θα υπαχθεί σε εταιρικό φόρο εισοδήματος. Διευκρινίζεται ότι κατά τη διανομή ή κεφαλαιοποίηση του εν λόγω έκτακτου εσόδου παρακρατείται φόρος μερισμάτων, με βάση τις διατάξεις των άρθρων 62 και 64 του ν. 4172/2013 δεδομένου ότι η σχετική

απαλλακτική διάταξη αναφέρεται περιοριστικά στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 47, δηλαδή στην απαλλαγή του νομικού προσώπου από τον εταιρικό φόρο και όχι στην απαλλαγή από τον φόρο μερίσματος των μετόχων κ.λπ. στους οποίους διανέμονται τα σχετικά ποσά.

- Ως προς τον τρόπο καταχώρησης στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος (έντυπο Ν), ειδικά για το φορολογικό έτος 2019 για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες των οποίων το φορολογικό έτος 2019 δεν ταυτίζεται με το αντίστοιχο ημερολογιακό, ήτοι λήγει σε ημερομηνία μετά την 31/12/2019, το ποσό αυτό καταχωρείται, κατ'εξαίρεση, στον κωδικό **458 «Υπεραξία από αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτου»**.
- Ο κωδικός καταχώρησης του ποσού αυτού στη δήλωση εισοδήματος του φορολογικού έτους 2020 θα οριστεί από την Α.Α.Δ.Ε. και από τις οδηγίες που θα ακολουθήσουν για τη συμπλήρωση της φορολογικής δήλωσης.

Νομοθεσία - Νομολογία

Ε. 2207/24-12-2020

ΣΛΟΤ 834/2020

Απόδοση Τελών Χαρτοσήμου από Δήμους, για τα εισοδήματα που αποκτούν από την εκμίσθωση ακινήτων.

ΕΡΩΤΗΜΑ

Οι Δήμοι με βάση τις διατάξεις του Κ.Τ.Χ. απαλλάσσονται από τα τέλη χαρτοσήμου. Τίθεται το ερώτημα αν οφείλονται τέλη χαρτοσήμου, στην περίπτωση που οι Δήμοι αποκτούν εισοδήματα από την εκμίσθωση ακινήτων, όταν το αντισυμβαλλόμενο μέρος (μισθωτής) δεν απαλλάσσεται από τα τέλη χαρτοσήμου.

ΓΝΩΜΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Γνώμη της Φορολογικής Επιτροπής σχετικά με τα παραπάνω ερωτήματά σας είναι η εξής:

- Στο άρθρο 2 του Κώδικα Τελών Χαρτοσήμου ορίζεται ότι: «1.... 2. Εξαιρούνται του τέλους χαρτοσήμου το Δημόσιον, οι Δήμοι και οι Κοινότητες».
  - Στο άρθρο 13 παρ. 2 του Κώδικα Τελών Χαρτοσήμου ορίζεται ότι: «...2.α) Το τέλος χαρτοσήμου οριζόμενον εις τρία επί τοις εκατόν (3%) επιβάλλεται επί του ολικού ποσού των κτωμένων μισθωμάτων εξ εκμισθώσεως οικοδομών άνευ εκπτώσεως τίνος. Ως οικοδομαί νοούνται οι κατά την έννοιαν του άρθρου 9 του Κωδικός φορολογίας καθαρών προσόδων τοιαύται.
- γ) Το τέλος της παρούσης παραγράφου συμβιβαιούται και συνεισπράττεται μετά του φόρου του αναλογούντος εις το εξ οικοδομών εισόδημα του φορολογουμένου επί τη βάσει της δια τον φόρον τούτον ακολουθουμένης διαδικασίας, μη εφαρμοζομένων εφεξής, ως προς το τέλος τούτο, των περί προκαταβολής διατάξεων των Ν. Διαταγμάτων 3323/1955 και 3843/1958 (ήδη Ν. 2238/1994).(...)
- (...)
- ε) Υπόχρεως προς δήλωσιν και καταβολήν του τέλους χαρτοσήμου εις τας περιπτώσεις της παρούσης παραγράφου είναι ο δια τον φόρον Α΄ Κατηγορίας του Κωδικός φορολογίας κα-

θαρών προσόδων υπόχρεως ή εκείνος, όστις θα υπεχρεούτο εις δήλωσιν και καταβολήν του φόρου Α΄ Κατηγορίας, εάν δεν υπήρχεν η λόγω βαρών απαλλαγή εκ του φόρου ή η απαλλαγή εξ άλλης τινός διατάξεως Νόμου.

(...)

- ζ) Το κατά την παρούσαν παράγραφον τέλος βαρύνει εξ ολοκλήρου τον μισθωτήν, οσάκις ούτος προστατεύεται εκ των διατάξεων περί ενοικιοστασίου. Εάν ο μισθωτής δεν προστατεύεται εκ των διατάξεων του ενοικιοστασίου ή επί τη βάσει του ενοικιοστασίου καταβάλλη μίσθωμα συνιστάμενον εις ποσοστόν επί των εισπράξεων της επιχειρήσεως του, το τέλος χαρτοσήμου βαρύνει εξ ημισείας τον μισθωτήν και τον εκμισθωτήν.

Το τέλος των περιπτώσεων τούτων καταβάλλεται εις τον εκμισθωτήν υπό του μισθωτού ομού μετά του μισθώματος. Εάν μισθωτής τυγχάνη το Δημόσιον, Δήμος ή Κοινότης ή άλλο απαλλασσόμενον των εν λόγω τελών χαρτοσήμου πρόσωπον, και ούτος προστατεύεται εκ των διατάξεων του ενοικιοστασίου, ο εκμισθωτής ουδέν τέλος καταβάλλει, μη εφαρμοζομένων εν προκειμένω των διατάξεων του άρθρου 37 του παρόντος. Εάν τις των εν λόγω μισθωτών (Δημόσιον κ.λπ.) δεν προστατεύεται εκ των διατάξεων περί ενοικιοστασίου ή επί τη βάσει του ενοικιοστασίου καταβάλλη μίσθωμα συνιστάμενον εις ποσοστόν επί των εισπράξεων της επιχειρήσεως του, το τέλος βαρύνει εξ ολοκλήρου τον εκμισθωτήν.

- η) Εάν εκμισθωτής τυγχάνη το Δημόσιον, Δήμος ή Κοινότης ή άλλο απαλλασσόμενον των εν λόγω τελών χαρτοσήμου πρόσωπον, το τέλος βαρύνει εξ ολοκλήρου τον μισθωτήν και καταβάλλεται καθ' ην μεν περίπτωση εκμισθωτής τυγχάνει το Δημόσιον, κατά την κατάρτισιν της μισθωτικής συμβάσεως ή, επί άγραφου ή νομίμου παρατάσεως του χρόνου της συμβατικής μισθώσεως ή επί μισθωτικής συμβάσεως απροσδιορίστου ποσού, κατά την εκάστοτε καταβολήν εις το Δημόσιον Ταμείον των μισθωμάτων, εις πάσαν δε άλλην περίπτωση κατά τ' ανωτέρω εν εδαφίω ε΄ οριζόμενα.
- θ) Οι διατάξεις των περιπτώσεων α΄ έως και η΄ της παρούσης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και επί εισοδημάτων εξ εκμισθώσεως γαιών(...).

- Στο έγγραφο με Αριθ. Πρωτ.: ΔΕΕΦ Β 1091029 ΕΞ 2017 της Α.Α.Δ.Ε. με θέμα «Απόδοση Τελών Χαρτοσήμου από Δήμους για τα εισοδήματα που αποκτούν από την εκμίσθωση Οικοδομών» αναφέρονται τα εξής:

«Σχετικά: α) Το αρ. πρωτ. 33587/2015 04.04.2016 έγγραφό σας

β) Το αρ. πρωτ. ΔΕΑΦ Β 1122726 ΕΞ 2015 / 22.09.2015 έγγραφο της Δ/σης Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων

Απαντώντας στο σχετικό έγγραφό σας, αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης α της παραγράφου 2 του άρθρου 13 του Κώδικα Τελών Χαρτοσήμου, επιβάλλεται τέλος χαρτοσήμου με συντελεστή 3% (πλέον 20% εισφορά υπέρ ΟΓΑ επ' αυτού) στο συνολικό ποσό των κτώμενων μισθωμάτων από εκμίσθωση οικοδομών, χωρίς καμία έκπτωση.
2. Το τέλος χαρτοσήμου υπολογίζεται στο μίσθωμα που συμφωνήθηκε. Ως συμφωνηθέν μίσθωμα θεωρείται το οριζόμενο με την σύμβαση παρεχόμενο αντάλλαγμα (ενοίκιο) από τον μισθωτή προς τον εκμισθωτή για την παραχώρηση σ' αυτόν της χρήσης του ακινήτου.
3. Σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 2 και του άρθρου 37 του ίδιου Κώδικα, τα τέλη χαρτοσήμου που οφείλονται για τα μισθώματα που καταβάλλει ο μισθωτής στον δήμο (εκμισθωτή), βαρύνουν τον μισθωτή, καθώς οι δήμοι απαλλάσσονται υποκειμενικά από τα τέλη χαρτοσήμου, εκτός και αν και το αντισυμβαλλόμενο μέρος απαλλάσσεται από τα τέλη χαρτοσήμου με ειδική διάταξη νόμου, οπότε ουδέν τέλος χαρτοσήμου οφείλεται.
4. Σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης ε της παραγράφου 2 του άρθρου 13 του Κώδικα Τελών Χαρτοσήμου, το ως άνω τέλος συμβεβαιούται και συνεισπράττεται μαζί με τον αναλογούντα φόρο εισοδήματος για το αποκτώμενο εισόδημα από ακίνητα, με την υποβαλλόμενη από τον δήμο, κάθε έτος, δήλωση φορολογίας εισοδήματος.

5. Μετά από όλα όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω προκύπτει ότι, οι δήμοι υποχρεούνται με την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, να αποδίδουν στο Δημόσιο τα τέλη χαρτοσήμου για το σύνολο των εισοδημάτων από εκμίσθωση ακινήτων και για κάθε φορολογικό έτος, καθώς τα τέλη χαρτοσήμου οφείλονται ακόμα και για τα μισθώματα οικοδομών για τα οποία δεν έλαβε χώρα πληρωμή (εξόφληση) αυτών.

6. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται αναλόγως και για τα εισοδήματα που αποκτούν οι δήμοι από την εκμίσθωση γαιών».

Από τις παραπάνω διατάξεις προκύπτει ότι:

Οι Δήμοι υποχρεούνται με την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, κάθε φορολογικού έτους, να αποδίδουν στο Δημόσιο τα τέλη χαρτοσήμου για τα εισοδήματά τους από την εκμίσθωση ακινήτων, τα οποία βαρύνουν εξ ολοκλήρου τον μισθωτή.

Νομοθεσία - Νομολογία

- Άρθρο 2 και 13 ΚΤΧ

- Έγγραφο με Αριθ. Πρωτ.: ΔΕΕΦ Β 1091029 ΕΞ 2017 της Α.Α.Δ.Ε.

Κατά τη διανομή κερδών Ανώνυμης Εταιρείας κάθε μέτοχος συμμετέχει στα κέρδη της, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 160 του Ν. 4548/2018, κατά την αναλογία του στο μετοχικό κεφάλαιο.

ΕΡΩΤΗΜΑ

Ημεδαπή Ανώνυμη Εταιρεία Α, έχει μετόχους την Αλλοδαπή Ανώνυμη Εταιρεία Β, που συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο κατά 70% και την Αλλοδαπή Ανώνυμη Εταιρεία Γ, που συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο κατά 30%. Σε κάθε εταιρική χρήση, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, διανέμονται τα καθαρά κέρδη βάσει των ανωτέρω ποσοστών συμμετοχής που διαθέτουν οι συμμετέχουσες, στο μετοχικό κεφάλαιο, εταιρείες (Β 70% και Γ 30%).

Στην παράγραφο 2δ του άρθρου 31 του Καταστατικού της Εταιρείας αναφέρεται ότι τα κέρδη που απομένουν, διανέμονται ελεύθερα από τη Γενική Συνέλευση.

Δύναται η προτεινόμενη διανομή των κερδών της χρήσης 2020, που θα πραγματοποιηθεί εντός της χρήσης 2021, να εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, με απαρτία στην οποία θα εκπροσωπείται το 100% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και με απόλυτη πλειοψηφία, με διαφορετικά ποσοστά στους μετόχους από αυτά της συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο;

ΓΝΩΜΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Η γνώμη του Τεχνικού Γραφείου επί του ανωτέρω ερωτήματος είναι η εξής:

Το σύνολο των διατάξεων, που ορίζουν σχετικά με την διανομή κερδών των Α.Ε., περιλαμβάνονται στα άρθρα 158 έως 162 του Ν. 4548/2018.

Στις διατάξεις του άρθρου 159 του Ν. 4548/2018 «Προϋποθέσεις και περιορισμός διανομής ποσών» ορίζεται ότι:

«1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για τη μείωση του κεφαλαίου, δεν μπορεί να γίνει οποιαδήποτε διανομή στους μετόχους, εφόσον, κατά την ημερομηνία λήξης της τελευταίας χρήσης, το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας (καθαρή θέση), όπως προσδιορίζονται στο νόμο, είναι ή, ύστερα από τη διανομή αυτή, θα γίνει κατώτερο από το ποσό του κεφαλαίου, προσαυξημένου με: (α) τα αποθεματικά, των οποίων η διανομή απαγορεύεται από το νόμο ή το καταστατικό, (β) τα λοιπά πιστωτικά κονδύλια της καθαρής θέσης, τα οποία δεν επιτρέπεται να διανεμηθούν, και (γ) τα ποσά των πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν αποτελούν πραγματοποιημένα κέρδη. Το ποσό του κεφαλαίου που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο μειώνεται κατά το ποσό του κεφαλαίου που έχει καλυφθεί αλλά δεν έχει καταβληθεί, όταν το τελευταίο δεν εμφανίζεται στο ενεργητικό του ισολογισμού.

2. Το ποσό που διανέμεται στους μετόχους δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των αποτελεσμάτων της τελευταίας χρήσης που έχει λήξει, προσαυξημένο με τα κέρδη, τα οποία προέρχονται από προηγούμενες χρήσεις και δεν έχουν διατεθεί, και τα αποθεματικά για τα οποία επιτρέπεται και αποφασίστηκε από τη γενική συνέλευση η διανομή τους, και μειωμένο: (α) κατά το ποσό των πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν αποτελούν πραγματοποιημένα κέρδη, (β) κατά το ποσό των ζημιών προηγούμενων χρήσεων και (γ) κατά τα ποσά που επιβάλλεται να διατεθούν για το σχηματισμό αποθεματικών, σύμφωνα με το νόμο και το καταστατικό.

3. Η έννοια της διανομής των παραγράφων 1 και 2 περιλαμβάνει ιδίως την καταβολή μερισμάτων και τόκων από μετοχές.».

Στις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 160 του ίδιου νόμου «Καθαρά κέρδη – Διανομή κερδών» ορίζεται ότι:

«2. Τα καθαρά κέρδη, εφόσον και στο μέτρο που μπορούν να διατεθούν, σύμφωνα με το άρθρο 159,

διατίθενται με απόφαση της γενικής συνέλευσης κατά την εξής σειρά:

α) Αφαιρούνται τα ποσά των πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν αποτελούν πραγματοποιημένα κέρδη.

β) Αφαιρείται η κατά τον παρόντα νόμο και το καταστατικό κράτηση για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού.

γ) Κρατείται το απαιτούμενο ποσό για την καταβολή του ελάχιστου μερίσματος, όπως τούτο ορίζεται στο άρθρο 161.

δ) Το υπόλοιπο των καθαρών κερδών, όπως και τα τυχόν λοιπά κέρδη, που μπορεί να προκύψουν και να διατεθούν, σύμφωνα με το άρθρο 159, διατίθεται κατά τους ορισμούς του καταστατικού και τις αποφάσεις της γενικής συνέλευσης.».

Στις διατάξεις του άρθρου 36 του Ν. 4548/2018 «Αρχή της ισότητας» ορίζονται τα εξής:

«1. Με εξαίρεση τις μετοχές που εκδίδονται, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 38, κάθε μετοχή παρέχει δικαίωμα ψήφου. Όλα τα δικαιώματα των μετόχων που απορρέουν από την μετοχή με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 38, είναι υποχρεωτικά ανάλογα προς το ποσοστό του κεφαλαίου που αντιπροσωπεύει η μετοχή. Σε περίπτωση περισσότερων κατηγοριών μετοχών η αρχή της ισότητας αφορά όλες τις μετοχές της ίδιας κατηγορίας.

2. Η εταιρεία διασφαλίζει την ίση μεταχείριση όλων των μετόχων που βρίσκονται στην ίδια θέση.».

Στην παράγραφο 2δ του άρθρου 31 του Καταστατικού της Εταιρείας αναφέρεται ότι τα κέρδη που απομένουν, διανέμονται ελεύθερα από τη Γενική Συνέλευση.

Ο όρος «ελεύθερα» υποδηλώνει ότι δεν απαιτούνται επιπλέον υποχρεωτικές κρατήσεις από το νόμο και σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπει τη διανομή των κερδών με διαφορετικά ποσοστά από αυτά που κατέχει ο κάθε μέτοχος.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι κάθε μέτοχος έχει δικαίωμα να συμμετέχει στα κέρδη της εταιρείας, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 160 του Ν. 4548/2018, καθώς και το δικαίωμα να του καταβληθεί όλο εκείνο το τμήμα των κερδών, που του αναλογεί, βάσει του ποσοστού του κεφαλαίου που αντιπροσωπεύει η μετοχή του και δεν δύναται να τροποποιηθεί η διανομή με απόφαση, έστω και με απόλυτη πλειοψηφία της τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

Τα ακίνητα, ιδιοκτησίας Δήμου, που η χρήση τους παραχωρήθηκε ΧΩΡΙΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΜΑ σε ΝΠΔΔ ΟΤΑ θα απεικονισθούν στα λογιστικά βιβλία του ΝΠΔΔ σε λογαριασμούς τάξεως με αξία μνείας και δεν θα αποτιμηθούν.

ΕΡΩΤΗΜΑ

Δημοτικός Οργανισμός ΝΠΔΔ ΟΤΑ θα ξεκινήσει τη διαδικασία απεικόνισης των συναλλαγών του σε διπλογραφικά βιβλία. Σημειώνουμε ότι έχει στην κατοχή του, τρία ακίνητα ιδιόκτητα και δυο ακίνητα, που έχει παραχωρηθεί η χρήση τους από το Δήμο ΧΩΡΙΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΜΑ για τη λειτουργία παιδικών σταθμών.

Ερωτάται εάν πρέπει να γίνει εκτίμηση των δυο ακινήτων, που έχει παραχωρηθεί η χρήση τους από το Δήμο, ή οι εκτιμήσεις θα πραγματοποιηθούν μόνον στα ιδιόκτητα τρία ακίνητα;

Εάν θα πρέπει να γίνει εκτίμηση των δυο ακινήτων, που έχει παραχωρηθεί η χρήση τους από το Δήμο, με ποια αξία θα γίνει η εγγραφή στα λογιστικά βιβλία και ποιος είναι ο ενδεδειγμένος λογιστικός χειρισμός;

ΓΝΩΜΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Η γνώμη του Τεχνικού Γραφείου επί των ανωτέρω ερωτημάτων είναι η εξής:

Για τη λογιστική παρακολούθηση των επί μέρους περιουσιακών στοιχείων Δημοτικού Οργανισμού ΝΠΔΔ ΟΤΑ έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του ΠΔ 315/99 «Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Δήμων και Κοινοτήτων (Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού)».

Συγκεκριμένα στο άρθρο 1 παρ. 1.1.108 του ανωτέρω ΠΔ, που αφορά την Απογραφή και Αποτίμηση

ενάρξεως και ειδικότερα στο εδάφιο 6, αναφέρεται ότι:

«6. Η έκθεση απογραφής μπορεί να συμπεριλάβει και αλλότρια περιουσιακά στοιχεία, που κατά τους ορισμούς του παρόντος καταχωρούνται στους λογαριασμούς τάξεως με κατάλληλη αξία μνείας κατά περίπτωση. Τα αλλότρια περιουσιακά στοιχεία περιγράφονται λεπτομερώς αλλά δεν υπόκεινται σε αποτίμηση».

Περαιτέρω, σύμφωνα με οδηγίες που δόθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών για την εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος και πιο συγκεκριμένα σε πολυσέλιδο οδηγό από την Ομάδα Διοίκησης Έργου, εκδόσεως Οκτωβρίου 2000 όπου αναλύονται πρακτικά θέματα εφαρμογής του ΠΔ 315/99, στη σελ. 19 αναφέρεται η αντιμετώπιση του εξής θέματος:

«6. Καταγραφή, χωρίς αποτίμηση, των περιουσιακών στοιχείων που δεν ανήκουν ιδιοκτησιακά στο Δήμο, αλλά σε Τρίτους.

Η απάντηση που δίνεται για την αντιμετώπιση του παραπάνω θέματος είναι η εξής:

«Τα περιουσιακά στοιχεία που ευρίσκονται στα χέρια του Δήμου προς χρήση θα καταγραφούν, αλλά δεν θα αποτιμηθούν. Θα εμφανισθούν σε λογαριασμούς τάξεως με αξία μνείας (1 δραχμή)».

Αντίστοιχες οδηγίες δόθηκαν και σε ανάλογο οδηγό συμπληρωματικών πληροφοριών, που εκδόθηκε από την Ομάδα Διοίκησης Έργου του Υπουργείου Εσωτερικών τον Μάιο του έτους 2002.

Από τα ανωτέρω συμπεραίνεται ότι τα δυο ακίνητα, που έχει παραχωρηθεί η χρήση τους από το Δήμο ΧΩΡΙΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΜΑ, θα απεικονισθούν σε λογαριασμούς τάξεως **με αξία μνείας και δεν θα αποτιμηθούν.**

Γ. ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ι. ΚΦΕ (Ν. 4172/2013)

Α. 1067/2021

Παράταση της προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων φόρου πλοίων πρώτης κατηγορίας του ν. 27/1975

(ΦΕΚ Β' 1220/29-03-2021)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α) της παρ. 5 του άρθρου 22 του ν. 2020/1992 (Α' 34) με τις οποίες παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομικών να παρατείνει με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τις προθεσμίες που ορίζονται από τις κείμενες φορολογικές διατάξεις για υποβολή φορολογικών δηλώσεων σε εξαιρετικές περιπτώσεις,
- β) των άρθρων 6 και 18 του ν. 4174/2013 (Α' 170).
- γ) Του άρθρου 14 του ν. 27/1975 (Α' 77).
- δ) Του άρθρου 122 του ν. 4446/2016 (Α' 240).

2. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).

3. Την υπό στοιχεία Υ2/9.7.2019 απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση Θέσεων Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Β' 2901).

4. Την υπ' αρ. 339/18-7-2019 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών Απόστολο Βεσυρόπουλο» (Β' 3051).

5. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).

6. Τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' «Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» του Μέρους Πρώτου του ν. 4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (Α' 94), όπως ισχύουν, ιδίως το άρθρο 41.

7. Την υπ' αρ. 1 της 20.1.2016 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 18), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016, την υπ' αρ. 39/3/30.11.2017 απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης της Α.Α.Δ.Ε «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 689), καθώς και την υπ' αρ. 5294 ΕΞ 17-01-2020 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 27).

8. Την υπό στοιχεία Δ.ΟΡΓ.Α 1125859 ΕΞ 23-10-2020 απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)» (Β' 4738), όπως ισχύει.

9. Την παρ. 1 του άρθρου 1 (Σύσταση Γενικής Γραμματείας Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας στο Υπ. Οικονομικών) του π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).

10. Την ανάγκη διευκόλυνσης των υπόχρεων σε υποβολή της ετήσιας δήλωσης φόρου πλοίων πρώτης κατηγορίας του ν. 27/1975 (Α' 77) με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου επικοινωνίας μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet, καθώς και των υπόχρεων σε υποβολή χειρόγραφων δηλώσεων στις περιπτώσεις μίσθωσης γυμνών πλοίων και χρηματοδοτικής μίσθωσης πλοίων της ίδιας κατηγορίας του ν. 27/1975 (Α' 77).

11. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης, δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.),

αποφασίζουμε:

1. Η προθεσμία υποβολής των δηλώσεων φόρου πλοίων πρώτης κατηγορίας του ν. 27/1975 (Α' 77), καθώς και η καταβολή της πρώτης δόσης του φόρου αυτού, ειδικά για το φορολογικό έτος 2021, η οποία με την Α. 1034/2021 (Β' 723) είχε παραταθεί μέχρι τις 31 Μαρτίου 2021, με την παρούσα παρατείνεται μέχρι τις 31 Μαΐου 2021.

2. Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ε. 2075/2021

Εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 4172/2013 στην περίπτωση διάσπασης πιστωτικού ιδρύματος με απόσχιση του κλάδου τραπεζικής δραστηριότητας και σύσταση νέας εταιρείας με βάση τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 2515/1997 και της παρ. 3 του άρθρου 57 του ν. 4601/2019

Αθήνα, 09/04/2021

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων α' και β' της παρ.1 του άρθρου 58 του ν. 4172/2013 (Κ.Φ.Ε.), όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 23 του ν.4579/2018, τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία, εξαιρουμένων των πιστωτικών ιδρυμάτων που εμπίπτουν στο επόμενο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, καθώς και οι υπόχρεοι των περιπτώσεων β', γ', δ', ε', στ' και ζ' του άρθρου 45 που τηρούν απλογραφικά βιβλία, φορολογούνται με συντελεστή είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019 και εφεξής (περίπτωση α'). Τα πιστωτικά ιδρύματα της περίπτωσης 1 της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν.4261/2014, εφόσον έχουν ενταχθεί και για τα φορολογικά έτη που υπάγονται στις ειδικές διατάξεις του άρθρου 27Α, φορολογούνται με συντελεστή είκοσι εννέα τοις εκατό (29%) (περίπτωση β').

2. Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 16 του ν. 2515/1997 ορίζεται ότι οι μετασχηματισμοί των πιστωτικών ιδρυμάτων μπορούν να πραγματοποιηθούν με ενοποίηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού όπως αυτά εμφανίζονται σε ισολογισμούς τους που συντάσσονται για το σκοπό αυτόν και μεταφέρονται ως στοιχεία του ισολογισμού του πιστωτικού ιδρύματος, απορροφώντας ή νέου. Η ημερομηνία των ισολογισμών αυτών είναι κοινή και μπορεί να ανατρέχει μέχρι και στην ημερομηνία λήξης της τελευταίας κλεισμένης χρήσης. Όλες οι πράξεις που διενεργούνται από τα συγχωνευόμενα πιστωτικά ιδρύματα μετά την ημερομηνία των ισολογισμών συγχώνευσης θεωρούνται ότι διενεργήθηκαν για λογαριασμό του προερχόμενου από τη συγχώνευση πιστωτικού ιδρύματος και τα ποσά αυτών μεταφέρονται με συγκεντρωτική εγγραφή στα βιβλία αυτού.

3. Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 140 του ν. 4601/2019 ορίζεται ότι εταιρικοί μετασχηματισμοί του ν. 4601/2019, οι οποίοι πραγματοποιούνται από ή στους οποίους μετέχει πιστωτικό ίδρυμα ή άλλο νομικό πρόσωπο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 16 του ν. 2515/1997 διέπονται από τις διατάξεις του ν. 4601/2019 συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν.2515/1997, οι οποίες παραμένουν σε ισχύ.

Με την αιτιολογική έκθεση επί της εν λόγω διάταξης, ορίζεται ότι ειδικά για τους εταιρικούς μετασχηματισμούς που αφορούν πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή επιχειρήσεις επενδύσεων και εν γένει τα νομικά πρόσωπα που διέπονται από διατάξεις του άρθρου 16 του ν.2515/1997, οι οποίες παραμένουν σε ισχύ, διασφαλίζεται αφενός η διατήρηση των ειδικών ρυθμίσεων που προβλέπει το άρθρο

16 του ν.2515/1997 (εγκριτική απόφαση της εποπτικής αρχής, ειδικές φορολογικές ρυθμίσεις ή θέματα μεταγραφών, τρόπος ενοποίησης στοιχείων ενεργητικού - παθητικού, κ.ο.κ.) και αφετέρου η δυνατότητα και των νομικών αυτών προσώπων να προβούν σε εταιρικούς μετασχηματισμούς του ν.4601/2019 οι οποίοι δεν περιγράφονται ρητά στον ν. 2515/1997.

4. Με την Ε.2046/2019 εγκύκλιό μας με την οποία δόθηκαν οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων της παρ.1 του άρθρου 58 του Κ.Φ.Ε., όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 23 του ν. 4579/2018, διευκρινίστηκε ότι στις περιπτώσεις φορολογικών ετών που δεν ταυτίζονται με το ημερολογιακό έτος, ο προσδιορισμός του φορολογικού έτους γίνεται με βάση το ημερολογιακό έτος εντός του οποίου εκκινεί το φορολογικό έτος. Επομένως, για την εφαρμογή των διατάξεων της παρ.1 του άρθρου 58 του ν. 4172/2013, για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες με φορολογικό έτος που αρχίζει σε διαφορετική ημερομηνία από αυτή του ημερολογιακού έτους (για παράδειγμα, την 1/7), για την εφαρμογή του μειωμένου συντελεστή λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία έναρξης του εκάστοτε φορολογικού έτους.

5. Επίσης, με την Ε.2085/2020 εγκύκλιό μας διευκρινίστηκε ότι σε περίπτωση συγχώνευσης ή διάσπασης πιστωτικών ιδρυμάτων ή μερικής διάσπασης ή απόσχισης κλάδου πιστωτικού ιδρύματος με σύσταση νέου πιστωτικού ιδρύματος του οποίου η ολοκλήρωση λαμβάνει χώρα στο επόμενο φορολογικό έτος από εκείνο του ισολογισμού μετασχηματισμού, το νέο πιστωτικό ίδρυμα υποχρεούται να κλείσει την πρώτη διαχειριστική του περίοδο την 30η Ιουνίου ή την 31η Δεκεμβρίου του έτους μέσα στο οποίο έχει ολοκληρωθεί ο μετασχηματισμός.

Κατά συνέπεια, με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 68 του Κ. Φ. Ε., το νέο νομικό πρόσωπο (πιστωτικό ίδρυμα) θα υποβάλει κατ' ανάγκη φορολογική δήλωση μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του έκτου μήνα από το τέλος του φορολογικού έτους μέσα στο οποίο έχει ολοκληρωθεί ο μετασχηματισμός στην οποία θα περιλαμβάνει τα εισοδήματα των συγχωνευομένων πιστωτικών ιδρυμάτων ή του διασπώμενου πιστωτικού ιδρύματος, ή στην περίπτωση της μερικής διάσπασης ή απόσχισης κλάδου, του κλάδου που εισφέρεται, για το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού μετασχηματισμού και μέχρι την ολοκλήρωση του μετασχηματισμού.

6. Στην υπηρεσία μας υπεβλήθησαν ερωτήματα σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων των περ. α' και β' της παρ.1 του άρθρου 58 του Κ.Φ.Ε. στην περίπτωση διάσπασης πιστωτικού ιδρύματος με απόσχιση του κλάδου τραπεζικής δραστηριότητας και σύσταση νέας εταιρείας με βάση τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 2515/1997 και της παρ. 3 του άρθρου 57 του ν. 4601/2019, και ειδικότερα ως προς τον συντελεστή φορολόγησης των κερδών της διασπώμενης εταιρείας κατά το φορολογικό έτος εντός του οποίου περιλαμβάνεται η ημερομηνία του ισολογισμού μετασχηματισμού της απόσχισης όταν αυτή δεν είναι η ημερομηνία λήξης του φορολογικού έτους.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της απόσχισης, ο κλάδος της τραπεζικής δραστηριότητας πιστωτικού ιδρύματος μεταβιβάζεται σε νεοσυσταθείσα εταιρεία η οποία κατέχει τραπεζική άδεια. Με βάση το σχέδιο διάσπασης, η διασπώμενη μετά την συντέλεση της απόσχισης θα παύσει να είναι πιστωτικό ίδρυμα και θα καταστεί η μητρική εταιρεία του ομίλου εταιρειών της διασπώμενης, διατηρώντας άμεσα και έμμεσα συμμετοχή στο σύνολο των εταιρειών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της διασπώμενης.

Η διασπώμενη με την ολοκλήρωση της διάσπασης θα συνεχίσει τη λειτουργία της με τα περιουσιακά στοιχεία και τις δραστηριότητες που δεν σχετίζονται με τον κλάδο τραπεζικής δραστηριότητας. Κατά συνέπεια η διασπώμενη για το χρονικό διάστημα από την έναρξη του φορολογικού έτους μέχρι την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού μετασχηματισμού πραγματοποιεί τραπεζικές εργασίες, ενώ για το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού μετασχηματισμού της απόσχισης μέχρι τη λήξη του φορολογικού έτους δεν πραγματοποιούνται τραπεζικές εργασίες από τη διασπώμενη.

7. Κατόπιν των ανωτέρω και δεδομένου ότι με βάση τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 2515/1997 όλες οι πράξεις που διενεργούνται από την ημερομηνία του ισολογισμού διάσπασης και μετά θεωρούνται ότι διενεργήθηκαν για λογαριασμό του επωφελούμενου νέου πιστωτικού ιδρύματος, προκύπτει ότι από την ημερομηνία αυτή και μετά η διασπώμενη υπόκειται σε φόρο εισοδήματος για το αποτέλεσμα που δεν σχετίζεται με την άσκηση τραπεζικής δραστηριότητας με τον συντελεστή της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 58 του Κ.Φ.Ε. Για τον λόγο αυτό και με την προϋπόθεση ότι η ολοκλήρωση της απόσχισης θα έχει συντελεστεί πριν τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της ετήσιας δήλωσης φορολογίας

εισοδήματος, με την παρούσα διευκρινίζεται ότι η διασπώμενη για το φορολογικό έτος εντός του οποίου περιλαμβάνεται η ημερομηνία του ισολογισμού μετασχηματισμού της απόσχισης θα υποβάλει μία χειρόγραφη δήλωση φορολογίας εισοδήματος στην αρμόδια για τη φορολογία της Δ.Ο.Υ. ΦΑΕ Αθηνών για το φορολογικό έτος αυτό, συνυποβάλλοντας αναλυτικές καταστάσεις προσδιορισμού των φορολογητέων κερδών σύμφωνα με τους κωδικούς της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων (έντυπο Ν) ανά είδος δραστηριότητας (για την τραπεζική δραστηριότητα για το διάστημα που αυτή ασκήθηκε και για τις λοιπές δραστηριότητες επίσης για το διάστημα που αυτές ασκήθηκαν).

Ειδικότερα στον κωδικό 004 της υπόψη δήλωσης θα συμπληρωθεί το άθροισμα του φόρου που αντιστοιχεί στα φορολογητέα κέρδη που προέκυψαν από την έναρξη του φορολογικού έτους μέχρι την ημερομηνία ισολογισμού μετασχηματισμού της απόσχισης εφαρμόζοντας το συντελεστή της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 58 του ν. 4172/2013 και του φόρου που αντιστοιχεί στα φορολογητέα κέρδη που προέκυψαν για το χρονικό διάστημα από την επομένη της ημερομηνίας ισολογισμού μετασχηματισμού της απόσχισης και μέχρι τη λήξη του φορολογικού έτους εφαρμόζοντας το συντελεστή της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 58 του ν.4172/2013.

Τέλος, επισημαίνεται ότι σε περίπτωση που τα αποτελέσματα του φορολογικού έτους είναι ζημιογόνα (είτε λόγω ύπαρξης φορολογικών ζημιών παρελθόντων χρήσεων είτε για άλλο λόγο) και ταυτόχρονα πραγματοποιηθεί διανομή αφορολόγητων κερδών που προέκυψαν πριν την ημερομηνία ισολογισμού μετασχηματισμού της απόσχισης και/ή από την ημερομηνία ισολογισμού μετασχηματισμού της απόσχισης και μέχρι τη λήξη του φορολογικού έτους, θα έχουν εφαρμογή τα αναφερόμενα στην ΠΟΛ.1014/2018 εγκύκλιο, κατά περίπτωση. Ειδικότερα το ποσό των κερδών που διανέμεται ή κεφαλαιοποιείται θα υπαχθεί ξεχωριστά (αυτοτελώς) σε φορολόγηση κατά την εκκαθάριση του φόρου μετά την αναγωγή του σε μικτό με το φορολογικό συντελεστή της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 58 του ν. 4172/2013 προκειμένου για κέρδη που προέκυψαν μέχρι την ημερομηνία ισολογισμού μετασχηματισμού της απόσχισης και με το φορολογικό συντελεστή της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 58 του ν. 4172/2013 προκειμένου για κέρδη χρήσης που προέκυψαν από την επομένη της ημερομηνίας ισολογισμού μετασχηματισμού της απόσχισης και μέχρι τη λήξη του φορολογικού έτους.

Ο ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΑΔΕ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

A. 1087/2021

Διαδικασία και προϋποθέσεις υπαγωγής στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ν. 4172/2013 (Α' 167), περί ειδικού τρόπου φορολόγησης εισοδήματος από μισθωτή εργασία και επιχειρηματική δραστηριότητα που προκύπτει στην ημεδαπή, φυσικών προσώπων που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα.

(ΦΕΚ Β' 1691/26-04-2021)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Του ν. 4172/2013 «Φορολογία εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του ν. 4046/2012, ν. 4093/2012 και ν. 4127/2013 και άλλες διατάξεις» (Α' 167) και ειδικότερα του άρθρου 5Γ, της περ. ι' του άρθρου 33 και της παρ. 62 του άρθρου 72 αυτού, όπως προστέθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 40 του ν. 4758/2020 (Α' 242),

β) του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Πρώτου του ν. 4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (Α' 94) και ειδικότερα των άρθρων 1,2, 7,13, 14, 17 και 41,

γ) των άρθρων 4, 30 και 32 του ν. 4174/2013 «Φορολογικές διαδικασίες και άλλες διατάξεις» (Α' 170), όπως ισχύουν,

- δ) του ν. 1497/1984 «Κύρωση Σύμβασης που καταργεί την υποχρέωση επικύρωσης των αλλοδαπών δημόσιων εγγράφων» (Α' 188),
- ε) του άρθρου 11 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), όπως ισχύουν,
- στ) των άρθρων 1 και 2 του ν. 4690/2020 «Κύρωση: α) της από 13-4-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 84) και β) της από 1-5-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα» (Α' 90) και άλλες διατάξεις» (Α' 104).
2. Τα έγγραφα της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης (Γ.Δ.Α.Δ.Ο.) της Α.Α.Δ.Ε. υπό στοιχεία: ΑΤΔ Α 1044841ΕΞ2020/15-4-2020 και το συνημμένο σε αυτό, υπ' αρ. 9134 ΕΞ 2020/10-04-2020 έγγραφο του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Δ. ΟΡΓ. Δ 1054856 ΕΞ 2020/19-05-2020 και Δ. ΟΡΓ. Δ 1064007 ΕΞ 2020/05-06-2020, για την ηλεκτρονική διακίνηση των εγγράφων.
3. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).
4. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
5. Την υπ' αρ. 339/18-7-2019 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών, Απόστολο Βεσυρόπουλο» (Β' 3051).
6. Την υπό στοιχεία Δ.ΟΡΓ.Α 1125859 ΕΞ 23-10-2020 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Β' 4738), όπως τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και ισχύει.
7. Την υπ' αρ. 1/20-1-2016 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 18), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016, όπως ισχύουν και τις αποφάσεις: υπ'αρ. 39/3/30-11-2017 του Συμβουλίου Διοίκησης της Α.Α.Δ.Ε. (Υ.Ο.Δ.Δ. 689) και 5294 ΕΞ 2020/17-01-2020 του Υπουργού Οικονομικών (Υ.Ο.Δ.Δ. 27), με θέμα «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων».
8. Την υπό στοιχεία Δ. ΟΡΓ. Α 1115805 ΕΞ 2017/ 31-7-2017 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων και εξουσιοδότηση υπογραφής "Με εντολή Διοικητή" σε όργανα της Φορολογικής Διοίκησης» (Β' 2743), όπως τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και ισχύει.
9. Τις διατάξεις της παρ. 69 του άρθρου 72 του ν. 4172/2013 (Α' 167), όπως προστέθηκε με το άρθρο 35 του ν. 4797/2021 (Α' 66).
10. Το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

αποφασίζουμε:

Άρθρο 1 Σκοπός

Η παρούσα απόφαση εκδίδεται κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 8 του άρθρου 5Γ του ν. 4172/2013 (Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος ΚΦΕ), όπως προστέθηκαν με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 4758/2020 (Α' 242), για τον καθορισμό της διαδικασίας υπαγωγής στις διατάξεις του άρθρου αυτού, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας μεταφοράς της φορολογικής κατοικίας, του προσδιορισμού της αρμόδιας υπηρεσίας για την υποβολή, εξέταση και έγκριση της αίτησης, τον ορισμό των δικαιολογητικών που συνοδεύουν την αίτηση, των δικαιολογητικών για την απόδειξη συνδρομής των προϋποθέσεων του

άρθρου 5Γ του ΚΦΕ, καθώς και για τη ρύθμιση κάθε άλλου αναγκαίου θέματος ή λεπτομέρειας για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 2 **Αρμόδια Υπηρεσία**

1. Αρμόδια υπηρεσία για την υποβολή, εξέταση, έγκριση, απόρριψη της αίτησης για υπαγωγή στις διατάξεις του άρθρου 5ΓΓ του ΚΦΕ, για την υποβολή και εξέταση των σχετικών δικαιολογητικών που συνοδεύουν την αίτηση και των δικαιολογητικών για την απόδειξη συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου αυτού, καθώς και για την καταχώριση των δεδομένων στη σχετική ηλεκτρονική εφαρμογή, ορίζεται η Δ.Ο.Υ. Κατοίκων Εξωτερικού και Εναλλακτικής Φορολόγησης Φορολογικών Κατοίκων Ημεδαπής της ΑΑΔΕ.

2. Αρμόδια υπηρεσία για την ενημέρωση των φορολογικών αρχών του κράτους στο οποίο το φυσικό πρόσωπο που υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ είχε την τελευταία φορολογική του κατοικία μέχρι την υποβολή της αίτησής του, σχετικά με τη μεταφορά αυτής, σύμφωνα με τις διατάξεις περί διεθνούς διοικητικής συνεργασίας όπως αυτές ισχύουν, ορίζεται η Διεύθυνση Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων της ΑΑΔΕ και ειδικότερα το Τμήμα Γ' Διεθνούς Διοικητικής Συνεργασίας στον Τομέα της Φορολογίας. Η Δ.Ο.Υ. Κατοίκων Εξωτερικού και Εναλλακτικής Φορολόγησης Φορολογικών Κατοίκων Ημεδαπής, μετά την έγκριση της σχετικής αίτησης, ενημερώνει άμεσα το Τμήμα Γ' Διεθνούς Διοικητικής Συνεργασίας στον Τομέα της Φορολογίας της Διεύθυνσης Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων της ΑΑΔΕ σχετικά με το κράτος της τελευταίας φορολογικής κατοικίας του φυσικού προσώπου που υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ.

Άρθρο 3 **Προϋποθέσεις υπαγωγής στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ και απαιτούμενα δικαιολογητικά**

1. Φυσικό πρόσωπο, που μεταφέρει τη φορολογική κατοικία του στην Ελλάδα υπάγεται σε φορολόγηση, όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 5 της παρούσας, για το εισόδημα από μισθωτή εργασία που αποκτά στην Ελλάδα κατά την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 5 του ΚΦΕ, εφόσον σωρευτικά:

α) δεν ήταν φορολογικός κάτοικος της Ελλάδος τα προηγούμενα πέντε (5) από τα έξι (6) έτη πριν από τη μεταφορά της φορολογικής κατοικίας του στην Ελλάδα,

β) μεταφέρει τη φορολογική του κατοικία από κράτος μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. ή από κράτος με το οποίο είναι σε ισχύ συμφωνία διοικητικής συνεργασίας στον τομέα της φορολογίας με την Ελλάδα,

γ) παρέχει υπηρεσίες στην Ελλάδα στο πλαίσιο εργασιακής σχέσης κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 12 του ΚΦΕ, που ασκείται είτε σε ημεδαπό νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα είτε σε μόνιμη εγκατάσταση αλλοδαπής επιχείρησης στην Ελλάδα και

δ) δηλώνει ότι θα παραμείνει στην Ελλάδα τουλάχιστον για μια διετία.

2. Η πλήρωση της προϋπόθεσης της περ. α' της παρ. 1 του παρόντος άρθρου διαπιστώνεται με βάση τα αρχεία που τηρούνται στη Φορολογική Διοίκηση.

Ειδικότερα, εάν το φυσικό πρόσωπο αιτείται για πρώτη φορά την απόδοση ΑΦΜ, ή εάν εμφανίζεται στα αρχεία της Φορολογικής Διοίκησης ως φορολογικός κάτοικος αλλοδαπής τα πέντε (5) από τα έξι (6) προηγούμενα έτη πριν από την αίτηση μεταφοράς της φορολογικής κατοικίας του δεν απαιτείται η προσκόμιση δικαιολογητικών. Σε περίπτωση που από τα αρχεία της ΑΑΔΕ δεν προκύπτει η φορολογική κατοικία του φορολογουμένου στην αλλοδαπή, για τα πέντε (5) από τα έξι (6) προηγούμενα έτη πριν την αίτηση μεταφοράς της φορολογικής κατοικίας στην Ελλάδα, τότε απαιτείται να προσκομίσει, για καθένα από τα έτη για τα οποία δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία:

(α) Βεβαίωση φορολογικής κατοικίας από την αρμόδια φορολογική αρχή του κράτους όπου δηλώνει φορολογικός κάτοικος, από την οποία να προκύπτει ότι είναι φορολογικός κάτοικος αυτού του κράτους. Εάν ο φορολογούμενος ήταν κάτοικος κράτους με το οποίο υφίσταται Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος (στο εξής ΣΑΔΦΕ), μπορεί να προσκομίσει, αντί της βεβαίωσης, την προβλεπόμενη Αίτηση για την Εφαρμογή της ΣΑΔΦΕ όπου είναι ενσωματωμένο το πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας (δίγλωσσα έντυπα), συμπληρωμένη, υπογεγραμμένη και σφραγισμένη από την αρμόδια αλλοδαπή φορολογική αρχή ή

(β) Σε περίπτωση που δεν προβλέπεται η έκδοση των ανωτέρω από την αρμόδια φορολογική αρχή, αντίγραφο της εκκαθάρισης της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος ή, ελλείψει εκκαθάρισης, αντίγραφο της

σχετικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματός του, που υπέβαλε στο άλλο κράτος ως φορολογικός κάτοικος του κράτους αυτού.

(γ) Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η προσκόμιση κάποιων από τα ανωτέρω δικαιολογητικά (υπό α' ή β'), επειδή αποδεδειγμένα η αλλοδαπή φορολογική αρχή δεν τα εκδίδει, τότε απαιτείται βεβαίωση από οποιαδήποτε άλλη δημόσια ή δημοτική ή άλλη αναγνωρισμένη αρχή, με την οποία θα αποδεικνύεται η μόνιμη και σταθερή εγκατάσταση του προσώπου αυτού στο άλλο κράτος.

3. Τα ως άνω αλλοδαπά δημόσια έγγραφα, όπως αυτά καθορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 1497/1984 (Α' 188), θα προσκομίζονται κατά τα διεθνή νόμιμα (Κανονισμός ΕΕ 2016/1191, Κανονισμός 650/ 2012, σφραγίδα apostille, προξενική θεώρηση, θεώρηση από το ελληνικό προξενείο, κατά τα οριζόμενα σε διεθνείς συνθήκες που έχουν κυρωθεί με νόμο από την Ελλάδα, κατά περίπτωση) και θα γίνονται δεκτά ευκρινή φωτοαντίγραφα από αντίγραφα αυτών που επικυρώνονται από δικηγόρους, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του τετάρτου εδαφίου της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 (Α' 45), όπως ισχύει, ή επικυρωμένα από το πρωτότυπο αντίγραφα αυτών από συμβολαιογράφους, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, ή από πρόσωπο, αρχή ή υπηρεσία που από το νόμο έχει τη δυνατότητα αυτή.

Για τα πρόσωπα, τις Υπηρεσίες και τους φορείς που διενεργούν μεταφράσεις, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, ισχύουν τα αναφερόμενα στο υπό στοιχεία Δ. ΟΡΓ. Δ 1002838 ΕΞ 2020/10-01-2020 έγγραφο της Διεύθυνσης Οργάνωσης της ΑΑΔΕ.

Από τη διαδικασία της επικύρωσης κατά τα διεθνή νόμιμα και της μετάφρασης εξαιρούνται οι ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΣΑΔΦΕ, όπως αυτές ισχύουν για τα κράτη με τα οποία η Ελλάδα έχει συνάψει Συμβάσεις Αποφυγής Διπλής Φορολογίας. Ειδικές προβλέψεις διέπουν τις ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΣΑΔΦΕ με ΗΠΑ, ΤΟΥΡΚΙΑ και ΜΟΛΔΑΒΙΑ όπως περιγράφονται στις ΠΟΛ.1107/1999, ΠΟΛ.1092/2005, ΠΟΛ.1210/2015 εγκυκλίους, αντίστοιχα, για κάθε κράτος. Επίσης, εξαιρούνται από την επιστημείωση με τη σφραγίδα apostille τα έγγραφα και οι πράξεις, τα οποία αφορούν στη φορολογική κατοικία (και συνεπώς και τα πιστοποιητικά φορολογικής κατοικίας), εφόσον εκδίδονται από τις χώρες, που έχουν επικυρώσει τη «Σύμβαση που απαλλάσσει από την επικύρωση ορισμένες πράξεις και έγγραφα» (κυρωτικός ν. 4231/2014 (Α' 19), σχετ. υπό στοιχεία Δ. ΟΡΓ. Δ 1172275 ΕΞ 2017/16.11.2017 έγγραφο), καθώς και από την Κύπρο (σχετ. υπό στοιχεία 1122798/1216/0006Δ/10.1.2008 έγγραφο).

4. Σύμφωνα με την προϋπόθεση β' της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, απαιτείται το φυσικό πρόσωπο να μεταφέρει τη φορολογική κατοικία του από κράτος-μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. ή από κράτος με το οποίο είναι σε ισχύ συμφωνία διοικητικής συνεργασίας στον τομέα της φορολογίας με την Ελλάδα. Η συνδρομή της προϋπόθεσης αυτής εξετάζεται αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια υπηρεσία της παρ. 1 του άρθρου 2 της παρούσας.

5. Σύμφωνα με την προϋπόθεση γ' της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, απαιτείται το φυσικό πρόσωπο να παρέχει υπηρεσίες στην Ελλάδα στο πλαίσιο εργασιακής σχέσης κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 12 του ΚΦΕ, που ασκείται είτε σε ημεδαπό νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα είτε σε μόνιμη εγκατάσταση αλλοδαπής επιχείρησης στην Ελλάδα.

Στην έννοια της μόνιμης εγκατάστασης αλλοδαπής επιχείρησης στην Ελλάδα περιλαμβάνονται και τα γραφεία του α.ν. 89/1967 (Α' 132), στα οποία μπορούν να απασχολούνται τα φυσικά πρόσωπα που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στη χώρα μας προκειμένου για την υπαγωγή τους στις διατάξεις του άρθρου αυτού.

Για την απόδειξη της προϋπόθεσης αυτής απαιτείται η προσκόμιση δικαιολογητικών, όπως ενδεικτικά κατά περίπτωση μπορεί να είναι: σύμβαση εργασίας ορισμένου ή αορίστου χρόνου, σύμβαση με την οποία το φυσικό πρόσωπο αποκτά σχέση εξαρτημένης εργασίας με άλλο πρόσωπο το οποίο έχει το δικαίωμα να ορίζει και να ελέγχει τον τρόπο, τον χρόνο και τον τόπο εκτέλεσης των υπηρεσιών, το έντυπο αναγγελίας πρόσληψης, δημοσίευση στο ΓΕΜΗ της πράξης με την οποία το πρόσωπο ορίζεται ως διευθυντής, μέλος Διοικητικού Συμβουλίου εταιρείας ή κάθε άλλο νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, σύμβαση παροχής νομικών υπηρεσιών έναντι πάγιας αντιμισθίας.

Εργασιακή σχέση που υφίσταται όταν ένα φυσικό πρόσωπο παρέχει υπηρεσίες, οι οποίες ρυθμίζονται από τη νομοθεσία περί μισθολογίου και ειδικών μισθολογίων των υπαλλήλων και λειτουργών του Δημοσίου, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 12 του ΚΦΕ, δεν εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ.

6. Για την πλήρωση της προϋπόθεσης δ' της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, απαιτείται το φυσικό πρόσωπο να υποβάλλει μαζί με την αίτησή του υπεύθυνη δήλωση με την οποία θα δηλώνει ότι θα παραμείνει στην

Ελλάδα τουλάχιστον για μια διετία αρχής γενομένης από την 1η Ιανουαρίου του πρώτου έτους υπαγωγής του στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ.

7. Για την πλήρωση της προϋπόθεσης της πλήρωσης νέας θέσης εργασίας υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του εργοδότη με την οποία θα βεβαιώνεται ότι ο αιτών καλύπτει νέα θέση εργασίας.

8. Ειδικά για φυσικά πρόσωπα που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα, με σκοπό να ασκήσουν ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα, προκειμένου να εφαρμοστούν οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ, απαιτείται, πλέον των ως άνω δικαιολογητικών των παρ. 2 και 6, να έχει υποβληθεί δήλωση έναρξης εργασιών ατομικής επιχείρησης στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπό στοιχεία Δ. ΟΡΓ. Α 1115805 ΕΞ 2017/31-07-2017 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, υποβάλλοντας τα δικαιολογητικά που κατά περίπτωση απαιτούνται σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΠΟΛ.1006/31-12-2013 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών, όπως ισχύει. Τα ίδια δικαιολογητικά προσκομίζονται και στην περίπτωση των φυσικών προσώπων που έχουν κάνει έναρξη εργασιών ατομικής επιχείρησης και φορολογούνται ως μισθωτοί με βάση τις διατάξεις της περ. στ' της παρ. 2 του άρθρου 12 του ΚΦΕ.

9. Φυσικό πρόσωπο που αποκτά εισόδημα από μισθωτή εργασία και από επιχειρηματική δραστηριότητα που προκύπτει στην ημεδαπή, δύναται να υπαχθεί στον ειδικό τρόπο φορολόγησης του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ, για το σύνολο των ως άνω εισοδημάτων του, εφόσον πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου, για κάθε μία από τις ως άνω κατηγορίες εισοδήματος.

Σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις για μία από τις δύο κατηγορίες εισοδήματος, η προβλεπόμενη μείωση της παρ. 1 του άρθρου 5 της παρούσας θα εφαρμόζεται μόνο στην κατηγορία εισοδήματος για την οποία πληρούνται οι προϋποθέσεις.

10. Φυσικό πρόσωπο δύναται να υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ, ενώ έχει υπαχθεί στις διατάξεις των άρθρων 5Α ή 5Β του ΚΦΕ, και το αντίστροφο, εφόσον κατά τον χρόνο της υπαγωγής πληρούνται οι προϋποθέσεις εκάστου άρθρου.

Τα ανωτέρω ισχύουν και στις περιπτώσεις που η υπαγωγή γίνει κατά τον ίδιο χρόνο.

11. Φυσικό πρόσωπο, που μεταφέρει τη φορολογική του κατοικία στην Ελλάδα, είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας κατά την έννοια των Συμβάσεων για την αποφυγή της διπλής φορολογίας που έχει συνάψει η Ελλάδα.

Άρθρο 4

Διαδικασία υπαγωγής στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ

1. Το φυσικό πρόσωπο, προκειμένου να μεταφέρει τη φορολογική του κατοικία στην Ελλάδα και να υπαχθεί στον ειδικό τρόπο φορολόγησης εισοδήματος που προκύπτει από μισθωτή εργασία και επιχειρηματική δραστηριότητα στην ημεδαπή κατά τις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ, υποβάλλει αίτηση, εντός του έτους ανάληψης της υπηρεσίας του σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ ή εντός του έτους έναρξης εργασιών σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ, αντίστοιχα, και το αργότερο έως την 31η του μηνός Ιουλίου του έτους αυτού, στη Δ.Ο.Υ. Κατοίκων Εξωτερικού και Εναλλακτικής Φορολόγησης Φορολογικών Κατοίκων Ημεδαπής και ειδικότερα στο Τμήμα Γ1' Εφαρμογής Εναλλακτικής Φορολόγησης Φορολογικών Κατοίκων Ημεδαπής αυτής.

Αιτήσεις που υποβάλλονται μετά την 31η Ιουλίου του εκάστοτε φορολογικού έτους, γίνονται δεκτές και εξετάζονται για την υπαγωγή του φορολογούμενου στον ειδικό τρόπο φορολόγησης του εισοδήματος από μισθωτή εργασία και επιχειρηματική δραστηριότητα που προκύπτει στην ημεδαπή για το επόμενο φορολογικό έτος. Με την ανωτέρω αίτηση ο αιτών συνυποβάλλει τα σχετικά δικαιολογητικά κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 2 έως 8 του άρθρου 3 της παρούσας. Το φυσικό πρόσωπο δηλώνει στην αίτησή του το κράτος στο οποίο είχε την τελευταία φορολογική κατοικία του μέχρι τον χρόνο υποβολής της αίτησής του, καθώς και τη διεύθυνση κατοικίας του στην Ελλάδα.

2. Η αίτηση και τα δικαιολογητικά υποβάλλονται με ψηφιακή απεικόνιση (scan), μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην αρμόδια υπηρεσία της παρ. 1 του άρθρου 2 της παρούσας ή (με φυσικό φάκελο) ταχυδρομικά είτε με συστημένη επιστολή ή με υπηρεσία ταχυμεταφοράς. Είναι, επίσης, δυνατή η κατάθεση των αιτήσεων και στο γραφείο πρωτοκόλλου της ως άνω υπηρεσίας. Ημερομηνία υποβολής της

αίτησης θεωρείται η ημερομηνία που προκύπτει από τη σφραγίδα του ταχυδρομείου ή της υπηρεσίας ταχυμεταφοράς ή η ημερομηνία αποστολής του μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, αντίστοιχα. Το αποδεικτικό του ταχυδρομείου ή της υπηρεσίας ταχυμεταφοράς ή το αυτοματοποιημένο μήνυμα που αποστέλλεται ως απάντηση στο ηλεκτρονικό μήνυμα του φορολογουμένου, αποτελεί γι' αυτόν αποδεικτικό υποβολής της αίτησης και επέχει θέση απόδειξης παραλαβής εκ μέρους του αποδέκτη.

3. Η Δ.Ο.Υ. Κατοίκων Εξωτερικού και Εναλλακτικής Φορολόγησης Φορολογικών Κατοίκων Ημεδαπής, αφού παραλάβει την ως άνω αίτηση και τα δικαιολογητικά που τη συνοδεύουν, οφείλει να καταχωρήσει τα δεδομένα στη σχετική ηλεκτρονική εφαρμογή, η οποία και θα παρακολουθείται σε όλο το διάστημα, κατά το οποίο ο φορολογούμενος υπάγεται στο καθεστώς του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ.

4. Η αίτηση παραλαμβάνεται ακόμα και αν δεν συνοδεύεται από τα προβλεπόμενα σχετικά δικαιολογητικά κατά τον χρόνο υποβολής της, εξετάζεται και, εφόσον διαπιστωθούν ελλείψεις, ενημερώνεται άμεσα ο αιτών για τη συμπλήρωση ή την υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών εντός της προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών που προβλέπεται από τον νόμο για την έκδοση της απόφασης. Ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. Κατοίκων Εξωτερικού και Εναλλακτικής Φορολόγησης Φορολογικών Κατοίκων Ημεδαπής εκδίδει απόφαση με την οποία εγκρίνει ή απορρίπτει την αίτηση, αναλόγως της συνδρομής ή μη των προϋποθέσεων του άρθρου 3 της παρούσας, εντός της ως άνω προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών. Με την έγκριση της αίτησης, το φυσικό πρόσωπο θεωρείται φορολογικός κάτοικος Ελλάδας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ΚΦΕ, από το φορολογικό έτος υπαγωγής του, όπως αυτό ορίζεται ειδικότερα στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

Ο Προϊστάμενος της ως άνω Δ.Ο.Υ., στη ρητή εγκριτική του απόφαση για την υπαγωγή του φορολογούμενου στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ, τον ενημερώνει ότι μετά την πάροδο των επτά (7) ετών παύει αυτοδίκαια η υπαγωγή του στο άρθρο 5Γ του ΚΦΕ και θα φορολογείται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις για τη φορολόγηση των εισοδημάτων από μισθωτή εργασία και ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτά στην Ελλάδα. Η απόφαση για την έγκριση μπορεί να αναρτάται μέσω της εφαρμογής «Ψηφιακής Κοινοποίησης» στη θυρίδα του φορολογουμένου στην Προσωποποιημένη Πληροφόρηση του myTAXISnet της ΑΑΔΕ, υπογεγραμμένη ψηφιακά.

5. Το φυσικό πρόσωπο που έχει ενταχθεί στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ, εφόσον σε κάποιο φορολογικό έτος δεν πληροί τις προϋποθέσεις των περ. γ' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 3 της παρούσας, παύει να υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ από το οικείο φορολογικό έτος και εφεξής και φορολογείται για το σύνολο του εισοδήματός του από μισθωτή εργασία ή επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτά στην Ελλάδα σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του ΚΦΕ.

Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια της περιόδου που ορίζεται στην παρ. 3 του παρόντος άρθρου και για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες, το φυσικό πρόσωπο παύει να παρέχει υπηρεσίες στην Ελλάδα στο πλαίσιο εργασιακής σχέσης, κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 12 του ΚΦΕ ή παύει να ασκεί ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα, συνεχίζει να υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ, υπό την προϋπόθεση ότι εντός του ως άνω χρονικού διαστήματος των δώδεκα (12) μηνών θα συνάψει νέα σύμβαση εργασίας (για την οποία θα πληρούνται εκ νέου οι προϋποθέσεις της περ. γ' της παρ. 1 και της παρ. 6 του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ) ή θα κάνει νέα έναρξη εργασιών ατομικής επιχείρησης και θα ενημερώσει σχετικά την αρμόδια Δ.Ο.Υ.

Σε περίπτωση που φυσικό πρόσωπο παύει να παρέχει υπηρεσίες στην Ελλάδα στο πλαίσιο εργασιακής σχέσης, κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 12 του ΚΦΕ, ή παύει να ασκεί ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες, αίρεται η υπαγωγή του στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ από το φορολογικό έτος παύσης της εργασιακής σχέσης ή διακοπής άσκησης ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας. Για το εν λόγω φορολογικό έτος και εφεξής φορολογείται για το σύνολο του εισοδήματός του με βάση τις γενικές διατάξεις και παύουν να ισχύουν τα προβλεπόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 5 της παρούσας. Εφόσον το εν λόγω φυσικό πρόσωπο έχει υποβάλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος για το φορολογικό έτος παύσης της εργασιακής σχέσης ή διακοπής άσκησης ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, υποχρεούται σε υποβολή τροποποιητικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος προκειμένου για τον προσδιορισμό του φόρου με βάση τα ανωτέρω, άλλως η Φορολογική Διοίκηση δύναται να προβεί σε έκδοση πράξης διοικητικού προσδιορισμού του φόρου, σύμφωνα τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4174/2013.

6. Σε κάθε περίπτωση που μεταβάλλεται η θέση εργασίας του υπαχθέντος φυσικού προσώπου στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ, ο φορολογούμενος ενημερώνει την αρμόδια υπηρεσία της παρ. 1 του άρθρου 2 της παρούσας για την αλλαγή εργοδότη και υποβάλλει την υπεύθυνη δήλωση εκ μέρους του νέου εργοδότη περί πλήρωσης νέας θέσης εργασίας, προκειμένου να συνεχίσει να υπάγεται στον ειδικό τρόπο φορολόγησης του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ για τόσα έτη όσα υπολείπονται ως τη συμπλήρωση του χρονικού διαστήματος της παρ. 4 του παρόντος άρθρου. Ο φορολογούμενος που έχει υπαχθεί στο άρθρο 5Γ του ΚΦΕ ως μισθωτός και εν συνεχεία απωλέσει την ιδιότητα αυτή αλλά εντός χρονικού διαστήματος δώδεκα (12) μηνών προβεί σε έναρξη εργασιών ατομικής επιχείρησης, ενημερώνει την αρμόδια υπηρεσία της παρ. 1 του άρθρου 2 της παρούσας για τη μεταβολή αυτή, προκειμένου να συνεχίσει να υπάγεται στον ειδικό τρόπο φορολόγησης του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ, για τόσα έτη όσα υπολείπονται ως τη συμπλήρωση του χρονικού διαστήματος της παρ. 4 του παρόντος άρθρου. Ομοίως, ο φορολογούμενος ο οποίος υπήχθη στις εν λόγω διατάξεις λόγω έναρξης εργασιών ατομικής επιχείρησης, αλλά μεταγενέστερα παύει τη δραστηριότητα αυτή και αναλαμβάνει μισθωτή εργασία, ενημερώνει την αρμόδια υπηρεσία της παρ. 1 του άρθρου 2 της παρούσας για τη μεταβολή αυτή και συνεχίζει να υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της περ. γ' της παρ. 1 και της παρ. 6 του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ, για τόσα έτη όσα υπολείπονται ως τη συμπλήρωση του χρονικού διαστήματος της παρ. 4 του παρόντος άρθρου.

7. Εκ νέου υπαγωγή του φυσικού προσώπου στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ, εάν έχει υπάρξει άρση αυτής, είναι δυνατή, εφόσον η νέα αίτηση υπαγωγής υποβληθεί οποτεδήποτε εντός του χρονικού διαστήματος της παρ. 4 του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ. Στην περίπτωση που ο φορολογούμενος παρέμεινε φορολογικός κάτοικος Ελλάδας, δεν εξετάζονται εκ νέου οι προϋποθέσεις των περ. α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ. Στην περίπτωση που ο φορολογούμενος κατέστη στο μεταξύ φορολογικός κάτοικος αλλοδαπής, δύναται να υποβάλει αίτηση αλλά θα εξετάζονται εκ νέου όλες οι προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ. Σε κάθε μια από τις ως άνω περιπτώσεις, εφόσον γίνει δεκτή η αίτηση, η υπαγωγή θα ισχύει για τόσα έτη όσα υπολείπονται ως τη συμπλήρωση του ως άνω χρονικού διαστήματος, ήτοι έως τη συμπλήρωση επταετίας από την αρχική υπαγωγή στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ.

8. Η υπαγωγή ενός φορολογούμενου στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ, δεν επιφέρει αυτοδικαίως τη μεταβολή της φορολογικής κατοικίας άλλων προσώπων που σχετίζονται με αυτόν, πέραν του υπαγόμενου σε αυτές.

Άρθρο 5

Υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, έκδοση πράξεων Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου και καταβολή του φόρου

1. Εφόσον γίνει δεκτή η αίτηση, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην παρούσα, το φυσικό πρόσωπο απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος και από την εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ΚΦΕ για το πενήντα τοις εκατό (50%) του εισοδήματός του από μισθωτή εργασία και επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτά στην Ελλάδα μέσα στο φορολογικό έτος, με την επιφύλαξη της παρ. 50 του άρθρου 72 του ΚΦΕ.

2. Ο φορολογούμενος που υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ υποχρεούται να δηλώνει όλα τα εισοδήματά του που προκύπτουν στην ημεδαπή, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 5 του ΚΦΕ, και τα τυχόν εισοδήματα που προκύπτουν στην αλλοδαπή, κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 5 του ΚΦΕ.

3. Η δήλωση φορολογίας εισοδήματος για το φορολογητέο εισόδημα του προσώπου που υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 5 του ΚΦΕ, υποβάλλεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 67 του ΚΦΕ.

4. Για τα πρόσωπα που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ, ως προς την παραλαβή φορολογικών δηλώσεων φυσικών προσώπων, ισχύουν τα οριζόμενα στην περ. 121 της υπό στοιχεία Δ. ΟΡΓ. Α 1115805 ΕΞ 2017/31-07-2017 απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων και εξουσιοδότηση υπογραφής "Με εντολή Διοικητή" σε όργανα της Φορολογικής Διοίκησης», όπως εκάστοτε ισχύει.

5. Για τον φορολογούμενο που υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ εκδίδεται μία πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 του ΚΦΕ, για τη συνολική

φορολογική του υποχρέωση, που αντιστοιχεί στα εισοδήματα που προκύπτουν στην ημεδαπή και τα οποία υπόκεινται σε ειδική φορολόγηση και τα εισοδήματα που προκύπτουν στην αλλοδαπή.

6. Για τον προσδιορισμό του τεκμαρτού εισοδήματος με βάση τις διατάξεις του άρθρου 31 του ΚΦΕ, φυσικού προσώπου που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ, δεν λαμβάνεται υπόψη το ποσό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης, η οποία προκύπτει βάσει της κατοικίας και του επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης.

7. Ο φόρος του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ καταβάλλεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 67 του ΚΦΕ.

8. Το φυσικό πρόσωπο που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ δεν απαλλάσσεται από τον φόρο κληρονομιών ή δωρεών περιουσίας που βρίσκεται στην αλλοδαπή.

Άρθρο 6

Πρώτο έτος εφαρμογής-Μεταβατικές διατάξεις

1. Ειδικά για τις αιτήσεις υπαγωγής στον ειδικό τρόπο φορολόγησης από μισθωτή εργασία και επιχειρηματική δραστηριότητα που προκύπτει στην ημεδαπή, οι οποίες θα υποβληθούν εντός του έτους 2021 και αφορούν ανάληψη υπηρεσίας ή έναρξη εργασιών ατομικής επιχείρησης που έλαβε χώρα μέχρι τις 31 Ιουλίου του έτους αυτού, η προθεσμία υποβολής της σχετικής αίτησης και των συνυποβαλλόμενων δικαιολογητικών ορίζεται μέχρι τις 30-9-2021.

Η Δ.Ο.Υ. Κατοίκων Εξωτερικού και Εναλλακτικής Φορολόγησης Φορολογικών Κατοίκων Ημεδαπής εξετάζει τις ως άνω αιτήσεις και εκδίδει απόφαση έως την 30ή Νοεμβρίου 2021, με την οποία τις εγκρίνει ή τις απορρίπτει, αναλόγως της συνδρομής ή μη των προϋποθέσεων της παρ. 1 του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ.

Αιτήσεις που υποβάλλονται μετά τις 30-9-2021, γίνονται δεκτές και εξετάζονται προκειμένου για την υπαγωγή του φορολογούμενου στον ειδικό τρόπο φορολόγησης του εισοδήματος από μισθωτή εργασία και επιχειρηματική δραστηριότητα που προκύπτει στην ημεδαπή για το επόμενο φορολογικό έτος.

2. Φυσικά πρόσωπα τα οποία έχουν ήδη μεταφέρει τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα και έχουν συνάψει συμβάσεις εργασίας ή έχουν προβεί σε έναρξη εργασιών εντός του φορολογικού έτους 2020 μπορούν να υποβάλουν αίτηση υπαγωγής στον ειδικό τρόπο φορολόγησης από μισθωτή εργασία και επιχειρηματική δραστηριότητα που προκύπτει στην ημεδαπή, εφόσον δεν ήταν φορολογικοί κάτοικοι της Ελλάδος τα έτη 2015 έως και 2019.

Για τα πρόσωπα αυτά, εφόσον έχουν αναλάβει τη μισθωτή εργασία ή έχουν προβεί σε έναρξη εργασιών πριν από την έναρξη ισχύος του άρθρου 40 του ν. 4758/2020, ήτοι πριν από τις 4-12-2020, η σύμβαση εργασίας δεν απαιτείται να συνοδεύεται από την υπεύθυνη δήλωση του εργοδότη της παρ. 7 του άρθρου 3 της παρούσας.

Η προθεσμία υποβολής της σχετικής αίτησης και των συνυποβαλλόμενων δικαιολογητικών ορίζεται μέχρι τις 30.09.2021.

Η Δ.Ο.Υ. Κατοίκων Εξωτερικού και Εναλλακτικής Φορολόγησης Φορολογικών Κατοίκων Ημεδαπής εξετάζει τις ως άνω αιτήσεις και εκδίδει απόφαση έως την 30ή Νοεμβρίου 2021. Για τα ως άνω φυσικά πρόσωπα, ακόμη και αν ανέλαβαν εργασία το φορολογικό έτος 2020, η υπαγωγή τους στον ειδικό τρόπο φορολόγησης θα ξεκινήσει για τα εισοδήματα που αποκτώνται από 1-1-2021 και εφεξής, και στην υπεύθυνη δήλωση που απαιτείται σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 3 της παρούσας, θα πρέπει να δηλώνεται η πρόθεση του προσώπου για παραμονή στην Ελλάδα για μια διετία, αρχής γενομένης από την 1-1-2021.

3. Οι αιτήσεις των προσώπων των παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου παραλαμβάνονται ακόμα και αν δεν συνοδεύονται από τα πρωτότυπα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 3 της παρούσας, σχετικά δικαιολογητικά κατά τον χρόνο υποβολής της, εφόσον υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση με την οποία ο φορολογούμενος δηλώνει ότι πληροί τις προϋποθέσεις και ότι αδυνατεί να τα προσκομίσει με τον προβλεπόμενο τρόπο, και κατά τα διεθνή νόμιμα, λόγω του ότι οι αντίστοιχες υπηρεσίες βρίσκονται σε αναστολή ή περιορισμό της λειτουργίας τους λόγω των συνεπειών της πανδημίας του COVID-19. Ο φορολογούμενος υποχρεούται να προσκομίσει τα δικαιολογητικά, όπως ορίζονται στις παρ. 2 έως 8 του άρθρου 3 της παρούσας, προς συμπλήρωση του φακέλου του σε εύλογο χρόνο και το αργότερο μέχρι και την 22α Νοεμβρίου του 2021.

Άρθρο 7**Έναρξη ισχύος**

1. Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή για τα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2021, με την επιφύλαξη των οριζομένων στο άρθρο 6 της παρούσας.

Η Απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

A 1090/2021**«Καθορισμός των προϋποθέσεων, των όρων, της διαδικασίας και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 39B του ν. 4172/2013»**

(ΦΕΚ Β' 1636/22-04-2021)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4172/2013 (Α' 172) και ιδίως του άρθρου 39B αυτού, το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 16 του ν. 4646/2019 (Α' 201) καθώς και τις διατάξεις της παρ. 14 του άρθρου 66 του ίδιου νόμου.
2. Τις διατάξεις των άρθρων 8, 9 και 12 του ν. 4308/2014 (Α' 251).
3. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).
4. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
5. Το π.δ. 2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).
6. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).
7. Την υπό στοιχεία Υ2/9.7.2019 απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση θέσεων Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Β' 2901).
8. Την υπ' αρ. 339/18-7-2019 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών Απόστολο Βεσυρόπουλο» (Β' 3051).
9. Τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' του ν. 4389/2016 (Α' 94).
10. Την υπ' αρ. 1/20.01.2016 πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 18), σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016, όπως ισχύουν, την υπ' αρ. 39/3/30.11.2017 απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης της Α.Α.Δ.Ε. «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.» (Υ.Ο.Δ.Δ. 689) και την υπό στοιχεία 5294 ΕΞ 17-01-2020 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 27).
11. Την υπό στοιχεία Δ.ΟΡΓ.Α 1125859 ΕΞ 23-10-2020 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Β' 4738), όπως ισχύει.

12. Την ανάγκη καθορισμού των προϋποθέσεων, των όρων και της διαδικασίας, καθώς και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 39B του ν. 4172/2013.

13. Το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Υπολογισμός της έκπτωσης

1. Οι δαπάνες για τη λήψη υπηρεσιών που σχετίζονται με την ενεργειακή, λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση κτιρίων («επιλέξιμες δαπάνες»), όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 3 της παρούσας, μειώνουν ισόποσα κατανεμημένες σε περίοδο τεσσάρων (4) ετών, σε ποσοστό σαράντα τις εκατό (40%) του ύψους τους, τον φόρο εισοδήματος των φυσικών προσώπων, μέχρι του αναλογούντος φόρου για κάθε φορολογικό έτος. Φόρος που αναλογεί είναι ο φόρος που προκύπτει όταν από «τον φόρο κλίμακας εισοδήματος αφαιρεθούν οι προβλεπόμενες από τον νόμο μειώσεις», όπως προκύπτει από την Πράξη Διοικητικού/Διορθωτικού Προσδιορισμού του φόρου εισοδήματος. Αν το ποσό της πίστωσης που δικαιούται ο φορολογούμενος για το οικείο φορολογικό έτος είναι μεγαλύτερο από τον φόρο που αναλογεί, το πλεονάζον ποσό δεν επιστρέφεται, δεν συμψηφίζεται με άλλη φορολογική υποχρέωση, δεν μεταφέρεται και δεν εκπίπτει σε επόμενο φορολογικό έτος ούτε μεταφέρεται προς έκπτωση στον άλλο σύζυγο ή στο έτερο μέρος του συμφώνου συμβίωσης.

2. Οι «επιλέξιμες δαπάνες» αφορούν όλα τα κτίρια ανεξαρτήτως της χρήσης τους, εφόσον δεν έχουν ήδη ενταχθεί ή δεν θα ενταχθούν σε πρόγραμμα αναβάθμισης κτιρίων ή άλλα προγράμματα ή δράσεις επιχορήγησης.

3. Οι «επιλέξιμες δαπάνες» αναγνωρίζονται για τη μείωση του φόρου, εφόσον:

α). πραγματοποιούνται από 1/1/2020 έως και 31/12/2022 σε ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα και οι σχετικές υπηρεσίες παρέχονται από επιχειρήσεις με φορολογική κατοικία στην Ελλάδα ή που διατηρούν μόνιμη εγκατάσταση στην ημεδαπή και

β) δεν έχουν εκπέσει ως δαπάνη από τα ακαθάριστα έσοδα επιχειρηματικής δραστηριότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΦΕ.

Το ποσό της μείωσης του φόρου που δικαιούται ο φορολογούμενος υπολογίζεται επί ανώτατου συνολικού ορίου δαπάνης δεκαέξι χιλιάδων (16.000) ευρώ, για όλα τα έτη, ήτοι 2020, 2021 και 2022. Το ανώτατο ποσό μείωσης που δικαιούται ο φορολογούμενος ανέρχεται συνολικά στο ποσό των έξι χιλιάδων τετρακοσίων (6.400) ευρώ, κατανεμημένο στο έτος που πραγματοποιείται η δαπάνη ή μέρος αυτής και στα τρία επόμενα έτη.

Άρθρο 2

Δικαιούχοι της μείωσης φόρου

1. Το ποσό που αναλογεί στο 40% των επιλέξιμων δαπανών κάθε έτους μειώνει τον φόρο του φυσικού προσώπου που έχει δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας στο κτίριο στο οποίο πραγματοποιούνται οι «επιλέξιμες δαπάνες» που σχετίζονται με την ενεργειακή, λειτουργική και αισθητική αναβάθμισή του για το οικείο φορολογικό έτος.

2. Δικαιούχοι της μείωσης φόρου είναι και τα φυσικά πρόσωπα που έχουν δικαίωμα ψιλής κυριότητας επί ακινήτου, με την προϋπόθεση ότι τα πρόσωπα αυτά χρησιμοποιούν το εν λόγω ακίνητο είτε ως κύρια ή δευτερεύουσα κατοικία είτε ως έδρα ή υποκατάστημα για την άσκηση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.

3. Στις ανωτέρω περιπτώσεις δικαιούχος της μείωσης είναι μόνο το πρόσωπο στο όνομα του οποίου εκδίδεται το σχετικό παραστατικό.

4. Στην περίπτωση δαπανών των κοινόχρηστων χώρων, οι οποίες εξοφλούνται από τον διαχειριστή πολυκατοικίας/συγκροτήματος ιδιοκτησιών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής ή μέσω παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, αυτές θα λαμβάνονται υπόψη για τους δικαιούχους ανάλογα με τα χιλιοστά συνιδιοκτησίας τους, με βάση σχετική βεβαίωση που θα χορηγείται από τον διαχειριστή και στην οποία θα καταχωρείται ο ΑΤΑΚ του ακινήτου το οποίο βρίσκεται εντός του κτιρίου για το οποίο πραγματοποιείται η σχετική δαπάνη.

Άρθρο 3

Καθορισμός επιλέξιμων δαπανών

Οι δαπάνες λήψης υπηρεσιών οι οποίες αναγνωρίζονται για την εφαρμογή της παρούσας είναι οι εξής:

A. Ενεργειακές

- Τοποθέτηση θερμομόνωσης.
- Αντικατάσταση κουφωμάτων, υαλοπινάκων και εξωτερικών προστατευτικών φύλλων.
- Εγκατάσταση ή αναβάθμιση συστήματος θέρμανσης/ ψύξης καθώς και των αναγκαίων υποδομών και στοιχείων ώστε να καθίσταται πλήρως λειτουργικό.
- Εγκατάσταση διατάξεων αυτόματου ελέγχου της λειτουργίας του συστήματος θέρμανσης/ψύξης.
- Εγκατάσταση συστήματος αυτοπαραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος (με ενεργειακό συμψηφισμό), καθώς και συστημάτων ηλεκτρικών συσσωρευτών (μπαταρίες) όταν συνδυάζονται με φωτοβολταϊκά συστήματα.
- Εγκατάσταση συστήματος παραγωγής ζεστού νερού με χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ).
- Εγκατάσταση συστήματος μηχανικού αερισμού με ανάκτηση θερμότητας.
- Αναβάθμιση φωτισμού των κοινόχρηστων χώρων πολυκατοικίας.

B. Λειτουργικές-αισθητικές

- Τοποθέτηση/αντικατάσταση υδραυλικής εγκατάστασης.
- Τοποθέτηση/αντικατάσταση ηλεκτρολογικής εγκατάστασης.
- Συντήρηση/επισκευή στέγης.
- Επισκευή τοιχοποιίας/Χρωματισμού εσωτερικά και εξωτερικά των κτιρίων.
- Τοποθέτηση σταθερών ή κινητών συστημάτων σκίασης.
- Αναβάθμιση ή εγκατάσταση ανελκυστήρα.
- Εγκατάσταση οικιακών σημείων επαναφόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων.
- Αλλαγή ή επισκευή δαπέδων.

Άρθρο 4

Λοιπές προϋποθέσεις και διαδικασίες

1. Απαραίτητες προϋποθέσεις για τη μείωση φόρου της παρ. 1 του άρθρου 1 της παρούσας, αποτελούν σωρευτικά: α) η απόδειξη πραγματοποίησης των δαπανών αυτών με νόμιμα παραστατικά (Τιμολόγιο ή στοιχείο λιανικής πώλησης για την παροχή υπηρεσιών) του ν. 4308/2014, στα οποία θα πρέπει να αναφέρεται διακριτά το είδος και η αξία της παρεχόμενης υπηρεσίας δεδομένου ότι επί αυτής υπολογίζεται η μείωση του φόρου, τα στοιχεία (ονοματεπώνυμο, ΑΦΜ) του προσώπου καθώς και τα στοιχεία του ακινήτου (ΑΤΑΚ), εκτός αν πρόκειται για κοινόχρηστα, για τα οποία αρκεί μόνο η δ/ση του ακινήτου, β) η εξόφληση των δαπανών, ανεξαρτήτως του ύψους αυτών, να έχει πραγματοποιηθεί με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής ή μέσω παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, μη λαμβανομένων υπόψη των εξαιρέσεων της περ. γ' της παρ. 6 του άρθρου 15 του ν. 4172/2013.

Ως «ηλεκτρονικό μέσο πληρωμής», νοείται κάθε μέσο πληρωμής, κατά την έννοια της περ. ιδ' του άρθρου 62 του ν. 4446/2016 που απαιτεί τη μεσολάβηση ενός τηλεπικοινωνιακού ή ηλεκτρονικού δικτύου, όπως π.χ. η μεταφορά χρημάτων μέσω ειδικών διαδικτυακών εφαρμογών («e-banking»), καρτών, το «ηλεκτρονικό πορτοφόλι», κ.λπ., ενώ η έννοια του «παρόχου υπηρεσιών πληρωμών» ορίζεται με τις διατάξεις της περ. 11 του άρθρου 4 του ν. 4537/2018 (Α' 84). Επομένως, στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα πιστωτικά ιδρύματα, τα γραφεία ταχυδρομικών επιταγών και τα ιδρύματα πληρωμών, ανεξάρτητα αν έχουν την έδρα τους στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή (Ε.Ε., τρίτες χώρες). Το μέρος των δαπανών για τη λήψη υπηρεσιών που δεν εξοφλείται με τους ως άνω τρόπους δεν αναγνωρίζεται προς έκπτωση.

2. Τα ποσά των «επιλέξιμων δαπανών» δηλώνονται σε ειδικό κωδικό του εντύπου Ε1 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

Άρθρο 5
Χρόνος εφαρμογής-Έναρξη ισχύος

Οι διατάξεις της παρούσας ισχύουν για δαπάνες που πραγματοποιούνται από 1/1/2020 έως και 31/12/2022.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ
Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ
Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ Α.Α.Δ.Ε.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

II. ΚΦΔ (Ν. 4174/2013)

37414 ΕΞ 2021

Τροποποίηση της υπό στοιχεία 148348 ΕΞ 2020/28.12.2020 κοινής απόφασης του Υπουργού Οικονομικών και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Παράταση προθεσμιών εξέτασης αιτήσεων εξώδικης επίλυσης φορολογικών διαφορών της Επιτροπής Εξώδικης Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών του άρθρου 16 του ν. 4714/2020 (Α' 148)» (Β' 5825)

(ΦΕΚ Β' 1227/30-03-2021)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Της παρ. 11 του άρθρου 16 του ν. 4714/2020 «Φορολογικές παρεμβάσεις για την ενίσχυση της αναπτυξιακής διαδικασίας της ελληνικής οικονομίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών (ΕΕ) 2017/1852, (ΕΕ) 2018/822, (ΕΕ) 2020/876, (ΕΕ) 2016/1164, (ΕΕ) 2018/1910 και (ΕΕ) 2019/475, συνεισφορά Δημοσίου για την αποπληρωμή δανείων πληγέντων δανειοληπτών λόγω των δυσμενών συνεπειών της νόσου COVID-19 και άλλες διατάξεις» (Α' 148),

β) της περ. ε της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143), όπως ισχύει,

γ) των άρθρων 76 και 77 του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184),

δ) της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3469/2006 «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις» (Α' 131), όπως ισχύει,

ε) του π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181), όπως ισχύει,

στ) του π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121),

ζ) του π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).

2. α) Την υπό στοιχεία 127519 ΕΞ 2020/06.11.2020 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Καθορισμός των θεμάτων λειτουργίας της Επιτροπής Εξώδικης Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών», (Β' 4939, ΑΔΑ: ΨΠΦΞΗ-3ΥΝ).

β) Την υπό στοιχεία 148348 ΕΞ 2020/28.12.2020 κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Παράταση προθεσμιών εξέτασης αιτήσεων εξώδικης επίλυσης φορολογικών διαφορών της Επιτροπής Εξώδικης Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών του άρθρου 16 του ν. 4714/2020 (Α' 148)» (Β' 5825), με την οποία η ορισθείσα στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 4714/2020 προθεσμία της 31ης Δεκεμβρίου 2020, παρατάθηκε μέχρι την 31η Μαρτίου 2021.

3. Το από 19.03.2021 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από το Γραφείο του Υφυπουργού Οικονομικών Βεσυρόπουλου περί εκ νέου παράτασης της προβλεπόμενης στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 4714/2020 προθεσμίας, μέχρι και την 30η Ιουνίου 2021.

4. Την υπό στοιχεία 36631 ΕΞ 2021/26.03.2021 εισήγηση του αναπληρωτή Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών.

5. Το γεγονός ότι από την εκ νέου παράταση της προβλεπόμενης στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 4714/2020 προθεσμίας, δεν προκαλείται επιβάρυνση στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών,

αποφασίζουμε:

Την εκ νέου παράταση της προβλεπόμενης στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 4714/2020 προθεσμίας υποβολής αιτήσεων ενώπιον της Επιτροπής Εξώδικης Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών, από την 31η Μαρτίου 2021 έως και την 30η Ιουνίου 2021.

Η απόφαση αυτή ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 29/03/2021
Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

A.1054/18.3.2021

Τροποποίηση της υπό στοιχεία Α.1138/2020 απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. «Καθορισμός της έκτασης εφαρμογής, του χρόνου και της διαδικασίας ηλεκτρονικής διαβίβασης δεδομένων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, καθώς και κάθε άλλου αναγκαίου θέματος για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 15Α του ν. 4174/2013 (Κ.Φ.Δ.)», (Β' 2470), όπως ισχύει

(ΦΕΚ Β' 1245/31-03-2021)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α) Του άρθρου 15Α του ν. 4174/2013 (Α' 170), όπως προστέθηκε με τις διατάξεις του ν. 4646/2019 (Α' 201).
- β) Του ν. 4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» (Α' 251).
- γ) Του Κεφαλαίου Α' του μέρους πρώτου του ν. 4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (Α' 94).
- δ) Του άρθρου 38 του ν. 2873/2000 (Α' 285).

2. Την υπό στοιχεία Δ.ΟΡΓ.Α 1125859 ΕΞ 23-10-2020 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)» (Β' 4738), όπως τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και ισχύει.

3. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).

4. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).

5. Την υπό στοιχεία Υ2/2019 απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση θέσεων Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Β' 2901).

6. Την υπό στοιχεία 339/2019 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών Απόστολο Βεσυρόπουλο» (Β' 3051).

7. Την υπό στοιχείο 1 της 20.1.2016 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 18), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016, όπως ισχύουν, τις αποφάσεις υπό στοιχεία 39/3/30.11.2017 του Συμβουλίου Διοίκησης της Α.Α.Δ.Ε. (Υ.Ο.Δ.Δ.

689) και υπό στοιχεία 5294 ΕΞ 17-01-2020 του Υπουργού Οικονομικών με θέμα «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 27).

8. Την υπό στοιχεία Α. 1138/2020 κοινή απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. «Καθορισμός της έκτασης εφαρμογής, του χρόνου και της διαδικασίας ηλεκτρονικής διαβίβασης δεδομένων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, καθώς και κάθε άλλου αναγκαίου θέματος για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 15Α του ν. 4174/2013 (Κ.Φ.Δ.)» (Β' 2470), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

9. Την ανάγκη παροχής πρόσθετου χρόνου για τη διευκόλυνση των φορολογούμενων ως προς την εκπλήρωση της υποχρέωσης ηλεκτρονικής διαβίβασης δεδομένων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, δεδομένων των μέτρων που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19.

10. Ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

αποφασίζουμε:

Τροποποιούμε την υπό στοιχεία Α.1138/2020 κοινή απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. «Καθορισμός της έκτασης εφαρμογής, του χρόνου και της διαδικασίας ηλεκτρονικής διαβίβασης δεδομένων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, καθώς και κάθε άλλου αναγκαίου θέματος για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 15Α του ν. 4174/2013 (Κ.Φ.Δ.)» (Β' 2470), όπως ισχύει, ως ακολούθως:

1. Η παρ. 4 του άρθρου 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Κατ' εξαίρεση, τα οριζόμενα δεδομένα διαβιβάζονται από τον λήπτη των αγαθών ή των υπηρεσιών (ημεδαπή οντότητα) στις εξής περιπτώσεις:

α) Συναλλαγών με μη υπόχρεη οντότητα της αλλοδαπής, όπως ενδοκοινοτικές αποκτήσεις, εισαγωγές από τρίτες χώρες και λήψεις υπηρεσιών (ενδοκοινοτικές, τρίτων χωρών).

β) Λήψης παραστατικών λιανικής από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, όπως κοινόχρηστα, συνδρομές, λιανικές συναλλαγές αλλοδαπής.

γ) Συναλλαγών που αφορούν σε πώληση ηλεκτρικού ρεύματος και φυσικού αερίου, ύδατος μη ιαματικού (Ε.Υ.Δ.Α.Π., λοιποί πάροχοι κ.λπ.), καθώς και παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και συνδρομητικής τηλεόρασης.

δ) Συναλλαγών με τις οντότητες εκμεταλλευτών διοδίων, τα πιστωτικά ιδρύματα, καθώς και την Τράπεζα της Ελλάδος.

ε) Παραστατικά καταβολής εισφορών σε ασφαλιστικά ταμεία, όπως αυτά που εκδίδονται από τον ΕΦΚΑ και

στ) Μη τήρησης της υποχρέωσης διαβίβασης των οριζόμενων δεδομένων από τον εκδότη.»

2. Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ο χαρακτηρισμός των εσόδων διαβιβάζεται στην Α.Α.Δ.Ε. ως ακολούθως:

α) Για τις συναλλαγές που αφορούν σε έσοδα, των οποίων τα σχετικά δεδομένα των παραστατικών διαβιβάζονται σύμφωνα με τους τρόπους που ορίζονται στις περ. β', γ' και ε' της παρ. 6 του άρθρου 4, ο χαρακτηρισμός διαβιβάζεται στην Α.Α.Δ.Ε. κατά τον χρόνο της διαβίβασης των δεδομένων σύνοψης των παραστατικών, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 5.

β) Για τις συναλλαγές που αφορούν σε έσοδα, των οποίων τα σχετικά δεδομένα των παραστατικών διαβιβάζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα:

βα) στην περ. δ' της παρ. 6 του άρθρου 4, ο χαρακτηρισμός διαβιβάζεται από την οντότητα στην οποία αφορά το έσοδο έως την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης Φ.Π.Α., ανάλογα με το τηρούμενο λογιστικό σύστημα,

ββ) στην περ. α' της παρ. 6 του άρθρου 4, ο χαρακτηρισμός διαβιβάζεται δυνητικά είτε από τον πάροχο υπηρεσιών ηλεκτρονικής τιμολόγησης ταυτόχρονα με τα δεδομένα που διαβιβάζονται υπό μορφή σύνοψης και εντός του ίδιου χρόνου διαβίβασης των δεδομένων των παραστατικών σύμφωνα με το άρθρο 5 (σε πραγματικό χρόνο), είτε από την οντότητα στην οποία αφορά το έσοδο έως την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης Φ.Π.Α., ανάλογα με το τηρούμενο λογιστικό σύστημα.

βγ) στις περ. β' (διαδικασία αυτοτιμολόγησης) και δ' (διαδικασία ανάθεσης τιμολόγησης) της παρ. 7 του άρθρου 4, ο χαρακτηρισμός διαβιβάζεται από την οντότητα στην οποία αφορά το έσοδο, έως την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης Φ.Π.Α., ανάλογα με το τηρούμενο λογιστικό σύστημα.

γ) Για τις πωλήσεις για λογαριασμό τρίτου, ο χαρακτηρισμός των εσόδων διαβιβάζεται από την οντότητα στην οποία αφορά το έσοδο, έως την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης Φ.Π.Α., ανάλογα με το τηρούμενο λογιστικό σύστημα.

δ) Ειδικά για τις οντότητες των παραπάνω περ. β' και γ' που δεν υπάγονται σε Φ.Π.Α., ο χαρακτηρισμός εσόδων διαβιβάζεται στην Α.Α.Δ.Ε. μέχρι την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης Φ.Π.Α. των τηρούντων απλογραφικό λογιστικό σύστημα.

ε) Στην περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης διαβίβασης των οριζόμενων δεδομένων των παραστατικών από τον εκδότη, ο χαρακτηρισμός του εσόδου διαβιβάζεται εντός μηνός από τη λήξη της τιθέμενης προθεσμίας διαβίβασης, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 5.

3. Η σύνοψη και ο χαρακτηρισμός, διαβιβάζονται στην Α.Α.Δ.Ε. υποχρεωτικά μέσω λογιστή - φοροτεχνικού κατόχου άδειας που χορηγείται από το Ο.Ε.Ε., για τις οντότητες που εμπίπτουν στις προϋποθέσεις και τα όρια ακαθαρίστων εσόδων, όπως αυτά ορίζονται για την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 2873/2000, και εξετάζονται, για τους σκοπούς της διαβίβασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο β' και γ' εδάφιο της υποπερ. γα) της περ. γ) της παρ. 6 του άρθρου 4, για τα ακόλουθα ανά περίπτωση:

α) Για τις συναλλαγές που αφορούν σε χαρακτηρισμό παραστατικών εξόδων τιμολόγησης και εσόδων αυτοτιμολόγησης που λαμβάνει η οντότητα από υπόχρεες οντότητες ημεδαπής, καθώς και σε σύνοψη και χαρακτηρισμό παραστατικών εξόδων της περ. 4 του άρθρου 4 της παρούσας, μέχρι την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης Φ.Π.Α., ανάλογα με το τηρούμενο λογιστικό σύστημα. Ειδικά για τις οντότητες που δεν υπάγονται σε Φ.Π.Α., η σύνοψη και ο χαρακτηρισμός διαβιβάζονται στην Α.Α.Δ.Ε. μέχρι την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης Φ.Π.Α. των τηρούντων απλογραφικό λογιστικό σύστημα.

β) Για τα δεδομένα σύνοψης και χαρακτηρισμού που αφορούν στις εγγραφές μισθοδοσίας, μέχρι την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης για την απόδοση του σχετικού παρακρατούμενου φόρου.

γ) Για τα δεδομένα που αφορούν στις εγγραφές αποσβέσεων και στις λοιπές εγγραφές τακτοποίησης εσόδων - εξόδων, η σύνοψη και ο χαρακτηρισμός διαβιβάζονται είτε αναλυτικά είτε συγκεντρωτικά στην Α.Α.Δ.Ε. μέχρι την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος.»

3. Το άρθρο 7 αντικαθίσταται ως εξής:

«ΑΡΘΡΟ 7

ΕΝΑΡΞΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΔΙΑΒΙΒΑΖΟΝΤΑΙ

α) Από την 20.7.2020 διαβιβάζονται υποχρεωτικά στην ψηφιακή πλατφόρμα myDATA τα δεδομένα της σύνοψης εσόδων καθώς και τα δεδομένα της σύνοψης εξόδων σε περίπτωση αυτοτιμολόγησης, των λογιστικών στοιχείων που εκδίδονται από την ημερομηνία αυτή και μετά μέσω Παρόχων Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Έκδοσης Στοιχείων. Από την ίδια ημερομηνία διαβιβάζεται προαιρετικά ο αντίστοιχος χαρακτηρισμός εσόδων καθώς και ο αντίστοιχος χαρακτηρισμός εξόδων σε περίπτωση αυτοτιμολόγησης,

των δεδομένων που εκδίδονται από 20.7.2020 και μετά μέσω Παρόχων Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Έκδοσης Στοιχείων.

β) Από την 1.10.2020 έως και την 31.12.2020 δύνανται να διαβιβάζονται στην ψηφιακή πλατφόρμα myData τα δεδομένα της σύνοψης και ο χαρακτηρισμός εσόδων και εξόδων των λογιστικών στοιχείων που εκδίδονται το παραπάνω χρονικό διάστημα, με τους λοιπούς τρόπους διαβίβασης πέραν των Παρόχων Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Έκδοσης Στοιχείων στο χρόνο που ορίζεται στις επόμενες περ. γ) έως ε).

γ) Έως και την 28.2.2021 δύνανται να διαβιβάζονται στην Α.Α.Δ.Ε., τα δεδομένα της σύνοψης και οι χαρακτηρισμοί εσόδων, καθώς και τα δεδομένα της σύνοψης και οι χαρακτηρισμοί εξόδων σε περίπτωση αυτοτιμολόγησης, που αφορούν σε λογιστικά στοιχεία που έχουν εκδοθεί από την 1.10.2020 έως και την 31.12.2020, εκτός από τα δεδομένα που οι οντότητες διαβίβασαν προγενέστερα σύμφωνα με τις περ. α' και β' ανωτέρω. Ειδικά στην περίπτωση μη διαβίβασης δεδομένων από τον Εκδότη των παραπάνω περιπτώσεων που διενεργείται για στοιχεία που έχουν εκδοθεί έως και την 31.12.2020, αυτά δύνανται να διαβιβάζονται από το Λήπτη από 1.3.2021 έως και 31.3.2021. Ο Εκδότης δύναται να αποδεχθεί και να χαρακτηρίσει τις εν λόγω συναλλαγές έως 30.4.2021.

δ) Έως την 31.3.2021 δύνανται να διαβιβάζονται στην Α.Α.Δ.Ε., τα δεδομένα της σύνοψης και οι χαρακτηρισμοί εξόδων, καθώς και οι χαρακτηρισμοί εσόδων σε περίπτωση αυτοτιμολόγησης, που αφορούν σε λογιστικά στοιχεία που έχουν εκδοθεί από την 1.10.2020 έως και την 31.12.2020, εκτός από τα δεδομένα που οι οντότητες διαβίβασαν προγενέστερα σύμφωνα με τις περ. α' και β' ανωτέρω.

ε) Ειδικά για τις εγγραφές μισθοδοσίας η διαβίβαση των δεδομένων για το χρονικό διάστημα από 1.10.2020 έως 31.12.2020, δύναται να διενεργείται έως και την 31.3.2021.

στ) Από την 1.7.2021 τα δεδομένα των λογιστικών στοιχείων της παρούσας που εκδίδονται από την ημερομηνία αυτή και εφεξής, διαβιβάζονται υποχρεωτικά στην ψηφιακή πλατφόρμα myData και με τους λοιπούς τρόπους διαβίβασης πέραν των Παρόχων Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Έκδοσης Στοιχείων.

ζ) Έως την 31.10.2021 διαβιβάζονται στην Α.Α.Δ.Ε., τα δεδομένα της σύνοψης και οι χαρακτηρισμοί εσόδων, καθώς και τα δεδομένα της σύνοψης και οι χαρακτηρισμοί εξόδων σε περίπτωση αυτοτιμολόγησης, που αφορούν σε λογιστικά στοιχεία που έχουν εκδοθεί από την 1.1.2021 έως και την 30.6.2021, εκτός από τα δεδομένα που οι οντότητες διαβίβασαν προγενέστερα σύμφωνα με την περ. α' ανωτέρω. Ειδικά στην περίπτωση μη διαβίβασης δεδομένων από τον Εκδότη των παραπάνω περιπτώσεων που διενεργείται για στοιχεία που έχουν εκδοθεί έως και την 30.6.2021, αυτά δύνανται να διαβιβάζονται από το Λήπτη από 1.11.2021 έως και 30.11.2021.

Ο Εκδότης δύναται να αποδεχθεί και να χαρακτηρίσει τις εν λόγω συναλλαγές έως 31.12.2021. Τα δεδομένα της περίπτωσης αυτής που αφορούν σε συναλλαγές χονδρικής διαβιβάζονται διακριτά ανά παραστατικό και τα δεδομένα των συναλλαγών λιανικής διαβιβάζονται συγκεντρωτικά ανά μήνα.

η) Έως την 30.11.2021 διαβιβάζονται στην Α.Α.Δ.Ε., τα δεδομένα της σύνοψης και οι χαρακτηρισμοί εξόδων, καθώς και οι χαρακτηρισμοί εσόδων σε περίπτωση αυτοτιμολόγησης, που αφορούν σε λογιστικά στοιχεία που έχουν εκδοθεί από την 1.1.2021 έως και την 30.6.2021, εκτός από τα δεδομένα που οι οντότητες διαβίβασαν προγενέστερα σύμφωνα με την περ. α' ανωτέρω. Τα δεδομένα της περίπτωσης αυτής που αφορούν σε συναλλαγές χονδρικής διαβιβάζονται διακριτά ανά παραστατικό και τα δεδομένα των συναλλαγών λιανικής διαβιβάζονται συγκεντρωτικά ανά μήνα.

θ) Ειδικά για τις εγγραφές μισθοδοσίας η διαβίβαση των δεδομένων για το χρονικό διάστημα από 1.1.2021 έως και την 30.6.2021 διενεργείται έως την 31.12.2021.».

4. Στο παράρτημα «Τύποι και Δεδομένα Παραστατικών Πίνακας 1. Τυποποιήσεις Παραστατικών» της παρούσας τροποποιείται η παρακάτω τιμή:

«Στήλη 11_ Τύπος Παραστατικών.

Ο Τύπος Παραστατικού 2.1 Τιμολόγιο Παροχής τροποποιείται σε 2.1 Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών (τροποποίηση)».

5. Στο παράρτημα «Τύποι και Δεδομένα Παραστατικών Πίνακας 2. Στήλες Παραστατικών» της παρούσας προστίθεται η παρακάτω τιμή:

«Στήλη 25_ Κατηγορίες % Φ.Π.Α.
στην υποκατηγορία Άνευ ΦΠΑ
Χωρίς ΦΠΑ - άρθρο 6 του κώδικα ΦΠΑ (προσθήκη)».

6. Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ Α.Α.Δ.Ε.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ
Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

A.1060/18.3.2021

Διαβίβαση στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), δεδομένων των παραστατικών πωλήσεων ενεργειακών προϊόντων της παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 2960/2001 (Α' 265), όπως ισχύει, είτε με τη χρήση Φ.Η.Μ., που είναι εγκατεστημένοι σε εγκαταστάσεις οντοτήτων κατόχων αδειών των άρθρων 5, 6, 7 και 9 του ν. 3054/2002 (Α' 230), είτε με τη χρήση Υπηρεσιών Παρόχου για την Ηλεκτρονική Τιμολόγηση

(ΦΕΚ Β' 1217/29-03-2021)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α) Του άρθρου 15Α του ν. 4174/2013 (Α' 170), όπως προστέθηκε με τις διατάξεις του ν. 4646/2019 (Α' 201).
- β) Τις διατάξεις των παρ. 1 και 6 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010 (Α' 58), όπως ισχύει, μετά την αντικατάστασή τους από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 69 του ν. 4446/2016 (Α' 240) και του άρθρου 75 του ν. 4472/2017 (Α' 74) αντίστοιχα.
- γ) Του ν. 4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» (Α' 251).
- δ) Του ν. 3054/2002 «Οργάνωση της αγοράς πετρελαιοειδών και άλλες διατάξεις» (Α' 230).
- ε) Του ν. 2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας», (Α' 265).

2. Το Π.Δ.142/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).

3. Το Π.Δ.83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121), όπως διορθώθηκε (Α' 126).

4. Την υπό στοιχεία Υ2/9.7.2019 απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση θέσεων Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Β' 2901).

5. Την υπ' αρ. 339/18.7.2019 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών Απόστολο Βεσυρόπουλο» (Β' 3051).

6. Την υπό στοιχεία Α.1138/2020 κοινή απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. «Καθορισμός της έκτασης εφαρμογής, του χρόνου και της διαδικασίας ηλεκτρονικής διαβίβασης δεδομένων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, καθώς και κάθε άλλου αναγκαίου θέματος για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 15Α του ν. 4174/2013 (Κ.Φ.Δ.)», (Β' 2470).

7. Την υπό στοιχεία Α.1035/2020 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών «Υποχρεώσεις Παρόχων Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Έκδοσης Στοιχείων και διαδικασίες ελέγχου παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικής έκδοσης στοιχείων» (Β' 551).

8. Την υπό στοιχεία ΠΟΛ.1166/2018 απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. «Τεχνικές προδιαγραφές πρωτοκόλλου επικοινωνίας και κρυπτογράφησης για τη διαβίβαση δεδομένων στο πληροφοριακό σύστημα των Φ.Η.Μ.» (Β' 3603), όπως ισχύει.

9. Την υπό στοιχεία ΠΟΛ.1195/2018 απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. «Προδιαγραφές αναβάθμισης-ρύθμισης των λογισμικών υποστήριξης Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ. και των αντίστοιχων λογισμικών έκδοσης παραστατικών, που λειτουργούν σε πρατήρια καυσίμων, σε εγκαταστάσεις πωλητών πετρελαίου θέρμανσης και σε προμηθευτές υγραερίου ή πεπιεσμένου φυσικού αερίου για πρατήρια, με πληροφορίες για το είδος και την ποσότητα του καυσίμου» (Β' 4861).

10. Την υπό στοιχεία Α.1024/2020 απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. «Συμπληρωματικές τεχνικές προδιαγραφές πρωτοκόλλου επικοινωνίας και κρυπτογράφησης για τη διαβίβαση δεδομένων στο πληροφοριακό σύστημα των Φ.Η.Μ.» (Β' 317).

11. Την υπό στοιχεία ΠΟΛ.1208/2018 απόφαση της Υφυπουργού Οικονομικών «Διαβίβαση δεδομένων των παραστατικών πωλήσεων που εκδίδονται από Φ.Η.Μ., που είναι εγκατεστημένες σε πρατήρια καυσίμων, σε εγκαταστάσεις πωλητών πετρελαίου θέρμανσης και σε προμηθευτές υγραερίου ή πεπιεσμένου φυσικού αερίου σε πρατήρια, σε βάση δεδομένων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)» (Β' 5259).

12. Την υπό στοιχεία ΠΟΛ.1218/2018 απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. «Διασύνδεση των φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών (Φ.Η.Μ.) των πρατηρίων καυσίμων με τις αντλίες διάθεσης υγραερίου κίνησης ή πεπιεσμένου φυσικού αερίου για την έκδοση των παραστατικών πωλήσεων. Καθορισμός τεχνικών προδιαγραφών» (Β' 5562).

13. Την υπό στοιχεία Δ.ΟΡΓ.Α 1125859 ΕΞ 2020 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)» (Β' 4738).

14. Τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' «Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» του Μέρους Πρώτου του ν. 4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (Α' 94), ιδίως το άρθρο 41.

15. Την υπ' αρ. 1 της 20.1.2016 πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 18), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του εδαφ. α' της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016, όπως ισχύουν, τις αποφάσεις υπ' αρ. 39/3/30.11.2017 του Συμβουλίου Διοίκησης της Α.Α.Δ.Ε. (Υ.Ο.Δ.Δ. 689) και υπό στοιχεία 5294 ΕΞ 17-01-2020 του Υπουργού Οικονομικών με θέμα «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 27).

16. Την ανάγκη ηλεκτρονικής διαβίβασης των δεδομένων των παραστατικών πωλήσεων ενεργειακών προϊόντων της παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 2960/2001 (Α' 265), όπως ισχύει, στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), είτε με τη χρήση Φ.Η.Μ. που είναι εγκατεστημένοι σε εγκαταστάσεις οντοτήτων-κατόχων αδειών των άρθρων 5, 6, 7 και 9 του ν. 3054/2002 (Α' 230), είτε με τη χρήση Υπηρεσιών Παρόχου για την Ηλεκτρονική Τιμολόγηση, για την παρακολούθηση των συναλλαγών που διενεργούνται από τις υπόψη οντότητες.

17. Το γεγονός ότι, από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης, δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

αποφασίζουμε:

Ορίζουμε την έκταση εφαρμογής, τα δεδομένα που διαβιβάζονται, την διαδικασία, τον χρόνο διαβίβασης και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή των οριζόμενων στις διατάξεις του άρθρου 15Α του ν. 4174/2013.

Άρθρο 1**Έκταση εφαρμογής - Δεδομένα που διαβιβάζονται**

1. Ως υπόχρεες οντότητες για την εφαρμογή της παρούσας, νοούνται οι οντότητες-κάτοχοι αδειών, που ορίζονται με τις διατάξεις των άρθρων 5, 6, 7 και 9 του ν. 3054/2002 (Α' 230). Ειδικότερα:

α) Οι οντότητες-κάτοχοι αδειών διύλισης, οι οποίες πωλούν σε κατόχους άδειας εμπορίας, προμηθευτικούς συνεταιρισμούς ή κοινοπραξίες πρατηρίων υγρών καυσίμων και υγραερίου κίνησης, σε μεγάλους τελικούς καταναλωτές (π.χ. ΔΕΗ) και στις ένοπλες δυνάμεις.

β) Οι οντότητες-κάτοχοι αδειών εμπορίας πετρελαιοειδών, οι οποίες πωλούν σε κατόχους άδειας εμπορίας ή λιανικής εμπορίας, σε μεγάλους τελικούς καταναλωτές ή σε τελικούς καταναλωτές υπό προϋποθέσεις.

γ) Οι οντότητες πρατηριούχοι υγρών καυσίμων, κάτοχοι αδειών λιανικής εμπορίας (που εκδίδονται από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών), καθώς επίσης και οι οντότητες κάτοχοι άδειας πώλησης υγραερίων, κάτοχοι άδειας διάθεσης πετρελαίου θέρμανσης, κάτοχοι άδειας εμφιάλωσης υγραερίων και κάτοχοι άδειας διανομής εμφιαλωμένου υγραερίου.

2. Οι ως άνω υπόχρεες οντότητες υποχρεούνται να διαβιβάζουν, ηλεκτρονικά, είτε με τη χρήση Φ.Η.Μ., είτε με τη χρήση υπηρεσιών παρόχου ηλεκτρονικής τιμολόγησης, τα δεδομένα των εκδιδόμενων παραστατικών πωλήσεων, που αφορούν μόνο πωλήσεις ενεργειακών προϊόντων της παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 2960/2001, με εξαίρεση τις περιπτώσεις ιστ), ιζ), ιη), ιθ), κ) και κα) της ίδιας παραγράφου.

3. Τα δεδομένα που διαβιβάζονται είναι τα ακόλουθα:

A) Για τα εκδιδόμενα λογιστικά στοιχεία χονδρικής πώλησης (τιμολόγια):

- α) Α.Φ.Μ. εκδότη.
- β) Α.Φ.Μ. αντισυμβαλλόμενου.
- γ) Είδος παραστατικού.
- δ) Ημερομηνία έκδοσης παραστατικού.
- ε) Σειρά/αριθμός παραστατικού.
- στ) Αριθμός Εγκατάστασης.
- ζ) Είδος καυσίμου.
- η) Ποσότητα καυσίμου.
- θ) Αξία συναλλαγής προ Φ.Π.Α.
- ι) Αξία Φ.Π.Α. που επιβαρύνει τη συναλλαγή.

B) Για τα εκδιδόμενα λογιστικά στοιχεία λιανικής πώλησης:

- α) Α.Φ.Μ. εκδότη.
- β) Είδος παραστατικού.
- γ) Ημερομηνία έκδοσης παραστατικού.
- δ) Είδος καυσίμου.
- ε) Ποσότητα καυσίμου.
- στ) Αξία συναλλαγής προ Φ.Π.Α.
- ζ) Αξία Φ.Π.Α. που επιβαρύνει τη συναλλαγή.
- η) Αριθμός Εγκατάστασης.
- θ) Σειρά/αριθμός παραστατικού.

4. Κατ' όμοιο τρόπο, διαβιβάζονται και τα δεδομένα των συσχετιζόμενων παραστατικών με το εκδοθέν παραστατικό πώλησης, όπως το πιστωτικό και το συμπληρωματικό τιμολόγιο πώλησης, καθώς και το πιστωτικό στοιχείο λιανικής πώλησης.

5. Οι παράμετροι των αρχείων που διαβιβάζονται, ορίζονται στην απόφαση Διοικητή ΑΑΔΕ ΠΟΛ 1195/2018, καθώς και στις υπό στοιχεία Α.1017/2020, Α.1035/2020 και Α.1138/2020 αποφάσεις, όπως ισχύουν.

Άρθρο 2

Τρόπος διαβίβασης

Οι ως άνω υπόχρεες οντότητες, διαβιβάζουν αναλυτικά, ανά εκδιδόμενο στοιχείο πώλησης, τα οριζόμενα δεδομένα της παρ. 3 του άρθρου 1, αποκλειστικά, είτε μέσω Φ.Η.Μ. είτε με τη χρήση Υπηρεσιών Παρόχου για την Ηλεκτρονική Τιμολόγηση.

Άρθρο 3

Χρόνος διαβίβασης - Διαδικασία διαβίβασης

1. Τα οριζόμενα από το άρθρο 1 δεδομένα των εκδιδόμενων λογιστικών στοιχείων, τα οποία αφορούν έσοδα από χονδρικές και λιανικές συναλλαγές της οντότητας, διαβιβάζονται ως ακολούθως:

α) σε πραγματικό χρόνο, εφόσον διαβιβάζονται μέσω Παρόχου Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Τιμολόγησης,
β) από ένα (1) λεπτό έως και εικοσιτέσσερις (24) ώρες από την ημερομηνία έκδοσης του στοιχείου, εφόσον διαβιβάζονται με τη χρήση Φ.Η.Μ.

2. Εξαιρετικά, οι οντότητες-πωλητές πετρελαίου θέρμανσης, καθώς και οι μεταπωλητές πετρελαίου θέρμανσης άνευ αποθηκευτικών χώρων, που διενεργούν λιανικές πωλήσεις πετρελαίου θέρμανσης εκτός της εγκατάστασής τους, για τις ποσότητες που διατίθενται επί των βυτιοφόρων φορτηγών αυτοκινήτων, υποχρεούνται στη διαβίβαση των υπόψη δεδομένων στην Α.Α.Δ.Ε., είτε μέσω Φ.Η.Μ. είτε μέσω Παρόχου Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Τιμολόγησης, από την 01/07/2021.

3. Τα ως άνω οριζόμενα δεδομένα διαβιβάζονται στην Α.Α.Δ.Ε. ως ακολούθως:

α) Στην περίπτωση χρήσης Φ.Η.Μ., τα δεδομένα διαβιβάζονται σύμφωνα με τις συμπληρωματικές τεχνικές προδιαγραφές πρωτοκόλλου επικοινωνίας και κρυπτογράφησης για τη διαβίβαση δεδομένων από τους Φ.Η.Μ., που παρασχέθηκαν με την υπό στοιχεία Α.1024/2020 απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.

β) Στην περίπτωση χρήσης Υπηρεσιών Παρόχου για την Ηλεκτρονική Τιμολόγηση, τα δεδομένα διαβιβάζονται σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές που παρασχέθηκαν με τις υπό στοιχεία Α.1017/2020 και Α. 1035/2020 Α.Υ.Ο.

Τα ως άνω αναφερόμενα δεδομένα ενημερώνουν και την ψηφιακή πλατφόρμα myDATA στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων της υπό στοιχεία Α.1138/2020 κοινής απόφασης του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., όπως ισχύει.

Άρθρο 4

Ισχύς της απόφασης

Η παρούσα ισχύει από την 01/07/2021.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 18/03/2021

Ο Υφυπουργός

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ο Διοικητής

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

A.1068/2021

Παράταση απόσυρσης των μοντέλων Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών (Φ.Η.Μ.) που ορίζονται στην υπό στοιχεία ΠΟΛ.1196/ 2017 (Β' 4486) απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.«Απόσυρση από τη χρήση μοντέλων ΦΗΜ που έλαβαν άδεια καταλληλότητας με βάση την ΑΥΟ Σ.1659/104/1988 (Β' 497) και ΑΥΟ ΠΟΛ.1314/1998 (Β' 1338)».

(ΦΕΚ Β' 1220/29-03-2021)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) της παρ. 9 του άρθρου 101 του ν.4714/2020 (Α' 148), όπως ισχύει, μετά την τροποποίηση αυτού με τις διατάξεις του άρθρου 77 του ν. 4764/2020 (Α' 256),

β) του ν. 4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» (Α' 251), όπως ισχύει,

γ) της υπό στοιχεία ΠΟΛ.1220/13.12.2012 Α.Υ.Ο. «Κωδικοποίηση Συμπλήρωση τεχνικών προδιαγραφών Φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών και συστημάτων. Διαδικασίες χρήσης και λειτουργίας τους. Προδιαγραφές αποσπασμένων αρχείων στην ΓΓΠΣ» (Β' 3517),

δ) της υπό στοιχεία ΠΟΛ.1196/2017 απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.«Απόσυρση από τη χρήση μοντέλων ΦΗΜ που έλαβαν άδεια καταλληλότητας με βάση την ΑΥΟ Σ.1659/104/1988 (Β'497) και ΑΥΟ ΠΟΛ.1314/1998 (Β' 1338)»(Β' 4486), όπως ισχύει,

ε) της υπό στοιχεία ΠΟΛ. 1068/2015 απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε. «Διαδικασίες έγκρισης και ανάκλησης Φ.Η.Μ. Υποχρεώσεις κατόχων άδειας καταλληλότητας Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών (Φ.Η.Μ.), πωλητών Φ.Η.Μ., πιστοποιημένων τεχνικών Φ.Η.Μ., κατόχων - χρηστών Φ.Η.Μ.» (Β' 497).

2. Τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' «Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» του μέρους Πρώτου του ν. 4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (Α' 94).

3. Την υπό στοιχεία Δ.ΟΡΓ.Α 1125859 ΕΞ2020/23.10.2020 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)» (Β'4738), όπως τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και ισχύει.

4. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181), όπως ισχύει.

5. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).

6. Την υπό στοιχεία Υ2/2019 απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση θέσεων Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Β' 2901).

7. Την υπό στοιχεία 339/2019 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών Απόστολο Βεσυρόπουλο» (Β' 3051).

8. Την υπ' αρ. 1 της 20.1.2016 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 18), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016, όπως ισχύουν, τις αποφάσεις υπό στοιχεία 39/3/30.11.2017 του Συμβουλίου Διοίκησης της Α.Α.Δ.Ε. (Υ.Ο.Δ.Δ. 689) και υπό στοιχεία 5294 ΕΞ 2020/17.01.2020 του Υπουργού Οικονομικών με θέμα «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 27).

9. Την ανάγκη παροχής πρόσθετου χρόνου και μετά την 31.3.2021, για την υποβολή δήλωσης παύσης των μοντέλων Φ.Η.Μ. που έπρεπε να αποσυρθούν από τη χρήση με βάση τις διατάξεις της υπό στοιχεία ΠΟΛ.1196/2017 (Β' 4486) απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. προκειμένου να επιτευχθεί η πληρέστερη δυνατή ενημέρωση του υποσυστήματος taxis και να καταστεί δυνατή η οριστική διαγραφή των εν λόγω μοντέλων Φ.Η.Μ. από αυτό, δεδομένων και των μέτρων που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19.

10. Την εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.).

11. Το γεγονός ότι η απόφαση αυτή, δεν προκαλεί δαπάνη σε βάρος του Προϋπολογισμού της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), αποφασίζουμε:

Την παράταση του χρόνου απόσυρσης των μοντέλων Φ.Η.Μ. που εμφανίζονται ως ενεργοί στο υποσύστημα taxis και τα οποία κατ' εφαρμογή της παρ. 9 του άρθρου 101 του ν.4714/2020 έπρεπε να αποσυρθούν από τη χρήση με βάση τις διατάξεις της υπό στοιχεία ΠΟΛ.1196/2017 (Β' 4486) απόφασης του Διοικητή Α.Α.Δ.Ε., χωρίς την επιβολή κυρώσεων έως και την 30.6.2021.

Από την 1.7.2021 και εξής, τυχόν έκδοση στοιχείων λιανικής πώλησης από Φ.Η.Μ. των κατηγοριών που αναφέρονται στην υπόψη απόφαση, συνιστά για τον κάτοχο-χρήστη αυτού παράβαση των σχετικών διατάξεων του ν.4174/2013.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 29/03/2021
Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

A.1072/2021

Τροποποίηση της υπό στοιχεία ΠΟΛ.1022/2014 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων «Υποβολή καταστάσεων φορολογικών στοιχείων, για διασταύρωση πληροφοριών» (Β' 179), όπως ισχύει.

(ΦΕΚ Β' 1253/31-03-2021)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Τις διατάξεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 14 του ν. 4174/2013 (Α' 170), όπως ισχύει,

β) του Κεφαλαίου Α' του μέρους Πρώτου του ν. 4389/ 2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (Α' 94).

γ) την υπό στοιχεία ΠΟΛ. 1022/7.1.2014 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων (Β' 179), όπως ισχύει,

δ) την υπό στοιχεία Δ. ΟΡΓ. Α 1125859 ΕΞ 2020/ 23.10.2020 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)» (Β'4738), όπως τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και ισχύει.

2. Την υπό στοιχείο 1 της 20.01.2016 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 18), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016, όπως ισχύουν, τις αποφάσεις υπό στοιχεία 39/3/30.11.2017 του Συμβουλίου Διοίκησης της ΑΑΔΕ (ΥΟΔΔ 689) και υπό στοιχεία 5294 ΕΞ 2020/17.01.2020 του Υπουργού Οικονομικών με θέμα «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 27).

3. Την ανάγκη παροχής πρόσθετου χρόνου για τη διευκόλυνση των φορολογούμενων ως προς την εκπλήρωση της υποχρέωσης υποβολής καταστάσεων φορολογικών στοιχείων για διασταύρωση πληροφοριών του ημερολογιακού έτους 2020, δεδομένων των μέτρων που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19.

4. Ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Τροποποιούμε την υπό στοιχεία ΠΟΛ.1022/2014 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων «Υποβολή καταστάσεων φορολογικών στοιχείων, για διασταύρωση πληροφοριών» (Β' 179), όπως ισχύει, ως ακολούθως:

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 4 προστίθεται εδάφιο ως εξής: **«Για το ημερολογιακό έτος 2020, η υποβολή των καταστάσεων των ως άνω περιπτώσεων θεωρείται εμπρόθεσμη μέχρι και την 17/5/2021.**

2. Στο τέλος του άρθρου 6 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής: **«Εξαιρετικά για το ημερολογιακό έτος 2020, για τη διόρθωση των αποκλίσεων στα υποβληθέντα στοιχεία προμηθευτών θεωρείται εμπρόθεσμη τροποποιητική δήλωση που υποβλήθηκε μέχρι 18/6/2021.**

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 26/03/2021
Ο Διοικητής της ΑΑΔΕ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

A.1073/26.3.2021

Παράταση έως 30/06/2021 της προθεσμίας αναβάθμισης των ενεργών Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών (Φ.Η.Μ.), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπό στοιχεία ΑΑΔΕ Α.1024/2020 απόφαση του Διοικητή «Συμπληρωματικές τεχνικές προδιαγραφές πρωτοκόλλου επικοινωνίας και κρυπτογράφησης για την διαβίβαση δεδομένων στο πληροφοριακό σύστημα των ΦΗΜ» (Β' 317), όπως ισχύει

(ΦΕΚ Β' 1253/31-03-2021)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Των άρθρων 12 και 40 του ν. 4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» (Α' 251),

β) της υπό στοιχεία Α. 1024/2020 απόφασης του Διοικητή ΑΑΔΕ «Συμπληρωματικές τεχνικές προδιαγραφές πρωτοκόλλου επικοινωνίας και κρυπτογράφησης για την διαβίβαση δεδομένων στο πληροφοριακό σύστημα των ΦΗΜ» (Β' 317), όπως τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις Διοικητή ΑΑΔΕ Α.1102/2020 (Β' 1812), Α.1175/2020 (Β' 3293), Α.1239/2020 (Β' 4755) και Α.1282/2020(Β' 5830),

γ) της υπό στοιχεία ΠΟΛ.1166/2018 απόφασης του Διοικητή ΑΑΔΕ «Τεχνικές προδιαγραφές πρωτοκόλλου επικοινωνίας και κρυπτογράφησης για την διαβίβαση δεδομένων στο πληροφοριακό σύστημα των ΦΗΜ» (Β' 3603),

δ) της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ.1220/2012 «Κωδικοποίηση - Συμπλήρωση τεχνικών προδιαγραφών Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών και συστημάτων. Διαδικασίες χρήσης και λειτουργίας τους. Προδιαγραφές αποστελλομένων αρχείων στην ΓΓΠΣ» (Β' 3517).

ε) της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ.1221/2012 «Αναβάθμιση λογισμικών υποστήριξης των Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ. - Καθορισμός αποστελλομένων αρχείων δεδομένων των φορολογικών στοιχείων στην Γ.Γ.Π.Σ. κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 20 του ν. 3842/2010 (Α' 58)» (Β' 3513).

στ) της υπό στοιχεία ΠΟΛ.1068/2015 απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε «Διαδικασίες έγκρισης και ανάκλησης Φ.Η.Μ. Υποχρεώσεις κατόχων άδειας καταλληλότητας Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών (Φ.Η.Μ.), πωλητών Φ.Η.Μ., πιστοποιημένων τεχνικών Φ.Η.Μ., κατόχων - χρηστών Φ.Η.Μ.» (Β'497).

ζ) του Κεφαλαίου Α' «Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» του ν. 4389/2016 (Α' 94) και ειδικότερα της παρ. 1 του άρθρου 2, του άρθρου 7, των παρ. 1 και 5 του άρθρου 14 και του άρθρου 41 αυτού.

η) της υπό στοιχεία Δ.ΟΡΓ.Α 1125859 ΕΞ 23-10-2020 απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)» (Β'4738), όπως ισχύει.

2. Την υπ' αρ. 1 της 20.01.2016 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 18), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016, όπως ισχύουν, τις αποφάσεις υπ' αρ. 39/3/30.11.2017 (ΥΟΔΔ 689) του Συμβουλίου Διοίκησης της ΑΑΔΕ και υπό στοιχεία (5294 ΕΞ 17-01-2020 (Υ.Ο.Δ.Δ. 27) του Υπουργού Οικονομικών με θέμα «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων».

3. Την ανάγκη παροχής πρόσθετου χρόνου για τη διευκόλυνση των επιχειρήσεων ως προς την εκπλήρωση της υποχρέωσης αναβάθμισης λογισμικών των χρησιμοποιούμενων Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών (Φορολογικών Ταμειακών Μηχανών, ΑΔΗΜΕ, ΕΑΦΔΣΣ, ΑΔΗΜΕ ταξιμέτρου), που αφορούν στο πρωτόκολλο επικοινωνίας και κρυπτογράφησης για την διαβίβαση των δεδομένων τους στο πληροφοριακό σύστημα των ΦΗΜ, σε συνάφεια με τα μέτρα που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών εμφάνισης του ιού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του.

4. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

αποφασίζουμε:

Τροποποιούμε την υπό στοιχεία Α.1024/2020 απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. «Συμπληρωματικές τεχνικές προδιαγραφές πρωτοκόλλου επικοινωνίας και κρυπτογράφησης για την διαβίβαση δεδομένων στο πληροφοριακό σύστημα των ΦΗΜ» (Β' 317), όπως ισχύει, ως ακολούθως:

Η περ. β' της παρ. 6.3 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Με εξαίρεση τις ΑΔΗΜΕ ταξιμέτρου, οι υπάρχοντες ενεργοί ΦΗΜ υποχρεούνται σε αναβάθμιση σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα μέχρι **30/06/2021**.».

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Διοικητής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων
Γεώργιος Πιτσιλής

Αριθμ. Α.1078

Τροποποίηση της υπό στοιχεία Α.1011/16.1.2020 απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) «Απόσυρση από τη χρήση μοντέλων Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών (ΦΗΜ), που έλαβαν άδεια καταλληλότητας με βάση τις Α.Υ.Ο.Ο. ΠΟΛ.1234/9.10.2002 (Β'1362) και ΠΟΛ1135/26-10-2005 (Β'1592), εκτός των Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ. και των ΑΔΗΜΕ Ταξιμέτρων» (Β'85), όπως ισχύει.

(ΦΕΚ Β' 1258/31-03-2021)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Των άρθρων 12 και 40 του ν. 4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» (Α' 251).

β) Της υπό στοιχεία Α.1011/16.1.2020 απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. «Απόσυρση από τη χρήση μοντέλων Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών (ΦΗΜ), που έλαβαν άδεια καταλληλότητας με βάση τις Α.Υ.Ο.Ο. ΠΟΛ 1234/9.10.2002 (Β'1362) και ΠΟΛ1135/26-10-2005 (Β'1592), εκτός των Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ. και των ΑΔΗΜΕ Ταξιμέτρων» (Β' 85), όπως τροποποιήθηκε με τις υπό στοιχεία Α.1100/29.4.2020 (Β' 1751), Α.1176/23.7.2020 (Β' 3293), Α.1238/23.10.2020 (Β'4755) και Α.1287/23.12.2020 (Β' 5831) αποφάσεις του Διοικητή της ΑΑΔΕ.

γ) Της υπό στοιχεία ΠΟΛ 1220/13.12.2012 απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών «Κωδικοποίηση - Συμπλήρωση τεχνικών προδιαγραφών Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών και συστημάτων. Διαδικασίες χρήσης και λειτουργίας τους. Προδιαγραφές αποστελλομένων αρχείων στην ΓΓΠΣ» (Β' 3517).

δ) Της υπό στοιχεία ΠΟΛ 1234/9.10.2002 απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών «Τεχνικές προδιαγραφές φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών και συστημάτων» (Β' 1362).

ε) Της υπό στοιχεία ΠΟΛ1135/26.10.2005 απόφασης του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών «Κωδικοποίηση και συμπλήρωση τεχνικών προδιαγραφών φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών και συστημάτων - διαδικασίες χρήσης και λειτουργίας τους» (Αρ. Πρ. 1100772/1474/0015), (Β' 1592).

στ) Της υπό στοιχεία ΠΟΛ.1063/26.3.2008 απόφασης του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών «Απαγόρευση εισαγωγής/παραγωγής, σφράγισης και διάθεσης παλαιών μοντέλων ΦΗΜ και φορολογικών μνημών αυτών, των οποίων η άδεια καταλληλότητας υπερβαίνει τα 4 έτη από την ημερομηνία χορήγησής της» (Β' 633).

ζ) Της υπό στοιχεία ΠΟΛ 1285/31.12.2013 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων «Τροποποίηση της υπό στοιχεία Α.Υ.Ο.Ο./ΠΟΛ.1015/10.1.2012 (Β' 257) «Χρονικά όρια δυνατότητας διάθεσης ΦΗΜ και φορολογικών μνημών», όπως τροποποιήθηκε από την υπό στοιχεία Α.Υ.Ο.Ο./ΠΟΛ 1200/2012» (Β' 54/2014).

η) Της υπό στοιχεία ΠΟΛ.1062/2014 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων «Τροποποίηση της Α.Υ.Ο.Ο. ΠΟΛ1285/2013 (Β' 54) «Χρονικά όρια δυνατότητας διάθεσης Φ.Η.Μ. και φορολογικών μνημών» (Β' 592).

θ) Της υπό στοιχεία ΠΟΛ 1068/24.3.2015 απόφασης της Γενικής Γραμματέως Δημοσίων Εσόδων «Διαδικασίες έγκρισης και ανάκλησης Φ.Η.Μ. Υποχρεώσεις κατόχων άδειας καταλληλότητας Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών (Φ.Η.Μ.), πωλητών Φ.Η.Μ., πιστοποιημένων τεχνικών Φ.Η.Μ., κατόχων - χρηστών Φ.Η.Μ.» (Β' 497).

ι) Άυ Κεφαλαίου Α' «Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» του ν. 4389/2016 (Α' 94) και ειδικότερα της παρ. 1 του άρθρου 2, του άρθρου 7, των παρ. 1 και 5 του άρθρου 14 και του άρθρου 41 αυτού.

ια) Όης υπό στοιχεία Δ. ΟΡΓ. Α 1125859 ΕΞ 2020/ 23-10-2020 απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)» (Β'4738), όπως ισχύει.

2. Την υπό στοιχεία Δ6Α 1015213 ΕΞ 2013/28.1.2013 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομικών «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στον Γενικό Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Β' 130 και Β'372), όπως συμπληρώθηκε, τροποποιήθηκε και ισχύει, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της υποπαρ. α' της παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016.

3. Την υπ' αρ. 1/20.01.2016 πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 18), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016, όπως ισχύουν, την υπ' αρ. 39/3/30.11.2017 (ΥΟΔΔ 689) απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης της ΑΑΔΕ και την υπό στοιχεία 5294 ΕΞ 2020/17.01.2020 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με θέμα «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 27).

4. Την ανάγκη παροχής πρόσθετου χρόνου για τη διευκόλυνση των επιχειρήσεων ως προς την εκπλήρωση της υποχρέωσης απόσυρσης από τη χρήση των Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών (Φ.Η.Μ.), που έλαβαν άδεια καταλληλότητας με βάση τις υπό στοιχεία ΠΟΛ 1234/9.10.2002 (Β' 1362) και ΠΟΛ1135/26.10.2005 (Β' 1592) αποφάσεις, εκτός των Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ. και των ΑΔΗΜΕ Ταξιμέτρων, σε συνάφεια με τα μέτρα που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών εμφάνισης του ιού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του, που είχαν ως αποτέλεσμα να απορρυθμιστεί η κοινωνική και οικονομική ζωή της χώρας.

5. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Τροποποιούμε την υπό στοιχεία Α.1011/16.1.2020 απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. «Απόσυρση από τη χρήση μοντέλων Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών (ΦΗΜ), που έλαβαν άδεια καταλληλότητας με βάση τις Α.Υ.Ο.Ο. ΠΟΛ.1234/9.10.2002 (Β' 1362) και ΠΟΛ1135/26.10.2005 (Β' 1592), εκτός των Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ. και των ΑΔΗΜΕ Ταξιμέτρων» (Β' 85), όπως ισχύει, ως ακολούθως:

1. Η παρ. Β αντικαθίσταται ως εξής: «Η απόσυρση από τη χρήση των ανωτέρω τύπων Φ.Η.Μ., ολοκληρώνεται υποχρεωτικά μέχρι την 30-6-2021».

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. Δ αντικαθίσταται ως εξής: «Οι κάτοχοι των ανωτέρω τύπων Φ.Η.Μ., υποχρεούνται να δηλώσουν μέχρι την 30-6-2021, την παύση αυτών».

3. Η παρ. Ε αντικαθίσταται ως εξής: «Από την 1-7-2021 και εξής, η τυχόν έκδοση στοιχείων λιανικής πώλησης από Φ.Η.Μ. των υπόψη κατηγοριών, συνιστά για τον κάτοχο - χρήστη αυτού παράβαση των σχετικών διατάξεων του ν. 4174/2013».

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Μοσχάτο, 26/03/2021
Ο Διοικητής της ΑΑΔΕ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

A. 1082/7.4.2021

Περιπτώσεις έλλειψης υπαιτιότητας για τη μη στοιχειοθέτηση της αλληλέγγυας ευθύνης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 50 του ν. 4174/2013

(ΦΕΚ Β' 1487/13-04-2021)

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (π.δ. 63/2005 - Α' 98), σε συνδυασμό με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

2. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).
3. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α'121).
4. Την υπό στοιχεία Υ2/2019 απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση θέσεων Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Β'2901).
5. Την υπ' αρ. 339/2019 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών Απόστολο Βεσυρόπουλο» (Β'3051).
6. Την υπό στοιχεία Δ6Α 1015213 ΕΞ 2013/28.1.2013 (Β' 130 και Β' 372) κοινή απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομικών «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στον Γενικό Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών», όπως συμπληρώθηκε, τροποποιήθηκε και ισχύει, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της υποπαραγράφου α' της παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016, όπως ισχύουν.
7. Την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 50 του ν. 4174/2013 (Α'170), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με την παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4646/2019 (Α'201), σύμφωνα με τις οποίες παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομικών και τον Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. να ορίσουν ενδεικτικά περιπτώσεις έλλειψης υπαιτιότητας.
8. Τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' «Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» του Μέρους Πρώτου του ν. 4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (Α' 94) και ειδικότερα των άρθρων 1, 2, 13, 14, 17 και 41.
9. Την υπό στοιχεία Δ.ΟΡΓ.Α 1125859 ΕΞ 2020/ 23.10.2020 απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Β' 4738).
10. Την υπ' αρ. 1/20.01.2016 πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 18), σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016 όπως ισχύουν, καθώς και την υπό στοιχεία 5294 ΕΞ 2020/17.01.2020 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 27).
11. Την ανάγκη ορισμού, ενδεικτικά, περιπτώσεων για τις οποίες συντρέχει έλλειψη υπαιτιότητας, προκειμένου να μη στοιχειοθετείται αλληλέγγυα ευθύνη σε βάρος φυσικών προσώπων που διοικούν νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες.
12. Το γεγονός ότι με την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1 **Πεδίο εφαρμογής**

Τα πρόσωπα που φέρουν τις ιδιότητες που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 50 του ν. 4174/2013 (ΚΦΔ) θεωρούνται καταρχήν υπαίτια για τη μη καταβολή ή μη απόδοση των οριζόμενων στις ως άνω διατάξεις οφειλών των νομικών προσώπων και των νομικών οντοτήτων, εκτός αν στα πρόσωπα αυτά συντρέχει περίπτωση έλλειψης υπαιτιότητας, σύμφωνα με τις κατωτέρω ενδεικτικά αναφερόμενες περιπτώσεις, οι οποίες σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να εξετάζονται από τις υπηρεσίες της ΑΑΔΕ, κατά λόγο αρμοδιότητας, πριν την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 50 ΚΦΔ στα αλληλεγγύως ευθυνόμενα πρόσωπα.

Άρθρο 2**Ενδεικτικές περιπτώσεις έλλειψης υπαιτιότητας**

Για τους σκοπούς εφαρμογής της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 50 του ΚΦΔ, ορίζονται ενδεικτικά περιπτώσεις έλλειψης υπαιτιότητας των προσώπων αυτών ως ακολούθως:

1. Αποδεδειγμένη και παρατεταμένη αδυναμία ασκήσεως καθηκόντων διοίκησης λόγω βαριάς ασθένειας που εμποδίζει το πρόσωπο που έχει τις ιδιότητες της παρ. 1 του άρθρου 50 του ΚΦΔ να επιληφθεί των υποθέσεων του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, κατά τον χρόνο στον οποίο ανάγεται η αλληλέγγυα ευθύνη του. Για την απόδειξη της αδυναμίας άσκησης καθηκόντων, θα πρέπει να προσκομίζεται σχετική ιατρική γνωμάτευση από δημόσιο ή ιδιωτικό νοσοκομείο καθώς και οποιοδήποτε άλλο σχετικό έγγραφο.
2. Εκκαθάριση του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας σύμφωνα με ειδική διάταξη νόμου ή με δικαστική απόφαση με τις οποίες προσδιορίζεται ο χρόνος και ο τρόπος ικανοποίησης των πιστωτών του νομικού προσώπου/νομικής οντότητας. Στις περιπτώσεις αυτές ελέγχεται εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 50 ΚΦΔ για τον εκκαθαριστή μόνο για οφειλές που δημιουργούνται κατά την περίοδο της θητείας του.
3. Αποδεδειγμένη, με βάση έγγραφα (π.χ. σύμβαση εργασίας, βεβαίωση εταιρείας), αποκλειστική ανάθεση συγκεκριμένων καθηκόντων διοίκησης και εκπροσώπησης (όπως π.χ. διευθυντής μάρκετινγκ, δ/ντής ανθρωπίνου δυναμικού, δ/ντής πληροφορικής, δ/ντής τεχνικών – υποστηρικτικών υπηρεσιών, δ/ντής αποθήκης, δ/ντής πωλήσεων) που δεν άπτονται των φορολογικών υποχρεώσεων του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, εφόσον τα συγκεκριμένα πρόσωπα δεν έχουν αρμοδιότητα αποκλειστικής γενικής εκπροσώπησης και διαχείρισης του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, σύμφωνα με δημοσιευμένα έγγραφα.
4. Ύπαρξη αμετάκλητης αθωωτικής απόφασης ποινικού δικαστηρίου ή αμετάκλητου απαλλακτικού βουλεύματος ή απόφαση δικαστηρίου βάσει των οποίων διαπιστώνεται ρητά η έλλειψη υπαιτιότητας σχετικά με τη δημιουργία ή τη μη καταβολή της οριζόμενης στην παρ. 1 του άρθρου 50 του ΚΦΔ οφειλής από τον αλληλεγγύως υπόχρεο.
5. Παραίτηση προγενέστερη της κρίσιμης περιόδου, για την οποία τηρήθηκαν οι προβλεπόμενες διατυπώσεις δημοσιότητας, ακόμα και αν δεν έχει ενημερωθεί η Φορολογική Διοίκηση από το νομικό πρόσωπο/νομική οντότητα ή αποδεδειγμένη έλλειψη αποδοχής του διορισμού ή μη ανάληψη καθηκόντων διοίκησης και διαχείρισης του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας.
6. Μη εξόφληση των οφειλών προς το Δημόσιο νομικών προσώπων/νομικών οντοτήτων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τα οποία έχουν ως κύριο οικονομικό πόρο (άνω του εβδομήντα τοις εκατό (70%) των ετήσιων εσόδων τους) την τακτική χρηματοδότηση που λαμβάνουν από το Ελληνικό Δημόσιο και το σύνολο των εσόδων τους δεν επαρκεί για την πληρωμή των φορολογικών τους υποχρεώσεων.
7. Ανάληψη της διοίκησης φορέων της γενικής κυβέρνησης ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα με αποκλειστικό σκοπό τη διευκόλυνση ή / και ολοκλήρωση ελέγχου που έχει διαταχθεί από εισαγγελικές αρχές, από αρχές διαχειριστικού ελέγχου ή από ανεξάρτητες αρχές.
8. Ορισμός ως νομίμου εκπροσώπου αλλοδαπού νομικού προσώπου / νομικής οντότητας, το οποίο δεν έχει μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, εφόσον, στον εν λόγω νόμιμο εκπρόσωπο δίδεται συγκεκριμένη εντολή ή παρέχεται συγκεκριμένη εξουσιοδότηση από τα πρόσωπα τα οποία διοικούν το αλλοδαπό νομικό πρόσωπο/νομική οντότητα, ιδίως με σκοπό την εκπλήρωση διαδικαστικών υποχρεώσεων του αλλοδαπού νομικού προσώπου/νομικής οντότητας στην Ελλάδα ή τη διεκπεραίωση συγκεκριμένων υποθέσεων (ενδεικτικά: εκπροσώπηση στην Ελλάδα για την ίδρυση θυγατρικής εταιρείας, εκπροσώπηση για την αγορά ή την πώληση ακινήτου στην Ελλάδα, εκπροσώπηση ενώπιον δημοσίων υπηρεσιών, εκπροσώπηση για το άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού κ.λπ.).

9. Στην περίπτωση κατά την οποία πρόσωπα που αν και φέρουν μία από τις ιδιότητες που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 50 ΚΦΔ δεν έχουν πραγματική ανάμειξη στη διοίκηση/διαχείριση των υποθέσεων του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας. Για την περίπτωση αυτή εκτιμώνται συνολικά και λαμβάνονται υπόψη στοιχεία, όπως ενδεικτικά: η έλλειψη αμοιβής προς το πρόσωπο αυτό, η έλλειψη μετοχικής ή εταιρικής σχέσης με το νομικό πρόσωπο ή τη νομική οντότητα, η μη διενέργεια τραπεζικών συναλλαγών η μη διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών (βεβαίωση από τις συνεργαζόμενες με την εταιρεία τράπεζες με την οποία αποδεικνύεται ότι δεν υπάρχει δείγμα υπογραφής του προσώπου αυτού, ώστε το πρόσωπο αυτό να μπορεί να υπογράψει για λογαριασμό του νομικού προσώπου), η μη υπογραφή πρακτικών Διοικητικού Συμβουλίου ή οικονομικών καταστάσεων, σε συνδυασμό με στοιχεία που αποδεικνύουν το πρόσωπο που πραγματικά διαχειρίζεται τις εταιρικές υποθέσεις.

Άρθρο 3 Έναρξη ισχύος

Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και καταλαμβάνει και περιπτώσεις για τις οποίες έχει υποβληθεί αίτηση περί έλλειψης υπαιτιότητας που η εξέτασή της εκκρεμεί ενώπιον της Φορολογικής Διοίκησης.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 7/04/2021
Ο Υφυπουργός Οικονομικών
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
Ο Διοικητής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

Ε.2062/2021

Παράταση των προθεσμιών ως προς την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής και αιτήματος αναστολής, καθώς και την εξέταση της ενδικοφανούς προσφυγής του άρθρου 63 ν.4174/2013

Αθήνα, 23/03/2021

Με αφορμή ερωτήματα που έχουν υποβληθεί ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών, τόσο από φορολογούμενους όσο και από υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε. αναφορικά με το θέμα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Σύμφωνα με την παρ. 1 της με αριθμό Α.1049/2021 Κοινής Απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 984/12.03.2021), «Οι προθεσμίες για την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής και αιτήματος αναστολής, κατά το άρθρο 63 του ν. 4174/2013 που έχουν λήξει ή λήγουν από την 01.02.2021 έως και τις 28.04.2021 παρατείνονται έως και τις 29.04.2021. Ειδικά η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 που δεν έχει συμπληρωθεί από την 01.03.2021 έως και τις 27.10.2021, εφόσον έως την 01.03.2021 δεν έχει εκδοθεί η σχετική απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής, παρατείνεται έως και τις 29.10.2021».

2. Επιπλέον, σύμφωνα με την παρ. 1 της με αριθμό Α.1273/2020 Κοινής Απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 5597/21.12.2020), «Οι προθεσμίες για την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής και αιτήματος αναστολής, κατά το άρθρο 63 του ν. 4174/2013 που έχουν λήξει ή λήγουν από την 9η Νοεμβρίου 2020 έως και την 31η Ιανουαρίου 2021 αναστέλλονται για εξήντα (60) ημέρες. Ειδικά η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 63 του ν.4174/2013 που δεν έχει συμπληρωθεί από τις 16 Νοεμβρίου 2020 έως και την 31η Ιανουαρίου 2021, εφόσον έως τις 16 Νοεμβρίου 2020 δεν έχει εκδοθεί η σχετική απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής, παρατείνεται έως και τις 31.03.2021». Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 1 της με αριθμό Α.1241/2020 όμοιας (ΦΕΚ Β' 4804/30.10.2020), «Για τις εκκρεμείς ενδικοφανείς προσφυγές με αντικείμενο ζητήματα αλληλέγγυας ευθύνης κατ' άρθρο 50 του ν. 4174/2013 (Α' 170), για τις οποίες η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (Α' 170) για έκδοση απόφασης, συμπληρώνεται από την 30η Οκτωβρίου 2020 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2020, η προθεσμία του ως άνω άρθρου παρατείνεται έως και τις

30.6.2021». Τέλος, σύμφωνα με την παρ. 5 της με αριθμό Α.1215/2020 όμοιας (ΦΕΚ Β' 4254/30.09.2020) σχετικά με την παράταση των προθεσμιών των διατάξεων των παρ. 51 και 53α του άρθρου 72 ν.4174/2013, «Επιπλέον παρατείνεται ως την 30η Δεκεμβρίου 2020 η προθεσμία διαβίβασης από τις Δ.Ο.Υ. προς τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών, των αρχικώς ασκηθείσων ενδικοφανών προσφυγών και των σχετικών εγγράφων, όταν συντρέχει περίπτωση σιωπηρής απόρριψης αιτημάτων ακύρωσης ή τροποποίησης λόγω άπρακτης παρέλευσης της ορισμένης προθεσμίας και συνακόλουθα παρατείνεται ως την 31.12.2020 η εκ νέου εκκίνηση της προθεσμίας εξέτασης της ενδικοφανούς προσφυγής».

3. Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, οι προθεσμίες για την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής και αιτήματος αναστολής, κατά το άρθρο 63 του ν. 4174/2013, που έχουν λήξει ή λήγουν από την 1η Φεβρουαρίου 2021 έως και την 28η Απριλίου 2021 παρατείνονται έως και την 29η Απριλίου 2021. Αντιστοίχως, η προθεσμία για την έκδοση απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής που δεν έχει συμπληρωθεί από την 1η Μαρτίου 2021 έως και την 27η Οκτωβρίου 2021, εφόσον έως 1η Μαρτίου 2021 δεν έχει εκδοθεί η σχετική απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής, παρατείνεται έως και την 29η Οκτωβρίου 2021.

4. Στο πλαίσιο αυτό, διευκρινίζονται τα εξής:

α) οι προθεσμίες άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής και αιτήματος αναστολής που ανεστάλησαν με το α' εδάφιο της παρ. 1 της με αριθμό Α.1273/2020 Κοινής Απόφασης και έχουν λήξει ή λήγουν μετά την 1η Φεβρουαρίου 2021, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης του α' εδαφίου της με αριθμό Α.1049/2021 Κοινής Απόφασης και παρατείνονται έως και την 29η Απριλίου 2021, β) η προθεσμία για την έκδοση απόφασης επί ενδικοφανούς προσφυγής που παρατάθηκε έως και την 31η Μαρτίου 2021, την 30η Ιουνίου 2021 ή την 4η Μαΐου 2021, σύμφωνα με τις υπ' αριθμ. Α.1273/2020, Α.1241/2020 ή Α.1215/2020 αντιστοίχως Κοινές Αποφάσεις, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης του β' εδαφίου της με αριθμό Α.1049/2021 Κοινής Απόφασης και ομοίως παρατείνεται εκ νέου έως και την 29η Οκτωβρίου 2021.

5. Για την πληρέστερη κατανόηση των παραπάνω, παρατίθενται τα εξής παραδείγματα:

α. Πράξη προσδιορισμού του φόρου κοινοποιήθηκε στον φορολογούμενο στις 04.01.2021 και η προθεσμία των τριάντα (30) ημερών για την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής και αιτήματος αναστολής, κατά το άρθρο 63 ν. 4174/2013, έληγε στις 03.02.2021. Η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται έως και τις 29.04.2021, σύμφωνα με το α' εδάφιο της παρ. 1 της Α.1049/2021 Κοινής Απόφασης.

β. Πράξη προσδιορισμού του φόρου κοινοποιήθηκε στο φορολογούμενο στις 16.12.2020 και η προθεσμία των τριάντα (30) ημερών για την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής και αιτήματος αναστολής, κατά το άρθρο 63 ν. 4174/2013, έληγε στις 15.01.2021. Η εν λόγω προθεσμία ανεστάλη για εξήντα (60) ημέρες, ήτοι έως τις 16.03.2021, σύμφωνα με το α' εδάφιο της παρ. 1 της Α.1273/2020 Κοινής Απόφασης, και παρατείνεται έως και τις 29.04.2021, σύμφωνα με το α' εδάφιο της παρ. 1 της Α.1049/2021 Κοινής Απόφασης.

γ. Ο φορολογούμενος άσκησε ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον της Δ/σης Επίλυσης Διαφορών στις 15.09.2020 και η προθεσμία των εκατόν είκοσι (120) ημερών για την έκδοση απόφασης έληγε στις 13.01.2021. Η εν λόγω προθεσμία παρατάθηκε έως και τις 31.03.2021, σύμφωνα με το β' εδάφιο της παρ. 1 της Α.1273/2020 Κοινής Απόφασης, και παρατείνεται εκ νέου έως και τις 29.10.2021, σύμφωνα με το β' εδάφιο της παρ. 1 της Α.1049/2021 Κοινής Απόφασης.

δ. Ενδικοφανής προσφυγή κατά πράξης διοικητικού προσδιορισμού του φόρου που εκδόθηκε μέχρι την 31.12.2019 με βάση στοιχεία που είχε στη διάθεσή της η Φορολογική Διοίκηση και αφορά αποδοχές που εισπράχθηκαν αναδρομικά εντός του 2013, επιστράφηκε στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., προκειμένου να εξεταστεί ως αίτηση ακύρωσης ή τροποποίησης ενώπιόν της, κατ' εφαρμογή των οριζόμενων στην παρ. 53α του άρθρου 72 και την παρ. 2 του άρθρου 63B ν.4174/2013, καθώς και την με αριθμό Α.1169/2020 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ Β' 3008/20.07.2020). Το εν λόγω αίτημα ακύρωσης ή τροποποίησης απορρίφθηκε σιωπηρά από τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. λόγω άπρακτης παρέλευσης της ορισμένης προθεσμίας, επιστράφηκε στη Δ/ση Επίλυσης Διαφορών και η εκ νέου εκκίνηση της προθεσμίας εξέτασης της ενδικοφανούς προσφυγής παρατάθηκε έως τις 31.12.2020, σύμφωνα με την παρ. 5 της με αριθμό Α.1215/2020 Κοινής Απόφασης. Κατά συνέπεια, η προθεσμία των εκατόν είκοσι (120) ημερών για έκδοση απόφασης λήγει στις 4.5.2021 και παρατείνεται εκ νέου έως και τις 29.10.2021, σύμφωνα με το β' εδάφιο της παρ. 1 της Α.1049/2021 Κοινής Απόφασης.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

Αριθμ. Α.1100

Καθορισμός των απαιτούμενων στοιχείων και δικαιολογητικών, του τρόπου αποστολής ή διαβίβασής τους στη Φορολογική Διοίκηση από τους φορολογούμενους ή τρίτους, των εξαιρούμενων ΚΑΔ καθώς και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα για την εφαρμογή της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 78 του ν. 4790/2021 «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνεχιζόμενες συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ανάπτυξη, την κοινωνική προστασία και την επαναλειτουργία των δικαστηρίων και άλλα ζητήματα» (Α' 48).

(ΦΕΚ Β 1800/29.4.2021)

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 78 του ν. 4790/2021 «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνεχιζόμενες συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ανάπτυξη, την κοινωνική προστασία και την επαναλειτουργία των δικαστηρίων και άλλα ζητήματα» (Α' 48) και ιδίως την περ. α' της παρ. 2 αυτού, όπως τροποποιήθηκε με την περ. δ' της παρ. 4 του άρθρου 270 του ν. 4798/2021 «Κώδικας δικαστικών υπαλλήλων και λοιπές επείγουσες διατάξεις» (Α' 68).
2. Τον ν. 4174/2013 (Α' 170).
3. Το άρθρο 40 του ν.3259/2004 (Α' 149), όπως ισχύει.
4. Το ν.δ. 356/1974 (Α' 90).
5. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).
6. Το π.δ. 16/1989 «Κανονισμός λειτουργίας Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.) και των Τοπικών Γραφείων και καθήκοντα υπαλλήλων αυτών» (Α' 6).
7. Το άρθρο 90 του π.δ 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α' 98), σε συνδυασμό με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
8. Την υπό στοιχεία Δ.ΟΡΓ. Α 1125859 ΕΞ 2020/ 23.10.2020 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)» (Β' 4738).
9. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121) και το π.δ. 62/2020 «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 155).
10. Την υπό στοιχεία Υ2/9.7.2019 απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση Θέσεων Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Β' 2901).
11. Α. Την υπ' αρ. 339/18.7.2019 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών Απόστολο Βεσυρόπουλο» (Β' 3051).
- Β. Την υπό στοιχεία Υ70/30.10.2020 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη» (Β'4805).
12. Τον ν. 4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις», (Α' 94), ιδίως το άρθρο 41.
13. Την υπ' αρ.1/20.01.2016 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 18), σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016, όπως ισχύουν, την υπ' αρ.

39/3/30.11.2017 απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης της Α.Α.Δ.Ε. «Ανανέωσης θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ 689) καθώς και την υπό στοιχεία 5294 ΕΞ 17.01.2020 απόφαση Υπουργού Οικονομικών «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 27).

14. Την ανάγκη καθορισμού των λεπτομερειών εφαρμογής της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 78 του ν. 4790/ 2021 «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνεχιζόμενες συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ανάπτυξη, την κοινωνική προστασία και την επαναλειτουργία των δικαστηρίων και άλλα ζητήματα» (Α' 48).

15. Την υπό στοιχεία Α.1269/14-12-2020 (Β' 5503) κοινή απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομικών, δυνάμει της οποίας προσδιορίστηκαν οι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ) των επιχειρήσεων που παρουσιάζουν σημαντική αύξηση του κύκλου συναλλαγών τους στη διάρκεια της κρίσης από την επιδημία του κορωνοϊού COVID-19.

16. Την εισήγηση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. για τα άρθρα 1,2,4 και 5, της παρούσας απόφασης.

17. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός

Με την παρούσα απόφαση παρατείνονται μέχρι και την 30.9.2021 οι προθεσμίες καταβολής των βεβαιωμένων στις Δ.Ο.Υ./Ελεγκτικά Κέντρα οφειλών από δηλώσεις Φ.Π.Α. με ποσό φόρου προς καταβολή (χρεωστικές) που λήγουν ή έληξαν από 1.3.2021 έως 31.3.2021, καθώς και οι προθεσμίες καταβολής Φ.Π.Α. που βεβαιώθηκαν ή θα βεβαιωθούν στις Δ.Ο.Υ./Ελεγκτικά Κέντρα βάσει εμπρόθεσμης υποβολής δηλώσεων Φ.Π.Α. με καταληκτική ημερομηνία υποβολής την 31.3.2021 και την 30.4.2021 για τους κομιστές αξιογράφων.

Άρθρο 2

Δικαιούχοι - Προϋποθέσεις Υπαγωγής

Επιχειρήσεις-Κομιστές αξιόγραφων των οποίων οι προθεσμίες λήξης, εμφάνισης και πληρωμής έχουν ανασταλεί κατά 30 ημέρες από την αναγραφόμενη ημερομηνία αξιόγραφου δυνάμει της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 4790/2021(Α' 48) και κατά επιπλέον εξήντα (60) ημέρες δυνάμει της περ. δ' της παρ. 4 του άρθρου 270 του ν. 4798/2021 (Α' 68) και από τη δημοσίευση του ν. 4790/2021(Α' 48) δεν δραστηριοποιούνται σε Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην υπό στοιχεία Α.1088/2021(Β' 1587) κοινή απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομικών, και εφόσον το σύνολο της αξίας των αξιογράφων που αναστέλλονται είναι μεγαλύτερο του είκοσι τοις εκατό (20%) του μέσου μηνιαίου κύκλου συναλλαγών τους του αμέσως προηγούμενου φορολογικού έτους.

1.Η προϋπόθεση του μέσου μηνιαίου κύκλου συναλλαγών του αμέσως προηγούμενου φορολογικού έτους 2019 σε σχέση με το 2020, υπολογίζεται ως ακολούθως: α) Για τις επιχειρήσεις που είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ, με βάση τις συνολικές εκροές που έχουν περιληφθεί σε αρχικές και τροποποιητικές, εμπρόθεσμες ή εκπρόθεσμες δηλώσεις Φ.Π.Α., όπως αυτές έχουν αναγραφεί στον κωδικό 312 της δήλωσης Φ.Π.Α. των οικείων φορολογικών περιόδων.

β) Για επιχειρήσεις που δεν υποχρεούνται εκ του νόμου σε υποβολή δήλωσης Φ.Π.Α., λαμβάνονται υπόψιν: βα) Τα ακαθάριστα έσοδα τους κατά το φορολογικό έτος 2019, όπως έχουν δηλωθεί στις οικείες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος, για όσες έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία υποβολής τους. ββ) Με βάση τα τηρούμενα από αυτές λογιστικά αρχεία (στοιχεία) με αναγωγή σε μηνιαία βάση για όσες δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία υποβολής της οικείας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Τα ανωτέρω στοιχεία που δηλώνονται από την επιχείρηση, επαληθεύονται από τη δήλωση φορολογίας

εισοδήματος, όταν αυτή υποβληθεί. βγ) Σε περίπτωση που μία επιχείρηση υπέβαλε δήλωση έναρξης εργασιών εντός του 2019, ο μέσος μηνιαίος κύκλος συναλλαγών υπολογίζεται με βάση τον αριθμό των ημερών που λειτούργησε η επιχείρηση εντός του έτους με επιμερισμό των ακαθαρίστων εσόδων της.

2. Το σύνολο των αξιογράφων που επικαλείται έναντι της φορολογικής διοίκησης ο κομιστής, έχει γνωστοποιηθεί μέσω ηλεκτρονικής διαβίβασης στα πιστωτικά ιδρύματα της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 4790/2021 (Α' 48) σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις αυτές.

Άρθρο 3

Εξαιρέσεις

Από την εφαρμογή της παρούσας εξαιρούνται:

1. Κομιστές αξιογράφων που δραστηριοποιούνται σε (ΚΑΔ), που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 4790/2021 (Α' 48), και που,

- είτε έχουν αναστείλει τη δραστηριότητά τους κατ' εφαρμογή κανονιστικών πράξεων της Διοίκησης, με δραστηριότητα που εμπίπτει στους ΚΑΔ του Παραρτήματος 1 της υπό στοιχεία Α.1088/2021 κοινής απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομικών (Β' 1587),

- είτε έχουν πληγεί δραστικά από την επιδημία του κορωνοϊού COVID-19, με δραστηριότητα που εμπίπτει στους ΚΑΔ του Παραρτήματος 2 της υπό στοιχεία Α.1088/2021 κοινής απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομικών (Β' 1587), και εμφανίζουν μειωμένο κύκλο εργασιών μεγαλύτερο του 40% για την περίοδο Οκτωβρίου έως Δεκεμβρίου 2020, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο έτους 2019.

- είτε ιδρύθηκαν μετά την 1.1.2020, με δραστηριότητα που εμπίπτει στους ΚΑΔ των Παραρτημάτων 1 και 2 της υπό στοιχεία Α.1088/2021 κοινής απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομικών (Β' 1587).

2. Κομιστές που ανήκουν σε ΚΑΔ των επιχειρήσεων που παρουσιάζουν σημαντική αύξηση του κύκλου των συναλλαγών τους στη διάρκεια της κρίσης από την επιδημία του κορωνοϊού COVID-19, όπως αυτοί προσδιορίστηκαν δυνάμει της υπό στοιχεία Α.1269/14.12.2020 κοινής απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργού Οικονομικών (Β' 5503).

Άρθρο 4

Διαδικασία υποβολής αίτησης, συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά -ευεργετήματα

1. Η αίτηση για την υπαγωγή υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη διαδικτυακή ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport» της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) από τους δικαιούχους ή τους νομίμους εκπροσώπους αυτών έως τις 14.5.2021.

2. Η αίτηση, η οποία υπέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986, περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία για τον έλεγχο της πλήρωσης των προϋποθέσεων του άρθρου 2 και ιδίως τα στοιχεία των αξιογράφων δυνάμει των οποίων γίνεται η αίτηση υπαγωγής στα ευεργετήματα της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 78 του ν. 4790/31.3.2021 (Α' 48) και ειδικότερα τον Α.Φ.Μ. του εκδότη κάθε αξιογράφου, τον αριθμό και την ημερομηνία έκδοσης αυτού, το ποσό και το πιστωτικό ίδρυμα της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 4790/31.3.2021 (Α' 48), καθώς και το ύψος των ακαθαρίστων εσόδων για το φορολογικό έτος 2019, όπως προκύπτει από τα λογιστικά αρχεία (στοιχεία) της επιχείρησης και μεταφέρεται στην οικεία δήλωση φορολογίας εισοδήματος για τις δικαιούχους επιχειρήσεις της υποπερ. ββ' της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 2 της παρούσας.

3. Σε περίπτωση που έχουν δηλωθεί ψευδή ή ανακριβή στοιχεία, πέραν των συνεπειών της ψευδούς δήλωσης, επέρχεται απώλεια των ευεργετημάτων και οι σχετικές οφειλές είναι απαιτητές κατά τα στοιχεία της αρχικής βεβαίωσης.

Άρθρο 5

Τρόπος αποστολής ή διαβίβασης πληροφοριών από τα Πιστωτικά Ιδρύματα στην ΑΑΔΕ για τον έλεγχο της πλήρωσης των προϋποθέσεων του άρθρου 2

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 4790/31.3.2021 (Α' 48) για τον έλεγχο της πλήρωσης των προϋποθέσεων του άρθρου 2, διαβιβάζουν στην ΑΑΔΕ, κατόπιν αιτήματός της, στοιχεία και πληροφορίες για τα αξιόγραφα που έχουν γνωστοποιηθεί σε αυτά δυνάμει των ως άνω διατάξεων και ιδίως το ΑΦΜ του εκδότη, τον αριθμό και την ημερομηνία έκδοσης, το ποσό και τον αριθμό λογαριασμού, σε μορφή IBAN, του εκδότη.

2. Η διαβίβαση των στοιχείων της παρ. 1 γίνεται απευθείας στην ΑΑΔΕ μέσω ασφαλούς συστήματος μεταφοράς αρχείου. Ειδικά για χρηματοδοτικά ιδρύματα γίνεται μέσω της «Διατραπεζικά Συστήματα Α.Ε.» (ΔΙΑΣ).

Άρθρο 6

Έναρξη ισχύος

Η απόφαση αυτή ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 27/04/2021
Ο Αναπληρωτής Υπουργός Ο Υφυπουργός
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

III. ΦΠΑ (Ν. 2859/2000)

A.1070/29.3.2021

Κατάργηση της απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών Α. 1118/2020 (Β'2041) και θέση σε ισχύ της απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών Α.1018/2020 (Β' 361) «Εξειδίκευση και απόδειξη της πλήρωσης του κριτηρίου της χρήσης και εκμετάλλευσης στις εκμισθώσεις επαγγελματικών πλοίων αναψυχής»

(ΦΕΚ Β' 1220/29-03-2021)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παρ. 15 του άρθρου 14 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000 -Α' 248), όπως το ως άνω τελευταίο εδάφιο τροποποιήθηκε και ισχύει με την παρ. 2 άρθρου 49 του ν. 4607/2019 (Α' 65), σύμφωνα με το οποίο με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του τυχόν συναρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, εξειδικεύονται περαιτέρω τα κριτήρια χρήσης και εκμετάλλευσης που προβλέπονται στην παράγραφο 15 και ορίζεται ο τρόπος απόδειξης της πλήρωσης των κριτηρίων αυτών.
2. Τις διατάξεις της απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών Α.1018/2020 «Εξειδίκευση και απόδειξη της πλήρωσης του κριτηρίου της χρήσης και εκμετάλλευσης στις εκμισθώσεις επαγγελματικών πλοίων αναψυχής» (Β' 361).
3. Τις διατάξεις της απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών Α.1118/2020 «Αναστολή εφαρμογής των διατάξεων της απόφασης Α.1018/2020 "Εξειδίκευση και απόδειξη της πλήρωσης του κριτηρίου της χρήσης και εκμετάλλευσης στις εκμισθώσεις επαγγελματικών πλοίων αναψυχής"» (Β' 2041).
4. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181), όπως ισχύει.
5. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
6. Την υπό στοιχεία Υ2/9.7.2019 απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση θέσεων Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Β' 2901).
7. Το άρθρο 1 του π.δ. 84/2019, με το οποίο συστάθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών Γενική Γραμματεία Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας.
8. Την υπ' αρ. 339/18.7.2019 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών Απόστολο Βεσυρόπουλο» (Β' 3051).
9. Τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' «Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» του Μέρους Πρώτου του ν. 4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (Α'94) και ειδικότερα των άρθρων 1,2, 13, 14, 17 και 41, όπως ισχύουν.
10. Την υπό στοιχεία Δ.ΟΡΓ.Α 1125859 ΕΞ 23-10-2020 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)» (Β' 4738).
11. Την υπ' αρ. 1 της 20.01.2016 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 18), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016, την υπ' αρ. 39/3 της 30-11-2017 απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 689) καθώς και την υπό στοιχεία 5294 ΕΞ 17-01-2020 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (Υ.Ο.Δ.Δ. 27) με την οποία ανανεώθηκε εκ νέου η θητεία του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

12. Την υπ' αρ. 2017/2143 προειδοποιητική επιστολή - παράβαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε βάρος της χώρας μας για λόγους μη συμμόρφωσης με το δίκαιο της ΕΕ (Οδηγία 2006/112/ΕΚ για το ΦΠΑ).

13. Την εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

14. Το γεγονός ότι, από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης, δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

αποφασίζουμε:

1. Την κατάργηση από 1.4.2021 της υπό στοιχεία Α.1118/2020 απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών «Αναστολή εφαρμογής των διατάξεων της απόφασης Α.1018/2020 “Εξειδίκευση και απόδειξη της πλήρωσης του κριτηρίου της χρήσης και εκμετάλλευσης στις εκμισθώσεις επαγγελματικών πλοίων αναψυχής”» (Β' 2041).

2. Την επαναφορά σε ισχύ από 1.4.2021 της υπό στοιχεία Α.1018/2020 απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών «Εξειδίκευση και απόδειξη της πλήρωσης του κριτηρίου της χρήσης και εκμετάλλευσης στις εκμισθώσεις επαγγελματικών πλοίων αναψυχής» (Β' 361).

3. Έως την έναρξη λειτουργίας της ηλεκτρονικής εφαρμογής του άρθρου 6 της απόφασης Α.1018/2020 η οριστικοποίηση για κάθε ημερολογιακό έτος πραγματοποιείται με βάση στοιχεία που διαθέτουν οι υποκείμενοι στο φόρο, για τα οποία φέρουν το βάρος της απόδειξης, με κάθε πρόσφορο μέσο, όπως ιδιωτικά συστήματα γεωγραφικού εντοπισμού.

4. Η παρούσα απόφαση ισχύει από 1.4.2021.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

E.2058/2021

Συμπληρωματικές οδηγίες ως προς την υποχρέωση διακανονισμού φόρου εισροών για επενδυτικό αγαθό που δεν ετέθη σε λειτουργία εντός 5ετίας από την απόκτηση του (άρθρο 33 ΚΦΑ)

Αθήνα, 10/03/2021

Σε συνέχεια της εγκυκλίου Ε.2200/2019 αναφορικά με την υποχρέωση του υποκειμένου προς διακανονισμό του φόρου εισροών επενδυτικού αγαθού που δεν χρησιμοποιήθηκε εντός 5ετίας από την πραγματοποίηση της δαπάνης για απόκτηση ή κατασκευή αυτού, και δεδομένων των νέων παρατάσεων των προθεσμιών ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στους νόμους 3299/2004 (Α' 261) και 3908/2011 (Α' 8), όπως μας γνώρισε το Υπ. Ανάπτυξης, παρέχουμε τις ακόλουθες συμπληρωματικές οδηγίες:

Με το άρθρο 40 παρ. 1 περ. ζ του ν. 4712/2020 (Α' 146) αντικαταστάθηκε το άρθρο 76 του νόμου 4399/2016, το οποίο αναφέρεται στις παρατάσεις προθεσμιών ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στους νόμους 3299/2004 και 3908/2011.

Με τις νέες ρυθμίσεις έλαβαν οριζόντιες παρατάσεις:

α. Μέχρι την 31-12-2021, τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 3299/2004, με την προϋπόθεση να είχε υλοποιηθεί, μέχρι την 31-03-2017, το εγκεκριμένο κόστος τους σε ποσοστό 50%.

β. Μέχρι την 31-12-2021, τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 3908/2011.

Τα δικαιολογητικά που οφείλουν να έχουν οι υποκείμενες στον φόρο επιχειρήσεις προκειμένου να αποδεικνύουν το δικαίωμα παράτασης ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου, ώστε να μην υπάρχει η υποχρέωση διακανονισμού του φόρου, είναι τα παρακάτω:

i. Για τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στον ν. 3299/2004, ο φορέας της επένδυσης θα πρέπει να προσκομίσει την σχετική απόφαση υπαγωγής στις διατάξεις του ως άνω νόμου, καθώς και σχετική βεβαίωση από τον αρμόδιο φορέα υποδοχής και έγκρισης του επενδυτικού σχεδίου, ότι το επενδυτικό του σχέδιο δικαιούται παράτασης (μέχρι 31-12-2021).

ii. Για τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στον ν. 3908/2011, αρκεί ο φορέας της επένδυσης να προσκομίσει την σχετική απόφαση υπαγωγής της επιχείρησης στις διατάξεις του ως άνω νόμου.

Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι οδηγίες που έχουν δοθεί με την εγκύκλιο Ε.2200/2019.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
Γ. ΠΙΤΣΙΛΗΣ

E.2064/2021

Διαδικασία απαλλαγής από ΦΠΑ για τις αγορές που πραγματοποιούν στη χώρα μας ταξιδιώτες εγκατεστημένοι στο Η.Β. - μεταχείριση ταξιδιωτών εγκατεστημένων στη Βόρεια Ιρλανδία

Αθήνα, 19/03/2021

Αναφορικά με το αντικείμενο του θέματος και κατόπιν ερωτημάτων υπηρεσιών, φορέων και ιδιωτών σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με το άρθρο 24 του Κώδικα ΦΠΑ (ν.2859/2000), με τις διατάξεις του οποίου ενσωματώθηκε το άρθρο 147 της κοινοτικής οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, προβλέπεται απαλλαγή ΦΠΑ για τα είδη που αγοράζουν στο εσωτερικό της χώρας, οι μη εγκατεστημένοι στο εσωτερικό της χώρας ταξιδιώτες, εφόσον τα προορίζουν για προσωπική ή οικογενειακή χρήση (εξαιρούνται είδη διατροφής, οινόπνευματώδη ποτά και καπνοβιομηχανικά προϊόντα) και τα μεταφέρουν στις προσωπικές τους αποσκευές κατά την αναχώρησή τους για τρίτη χώρα από τη χώρα πώλησης των αγαθών ή μέσω άλλου Κ-Μ.

2. Βασική προϋπόθεση για τη χορήγηση της απαλλαγής είναι ο αγοραστής - ταξιδιώτης να έχει την κατοικία του ή τη συνήθη διαμονή του εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην περίπτωση αυτή ως «μόνιμη κατοικία ή συνήθης διαμονή» νοείται ο τόπος που αναγράφεται ως μόνιμη κατοικία ή συνήθης διαμονή στο διαβατήριό, στο δελτίο ταυτότητας ή σε οποιοδήποτε άλλο έγγραφο το οποίο αναγνωρίζεται ως αποδεικτικό ταυτότητας από το κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου πραγματοποιείται η παράδοση των αγαθών.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 3 της αριθ. ΠΟΛ.1338/1996 ΑΥΟ, με την οποία καθορίστηκε η σχετική διαδικασία, ο πωλητής των αγαθών οφείλει να διαπιστώσει ότι ο αγοραστής ταξιδιώτης, πληροί τους όρους και τις προϋποθέσεις επιστροφής ή άμεσης απαλλαγής από το ΦΠΑ.

4. Σύμφωνα με την συμφωνία αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου, από την 1-1-2021 το Ηνωμένο Βασίλειο αποτελεί «τρίτη χώρα» για τα κράτη μέλη των 27 και η διακίνηση των εμπορευμάτων από τη χώρα μας και τα άλλα Κ-Μ προς το Ηνωμένο Βασίλειο και το αντίθετο, αντιμετωπίζεται διαδικαστικά με την

τήρηση τελωνειακών διαδικασιών και διατυπώσεων για εμπορεύματα με προορισμό ή προέλευση το Ηνωμένο Βασίλειο, δηλαδή ως εξαγωγή και εισαγωγή αντίστοιχα.

5. Επιπλέον στη Συμφωνία Αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου περιλαμβάνεται το Πρωτόκολλο σχετικά με την Ιρλανδία/Β. Ιρλανδία, σύμφωνα με το οποίο για διάρκεια 4 ετών μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου, η Βόρεια Ιρλανδία θα εξακολουθήσει να υπάγεται στη νομοθεσία της Ε.Ε. για τον ΦΠΑ όσον αφορά τα αγαθά και συναφώς οι συναλλαγές θα αντιμετωπίζονται ως πραγματοποιούμενες στο εσωτερικό της Ε.Ε. με τις υφιστάμενες διαδικασίες, τόσο για τα υποκείμενα όσο και για τα μη υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα.

Από τα ανωτέρω προκύπτουν τα ακόλουθα:

i. Μετά την 1/1/2021 και την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ε.Ε. οι ταξιδιώτες με μόνιμη κατοικία το Ηνωμένο Βασίλειο θεωρούνται κάτοικοι τρίτων χωρών και δικαιούνται της συγκεκριμένης απαλλαγής Φ.Π.Α. για την αγορά αγαθών που προορίζονται για προσωπική και οικογενειακή χρήση, τα οποία πέραν των άλλων, εξέρχονται σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα του εσωτερικού της Ε.Ε., με την εφαρμογή της σχετικής διαδικασίας που ορίζεται στην ΠΟΛ.1338/1996, βάσει της οποίας οι τελωνειακές αρχές επιβεβαιώνουν την έξοδο των αγαθών.

ii. Εντούτοις, οι παραδόσεις αγαθών σε ταξιδιώτες με μόνιμη κατοικία τη Βόρεια Ιρλανδία θεωρούνται ως παραδόσεις στο εσωτερικό της χώρας χωρίς δικαίωμα απαλλαγής καθόσον για τα πρόσωπα αυτά βάσει του ανωτέρω πρωτοκόλλου εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις της Ενωσιακής νομοθεσίας όσον αφορά τον ΦΠΑ.

Προς τον σκοπό αυτό οι πωλητές των αγαθών, οφείλουν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3 της αριθ. ΠΟΛ.1338/1996 ΑΥΟ, να επιβεβαιώνουν με τα διαθέσιμα στοιχεία τον τόπο μόνιμης κατοικίας των προσώπων που αιτούνται την απαλλαγή.

Περαιτέρω, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ακριβής τόπος μόνιμης κατοικίας δεν αναγράφεται πάντα στο διαβατήριο ή σε άλλο επίσημο έγγραφο που φέρει ο ταξιδιώτης κατά την αγορά των αγαθών και την έξοδο από την Ε.Ε., με αποτέλεσμα να είναι δύσκολο να προσδιοριστεί αν πρόκειται για περιοχή της Βόρειας Ιρλανδίας, οι ταξιδιώτες μόνιμοι κάτοικοι Ηνωμένου Βασιλείου που δικαιούνται της ανωτέρω απαλλαγής θα συμπληρώνουν, με ευθύνη των πωλητών, τη δήλωση που επισυνάπτεται στην παρούσα.

Εφόσον δεν είναι εφικτό να διαπιστωθεί η μόνιμη κατοικία του αιτούντα και δεν συμπληρωθεί η ανωτέρω δήλωση, τότε η απόδειξη λιανικής πώλησης εκδίδεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ως παράδοση μη απαλλασσόμενη στο εσωτερικό της χώρας. Η δήλωση αυτή που υπογράφεται σε δύο αντίτυπα, ένα εκ των οποίων παραμένει στον πωλητή, τηρείται από τον ταξιδιώτη και επιδεικνύεται σε περίπτωση ελέγχου από τον αρμόδιο τελωνειακό υπάλληλο κατά την επιβεβαίωση της εξόδου των αγαθών από την Ε.Ε., εφόσον αυτή διενεργείται από τη χώρα μας.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΑΔΕ
Γ. ΠΙΤΣΙΛΗΣ

ΔΗΛΩΣΗ ΜΟΝΙΜΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΤΑΞΙΔΙΩΤΗ ΑΠΟ Η.Β.
PERMANENT RESIDENCY DECLARATION OF U.K. TRAVELER

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΑΓΟΡΑΣΤΗ / CUSTOMER'S NAME

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ / HOME ADDRESS

ΧΩΡΑ / COUNTRY

ΑΡ. ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟΥ/ PASSPORT No.

ΕΚΔΟΥΣΑ ΑΡΧΗ/ ISSUED BY

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΓΟΡΑΣ / PURCHASE DATE

Δηλώνω ότι τα αναφερόμενά μου στοιχεία είναι αληθή και η μόνιμη κατοικία / συνήθης διαμονή μου δεν βρίσκεται στη Βόρεια Ιρλανδία

I declare that the information I have provided is true and that my permanent residency / habitual residency is not in Northern Ireland

ΥΠΟΓΡΑΦΗ/ SIGNATURE

Δ. ΔΕΔ – ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΔΕΔ Α 250/2021

Πρόστιμο εκπρόθεσμης καταβολής ΦΣΚ λόγω αύξησης κεφαλαίου ΙΚΕ

Καλλιθέα, 01/02/2021

Έχοντας υπ' όψιν:

1. Τις διατάξεις:

α. Του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

β. του άρθρου 10 της Δ.ΟΡΓ.Α 1125859 ΕΞ 2020/23.10.2020 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 4738/26.10.2020) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)»,

γ. Της ΠΟΛ.1064/2017 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 1440/27.4.2017).

2. Την ΠΟΛ.1069/2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την αριθ. Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ 2759 / τ. Β'/01.09.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».

4. Την με αριθμό πρωτοκόλλου /27-10-2020 ενδικοφανή προσφυγή της εταιρείας με, επί της οδού την επωνυμία « », ΑΦΜ , που εδρεύει στην αρ , Τ.Κ κατά της υπ' αριθμ /2020 Πράξης Επιβολής Προστίμου του άρθρου 54 του ν.4174/2013, της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ καθώς και τα προσκομιζόμενα με αυτή σχετικά έγγραφα.

5. Την υπ' αριθμ /2020 Πράξης Επιβολής Προστίμου του άρθρου 54 του ν.4174/2013, της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ, της οποίας ζητείται η ακύρωση.

6. Τις απόψεις της Δ.Ο.Υ. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ.

7. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α6 όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της με αριθμό πρωτοκόλλου /27-10-2020 ενδικοφανούς προσφυγής της εταιρείας με την επωνυμία « », ΑΦΜ , η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα, και μετά την μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Με την υπ' αρ /2020 Πράξη Επιβολής Προστίμου της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ επιβλήθηκε σε βάρος της προσφεύγουσας εταιρείας πρόστιμο ποσού 500,00 €, διότι στις 28/09/2020, υπέβαλε εκπρόθεσμα την με αριθ /2020 δήλωση απόδοσης φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου, για την αύξηση κεφαλαίου, η οποία αποφασίστηκε την 14/08/2020, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 54§1β' του ν. 4174/2013 και του άρθρου 53 του ν. 4389/2016, που επισύρει πρόστιμό του άρθρου 54§2 περ' δ του ν. 4174/2013.

Η προσφεύγουσα εταιρεία, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξεως, προβάλλοντας τους παρακάτω ισχυρισμούς:

• Εσφαλμένη εφαρμογή των διατάξεων του ν. 1676/1986.

• Νομική πλημμέλεια ένεκα παραβίασης της αρχής της αναλογικότητας, της χρηστής διοίκησης, της αρχής της νομιμότητας και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικούμενου προς της δημόσια διοίκησης.

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 1676/1986: «Η φορολογική υποχρέωση γεννάται: α) στη σύσταση των προσώπων του άρθρου 17, στην αύξηση του κεφαλαίου ή του ενεργητικού τους, στη συγχώνευση, στη μετατροπή και στα δάνεια των περιπτώσεων ε' και στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 18,

κατά το χρόνο της σύνταξης του οικείου εγγράφου και σε περίπτωση μη σύνταξης εγγράφου κατά το χρόνο της σχετικής εγγραφής στα οικεία βιβλία...»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 23 του ν. 1676/1986: «Η δήλωση υποβάλλεται: α Στην αύξηση του κεφαλαίου των προσώπων του άρθρου 17, μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία σύνταξης του, κατά το νόμο, διαπιστωτικού της αύξησης του κεφαλαίου οικείου εγγράφου ή από τη σχετική εγγραφή στα επίσημα βιβλία των προσώπων αυτών, σε περίπτωση που δεν συντάσσεται έγγραφο. Όπου από το νόμο προβλέπεται δημοσίευση της πράξης αυτής, η δήλωση υποβάλλεται πριν από τη δημοσίευση.»

Επειδή, στην με αρ. πρωτ.Σ2163/328 εγκύκλιο ΠΟΛ.217/1987 αναφέρεται ότι:

«Β) Αύξηση του κεφαλαίου Α.Ε. που γίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης (καταστατικής ή συνήθους).

α. Έγγραφο που αποδεικνύει την αύξηση του κεφαλαίου.

Σε αντίθεση με την αύξηση του κεφαλαίου της Ε.Π.Ε., η οποία (αύξηση) αποδεικνύεται από το συντασσόμενο σχετικό συμβολαιογραφικό έγγραφο, η αύξηση του κεφαλαίου της Α.Ε. αποδεικνύεται με ιδιωτικό έγγραφο, παρότι το καταστατικό της καταρτίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Το ιδιωτικό αυτό έγγραφο είναι το πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης, στο οποίο καταχωρείται η απόφαση αυτής για αύξηση του κεφαλαίου, χωρίς να απαιτείται από το νόμο και επανάληψη αυτού ενώπιον συμβολαιογράφου (και Υπ.Οικ.Σ.1787/277/1987).

β. Πότε γεννάται η υποχρέωση για την καταβολή του φόρου.

Χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης για την καταβολή του φόρου είναι μόνο η ημερομηνία του κατά του ανωτέρω συντασσόμενου πρακτικού της Γενικής Συνέλευσης (Υπ.Οικ. Σ. 1787/277/1987) όχι όμως και η ημερομηνία του πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου, με το οποίο πιστοποιείται απλώς η ανάληψη της υποχρέωσης για την κάλυψη του ποσού της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, που αποφασίστηκε από τη Γενική Συνέλευση. Σημειώνεται, ότι η ημερομηνία του κατά του ανωτέρω πρακτικού της Γενικής Συνέλευσης αποτελεί αφετηρία για το χρόνο γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης και στην περίπτωση ακόμη, που το πρακτικό αυτό επαναλαμβάνονταν ενώπιον συμβολαιογράφου, κατόπιν επιθυμίας των ενδιαφερομένων, παρ' ότι, όπως προαναφέρθηκε, δεν υπάρχει τέτοια υποχρέωση από το νόμο.

γ. Πότε υποβάλλεται η δήλωση για την καταβολή του φόρου.

Η δήλωση για την καταβολή του φόρου υποβάλλεται μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία σύνταξης του κατά του ανωτέρω πρακτικού της Γενικής Συνέλευσης και πάντως πριν από τη δημοσίευση αυτού (και Υπ.Οικ. Σ.1963/302/ΠΟΛ.192/1987)....»

Επειδή, όπως αναφέρεται στην ΠΟΛ.1081/2013 με θέμα «Επιβολή Φ.Σ.Κ. στο εισφερόμενο κεφάλαιο της "ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας" που συστήνεται με τις διατάξεις του ν. 4072/2012 (86Α711.4.2012)»:

«Κατά τα λοιπά, όπως προαναφέρθηκε, από άποψη επιβολής Φ.Σ.Κ. επί αυξήσεως κεφαλαίου με νέες εισφορές των εταίρων, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 90 του ν. 4072/2012, εφαρμόζονται οι οικείες διατάξεις του ν. 1676/1986, όπως ισχύει και επιβάλλεται Φ.Σ.Κ. επί της αξίας των νέων εισφερομένων στοιχείων, οποιουδήποτε είδους.»

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 54 του ν. 4174/2013 ορίζεται ότι: «1. Για καθεμία από τις παρακάτω παραβάσεις επιβάλλεται πρόστιμο στον φορολογούμενο ή οποιοδήποτε πρόσωπο, εφόσον υπέχει αντίστοιχη υποχρέωση από τον Κώδικα ή τη φορολογική νομοθεσία που αναφέρεται στο πεδίο εφαρμογής του: . β) δεν υποβάλλει ή υποβάλλει εκπρόθεσμα φορολογική δήλωση, 2. Τα πρόστιμα για τις παραβάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καθορίζονται ως εξής: «δ) πεντακόσια (500) ευρώ, για κάθε παράβαση των περιπτώσεων β', γ, δ' και στ' της παραγράφου 1, σε περίπτωση που ο φορολογούμενος είναι υπόχρεος τήρησης βιβλίων και στοιχείων με βάση πλήρη λογιστικά πρότυπα. ...»

Επειδή, η διοίκηση κατά την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4174/2013, για τον καταλογισμό των προστίμων, ενεργεί κατά δέσμια αρμοδιότητα, λόγω της αντικειμενικής υπόστασης των φορολογικών παραβάσεων και δεν απαιτείται υπαιτιότητα ή πρόθεση του φορολογούμενου.

Επειδή, εν προκειμένω, την 28/09/2020, η προσφεύγουσα εταιρεία υπέβαλε, εκπρόθεσμα, την με αριθμ. /2020 δήλωση απόδοσης φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου, για την αύξηση κεφαλαίου, η οποία αποφασίστηκε την 14/08/2020. Σύμφωνα με τις ανωτέρω ισχύουσες διατάξεις, στην περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής φορολογικής δήλωσης για φορολογούμενο που είναι υπόχρεος τήρησης βιβλίων

και στοιχείων με βάση πλήρη λογιστικά πρότυπα επιβάλλεται πρόστιμο 500,00 ευρώ, και συνεπώς ορθώς επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα εταιρεία με την προσβαλλόμενη πράξη το υπό κρίση πρόστιμο.

Επειδή, σε κάθε περίπτωση, ισχυρισμοί που βασίζονται σε συνταγματικούς κανόνες και υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις, ο έλεγχος των οποίων ανήκει στην αποκλειστική δικαιοδοσία των Δικαστηρίων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 87 παρ. 2 και 93 παρ. 4 του Συντάγματος, δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Διοίκησης, η οποία οφείλει να εφαρμόζει το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο.

Ως εκ τούτου οι προβαλλόμενοι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας εταιρείας πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι.

Αποφασίζουμε

Την απόρριψη της με ημερομηνία κατάθεσης 27/10/2020 και αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανούς προσφυγής της εταιρείας με την επωνυμία « », ΑΦΜ

Οριστική φορολογική υποχρέωση της υπόχρεου - καταλογιζόμενο ποσό με βάση την παρούσα απόφαση:

Φορολογικού Έτους 2020 (Αριθμ. Πράξης /2020).
Πρόστιμο άρθρου 54§2 περ. δ': 500,00 €

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στην υπόχρεη.

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΩ ΣΚΟΥΡΑ
Ακριβές Αντίγραφο
Υπάλληλος του Τμήματος

Σημείωση: Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.

ΔΕΔ Α 333/2021

Έκδοση πλαστών φορολογικών στοιχείων. Πρόστιμο μη διαφύλαξης στελεχών θεωρημένων φορολογικών στοιχείων (Δ.Α). Απόκρυψη εσόδων λόγω ανακριβώς εκδοθέντων φορολογικών στοιχείων. Η υπέρβαση της προθεσμίας του άρθρου 25 του ν. 4174/2013 για την διάρκεια του ελέγχου δεν δημιουργεί ακυρότητα των επίδικων καταλογισμών εάν τηρήθηκε η διαδικασία που προβλέπεται από τον Κ.Φ.Δ

Καλλιθέα 02/02/2021

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις:

- α. του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
- β. του άρθρου 10 της Δ. ΟΡΓ. Α 1036960 ΕΞ 2017/10-03-2017 Απόφασης του Διοικητή της ΑΑΔΕ (ΦΕΚ Β' 968/22-03-2017) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)», όπως αναριθμήθηκε, τροποποιήθηκε και ισχύει,
- γ. της ΠΟΛ 1064/12-04-2017 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε (Β' 1440),
- δ. του άρθρου έκτου, παρ. 4, της από 30/03/2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ Α' 75) όπως κυρώθηκε με το ν. 4684/2020 (ΦΕΚ Α' 86), καθώς και της υπ' αριθμ. Α 1273/2020 Απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 5597/21-12-2020),

2. Την ΠΟΛ 1069/04-03-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών,
3. Την υπ' αριθμ. Δ.Ε.Δ.1126366ΕΞ2016/30.08.2016 (Β' 2759) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής»,
4. Την από 29/09/2020 και με αριθ. πρωτοκόλλου ενδικοφανή προσφυγή της εταιρείας , με ΑΦΜ: , που εδρεύει στο , αρ , κατά των από 29/07/2020 και αριθμούς , και Οριστικών Πράξεων Διορθωτικού Προσδιορισμού φόρου Εισοδήματος φορολ. ετών 2014, 2015 και 2016 αντίστοιχα, των υπ' αριθμ /2020 και /2020 Πράξεων Επιβολής Προστίμου άρθρου 7 §3,5 του ν. 4337/2015, φορολ. ετών 2014 και 2015 αντίστοιχα, καθώς και της υπ' αριθμ /2020 Πράξης Επιβολής Προστίμου άρθρου 54 του ν. 4174/2013 φορολογικού έτους 2019, που εξέδωσε η προϊσταμένη της ΔΟΥ ΦΑΕ Πειραιά και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα,
5. Τις ανωτέρω Οριστικές Πράξεις της προϊσταμένης της ΔΟΥ ΦΑΕ Πειραιά, τις από 29/07/2020 εκθέσεις μερικού ελέγχου της ίδιας ΔΟΥ: 1) φορολογίας εισοδήματος, 2) ορθής τήρησης βιβλίων και στοιχείων κατά Κ.Φ.Α.Σ - Ε.Λ.Π και 3) Προστίμου άρθρου 54 ν. 4174/2013, καθώς και την από 21/06/2018 έκθεση ελέγχου - Πορισματική Αναφορά της Ελεγκτικής Υπηρεσίας Τελωνείων (ΕΛ.Υ.Τ), επί των οποίων εδράζονται οι προσβαλλόμενες πράξεις των οποίων ζητείται η ακύρωση,
6. Τις απόψεις της ανωτέρω φορολογικής αρχής.
7. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Α2 τμήματος επανεξέτασης, όπως αυτή αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης,

Επί της από 29/09/2020 και με αριθ. πρωτοκόλλου ενδικοφανούς προσφυγής της εταιρείας , με ΑΦΜ: , η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα, δεδομένου ότι η κοινοποίηση των προσβαλλόμενων πράξεων συντελέστηκε στις 31/07/2020, μετά δε τη μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Ιστορικό:

Με τις ως άνω προσβαλλόμενες πράξεις, καταλογίστηκαν σε βάρος της προσφεύγουσας τα κατωτέρω ποσά:

α/α	Αριθμός - Ημερ/νία πράξης	Οριστική Πράξη	Φορολ. έτος	Διαφορά Φορολογητέας βάσης	Διαφορά Φόρου	Πρόστιμο αρθ. 58 ΚΦΔ	Πρόστιμο ΚΦΑΣ-ΕΛΠ	Σύνολο Καταλογισμού
1	.....	Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος	2014	621.052,21€	161.473,57€	80.736,79€		242.210,36€
2	.....	Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος	2015	480.372,09€	139.307,91€	69.653,96€		208.961,87€
3	.....	Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος	2016	726.804,63€	210.773,34€	105.386,67€		316.160,01€
4	.....	Προστίμου άρθρου 7 ν. 4337/2015	2014	687.104,39€			171.776,10€	171.776,10€
5	.....	Προστίμου άρθρου 7 ν. 4337/2015	2015	400.806,02€			100.201,50€	100.201,50€
6	.....	Προστίμου άρθρου 54 ν. 4174/2013	2015				2.500,00€	2.500,00€
Σύνολα					511.554,82€	255.777,42€	274.477,60€	1.041.809,84€

Οι ανωτέρω πράξεις εδράζονται στις από 29/07/2020 εκθέσεις μερικού ελέγχου της ΔΟΥ ΦΑΕ Πειραιά: 1) φορολογίας εισοδήματος, 2) ορθής τήρησης βιβλίων και στοιχείων κατά Κ.Φ.Α.Σ - Ε.Λ.Π και 3) Προστίμου άρθρου 54 ν. 4174/2013, οι οποίες εκδόθηκαν κατόπιν της υπ' αριθ /2018 εντολής ελέγχου της προϊσταμένης της ίδιας ΔΟΥ, καθώς και της από 21/06/2018 έκθεσης ελέγχου - Πορισματικής Αναφοράς

της Ελεγκτικής Υπηρεσίας Τελωνείων, η οποία εκδόθηκε κατόπιν ελέγχου που διενεργήθηκε στην προσφεύγουσα και σε αντισυμβαλλόμενες αυτής επιχειρήσεις.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την πορισματική έκθεση της ΕΛ.Υ.Τ, η προσφεύγουσα είχε στην κατοχή της ποσότητα καυσίμων αγνώστου προελεύσεως χωρίς νόμιμα παραστατικά, υποκείμενη σε δασμούς, φόρους (ΕΦΚ, ΦΠΑ) και λοιπές επιβαρύνσεις, την οποία εισήγαγε εντός του τελωνειακού εδάφους, χωρίς τη γραπτή άδεια της αρμόδιας τελωνειακής αρχής. Η εν λόγω πράξη, της κατοχής καυσίμων χωρίς τη γραπτή άδεια της αρμόδιας τελωνειακής Αρχής, συνιστά τη γένεση της τελωνειακής οφειλής η οποία και διέφυγε της καταβολής, κατά παράβαση των διατάξεων περί λαθρεμπορίας, το δε δημόσιο ζημιώθηκε κατά το ποσό των 991.745,24€ που αφορά τις αναλογούσες δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις της ποσότητας καυσίμων που προμηθεύτηκε χωρίς την τήρηση των νόμιμων τελωνειακών διαδικασιών.

Ειδικότερα, από έλεγχο που διενήργησαν οι ελεγκτές της ΕΛ.Υ.Τ με βάση την υπ' αριθμ./2016 εντολή ελέγχου, στην προσφεύγουσα, σε λήπτριες των εφοδιασμών με ναυτιλιακά καύσιμα εταιρείες καθώς και σε διαχειρίστριες εταιρείες, πλοιοκτήτριες εταιρείες, traders κλπ, διαπίστωσαν ότι η προσφεύγουσα απέφυγε την καταβολή δασμολογικών και φορολογικών επιβαρύνσεων, χρησιμοποιώντας τον ακόλουθο μηχανισμό:

- Η προσφεύγουσα εφοδιαστική εταιρεία πραγματοποιούσε εφοδιασμούς καυσίμων με το σλέπι (πλωτό μέσο) « » και προκειμένου να εφοδιάσει ένα πλοίο με καύσιμα, δεχόταν παραγγελίες αποκλειστικά από την εταιρεία (trader) " ", έστω ποσότητας (x+y).

- Αρχικά αιτούνταν μία ποσότητα καυσίμων την (x) στο αρμόδιο Τελωνείο και κατόπιν, αφού προμηθευόταν αυτή την x αιτούμενη ποσότητα από το Διυλιστήριο, εξέδιδε ένα Δελτίο Αποστολής προς το εφοδιαζόμενο πλοίο με αυτή την x ποσότητα. Ακολούθως, εξέδιδε και ένα άλλο ταυτόσημο Δελτίο Αποστολής που παρέδιδε στον πλοίαρχο με την πραγματικά παραδοθείσα ποσότητα (x + y), ώστε να το αποστείλει στην πλοιοκτήτρια εταιρεία και αυτή με τη σειρά της να πληρώσει την παραληφθείσα ποσότητα (x + y). Η πλοιοκτήτρια εταιρεία έχοντας στην κατοχή της το Δελτίο Αποστολής με την πράγματι φορτωθείσα ποσότητα καυσίμων (x + y), προέβαινε στην εξόφληση του τιμολογίου που της εξέδιδε η κατά περίπτωση μεσολαβούσα εταιρεία (trader).

-Την επιπλέον (y) ποσότητα, η προσφεύγουσα εφοδιαστική εταιρεία την είχε ήδη στην κατοχή της, η οποία είναι αγνώστου προέλευσης και χωρίς να δικαιολογείται από κανένα νόμιμο παραστατικό. Με βάση τα Δελτία Αποστολής που εξέδιδε με την (μικρότερη) ποσότητα x, οριστικοποιούσε στο Τελωνείο ότι τελικά εφοδίασε το πλοίο με αυτή τη x ποσότητα, εκδίδοντας και ένα τιμολόγιο, σύμφωνα με αυτή τη x ποσότητα, προς την εταιρεία (trader) " " η οποία μεσολαβούσε προκειμένου να πραγματοποιηθεί ο εφοδιασμός με καύσιμα. Η εταιρεία (trader) " ", εδρεύει στα νησιά και παρά το γεγονός ότι η εφοδιαστική ελεγχόμενη εταιρεία συνεργάζεται αποκλειστικά και μόνο με αυτήν την εταιρεία, που μεσολαβεί προκειμένου να βρει πελάτες - πλοία για να εφοδιάσει, εντούτοις δεν αναγράφεται πουθενά (τιμολόγια, bunker nomination, confirmation of bunker nomination) η ακριβής διεύθυνση και τα στοιχεία της εν λόγω εταιρείας (vAT-ΑΦΜ). Με τον τρόπο αυτό η προσφεύγουσα φαινόταν «νομότυπη», αφού όλα τα στοιχεία που αφορούσαν τους εφοδιασμούς που πραγματοποιούσε (Δελτία Αποστολής, τιμολόγια, τελωνειακά παραστατικά εφοδιασμού κλπ) συμφωνούσαν μεταξύ τους, πλην όμως αποδείχθηκε ότι πέραν της ποσότητας που προμηθευόταν νόμιμα από το Διυλιστήριο, κατείχε και επιπλέον ποσότητα καυσίμων αγνώστου προελεύσεως καθόσον γ' αυτήν δεν είχε στην κατοχή της κανένα νόμιμο παραστατικό.

Κατόπιν αυτών, η ελέγχουσα φορολογική αρχή, αφού έλαβε υπόψη της α) τις διαφορές στις ποσότητες που προέκυψαν μεταξύ των πλαστών Δελτίων Αποστολής και των δελτίων για τα οποία εκδόθηκαν τελωνειακές άδειες εφοδιασμού πλοίων με καύσιμα για συναλλαγές που διαπιστώθηκαν από την ΕΛ.Υ.Τ σύμφωνα με το με αριθ. πρωτ./2016 ει έγγραφο και την από 21.06.2018 έκθεση ελέγχου-πορισματική αναφορά της συναρμόδιας υπηρεσίας, β) τις τιμές πώλησης που αντλήθηκαν από τα εκδοθέντα από την ίδια τιμολόγια πώλησης για αυτές τις παραδόσεις καυσίμων, γ) τις τιμές κόστους που αντλήθηκαν από το με αριθ. πρωτ /2018 έγγραφο του Δ' Τελωνείου Επιβλεψής Συγκροτημάτων Πειραιά της Γενικής Δ/νσης Τελωνείων & ΕΦΚ της ΑΑΔΕ στις περιπτώσεις που δεν υπήρχε τελωνειακή άδεια παράδοσης καυσίμων, δ) τις διατάξεις της §3 του άρθρου 7 του Ν.4337/2015 (ΠΟΛ.1252/2015) και ε) τις διαπιστώσεις του ελέγχου έκρινε ότι οι επιπλέον αυτές ποσότητες, όπως προκύπτει από την από 29/07/2020 έκθεση ελέγχου φορολογίας εισοδήματος (σελ. 34-38) ήταν συνολικής αξίας 687.104,39€, 427.602,85€ και 713.521,69€ για τα φορολογικά έτη 2014, 2015 και 2016 αντίστοιχα.

Ειδικότερα ανά φορολογία κρίθηκαν τα ακόλουθα:

1. Πρόστιμα ΕΛΠ - ΚΦΔ

Η φορολογική ελεγκτική αρχή καταλόγισε στην προσφεύγουσα τις κατωτέρω παραβάσεις διότι εξέδωσε εκ προθέσεως πλαστά φορολογικά στοιχεία διακίνησης προς ιδιοκτήτριες ή διαχειρίστριες εταιρείες πλοίων, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα την έκδοση ισόποσων ανακριβών τιμολογίων πώλησης και ειδικότερα 23 παραβάσεις με συνολική αποκρυσταλλώσιμη αξία 687.104,39€ για το φορολ. έτος 2014, 36 παραβάσεις με συνολική αποκρυσταλλώσιμη αξία 427.602,85€ για το φορολ. έτος 2015 και 12 παραβάσεις με συνολική αποκρυσταλλώσιμη αξία 713.521,69€ για το φορολ. έτος 2016, κατά παράβαση των διατάξεων της §1 του άρθρου 1, των §§5, 7, 8 & 9, του άρθρου 5, των §§ 1, 5, 7 του άρθρου 8 του ν. 4308/2014, όπως ισχύει, & της ΠΟΛ.1003/31-12-2014, και των διατάξεων του άρθρου 55 §1 περ. δ' & της § 1 του άρθρου 13 του ν. 4174/2013 (Κ.Φ.Δ.), και επισύρουν πρόστιμο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 55 2§α' του ν. 4174/2013, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του άρθρου 7§3στ' του ν. 4337/2015, ήτοι 25% του μέρους της αποκρυσταλλώσιμης αξίας που είναι μεγαλύτερη των χιλίων διακοσίων (1.200,00) ευρώ, για κάθε παράβαση που διαπράχθηκε έως 16.10.2015 και είχε ως αποτέλεσμα την απόκρυψη εσόδων από το Δημόσιο, λόγω της ανακρίβειας που προέκυψε, ήτοι πρόστιμο για το φορολογικό έτος 2014 ποσού 171.776,10€ (687.104,39€ x 25%) και για το φορολογικό έτος 2015 ποσού 100.201,50€ (400.806,02€ x 25%), ενώ μετά τις 17/10/2015 δεν επέβαλε κανένα ποσό προστίμου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4337/2015.

Περαιτέρω, η φορολογική ελεγκτική αρχή καταλόγισε στην προσφεύγουσα πρόστιμο κατ' άρθρο 54§1 περ. η' και §2 περ. ε' του ν. 4174/2013 ποσού 2.500€, δεδομένου ότι δεν διαφύλαξε τα στελέχη των θεωρημένων φορολογικών στοιχείων (Δ.Α) με αρίθμηση από 151 έως 250, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 13§2 του ΚΦΔ.

2. Φορολογία Εισοδήματος

Στα εκ των βιβλίων προκύπτοντα αποτελέσματα, προστέθηκε η ανωτέρω αποκρυσταλλώσιμη αξία των ανακριβώς εκδοθέντων φορολογικών στοιχείων, ήτοι ποσού 687.104,39€ για το φορολογικό έτος 2014, 427.602,85€ για το φορολογικό έτος 2015 και 713.521,69€ για το φορολογικό έτος 2016.

Η προσφεύγουσα, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά την ακύρωση ή την τροποποίηση των ανωτέρω πράξεων, προβάλλοντας τους παρακάτω λόγους:

1. Διενέργεια ελέγχου αναρμοδίως, χωρίς νόμιμη και ισχυρή έγγραφη εντολή ελέγχου,
2. Διενέργεια ελέγχου κατ' υπέρβαση του ορισθέντος από την εντολή ελέγχου «είδους» φορολογίας,
3. Μη σύννομη λήψη υπόψη «φορολογικών στοιχείων» τρίτων και εντεύθεν θεμελίωση επ' αυτών των προσβαλλόμενων εκθέσεων και πράξεων, χωρίς να έχει προηγηθεί κατάσχεση αυτών, άλλως χωρίς να έχουν εκδοθεί ακριβή αντίγραφα αυτών και χωρίς να διενεργηθεί φορολογικός έλεγχος επ' αυτών,
4. Μη σύννομη άρνηση χορήγησης αντιγράφων αιτηθέντων εγγράφων εκ των συνημμένων στις τρεις εκθέσεις ελέγχου,
5. Άρνηση παράδοσης των επίδικων «επιπλέον ποσοτήτων καυσίμων», άρνηση έκδοσης πλαστών / εικονικών φορολογικών στοιχείων (δελτίων αποστολής και τιμολογίων πώλησης) και άρνηση είσπραξης ποσών γι' αυτά,
6. «Πλάνη περί τα πράγματα» της φορολογικής αρχής,
7. Μη σύννομη παράλειψη χρήσης μεθόδων έμμεσου προσδιορισμού της φορολογητέας ύλης κατ' άρθρα 27 και 28 του ν. 4174/2013 και κατ' άρθρο 28 του ν. 4172/2013,
8. Αοριστία των εκθέσεων ελέγχου στις οποίες εδράζονται οι προσβαλλόμενες καταλογιστικές πράξεις, καθώς και έλλειψη σαφούς, ειδικής και επαρκούς αιτιολογίας για τη νομική βάση, τα γεγονότα και τις περιστάσεις έκδοσης των προσβαλλόμενων πράξεων και του προσδιορισμού των φόρων κατ' άρθρα 28 και 64 του ν. 4174/2013.

1. Ως προς τους ισχυρισμούς της υπέρβασης της διάρκειας της εντολής ελέγχου και της υπέρβασης του είδους φορολογίας της εντολής ελέγχου

Επειδή με τις διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 4174/2013 (Α' 170) ορίζεται ότι: «1) Ο οριζόμενος ή οριζόμενοι από τη Φορολογική Διοίκηση, για τη διενέργεια του φορολογικού ελέγχου, υπάλληλος ή υπάλληλοι φέρουν έγγραφη εντολή διενέργειας επιτόπιου φορολογικού ελέγχου, η οποία έχει εκδοθεί από τον Γενικό Γραμματέα ή από εξουσιοδοτημένα από αυτόν όργανα της Φορολογικής Διοίκησης και η οποία

περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής: α) τον αριθμό και την ημερομηνία της εντολής, β) το ονοματεπώνυμο του υπαλλήλου ή των υπαλλήλων στους οποίους έχει ανατεθεί ο φορολογικός έλεγχος, γ) το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία, τη διεύθυνση και τον αριθμό φορολογικού μητρώου του φορολογούμενου, αν αυτός έχει αποδοθεί στον φορολογούμενο, δ) τη φορολογική περίοδο ή υπόθεση και το είδος φορολογίας που αφορά ο φορολογικός έλεγχος, ε) τη διάρκεια του φορολογικού ελέγχου, και στ) το χαρακτηρισμό «πλήρης» ή «μερικός» έλεγχος, κατά περίπτωση. Η εντολή διενέργειας φορολογικού ελέγχου δεν δημοσιεύεται. 2) Ο οριζόμενος από τη Φορολογική Διοίκηση, για τη διενέργεια του φορολογικού ελέγχου, υπάλληλος πρέπει να επιδεικνύει το δελτίο ταυτότητάς του και την εντολή φορολογικού ελέγχου πριν την έναρξη του φορολογικού ελέγχου. 3) Ο επιτόπιος φορολογικός έλεγχος διενεργείται στις εγκαταστάσεις του φορολογούμενου κατά το επίσημο ωράριο εργασίας της Φορολογικής Διοίκησης και μπορεί να παρατείνεται μέχρι την ολοκλήρωσή του. ... 4) Η διάρκεια του επιτόπιου φορολογικού ελέγχου που προβλέπεται στην παράγραφο 1, δύναται να παραταθεί άπαξ κατά έξι (6) μήνες. Περαιτέρω παράταση μέχρι έξι (6) ακόμη μήνες είναι δυνατή σε εξαιρετικές περιπτώσεις. ...»

Επειδή η προσφεύγουσα με τον 1ο από τους λόγους της ενδικοφανούς προσφυγής ισχυρίζεται ότι από τον Προϊστάμενο της ΔΟΥ ΦΑΕ Πειραιά, εκδόθηκε η υπ' αριθμ /2018 εντολή ελέγχου για τη διενέργεια Μερικού Επιτόπιου Ελέγχου σ' αυτήν, για τα είδη φορολογίας: Εισόδημα, ΦΠΑ, Έλεγχος Ορθής τήρησης βιβλίων και έκδοσης στοιχείων, φορολογικών περιόδων 01/01/2014 - 31/12/2016, ενώ ορίστηκε η διάρκεια ελέγχου μέχρι την 31/12/2018, ενώ η έναρξη του ελέγχου έγινε στις 07/11/2019, χωρίς η διάρκεια αυτής να έχει επισήμως και εγγράφως παραταθεί, και ως εκ τούτου οι ελεγκτές στερούνταν αρμοδιότητας ελέγχου, ή ήταν οι ίδιοι αναρμόδιοι, αφού κατείχαν μια ανυπόστατη, άλλως άκυρη εντολή ελέγχου αφού είχε ήδη λήξει και προ πολλού παρέλθει η διάρκεια του ελέγχου που αναγραφόταν στην εντολή ελέγχου.

Επειδή, με την υπ' αριθμ. ΔΕΛ Α 1069048 ΕΞ 2.5.2014 εγκύκλιο της ΓΓΔΕ, με την οποία δόθηκαν οδηγίες εφαρμογής μεταξύ άλλων και του άρθρου 25 του ν. 4174/2013 διευκρινίστηκε ότι: «Με την παράγραφο 1 του άρθρου 25 προβλέπονται τα στοιχεία που πρέπει να φέρει η εντολή διενέργειας του φορολογικού ελέγχου. Μεταξύ των στοιχείων που φέρει η ως άνω εντολή είναι η διάρκεια του φορολογικού ελέγχου καθώς και ο χαρακτηρισμός (είδος) πλήρης ή μερικός έλεγχος. Για τα στοιχεία αυτά σημειώνουμε τα εξής: Η διάρκεια του ελέγχου που θα τίθεται συναρτάται άμεσα τόσο με το χαρακτηρισμό (είδος) ελέγχου πλήρης ή μερικός όσο και με τα δεδομένα της κάθε υπόθεσης όπως είναι το μέγεθος της επιχείρησης, το αντικείμενο των εργασιών, ο βαθμός δυσκολίας κλπ. Σε κάθε περίπτωση, η διάρκεια που θα τεθεί, πρέπει να εξασφαλίζει τη διενέργεια του ελέγχου με σχετική άνεση χρόνου δεδομένου ότι μπορεί να παραταθεί μία φορά κατά έξι (6) μήνες και περαιτέρω παράταση για ακόμη έξι (6) μήνες είναι δυνατή μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις».

Επειδή με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 10 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45) ορίζεται ότι: «Οι προθεσμίες για τη Διοίκηση είναι ενδεικτικές, εκτός αν από τις διατάξεις που τις προβλέπουν προκύπτει ότι είναι αποκλειστικές, ...».

Επειδή, εξάλλου, κατά πάγια νομολογία του ΣτΕ, οι προθεσμίες που τάσσονται στη διοίκηση από διάφορους διοικητικούς νόμους έχουν κατά κανόνα απλώς το σκοπό να πιέσουν τα διοικητικά όργανα ώστε να διεκπεραιώσουν γρήγορα ορισμένες ενέργειες. Για το λόγο αυτό, η σημασία τους είναι κατά κανόνα ενδεικτική (ΣτΕ 3762/2009, ΣτΕ 4876/2012). Συνεπώς οι προβλεπόμενες από το άρθρο 25 παρ.3 του ν. 4174/2013, άρθρο 28 παρ.2 του ν. 4174/2013 και την εγκύκλιο με αριθ. ΔΕΛ Α 1069048 ΕΞ 2.5.2014 προθεσμίες των ενεργειών του φορολογικού ελέγχου δεν είναι αποκλειστικές, υπό την έννοια ότι η υπέρβασή τους καθιστά την οικεία αρχή αναρμόδια κατά χρόνο να προβεί στην έκδοση οριστικών πράξεων, αλλά ενδεικτικές, αποσκοπούσες στην επιτάχυνση των διοικητικών ενεργειών, σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 5 & 6 του ν. 2690/1999 σε συνδυασμό με τα άρθρα 10 και 11 του ν. 158/1999, και δεν προβλέπεται ποινή ακυρότητας των εκδιδόμενων διοικητικών πράξεων σε περίπτωση υπέρβασης των εν λόγω προθεσμιών.

Επειδή στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει και από την έκθεση απόψεων της αρμόδιας ελεγκτικής αρχής η οποία παρελήφθη από την υπηρεσία μας μαζί με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, η φορολογική αρχή κοινοποίησε στις 27.09.2018 (αριθμός συστημένου RE GR) το με αριθ. πρωτ /2018 έγγραφο με το οποίο γνωστοποιούσε στην προσφεύγουσα τη δυνατότητά της να υποβάλει εκπρόθεσμες φορολογικές δηλώσεις μέχρι την κοινοποίηση του σημειώματος διαπιστώσεων, με συνημμένη υπ' αριθμ /2018 εντολή ελέγχου σύμφωνα με την ΠΟΛ.1073/2018. Συνεπώς η εντολή ελέγχου κοινοποιήθηκε

νομότυπα πριν την 31.12.2018 που αναγραφόταν ως διάρκεια ελέγχου επί αυτής. Επομένως τυπικά ήταν προ της λήξης της σε γνώση των υπευθύνων η επικείμενη διενέργεια του ελέγχου. Στη συνέχεια, ακολούθησε ένα πολύ μεγάλο σε διάρκεια προπαρασκευαστικό στάδιο του ελέγχου προκειμένου να συγκεντρωθούν στοιχεία από διάφορες υπηρεσίες. **Επιπλέον αντιμετωπίστηκαν και ουσιαστικά εμπόδια όπως μη εξάσκηση δραστηριότητας από την προσφεύγουσα, η ανυπαρξία λογιστηρίου λόγω θανάτου του λογιστή των εξεταζόμενων φορολογικών περιόδων, δυσκολία στη πρόσβαση λογιστικών αρχείων λόγω έλλειψης υπευθύνων με γνώση των οικονομικών στοιχείων της επιχείρησης, τα διοικητικά της όργανα δεν συνεδρίαζαν (δεν έχουν εγκριθεί οι οικονομικές καταστάσεις του 2015 & 2016).**

Μετά τη συγκέντρωση των απαραίτητων για την έναρξη του ελέγχου στοιχείων, ο έλεγχος ξεκίνησε στις 07/11/2019 με την επίσκεψη του ελεγκτή στις εγκαταστάσεις της προσφεύγουσας παρουσία του Νόμιμου Εκπροσώπου της, ενός λογιστή που εκείνος όρισε και μίας πρώην υπαλλήλου για να βοηθήσουν στον έλεγχο. Την ίδια μέρα έγινε η θεώρηση και η λήψη σε μαγνητικό μέσο των λογιστικών αρχείων. Επίσης ζητήθηκαν και ελήφθησαν αντίγραφα φορολογικών στοιχείων. Σε κανένα στάδιο του ελέγχου, ούτε στο προπαρασκευαστικό στάδιο, ούτε επιτοπίως στην έδρα της, ούτε και μέχρι την ολοκλήρωσή του και την επίδοση των πράξεων, η προσφεύγουσα δεν εμπόδισε τον έλεγχο και επομένως αποδέχθηκε το τυπικό και την εγκυρότητα της εντολής ελέγχου.

Εξάλλου σε ότι αφορά το άρθρο 25 του ν. 4174/2013 και σχετικά με τη προθεσμία που αρχικά ετέθη για τη δράση της υπηρεσίας (31.12.2018), αυτή είναι ενδεικτική, διότι δεν χαρακτηρίζεται ρητά από τον νόμο ως αποκλειστική ούτε προκύπτει από τις σχετικές διατάξεις διαφορετική βούληση του νομοθέτη, αλλά περιέχει έντονη υπόδειξη προς την Διοίκηση να ολοκληρώσει τις σχετικές διαδικασίες μέσα σε σύντομο, και πάντως εύλογο, χρόνο (§5 του άρθρου 10 του Κώδικα Διοικητικής διαδικασίας, βλ. σχετ. και ΣτΕ 483/2011 σκ. 7, πρβλ. ΣτΕ 3762/2009 σκ. 9).

Κατά συνέπεια, η υπέρβαση της προθεσμίας αυτής δεν δημιουργεί ακυρότητα των επίδικων καταλογισμών, αφού η φορολογική ελεγκτική αρχή, λαμβάνοντας υπόψη τις δυσκολίες της υπόθεσης στη συγκέντρωση στοιχείων, έδρασε εντός ευλόγου χρόνου.

Με βάση τα παραπάνω, οι προσβαλλόμενες διοικητικές πράξεις, δεδομένου ότι στηρίζονται σε έγκυρη εντολή ελέγχου, είναι καθόλα νόμιμες, αφού τηρήθηκε πλήρως η διαδικασία του Κ.Φ.Δ, ο δε ισχυρισμός της προσφεύγουσας περί ακυρότητας αυτών λόγω υπέρβασης της διάρκειας της εντολής ελέγχου, απορρίπτεται ως αβάσιμος.

Επειδή η προσφεύγουσα με τον 2ο από τους λόγους της ενδικοφανούς προσφυγής ισχυρίζεται ότι από τον Προϊστάμενο της ΔΟΥ ΦΑΕ Πειραιά, εκδόθηκε η υπ' αριθμ./2018 εντολή ελέγχου για τη διενέργεια Μερικού Επιτόπιου Ελέγχου σ'αυτήν, για τα είδη φορολογίας: Εισόδημα, ΦΠΑ, Έλεγχος Ορθής τήρησης βιβλίων και έκδοσης στοιχείων, ενώ δεν αναγράφονταν στην εντολή ελέγχου οι ειδικές ελεγκτικές επαληθεύσεις που διενεργήθηκαν (έλεγχος ταμείου κλπ) και ως εκ τούτου οι προσβαλλόμενες πράξεις εκδόθηκαν παράνομα κατά παράβαση του ουσιώδους τύπου της διαδικασίας που προβλέπεται από το άρθρο 25 του ΚΦΔ.

Επειδή η εκδοθείσα εντολή ελέγχου αφορά σε μερικό έλεγχο ορισμένων φορολογιών και εκδόθηκε με αφορμή το έγγραφο με το οποίο γνωστοποιήθηκε στη ΔΟΥ η Έκθεση ελέγχου - Πορισματική αναφορά της ΕΛ.Υ.Τ. Το πρόγραμμα του ελέγχου είναι αποκλειστική αρμοδιότητα της ομάδας ελέγχου (ελεγκτής, επόπτης, δ/ντής) και διεξάγεται σύμφωνα με τις επαληθεύσεις της ΠΟΛ 1124/2015 του ΓΓΔΕ και των οδηγιών που δόθηκαν με την ΠΟΛ.1036/2017 του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε..

Σε καμία περίπτωση δεν προβλέπεται ούτε και διενεργήθηκε έλεγχος του ταμείου της προσφεύγουσας ούτε αναγράφεται τέτοιο είδος ελέγχου επί των εντολών ελέγχου. Επίσης δεν αναγράφεται επί της εντολής το είδος των ελεγκτικών επαληθεύσεων διότι δεν είναι αντικείμενο όπως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα άλλα μέθοδος του ελέγχου. Επομένως οι εκδοθείσες διοικητικές πράξεις είναι βάσιμες, εκδόθηκαν σύμφωνα τα οριζόμενα στο άρθρο 25 & τη διαδικασία του άρθρου 28 του ν. 4174/2013 (Κ.Φ.Δ.) και των εν λόγω αποφάσεων του ΓΓΔΕ 4 του Διοικητή της ΑΑΔΕ και αναγράφονται επί αυτών η εντολή ελέγχου με τις φορολογίες για τις οποίες πράγματι διενεργήθηκε έλεγχος.

Με βάση τα παραπάνω, οι προσβαλλόμενες διοικητικές πράξεις, δεδομένου ότι στηρίζονται σε έγκυρη εντολή ελέγχου, είναι καθόλα νόμιμες, αφού τηρήθηκε πλήρως η διαδικασία του Κ.Φ.Δ, ο δε ισχυρισμός της προσφεύγουσας περί ακυρότητας αυτών λόγω υπέρβασης του είδους φορολογίας της εντολής ελέγχου, απορρίπτεται ως αβάσιμος.

2. Ως προς τον ισχυρισμό της μη σύννομης κατάσχεσης των φορολογικών στοιχείων τρίτων, άλλως χωρίς να έχουν εκδοθεί ακριβή αντίγραφα αυτών και χωρίς να διενεργηθεί φορολογικός έλεγχος επ' αυτών

Επειδή η προσφεύγουσα με τον 3ο από τους λόγους της ενδικοφανούς προσφυγής ισχυρίζεται ότι η ελεγκτική φορολογική αρχή παραβίασε τον ουσιώδη τύπο της διαδικασίας κατά την έκδοση των προσβαλλομένων πράξεων, αφού έλαβε υπόψη της φορολογικά παραστατικά τρίτων επιτηδευματιών, χωρίς να έχουν αυτά προγενέστερα και σύννομα κατασχεθεί, ως επιβάλλεται και απαιτείται, είτε από την ΕΛΥΤ είτε από την ίδια τη ΔΟΥ, πράξη που αποτελούσε κύρια προϋπόθεση νομιμότητας των προσβαλλομένων πράξεων που επακολούθησαν και στηρίχθηκαν στα εν λόγω (μη κατασχεθέντα) στοιχεία. Επιπλέον, δεν εξήχθησαν «ακριβή αντίγραφα» των φορολογικών παραστατικών των τρίτων, παρά μόνο «απλά αντίγραφα» ή απλά αποσταλθέντα με φαξ στην ΕΛΥΤ και εν τούτοις αυτά (τα ανυπόστατα ως έγγραφα) λήφθηκαν υπόψη αρχικά από την ΕΛΥΤ και ακολούθως και από τη ΔΟΥ ΦΑΕ Πειραιά, για την έκδοση των νυν προσβαλλομένων πράξεων που επακολούθησαν και στηρίχθηκαν στα εν λόγω (μη κατασχεθέντα και μη ακριβή αντίγραφα) στοιχεία τρίτων, που δεν ελέγχθησαν φορολογικά από τη ΔΟΥ.

Επειδή όπως προκύπτει από τις σελίδες 12-14 της από 29.07.2020 έκθεσης ελέγχου ορθής τήρησης βιβλίων και στοιχείων κατά Κ.Φ.Α.Σ - Ε.Λ.Π, έγινε ο απαιτούμενος έλεγχος του συνόλου των φορολογικών στοιχείων σε όλα τα στάδια των συναλλαγών που αναφέρονται στην Έκθεση ελέγχου - Πορισματικής αναφοράς της ΕΛ.Υ.Τ, ήτοι την αγορά - εφοδιασμό, τη μεταφορά, τη παράδοση και την πώληση των καυσίμων στα πλοία.

Επειδή η τελωνειακή υπηρεσία είναι αναρμόδια στη κατάσχεση φορολογικών στοιχείων. Περαιτέρω, το σύνολο των φορολογικών στοιχείων που απεστάλησαν στην ΕΛ.Υ.Τ με επίσημες επιστολές των εκπροσώπων των εταιρειών πλοιοκτητριών ή διαχειριστριών των πλοίων που εφοδιάστηκαν με ναυτιλιακά καύσιμα μέσω της προσφεύγουσας ακόμη και αυτά που εστάλησαν από το εξωτερικό από τους διαμεσολαβητές για τον εφοδιασμό (traders) ελήφθησαν υπόψη από τους ελεγκτές της που εξέδωσαν το πόρισμά τους για τις δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις που της καταλογίστηκαν. Η ΔΟΥ ΦΑΕ Πειραιά ως αποδέκτης του πορίσματος και του γεγονότος της λαθρεμπορίας καυσίμων, αφού έλαβε από την ΕΛ.Υ.Τ. αντίγραφα των ιδίων φορολογικών στοιχείων που είχε στην κατοχή της, δεν υιοθέτησε αμέσως τα συμπεράσματά της, αλλά αφού εκτέλεσε τις προβλεπόμενες ελεγκτικές επαληθεύσεις διενήργησε τον προσβαλλόμενο ως παράνομο έλεγχο. Τονίζεται ότι εκ των πραγμάτων ήταν ανέφικτο να διενεργήσει διασταυρωτικό έλεγχο σε όλες τις πλοιοκτήτριες που εμπλέκονται στην υπόθεση (53 τον αριθμό για 71 παραδόσεις με διαφορές) και τους traders στο εξωτερικό και να προβεί σε κατάσχεση των επίδικων φορολογικών στοιχείων, διότι θα ήταν ανώφελο και πολύ χρονοβόρο με κίνδυνο παραγραφής φορολογικών περιόδων της υπόθεσης. Συνεπώς για την έκδοση των διοικητικών πράξεων όντως έλαβε υπόψη της τα φορολογικά στοιχεία που τέθηκαν στη διάθεσή της μέσω άλλης υπηρεσίας της ενιαίας ΑΑΔΕ. Εξ άλλου όπως αναγράφεται και στη σελίδα δεκαπέντε (15) της προαναφερθείσας έκθεσης της ΔΟΥ ΦΑΕ Αθηνών «έχει κριθεί νομολογιακά (ΣΤΕ 2056/1994, 1315/1991, Δ,εφ. 41/2002) ότι δεν υφίσταται παράληψη τήρησης του ουσιώδους τύπου της διαδικασίας στην περίπτωση που υπάλληλος της αρμόδιας φορολογικής Αρχής συντάσσει έκθεση ελέγχου, η οποία όμως βασίζεται σε άλλη έκθεση που είχε προγενέστερα συνταχθεί από υπάλληλο άλλης υπηρεσίας, οι διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα του οποίου υιοθετούνται και γίνονται αποδεκτά από τον υπάλληλο που συντάσσει την οικεία έκθεση ελέγχου. Επισημαίνεται επίσης η κατάργηση της υποχρέωσης επικύρωσης αντιγράφων εγγράφων σύμφωνα με το ν. 4250/2014 (ΦΕΚ Α' 74). Συνεπώς η ελεγκτική υπηρεσία της ΔΟΥ ΦΑΕ Πειραιά, διενήργησε ουσιαστικό έλεγχο επί των επίμαχων συναλλαγών και δεν υιοθέτησε άκριτα το συμπέρασμα της ΕΛ.Υ.Τ και ως εκ τούτου δεν υφίσταται ουδεμία παράλειψη ή πλημμέλεια στη διαδικασία που τηρήθηκε από την φορολογική Αρχή.

3. Ως προς τον ισχυρισμό της άρνησης παράδοσης των επίδικων «επιπλέον ποσοτήτων καυσίμων», της άρνησης έκδοσης πλαστών / εικονικών φορολογικών στοιχείων και της άρνησης είσπραξης ποσών γι' αυτά, πλάνη περι τα πράγματα της φορολογικής αρχής,

Επειδή η προσφεύγουσα με τον 5ο και 6ο από τους λόγους της ενδικοφανούς προσφυγής ισχυρίζεται ότι ουδέποτε παρέδωσε «επιπλέον ποσότητες ναυτιλιακών καυσίμων», ούτε εξέδωσε πλαστά ή εικονικά φορολογικά στοιχεία, ούτε εισέπραξε ποσά για τις επιπλέον ποσότητες κατά τους εφοδιασμούς των πλοίων, και προς επίρρωση αυτού ισχυρίζεται επίσης ότι δεν διαπιστώθηκε ποτέ κάποια παράβαση από τον υποχρεωτικά παριστάμενο τελωνειακό υπάλληλο κατά τη παράδοση των ναυτιλιακών καυσίμων ή και

ότι συνυπέγραφε και ο ίδιος ως παριστάμενος τα Δελτία Αποστολής. Εκτός αυτού ισχυρίζεται ότι η ΔΟΥ ΦΑΕ Πειραιά, αρνήθηκε να της παραδώσει ακριβή αντίγραφα από τα εν λόγω φορολογικά στοιχεία επειδή είναι υπογεγραμμένα και επικυρωμένα όπως αναφέρει από τον αρμόδιο υπάλληλο της τελωνειακής υπηρεσίας που ήταν παρών στους επίμαχους εφοδιασμούς των ναυτιλιακών καυσίμων. Περαιτέρω, η ΔΟΥ ΦΑΕ Πειραιά, δεν διενήργησε κάποιο φορολογικό έλεγχο στην ίδια την εταιρεία ή σε τρίτους επιτηδευματίες, αλλά αποδέχθηκε ανέλεγκτα και ανατιολόγητα την πορισματική αναφορά της ΕΛΥΤ.

Επειδή με την υπ' αριθμ. με την Τ.1940/41/2003 Απόφαση (Β' 516) του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Τελωνειακές διαδικασίες εφοδιασμού πλοίων, αεροσκαφών, διπλωματικών αποστολών και λοιπών προορισμών με τροφοεφόδια, καπνικά, καύσιμα κ.λπ.», ορίζεται ότι:

Άρθρο 2: «1) Ως αναγνωρισμένες εφοδιαστικές επιχειρήσεις, νοούνται οι εγγεγραμμένες στον οικείο επαγγελματικό φορέα και στο Ειδικό Μητρώο Εξαγωγέων. Αποκλειστική ευθύνη για την παράδοση, μεταφορά και παραλαβή των εν λόγω εφοδίων, φέρουν οι εφοδιαστικές επιχειρήσεις, που ενεργούν τον εφοδιασμό. Στην περίπτωση που ο εφοδιασμός πραγματοποιείται απευθείας από τον εφοπλιστή, τον πλοιοκτήτη, ή τον πράκτορα του πλοίου, η ευθύνη βαρύνει τους τελευταίους. 2) Κατ' εξαίρεση και ειδικά για τις περιπτώσεις εφοδιασμού πλοίων με πετρελαιοειδή, η ευθύνη βαρύνει τα πρόσωπα που αναφέρονται στη διάταξη της παρ. 9, του άρθρου 6, του Ν. 3054/02 (ΦΕΚ 230/Α)».

Άρθρο 5: «5) α) Όταν το εφοδιαζόμενο πλοίο ευρίσκεται εκτός του λιμενικού χώρου (ράδα), ως τελωνείο αρμόδιο για τη φόρτωση, είναι εκείνο που επιτηρεί το χώρο απ' όπου τα εφόδια μεταφέρονται με θαλάσσιο μεταφορικό μέσο στο εφοδιαζόμενο πλοίο.

β) Στις περιπτώσεις καυσίμων και λιπαντικών, όταν το εφοδιαζόμενο πλοίο ευρίσκεται εκτός του λιμενικού χώρου (ράδα), ο οποίος ανήκει σε διαφορετικό λιμάνι από εκείνο του Τελωνείου Εφοδιασμού, το τελευταίο ενημερώνει (π.χ. αποστολή FAX) το τελωνείο κατάπλου του πλοίου ή εκείνο της κατάθεσης της Αίτησης Διέλευσης TRANSIT και τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές περί του επικείμενου εφοδιασμού. Τα σχετικά παραστατικά εφοδιασμού επιστρέφονται στο Τελωνείο Εφοδιασμού. Στις περιπτώσεις που για το εφοδιαζόμενο πλοίο δεν έχουν τηρηθεί οι διατάξεις κατάπλου, εφαρμογή έχει η διάταξη του εδαφίου α'. 6) Τέλος, για τις πιο πάνω περιπτώσεις και για την πληρέστερη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου, μπορεί κατά την κρίση του Τελωνείου Φόρτωσης, να παρίσταται τελωνειακός υπάλληλος και κατά προτεραιότητα στις παραδόσεις καυσίμων, αλκοολούχων ποτών, και καπνικών προϊόντων». Συνεπώς είναι δυνατή και όχι υποχρεωτική η παρουσία του τελωνειακού υπαλλήλου κατά τον εφοδιασμό του πλοίου με ναυτιλιακά καύσιμα για τον οποίο είναι αποκλειστικά υπεύθυνος ο εφοδιαστής. Οι τελωνειακές αρχές υπογράφουν μόνο το έγγραφο (εφόδιο) με το οποίο δίδεται η άδεια φόρτωσης στον εφοδιαστή, στη συνέχεια το εφοδιαστικό πλοίο (που στη παρούσα υπόθεση είναι ναυλωμένο από την προσφεύγουσα), μεταφέρει το ναυτιλιακό καύσιμο στο πλοίο που πρόκειται να εφοδιαστεί και έτσι πραγματοποιείται η παράδοση των ναυτιλιακών καυσίμων χωρίς την παρουσία πλέον της τελωνειακής αρχής. Περαιτέρω η ΕΛ.Υ.Τ., έχει διενεργήσει έλεγχο σε ένα μεγάλο αριθμό συναλλαγών - εφοδιασμών της προσφεύγουσας και κατόπιν ελεγκτικών επαληθεύσεων, ανακρίσεων των διαφόρων εμπλεκόμενων στον εφοδιασμό (πλοιάρχων, μηχανικών κ.λπ.) κατέληξε στο πόρισμά της, ενώ η ελέγχουσα φορολογική Αρχή ενεργώντας νομίμως και εφαρμόζοντας την κείμενη νομολογία (ΣτΕ 2056/1994, 1315/1991), υιοθέτησε το πόρισμα της ΕΛ.Υ.Τ. ως συνέχεια της προηγούμενης υπηρεσίας του Δημοσίου κάτω από την ενιαία ανεξάρτητη αρχή της ΑΑΔΕ.

Επομένως οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας ότι αποτελεί κραυγαλέα αντίφαση, οι διαπιστώσεις του ελέγχου και ο χαρακτηρισμός από την ελεγκτική φορολογική αρχή των Δελτίων Αποστολής ως πλαστών (ο οποίος εδράζεται στο πόρισμα της ΕΛ.Υ.Τ.) επειδή υπήρχε υποχρέωση παρουσίας τελωνειακού οργάνου σε κάθε εφοδιασμό πλοίου και συνεπώς δεν υπήρχε τρόπος να εφοδιαστεί το πλοίο με περισσότερα από την άδεια εφοδιασμού καύσιμα, απορρίπτονται ως αβάσιμοι.

4. Ως προς τον ισχυρισμό της μη σύννομης παράλειψης χρήσης μεθόδων έμμεσου προσδιορισμού της φορολογητέας ύλης κατ' άρθρα 27 και 28 του ν. 4174/2013 και κατ' άρθρο 28 του ν. 4172/2013.

Επειδή η προσφεύγουσα με τον 7ο από τους λόγους της ενδικοφανούς προσφυγής ισχυρίζεται ότι η ελέγχουσα φορολογική αρχή δεν προσδιόρισε τα ακαθάριστα έσοδά της με τη χρήση των έμμεσων μεθόδων προσδιορισμού της φορολογητέας ύλης,

Επειδή με την υπ' αριθμ. Α.1008/2020 (Β' 88) Απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ με θέμα: «Καθορισμός του περιεχομένου και του τρόπου εφαρμογής των μεθόδων έμμεσου προσδιορισμού της φορολογητέας ύλης των περιπτώσεων α' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 27 ν. 4174/2013 (Α'17θ) για τον διορθωτικό

προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης φυσικών ή νομικών προσώπων ή κάθε είδους νομικής οντότητας που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα», στα άρθρα 3 και 4 ορίζονται τα ακόλουθα: Άρθρο 3 - Υπαγόμενοι πεδίο εφαρμογής: «Στον τρόπο και στη διαδικασία ελέγχου που ορίζεται με την απόφαση αυτή, μπορούν να υπαχθούν οι υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων που ασκούν ή προκύπτει ότι ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα και εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 28 του ν. 4172/2013, για φορολογικά έτη που αρχίζουν από 1.1.2014 και μετά».

Άρθρο 4 - Εφαρμογή και επιλογή τεχνικής ελέγχου: «Για τις υποθέσεις του άρθρου 3 της παρούσας, δύναται να εφαρμόζονται, σε οποιοδήποτε στάδιο διενέργειας του ελέγχου, οι τεχνικές ελέγχου, που ορίζονται με την παρούσα απόφαση, οι οποίες επιλέγονται κατόπιν έγκρισης του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ή του Ελεγκτικού Κέντρου».

Περαιτέρω, με την υπ' αριθμ. Ε.2015/2020 εγκύκλιο του Διοικητή της ΑΑΔΕ, με την οποία δόθηκαν οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 28 του ν. 4172/2013, διευκρινίστηκαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

4. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 28 του ν. 4172/2013, το εισόδημα των φυσικών και νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων που ασκούν ή προκύπτει ότι ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα μπορεί να προσδιορίζεται με βάση κάθε διαθέσιμο στοιχείο ή με έμμεσες μεθόδους ελέγχου στις ακόλουθες περιπτώσεις :

- α) όταν τα λογιστικά αρχεία δεν τηρούνται ή οι οικονομικές καταστάσεις δεν συντάσσονται σύμφωνα με τον νόμο για τα λογιστικά πρότυπα, ή
- β) όταν τα φορολογικά στοιχεία ή τα λοιπά προβλεπόμενα σχετικά δικαιολογητικά δεν συντάσσονται σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, ή
- γ) όταν τα λογιστικά αρχεία ή φορολογικά στοιχεία δεν προσκομίζονται στη Φορολογική Διοίκηση μετά από σχετική πρόσκληση.

Η προϋπόθεση της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4172/2013 αναφέρεται στις περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες η τήρηση των λογιστικών αρχείων (βιβλίων και στοιχείων) ή η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τον νόμο για τα λογιστικά πρότυπα γίνεται με τέτοιο τρόπο που καθιστά αδύνατη τη διενέργεια ελεγκτικών επαληθεύσεων ή καθιστά μη αξιόπιστο το λογιστικό σύστημα. Ενδεικτικά, η διενέργεια ελεγκτικών επαληθεύσεων θεωρείται ότι δεν είναι δυνατή ή το λογιστικό σύστημα θεωρείται ως μη αξιόπιστο όταν:

- Δεν τηρούνται τα προβλεπόμενα βιβλία ή τηρούνται βιβλία κατώτερης κατηγορίας από την προβλεπόμενη.
- Δεν διαφυλάσσονται τα λογιστικά αρχεία (βιβλία και στοιχεία), οι ΦΗΜ, οι φορολογικές μνήμες και τα αρχεία των Φ.Η.Μ.
- Η οντότητα παραβιάζει ή παραποιεί ή επεμβαίνει κατά οποιονδήποτε τρόπο στη λειτουργία των φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών (Φ.Η.Μ.).
- Από το τηρούμενο λογιστικό σύστημα δεν παρέχονται ευχερώς και αναλυτικά και σε σύνοψη, όλα τα δεδομένα και οι πληροφορίες που απαιτούνται για να καθίσταται ευχερής η διενέργεια συμφωνιών και επαληθεύσεων κατά τη διάρκεια του ελέγχου.

Επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση, η αδυναμία διενέργειας ελεγκτικών επαληθεύσεων ή η μη αξιοπιστία του λογιστικού συστήματος αποτελεί θέμα πραγματικό, για το οποίο απαιτείται επαρκής τεκμηρίωση στην σχετική έκθεση ελέγχου, ώστε να αιτιολογείται ο προσδιορισμός του εισοδήματος με κάθε διαθέσιμο στοιχείο ή με τη χρήση των έμμεσων μεθόδων ελέγχου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 28 του ν. 4172/2013. Η προϋπόθεση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4172/2013 αναφέρεται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες διαπιστώνονται παραβάσεις ή παρατυπίες που αφορούν τα φορολογικά στοιχεία ή δικαιολογητικά έγγραφα που επέχουν θέση φορολογικών στοιχείου. Ειδικότερα στις περιπτώσεις αυτές εντάσσεται η μη έκδοση ή ανακριβής έκδοση φορολογικών στοιχείων, η λήψη ανακριβών φορολογικών στοιχείων, η έκδοση εικονικών ή πλαστών φορολογικών στοιχείων, η λήψη εικονικών φορολογικών στοιχείων καθώς και η νόθευση φορολογικών στοιχείων.

Επειδή όπως προκύπτει από την έκθεση φορολογίας εισοδήματος, από την ελέγχουσα φορολογική αρχή, δεν έγινε χρήση των έμμεσων μεθόδων προσδιορισμού της φορολογητέας ύλης, δεδομένου ότι είχε τη

δυνατότητα πρόσβασης στα λογιστικά αρχεία της προσφεύγουσας, από τα οποία διαπιστώθηκε η δυνατότητα διενέργειας των ελεγκτικών επαληθεύσεων.

Στην προκείμενη περίπτωση, ο έλεγχος που διενεργήθηκε προσδιόρισε τη διαφορά των ακαθαρίστων εσόδων, λόγω της έκδοσης των συγκεκριμένων πλαστών Δελτίων Αποστολής με τις ποσότητες των ναυτιλιακών καυσίμων που πράγματι παραδόθηκαν στα πλοία, με αυτές των ταυτάριθμων Δελτίων Αποστολής που ανέγραφαν τις ποσότητες των ναυτιλιακών καυσίμων για τα οποία η προσφεύγουσα είχε επικυρωμένη άδεια εφοδιασμού και οδήγησαν στην έκδοση των ανακριβών τιμολογίων. Περαιτέρω, το κόστος των ναυτιλιακών καυσίμων για τις επιπλέον παραδοθείσες ποσότητες ήταν μηδενικό γιατί η προσφεύγουσα δεν είχε λάβει αντίστοιχα τιμολόγια αγοράς έτσι ώστε να προσδιοριστεί η ακριβής αξία τους, ούτε προκύπτει από την Πορισματική αναφορά της ΕΛΥ.Τ. η ανάλογη τελωνειακή άδεια εφοδιασμού, οπότε κατείχε τις ποσότητες που παρέδωσε παρανόμως και ήταν αγνώστου προελεύσεως, ούτε διαπιστώθηκαν εγγραφές αυτών των αγορών στα λογιστικά αρχεία, με αποτέλεσμα την προσθήκη στα ανά φορολογικό έτος καθαρά κέρδη των βιβλίων της, του αντίστοιχου ποσού των αποκρυβέντων εσόδων κάθε έτους. Εξάλλου, τα βιβλία δεν χαρακτηρίστηκαν ως ανακριβή, αλλά ανακριβή χαρακτηρίστηκαν τα τιμολόγια για τις πραγματοποιηθείσες μεγαλύτερες ποσοτικά παραδόσεις ναυτιλιακών καυσίμων με τα πλαστά Δελτία Αποστολής.

Συνεπώς από την ελεγκτική φορολογική αρχή, δεν εφαρμόστηκαν εσφαλμένα τα προβλεπόμενα από το άρθρο 28 ν. 4172/2013 και δεν προσδιορίστηκαν παράμετροι επί του συνόλου των εσόδων, αλλά μόνο σε αυτά που οδήγησαν στην ανακριβή έκδοση των εν λόγω τιμολογίων και ως εκ τούτου οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας απορρίπτονται ως αβάσιμοι.

5. Ως προς τον ισχυρισμό της μη σύννομης άρνησης χορήγησης αντιγράφων αιτηθέντων εγγράφων εκ των συνημμένων στις τρεις εκθέσεις ελέγχου.

Επειδή η προσφεύγουσα με τον 4ο από τους λόγους της ενδικοφανούς προσφυγής ισχυρίζεται ότι δεν της επιτράπη η πρόσβαση στα έγγραφα της υπόθεσης και ότι αυτό αντίκειται στις ανωτέρω διατάξεις και είναι μη σύννομη και εκτιμά ότι υποκρύπτει προσπάθεια παρεμπόδισης του εκ μέρους της ελέγχου των αιτουμένων εγγράφων, ιδίως δε, των φορολογικών στοιχείων των τρίτων επιτηδευματιών για τα οποία, ως ελέγχθη, δεν προηγήθηκε νομότυπα η σύνταξη έκθεσης κατάσχεσής τους και δεν εκδόθηκαν ακριβή αντίγραφα αυτών και γι' αυτό συντελέστηκε παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας,

Επειδή στην έκθεση απόψεων της αρμόδιας φορολογικής αρχής, η οποία παρελήφθη από την υπηρεσία μας μαζί με την ενδικοφανή προσφυγή, αναφέρονται τα ακόλουθα: «Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι δεν της επιτράπη η πρόσβαση στα έγγραφα της υπόθεσης και ότι αυτό είναι μη σύννομο και ότι εκτιμά ότι υποκρύπτεται προσπάθεια παρεμπόδισης του ελέγχου εκ μέρους της των εν λόγω εγγράφων.

Επισημαίνεται ότι στο άρθρο 28 του ν. 4174/2013 προσδιορίζεται το ακριβές στάδιο στο οποίο μπορεί να λαμβάνει ο φορολογούμενος αντίγραφα των εγγράφων στα οποία βασίζεται ο διορθωτικός προσδιορισμός φόρου, ήτοι μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την κοινοποίησή του στις οποίες έχει και τη δυνατότητα να διατυπώσει εγγράφως τις απόψεις του σχετικά με τον προσωρινό διορθωτικό προσδιορισμό φόρου. Όπως προκύπτει από τις εκθέσεις ελέγχου παρόλο που οι προσωρινές πράξεις κοινοποιήθηκαν στον νόμιμο εκπρόσωπο της ελεγχόμενης νομότυπα στις 04.06.2020 με δικαστικό επιμελητή, η προσφεύγουσα δεν ανταποκρίθηκε στην παραπάνω τεθείσα προθεσμία και ο έλεγχος μετά την εκπνοή της προχώρησε στην έκδοση των οριστικών πράξεων επιβολής προστίμων.

Αν και είναι γνωστά τα παραπάνω σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, η υπηρεσία μας ενημέρωσε εγγράφως την προσφεύγουσα και ενδεικτικά παραθέτουμε μέρος των απαντήσεων όπως, ότι το έγγραφο Έκθεση ελέγχου - Πορισματική αναφορά που ζητούσε για να την αξιολογήσει είναι αναπόσπαστο τμήμα της από 29.07.2020 έκθεσης ελέγχου ορθής τήρησης βιβλίων και έκδοσης στοιχείων σύμφωνα με τον Κ.Φ.Δ, Κ.Φ.Α.Σ. & Ε.Λ.Π. (Άρθρο 7§§3,5 - Ν.4337/2015) η οποία της επιδόθηκε στις 31.07.2020!

Επιπλέον, έγγραφα που ελήφθησαν από άλλες υπηρεσίες μερικά των οποίων είναι επικοινωνία με αυτές και άλλα εμπιστευτικά και απόρρητα, της απαντήσαμε επίσης εγγράφως, ότι αυτό δεν μπορεί να γίνει και να τα αναζητήσει από αυτές.

Επισυνάπτουμε προς υποβοήθησή σας το με αριθ. πρωτ /2020 έγγραφο απάντησης της υπηρεσίας μας στη με αριθ. πρωτ /2020 αίτηση της προσφεύγουσας και τα συν/να 13.13 της παραπάνω έκθεσης ελέγχου.

Ως εκ τούτου οι πιο πάνω ισχυρισμοί κρίνονται αβάσιμοι και ανυπόστατοι»

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας απορρίπτεται ως αβάσιμος.

6. Ως προς τον ισχυρισμό της παράβασης του ουσιώδους τύπου της διαδικασίας σύμφωνα με τα άρθρα 28 και 64 του ν. 4174/2013

Επειδή η προσφεύγουσα με τον 8ο από τους λόγους της ενδικοφανούς προσφυγής ισχυρίζεται ότι η κρίση της φορολογικής αρχής περί της ανακρίβειας των βιβλίων της, δεν βασίζεται σε αντικειμενικές διαπιστώσεις του ελέγχου αλλά σε αόριστες και αναπόδεικτες πληροφορίες από την ΕΛΥΤ με βάση μη κατασχεθέντα αλλά ακύρως συλληθέντα παραστατικά τρίτων επιτηδευματιών, οι δε επίμαχες εκθέσεις ελέγχου είναι εντελώς αόριστες αφού, ιδίως, δεν αναγράφουν αναλυτικά και εξειδικευμένα όλα τα αναγκαία στοιχεία και ειδικότερα δεν αναγράφονται σε αυτές: ο αριθμός και το αντικείμενο της κάθε συναλλαγής, η ημερομηνία έκδοσης και η αξία κάθε ενός φορολογικού στοιχείου χωριστά που συγκεκριμενοποιούν καθεμιά από τις ένδικες παραβάσεις επί των οποίων εκδόθηκαν όλες οι προσβαλλόμενες πράξεις σε βάρος της (ΣΤΕ 2304/19 και 1492/19). Επιπλέον δεν προκύπτει αναλυτικά με συγκεκριμένη, σαφή, ειδική και επαρκή αιτιολογία ότι η φορολογική αρχή κατά τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων της προσφεύγουσας, έλαβε υπόψη κάθε διαθέσιμο στοιχείο (όπως δηλώσεις ομοειδών επιχειρήσεων, δεδομένα εμπορικού επιμελητηρίου, δεδομένα από πελάτες και προμηθευτές της προσφεύγουσας, δεδομένα από δηλώσεις που υποβλήθηκαν σε άλλες δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς κ.α.) ή χρησιμοποίησε κάθε διαθέσιμη μέθοδο προκειμένου να καταλήξει στον προσδιορισμό αυτών, ως τα έσοδα με συντελεστή κέρδους 100%, με συνέπεια να μην παρέχεται η αιτιολογία της συνδρομής των κατά νόμο προϋποθέσεων που απαιτούνται για την έκδοση των προσβαλλόμενων καταλογιστικών πράξεων.

Επειδή στην έκθεση απόψεων της αρμόδιας φορολογικής αρχής, η οποία παρελήφθη από την υπηρεσία μας μαζί με την ενδικοφανή προσφυγή, αναφέρονται τα ακόλουθα: «Η προσφεύγουσα επικαλείται την μη τήρηση των προβλεπόμενων στα άρθρα 28 & 64 του ν.4174/2013 και ότι κρίναμε τα βιβλία της ανακριβή. Σε αντίκρουση αυτού έχουμε προαναφέρει ότι δεν κρίθηκαν τα βιβλία ανακριβή παρά μόνο τα τιμολόγια τα οποία είναι σχετικά στην έκδοση των πλαστών Δελτίων Αποστολής. Αναφορικά με την αοριστία των εκθέσεων ελέγχου και τη μη αναγραφή όλων των αναγκαίων στοιχείων των επίμαχων συναλλαγών σας αναφέρουμε τα παρακάτω:

- Στην από 29.07.2020 έκθεση ελέγχου ορθής τήρησης βιβλίων και έκδοσης στοιχείων σύμφωνα με τον Κ.Φ.Δ, Κ.Φ.Α.Σ. & Ε.Λ.Π. (Άρθρο 7§§3,5 - ν.4337/2015) και στις σελίδες 15-19 παρατίθενται αναλυτικοί πίνακες ανά επίμαχη συναλλαγή με τα πλήρη πληροφοριακά στοιχεία και τον ακριβή προσδιορισμό των διαφορών τους αναλυτικά και συγκεντρωτικά στα ακαθάριστα έσοδα ανά φορολογική περίοδο στον οποίο προέβη η υπηρεσία μας λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις που ίσχυαν κατά τη διάπραξη των παραβάσεων.

- Στην από 29.07.2020 έκθεση μερικού φορολογικού ελέγχου Φορολογίας Εισοδήματος βάσει ν. 4172/2013, των άρθρων 23-25 και 72 ν.4172/2013 και της ΑΥΟ ΠΟΛ.1124/2015 και στις σελίδες 34 - 38 αναφέρονται οι εν λόγω αναλυτικοί πίνακες.

- Σε ότι αφορά την ουσία της διαδικασίας που προβλέπεται από το άρθρο 64 του ν.4174/2013 ήτοι, ότι οι εκθέσεις ελέγχου πρέπει να έχουν σαφή, ειδική και επαρκή αιτιολογία, η υπηρεσία μας εκτός του ελέγχου που έκανε σε όλες τις επίδικες συναλλαγές οι οποίες αναφέρονται αναλυτικά και συγκεντρωτικά στις εκθέσεις ελέγχου, πράγματι έλαβε ως διαθέσιμο και αποδεικτικό στοιχείο την Έκθεση ελέγχου - Πορισματική αναφορά της ΕΛ.Υ.Τ., υιοθετώντας το πόρισμά της διότι «έχει κριθεί νομολογιακά (ΣΤΕ 2056/1994, 1315/1991, Δ.εφ. 41/2002) ότι δεν υφίσταται παράληψη τήρησης του ουσιώδους τύπου της διαδικασίας στην περίπτωση που υπάλληλος της αρμόδιας φορολογικής Αρχής συντάσσει έκθεση ελέγχου, η οποία όμως βασίζεται σε άλλη έκθεση που είχε προγενέστερα συνταχθεί από υπάλληλο άλλης υπηρεσίας, οι διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα του οποίου υιοθετούνται και γίνονται αποδεκτά από τον υπάλληλο που συντάσσει την οικεία έκθεση ελέγχου».

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας απορρίπτεται ως αβάσιμος.

Επειδή, οι διαπιστώσεις του ελέγχου, όπως αυτές καταγράφονται στις από 29/07/2020 εκθέσεις μερικού ελέγχου της ίδιας ΔΟΥ: 1) φορολογίας εισοδήματος, 2) ορθής τήρησης βιβλίων και στοιχείων κατά Κ.Φ.Α.Σ - Ε.Λ.Π και 3) Προστίμου άρθρου 54 ν. 4174/2013, καθώς και την από 21/06/2018 έκθεση ελέγχου - Πορισματική Αναφορά της Ελεγκτικής Υπηρεσίας Τελωνείων (ΕΛ.Υ.Τ), επί των οποίων εδράζονται οι προσβαλλόμενες πράξεις, κρίνονται βάσιμες, αποδεκτές και πλήρως αιτιολογημένες,

Αποφασίζουμε

Την απόρριψη της από 29/09/2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανούς προσφυγής της εταιρείας , με ΑΦΜ: , που εδρεύει στο , αρ., και την επικύρωση των από 29/07/2020 και αριθμούς , και Οριστικών Πράξεων Διορθωτικού Προσδιορισμού φόρου Εισοδήματος φορολ. ετών 2014, 2015 και 2016 αντίστοιχα, των υπ' αριθμ /2020 και /2020 Πράξεων Επιβολής Προστίμου άρθρου 7 §§ 3,5 του ν. 4337/2015, φορολ. ετών 2014 και 2015 αντίστοιχα, καθώς και της υπ' αριθμ /2020 Πράξης Επιβολής Προστίμου άρθρου 54 του ν. 4174/2013 φορολογικού έτους 2019, που εξέδωσε η προϊσταμένη της ΔΟΥ ΦΑΕ Πειραιά

Οριστική φορολογική υποχρέωση βάσει της παρούσας Απόφασης

α/α	Αριθμός - Ημερ/νία πράξης	Οριστική Πράξη	Φορολ. έτος	Διαφορά Φορολογητέας βάσης	Διαφορά Φόρου	Πρόστιμο αρθ. 58 ΚΦΔ	Πρόστιμο ΚΦΑΣ-ΕΛΠ	Οριστική Φορολογική Υποχρέωση
1	.....	Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος	2014	621.052,21€	161.473,57€	80.736,79€		242.210,36€
2	.....	Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος	2015	480.372,09€	139.307,91€	69.653,96€		208.961,87€
3	.....	Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος	2016	726.804,63€	210.773,34€	105.386,67€		316.160,01€
4	.....	Προστίμου άρθρου 7 ν. 4337/2015	2014	687.104,39€			171.776,10€	171.776,10€
5	.....	Προστίμου άρθρου 7 ν. 4337/2015	2015	400.806,02€			100.201,50€	100.201,50€
6	.....	Προστίμου άρθρου 54 ν. 4174/2013	2015				2.500,00€	2.500,00€
Σύνολα					511.554,82€	255.777,42€	274.477,60€	1.041.809,84€

Η παρούσα απόφαση να κοινοποιηθεί από αρμόδιο όργανο με τη νόμιμη διαδικασία, στον υπόχρεο.

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
Η Αναπληρώτρια προϊσταμένη της Υποδιεύθυνσης Επανεξέτασης
ΓΡΑΜΜΑΤΩ ΣΚΟΥΡΑ

Ακριβές Αντίγραφο
Η Υπάλληλος του Τμήματος Διοικητικής Υποστήριξης

Σημείωση: Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.

ΔΕΔ Α 539/2021

Οι ασφαλιστικές εισφορές που κατέβαλε ο προσφεύγων υπέρ του ταμείου επαγγελματικής ασφάλισης (ΤΕΑ), κατά το μέρος που αφορούν τη μισθωτή του εργασία, δεν έχουν υποχρεωτικό χαρακτήρα και συνεπώς, ορθώς, κατά την εκκαθάριση της δήλωσης φορολογικού έτους 2019, η αρμόδια Δ.Ο.Υ. διέγραψε το ποσό των ασφαλιστικών εισφορών προς το ΕΤΑΟ από τον κωδικό 351.

Καλλιθέα, 08/02/2021

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- Του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
- του άρθρου 10 της Δ.ΟΡΓ.Α 1125859 ΕΞ 2020/23.10.2020 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 4738/26.10.2020) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)»,
- της ΠΟΛ.1064/2017 Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 1440/27-04-2017).

2. Την ΠΟΛ.1069/2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την αριθ. Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ 2759 / τ. Β'/01.09.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».

4. Την από 14-10-2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου .....ενδικοφανή προσφυγή του .....με ΑΦΜ .....κατοίκου .....κατά, όπως τεκμαίρεται, της από 01-09-2020 και με αριθ. ειδ..... Πράξης Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος με βάση την υπ' αρ ...../2020 αρχική ηλεκτρονική δήλωση, φορολογικού έτους 2019 για τη διαγραφή του ποσού των εισφορών προς το Επαγγελματικό Ταμείο Ασφάλισης Οικονομολόγων (ΕΤΑΟ) ύψους 6.050,00€ από τον κωδικό 351 κατά την εκκαθάριση, και τα προσκομιζόμενα με αυτή σχετικά έγγραφα.

5. Τις απόψεις της Δ.Ο.Υ. ΠΥΡΓΟΥ.

6. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α6, όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της από 14-10-2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου .....ενδικοφανή προσφυγή του .....η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα, και μετά τη μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Με τη με αριθ. ειδοποίησης ...../01-09-2020 Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος φυσικών προσώπων της Α.Α.Δ.Ε., δυνάμει της με αριθ .....υποβληθείσας αρχικής ηλεκτρονικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2019, καταλογίστηκε σε βάρος του προσφεύγοντος ποσό πληρωμής ύψους 3.636,39€.

Πιο συγκεκριμένα, ο προσφεύγων δήλωσε, μεταξύ άλλων, στον Πίνακα 4 του Εντύπου Ε1 της υποβληθείσας φορολογικής δήλωσης για το φορολογικό έτος 2019 και στον κωδικό 351 «Εισφορές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς υποχρεωτικής ασφάλισης που αποδίδονται από τον ίδιο τον ασφαλισμένο» το ποσό των 6.050,00€, το οποίο αφορούσε το ποσό εισφορών του προς το Επαγγελματικό Ταμείο Ασφάλισης Οικονομολόγων (ΕΤΑΟ). Εν συνεχεία, η αρμόδια Δ.Ο.Υ. Ζακύνθου προέβη σε εκκαθάριση της σχετικής δήλωσής του, διαγράφοντας το αναγραφέν ποσό στον κωδικό 351.

Ο προσφεύγων με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά να γίνει δεκτή η ενδικοφανής προσφυγή του και να εκκαθαριστεί εκ νέου η φορολογική του δήλωση για το φορολογικό έτος 2019 με συμπληρωμένο το ποσό εισφορών προς το ΕΤΑΟ ύψους 6.050,00€ στον κωδικό 351 του Εντύπου Ε1 προβάλλοντας τον ισχυρισμό ότι, καθώς ο ίδιος συμμετέχει στο εν λόγω ταμείο λόγω της ιδιότητάς του ως μισθωτός (Οικονομολόγος), το ως άνω ποσό εισφορών εσφαλμένα κατά την εκκαθάριση της δήλωσης διαγράφηκε από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. από τον εν λόγω κωδικό, και ότι δεν έπρεπε να αναγραφεί μόνο στο Ε3 λόγω άσκησης από αυτόν ανεξάρτητης επιχειρηματικής δραστηριότητας ως Προγραμματιστής.

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 7 του ν. 4172/2013 ορίζεται ότι:

«1. Φορολογητέο εισόδημα είναι το εισόδημα που απομένει μετά την αφαίρεση των δαπανών που εκπίπτουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Φ.Ε. από το ακαθάριστο εισόδημα.»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 12 του ν. 4172/2013 ορίζεται ότι:

«1. Το ακαθάριστο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις περιλαμβάνει τα πάσης φύσεως εισοδήματα σε χρήμα ή σε είδος που αποκτώνται στο πλαίσιο υφιστάμενης, παρελθούσας ή μελλοντικής εργασιακής σχέσης.»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 14 του ν. 4172/2013 ορίζεται ότι:

«1. Από τον υπολογισμό του εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις εξαιρούνται:

.....

δ) οι κρατήσεις υπέρ των ασφαλιστικών ταμείων, οι οποίες επιβάλλονται με νόμο,

ε) οι ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλει ο εργαζόμενος περιλαμβανομένων των εισφορών εργοδότη και εργαζομένου υπέρ των επαγγελματικών ταμείων που έχουν συσταθεί με νόμο,....»

Επειδή, σύμφωνα με την Α.1070/2020 με θέμα «Τύπος και περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2019, των λοιπών εντύπων και των δικαιολογητικών εγγράφων που συνυποβάλλονται με αυτή» διευκρινίζεται ότι:

«ε. Οι κωδικοί 351-352 συμπληρώνονται από τον φορολογούμενο και αφορούν σε ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλονται από τους ίδιους τους μισθωτούς ή συνταξιούχους σε ασφαλιστικούς οργανισμούς υποχρεωτικής ασφάλισης εξαιτίας εξαγοράς χρόνου ασφάλισης, όπως χρόνου στρατιωτικής θητείας, και οι οποίες μειώνουν το εισόδημα από μισθωτή εργασία ή συντάξεις. Συμπληρώνονται ομοίως οι εισφορές ΝΑΤ, όπως και τα ποσά που καταβάλλονται από τους ίδιους τους μισθωτούς υπέρ ταμείων επαγγελματικής ασφάλισης (ΤΕΑ), κατά το μέρος που αφορούν τη μισθωτή τους εργασία (ΠΟΛ.1227/2018 εγκύκλιος).

Κανένα άλλο ποσό καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών δεν αναγράφεται στους κωδικούς αυτούς. Οι εισφορές αυτές, οι οποίες εκπίπτουν από το εισόδημα από μισθωτή υπηρεσία, αποδεικνύονται βάσει αποδεικτικών εγγράφων ή σχετικών δικαιολογητικών που οι φορολογούμενοι προσκομίζουν στη Φορολογική Διοίκηση, κατόπιν προσκλήσεώς τους.»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθ. 7§2,3 του ν. 3029/2002 ορίζεται ότι:

«2.Τα ταμεία επαγγελματικής ασφάλισης έχουν ως σκοπό την παροχή στους ασφαλισμένους και δικαιούχους των παροχών, επαγγελματικής ασφαλιστικής προστασίας πέραν της παρεχόμενης από την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση για τους ασφαλιστικούς κινδύνους και ενδεικτικά τους κινδύνους γήρατος, θανάτου, αναπηρίας, επαγγελματικού ατυχήματος, ασθένειας, διακοπής της εργασίας. Χορηγούν παροχές σε είδος ή σε χρήμα που καταβάλλονται περιοδικώς ή εφάπαξ.

3.Τα ταμεία επαγγελματικής ασφάλισης ιδρύονται προαιρετικά ανά επιχείρηση ή κλάδο ή κλάδους εργαζομένων, με πρωτοβουλία των εργαζομένων ή των εργοδοτών ή με συμφωνία των εργοδοτών και των εργαζομένων, υπό την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των ασφαλιζόμενων κατά επιχείρηση ή επαγγελματικό κλάδο υπερβαίνει τους 100. Επίσης ιδρύονται με πρωτοβουλία των αυτοτελώς απασχολούμενων ή των ελεύθερων επαγγελματιών ή των αγροτών ή των επαγγελματικών τους οργανώσεων, υπό την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των ασφαλιζόμενων μελών τους υπερβαίνει τους 100.»

Επειδή, ο προσφεύγων προσκομίζει την από 04-11-2003 Βεβαίωση Έναρξης Εργασιών Φυσικού Προσώπου Επιτηδεύματά με περιγραφή δραστηριοτήτων «Υπηρεσίες Ανάπτυξης Πακέτων Λογισμικού» και την από 07-06-2007 Άδεια Ασκήσεως Οικονομολογικού Επαγγέλματος.

Επειδή, ο προσφεύγων δήλωσε, μεταξύ άλλων, στον Πίνακα 4 του Εντύπου Ε1 της υποβληθείσας φορολογικής δήλωσης για το φορολογικό έτος 2019 και στον κωδικό 351 «Εισφορές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς υποχρεωτικής ασφάλισης που αποδίδονται από τον ίδιο τον ασφαλισμένο» το ποσό των 6.050,00€, το οποίο αφορούσε το ποσό εισφορών του προς το Επαγγελματικό Ταμείο Ασφάλισης Οικονομολόγων (ΕΤΑΟ).

Επειδή, επιπλέον, ο προσφεύγων προσκομίζει την από 19-02-2020 Βεβαίωση από το Επαγγελματικό Ταμείο Ασφάλισης Οικονομολόγων (ΕΤΑΟ ΝΠΙΔ), το οποίο έχει συσταθεί βάσει του Ν. 3029/2002, από την οποία προκύπτει ότι κατά το έτος 2019 κατέβαλε το ποσό των 6.050,00€.

Επειδή, ο προσφεύγων προβάλλει τον ισχυρισμό ότι, καθώς ο ίδιος συμμετέχει στο ΕΤΑΟ λόγω της ιδιότητάς του ως μισθωτός (Οικονομολόγος), το εν λόγω ποσό εισφορών ύψους 6.050,00€ εσφαλμένα η αρμόδια Δ.Ο.Υ. το διέγραψε από τον κωδικό 351 κατά την εκκαθάριση της δήλωσης για το φορολογικό έτος 2019 και δεν έπρεπε να αναγραφεί μόνο στο Ε3 λόγω άσκησης από αυτόν ανεξάρτητης επιχειρηματικής δραστηριότητας ως Προγραμματιστής.

Επειδή, εν προκειμένω, αφενός, σύμφωνα με τις ως άνω ισχύουσες διατάξεις, οι ασφαλιστικές εισφορές που κατέβαλε ο προσφεύγων υπέρ του ταμείου επαγγελματικής ασφάλισης (ΤΕΑ), κατά το μέρος που αφορούν τη μισθωτή του εργασία, δεν έχουν υποχρεωτικό χαρακτήρα και αφετέρου ο προσφεύγων δεν απέδειξε ότι όφειλε να είναι υποχρεωτικά εγγεγραμμένος στο ΕΤΑΟ. Συνεπώς, ορθώς, κατά την εκκαθάριση της δήλωσης φορολογικού έτους 2019, η αρμόδια Δ.Ο.Υ. διέγραψε το ποσό των ασφαλιστικών

εισφορών προς το ΕΤΑΟ από τον κωδικό 351, και ως εκ τούτου ο σχετικός ισχυρισμός του κρίνεται αβάσιμος και μη αποδεκτός.

Αποφασίζουμε

Την απόρριψη της με αριθμ. πρωτ. ....../14-10-2020 ενδικοφανούς προσφυγής του .....με ΑΦΜ .....

Οριστική φορολογική υποχρέωση του υπόχρεου με βάση την παρούσα απόφαση:
Φορολογικό Έτος 2019
Ποσό Πληρωμής: 3.636,39€

Το παραπάνω ποσό βεβαιώθηκε με την με αριθμό ειδοποίησης ...../01-09-2020 Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος για το φορολογικό έτος 2019 (ΑΧΚ.....) της Α.Α.Δ.Ε.

Η παρούσα απόφαση να κοινοποιηθεί από αρμόδιο όργανο με τη νόμιμη διαδικασία στον υπόχρεο.

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ Α6
ΓΡΑΜΜΑΤΩ ΣΚΟΥΡΑ
Ακριβές Αντίγραφο
Υπάλληλος του Τμήματος Διοικητικής Υποστήριξης

Σημείωση: Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.

ΔΕΔ Α 590/2021

Δαπάνες άνω των 500 ευρώ που εξοφλούνται με μετρητά δεν εκπίπτουν έστω και αν γίνει κατάθεση των μετρητών σε τραπεζικό λογαριασμό από την προμηθεύτρια εταιρία.

Καλλιθέα, 15/02/2021

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:
  - α. Του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170).
  - β. Του άρθρου 10 της Δ.ΟΡΓ.Α 1125859 ΕΞ 23-10-2020 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 4738/26.10.2020) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)»
  - γ. Της ΠΟΛ.1064/2017 Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.
2. Την ΠΟΛ.1069/2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.
3. Την Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ Β' 2759/1.9.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».
4. Την με ημερομηνία κατάθεσης 05/11/2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανή προσφυγή της εταιρείας με την επωνυμία ..... με Α.Φ.Μ ....., με έδρα στην ....., κατά της υπ' αριθμόν ...../2020 Οριστικής Πράξης Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος, διαχειριστικής περιόδου 01/01/2015-31/12/2015, του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ, και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα.
5. Την ως άνω πράξη, της οποίας ζητείται η ακύρωση καθώς και την από 06/10/2020 οικεία Έκθεση Ελέγχου.
6. Τις απόψεις της Δ.Ο.Υ. ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ.

7. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Α2 τμήματος της Υπηρεσίας μας, όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της με ημερομηνία κατάθεσης 05/11/2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου .....ενδικοφανούς προσφυγής της εταιρείας με την επωνυμία .....με Α.Φ.Μ ..... η οποία υποβλήθηκε εμπρόθεσμα, και μετά την μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Με την υπ' αριθμ ..... /2020 Οριστική Πράξη Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ, χρήσης 01/01/2015-31/12/2015, επιβλήθηκε σε βάρος της προσφεύγουσας φόρος εισοδήματος ύψους 5.092,87 €, πλέον προστίμου άρθρου 58 Κ.Φ.Δ. λόγω ανακρίβειας ύψους 2.546,44 €, ήτοι συνολικό ποσό 7.639,31 €.

Η ως άνω διαφορά φόρου προέκυψε από το πόρισμα της από 06/10/2020 Έκθεσης Μερικού Ελέγχου Ελέγχου Φορολογίας Εισοδήματος της Δ.Ο.Υ. ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ. Σύμφωνα με την εν λόγω έκθεση, η προσφεύγουσα προέβη σε δαπάνες ύψους 19.587,95 € (δέκα (10) τιμολόγια ύψους 10.536,55 € της εταιρείας « .....» και δώδεκα (12) τιμολόγια ύψους 9.051,40 € της εταιρείας « .....»), οι οποίες δεν αναγνωρίζονται για έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα της χρήσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 22 και 23 περ. β' του ν. 4172/2013, σε συνδυασμό με τις ΠΟΛ.1216/2014, ΠΟΛ.1143/2015, ΠΟΛ.1153/2015 και Ε.2066/2020, δεδομένου ότι δεν εξοφλήθηκαν με τραπεζικό μέσο πληρωμής.

Η προσφεύγουσα, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης, προβάλλοντας τους κάτωθι ισχυρισμούς:

1ος λόγος: Είναι αδύνατον να έχουν γίνει μη νόμιμες φορολογικά συναλλαγές με τις δύο ως άνω προμηθεύτριες εταιρείες για αγορές καπνικών προϊόντων, τα οποία έχουν νόμιμη σήμανση λόγω των τελών που τα επιβαρύνουν. Το χρονικό διάστημα των capital controls πλήρωνε κάθε μέρα τοις μετρητοίς τα εμπορεύματα που παραλάμβανε, αλλιώς δε θα της παρέδιδαν τα εμπορεύματα. Είναι αναμενόμενο ότι οι προμηθεύτριες εταιρείες μετά τα capital controls, θα κατέθεσαν τα εν λόγω ποσά στο τραπεζικό σύστημα. Σε κάθε περίπτωση όμως, με την παρούσα ενδικοφανή προσφυγή, προσκομίζει τα κάτωθι καταθετήρια της ....., τα οποία κατάφερε να εντοπίσει, με τα οποία κατατέθηκαν στον λογαριασμό της εταιρείας «.....» ποσά για εξόφληση τιμολογίων:

1. Το με α/α 17/19.6.2015 καταθετήριο ύψους 1.200,00 € με το οποίο εξοφλήθηκε το τιμολόγιο ΤΑΓ 204203.
2. Το με α/α 51/22.6.2015 καταθετήριο ύψους 1.960,00 € με το οποίο εξοφλήθηκαν τα τιμολόγια ΤΑΓ 204644 και 204827.
3. Το με α/α 90/23.6.2015 καταθετήριο ύψους 1.200,00 € με το οποίο εξοφλήθηκε το τιμολόγιο ΤΑΓ 205547.
4. Το με α/α 58/24.6.2015 καταθετήριο ύψους 950,00 € με το οποίο εξοφλήθηκε το τιμολόγιο ΤΑΓ 205876.

Συνεπώς, θα πρέπει η προσβαλλόμενη, επικουρικά, να μεταρρυθμιστεί και να εκπέσουν επιπλέον δαπάνες ύψους 5.310,00 €, εφόσον τα συγκεκριμένα τιμολόγια εξοφλήθηκαν μέσω του τραπεζικού συστήματος.

2ος λόγος: Η διάταξη που θεσπίζει την υποχρεωτική εξόφληση μέσω του τραπεζικού συστήματος κάθε τιμολογίου που η αξία του υπερβαίνει τα 500,00 €, αποσκοπεί καταρχήν στην αποτροπή της έκδοσης και λήψης εικονικών φορολογικών στοιχείων και δευτερευόντως στη διαφάνεια των συναλλαγών και την ενίσχυση του τραπεζικού συστήματος. Σύμφωνα με τα διδάγματα της κοινής πείρας, και με δεδομένο το μέγεθος και την τυπικότητα των προμηθευτριών εταιρειών, είναι δεδομένο ότι οι συναλλαγές είναι υπαρκτές και τα σχετικά τιμολόγια εξοφλημένα, εφόσον σε αντίθετη περίπτωση, οι εν λόγω προμηθευτές θα είχαν διακόψει την προμήθεια της προσφεύγουσας με εμπορεύματα.

Επειδή με το άρθρο 23, περ. (β') του ν. 4172/2013, ορίζεται ότι μεταξύ των δαπανών που δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων είναι και κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή

λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ, εφόσον η τμηματική ή ολική εξόφληση δεν έγινε με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής. Επειδή με την ΠΟΛ.1216/2014 διευκρινίστηκε ότι:

« ....

2. [...] Για την εφαρμογή της περίπτωσης αυτής, στην έννοια της αγοράς των αγαθών και της λήψης των υπηρεσιών εμπίπτουν οι αγορές πρώτων και βοηθητικών υλών, εμπορευμάτων, υλικών, παγίων, κ.λπ., οι πάσης φύσεως δαπάνες της επιχείρησης καθώς και οι πάσης φύσεως υπηρεσίες που λαμβάνει η επιχείρηση, με την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 22 του ν. 4172/2013 και δεν εμπίπτουν σε κάποια από τις λοιπές περιπτώσεις του παρόντος άρθρου.

Η μη εξόφληση των ως άνω δαπανών με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής δεν συνιστά, από μόνη της, εικονικότητα ως προς τη συναλλαγή και δεν έχει ως αποτέλεσμα τον προσδιορισμό του εισοδήματος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28 του ίδιου νόμου, εφόσον δεν συντρέχουν και άλλοι λόγοι.

.....

4. Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των κοινοποιούμενων διατάξεων, νοείται:

- Η κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα),

- Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών της εταιρείας που πραγματοποιεί την πληρωμή,

- Η έκδοση τραπεζικής επιταγής της επιχείρησης ή η εκχώρηση επιταγών τρίτων,

- Η χρήση συναλλαγματικών οι οποίες εξοφλούνται μέσω τραπεζής,

- Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής - ταχυπληρωμής ή η κατάθεση σε λογαριασμό πληρωμών των Ελληνικών Ταχυδρομείων

.....».

Επειδή εν προκειμένω, οι επίμαχες δαπάνες ύψους 19.587,95 € κρίθηκαν μη εκπιπτόμενες από τον έλεγχο διότι δεν προσκομίστηκαν τα στοιχεία που να αποδεικνύουν την εξόφληση των σχετικών παραστατικών με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Επειδή η προσφεύγουσα, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, προσκομίζει τέσσερα (4) καταθετήρια της....., ισχυριζόμενη ότι οι επιμέρους δαπάνες που εξοφλούνται μέσω αυτών, ύψους 5.338,00 €, θα πρέπει να αναγνωριστούν ως εκπιπτόμενες.

Επειδή με βάση την ΠΟΛ.1216/2014, η κατάθεση με μετρητά στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, θεωρείται ως τραπεζικό μέσο πληρωμής.

Επειδή ωστόσο, από τα προσκομισθέντα καταθετήρια, προκύπτει ότι η κατάθεση στον τραπεζικό λογαριασμό της προμηθεύτριας εταιρείας «.....» έγινε από την ίδια την προμηθεύτρια εταιρεία και όχι από την προσφεύγουσα, γεγονός που σημαίνει ότι η προσφεύγουσα κατά τη στιγμή της εξόφλησης των επίμαχων παραστατικών, χρησιμοποίησε μετρητά.

Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 9, παρ. 2 του ν. 4174/2013, οι ερμηνευτικές εγκύκλιοι είναι δεσμευτικές για τη Φορολογική Διοίκηση, έως ότου ανακληθούν ρητά ή έως ότου τροποποιηθεί η νομοθεσία την οποία ερμηνεύουν. Η τυχόν μεταβολή της ερμηνευτικής θέσης της Φορολογικής Διοίκησης δεν ισχύει αναδρομικά σε περίπτωση που συνεπάγεται τη χειροτέρευση της θέσης των φορολογουμένων.

Επειδή εξάλλου, η φορολογική διοίκηση, ενόψει της αρχής της νομιμότητας του φόρου, έχει- κατ'αρχήν- δέσμια αρμοδιότητα σε σχέση με την έκδοση των καταλογιστικών του φόρου πράξεων, υπό την έννοια ότι εφόσον διαπιστώνει τη διάπραξη μιας παράβασης και τη συνδρομή των προϋποθέσεων του νόμου, είναι υποχρεωμένη να προβεί στην έκδοση πράξης καταλογισμού φόρου ή προστίμου, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η υπαιτιότητα, ο δόλος ή η αμέλεια του φορολογούμενου που υπέπεσε στην παράβαση (ΣΤΕ 1253/1992, ΣΤΕ 3278/1992, ΣΤΕ 2266/1995, ΣΤΕ 3333/1995). Η θέση αυτή της νομολογίας αιτιολογείται στο ότι, οι παραβάσεις αυτές αποτελούν διοικητικές κυρώσεις, οι οποίες δεν έχουν το χαρακτήρα ποινής, αλλά είναι διοικητικό μέτρο με το οποίο σκοπεύεται ο εξαναγκασμός του φορολογούμενου στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων του που απορρέουν από τη φορολογική νομοθεσία.

Επειδή η Δημόσια Διοίκηση δεσμεύεται από την αρχή της νομιμότητας, όπως αυτή καθιερώνεται με τις διατάξεις των άρθρων 26, παρ. 2, 43, 50, 82, 83 και 95, παρ. 1 του Συντάγματος (ΣΤΕ 8721/1992, ΣΤΕ 2987/1994), και η οποία συνεπάγεται ότι η διοίκηση οφείλει ή μπορεί να προβαίνει μόνο σε ενέργειες που

προβλέπονται και επιβάλλονται ή επιτρέπονται από τους κανόνες που θεσπίζουν το Σύνταγμα, οι νομοθετικές πράξεις, οι διοικητικές κανονιστικές πράξεις, που έχουν εκδοθεί βάσει νομοθετικής εξουσιοδότησης, καθώς και από κάθε κανόνα ανώτερης ή ισοδύναμης προς αυτούς τυπικής ισχύος.

Επειδή η διάταξη της περ. β' του άρθρου 23 του ν. 4172/2013 είναι σαφής, ορίζοντας τη μη έκπτωση των δαπανών άνω των 500€ που δεν αποδεικνύεται η εξόφλησή τους με τραπεζικό μέσο πληρωμής.

Επειδή η φορολογική αρχή δε διαθέτει διακριτική ευχέρεια ως προς την τήρηση ή μη μιας σαφώς ορισμένης φορολογικής διάταξης.

Αποφασίζουμε

την απόρριψη της με ημερομηνία κατάθεσης **05/11/2020** και με αριθμό πρωτοκόλλου .....ενδικοφανούς προσφυγής της εταιρείας με την επωνυμία .....με Α.Φ.Μ .....κατά της υπ' αριθμόν ...../2020 Οριστικής Πράξης Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος, διαχειριστικής περιόδου 01/01/2015-31/12/2015, του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ.

Οριστική φορολογική υποχρέωση του υπόχρεου - καταλογιζόμενο ποσό με βάση την παρούσα απόφαση:

Διαφορά φόρου: 5.092,87

Πρόσθετος φόρος λόγω ανακρίβειας: 2.546,44

ΚΑΤΑΛΟΓΙΖΟΜΕΝΟ ΠΟΣΟ: 7.639,31

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στον υπόχρεο.

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΩ ΣΚΟΥΡΑ
Ακριβές Αντίγραφο
Ο/Η Υπάλληλος του Τμήματος Διοικητικής Υποστήριξης

Σημείωση: Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.

ΔΕΔ Α 1163/2020

Επιβάλλεται ΦΠΑ σε τιμολόγηση για παροχή υπηρεσιών βάση σύμβασης από Ελληνική εταιρεία προς Αλλοδαπή εταιρεία με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα.

Καλλιθέα 18/06/2020

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις:

α. του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει

β. του άρθρου 10 της Δ. ΟΡΓ. Α 1036960 ΕΞ 2017/10.03.2017 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ 968 Β'/22.03.2017) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)», όπως αναριθμήθηκε, τροποποιήθηκε και ισχύει

γ. της ΠΟΛ 1064/12.04.2017 Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 1440/27-04-2017)

2. Την ΠΟΛ 1069/4-3-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την αριθ. Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ 2759 / Τ. Β' / 01.09.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».

4. Το άρθρο 6 της Π.Ν.Π. (ΦΕΚ Α 75 - 30.03.2020)

5. Την από 15/1/2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... κοινή ενδικοφανή προσφυγή της εταιρείας με την επωνυμία «.....» και το διακριτικό τίτλο «.....» με Α.Φ.Μ.:....., η οποία εδρεύει στην ....., ... και ....., κατά της υπ' αριθ. ....../2019 οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού Φ.Π.Α. φορολογικής περιόδου 01.01.2013 - 31.12.2013 της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. ΙΖ' Αθηνών και τα προσκομιζόμενα έγγραφα.

6. Την ως άνω προσβαλλόμενη πράξη ...../2019 της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. ΙΖ' Αθηνών της οποίας ζητείται η επανεξέταση.

7. Τις απόψεις της ανωτέρω φορολογικής αρχής.

8. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του τμήματος Α1, όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της από 15/1/2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανούς προσφυγής, η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα και μετά την μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η προσφεύγουσα υπέβαλε στη Δ.Ο.Υ. ΙΒ ΑΘΗΝΩΝ την αριθμού πρωτοκόλλου ...../2017 αίτηση επιστροφής ΦΠΑ φορολογικής περιόδου 01.01.2013 - 31.12.2013. Κατόπιν της εν λόγω αίτησης, εκδόθηκε η υπ' αριθ. ....../2019 εντολή ελέγχου δυνάμει της οποίας η Δ.Ο.Υ. ΙΖ' Αθηνών διενήργησε μερικό φορολογικό έλεγχο, τα πορίσματα του οποίου αποτυπώθηκαν στην από 12.12.2019 Έκθεση Μερικού Ελέγχου Προσδιορισμού Φ.Π.Α. Στη συνέχεια ο έλεγχος προσαύξησε τη δηλωθείσα από την προσφεύγουσα αξία φορολογητέων εκροών ποσού 470.409,22 ευρώ κατά το ποσό των 10.822.519,09 ευρώ, ήτοι προσδιόρισε κατ' έλεγχο την αξία των φορολογητέων εκροών στο ποσό των 11.292.928,31 ευρώ και αντίστοιχα προσαύξησε το δηλωθέν ποσό του φόρου εκροών 102.069,47 ευρώ κατά το ποσό των 2.489.179,38 ευρώ, ήτοι προσδιόρισε κατ' έλεγχο τον φόρο εκροών στο ποσό των 2.591.248,85 ευρώ, ενώ οι φορολογητέες εισροές και ο αντίστοιχος φόρος εισροών έγιναν αποδεκτοί σύμφωνα με τη δήλωση.

Συνέπεια αυτού ήταν το πιστωτικό αποτέλεσμα της δήλωσης να προσδιοριστεί σε χρεωστικό για καταβολή ποσού 1.002.612,48 ευρώ, καθώς και πρόσθετο φόρο λόγω ανακριβών δηλώσεων Φ.Π.Α., ποσού Ευρώ 1.028.279,38, ήτοι σύνολο καταλογισμού Ευρώ 2.030.891,86 και απορρίφθηκε η αίτηση επιστροφής πιστωτικού υπολοίπου Φ.Π.Α. ανερχομένου στο ποσό των Ευρώ 1.968.048,74 ευρώ.

Η κρίση της Δ.Ο.Υ. ΙΖ' Αθηνών βασίστηκε στην άποψη ότι η Ολλανδική Εταιρεία προς την οποία η προσφεύγουσα παρέχει τις υπηρεσίες της βάσει σύμβασης έχει στην Ελλάδα μόνιμη εγκατάσταση και κατά συνέπεια θα έπρεπε κατά την τιμολόγησή από την Ελληνική Εταιρεία στην Ολλανδική Εταιρεία να επιβληθεί Φ.Π.Α.

Με την από 15/1/2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανή προσφυγή η προσφεύγουσα ζητά την επανεξέταση της Οριστικής Πράξης με αριθ...../2019, προβάλλοντας τους παρακάτω λόγους:

ΠΡΩΤΟΣ ΛΟΓΟΣ ΕΝΔΙΚΟΦΑΝΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ: Η εκδούσα την προσβαλλόμενη οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού Φ.Π.Α. φορολογική αρχή (Δ.Ο.Υ. ΙΖ' Αθηνών), κατά λανθασμένη εκτίμηση της πραγματικής κατάστασης και των στοιχείων που τέθηκαν υπόψη της, κατ' εσφαλμένη ερμηνεία των εφαρμοστέων διατάξεων και, πάντως, με πλημμελή, ανεπαρκή και αντιφατική αιτιολογία, προσαύξησε την αξία των δηλωθεισών φορολογητέων εκροών της Εταιρείας μας με τα ποσά των αμοιβών που χρέωσε η Εταιρεία μας στην Ολλανδική Εταιρεία για την παροχή υπηρεσιών προώθησης σχετικά με τα ηλεκτρονικά συστήματα ....., ισχυριζόμενη ότι η Ολλανδική Εταιρεία (δήθεν) έχει μόνιμη εγκατάσταση στην

Ελλάδα και επομένως ότι η Εταιρεία μας (δήθεν) παρέχει υπηρεσίες σε πρόσωπο εγκατεστημένο στο εσωτερικό της χώρας και για το λόγο αυτό η αντιπαροχή (αμοιβή) που έλαβε από την Ολλανδική Εταιρεία για τις παρεχόμενες προς αυτή υπηρεσίες υπάγεται στο εσωτερικό της χώρας σε Φ.Π.Α. (εκρών).

1. Η μη ύπαρξη μόνιμης εγκατάστασης της Ολλανδικής Εταιρείας στην Ελλάδα: εφαρμοστέες διατάξεις και υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών της υπό κρίση υπόθεσης

1.1 Οι διατάξεις του ελληνικού νόμου για τη μόνιμη εγκατάσταση αλλοδαπής επιχείρησης στην Ελλάδα.

.....

1.2 Οι υπερισχύουσες εφαρμοστέες διατάξεις του Νόμου 1455/1984 «Κύρωση της Σύμβασης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Βασιλείου των Κάτω Χωρών που υπογράφηκε στην Αθήνα στις 16 Ιούλη 1981 για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής σε σχέση προς τους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου και του προσαρτημένου σ' αυτή Πρωτοκόλλου» και η ορθή ερμηνεία αυτών.....

1.3 Η υπαγωγή της υπό κρίση περίπτωσης στις εφαρμοστέες διατάξεις, σύμφωνα με την ορθή ερμηνεία αυτών.

2. Νόμω και ουσία αβάσιμες οι διαπιστώσεις του ελέγχου περί ύπαρξης μόνιμης εγκατάστασης της Ολλανδικής Εταιρείας

.....

Επομένως, η κρίση της Δ.Ο.Υ. ΙΖ' Αθηνών στην από 12.12.2019 Έκθεση Μερικού Φορολογικού Ελέγχου Φ.Π.Α. περί (δήθεν) μόνιμου εγκαταστάσεως της Ολλανδικής Εταιρείας στην Ελλάδα είναι βασισμένη σε μη εφαρμοστέες εν προκειμένω διατάξεις νόμου και ως εκ τούτου είναι ανυπόστατη και λανθασμένη, η δε Εταιρεία μας έχει εξηγήσει αναλυτικά, πέραν του ανυπόστατου ισχυρισμού της Δ.Ο.Υ. και για ποιους άλλους λόγους δεν συνιστάται μόνιμη εγκατάσταση της Ολλανδικής Εταιρείας στην Ελλάδα.

2.1 Η λανθασμένη κρίση της Δ.Ο.Υ. ΙΖ' Αθηνών επί των πραγματικών περιστατικών επί του ισχυρισμού της δήθεν "έμμεσης" συμμετοχής της Ολλανδικής Εταιρείας στο εταιρικό κεφάλαιο της Εταιρείας μας.

3. Οι ισχυρισμοί της Δ.Ο.Υ. ΙΖ' Αθηνών έρχονται σε αντίθεση και με τα κριθέντα από τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την έννοια της μόνιμης εγκατάστασης για σκοπούς Φ.Π.Α.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΛΟΓΟΣ ΕΝΔΙΚΟΦΑΝΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ: Η εκδούσα την προσβαλλόμενη οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού Φ.Π.Α. φορολογική αρχή (Δ.Ο.Υ. ΙΖ' Αθηνών), κατά παράβαση των θεμελιωδών αρχών του ΦΠΑ, προσαύξησε την αξία των δηλωθεισών φορολογητέων εκρών της Εταιρείας μας με τα ποσά των αμοιβών που χρέωσε η Εταιρεία μας στην Ολλανδική Εταιρεία για την παροχή υπηρεσιών προώθησης σχετικά με τα ηλεκτρονικά Συστήματα .....

Στην προκειμένη περίπτωση έχει γίνει καταλογισμός στην Εταιρεία μας ΦΠΑ εκρών τον οποίο δεν είχε επιρρίψει, ως δήθεν όφειλε, στον αντισυμβαλλόμενο της (την Ολλανδική Εταιρεία). Δεδομένου όμως ότι αφορά παλαιότερη χρήση, σύμφωνα με τις οδηγίες που έχει παράσχει η Α.Α.Δ.Ε., δεν είναι δυνατόν πλέον ο καταλογισθείς στην Εταιρεία μας ΦΠΑ να επιρριφθεί στην Ολλανδική Εταιρεία. Συγκεκριμένα, προκειμένου να επιρρίψει τον εν λόγω ΦΠΑ, η Εταιρεία μας θα πρέπει να εκδώσει συμπληρωματικά τιμολόγια για τη χρέωση του ΦΠΑ. Ωστόσο, η Α.Α.Δ.Ε. έχει λάβει τη θέση στην εγκύκλιο ΠΟΛ 1155/2018 (βλ. σχετικό υπ' αρ. 13) ότι συμπληρωματικά τιμολόγια που εκδίδονται για χρέωση ΦΠΑ εκτός της διαχειριστικής περιόδου, στην οποία εκδόθηκε το αρχικό τιμολόγιο «ανάγονται στη φορολογική περίοδο που οφείλεται κατ' αρχήν ο φόρος, δηλαδή στη φορολογική περίοδο της αρχικής πράξης, τόσο για τον εκδότη, όσο και για τον λήπτη των εν λόγω παραστατικών» με την επιφύλαξη των περί παραγραφής διατάξεων. Όσον αφορά ειδικότερα το δικαίωμα έκπτωσης και επιστροφής ΦΠΑ, κατά το έτος 2013 ίσχυε το άρθρο 57 παρ. 5 του Ν.2859/2000, σύμφωνα με το οποίο η κατά του Δημοσίου απαίτηση προς επιστροφή του φόρου παραγράφεται μετά τρία έτη από την ημερομηνία εμπρόθεσμης υποβολής της εκκαθαριστικής δήλωσης που αφορά τη διαχειριστική περίοδο εντός της οποίας γεννήθηκε το δικαίωμα έκπτωσης αυτού. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, στην προκειμένη περίπτωση η έκδοση συμπληρωματικών τιμολογίων από την Εταιρεία μας προς την Ολλανδική Εταιρεία για τη χρέωση του καταλογισθέντος ΦΠΑ θα αναγόταν στο έτος 2013 που εκδόθηκαν τα αρχικά τιμολόγια. Το δικαίωμα όμως επιστροφής ΦΠΑ, του οποίου το δικαίωμα έκπτωσης γεννήθηκε το 2013, έχει παραγραφεί στη βάση του άρθρου 57 παρ.5 του Ν.2859/2000.....

Κατά συνέπεια, θα έπρεπε η Δ.Ο.Υ. ΙΖ' Αθηνών να λάβει τα ανωτέρω υπόψη ενόψει της απόφασης του Δικαστηρίου στις υποθέσεις C-249/12 & C-250/12 και να θεωρήσει ότι στην τιμολογηθείσα αξία των υπηρεσιών περιλαμβάνεται ήδη ο ΦΠΑ και όχι να τον υπολογίσει σε όλη της

τιμολογηθείσα αξία των υπηρεσιών, παραβιάζοντας με αυτό τον τρόπο την ανωτέρω απόφαση του ΔΕΕ και των αρχών που επικαλείται στην απόφαση του.

ΤΡΙΤΟΣ ΛΟΓΟΣ ΕΝΔΙΚΟΦΑΝΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ: Η εκδούσα την προσβαλλόμενη οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού Φ.Π.Α. φορολογική αρχή (Δ.Ο.Υ. ΙΖ' Αθηνών), κατ' εσφαλμένη ερμηνεία των άρθρων 1 και 2 παρ. 1 περ. α' του ν. 2859/2000 και άρθρου 2 παρ.1(γ) της Οδηγίας 2006/112/EK, έκρινε ότι υφίστανται φορολογητέες πράξεις που συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών από έναν υποκείμενο στον φόρο, ο οποίος συνιστά τη μόνιμη εγκατάσταση άλλου υποκειμένου στο φόρο, προς την μόνιμη αυτή εγκατάσταση.

ΕΠΙ ΤΟΥ 1ου ΛΟΓΟΥ

Επειδή, ο κώδικας ΦΠΑ (ν.2859/2000), ορίζει στο άρθρο 2 παρ.1 ότι: << 1. Αντικείμενο του φόρου είναι: α) η παράδοση αγαθών και η παροχή υπηρεσιών, εφόσον πραγματοποιούνται από επαχθή αιτία στο εσωτερικό της χώρας από υποκείμενο στο φόρο που ενεργεί με αυτή την ιδιότητα, β)...γ)...δ), στο άρθρο 3 παρ.1 ότι: << 1. Στο φόρο υπόκειται: α) κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ημεδαπό ή αλλοδαπό ή ένωση προσώπων, εφόσον ασκεί κατά τρόπο ανεξάρτητο οικονομική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασης, τον επιδιωκόμενο σκοπό ή το αποτέλεσμα της δραστηριότητας αυτής, ...στο άρθρο 14 παρ 2 ορίζει ότι << α) Ο τόπος παροχής υπηρεσιών προς υποκείμενο στον φόρο πρόσωπο, που ενεργεί με την ιδιότητα αυτή, είναι ο τόπος όπου το εν λόγω πρόσωπο έχει την έδρα της οικονομικής του δραστηριότητας. Ωστόσο, εάν οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται σε μόνιμη εγκατάσταση του υποκειμένου στον φόρο προσώπου που βρίσκεται σε τόπο διαφορετικό από τον τόπο όπου έχει την έδρα της οικονομικής του δραστηριότητας, ως τόπος παροχής των υπηρεσιών αυτών θεωρείται ο τόπος όπου βρίσκεται η μόνιμη εγκατάστασή του. Ελλείψει τέτοιας έδρας ή μόνιμης εγκατάστασης, ως τόπος παροχής υπηρεσιών θεωρείται ο τόπος της μόνιμης κατοικίας ή της συνήθους διαμονής του υποκειμένου στον φόρο στον οποίο παρέχονται οι υπηρεσίες. Στο 16 ορίζει ότι: Η φορολογική υποχρέωση γεννάται και ο φόρος γίνεται απαιτητός από το Δημόσιο κατά τον χρόνο που πραγματοποιείται η παράδοση αγαθών και η παροχή των υπηρεσιών. Κατ' εξαίρεση, ο φόρος γίνεται απαιτητός: α) κατά το χρόνο έκδοσης του τιμολογίου ή άλλου στοιχείου που επέχει θέση τιμολογίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, με εξαίρεση τις παροχές υπηρεσιών οι οποίες φορολογούνται στον τόπο εγκατάστασης του λήπτη, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 14 β) προκειμένου για παροχή υπηρεσιών, κατά το χρόνο έκδοσης του φορολογικού στοιχείου, όταν αυτό εκδίδεται σε χρόνο προγενέστερο της παροχής των υπηρεσιών, γ) κατά το χρόνο έκδοσης του τιμολογίου ή άλλου στοιχείου που επέχει θέση τιμολογίου και το αργότερο τη 15η του επόμενου μήνα από αυτόν κατά τον οποίο γεννήθηκε η φορολογική υποχρέωση, προκειμένου για παραδόσεις αγαθών που απαλλάσσονται από τον φόρο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 28,δ) κατά το χρόνο είσπραξης της προκαταβολής που πραγματοποιείται πριν την ολοκλήρωση της παροχής των υπηρεσιών οι οποίες φορολογούνται στον τόπο εγκατάστασης του λήπτη, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 14, ε) κατά το χρόνο που έχει συμφωνηθεί η καταβολή κάθε δόσης σε περίπτωση παροχής υπηρεσιών, για τις οποίες η αντιπαροχή καταβάλλεται περιοδικά, στ) κατά τη λήξη κάθε ημερολογιακού έτους, προκειμένου για υπηρεσίες οι οποίες φορολογούνται στον τόπο εγκατάστασης του λήπτη, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 14, εφόσον πρόκειται για υπηρεσίες που παρέχονται συνεχώς και η παροχή τους συνεχίζεται και μετά τη λήξη του ημερολογιακού έτους και δεν έχουν οριστεί ή πραγματοποιηθεί τμηματικές καταβολές έναντι λογαριασμού ή πληρωμές στη διάρκεια της περιόδου παροχής τους, ζ) κατά το χρόνο είσπραξης της αντιπαροχής, στην περίπτωση παράδοσης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών που πραγματοποιούνται ύστερα από επιταγή δημόσιας αρχής ή στο όνομά της ή σε εκτέλεση νόμου. Στο άρθρο 30 Ν. 2859/2000 ορίζει: 1. Ο υποκείμενος δικαιούται να εκπέσει, από τον φόρο που αναλογεί στις ενεργούμενες από αυτόν πράξεις παράδοσης αγαθών, παροχής υπηρεσιών και ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών, το φόρο με τον οποίο έχουν επιβαρυνθεί η παράδοση αγαθών και η παροχή υπηρεσιών που έγιναν σ' αυτόν και η εισαγωγή αγαθών, που πραγματοποιήθηκε από αυτόν, καθώς και το φόρο που οφείλεται για τις ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών που πραγματοποιήθηκαν από αυτόν. 2. Δικαίωμα έκπτωσης του φόρου παρέχεται επίσης στον υποκείμενο κατά το μέρος που τα αγαθά ή οι υπηρεσίες χρησιμοποιούνται: α) για την πραγματοποίηση στο εξωτερικό των δραστηριοτήτων που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 4, εφόσον αυτές θα παρείχαν δικαίωμα έκπτωσης του φόρου, αν είχαν πραγματοποιηθεί στο εσωτερικό της χώρας, β) για την παροχή υπηρεσιών και την παράδοση αγαθών που απαλλάσσονται από τον φόρο, σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων λ' και λγ' της παραγράφου

1 του άρθρου 22, αντίστοιχα, 4. Δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης του φόρου με τον οποίο έχουν επιβαρυνθεί οι δαπάνες: γ) δεξιώσεων, ψυχαγωγίας και φιλοξενίας γενικά, δ) στέγασης, τροφής, ποτών, μετακίνησης και ψυχαγωγίας για το προσωπικό ή τους εκπροσώπους της επιχείρησης.

Στο άρθρο 34 παρ.1 ορίζει ότι: << 1. Με την επιφύλαξη των σχετικών με την παραγραφή διατάξεων ο φόρος επιστρέφεται εφόσον: α) καταβλήθηκε στο Δημόσιο εξ αρχής αχρεώστητα ή β) το αχρεώστητο προκύπτει από επιγενόμενο λόγο στις κάτωθι περιπτώσεις: i) προκύπτει ως πιστωτικό υπόλοιπο το οποίο δεν μεταφέρεται σε επόμενη περίοδο για έκπτωση ή σε περίπτωση μεταφοράς του η έκπτωση δεν κατέστη δυνατή ή, ii) αφορά πράξεις, που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 30, καθώς και πράξεις για τις οποίες με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών προβλέπεται αναστολή καταβολής του φόρου ή οφείλεται σε διαφορά συντελεστών εκροών – εισροών ή iii) αφορά αγαθά επένδυσης, που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 33.

Τέλος στο άρθρο 35 του ν. 2859/2000 – Υπόχρεοι στο φόρο (όπως ΙΣΧΥΕΙ ΑΠΟ 01/01/2010) ορίζει ότι: 1. Για την παράδοση αγαθών, την ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών, υπόχρεοι στο φόρο είναι: α) ο εγκατεστημένος στο εσωτερικό της χώρας υποκείμενος στο φόρο, για τις ενεργούμενες απ' αυτόν πράξεις, για τις οποίες ο τόπος φορολογίας βρίσκεται στο εσωτερικό της χώρας, 1α) Για την εφαρμογή της παραγράφου 1, ένας υποκείμενος στον φόρο που έχει μόνιμη εγκατάσταση στο εσωτερικό της χώρας, θεωρείται ως υποκείμενος στον φόρο μη εγκατεστημένος στο εσωτερικό της χώρας όταν πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) πραγματοποιεί φορολογητέα παράδοση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών στο εσωτερικό της χώρας, β) η ενδεχόμενη εγκατάσταση που ο προμηθευτής ή ο παρέχων διατηρεί στο εσωτερικό της χώρας, δεν παρεμβαίνει στην εν λόγω παράδοση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών.

Επειδή, με την απόφαση του ΣτΕ 404/2012 σκέψη 5, κρίθηκαν τα εξής:

5. Επειδή, κατά την έννοια του άρθρου 27 παρ. 2 (περ γ) και 3, 28 παρ. 1 και 29 παρ. 4 του ν. 1642/1986, ο υποκείμενος σε ΦΠΑ επιτηδευματίας που είναι εγκατεστημένος σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΚ ήδη ΕΕ) έχει δικαίωμα επιστροφής του ΦΠΑ που επιβάρυνε τα αγαθά και τις υπηρεσίες που δέχθηκε στην Ελλάδα και τα οποία χρησιμοποίησε για την παροχή σε λήπτη εγκατεστημένο στην Ελλάδα υπηρεσιών του άρθρου 12 παρ. 3 του ίδιου νόμου, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι υπηρεσίες επεξεργασίας στοιχείων ή παροχής πληροφοριών, εφ' όσον δεν έχει μόνιμη εγκατάσταση και στην Ελλάδα. Περαιτέρω, σύμφωνα με τις αυτές ανωτέρω διατάξεις, ο επιτηδευματίας που έχει έδρα σε άλλο κράτος μέλος της ΕΚ και ενεργεί στην Ελλάδα αποκλειστικά φορολογητέες πράξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 12, δεν αποκτά άνευ ετέρου και εκ μόνου του λόγου τούτου μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, διαφορετική από την έδρα του, παρά μόνο αν η παρουσία της επιχείρησής του στην Ελλάδα εμφανίζει τουλάχιστον μια ελάχιστη συνοχή, αν δηλαδή διατηρεί στην Ελλάδα σε μόνιμη βάση το ανθρώπινο και τεχνικό δυναμικό που είναι αναγκαίο για την παροχή των συγκεκριμένων υπηρεσιών (πρβλ ΔΕΚ απόφαση της 4.7.1985, C-168/84, GUNTER BERKHOLZ κατά FINANZAMT HAMBURG - MITTE - ALTSTADT, σκ. 18, απόφαση της 17.7.1997, 17ης Ιουλίου 1997. C- 190/95 ARO Lease BV κατά Inspecteur van de Belastingdienst Grote Ondernemingen te Amsterdam, σκ. 16-20). Εξ άλλου, για να κριθεί αν έχει αποκτήσει μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, οι πράξεις του που σε οικονομικό επίπεδο συνιστούν ενιαία υπηρεσία λαμβάνονται υπ' όψη ενιαίως. Επομένως, αν μια επιχείρηση, στα πλαίσια του εσωτερικού καταμερισμού των εργασιών της, καταμήσει βοηθητικές ή υποστηρικτικές εργασίες, για τις οποίες δεν διαθέτει η ίδια το αναγκαίο ανθρώπινο δυναμικό, και αναθέσει, υπεργολαβικώς, την άσκησή τους σε άλλη επιχείρηση, οι εργασίες αυτές, οι οποίες δεν έχουν οικονομική αυτοτέλεια, διότι δεν συνιστούν αφ' εαυτών σκοπό για τους πελάτες, αλλά μέσο για να λάβουν και να χρησιμοποιήσουν την κύρια υπηρεσία, αντιμετωπίζονται ως τμήμα της κύριας παροχής (πρβλ αποφάσεις της 27.10.2005, C-41/04, Levob Verzekeringen BV και OV Bank NV κατά Staatssecretaris van Financiën, σκ. 20-22, της 25.2.1999, C-349/96, Card Protection Plan Ltd (CPP) κατά Commissioners of Customs & Excise, σκ. 30-31, C-472/03, Staatssecretaris van Financiën κατά Arthur Andersen & Co. Accountants c.s., ιδίως σκ. 37-38, πρβλ και της 12.5.2005, C-452/03, RAL (Channel Islands) Ltd, RAL Ltd, RAL Services Ltd, RAL Machines Ltd κατά Commissioners of Customs & Excise). Για τον λόγο αυτό, οι επιχειρήσεις και το ανθρώπινο και τεχνικό δυναμικό διά του οποίου παρέχονται οι εν λόγω παρεπόμενες υπηρεσίες, εφ' όσον λειτουργούν ως υπεργολάβος ή βοηθός εκπληρώσεως ή συνεργάτης του παρόχου της κύριας παροχής και είναι στην διάθεσή του κατά τρόπο μόνιμο και διαρκή και όχι απλώς ευκαιριακό, αποτελούν δεδομένα που λαμβάνονται και αυτά υπ' όψιν, για να κριθεί αν ο πάροχος της κύριας υπηρεσίας έχει αποκτήσει μόνιμη εγκατάσταση στον τόπο παροχής της υπηρεσίας (πρβλ ΔΕΚ απόφαση της 20.2.1997 C-260/95, Commissioners of Customs & Excise κατά DFDS A/S),

δηλαδή, επί παροχής υπηρεσιών του αρθ. 12 παρ. 3, στον τόπο εγκατάστασης του λήπτη της υπηρεσίας (εν προκειμένω στην Ελλάδα).

Επειδή, με την απόφαση του ΣτΕ 1062/2019, σκέψη 9 κρίθηκαν τα εξής:

9. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση προβάλλεται ακόμη ότι κατ' εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 34 παρ. 2-3 του Κώδικα Φ.Π.Α. και 2 παρ. 1 εδ. λ της κυρωθείσας με το ν.δ. 2731/1953 σύμβασης Ελλάδας-Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς και με πλημμελή αιτιολογία, κρίθηκε ότι η αναιρεσίβλητη αλλοδαπή εταιρεία, η οποία είχε μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα μέσω της αντιπροσώπου της, ..., δεν διέθετε τέτοια. Ενόψει της παραγράφου 3 του άρθρου 53 του π.δ. 18/1989 διατυπώνεται ο ισχυρισμός ότι επί του ζητήματος αυτού δεν υφίσταται νομολογία. Ο ισχυρισμός αυτός είναι βάσιμος, καθόσον κατά τον χρόνο άσκησης της κρινόμενης αίτησης (30-11-2012) δεν υφίστατο νομολογία επί αυτού τούτου του κρίσιμου νομικού ζητήματος. Πράγματι, με τη ΣτΕ 404/2012 (7μ.) είχε κριθεί τότε συντρέχει περίπτωση μόνιμης εγκατάστασης κατά την έννοια των προαναφερόμενων διατάξεων του ν. 1642/1986 που αντιστοιχούν στις ως άνω διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α., δίχως όμως να αντιμετωπισθεί το ζήτημα της επιρροής του ορισμού της έννοιας αυτής από διατάξεις συμβάσεων αποφυγής διπλής φορολογίας μεταξύ των κρατών μελών. Συνεπώς, ο λόγος είναι παραδεκτός. Περαιτέρω, η ανωτέρω κρίση του διοικητικού εφετείου, δεν είναι νόμιμη, προεχόντως γιατί, καθ' ο μέρος αυτή καθ' εαυτή η παρουσία της αναιρεσίβλητης και η ανάπτυξη κύκλου εργασιών στην ελληνική αγορά υπηρετείται από την οργανωτική δομή και τα μέσα της εταιρείας «.....», που έχουν τεθεί κατά τρόπο διαρκή στη διάθεσή της στο πλαίσιο της μεταξύ τους σύμβασης και η χρήση των οποίων αποτελεί την αναγκαία και επαρκή υλική προϋπόθεση για τη διενέργεια από την αναιρεσίβλητη φορολογητέων πράξεων με αντισυμβαλλόμενους ελληνικές τουριστικές επιχειρήσεις ή καταναλωτές, η τελευταία, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στην σκέψη 6, έχει αποκτήσει εγκατάσταση στην Ελλάδα μέσω της ..., δεν ασκεί δε επιρροή ούτε ο τόπος στον οποίο παρέχει η αναιρεσίβλητη τις υπηρεσίες της προς τους αντισυμβαλλόμενους της Έλληνες καταναλωτές, ούτε αν οι συμβάσεις με ελληνικές επιχειρήσεις ή καταναλωτές υπογράφονται από την ίδια ή την ..., ούτε ο τόπος που δηλώνεται στο κείμενο της σύμβασης ως τόπος σύναψης αυτής. Τούτο δε πέραν του ότι το διοικητικό εφετείο εσφαλμένα απέβλεψε για τον ορισμό της έννοιας της μόνιμης εγκατάστασης στο άρθρο 2 της διμερούς σύμβασης μεταξύ Ηνωμένου Βασιλείου και Ελλάδος περί φορολογίας εισοδήματος, και ανεξάρτητα από το ότι, στην περίπτωση που, τελικά, οι προωθητικές ενέργειες της «.....» είχαν ως αποτέλεσμα τη σύναψη συμβάσεων μεταξύ της αναιρεσίβλητης και ελληνικών ξενοδοχειακών μονάδων για τη συμμετοχή των τελευταίων στο «πρόγραμμα ανταλλαγών» της αναιρεσίβλητης, τότε οι υπηρεσίες ανταλλαγής χρονομεριστικής χρήσης, που αφορούν τα εν λόγω ακίνητα, έχουν ως τόπο παροχής την Ελλάδα (βλ. απόφαση ΔΕΚ της 03.09.2009 στην υπόθεση C-37/08, RCI Europe κατά Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs). Βασίμως λοιπόν (ανεξαρτήτως ειδικότερων επιχειρημάτων) το αναιρεσίβλητο Δημόσιο προβάλλει με την κρινόμενη αίτηση ότι το διοικητικό εφετείο εσφαλμένα ερμήνευσε και εφήρμοσε την έννοια της μόνιμης εγκατάστασης κατά το άρθρο 34 παρ. 3 του Κώδικα Φ.Π.Α.

Επειδή, στη προκειμένη περίπτωση, η προσφεύγουσα ημεδαπή εταιρεία με την επωνυμία «.....» και το διακριτικό τίτλο ....., η οποία εδρεύει στην Αθήνα επί της οδού .....ΚΑΙ..... Τ.Κ. ...., αρ. ....), και αντικείμενο δραστηριότητας την υπό κρίση διαχειριστική περίοδο, την προώθηση, ανάπτυξη και τεχνική υποστήριξη του παγκόσμιου συστήματος κρατήσεων .....στην Ελλάδα, η Ολλανδική εταιρεία με την επωνυμία «.....» και το διακριτικό τίτλο “.....”, (κωδικός της σελίδας 3 του διαγράμματος διάρθρωσης του Ομίλου [371,357]) που εδρεύει στην Ολλανδία (.....) και η εταιρεία του Ηνωμένου Βασιλείου με την επωνυμία <<.....>> (κωδικός της σελίδας 3 του διαγράμματος διάρθρωσης του Ομίλου [467,458]), η οποία εδρεύει στο ..... και η οποία είναι μοναδική εταίρος στο κεφάλαιο της προσφεύγουσας, είναι και οι τρεις (3) θυγατρικές εταιρείες ενός παγκόσμιου Ομίλου, που έχει έδρα, όπως βεβαιώνεται στη σχετική έκθεση ελέγχου, βάσει των διαγραμμάτων διάρθρωσης του Ομίλου του διαγράμματος διάρθρωσης του ομίλου (κωδικός [620 και 650]) που τέθηκαν στη διάθεση του ελέγχου από την προσφεύγουσα, τις νήσους ..... και τις και .....

Ειδικότερα, η Ολλανδική εταιρεία ..... ασχολείται με την παροχή υπηρεσιών κρατήσεων χρησιμοποιώντας το “ Παγκόσμιο Σύστημα Διανομής ” (<<Υπηρεσίες>>), το οποίο διευκολύνει τα

ταξιδιωτικά γραφεία και άλλους Οργανισμούς, που χρησιμοποιούν το εν λόγω Σύστημα, να πραγματοποιούν κρατήσεις με συμμετέχουσες εταιρείες, όπως είναι οι αεροπορικές εταιρείες και άλλοι πάροχοι που σχετίζονται με ταξιδιωτικές υπηρεσίες.

Στο πλαίσιο της ως άνω δραστηριότητάς της, η Ολλανδική εταιρεία συνήψε Σύμβαση (<<ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ>>) με την προσφεύγουσα, με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01-01-2012 και σύμφωνα με την οποία ανέθεσε στην τελευταία, ως διανομέα της, την προώθηση, διανομή, παροχή και υποστήριξη στην Περιοχή, δηλαδή στην Ελλάδα, του παραπάνω Παγκόσμιου Συστήματος Διανομής, του οποίου η ηλεκτρονική τράπεζα πληροφοριών (server), βρίσκεται στην πόλη Ατλάντα της Πολιτείας της Γεωργίας των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής.

Όπως ορίζεται στην ισχύουσα, κατά τον κρίσιμο χρόνο, Σύμβαση ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΠΑΡΟΧΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

α) Η ..... παρέχει δια του παρόντος στην ..... και η ..... αποδέχεται το δικαίωμα να προωθεί, προάγει, διανέμει, προμηθεύει και υποστηρίζει τις Υπηρεσίες με οποιοδήποτε σήμα υπηρεσιών, εμπορικό σήμα και εμπορικό όνομα το οποίο μπορεί να έχει η ..... β) ... η ..... παρέχει στην ..... μια μη αποκλειστική, άνευ δικαιωμάτων (royalties) άδεια εντός της επικρατείας για να: i) προβάλλει τις Υπηρεσίες σε τοπικούς ταξιδιωτικούς παράγοντες να με σκοπό να τους παρακινεί να υπογράψουν Συμφωνητικά Συνδρομής, ii) να χορηγεί περαιτέρω άδεια σε ταξιδιωτικό πράκτορα: Α) το λογισμικό της ....., Β) την πρόσβαση και χρήση των Παγκόσμιων Συστημάτων Διανομής της ....., και Γ) το δικαίωμα πρόσβασης και χρήσης των Προϊόντων ΙΙΙ) να χορηγεί περαιτέρω άδεια σε συνδρομητές το λογισμικό τρίτων υπό τον όρο ... ότι έχει πάρει γραπτή έγκριση από την ..... προτού χορηγηθεί μία τέτοια υπό-άδεια, και iv) να διανέμει Υλικό σε ..... σχετικά με την χρήση των Υπηρεσιών, v) να χρησιμοποιεί το Διαφημιστικό Υλικό με αποκλειστικό σκοπό την προώθηση των Υπηρεσιών στην Περιοχή και μόνο σύμφωνα με τις οδηγίες της ..... και να κάνει αντίγραφα του Διαφημιστικού Υλικού μόνο αν τούτο επιτραπεί ρητά από την ....., vi) να χρησιμοποιεί τα Εγχειρίδια Οδηγιών αποκλειστικά για την κατανόηση των Υπηρεσιών, και vii) να χρησιμοποιεί τα Υλικά Εκπαίδευσης αποκλειστικά για την εκπαίδευση του προσωπικού του, των Εκπαιδευτών και των προσδοκώμενων και υφισταμένων Συνδρομητών στη χρήση των Υπηρεσιών και να κάνει αντίγραφα των Υλικών Εκπαίδευσης μόνο για το σκοπό της εν λόγω εκπαίδευσης. Επίσης σύμφωνα με τη ίδια σύμβαση στο κεφάλαιο 3. Μάρκετινγκ των υπηρεσιών. α) Η ..... θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια να προάγει, προωθήσει, διανείμει, διαφημίσει και γενικά να δημιουργήσει ζήτηση για τις Υπηρεσίες στην επικράτεια, β) Η ..... θα διασφαλίσει ότι πριν από τη χρήση των Υπηρεσιών όλοι οι Συνδρομητές θα έχουν υπογράψει και επιστρέψει στην ..... ένα Συμφωνητικό Συνδρομητού, το οποίο θα είναι σε μορφή που θα υποδείξει η ..... ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ. α) Η ..... αναλαμβάνει να υπογράψει Συμφωνητικά Συνδρομητών σύμφωνα με τον τύπο που παρέχεται από την ....., υπό τον όρο ότι θα μεταφραστούν στην γλώσσα που χρησιμοποιείται από την ..... στην Περιοχή. β) Η ..... αναλαμβάνει να βοηθήσει τους Συνδρομητές στην Περιοχή με οποιοδήποτε τρόπο σύμφωνα με τα πρότυπα που θα γίνονταν γενικά αποδεκτά από χρήστες ενός CRS. γ)

.....Περαιτέρω, στο κεφάλαιο 5. Αντιπαροχή. Α) Λαμβάνοντας υπόψη ότι η ..... προωθεί, προάγει, διανέμει, υποστηρίζει και προμηθεύει τις Υπηρεσίες που κατονομάζονται εδώ για τη διάρκεια του παρόντος Συμφωνητικού, η ..... θα καταβάλει στη ..... Αμοιβή Προώθησης ... ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΕΙΣ. α) ... β) Επί μηνιαίας βάσεως η ..... θα εκδίδει ένα νόμιμο τιμολόγιο προς την ..... για μηνιαία Αμοιβή Προώθησης. Επίσης, στο με τίτλο «ΦΟΡΟΙ» κεφάλαιο 8 της αυτής σύμβασης παροχής υπηρεσιών προώθησης, που υπογράφηκε μεταξύ της προσφεύγουσας και της αλλοδαπής εταιρείας ....., ρητά ορίζεται ότι: α) κάθε μέρος ρητά ευθύνεται για την καταβολή των δικών του φόρων ... β) τα πληρωτέα ποσά δεν περιλαμβάνουν ΦΠΑ ή άλλους αναλογούντες φόρους ή τέλη... και γ) αν οποιοδήποτε ποσό ΦΠΑ υπολογιστεί από οιαδήποτε σχετική αρχή που είναι υπεύθυνη για τον ΦΠΑ στη χώρα στην οποία αυτές οι υπηρεσίες παρέχονται, τότε η ....., με την παραλαβή ενός νόμιμου τιμολογίου φόρου από την ....., θα καταβάλει στην ..... το ποσό του ΦΠΑ. Περαιτέρω, στο κεφάλαιο ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9. «ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ» αναφέρεται ότι α) Η ..... θα προμηθεύει την ..... με αντίγραφα αναπαραγόμενα στην αγγλική σε σχέση με τις Υπηρεσίες και τους τρόπους με τους οποίους οι Υπηρεσίες μπορούν να είναι προσβάσιμες, όπως Διαφημιστικά Υλικά, Υλικά και Εγχειρίδια Οδηγιών, όπως απαιτείται για να μπορέσει η ..... να προωθήσει, προάγει, διανείμει, προμηθεύσει και υποστηρίξει τις Υπηρεσίες στην επικράτεια. Όπως, δε, προκύπτει από το περιεχόμενο των ως άνω συμφωνητικών Συνδρομητών - που τέθηκαν υπόψη και του ελέγχου η μεν προσφεύγουσα αναλάμβανε τη συνδεσιμότητα του λογισμικού της Ολλανδικής εταιρείας ..... στους υπολογιστές των Συνδρομητών – ταξιδιωτικών πρακτόρων, την εκπαίδευση του προσωπικού τους και την τεχνική υποστήριξη του Συστήματος, ενώ, οι τελευταίοι, κατά τη διάρκεια περιόδου ισχύος των ως άνω Συμφωνητικών

Συνδρομητών, η οποία καλείτο περίοδος τιμολόγησης απόδοσης, αναλάμβαναν να πετύχουν ένα συγκεκριμένο αριθμό κρατήσεων, με τη συμφωνία να παρέχεται έκπτωση στις τυπικές χρεώσεις τους εάν αυτοί πετύχαιναν τον αριθμό αυτό, ενώ για κάθε κράτηση κάτω από το επίπεδο τιμολόγησης απόδοσης, συμφωνήθηκε να καταβάλλεται ένα ποσό από τον Συνδρομητή – τουριστικό πράκτορα στην προσφεύγουσα. Η τελευταία δεν εισέπραττε καμία αμοιβή από τους Συνδρομητές – ταξιδιωτικούς πράκτορες ούτε προμήθεια από τις αεροπορικές εταιρείες για τις κρατήσεις των θέσεων και τις πωλήσεις των αεροπορικών εισιτηρίων που διενεργούνταν μέσω του Συστήματος ....., αλλά, κατά τα συμφωνηθέντα στην προεκτεθείσα από 01/01/2012 Σύμβαση, ελάμβανε από την Ολλανδική εταιρεία ..... μία αμοιβή προώθησης, η οποία υπολογιζόταν με τη μέθοδο cost plus (τιμολόγηση με περιθώριο κέρδους επί του κόστους).

Ο έλεγχος αφού έλαβε υπόψη του ότι η προσφεύγουσα εταιρεία έχει 1) αναλάβει έναντι της Ολλανδικής εταιρείας “.....” την υποχρέωση προώθησης, ανάπτυξης και υποστήριξης στην Ελλάδα, ενός διεθνούς αυτοματοποιημένου συστήματος (CRS), το οποίο επεξεργάζεται τα δεδομένα κρατήσεων και άλλα δεδομένα και μέσω του οποίου πραγματοποιούνται αγορές αεροπορικών εισιτηρίων και κρατήσεις θέσεων και το οποίο έχει την ικανότητα να εκτελεί παρόμοιες λειτουργίες σχετικά με υπηρεσίες που αφορούν ξενοδοχεία, ενοικιάσεις αυτοκινήτων, καθώς και άλλες ταξιδιωτικές υπηρεσίες. 2) το ότι τιμολογεί την Ολλανδική εταιρεία, λαμβάνοντας μια αμοιβή προώθησης, η οποία υπολογίζεται με την μέθοδο (cost plus) πλέον περιθωρίου 5%. >~ESKORTH αμοιβή προώθησης υπολογίζεται επί μηνιαίας βάσης, με αναφορά στο κόστος προώθησης που καταγράφεται από την ελεγχόμενη εταιρεία στο Χρηματοοικονομικό Σύστημα της Ολλανδικής εταιρείας ..... 3) αναλαμβάνει με την εν λόγω σύμβαση μια μη αποκλειστική και άνευ δικαιωμάτων (royalties) άδεια να προωθήσει, να διανείμει, να εκπαιδεύσει πελάτες και να υποστηρίξει το παγκόσμιο σύστημα διανομής της “.....”, 4) αναλαμβάνει να βρει ταξιδιωτικούς πράκτορες, με τους οποίους υπογράφει συμφωνητικά συνδρομής, **κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Ολλανδική εταιρεία ....., προς την οποία εκδίδει η προσφεύγουσα τιμολόγια παροχής υπηρεσιών ως αμοιβή προώθησης, έχει μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και, συνεπώς, εφόσον η προσφεύγουσα παρέχει υπηρεσίες σε εταιρεία εγκατεστημένη στο εσωτερικό της χώρας, οι υπηρεσίες αυτές θεωρούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του ν. 2859/2000, φορολογητέες πράξεις και στην αξία των εκδοθέντων τιμολογίων παροχής υπηρεσιών θα έπρεπε να υπολογίζεται ΦΠΑ και να αποδίδεται στο Ελληνικό Δημόσιο.** Κατόπιν των ανωτέρω, ο έλεγχος προσαύξησε τη δηλωθείσα από την προσφεύγουσα αξία των φορολογητέων εκρών ύψους 470.409,22 ευρώ, κατά το ποσό των 10.822.519,09 ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στη συνολική αξία των αναλυτικά αναφερομένων στις σελίδες 29 και 30 της έκθεσης έλεγχου εκδοθέντων από αυτήν τιμολογίων, κατά τη χρήση 2013, προς την αλλοδαπή Ολλανδική εταιρεία και προσδιόρισε την αξία των φορολογητέων εκρών ελέγχου στο ποσό των 11.292.928,31 ευρώ (ήτοι 11.205.433,13 ευρώ με συντελεστή 23% πλέον 87.495,18 ευρώ με συντελεστή 16%), με συνέπεια, αφενός μεν το κατά δήλωση της προσφεύγουσας πιστωτικό υπόλοιπο ΦΠΑ, ποσού 1.968.048,74 ευρώ, να μειωθεί σε 481.481,84 ευρώ και αφετέρου να προκύψει για καταβολή χρεωστικό υπόλοιπο ΦΠΑ, ποσού 1.002.612,48 πλέον πρόσθετων φόρων ύψους 1.028.279,38 ευρώ, λόγω ανακρίβειας της δήλωσης, ήτοι συνολικό ποσό καταβολής 2.030.891,86, το οποίο καταλογίστηκε με τη προσβαλλόμενη πράξη.

Επειδή, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι οι διατάξεις της Διεθνούς Σύμβασης Αποφυγής Διπλής Φορολογίας (ΣΑΔΦ) μεταξύ Ελλάδας και Ολλανδίας υπερισχύουν των διατάξεων του εσωτερικού δικαίου και ως εκ τούτου, το νόμιμο πλαίσιο βάσει του οποίου θα πρέπει να εξεταστεί η ύπαρξη ή μη νόμιμης εγκατάστασης, τίθεται από το άρθρο 5 της εφαρμοστέας Διεθνούς Σύμβασης Αποφυγής Διπλής Φορολογίας (ΣΑΔΦ) μεταξύ Ελλάδας και Ολλανδίας δεν ευσταθεί **διότι ακόμη κι αν ο έλεγχος υιοθετούσε την άποψη της αιτούσας περί μη μόνιμης εγκατάστασης της Ολλανδικής εταιρείας στην Ελλάδα, ο Νόμος 1455/1984 Κύρωση της Σύμβασης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, που υπογράφηκε στην Αθήνα στις 16 Ιούλη 1981 για την αποφυγή της διπλής φορολογίας, ορίζει με το άρθρο 1 τα εξής: Κυρώνεται κι έχει την ισχύ που προβλέπει το άρθρο 28 & 1 του Συντάγματος η Σύμβαση που υπογράφηκε στην Αθήνα στις 16 Ιούλη 1981 μεταξύ των Κυβερνήσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Βασιλείου των Κάτω Χωρών για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής σε σχέση προς τους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου.**

Ως εκ τούτου δεν έχει εφαρμογή ως προς το Φ.Π.Α. Περαιτέρω, επ' αυτού παραπέμπουμε στην με αριθμό 2888/2018 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου..... (σκέψη 6) με την οποία απόφαση απορρίφθηκε ο παραπάνω λόγος που είχε προβάλλει η προσφεύγουσα με την με αριθμό καταχ. ....../24.12.2014) προσφυγή της, στην οποία απόφαση επί λέξει αναφέρεται ότι: «...., η προσφεύγουσα επικαλείται τη διάταξη του άρθρου 5 του ν. 1455/1984 (ως ισχύει κατόπιν της θέσεως σε ισχύ του ν. 3464/2006, φ. Α' 124), με τον οποίο κυρώθηκε η από 16.7.1981 Σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας μεταξύ Ελλάδας και Κάτω Χωρών. Η εν λόγω διάταξη διαλαμβάνει περί της εννοίας του όρου μόνιμης εγκατάστασης για τους σκοπούς της εν λόγω Συμβάσεως, βάσει της ερμηνείας της οποίας η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι εσφαλμένα η φορολογική Αρχή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Ολλανδική εταιρεία διαθέτει μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, δεδομένων και των συμβατικών και εταιρικών σχέσεων μεταξύ της ίδιας και της αλλοδαπής εταιρείας. Όμως, στο άρθρο 2 του Α' Κεφαλαίου, του ως άνω ν. 1455/1984 (φ. Α' 89), ρητά ορίζεται ότι: < 1. Η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται επί των φόρων εισοδήματος και κεφαλαίου των επιβαλλομένων δια λογαριασμό εκάστου εκ των Κρατών ... 4. Η Σύμβαση εφαρμόζεται επίσης και επί παντός ομοίου φόρου ή ουσιαδώς παρόμοιας φύσεως φόρων επιβαλλομένων μεταγενεστέρως επιπροσθέτως, ή αντί των υφισταμένων φόρων ... >>. **Εκ τούτων παρέπεται ότι, στο πεδίο εφαρμογής της ως άνω Σύμβασης εντάσσονται μόνο οι φόροι εισοδήματος και κεφαλαίου και όχι, όπως εσφαλμένα υπολαμβάνει η προσφεύγουσα, οι φόροι καταναλώσεως, οι οποίοι επιρρίπτονται στην κατανάλωση, όπως είναι ο ΦΠΑ, ο οποίος, άλλωστε, δεν υφίστατο στην Ελλάδα κατά το χρόνο κυρώσεως της επίμαχης Σύμβασης, εφόσον εισήχθη το πρώτον το έτος 1987 με το ν. 1642/1986 (φ. Α' 125), ήτοι, τρία (3) περίπου έτη μετά την κύρωση της Σύμβασης, ως υποχρέωση απορρέουσα από τη συνθήκη προσχωρήσεως της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (κύρωση με το ν. 945/1979, φ. Α' 170) και μεταφοράς του Κοινοτικού Κεκτημένου, στο οποίο συμπεριλαμβάνονταν και οι διατάξεις της τότε 6ης Οδηγίας ΦΠΑ (77/388/ΕΟΚ). Εξάλλου, και αν ακόμη υφίστατο τέτοιος φόρος κατά το χρόνο της κύρωσης, δεν θα μπορούσε αυτός να υπαχθεί στη Σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας, ενόψει της ελλείψεως της δυνατότητας των κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να καθορίζουν συμβατικώς ή μονομερώς τα κριτήρια κατανομής της φορολογικής τους αρμοδιότητας, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να εξαλείψουν τη διπλή φορολογία, άπαξ και έχουν ληφθεί μέτρα ενοποίησης ή εναρμόνισης των νομοθεσιών σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. Απόφαση της 23ης Ιανουαρίου 2014 C 164/2012 "DMC Beteiligungsgesellschaft mbH κατά Finanzamt Hamburg-Mitte, σκέψη 47, Απόφαση της 26ης Απριλίου 2012, C578/10 έως C580/10, Van Putten κ.λπ. σκέψη 37), όπως έχει συμβεί αναφορικά με τον ΦΠΑ. Ως εκ τούτου, οι διατάξεις της ως άνω Σύμβασης περί αποφυγής διπλής φορολογίας δεν είναι εφαρμοστέες εν προκειμένω και πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος ο αντίθετος ισχυρισμός της προσφεύγουσας.**

ΕΠΙ ΤΟΥ 2ου ΛΟΓΟΥ

Ο ισχυρισμός, απορρίπτεται ως αβάσιμος, γιατί όπως προβλέπεται από την με ημερομηνία 1.1.2012 σύμβαση παροχής υπηρεσιών προώθησης, που υπογράφηκε μεταξύ της προσφεύγουσας και της αλλοδαπής Ολλανδικής εταιρείας ..... και συγκεκριμένα στο με τον τίτλο «ΦΟΡΟΙ» κεφάλαιο 8γ : ... γ) Αν οποιοδήποτε ποσό ΦΠΑ υπολογιστεί από οιαδήποτε σχετική αρχή που είναι υπεύθυνη για τον ΦΠΑ στη χώρα στην οποία αυτές οι υπηρεσίες παρέχονται, τότε η ....., με την παραλαβή ενός νόμιμου τιμολογίου φόρου από την....., θα καταβάλει στην ..... το ποσό του ΦΠΑ, ενώ αλυσιτελώς προβάλλονται από την προσφεύγουσα λόγοι που ανάγονται σε τυχόν αδυναμία επιστροφής στην Ολλανδική εταιρεία του τυχόν επιρριπτόμενου ποσού ΦΠΑ.

Επειδή, οι διαπιστώσεις του ελέγχου των υπαλλήλων της ΙΖ Δ.Ο.Υ ΑΘΗΝΩΝ, όπως αυτές περιγράφονται αναλυτικά στην από 12.12.2019 Έκθεση Μερικού Ελέγχου Προσδιορισμού Φ.Π.Α, επί της οποίας εδράζεται η προσβαλλόμενη πράξη, κρίνονται βάσιμες αποδεκτές και πλήρως αιτιολογημένες.

Επειδή, επί της ίδιας υπόθεσης της προσφεύγουσας που αφορά τη διαχειριστική περίοδο 2010, έχει εκδοθεί η με αριθμό ...../2018 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου .....(τμήμα 8ο Τριμελές), επί της με αριθμό καταχ. ....../24.12.2014 προσφυγής της η οποία απορρίφθηκε.

Αποφασίζουμε

την απόρριψη της 15/1/2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανούς προσφυγής προσφυγή της εταιρείας με την επωνυμία....., με Α.Φ.Μ:.....

Οριστική φορολογική υποχρέωση του υπόχρεου - καταλογιζόμενο ποσό με βάση την παρούσα απόφαση: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1/1-31/1/2013 ΦΠΑ: α) Φόρος για καταβολή 2.030.891,86 ευρώ β) Πιστωτικό 481.481,84 ευρώ

Η παρούσα απόφαση να κοινοποιηθεί από αρμόδιο όργανο με τη νόμιμη διαδικασία στον υπόχρεο.

Ακριβές Αντίγραφο
Η Υπάλληλος του Τμήματος Διοικητικής Υποστήριξης
ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
Ο ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ

Σ η μ ε ί σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της .

ΔΕΔ Α 1491/2020

Τεκμαρτό εισόδημα από δωρεάν παραχώρηση ακινήτου απο αλλοδαπό νομικό πρόσωπο

Καλλιθέα, 14/07/2020

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει

β. του άρθρου 10 της Δ. ΟΡΓ.Α 1036960 ΕΞ 2017 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ 968 Β'/22.03.2017) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)», όπως αναριθμήθηκε, τροποποιήθηκε και ισχύει

γ. της ΠΟΛ.1064/2017 Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 1440/27-04-2017)

2. Την ΠΟΛ.1069/2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την αριθ. Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ 2759 / τ. Β'/01.09.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».

4. Το άρθρο 6 περ. 4 ΠΝΠ Α' 75/30.3.2020, όπως κυρώθηκε και ισχύει με το άρθρο 1 ν. 4684/2020 και Α.1122/2020 Κοινή Απόφαση Υπουργού Οικονομικών και Διοικητή ΑΑΔΕ.

5. Την από 03/1/2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανή προσφυγή της Κυπριακής εταιρείας με την επωνυμία «.....», η οποία εδρεύει στην..... της ..... οδός ..... αρ. ...., με Α.Φ.Μ. ...., με φορολογικό εκπρόσωπο στην Ελλάδα τον ..... του ..... κάτοικο ..... οδός ..... αρ. ...., με Α.Φ.Μ. ...., κατά των παρακάτω πράξεων του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΦΑΕ ΑΘΗΝΩΝ:

-της υπ' αρ. ..../2019 Οριστικής Πράξης Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος για το οικονομικό έτος 2014 (1/1-31/12/2013).

-της υπ' αρ. ..../2019 Οριστικής Πράξης Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος για το φορολογικό έτος 2014.

- της υπ' αρ. ..../2019 Οριστικής Πράξης Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος για το φορολογικό έτος 2015.
- της υπ' αρ. ..../2019 Οριστικής Πράξης Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος για το φορολογικό έτος 2016.
- της υπ' αρ. ..../2019 Οριστικής Πράξης Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος για το φορολογικό έτος 2017 και τα προσκομιζόμενα έγγραφα.

6. Τις απόψεις της ανωτέρω φορολογικής αρχής.

7.....Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του τμήματος Α1 Επανεξέτασης, όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Ιστορικό

Από το ..... της Γενικής Φορολογικής Διοίκησης διενεργήθηκε στην προσφεύγουσα, με έδρα στην Κυπριακή Δημοκρατία και ιδιοκτήτρια ακινήτων στην Ελλάδα, πλήρης έλεγχος φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογικών αντικειμένων για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013 και για τα φορολογικά έτη 2014 έως 2017.

Τα αποτελέσματα του ελέγχου, σχετικά με τη φορολογία Εισοδήματος αποτυπώθηκαν στην από 06.11.2019 έκθεση μερικού ελέγχου.

Σύμφωνα με την έκθεση, διαπιστώθηκαν τα εξής:

Η προσφεύγουσα με το υπ' αρ. ..../2011 συμβόλαιο της Συμβολαιογράφου ..... του ..... απέκτησε την πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή σε ποσοστό 75% (3/4) ενός οικοπέδου, το οποίο βρίσκεται στη θέση «.....» του Δήμου ....., της Περιφερειακής ενότητας ....., Περιφέρειας ..... της Περιφέρειας του Κτηματολογικού Γραφείου και Ειρηνοδικείου ..... συνολικής έκτασης 16.188,67 τ.μ. καθώς και των εντός αυτού υπαρχόντων κτισμάτων, ήτοι α) του κτιρίου 1 διώροφου, το οποίο χρησιμοποιείται ως παραδοσιακό ξενοδοχείο Α τάξεως, εμβαδού του ισογείου 222,76 τ.μ. και του ορόφου 161,76 τ.μ., β) του κτιρίου 2 διώροφου, το οποίο χρησιμοποιείται ως παραδοσιακό ξενοδοχείο Α τάξεως, εμβαδού του ισογείου 67,77 τ.μ. και του ορόφου 48,98 τ.μ. γ) του κτιρίου 3 διώροφου, το οποίο χρησιμοποιείται ως παραδοσιακό ξενοδοχείο Α τάξεως, εμβαδού του ισογείου 83,95 τ.μ. και του ορόφου 63,71 τ.μ. δ) ενός εργαστηρίου ζαχαροπλαστικής, ε) μιας ξύλινης αγροτικής αποθήκης και στ) μιας αγροτικής αποθήκης με δύο μαγγανοπήγαδα, μια στέρνα, εσπεριδοειδή και ελιές.

Η εκμετάλλευση του παραδοσιακού ξενοδοχείου Α τάξης γινόταν (και πριν την αγορά), από τους..... και .....

Στη συνέχεια μεταξύ της προσφεύγουσας, ιδιοκτήτριας πλέον του ως άνω ακινήτου και των ως άνω ατόμων που λειτουργούν το Ξενοδοχείο συνήφθησαν οι από 24.10.2011, 24.10.2013 και 23.10.2015 **συμβάσεις χρησιδανείων**, που αφορούν τα χρονικά διαστήματα 24.10.2011- 23.10.2013, 24.10.2013 - 22.10.2015 & 23.10.2015 - 24.10.2017 αντίστοιχα, δυνάμει των οποίων συμφωνήθηκε όπως συνεχιστεί από τους ίδιους εκμεταλλευτές η χρησιμοποίηση του χώρου ως Ξενοδοχείου, **άνευ καταβολής χρηματικού ανταλλάγματος**.

Από τον έλεγχο προσδιορίστηκε τεκμαρτό εισόδημα για φορολόγηση, λόγω της δωρεάν παραχώρησης του ακινήτου για τη διαχειριστική περίοδο 2013 και για τα φορολογικά έτη 2014, 2015, 2016 και 2017.

Με βάσει την έκθεση ελέγχου, η αρμόδια Δ.Ο.Υ ΦΑΕ Αθηνών, εξέδωσε τις προσβαλλόμενες πράξεις:

α) την αριθ. ..../2019 Οριστική Πράξη Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος για το οικονομικό έτος 2014 (διαχειριστικό 2013), με την οποία επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα φόρος εισοδήματος ύψους 8.603,64 ευρώ, πλέον πρόστιμα και τόκοι άρθρων 58 & 53 ν.4174/13 8.761,09 ευρώ, ήτοι συνολικό ποσό ύψους 17.364,73 ευρώ.

- β) την αριθ. ..../2019 Οριστική Πράξη Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος για το φορολογικό έτος 2014, με την οποία επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα φόρος εισοδήματος ύψους 3.876,29 ευρώ, πλέον πρόστιμα και τόκοι άρθρων 58 & 53 ν.4174/13 1.162,89 ευρώ, ήτοι συνολικό ποσό ύψους 5.039,18 ευρώ
- γ) την αριθ...../2019 Οριστική Πράξη Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος για το φορολογικό έτος 2015, με την οποία επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα φόρος εισοδήματος ύψους 4.323,56 ευρώ, πλέον πρόστιμα και τόκοι άρθρων 58 & 53 ν.4174/13 2.161,78 ευρώ, ήτοι συνολικό ποσό ύψους 6.485,34 ευρώ
- δ) την αριθ...../2019 Οριστική Πράξη Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος για το φορολογικό έτος 2016, με την οποία επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα φόρος εισοδήματος ύψους 7.720,65 ευρώ, πλέον πρόστιμα και τόκοι άρθρων 58 & 53 ν.4174/13 3.860,33 ευρώ, ήτοι συνολικό ποσό ύψους 8.183,89 ευρώ και ποσό για επιστροφή 3.397,09 ευρώ.
- ε) την αριθ...../2019 Οριστική Πράξη Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος για το φορολογικό έτος 2017, με την οποία επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα φόρος εισοδήματος ύψους 6.603,02 ευρώ, πλέον πρόστιμα και τόκοι άρθρων 58 & 53 ν.4174/13 3.301,51 ευρώ, ήτοι συνολικό ποσό ύψους 9.904,53 ευρώ.

Η προσφεύγουσα, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά την ακύρωση των παραπάνω πράξεων του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΦΑΕ ΑΘΗΝΩΝ, προβάλλοντας τους παρακάτω λόγους:

1. Εσφαλμένος ο υπολογισμός του τεκμαρτού εισοδήματος επί τη βάση του συνόλου του οικοπέδου και όχι βάσει του αντικειμένου του χρησηδανείου.
2. Οι προσβαλλόμενες έχουν εκδοθεί αναρμοδίως κατά χρόνο μετά την πάροδο της προβλεπόμενης στο άρθρο 28 παρ. 2 Ν. 4174/2013

Επί της από 03/1/2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανούς προσφυγής της ....., με Α.Φ.Μ. ...., μετά την μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Επί του 1ου λόγου

Επειδή, με τις διατάξεις των παρ. 1 και 3 του άρθρου 22 του ν. 2238/1994 οριζόταν ότι:

«1. Ακαθάριστο εισόδημα, προκειμένου για οικοδομή που εκμισθώνεται, είναι το μίσθωμα που έχει συμφωνηθεί. Σε περίπτωση που δεν προσάγεται το συμφωνητικό ή άλλο στοιχείο που μπορεί να αποδείξει τη συμφωνία ή αν τα συμφωνητικά ή τα αποδεικτικά στοιχεία που προσάγονται εμφανίζουν μίσθωμα που είναι δυσαναλόγως κατώτερο σε σχέση με τη μισθωτική αξία της οικοδομής, ο προσδιορισμός του εισοδήματος που προκύπτει από αυτή γίνεται αφού αυτή συγκριθεί με άλλες οικοδομές που εκμισθώνονται κάτω από παρόμοιες συνθήκες. Θεωρείται ότι υπάρχει περίπτωση δυσανάλογου μισθώματος, σε σχέση με τη μισθωτική αξία της οικοδομής, όταν η μισθωτική αξία της είναι ανώτερη από το μίσθωμα που δηλώνεται σε ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) τουλάχιστον του μισθώματος αυτού. Ειδικώς, το εισόδημα αυτό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το τριάντισι τοις εκατό (3,5 %) της αξίας του ακινήτου, που εκμισθώνεται και χρησιμοποιείται ως κατοικία, όπως η αξία αυτή προσδιορίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του ν.1249/1982, για τις περιοχές που ισχύει κάθε φορά το σύστημα αυτό. Ο φορολογούμενος μπορεί να αμφισβητήσει τον καθορισμό της μισθωτικής αξίας αυτού του ακινήτου, εφόσον από εξαιρετικούς λόγους, που ανάγονται αποκλειστικά στους παράγοντες που επηρεάζουν τη μισθωτική αξία του, αυτή είναι μικρότερη από το τριάντισι τοις εκατό (3,5%) της πιο πάνω αξίας του. Η επίκληση των λόγων αυτών, καθώς και η προσαγωγή των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων γίνεται με την προσφυγή, η οποία ασκείται από το φορολογούμενο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους...

3. Σε περίπτωση που η οικοδομή χρησιμοποιήθηκε με άλλο τρόπο από τον ιδιοκτήτη, το νομέα, τον επιφανειούχο, τον επικαρπωτή κτλ. ή με τη συγκατάθεση αυτού κατοικήθηκε ή χρησιμοποιήθηκε με άλλο τρόπο από τρίτο, χωρίς αντάλλαγμα, το Ακαθάριστο εισόδημα βρίσκεται ύστερα από τη σύγκρισή της με άλλες οικοδομές που εκμισθώνονται, πάντως το ετήσιο Ακαθάριστο εισόδημα που καθορίζεται με αυτόν τον τρόπο δεν μπορεί να είναι ανώτερο από το πέντε τοις εκατό (5%) ούτε μικρότερο από το τριάντισι τοις εκατό (3,5%) της αξίας του ακινήτου, όπως η αξία αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του ν.1249/1982. Ειδικά, για τις περιοχές που δεν ισχύει το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, το ετήσιο Ακαθάριστο εισόδημα δεν μπορεί να είναι ανώτερο από το τέσσερα τοις εκατό (4%) της πραγματικής αξίας της οικοδομής κατά το χρόνο της φορολογίας. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των τεσσάρων τελευταίων εδαφίων της παραγράφου 1».

Επειδή, με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 2238/1994 οριζόταν ότι:

.....

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 105 του ν. 2238/1994 οριζόταν ότι:

.....

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 39, ορίζεται ότι:

1. Ο όρος «εισόδημα από ακίνητη περιουσία» σημαίνει το εισόδημα, σε χρήμα ή σε είδος, που προκύπτει από την εκμίσθωση ή την ιδιοχρησιμοποίηση ή τη δωρεάν παραχώρηση χρήσης γης και ακινήτων.

Ειδικότερα το εισόδημα αυτό προκύπτει από:

α) Εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης γης ή ακινήτων συμπεριλαμβανομένων των κτιρίων, κατασκευών και κάθε είδους εγκαταστάσεων και εξοπλισμού τους.

β) Εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης μεταλλείων, λατομείων, δασικών και αγροτικών εκτάσεων στις οποίες περιλαμβάνονται λιβάδια, καλλιεργήσιμες γαίες, βοσκήσιμες γαίες, καθώς και κάθε είδους κατασκευές ή εγκαταστάσεις που είναι στην επιφάνεια του εδάφους ή κάτω από αυτή, όπως τα ιχθυοτροφεία, οι λίμνες, οι δεξαμενές, οι πηγές και τα φρέατα.

γ) Εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης από την παραχώρηση χώρου για την τοποθέτηση κάθε είδους διαφημιστικών επιγραφών.

2. Το εισόδημα σε είδος αποτιμάται στην αγοραία αξία.

Το εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση τεκμαίρεται ότι συνίσταται στο τρία τοις εκατό (3%) της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου.

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 45: Σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων υπόκεινται:

α) οι κεφαλαιουχικές εταιρείες που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή,

β) οι προσωπικές εταιρείες που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή,

γ) τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή και στα οποία περιλαμβάνονται και τα κάθε είδους σωματεία και ιδρύματα, με εξαίρεση μόνο τα κάθε είδους έσοδα που πραγματοποιούνται κατά την επιδίωξη της εκπλήρωσης του σκοπού τους, τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο φόρου,

δ) συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών,

ε) κοινωνίες αστικού δικαίου, αστικές κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές εταιρείες, συμμετοχικές ή αφανείς εφόσον ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα,

στ) κοινοπραξίες,

ζ) οι νομικές οντότητες που ορίζονται στο άρθρο 2 του Κ.Φ.Ε. και δεν περιλαμβάνονται σε μια από τις προηγούμενες περιπτώσεις. Στην περίπτωση των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων που τηρούν απλογραφικά βιβλία εφαρμόζονται αποκλειστικά οι διατάξεις του άρθρου 47 του παρόντος Κώδικα.

Επειδή, με τις διατάξεις της ΠΟΛ.1138/2015, με ΘΕΜΑ: Πρόσθετες διευκρινίσεις σχετικά με τη φορολογική μεταχείριση του εισοδήματος αλλοδαπών εταιρειών ιδιοκτησίας ακινήτου στην Ελλάδα, μετά την έναρξη ισχύος των διατάξεων του νέου Κ.Φ.Ε. (ν.4172/2013).

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

ΑΜΕΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

1. Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 68 του ν.4172/2013 ορίζεται, ότι τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες υποχρεούνται να δηλώνουν ηλεκτρονικά όλα τα εισοδήματά τους στη Φορολογική Διοίκηση.

2. Με την ΠΟΛ.1060/2015 εγκύκλιο διευκρινίσθηκε, μεταξύ άλλων, ότι υποχρέωση υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος υφίσταται και στην περίπτωση που τα πιο πάνω νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες δεν αποκτούν εισόδημα.

3. Όσον αφορά στα νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες που δεν έχουν την φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα και αποκτούν εισόδημα από ακίνητη περιουσία στην ημεδαπή, με την ΠΟΛ.1069/2015 εγκύκλιο διευκρινίσθηκε ότι στην περίπτωση που ο αλλοδαπός δικαιούχος νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα είναι κάτοικος χώρας με την οποία η Ελλάδα έχει συνάψει Σύμβαση για την αποφυγή διπλής φορολογίας, εφαρμογή θα έχουν οι διατάξεις της αντίστοιχης Σύμβασης που ισχύει. Έτσι, ακόμα και όταν το εισόδημα από ακίνητα χαρακτηρίζεται ως εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα με βάση την εσωτερική νομοθεσία της χώρας πηγής του εισοδήματος, όπως συμβαίνει στην περίπτωση της Ελλάδας, το εισόδημα από ακίνητα εξακολουθεί να φορολογείται στην ώρα πηγής (Ελλάδα), όπως ορίζει το εσωτερικό δίκαιο, σύμφωνα με το αντίστοιχο άρθρο περί εισοδήματος από ακίνητη περιουσία των ΣΑΔΦ (συνήθως το άρθρο 6 των εν λόγω συμβάσεων) και το άρθρο περί φορολόγησης κερδών επιχειρήσεων (συνήθως το

άρθρο 7 των εν λόγω συμβάσεων), χωρίς να εξετάζεται αν υπάρχει μόνιμη εγκατάσταση του αλλοδαπού δικαιούχου στην Ελλάδα ή όχι.

Στην περίπτωση που αλλοδαπός δικαιούχος νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα είναι κάτοικος χώρας με την οποία η Ελλάδα δεν έχει σε ισχύ σύμβαση για την αποφυγή διπλής φορολογίας, τότε ο εν λόγω αλλοδαπός αποκτά εκ της εκμεταλλεύσεως του ακινήτου μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του ν. 4172/2013.

Και στις δυο παραπάνω περιπτώσεις ο αλλοδαπός δικαιούχος για το εισόδημά του αυτό φορολογείται, ως εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 47 και 58 του ν.4172/2013 και για το σκοπό αυτό υποβάλλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος με τις διατάξεις του άρθρου 68 του ίδιου ως άνω νόμου.

4. Επίσης, με το αριθ. ΔΕΑΦΒ 1053891 ΕΞ2015/21.4.2015 έγγραφό μας έχει γίνει δεκτό, ότι στην περίπτωση που η αλλοδαπή εταιρία ιδιοκτησίας ακινήτου στην Ελλάδα είναι κάτοικος χώρας με την οποία η Ελλάδα έχει συνάψει σύμβαση για την αποφυγή διπλής φορολογίας και το εισόδημα από ακίνητα φορολογείται στη χώρα πηγής (Ελλάδα) χωρίς να εξετάζεται αν υπάρχει μόνιμη εγκατάσταση του αλλοδαπού δικαιούχου στην Ελλάδα ή όχι, η αλλοδαπή εταιρία φορολογείται στην Ελλάδα ανάλογα με τη νομική της μορφή και την κατηγορία των βιβλίων που τηρεί (παρ. 1 άρθρου 58 και παρ. 1 και 2 άρθρου 71 ν. 4172/2013).

5. Κατόπιν των ανωτέρω, με την παρούσα διευκρινίζονται τα ακόλουθα:

α) Αλλοδαπά νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες κερδοσκοπικού χαρακτήρα που αποκτούν στην Ελλάδα εισόδημα από ακίνητη περιουσία, ανεξάρτητα από το αν αποκτούν ή όχι μόνιμη εγκατάσταση στη χώρα μας, εκπέμπουν το σύνολο των δαπανών τους με τις προϋποθέσεις που ορίζονται με τις διατάξεις των άρθρων 22 και 23 του ν. 4172/2013 (σχετ. η αριθ. ΠΟΛ.1113/2015 εγκύκλιος μας).

β) Για τον υπολογισμό, από 1.1.2014 και μετά, των φορολογικών αποσβέσεων των ακινήτων στην Ελλάδα των πιο πάνω προσώπων και λόγω της αλλαγής του τρόπου διενέργειας των αποσβέσεων από τα πρόσωπα αυτά, δεδομένου ότι πλέον το εισόδημά τους από ακίνητη περιουσία αποτελεί εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 47 του ν.4172/2013, λαμβάνεται το κόστος κτήσης ή κατασκευής του ακινήτου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 24 του ν.4172/2013, ανεξάρτητα από το χρόνο απόκτησης ή κατασκευής αυτού, δηλαδή είτε αποκτήθηκε / κατασκευάστηκε πριν από την 1.1.2014 είτε μετά την ημερομηνία αυτή.

Ως κόστος κτήσης / κατασκευής λαμβάνεται αυτό που προκύπτει από τα τηρούμενα βιβλία, ενώ σε περίπτωση που δεν υπήρχε υποχρέωση τήρησης βιβλίων λαμβάνεται το τίμημα, όπως προκύπτει από τον τίτλο με τον οποίο αποκτήθηκε το σχετικό ακίνητο, ή από οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο (παραστατικά, κ.λπ.) σε περίπτωση κατασκευής του ακινήτου.

Επισημαίνεται ότι για τον υπολογισμό των κατά τα ανωτέρω αποσβέσεων λαμβάνονται υπόψη οι αποσβέσεις που αναλογούν στα προηγούμενα της έναρξης ισχύος του ν. 4172/2013 έτη (διαχειριστικές περιόδους) και θα είχαν πραγματοποιηθεί αν τα εν λόγω πρόσωπα εξέπιπταν φορολογικές αποσβέσεις, υπολογιζόμενες εξωλογιστικά με βάση τους συντελεστές που ίσχυαν κατά τα έτη αυτά (περ. στ' παρ.1 άρθρου 31 ν.2238/1994), ώστε το συνολικό ποσό των φορολογικών αποσβέσεων να μην υπερβαίνει το κόστος κτήσης / κατασκευής του ακινήτου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 24 του ν. 4172/2013 και την ΠΟΛ.1073/2015 εγκύκλιό μας.

Κατά τα λοιπά ισχύουν οι οδηγίες που έχουν δοθεί με την ΠΟΛ.1073/2015 εγκύκλιο, με την οποία κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 24 του ν.4172/2013 περί φορολογικών αποσβέσεων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων.

γ) Τέλος, ως προς την υποχρέωση υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του άρθρου 68 του ν. 4172/2013, αυτή υποβάλλεται ακόμα και όταν τα πιο πάνω πρόσωπα δεν αποκτούν εισόδημα από ακίνητη περιουσία στην Ελλάδα ή αποκτούν εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση του ακινήτου τους στη χώρα μας. Ειδικά για την περίπτωση της ιδιοχρησιμοποίησης, εκπίπτει το τεκμαρτό μίσθωμα κατά το μέτρο που δεν υπερβαίνει το τρία τοις εκατό (3%) επί της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου, με βάση τις διατάξεις της περ. η' του άρθρου 23 του ν.4172/2013 και όσα έχουν γίνει δεκτά με την ΠΟΛ.1069/2015 εγκύκλιό μας.

Επί του 2ου Λόγου

Επειδή, οι προβαλλόμενοι ισχυρισμοί περί ακυρότητας των προσβαλλόμενων πράξεων λόγω υπέρβασης της προθεσμίας έκδοσης των καταλογιστικών πράξεων που αναφέρεται στο άρθρο 28 του ν. 4174/2013, τυγχάνουν απορριπτέοι καθόσον οι προθεσμίες που αναφέρονται στις διατάξεις του άρθρου αυτού για τη δράση της Διοίκησης είναι αναμφιβόλως ενδεικτικές, σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 5 του Κώδικα

Διοικητικής Διαδικασίας, διότι δεν χαρακτηρίζονται ρητά από τον νόμο ως αποκλειστικές ούτε προκύπτει από τις σχετικές διατάξεις διαφορετική βούληση του νομοθέτη, αλλά περιέχουν έντονη υπόδειξη προς την Διοίκηση να ολοκληρώσει τις σχετικές διαδικασίες μέσα σε σύντομο, και πάντως εύλογο, χρόνο (βλ. σχετ. και ΣτΕ 483/2011 σκ. 7, πρβλ. ΣτΕ 3762/2009 σκ. 9).

Κατά συνέπεια, η υπέρβαση των προθεσμιών αυτών δεν δημιουργεί οπωσδήποτε ακυρότητα των επίδικων καταλογισμών, αφού η αρμόδια φορολογική αρχή έδρασε εντός ευλόγου χρόνου. Εξάλλου, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα εταιρεία δεν αποδεικνύει τη συγκεκριμένη βλάβη που αυτή υπέστη από τις ως άνω επικαλούμενες από την ίδια πλημμέλειες, οι οποίες μάλιστα δεν μπορούν να αποκατασταθούν διαφορετικά παρά μόνο με ακύρωση των προσβαλλόμενων πράξεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 79 παρ. 6 περ. β του Κ.Δ.Δικ., οι σχετικοί λόγοι της υπό κρίση προσφυγής είναι απορριπτέοι ως αλυσιστελώς προβαλλόμενοι.

Επειδή, οι διαπιστώσεις, όπως αυτές καταγράφονται στην από 06.11.2019 Έκθεση Μερικού Ελέγχου Εισοδήματος των ελεγκτών ..... επί της οποίας εδράζονται οι υπό κρίση προσβαλλόμενες πράξεις, κρίνονται βάσιμες, αποδεκτές και πλήρως αιτιολογημένες, η υπό κρίση ενδικοφανής προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολο της.

Αποφασίζουμε

Την απόρριψη από 03/1/2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανή προσφυγή της Κυπριακής εταιρείας με την επωνυμία «.....», με Α.Φ.Μ. ....

Οριστική φορολογική υποχρέωση του υπόχρεου - καταλογιζόμενο ποσό με βάση την παρούσα εισήγηση:

ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Χρήση 2013: 17.364,73 ευρώ

Φορολογικό έτος 2014:5.039,18 ευρώ

Φορολογικό έτος 2015:6.485,34 ευρώ

Φορολογικό έτος 2016:8.183,89 ευρώ

Φορολογικό έτος 2017:9.904,53 ευρώ

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στον υπόχρεο.

Ακριβές Αντίγραφο
Η Υπάλληλος του Τμήματος Διοικητικής Υποστήριξης
ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΥ
ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ Ο ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της

ΔΕΔ Α 1702/2020

Δεν εκπίπτει ο ΦΠΑ για εργασίες ευρείας και γενικευμένης ανακαίνισης οι οποίες προσαυξάνουν την αξία του ακίνητου, εφόσον η μίσθωση είναι μικρότερη των 9 ετών.

Καλλιθέα 08/09/2020

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170).

β. Του άρθρου 11 της Δ. ΟΡΓ. Α 1036960 ΕΞ 2017/10.03.2017 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ 968 Β'/22.03.2017) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)»

- γ. Της ΠΟΛ 1064/12.04.2017 Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.
2. Την ΠΟΛ 1069/04-03-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.
3. Την Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ Β' 2759/1.9.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».
4. Τις διατάξεις του άρθρου έκτου, παράγραφος 4, της από 30/03/2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ Α' 75) όπως κυρώθηκε με το ν. 4684/2020 (ΦΕΚ Α' 86), όπως τροποποιήθηκε με την Α 1122/2020 Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 2088/31-05-2020).
5. Τη με ημερομηνία κατάθεσης 29/01/2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανή προσφυγή της εταιρείας « », ΑΦΜ: με έδρα στην , επί της οδού , ΤΚ , κατά της υπ' αριθ /2019 Οριστικής Πράξης Διορθωτικού Προσδιορισμού Φ.Π.Α. του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΙΓ' ΑΘΗΝΩΝ, φορολογικής περιόδου 01/01-30/09/2018 και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα
6. Την υπ' αριθ /2019 Οριστική Πράξη Διορθωτικού Προσδιορισμού Φ.Π.Α. του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΙΓ' ΑΘΗΝΩΝ, φορολογικής περιόδου 01/01-30/09/2018 της οποίας ζητείται η ακύρωση καθώς και την από 24/12/2019 έκθεση μερικού φορολογικού ελέγχου ΦΠΑ Ν. 2859/2000.
7. Τις απόψεις της ανωτέρω φορολογικής αρχής.
8. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α1 Επανεξέτασης όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης

Επί της με ημερομηνία κατάθεσης 29/01/2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανούς προσφυγής εταιρείας « », ΑΦΜ: , η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα και μετά την μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Με την υπ' αριθμ /2019 Οριστική Πράξη Διορθωτικού Προσδιορισμού Φ.Π.Α φορολογικής περιόδου 01/01-30/09/2018, του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΙΓ' ΑΘΗΝΩΝ, απορρίφθηκε η υπ' αριθ /2018 αίτηση της προσφεύγουσας για επιστροφή πιστωτικού υπολοίπου Φ.Π.Α. ύψους 38.000,00€ και προσδιορίστηκε το προς έκπτωση πιστωτικό υπόλοιπο του 3ου τριμήνου 2018, στο ποσό των 6.873,28€, έναντι του δηλωθέντος ποσού ύψους 10.062,59€.

Η ως άνω διαφορά ΦΠΑ προέκυψε από το πόρισμα της από 24/12/2019 Έκθεσης Μερικού Φορολογικού Ελέγχου ΦΠΑ της Δ.Ο.Υ. ΙΓ' ΑΘΗΝΩΝ, κατόπιν του ελέγχου που διενεργήθηκε βάσει της με αριθμ. /2019 εντολής μερικού φορολογικού ελέγχου ΦΠΑ του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΙΓ' ΑΘΗΝΩΝ.

Σύμφωνα με το ως άνω πόρισμα, ο έλεγχος απέρριψε το ως άνω αίτημα, καθώς διαπίστωσε μεταξύ άλλων ότι:

1. Η προσφεύγουσα εκμισθώνει για πρώτη φορά το 2014 εκθεσιακό χώρο σε κτίριο επί της οδού και προέβη άμεσα σε εργασίες ευρείας και γενικευμένης ανακαίνισης οι οποίες προσαυξάνουν την αξία του ακινήτου και ότι οι εργασίες αυτές, σύμφωνα δε, με το άρθρο 34 του ν.2859/2000, αποτελούν αγαθά επένδυσης που κατασκευάζονται από την προσφεύγουσα σε ακίνητο που δεν της ανήκει κατά κυριότητα ούτε έχει τη χρήση του ακινήτου αυτού για χρονικό διάστημα τουλάχιστον εννέα χρόνων.
2. Το 2014 η προσφεύγουσα καταχώρησε στα τηρηθέντα βιβλία της δυο παραστατικά και συγκεκριμένα:
  - Το Τ.Π.Υ /2014 εκδόσεως, ΑΦΜ.:, καθ. αξίας 80.000,00€ πλέον ΦΠΑ 18.400,00€, με αιτιολογία ανακαίνιση κτιρίου οδός και
  - Το Τ.Π.Υ /2014 εκδόσεως, ΑΦΜ.:, καθ. αξίας 65.470,00€ πλέον ΦΠΑ 15.018,10€, με αιτιολογία ανακαίνιση κτιρίου οδός

Η προσφεύγουσα εταιρεία με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή ζητά την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης, προβάλλοντας τους κάτωθι ισχυρισμούς:

- Σύμφωνα με την παράγραφο 22/101 του Προεδρικού Διατάγματος 1123/1980 Γενικού Λογιστικού Σχεδίου μη ορθά ο έλεγχος δεν δέχτηκε να εκπέσει το ΦΠΑ των υπ' αριθ. /2014 και /2014 Τ.Π.Υ. εκδόσεως, ΑΦΜ: καθ. Αξίας 80.000,00 ευρώ πλέον Φ.Π.Α. 18.400,00 ευρώ και 65.470,00 ευρώ πλέον Φ.Π.Α. 15.058,10 ευρώ, αντίστοιχα, με αιτιολογία «ανακαίνιση κτιρίου οδός».
- Προς επίρρωση του ισχυρισμού της επικαλείται την με αριθ. 1755/2019 απόφαση της ΔΕΔ καθώς και την ΠΟΛ1005/2005 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.
- Η ελεγκτική αρχή δεν υπέδειξε ως είχε υποχρέωση, σύμφωνα με το άρθρο 64 του ν.4174/2013, ότι οι σχετικές δαπάνες των τιμολογίων /2014 και /2014 συντέλεσαν στην προσαύξηση της αξίας κτήσεως των πάγιων περιουσιακών στοιχείων (σχετ. ΣΤΕ 2581/1994).

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 30§1 «Δικαίωμα έκπτωσης του φόρου» του ν.2859/2000 ορίζεται ότι:

«1. Ο υποκείμενος δικαιούται να εκπέσει, από το φόρο που αναλογεί στις ενεργούμενες από αυτόν πράξεις παράδοσης αγαθών, παροχής υπηρεσιών και ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών, το φόρο με τον οποίο έχουν επιβαρυνθεί η Παράδοση αγαθών και η Παροχή υπηρεσιών που έγιναν σε αυτόν και η εισαγωγή αγαθών, που πραγματοποιήθηκε από αυτόν, καθώς και το φόρο που οφείλεται για τις ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών που πραγματοποιήθηκαν από αυτόν.

Η έκπτωση αυτή παρέχεται κατά το μέρος που τα αγαθά και οι υπηρεσίες χρησιμοποιούνται για την πραγματοποίηση πράξεων που υπάγονται στο φόρο.

Ειδικά για τα ακίνητα που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς αναστολής της παραγράφου 4α του άρθρου 6, το δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών, που προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 31, αναστέλλεται καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου της παραγράφου 4α του άρθρου 6. Ειδικά, για τα αγαθά επένδυσης, το δικαίωμα έκπτωσης κρίνεται οριστικά κατά το χρόνο έναρξης χρησιμοποίησης των αγαθών αυτών.

Στην περίπτωση που αγαθά επένδυσης χρησιμοποιούνται, τόσο για τους σκοπούς των δραστηριοτήτων του υποκειμένου στο φόρο, όσο και για ιδιωτική χρήση του ίδιου ή του προσωπικού του, ή, γενικότερα για σκοπούς άλλους από της επιχείρησης, ο Φ.Π.Α. που βαρύνει τις δαπάνες που συνδέονται με τα επενδυτικά αυτά αγαθά εκπίπτει μόνο κατ' αναλογία του ποσοστού της χρησιμοποίησης τους για τους σκοπούς των δραστηριοτήτων της επιχείρησης.

Οι μεταβολές στην αναλογία χρήσης των αγαθών επένδυσης που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο λαμβάνονται υπόψη υπό τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 31 και 33.»

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 33§§1, 2, 4 «Διακανονισμός εκπτώσεων» του ν.2859/2000 ορίζεται ότι:

«1. Η έκπτωση του φόρου που ενεργείται με βάση τις υποβαλλόμενες δηλώσεις ΦΠΑ, υπόκειται σε τελικό διακανονισμό σύμφωνα με τα συνολικά στοιχεία της διαχειριστικής περιόδου, εφόσον: α) η έκπτωση αυτή είναι μεγαλύτερη ή μικρότερη από εκείνη που είχε δικαίωμα να ενεργήσει ο υποκείμενος στο φόρο, β) μετά την υποβολή των ανωτέρω δηλώσεων ΦΠΑ, έγιναν μεταβολές που δεν είχαν ληφθεί υπόψη για τον καθορισμό του ποσού των εκπτώσεων, ιδίως στην περίπτωση έκπτωσης στο τίμημα ή ακύρωσης αγορών. Δεν ενεργείται διακανονισμός σε περιπτώσεις καταστροφής, απώλειας ή κλοπής που αποδεικνύονται ή δικαιολογούνται, καθώς και σε περιπτώσεις χορήγησης δώρων μέχρις αξίας 10 ευρώ και δειγμάτων τα οποία διατίθενται για το σκοπό της επιχείρησης.»

Οι διακανονισμοί που αφορούν εκπτώσεις που διενεργήθηκαν σε μία διαχειριστική περίοδο περιλαμβάνονται σε δήλωση ΦΠΑ που υποβάλλεται το αργότερο μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του τέταρτου μήνα από το τέλος της διαχειριστικής περιόδου.[...]

2. Ειδικά για τα αγαθά επένδυσης, η έκπτωση του φόρου που ενεργήθηκε υπόκειται σε πενταετή διακανονισμό με αφετηρία το έτος χρησιμοποίησής τους.

Ο διακανονισμός ενεργείται κάθε έτος για το ένα πέμπτο (1/5) του φόρου που επιβάρυνε το αγαθό, ανάλογα με τις μεταβολές του δικαιώματος έκπτωσης.»

Για τα ακίνητα, η μίσθωση των οποίων υπάγεται στο φόρο, κατόπιν της επιλογής που προβλέπεται στην περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 8, η έκπτωση του φόρου που ενεργήθηκε υπόκειται σε δεκαετή διακανονισμό με αφετηρία το έτος χρησιμοποίησής τους. Ο διακανονισμός ενεργείται κάθε έτος για το ένα δέκατο του φόρου που επιβάρυνε το αγαθό, ανάλογα με τις μεταβολές του δικαιώματος έκπτωσης.

Το ποσό του φόρου που εναπομένει για διακανονισμό κατά το χρόνο άσκησης της επιλογής φορολόγησης, διακανονίζεται με βάση συνολική περίοδο δέκα ετών.[...]

4. Ως αγαθά επένδυσης, για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, θεωρούνται: α) Τα ενσώματα αγαθά, που ανήκουν κατά κυριότητα στην επιχείρηση και τίθενται από αυτή σε διαρκή εκμετάλλευση, καθώς και τα κτίσματα ή άλλου είδους κατασκευές που κατασκευάζονται από την υποκείμενη στο φόρο επιχείρηση σε ακίνητο που δεν ανήκει κατά κυριότητα σε αυτήν, αλλά έχει, βάσει οποιασδήποτε έννομης σχέσης, τη χρήση του ακινήτου αυτού, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον εννέα χρόνων. Αν κατά τη διάρκεια του πενταετούς διακανονισμού λήξει η χρήση του ακινήτου, στο οποίο κατασκευάστηκαν τα ανωτέρω κτίσματα ή άλλου είδους κατασκευές, ενεργείται εφάπαξ διακανονισμός κατά τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου 3. Στην αξία των αγαθών επένδυσης δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες επισκευής και συντήρησης.[...]

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 34§§1 «Επιστροφή του φόρου» του ν.2859/2000 ορίζεται ότι: «1. Με την επιφύλαξη των σχετικών με την Παραγραφή διατάξεων ο φόρος επιστρέφεται εφόσον: α) καταβλήθηκε στο Δημόσιο εξαρχής αχρεώστητα ή

β) το αχρεώστητο προκύπτει από επιγενόμενο λόγο στις κάτωθι περιπτώσεις:

ί) προκύπτει ως πιστωτικό υπόλοιπο το οποίο δεν μεταφέρεται σε επόμενη περίοδο για έκπτωση ή σε περίπτωση μεταφοράς του η έκπτωση δεν κατέστη δυνατή ή,»

ii) αφορά πράξεις, που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 30, καθώς και πράξεις για τις οποίες με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών προβλέπεται αναστολή καταβολής του φόρου ή οφείλεται σε διαφορά συντελεστών εκρών- εισρών ή

iii) αφορά αγαθά επένδυσης, που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 33."

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ορίζεται ότι, προκειμένου για αγαθά επένδυσης ορισμένων βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων, αντί έκπτωσης ή επιστροφής του φόρου παρέχεται δικαίωμα αναστολής της πληρωμής του ή ρυθμίζεται με άλλο τρόπο.

Με τις ίδιες αποφάσεις ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την άσκηση του δικαιώματος αυτού.»

Επειδή, σύμφωνα με τις αρχές τις λογιστικής όπως καταγράφονται στο Ε.Γ.Λ.Σ. (Π.Δ. 1123/1980) στην παρ 2.2.101 ορίζεται ότι:

«2.2.101 Επέκταση, προσθήκη, βελτίωση, συντήρηση και επισκευή ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων

1. Επέκταση ή προσθήκη κτιρίου, κτιριακής εγκαταστάσεως και τεχνικού έργου είναι οποιαδήποτε μόνιμη αύξηση του όγκου, του μεγέθους ή της ωφελιμότητάς του, που γίνεται με τη χρησιμοποίηση κατά κανόνα δομικών υλικών.

2. Επέκταση ή προσθήκη μηχανήματος,

3. Βελτίωση ενσώματου πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι κάθε μεταβολή που γίνεται σ' αυτό μετά από τεχνολογική επέμβαση και που έχει ως αποτέλεσμα, είτε την αύξηση του χρόνου της ωφέλιμης ζωής του, είτε την αύξηση της παραγωγικότητάς του, είτε τη μείωση του κόστους λειτουργίας του ή τη βελτίωση των συνθηκών χρησιμοποίησής του.

4. Συντήρηση ενσώματου πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι η τεχνολογική επέμβαση που γίνεται σ' αυτό με σκοπό να διατηρείται στην αρχική του παραγωγική ικανότητα για όσο το δυνατό μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

5. Επισκευή ενσώματου πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι η αντικατάσταση ή επιδιόρθωση μερών αυτού, που έχουν καταστραφεί ή υποστεί βλάβη, με σκοπό την επαναφορά της παραγωγικής του ικανότητας ή των συνθηκών λειτουργίας του στο επίπεδο που ήταν πριν από την καταστροφή ή τη βλάβη.

6. Το κόστος των επεκτάσεων, προσθηκών και βελτιώσεων προσαυξάνει την αξία κτήσεως των πάγιων περιουσιακών στοιχείων και καταχωρείται στους σχετικούς λογαριασμούς των στοιχείων αυτών.

7. Τα έξοδα συντηρήσεως και επισκευής των πάγιων περιουσιακών στοιχείων είναι κόστος τρέχουσας μορφής και καταχωρούνται στους οικείους λογαριασμούς εξόδων κατ' είδος της ομάδας 6.

2.2.102 Οι αποσβέσεις των πάγιων περιουσιακών στοιχείων

I. Εννοιολογικοί προσδιορισμοί

1. Απόσβεση είναι η χρονική κατανομή της αποσβεστέας αξίας του πάγιου περιουσιακού στοιχείου, που υπολογίζεται με βάση την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του και, συνακόλουθα, η λογιστική απεικόνιση και ο καταλογισμός της σε καθεμία χρήση. Οι αποσβέσεις κάθε χρήσεως βαρύνουν το λειτουργικό κόστος, ή απευθείας τα αποτελέσματα χρήσεως όταν πρόκειται για αποσβέσεις που δεν ενσωματώνονται στο

λειτουργικό κόστος. Το ποσό της ετήσιας αποσβέσεως αντιπροσωπεύει τη μείωση της αξίας του πάγιου στοιχείου, που επέρχεται λόγω της χρήσεώς του, της παρόδου του χρόνου και της οικονομικής του απαξιώσεως.

2. Αποσβέσιμο πάγιο περιουσιακό στοιχείο είναι το ενσώματο ή άυλο πάγιο στοιχείο που αποκτάται από την οικονομική μονάδα για διαρκή παραγωγική χρήση και έχει ωφέλιμη διάρκεια ζωής περιορισμένη, πάντως μεγαλύτερη από ένα έτος.

3. Ωφέλιμη διάρκεια ζωής είναι, είτε η χρονική περίοδος κατά την οποία υπολογίζεται ότι το αποσβέσιμο πάγιο στοιχείο θα χρησιμοποιείται παραγωγικά από την οικονομική μονάδα, είτε η ολική ποσότητα παραγωγής ή το ολικό έργο το οποίο αναμένεται να επιτύχει η οικονομική μονάδα από το πάγιο αυτό στοιχείο (π.χ. ωφέλιμη διάρκεια ζωής μηχανήματος μετρημένη σε παραγωγικές ώρες).

4. Αποσβεστέα αξία ενός αποσβέσιμου πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι το ιστορικό κόστος του ή άλλο ποσό που αντικατέστησε νομότυπα το ιστορικό κόστος (π.χ. αξία αναπροσαρμογής που επιβλήθηκε από το νόμο ή αξία που έχει προκύψει από εκτίμηση λόγω συγχωνεύσεως), μειωμένο κατά την υπολειμματική αξία του, εφόσον αυτή είναι αξιόλογη. Αν η υπολειμματική αξία δεν είναι αξιόλογη, δε λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό της αποσβεστέας αξίας. Η κρίση για την αξιολόγηση αυτή αφήνεται στην οικονομική μονάδα.

5. Υπολειμματική αξία ενός αποσβέσιμου πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία του, που υπολογίζεται να πραγματοποιηθεί κατά το τέλος της ωφέλιμης διάρκειας της ζωής του ».

Επειδή με την ΠΟΛ 1005/14.1.2005 Εκπιπόμενες δαπάνες από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων με βάση διοικητικές λύσεις και τη δικαστηριακή νομολογία, αποφασίστηκε:

«

ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΘΗΚΩΝ-ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ - ΕΠΙΣΚΕΥΩΝ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ

Δαπάνες επισκευής και συντήρησης

Η δαπάνη ελαιοχρωματισμού σε μισθωμένο ακίνητο, θεωρείται εργασία συντήρησης και εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της μισθώτριας επιχείρησης, κατά το χρόνο της πραγματοποίησής της. (1096966/10887/Β0012/23-1-1998)

Δαπάνες βελτιώσεων και προσθηκών

1. Οι δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων που πραγματοποιούν οι επιχειρήσεις σε μισθωμένα ακίνητα αποσβένονται ισόποσα, από τα ακαθάριστα έσοδα των χρήσεων που διαρκεί η μίσθωση, αρχής γενομένης της απόσβεσης από το χρόνο έναρξης της χρησιμοποίησης των πραγματοποιηθεισών προσθηκών και βελτιώσεων. Κατά το πρώτο έτος υπολογίζονται αποσβέσεις για τους μήνες χρησιμοποίησης των ακινήτων. (1119476/10030/Β0012/4-4-2000), (1019284/10154/Β0012/19-2-2001).

2. Οι δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων που πραγματοποιούν οι επιχειρήσεις σε μισθωμένα ακίνητα αποσβένονται ισόποσα, από τα ακαθάριστα έσοδα των χρήσεων που διαρκεί η μίσθωση. Στη περίπτωση δε που η μίσθωση λυθεί πριν από το συμφωνημένο χρόνο, το αναπόσβεστο υπόλοιπο των πιο πάνω δαπανών εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της χρήσης μέσα στην οποία λύθηκε αυτή. (1031863/10408/Β0012/28-3-2000)

3. Οι δαπάνες βελτίωσης (γυψοσανίδες, ηλεκτρική εγκατάσταση κτλ.) που πραγματοποίησε επιχείρηση σε μισθωμένο ακίνητο, εκπίπτουν ισόποσα από τα ακαθάριστα έσοδα των χρήσεων που διαρκεί η μίσθωση. Στη περίπτωση όμως που ο ετήσιος συντελεστής απόσβεσης ο οποίος προκύπτει με αυτόν τον τρόπο, είναι μικρότερος από αυτόν που ορίζεται με το π.δ. 299/2003 για το συγκεκριμένο πάγιο στοιχείο, τότε εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο προεδρικό αυτό διάταγμα. (1097309/10832 ΠΕ/Β0012/7-3-2002)

4. Οι δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων που πραγματοποιούν οι επιχειρήσεις σε μισθωμένα ακίνητα και οι οποίες καλύπτονται εν μέρει από τους εκμισθωτές, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα κατά το μέρος που τελικά επιβαρύνονται οι ίδιοι, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις της περ. ιγ' της παρ. 1 του άρθρου 31 του ΚΦΕ (1044117/10653/Β0012/19-5-2005) (ΠΟΛ.1028/2006)».

Επειδή στο παράρτημα Α του Ν.4308/2014 (Ε.Λ.Π.) ορίζεται ως βελτίωση παγίου μια δαπάνη με σκοπό την επέκταση της ωφέλιμης οικονομικής ζωής ενός παγίου ή/και τη βελτίωση της επίδοσής του, σε σχέση με την κατάσταση του παγίου κατά την αρχική του αναγνώριση. Επειδή στην παρ. 18.1 της Λογιστικής Οδηγίας των Ε.Λ.Π. αναφέρεται:

«18.1.2 Κατά την αρχική αναγνώριση, τα πάγια στοιχεία επιμετρούνται στο κόστος κτήσης. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει κάθε δαπάνη που απαιτείται για να περιέλθει ένα περιουσιακό στοιχείο στην παρούσα κατάσταση ή θέση ή επιδιωκόμενη χρήση. Δηλαδή, περιλαμβάνει το σύνολο των ταμειακών διαθεσίμων ή

ταμειακών ισοδύναμων ή την εύλογη αξία άλλου ανταλλάγματος που δίνεται κατά το χρόνο απόκτησης ή κατασκευής, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο νόμο....

18.1.7 Οι δαπάνες συντήρησης και επισκευής μπορεί να αντιμετωπίζονται ως πάγιο περιουσιακό στοιχείο με βάση τα πραγματικά περιστατικά λαμβάνοντας υπόψη τους σχετικούς εννοιολογικούς ορισμούς. Ιδιαίτερα λαμβάνεται υπόψη το χρονικό διάστημα για το οποίο η τεχνική παρέμβαση έχει επιπτώσεις στη λειτουργία του παγίου (ωφέλιμη οικονομική ζωή), η σημαντικότητα του ποσού και η ανακτησιμότητα της δαπάνης.

Όταν δεν πληρούνται οι σχετικές εννοιολογικές προϋποθέσεις, η σχετική δαπάνη αντιμετωπίζεται ως έξοδο.

18.1.12 Μεταγενέστερα της αρχικής τους αναγνώρισης, τα πάγια περιουσιακά στοιχεία (ενσώματα, βιολογικά, και άυλα -ιδιόκτητα ή μισθωμένα με χρηματοδοτική μίσθωση), δηλαδή σε κάθε ημερομηνία που συντάσσονται χρηματοοικονομικές καταστάσεις, επιμετρώνται στο αρχικό κόστος κτήσης, πλέον των δαπανών βελτίωσης, πλέον των δαπανών επισκευής και συντήρησης (μόνο εφόσον πληρούν τον ορισμό του περιουσιακού στοιχείου), και αφαιρουμένων των προσαρμογών αξίας (αποσβέσεις και απομειώσεις)».

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 33§4 ΦΠΑ, προσδιορίζεται η έννοια των αγαθών επένδυσης για τους σκοπούς του ΦΠΑ. Δηλαδή η έννοια αυτή έχει εφαρμογή μόνο για τις ανάγκες του ΦΠΑ και κατά συνέπεια η έννοια των επενδυτικών αγαθών για τις ανάγκες άλλων νόμων μπορεί να διαφέρει. Ειδικότερα, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, ως αγαθά επένδυσης αναφέρονται τα ενσώματα αγαθά (κινητά ή ακίνητα), που ανήκουν κατά κυριότητα στην επιχείρηση και θέτονται απ' αυτή σε διαρκή εκμετάλλευση (περισσότερες από μια χρήσεις). Επιπλέον ως αγαθά επένδυσης θεωρούνται και τα κτίσματα ή άλλου είδους κατασκευές που κατασκευάζονται από υποκείμενη στο ΦΠΑ επιχείρηση με δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ των εισροών της, σε ακίνητο που δεν ανήκει κατά κυριότητα σε αυτήν αλλά έχει τη χρήση του για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 9 ετών με οποιαδήποτε έννομη σχέση (μίσθωση, παραχώρηση της χρήσης κλπ.) Η παραχώρηση της χρήσης και η χρονική διάρκεια αυτής (9 έτη) αποδεικνύεται με μισθωτήρια συμβόλαια προκειμένου για παραχώρηση της χρήσης με μίσθωση, φέροντα βέβαια χρονολογία από Δημόσια Αρχή. Ακολούθως από την ίδια διάταξη ορίζεται ότι στην αξία τους δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες που γίνονται για την επισκευή και τη συντήρησή τους. Εξ αντιδιαστολής συνάγεται ότι περιλαμβάνονται και προσαυξάνουν την αξία των αγαθών επένδυσης οι δαπάνες που γίνονται για προσθήκες και βελτιώσεις σε αυτά.

Επειδή, με την ΠΟΛ. 1094/1992 με θέμα: «Δικαίωμα έκπτωσης ή επιστροφής ΦΠΑ που επιβάρυνε δαπάνη ανέγερσης κτισμάτων σε μισθωμένο ακίνητο» διευκρινίστηκαν μεταξύ άλλων και σε συνέχεια των οδηγιών που είχαν παρασχεθεί με την εγκύκλιο ΠΟΛ. 1006/1992 με την οποία διευκρινιζόταν ότι η διάρκεια των μισθώσεων μπορεί να είναι και μικρότερη εννέα ετών, ανανεούμενη όμως πριν από τη λήξη της είναι συνολικής διάρκειας, τουλάχιστο, εννέα ετών ότι μπορεί μεν η διάρκεια των μισθώσεων να είναι μικρότερη από τα εννέα έτη, πλην όμως, θα πρέπει κατά το χρόνο γένεσης του δικαιώματος έκπτωσης να συντρέχει η προϋπόθεση αυτή που ορίζεται από το νόμο. Δηλαδή, αν μια αρχική μίσθωση συμφωνείται για χρονική διάρκεια 5 ετών, δεν παρέχεται στο μισθωτή δικαίωμα να ζητήσει επιστροφή του φόρου για τυχόν κατασκευές που πραγματοποίησε στο μισθωμένο ακίνητο κατά την πενταετία αυτή. Εάν, στη συνέχεια και πριν από τη λήξη της αρχικής μίσθωσης, αυτή παραταθεί για άλλα πέντε χρόνια, τότε θα δικαιούται επιστροφής του φόρου που επιβάρυνε τυχόν νέες κατασκευές που πραγματοποίησε κατά το χρόνο της νέας μίσθωσης, γιατί θα ληφθεί υπόψη αθροιστικά και η πρώτη πενταετία της αρχικής μίσθωσης.

Επειδή, εν προκειμένω, διενεργήθηκε μερικός φορολογικός έλεγχος ΦΠΑ σε βάρος της προσφεύγουσας, δυνάμει της με αριθ /2019 εντολής ελέγχου του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΙΓ' ΑΘΗΝΩΝ.

Επειδή, αιτία της ως άνω εντολής αποτέλεσε η με αριθ /2018 αίτηση της προσφεύγουσας για επιστροφή πιστωτικού υπολοίπου Φ.Π.Α. ύψους 38.000,00€ της διαχειριστικής περιόδου 01/01-30/09/2008.

Επειδή, από τον ως άνω έλεγχο προέκυψε, μεταξύ άλλων, ότι η προσφεύγουσα εταιρεία το έτος 2014 καταχώρησε στα τηρηθέντα βιβλία της δυο παραστατικά και συγκεκριμένα:

- Το Τ.Π.Υ /2014 εκδόσεως, ΑΦΜ:, καθ. αξίας 80.000,00€ πλέον ΦΠΑ 18.400,00€, με αιτιολογία ανακαίνιση κτιρίου οδός και
- Το Τ.Π.Υ /2014 εκδόσεως, ΑΦΜ:, καθ. αξίας 65.470,00€ πλέον ΦΠΑ 15.018,10€, με αιτιολογία ανακαίνιση κτιρίου οδός

Επειδή, η προσφεύγουσα συμπεριέλαβε τα ως άνω παραστατικά στις φορολογητέες εισροές και εξέπεσε τον φόρο που αναλογεί στις υποβληθείσες περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ.

Επειδή, από την έκθεση ελέγχου προκύπτει ότι οι ως άνω δαπάνες πραγματοποιήθηκαν στον εκθεσιακό χώρο (υποκατάστημα) που διατηρεί η προσφεύγουσα στη Τον εν λόγω χώρο, η προσφεύγουσα τον έχει μισθώσει δυνάμει του με αριθ /2014 μισθωτηρίου συμβολαίου, με διάρκεια μίσθωσης από 01/04/2014 έως 31/03/2017. Εν συνεχεία, με το από 28/03/2017 τροποποιητικό συμφωνητικό επαγγελματικής μίσθωσης, παρατάθηκε η διάρκεια της μίσθωσης μέχρι την 31/03/2020 (σύνολο 6 χρόνια).

Επειδή, στα κρινόμενα τιμολόγια παροχής υπηρεσιών δεν προσδιορίζονται επακριβώς το είδος και το εύρος των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν για την ανακαίνιση του κτιρίου, ούτε παραπέμπουν σε κάποια σχετική σύμβαση έργου. Ωστόσο, από τα στοιχεία του φακέλου και συγκεκριμένα από το από 23/4/2014 ιδιωτικό συμφωνητικό μεταξύ της προσφεύγουσας και του εκδότη των ως άνω Τ.Π.Υ., ο έλεγχος έκρινε ότι πρόκειται για εργασίες ευρείας και γενικευμένης ανακαίνισης οι οποίες προσαυξάνουν την αξία του ακινήτου.

Επειδή, στις ως άνω εργασίες γενικευμένης ανακαίνισης συνολικής καθαρής αξίας 145.470,00€, η προσφεύγουσα προέβη άμεσα με την ενοικίαση του χώρου (το μισθωτήριο συντάχτηκε στις 26/03/2014 και το ιδιωτικό συμφωνητικό εργασιών στις 23/04/2014) προκειμένου ο χώρος να γίνει συμβατός για να χρησιμοποιηθεί ως εκθεσιακός χώρος.

Επειδή, οι εργασίες αυτές προκειμένου να χαρακτηρισθούν ως αγαθά επένδυσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 του ν.2859/2000, και συνεπώς η προσφεύγουσα να έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ των εισροών της, έπρεπε να πραγματοποιηθούν σε ακίνητο που η προσφεύγουσα έχει τη χρήση του για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 9 ετών με οποιαδήποτε έννομη σχέση (μίσθωση, παραχώρηση της χρήσης κλπ.).

Επειδή, οι διαπιστώσεις του ελέγχου, όπως αυτές καταγράφονται στην από 24/12/2019 οικεία έκθεση μερικού ελέγχου ΦΠΑ της Δ.Ο.Υ. ΙΓ' ΑΘΗΝΩΝ, επί της οποίας εδράζεται η προσβαλλόμενη πράξη, κρίνονται βάσιμες, αποδεκτές και πλήρως αιτιολογημένες, ορθώς ο Προϊστάμενος προέβη στην έκδοση της.

Αποφασίζουμε

Την απόρριψη της με ημερομηνία κατάθεσης 29/01/2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανούς προσφυγής εταιρείας « », ΑΦΜ:

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 01/01 - 30/09/2018

Υπόλοιπο φόρου για έκπτωση
ΒΑΣΕΙ ΕΛΕΓΧΟΥ: 6.873,38 €
Υπόλοιπο φόρου για επιστροφή:
0,00 €

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στον υπόχρεο.

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ
Ακριβές Αντίγραφο
Η Υπάλληλος του Τμήματος Διοικητικής Υποστήριξης

Σημείωση: Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της με υποχρέωση.

ΔΕΔ Α 1782/2020

Στην ανέγερση ακινήτου σε οικόπεδο τρίτου με όρο στο συμφωνητικό την κατεδάφιση του ακινήτου με την λήξη της μίσθωσης δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 41 του ν. 4172/2013

Καλλιθέα, 21/09/2020

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις :

α. Του άρθρου 63 του ν.4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170), όπως ισχύει.

β. Του άρθρου 11 της Δ. ΟΡΓ. Α 1036960 ΕΞ 2017/10-03-2017 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ 968 Β'/22-03-2017) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)».

γ. Της ΠΟΛ 1064/2017 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 1440/27-4-2017). δ. Του άρθρου έκτου, παράγραφος 4, της από 30/03/2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ Α' 75) όπως κυρώθηκε με το ν. 4684/2020 (ΦΕΚ Α' 86), καθώς και της υπ' αριθμ. Α 1122/2020 Απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 2088/31-05-2020)

2. Την ΠΟΛ 1069/4-3-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την υπ' αριθμόν Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30-8-2016 (ΦΕΚ 2759/τ.Β'/01-09-2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών.

4. Την από 30-01-2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανή προσφυγή της με ΑΦΜ , κατοίκου κατά της από 30/12/2019 οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος οικονομικού έτους 2014. του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Ηρακλείου Κρήτης και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα.

5. Την ανωτέρω οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος οικονομικού έτους 2014 του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Ηρακλείου Κρήτης της οποίας ζητείται η ακύρωση, καθώς και την με ημερομηνία θεώρησης 30-12-2019 οικεία έκθεση ελέγχου.

6. Τις απόψεις της ανωτέρω φορολογικής αρχής.

7. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α5 όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της από 30-01-2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανή προσφυγή της με ΑΦΜ , η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα και μετά την μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Με την από 30/12/2019 (άνευ αριθμού πράξης) οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος οικονομικού έτους 2014 (χρήσης 2013), προσδιορίστηκε στην προσφεύγουσα διαφορά φόρου εισοδήματος ποσού 2.505,73€, πλέον πρόσθετος φόρος λόγω ανακρίβειας και λοιπών συμβεβαιούμενων ποσών, ποσού 1.736,00 €,ήτοι συνολικό ποσό καταλογισμού 4.241,73€. Η ανωτέρω προσβαλλόμενη πράξη εδράζεται επί της από 30/12/2019 Έκθεσης Μερικού Φορολογικού Ελέγχου Φορολογίας Εισοδήματος αρθ.21 παρ.1β του ν.2238/1994, της ελέγκτριας της Δ.Ο.Υ. Ηρακλείου.

Ιστορικό

Ο έλεγχος διενεργήθηκε βάσει της με αριθ / 23-1-2019 εντολής ελέγχου. Αιτία του παρόντος ελέγχου ήταν το με αριθ. πρωτ / 18-1-2019 πληροφοριακό δελτίο του Κέντρου Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων. Με αυτό το πληροφοριακό δελτίο γνωστοποιούνταν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. Ηρακλείου ότι μετά από έλεγχο που διεξήγαγε η ανωτέρω Υπηρεσία στην επιχείρηση με Α.Φ.Μ της Δ.Ο.Υ. Ιωνίας Θεσσαλονίκης για τη χρήση 2012 (οικ. Έτος 2013) διαπιστώθηκε ότι με βάση τη με αρ. αρ /30-06-2005 πράξη του συμβολαιογράφου

Θεσσαλονίκης, μισθώθηκε για 30 έτη, γήπεδο εκτός σχεδίου, συνολικής έκτασης 9.210,56 τ.μ. επί της, στο, με σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη κτιρίου καταστήματος υπεραγοράς τροφίμων. Από τα βιβλία και στοιχεία της μισθώτριας επιχείρησης προέκυψε ότι στο συγκεκριμένο γήπεδο που εκμισθώθηκε με βάση την ανωτέρω σύμβαση ανεγέρθηκαν κτίσματα και έγιναν μέχρι 28/02/2013 προσθήκες και βελτιώσεις με δαπάνες του ΜΙΣΘΩΤΗ (Α.Φ.Μ.). Το κόστος των εν λόγω εργασιών ανήλθε έως την 28/2/2013, στο ποσό των 2.404.596,93 ευρώ πλέον ΦΠΑ. Το εν λόγω γήπεδο είναι ιδιοκτησίας της προσφεύγουσας κατά ποσοστό ενός ογδού (1/8) ή έξι τεσσαρακοστών ογδών (6/48).

Η προσφεύγουσα, όπως διαπιστώθηκε από μερικό φορολογικό έλεγχο που διενήργησε η Δ.Ο.Υ. Ηρακλείου Κρήτης βάσει της με αριθμ /23-01-2019 εντολής ελέγχου, εκμίσθωσε στην επιχείρηση με την επωνυμία « » με ΑΦΜ για χρονικό διάστημα 30 ετών, οικόπεδο έκτασης 9.210,56 τμ. επί της, στο Δ.Δ, με σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη κτιρίου καταστήματος υπεραγοράς τροφίμων. Από τον έλεγχο της υπηρεσίας της Δ.Ο.Υ. Ηρακλείου Κρήτης προέκυψε ότι στο συγκεκριμένο γήπεδο που εκμισθώθηκε με βάση την ανωτέρω σύμβαση ανεγέρθηκαν κτίσματα και έγιναν μέχρι και 28-2-2013 προσθήκες και βελτιώσεις με δαπάνες της μισθώτριας επιχείρησης με ΑΦΜ

Εν συνεχεία, υποβλήθηκε την 18/03/2019 στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. Ηρακλείου, υπόμνημα υπογεγραμμένο από τους, (προσφεύγουσα) και ως ιδιοκτήτρια στο εν λόγω ακίνητο και ως εγγύτερος συγγενής (κόρη) της αποθανούσας

Στο παραπάνω υπόμνημα αναφερόταν ως ιστορικό το συμβολαιογραφικό μισθωτήριο (αριθμός-συμβολαιογράφος -ιδιοκτήτες- θέση -μισθώτρια εταιρία).

Επίσης, αναλύονταν διάφοροι όροι του συμβολαιογραφικού μισθωτηρίου ως εξής: - ο όρος του μισθίου περιλαμβάνει τόσο το ακίνητο των εκμισθωτών όσο και το κτίριο που θα κατασκευαστεί από την μισθώτρια εταιρία με όλες τις εγκαταστάσεις, βοηθητικούς χώρους, περιβάλλοντα χώρο, χώρους στάθμευσης. Το κτίριο θα έχει επιφάνεια 1.664,90τ.μ. ισόγειο και 1.664,90 τ.μ. υπόγειο με αποκλειστική χρήση πολυκατάστημα υπερτροφίμων. Οι δαπάνες για την ανέγερση των κτιριακών και λοιπών εγκαταστάσεων βαρύνουν την μισθώτρια. -Η διάρκεια της μίσθωσης είναι τριακονταετής δηλ. αρχίζει από 01/07/2005 έως 30/06/2035.

-Το μίσθωμα συμφωνείται στο ποσό των 11.692,57€ μηνιαίως +3,6/100 τέλος χαρτοσήμου, αναπροσαρμοζόμενο ετησίως σε ποσοστό 100/100 του τιμαρίθμου.

Δαπάνες κατανάλωσης ηλ/κό ρεύμα, ύδατος, αποχ. λογ/μοί κοινής ωφέλειας, δημοτικά τέλη βαρύνουν τον μισθωτή, εκτός από το φόρο ακίνητης περιουσίας ή κάθε άλλο φόρο ή τέλος που από τον νόμο βαρύνει τον εκμισθωτή.. -Η συντήρηση-φροντίδα του μισθίου βαρύνει την μισθώτρια...

-Σε περίπτωση καταβολής αποζημίωσης λόγω απαλλοτρίωσης η μισθώτρια καθίσταται δικαιούχος μόνο της αποζημίωσης που αντιστοιχεί στα συστατικά του απαλλοτριωμένου κτίσματος.. Για το υποκείμενο του κτιρίου έδαφος δικαιούχοι αποζημίωσης θα παραμείνουν οι εκμισθωτές.

-απόδοση κτιρίου: κύρια και πρωταρχική υποχρέωση της μισθώτριας ή του τυχόν τρίτου που θα υπεισέλθει στη θέση της είναι να παραδώσει στους συν εκμισθωτές το ακίνητο-γήπεδο ελεύθερο κτισμάτων που θα κατασκευάσει, κατεδαφίζοντας αυτά ολοκληρωτικά και με δικά της έξοδα και απομακρύνοντας τα προϊόντα κατεδάφισης.

Η μισθώτρια κατά την λήξη ή λύση της μίσθωσης και την αποχώρηση της από το μίσθιο, υποχρεούται να καλέσει τους συνεκμισθωτές και να ενημερωθεί από αυτούς γραπτώς, αν επιθυμούν την κατεδάφιση ή την διατήρηση των κτισμάτων στο γήπεδο και να συμμορφωθεί με την επιθυμία και δήλωση των προς αυτή. Οι συνεκμισθωτές διατηρούν το δικαίωμα να αξιώσουν εγγράφως από τη μισθώτρια την παραμονή του συνόλου των κτισμάτων που βρίσκονται στο μίσθιο επωφελεία αυτού και όχι μέρος αυτών, χωρίς δικαίωμα της μισθώτριας για αποζημίωση, αντάλλαγμα ή συμψηφισμό με μισθώματα.

Η μισθώτρια σε κάθε περίπτωση (δηλ. είτε κατεδαφίσει, είτε παραδώσει τα κτίσματα) δικαιούται να αναλάβει τα κινητά πράγματα που έφερε μέσα στο μίσθιο και μπορούν να αφαιρεθούν χωρίς βλάβη των κτιριακών εγκαταστάσεων. Οποιαδήποτε όμως ενδεχόμενη οικονομική επιβάρυνση προκύψει από αυτή τη μεταβίβαση ή την παραμονή των κτισμάτων στο ακίνητο, βαρύνει αποκλειστικά τους συνεκμισθωτές.

Κατόπιν των ανωτέρω, ο έλεγχος της Δ.Ο.Υ. Ηρακλείου προσδιόρισε τεκμαρτό εισόδημα στην προσφεύγουσα, όπως και στους υπόλοιπους ιδιοκτήτες, σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ.1β του ν. 2238/1994 και το γνωστοποίησε σε όλους τους ιδιοκτήτες του ακινήτου.

Με βάση τα παραπάνω, και από τον διενεργηθέντα έλεγχο στις δηλώσεις Ε1 και Ε2 διαπιστώθηκε ότι τα δηλωθέντα εισοδήματα από εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας, που σχετίζονται με το εν λόγω οικοπέδο-γήπεδο, αντιστοιχούν μόνο στο χρηματικό ποσό του ενοικίου που καταβάλει η μισθώτρια επιχείρηση. Από τον έλεγχο στις δηλώσεις Ε9 προκύπτει ότι το εν λόγω οικοπέδο-γήπεδο είναι δηλωμένο από τη χρήση 2012 και εξής με τα αριθμητικά δεδομένα των αρχικών τίτλων.

Ο έλεγχος στηριζόμενος στις παραπάνω διαπιστώσεις επέδωσε το με αρ. πρωτ. /10-12-2019 σημείωμα διαπιστώσεων του άρθρου 28 του ν. 4174/2013 στον εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο της προσφεύγουσας Στο εν λόγω σημείωμα διαπιστώσεων αναφέρεται ότι καταλογίζεται διαφορά τεκμαρτού εισοδήματος από την εκμίσθωση του ακινήτου επί της, ποσού έξι χιλιάδων πεντακοσίων εξήντα ένα και εβδομήντα τριών λεπτών (7.465,67)€. Ταυτόχρονα επιδόθηκε και η αντίστοιχη πράξη προσδιορισμού του φόρου. Η προσφεύγουσα δεν προσήλθε στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. Ηρακλείου, μέχρι και την 31/12/2019 για να αμφισβητήσει τα αποτελέσματα του ελέγχου, οπότε ο έλεγχος προχώρησε στον οριστικό προσδιορισμό φόρου.

Η προσφεύγουσα με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή αιτείται την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης ισχυριζόμενη ότι υπάρχουν δικαστικές αποφάσεις που συνάδουν με την μη εφαρμογή των διατάξεων της παρ.1 του άρθρου 21 στην περίπτωση της.

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 21 «Εισόδημα ειδικών περιπτώσεων» του ν. 2238/1994 (ΦΕΚ Α' 151) ορίζεται ότι: «1. Ως εισόδημα από οικοδομές λογίζεται: ...

β) Η αξία που έχει κατά το χρόνο της ανέγερσης της οικοδομής που ανεγέρθηκε με δαπάνες του μισθωτή σε έδαφος του οποίου την κυριότητα έχει ο εκμισθωτής, αν μετά τη λήξη του χρόνου της μίσθωσης του εδάφους η οικοδομή παραμένει στην κυριότητα του εκμισθωτή. Το ετήσιο εισόδημα εξευρίσκεται με διαίρεση του υπολοίπου, που προκύπτει μετά την αφαίρεση του τυχόν ανταλλάγματος, που έχει ορισθεί στη σύμβαση για τη μεταβίβαση της κυριότητας της οικοδομής, από την αξία αυτής, κατά το χρόνο της ανέγερσής της, σε μέρη ίσα με τον αριθμό των ετών κατά τα οποία διαρκεί η μίσθωση του εδάφους. Ως αξία της οικοδομής που έχει ανεγερθεί σε έδαφος κυριότητας τρίτου λαμβάνεται η πραγματική αξία της οικοδομής, η οποία εξευρίσκεται από τα επίσημα βιβλία και λοιπά στοιχεία εκείνου που ανήγειρε την οικοδομή. Σε περίπτωση που δεν τηρούνται βιβλία ή αυτά που τηρούνται κρίνονται ανεπαρκή ή ανακριβή, καθώς και σε περίπτωση αμφισβήτησης από τον ενδιαφερόμενο της αξίας που υπολογίστηκε με αυτόν τον τρόπο, αυτή καθορίζεται ύστερα από εκτίμηση που ενεργείται από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και σε συνέχεια από τα διοικητικά δικαστήρια.

Οι διατάξεις αυτής της περίπτωσης εφαρμόζονται ανάλογα και για βελτιώσεις ή επεκτάσεις που γίνονται με δαπάνες του μισθωτή σε οικοδομή της οποίας την κυριότητα έχει ο εκμισθωτής, αν μετά τη λήξη του χρόνου της μίσθωσης της οικοδομής οι βελτιώσεις ή επεκτάσεις παραμένουν στην κυριότητα του εκμισθωτή.».

Επειδή, σύμφωνα με την με αριθ. πρωτ. 1051548/1009/A0012/27-6-2007 «Εισόδημα ακινήτων από ανέγερση κτιριακής εγκατάστασης σε έδαφος του εκμισθωτή με δαπάνες του μισθωτή» Απόφαση του ΥΠΟΙΚ. αναφέρεται ότι: «1. Με τις διατάξεις της περίπτ. β' της παραγρ.1 του άρθρου 21 του ν. 2238/1994 ορίζεται ότι ως εισόδημα από οικοδομές λογίζεται και η αξία της οικοδομής που ανεγείρεται με δαπάνες του μισθωτή σε ακίνητο του εκμισθωτή, εφόσον μετά το πέρας της μίσθωσης η ανεγειρόμενη οικοδομή θα παραμείνει στην κυριότητα του εκμισθωτή. Το ίδιο ισχύει και για τις επεκτάσεις και βελτιώσεις που επιφέρει σε μισθούμενη οικοδομή ο μισθωτής, με δικές του δαπάνες, εφόσον αυτές παραμείνουν στην οικοδομή μετά τη λήξη της μίσθωσης.

2. Εξάλλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 22, ακαθάριστο εισόδημα, προκειμένου για οικοδομή που εκμισθώνεται, είναι το μίσθωμα που έχει συμφωνηθεί.

3. Κατά την έννοια της διάταξης αυτής, εισόδημα από εκμισθούμενη οικοδομή αποτελεί και η αξία της ανεγειρόμενης οικοδομής όσο και η αξία των προσθηκών, βελτιώσεων και γενικά διαρρυθμίσεων του ακινήτου που διενεργούνται από το μισθωτή, με βάσει τους όρους της σύμβασης, ή ύστερα από άδεια του ιδιοκτήτη σε αντάλλαγμα της χρήσης του μισθίου, με την προϋπόθεση ότι μετά τη λήξη της μίσθωσης, θα περιέλθουν στον εκμισθωτή, χωρίς αποζημίωση του μισθωτή.

Τούτο, καθόσον τα ανωτέρω προσθέτουν αξία στο ακίνητο και ωφελείται εμμέσως ο εκμισθωτής. (σχετ. το 1122644/2155/Α0012/5.2.97 έγγραφό μας).

4. Σε αντίθετη περίπτωση όμως που με βάση όρο της σύμβασης η οικοδομή που ανεγέρθηκε από τον μισθωτή κατεδαφιστεί μετά τη λήξη της μίσθωσης ή οι προσθήκες και βελτιώσεις της εκμισθούμενης οικοδομής που διενεργούνται από τον μισθωτή αποξηλωθούν μετά το πέρας της μίσθωσης και επανέλθει το μίσθιο στην αρχική του κατάσταση κατά τον χρόνο παράδοσης του στον εκμισθωτή, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της περιπτ.β' της παραγρ.1 του άρθρου 21 του ν.2238/1994.(σχετ. το 1022845/385/Α0012Λ.3.2002 έγγραφό μας).

5. Στην περίπτωση που περιγράφετε στην αίτησή σας φυσικό πρόσωπο, ιδιοκτήτης κατά πλήρη κυριότητα οικοπέδου, το εκμισθώνει σε εταιρεία εκμετάλλευσης ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ. Η μισθώτρια θα αναγείρει τις κτιριακές της εγκαταστάσεις από μπετόν ή σιδηροκατασκευή με δικές της δαπάνες και με ειδικό όρο της σύμβασης μίσθωσης αναλαμβάνει την ευθύνη κατεδάφισης του μετά την λήξη της μίσθωσης και να παραδώσει το οικόπεδο στον ιδιοκτήτη του στην αρχική κατάσταση, όπως το παρέλαβε απ'αυτόν.

6. Απ' όσα αναφέρονται παραπάνω προκύπτει ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν θα έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της περιπτ. β' της παραγρ. 1 του άρθρου 21 του ν.2238/1994, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για οικοδομή από σιδηροκατασκευή, οπότε είναι ευκολότερη η αποξήλωσή της.

Ανεξάρτητα όμως των ανωτέρω, το θέμα αυτό αποτελεί ζήτημα πραγματικό, η επίλυση του οποίου σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση με βάση τα υφιστάμενα στοιχεία (συμβάσεις κ.λ.π.) εναπόκειται στην κρίση του προϊσταμένου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. ή σε περίπτωση αμφισβήτησης, των διοικητικών δικαστηρίων.»

Επειδή, σύμφωνα με το με αριθ. πρωτ.: 1037083/10502/Β0012/20.7.2009 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών αναφέρεται ότι:

«Εφαρμογή των διατάξεων της περ. β' της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του ν. 2238/1994

Σε περίπτωση που μισθώτρια ανώνυμη εταιρεία ανεγείρει κτίριο με δικές της δαπάνες σε οικόπεδο άλλης ανώνυμης εταιρείας, η εκμισθώτρια αποκτά εισόδημα από οικοδομές το οποίο υπόκειται σε φορολογία, έστω και αν συμφωνείται η παράδοση του μισθίου (οικόπεδου) στην αρχική του κατάσταση (μετά την κατεδάφιση των κτισμάτων)

ΘΕΜΑ: Εφαρμογή των διατάξεων της περ. β' της παρ.1 του άρθρου 21 του ν. 2238/1994. ΣΧΕΤ: Η από 07.04.2009 αίτησή σας.

Απαντώντας στη σχετική αίτησή σας, αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Με τις διατάξεις της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 105 του ν.2238/1994 ορίζεται, ότι στα ακαθάριστα έσοδα των νομικών προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 101 (Α.Ε., Ε.Π.Ε. κλπ.) περιλαμβάνεται και το εισόδημα από ακίνητα, όπως αυτό προκύπτει από τις διατάξεις των άρθρων 20, 21 και 22.

2. Περαιτέρω, με τις διατάξεις της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 2238/1994 ορίζεται ότι ως εισόδημα από οικοδομές λογίζεται η αξία που έχει κατά το χρόνο της ανέγερσής της η οικοδομή που ανεγέρθηκε με δαπάνες του μισθωτή σε έδαφος του οποίου την κυριότητα έχει ο εκμισθωτής, αν μετά τη λήξη του χρόνου της μίσθωσης του εδάφους η οικοδομή παραμένει στην κυριότητα του εκμισθωτή. Το ετήσιο εισόδημα εξευρίσκεται με διαίρεση του υπολοίπου, που προκύπτει μετά την αφαίρεση του τυχόν ανταλλάγματος, που έχει οριστεί στη σύμβαση για τη μεταβίβαση της κυριότητας της οικοδομής, από την αξία αυτής, κατά το χρόνο της ανέγερσής της, σε μέρη ίσα με τον αριθμό των ετών κατά τα οποία διαρκεί η μίσθωση του εδάφους. Ως αξία της οικοδομής που έχει ανεγερθεί σε έδαφος κυριότητας τρίτου λαμβάνεται η πραγματική αξία της οικοδομής, η οποία εξευρίσκεται από τα επίσημα βιβλία και λοιπά στοιχεία εκείνου που ανήγειρε την οικοδομή. Οι διατάξεις αυτής της περίπτωσης εφαρμόζονται ανάλογα και για βελτιώσεις ή επεκτάσεις που γίνονται με δαπάνες του μισθωτή της οικοδομής οι βελτιώσεις ή επεκτάσεις παραμένουν στην κυριότητα του εκμισθωτή.

3. Επίσης, με τις διατάξεις του άρθρου 954 του Αστικού Κώδικα ορίζεται, ότι συστατικά του ακινήτου κατά την έννοια του άρθρου 953 είναι και τα μετά του εδάφους στερεά συνδεδεμένα πράγματα, ιδίως οικοδομήματα (τα υπερκείμενα ανήκουν στα υποκείμενα).

4. Από τα ανωτέρω συνάγεται, ότι μετά την ανέγερση της οικοδομής από τη μισθώτρια επιχείρηση, ο εκμισθωτής καθίσταται κύριος και των κτισμάτων και για το λόγο αυτό θεωρείται, ότι αποκτά τεκμαρτό εισόδημα το οποίο υπόκειται σε φορολογία, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 2238/1994. Επομένως, ενδεχόμενη συμφωνία των συμβαλλομένων, ότι με τη λήξη της μίσθωσης, η μισθώτρια επιχείρηση υποχρεούται να παραδώσει το μίσθιο στην αρχική του κατάσταση (δηλαδή με ξήλωση των κτισμάτων με δικές της δαπάνες), δεν επηρεάζει την εφαρμογή των υπόψη διατάξεων, καθόσον ο χρόνος απόκτησης του τεκμαρτού εισοδήματος προηγείται από το χρόνο λήξης της μίσθωσης. Άλλωστε, δε μπορεί να συναρτάται η υπαγωγή σε φορολογία του υπόψη εισοδήματος στο όνομα του οικοπεδούχου από αβέβαια, μελλοντικά και επισφαλή γεγονότα που ενδεχόμενα θα επέλθουν ή όχι κατά τη

λήξη της μακροχρόνιας μίσθωσης, οπότε είναι ενδεχόμενο να έχει παραγραφεί το δικαίωμα του Δημοσίου για επιβολή φόρου.

5. Από τα στοιχεία της σχετικής αίτησής σας προκύπτει, ότι ανώνυμη εταιρεία εκμισθώνει οικόπεδο σε άλλη ανώνυμη εταιρεία, η οποία θα κατασκευάσει στο εν λόγω οικόπεδο ιδιωτικό ΚΤΕΟ και μετά τη λήξη του χρόνου της μίσθωσης θα αποδώσει το μίσθιο στην κατάσταση που το παρέλαβε, χωρίς κτίσματα.

6. Μετά από όλα όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω προκύπτει, ότι σε περίπτωση που η μισθώτρια ανώνυμη εταιρεία ανεγείρει κτίριο με δικές της δαπάνες σε οικόπεδο άλλης ανώνυμης εταιρείας, η εκμισθώτρια αποκτά εισόδημα από οικοδομές το οποίο υπόκειται σε φορολογία, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 2238/1994, έστω και αν συμφωνείται η παράδοση του μισθίου (οικοπέδου) στην αρχική του κατάσταση (μετά την κατεδάφιση των κτισμάτων).».

Επειδή, στην ΠΟΛ.1122/2014 αναφέρεται ότι:

«Σας κοινοποιούμε τις ανωτέρω διατάξεις σχετικά με τη φορολόγηση της υπεραξίας που προκύπτει από μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας από φυσικά πρόσωπα.

1. Με τις διατάξεις του άρθρου 41 του ν. 4172/2013 , επιβάλλεται φόρος υπεραξίας 15% σε φυσικό πρόσωπο που μεταβιβάζει από 1.1.2014 με επαχθή αιτία ακίνητη περιουσία. Στην έννοια της ακίνητης περιουσίας περιλαμβάνεται το ακίνητο ή το ιδανικό μερίδιο αυτού, το εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου ή ιδανικό μερίδιο αυτού, καθώς και οι συμμετοχές οι οποίες έλκουν άνω του 50% της αξίας τους άμεσα ή έμμεσα από ακίνητη περιουσία.

Κριτήριο για την επιβολή του φόρου υπεραξίας είναι το εισόδημα που προκύπτει από την υπεραξία της μεταβίβασης της ακίνητης περιουσίας να μην συνιστά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 4172/2013.

Συγκεκριμένα, η παράγραφος 3 του άρθρου 21 του ν. 4172/2013 ορίζει ότι επιχειρηματική συναλλαγή θεωρείται κάθε μεμονωμένη ή συμππωματική πράξη με την οποία πραγματοποιείται συναλλαγή ή και η συστηματική διενέργεια πράξεων στην οικονομική αγορά με σκοπό την επίτευξη κέρδους. Κάθε τρεις μοειδείς συναλλαγές που λαμβάνουν χώρα εντός ενός εξαμήνου θεωρούνται συστηματική διενέργεια πράξεων. Σε περίπτωση συναλλαγών που αφορούν ακίνητα, η περίοδος του προηγούμενου εδαφίου είναι δύο (2) έτη. Κατά την έννοια των παραπάνω, δεν προκύπτει φόρος υπεραξίας εάν η μεταβίβαση διενεργείται από εργολάβους οικοδομών, από άτομα που διενεργούν συστηματικά πωλήσεις ακινήτων (μέσα στη διάρκεια δύο ετών τρεις και άνω πωλήσεις) ή ακόμα και σε περίπτωση διενέργειας μεμονωμένης ή συμππωματικής πράξης που αποβλέπει στην επίτευξη κέρδους, οπότε το εισόδημα που προκύπτει συνιστά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα.

Τα παραπάνω προκύπτουν αποκλειστικά και μόνο από υπεύθυνη δήλωση του πωλητή, η οποία ενσωματώνεται στο κείμενο του συμβολαίου.

Στην έννοια του εισοδήματος από υπεραξία εμπίπτει και η αγοραία αξία του κτίσματος που έχει ανεγερθεί σε έδαφος κυριότητας τρίτου με δαπάνες του μισθωτή και περιέρχεται στην κατοχή του τρίτου (εκμισθωτή) με τη λήξη ή διακοπή της μισθωτικής σχέσης (παρ. 2 του άρθρου 41). Στην έννοια της ανέγερσης εμπίπτουν και οι επεκτάσεις ακινήτων κατόπιν έκδοσης άδειας ανέγερσης. Επίσης, ως μεταβίβαση, για την επιβολή του φόρου υπεραξίας, νοείται και η εισφορά ακίνητης περιουσίας για την κάλυψη ή την αύξηση κεφαλαίου νομικού προσώπου ή οντότητας(σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν)

Στην περίπτωση κτίσματος που ανεγέρθηκε με δαπάνες του μισθωτή σε έδαφος κυριότητας τρίτου και περιέρχεται στην κατοχή του τρίτου με τη λήξη ή τη διακοπή της μισθωτικής σχέσης, ως υπεραξία θεωρείται η αντικειμενική αξία του κτίσματος.

Ειδικά για μισθωτικές σχέσεις που έχουν συναφθεί πριν την εφαρμογή του άρθρου 41 του ν. 4172/2013 όπου εφαρμόζονταν οι διατάξεις του άρθρου 21 του Ν. 2238/1994 και εξακολουθούν να υφίστανται και μετά την 1.1.2014, κατά τη λύση ή διακοπή τους, η υπεραξία που θα προκύψει σύμφωνα με τις νέες διατάξεις λαμβάνεται μειωμένη μετά την αφαίρεση του εισοδήματος από ακίνητο το οποίο αποδεδειγμένα δηλώθηκε από τον εκμισθωτή -τρίτο και φορολογήθηκε κατά την προγενέστερη νομοθεσία. Λόγω της φύσης της συγκεκριμένης έννομης σχέσης και περίπτωσης εφαρμόζεται μόνο η ειδικότερη διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 41 του ν. 4172/2013 και όχι οι λοιπές διατάξεις σχετικά με τον υπολογισμό του φόρου.

Παράδειγμα: Έστω ότι έχει συναφθεί το 2000 μίσθωση γηπέδου διάρκειας 20 ετών. Η αξία της οικοδομής που ανεγέρθηκε με δαπάνες του μισθωτή είναι 100.000 ευρώ και διαιρείται με τα έτη της μίσθωσης. Με βάση τα παραπάνω ο εκμισθωτής αποκτά ετήσιο εισόδημα από ακίνητα 5.000 ευρώ το οποίο υποχρεωνόταν να δηλώνει μέχρι και τη χρήση 2013. Το 2020 που λήγει η μίσθωση, η υπεραξία που αποκτά ο εκμισθωτής (η αντικειμενική αξία του κτίσματος) μειώνεται κατά $5.000 * 13 \text{ έτη} = 65.000 \text{ ευρώ}$, εφόσον για το ποσό αυτό έχει υποβληθεί σχετική φορολογική δήλωση κατά τα αντίστοιχα έτη.».

Επειδή, σύμφωνα με την ΠΟΛ.1103/2015 - Φορολόγηση ανέγερσης κτίσματος ή βελτιώσεων με δαπάνες του μισθωτή σε ακίνητο εκμισθωτή:

«Με αφορμή ερωτήματα που έχουν υποβληθεί στην υπηρεσία μας αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 39 του ν. 4172/2013, ο όρος εισόδημα από ακίνητη περιουσία σημαίνει το εισόδημα, σε χρήμα ή σε είδος, που προκύπτει από την εκμίσθωση ή την ιδιοχρησιμοποίηση ή τη δωρεάν παραχώρηση χρήσης γης και ακινήτων. Ειδικά το εισόδημα σε είδος αποτιμάται, σύμφωνα με την παρ. 2 του ίδιου ως άνω άρθρου και νόμου, στην αγοραία αξία.

2. Όπως έχει διευκρινισθεί με την ΠΟΛ.1069/2015 εγκύκλιό μας, στην έννοια του εισοδήματος από ακίνητη περιουσία περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, και το εισόδημα σε είδος που αποκτά ο κύριος, επικαρπωτής, κ.λπ. εκμισθούμενου ακινήτου, χωρίς καταβολή μισθώματος σε χρήμα βάσει της σύμβασης μίσθωσης ή προφορικής συμφωνίας.

Ειδικότερα, στην περίπτωση συμβάσεων, με διακριτή αναφορά τόσο σε συμφωνηθέν χρηματικό μίσθωμα όσο και μίσθωμα έναντι ανταλλάγματος (μίσθωμα σε είδος), όταν δηλαδή υπάρχει ανταλλαγή μέρους του μισθώματος με βελτιώσεις, επεκτάσεις οικοδομών, με την ίδια ως άνω εγκύκλιο διευκρινίζεται ότι ως εισόδημα από ακίνητη περιουσία λογίζεται τόσο το συμφωνηθέν χρηματικό μίσθωμα όσο και το κόστος των βελτιώσεων, επεκτάσεων.

Περαιτέρω με την ίδια ως άνω εγκύκλιο διευκρινίστηκε ότι το ετήσιο εισόδημα στις πιο πάνω περιπτώσεις προσδιορίζεται μετά τη διαίρεση των δαπανών που έχουν προϋπολογισθεί και καταχωρηθεί υποχρεωτικά στη δήλωση πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης ακίνητης περιουσίας κατά το χρόνο έναρξης της μίσθωσης, διά του αριθμού των ετών της μίσθωσης όπως αυτά προκύπτουν από τη σύμβαση μίσθωσης ή την προφορική συμφωνία. Για τα έτη που υπολείπονται από το πέρας των εργασιών μέχρι τη λήξη της μίσθωσης, το κόστος των δαπανών επέκτασης ή βελτίωσης που προκύπτει από τα βιβλία του μισθωτή ή από τα παραστατικά που εκδόθηκαν σε περίπτωση μη τήρησης βιβλίων, μετά την αφαίρεση των δαπανών προϋπολογισμού που δηλώθηκαν μέχρι το χρόνο ολοκλήρωσης των εργασιών αυτών κατά περίπτωση, διαιρούμενο με τον αριθμό των υπολειπόμενων ετών της μίσθωσης, αναπροσαρμόζει το ετήσιο δηλούμενο εισόδημα ακίνητης περιουσίας των υπολειπόμενων ετών.

Τέλος, σε περίπτωση πρόωρης λύσης της σύμβασης μίσθωσης, το σύνολο του υπολειπόμενου ποσού των δαπανών που έχει καταβληθεί για τη βελτίωση ή επέκταση που απομένει προς κατανομή θα δηλωθεί εφάπαξ ως εισόδημα από ακίνητα στο φορολογικό έτος που επήλθε η λύση.

3. Διευκρινίζεται ότι τα αναφερόμενα πιο πάνω, σχετικά με τον χαρακτηρισμό του μισθώματος σε είδος στις περιπτώσεις συμβάσεων με διακριτή αναφορά τόσο σε συμφωνηθέν χρηματικό μίσθωμα όσο και σε μίσθωμα έναντι ανταλλάγματος, έχουν εφαρμογή και στις περιπτώσεις στις οποίες το κόστος δαπανών βελτιώσεων ή επεκτάσεων επηρεάζει το συμφωνηθέν χρηματικό μίσθωμα, ανεξάρτητα από το αν γίνεται διακριτή αναφορά ή όχι σε μίσθωμα σε είδος στη σχετική σύμβαση. Είναι προφανές ότι το αν το μίσθωμα επηρεάζεται ή είναι ανεξάρτητο από τις βελτιώσεις ή επεκτάσεις με δαπάνες του μισθωτή, δηλαδή αν αυτό θεωρείται εύλογο με βάση τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά, αποτελεί ζήτημα πραγματικό το οποίο εναπόκειται στην αρμοδιότητα της ελεγκτικής αρχής.

4. Επίσης, διευκρινίζεται ότι τα ανωτέρω εφαρμόζονται για το εισόδημα που αποκτάται σε φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2014 και μετά.

Ειδικά για τις συμβάσεις μίσθωσης στις οποίες προβλέπεται η πραγματοποίηση βελτιώσεων και επεκτάσεων σε ακίνητο κυριότητας του εκμισθωτή με δαπάνες του μισθωτή και οι οποίες έχουν συναφθεί πριν την 1.1.2014 χωρίς μέχρι την ημερομηνία αυτή να έχουν πραγματοποιηθεί οι σχετικές βελτιώσεις ή επεκτάσεις, με την παρούσα γίνεται δεκτό ότι το εισόδημα σε είδος θα προσδιοριστεί για το φορολογικό έτος 2014 και επόμενα μετά τη διαίρεση των προϋπολογισθέντων δαπανών με τα υπολειπόμενα έτη της μίσθωσης. Στην περίπτωση αυτή και δεδομένου ότι για τις συμβάσεις αυτές δεν υπήρχε υποχρέωση υποβολής δήλωσης πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης ακίνητης περιουσίας με βάση την ΠΟΛ.1013/2014 απόφαση του Γενικού Γοαμματέα Δημοσίων Εσόδων, οι προϋπολογισθείσες δαπάνες προσδιορίζονται με κάθε πρόσφορο μέσο.

Στις περιπτώσεις βελτιώσεων ή επεκτάσεων οι οποίες πραγματοποιήθηκαν πριν την 1.1.2014 και έχει ήδη προσδιοριστεί εισόδημα με βάση τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 2238/1994, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατανέμει με τον ίδιο τρόπο το εισόδημα σε είδος που αποκτά στα λοιπά φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1.1.2014 και μέχρι τη λήξη της μίσθωσης.

5. Κατόπιν των ανωτέρω και δεδομένου ότι οι δαπάνες ανέγερσης κτίσματος σε έδαφος κυριότητας τρίτου με δαπάνες του μισθωτή δεν διαφέρουν ουσιαστικά από τις δαπάνες βελτιώσεων και επεκτάσεων που πραγματοποιεί ο μισθωτής σε μισθωμένο ακίνητο, με την παρούσα γίνεται δεκτό ότι τα αναφερόμενα στην ΠΟΛ.1069/2015 εγκύκλιό μας, καθώς και όσα διευκρινίσθηκαν πιο πάνω, σχετικά με τον χαρακτηρισμό του

μισθώματος σε είδος, έχουν εφαρμογή και σε περίπτωση ανέγερσης κτίσματος σε έδαφος κυριότητας του εκμισθωτή με δαπάνες του μισθωτή.

Δηλαδή, και στην περίπτωση αυτή ο εκμισθωτής αποκτά εισόδημα από ακίνητη περιουσία σε είδος, το οποίο υπόκειται σε φορολογία είτε ως εισόδημα από ακίνητη περιουσία, προκειμένου για φυσικά πρόσωπα, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 40 του ν. 4172/2013, είτε ως έσοδο από επιχειρηματική δραστηριότητα, προκειμένου για νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 58 του ίδιου νόμου.

6. Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση που η ανέγερση κτίσματος, καθώς επίσης και οι βελτιώσεις και επεκτάσεις, με δαπάνες του μισθωτή, δεν εμπίπτουν στην έννοια του εισοδήματος από ακίνητη περιουσία σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 39 και όσα αναφέρονται ανωτέρω, τότε αποτελούν για τον εκμισθωτή (φυσικό πρόσωπο) εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου με βάση τις διατάξεις του άρθρου 41, εφόσον το κτίσμα περιέρχεται στην κατοχή του εκμισθωτή ή οι βελτιώσεις και επεκτάσεις παραμένουν σε όφελος του ακινήτου με τη λήξη ή διακοπή της μισθωτικής σχέσης και εφόσον το εισόδημα αυτό δεν συνιστά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα.

Σε περίπτωση που ο εκμισθωτής είναι νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα ή φυσικό πρόσωπο για το οποίο το εισόδημα αυτό συνιστά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, τα αντίστοιχα εισοδήματα από ανέγερση κτίσματος με δαπάνες του μισθωτή και από βελτιώσεις και επεκτάσεις με δαπάνες του μισθωτή (όταν δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 39) θεωρούνται έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα και φορολογούνται κατά το χρόνο λήξης ή διακοπής της μισθωτικής σχέσης με τις διατάξεις του άρθρου 47 ή 21, αντίστοιχα, εφόσον το κτίσμα περιέρχεται στην κατοχή του εκμισθωτή ή οι βελτιώσεις και επεκτάσεις παραμένουν σε όφελος του ακινήτου με τη λήξη ή διακοπή της μισθωτικής σχέσης. Ως εισόδημα λαμβάνεται η αγοραία αξία του κτίσματος ή των βελτιώσεων και επεκτάσεων, κατά τον ως άνω χρόνο, όπως προκύπτει από κάθε πρόσφορο μέσο.

7. Για την καλύτερη κατανόηση των ανωτέρω παραθέτουμε ενδεικτικά τα ακόλουθα παραδείγματα:

Παράδειγμα 1

Παράδειγμα 2

Σε σύμβαση 25ετούς μίσθωσης, η οποία συνάπτεται το φορολογικό έτος 2014, συμφωνείται η εκμίσθωση αγροτεμαχίου με ετήσιο χρηματικό μίσθωμα 10.000€. Ο μισθωτής θα ανεγείρει σιδηροκατασκευή (προκάτ κτίσμα), κόστους 100.000€, το οποίο δεν συμφωνείται ως ανταλλαγή μέρους του μισθώματος, δηλαδή δεν αποτελεί συμπληρωματικό μίσθωμα. Κατά τη λήξη της μίσθωσης, το αγροτεμάχιο θα παραδοθεί στον εκμισθωτή χωρίς την ανωτέρω κατασκευή. Στην περίπτωση αυτή, μόνο το ετήσιο χρηματικό μίσθωμα των 10.000€ αποτελεί για τον εκμισθωτή εισόδημα από ακίνητη περιουσία, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 4172/2013, αρχής γενομένης από το φορολογικό έτος 2014 (έναρξη μίσθωσης) και μέχρι τη λήξη της μίσθωσης, ενώ δεν συνυπολογίζεται ετήσιο μίσθωμα σε είδος.

Αν η σιδηροκατασκευή περιέλθει τελικά στην κατοχή του εκμισθωτή, τότε: α) αν ο εκμισθωτής είναι φυσικό πρόσωπο για το οποίο το εισόδημα αυτό δεν συνιστά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, το πρόσωπο αυτό θα αποκτήσει κατά τη λήξη της μισθωτικής σχέσης εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του ν. 4172/2013 και β) αν ο εκμισθωτής είναι νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα ή φυσικό πρόσωπο για το οποίο το εισόδημα αυτό συνιστά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, αυτός θα αποκτήσει κατά τη λήξη της μισθωτικής σχέσης εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα με βάση τις διατάξεις του άρθρου 47 ή 21 του ν. 4172/2013 στην αγοραία αξία της σιδηροκατασκευής κατά το χρόνο αυτό.

8. Περαιτέρω και όσον αφορά στη διενέργεια αποσβέσεων από τον εκμισθωτή, όταν αυτός είναι νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα ή φυσικό πρόσωπο για το οποίο το εισόδημα από ακίνητα συνιστά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, διευκρινίζονται τα ακόλουθα:

α) στην περίπτωση που η ανέγερση κτίσματος, καθώς επίσης και οι βελτιώσεις και επεκτάσεις, με δαπάνες του μισθωτή, αποτελούν εισόδημα από ακίνητη περιουσία για τον εκμισθωτή (μίσθωμα σε είδος) σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 39, θα έχουν εφαρμογή όσα διευκρινίστηκαν με την ΠΟΛ. 1073/2015 εγκύκλιό μας, δηλαδή ο εκμισθωτής θα διενεργεί αποσβέσεις με βάση το άρθρο 24 επί του πραγματοποιηθέντος κόστους ανέγερσης ή βελτιώσεων και επεκτάσεων, αρχής γενομένης από το χρόνο ολοκλήρωσης της ανέγερσης ή από το χρόνο πραγματοποίησης των δαπανών βελτιώσεων και επεκτάσεων, και

β) στην περίπτωση που η ανέγερση κτίσματος, καθώς επίσης και οι βελτιώσεις και επεκτάσεις, με δαπάνες του μισθωτή, δεν αποτελούν για τον εκμισθωτή εισόδημα από ακίνητη περιουσία σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 39, αλλά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτάται κατά τη λήξη της μίσθωσης, τότε ο εκμισθωτής θα διενεργεί αποσβέσεις από το χρόνο λήξης της μίσθωσης, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 24, επί της αγοραίας αξίας του κτίσματος ή των βελτιώσεων και επεκτάσεων κατά το χρόνο αυτό.

Είναι προφανές ότι, σε περίπτωση ανέγερσης κτίσματος ή πραγματοποίησης βελτιώσεων και επεκτάσεων, με δαπάνες του μισθωτή, όταν ο εκμισθωτής δεν αποκτά εισόδημα από μίσθωμα σε είδος κατά τη διάρκεια της μίσθωσης σύμφωνα με το άρθρο 39 ή από επιχειρηματική δραστηριότητα κατά τη λήξη της μίσθωσης σύμφωνα με το άρθρο 47 ή 21 (το κτίσμα δεν περιέρχεται στην κατοχή του εκμισθωτή ή οι βελτιώσεις και επεκτάσεις δεν παραμένουν σε όφελος του ακινήτου), δεν θα διενεργούνται αποσβέσεις από τον εκμισθωτή ούτε κατά τη διάρκεια της μίσθωσης ούτε μετά τη λήξη αυτής.

9. Τέλος, αναφορικά με την έκπτωση δαπανών από τον μισθωτή για την ανέγερση κτίσματος σε ακίνητο τρίτου, στην παράγραφο 5.δ της ΠΟΛ. 1073/2015 εγκυκλίου μας αναφέρεται ότι στην περίπτωση ανέγερσης ακινήτου σε έδαφος κυριότητας του εκμισθωτή με δαπάνες του μισθωτή, ο μισθωτής, εφόσον ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα, εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά του, με βάση τις διατάξεις των άρθρων 22 και 23 του ν. 4172/2013, τις δαπάνες που πραγματοποίησε για την ανέγερση του ακινήτου. Διευκρινίζεται ότι οι δαπάνες αυτές εκπίπτουν ισόποσα επιμεριζόμενες στα έτη της μίσθωσης, καθότι η ωφέλεια από τη χρήση του μισθίου εκτείνεται σε περισσότερα του ενός έτη. Δεδομένου ότι οι δαπάνες για την πραγματοποίηση βελτιώσεων ή επεκτάσεων δεν διαφέρουν ουσιωδώς από τις δαπάνες ανέγερσης κτίσματος, τα ανωτέρω εφαρμόζονται και για τις δαπάνες αυτές (βελτιώσεων και επεκτάσεων), ανακαλουμένων όσων αναφέρονται σχετικά στην παράγραφο 5.ε της ΠΟΛ. 1073/2015.».

Επειδή, με την απόφαση ΣτΕ 67/1995 ΣτΕ κρίθηκε ότι:

« 2. Επειδή, συμφώνως προς το άρθρον 17 παρ. 1 του ν.δ. 3323/1955 "περί φορολογίας του εισοδήματος" (214), εισόδημα εξ οικοδομών είναι το καθ' έκαστον οικονομικόν έτος προκύπτον τιοιούτον, είτε δι' εκμισθώσεως ή επιτάξεως, είτε εμμέσως δι' ιδιοκατοικήσεως ή ιδιοχρησιμοποίησεως, εκ μιας ή πλειόνων οικοδομών, το κτώμενον υπό παντός ιδιοκτήτου νομέως, επικαρπωτού ή υπό του εις ον μετεβιβάσθη η ενάσκησις του δικαιώματος της επικαρπίας ή υπό του έχοντος δικαίωμα ασκήσεως ή χρήσεως των οικοδομών. Εξ άλλου, κατ' άρθρον 18 παρ. 2 του αυτού ν.δ/τος, "λογίζεται επίσης ότι είναι εισόδημα εξ οικοδομών και η κατά τονχρόνον ανεγέρσεώς της αξία της οικοδομής, της ανεγερθείσης επί εδάφους της κυριότητος του εκμισθωτού, δαπάναις του μισθωτού, εάν μετά την λήξιν της μισθώσεως του εδάφους περιέρχηται αύτη κατά κυριότητα εις τον εκμισθωτήν. Το ετήσιον εισόδημα εξευρίσκειται... εκ της κατά τον χρόνον της ανεγέρσεώς της αξίας (της οικοδομής), διά της διαιρέσεως .... εις μέρη ίσα προς τον αριθμόν των ετών, καθ' α διαρκεί η μίσθωσις της γης...".

3. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, η ήδη αναιρεσίβλητη ανώνυμη εταιρεία η οποία εδρεύει στον Πειραιά, εξεμίσθωσε προς την εταιρεία " - " ένα τμήμα από ακίνητο κυριότητός της εκτάσεως 30 στρεμμάτων περίπου επί της Λεωφόρου Κηφισίας με τους εξής όρους : 1) Η διάρκεια της μισθώσεως να είναι τριετής ήτοι από 15.9.1976 μέχρι 15.9.1979, 2) Το μίσθιο να χρησιμοποιηθεί ως κινηματογράφος αυτοκινήτων από τον μισθωτή, 3) Ο μισθωτής να υποχρεούται όπως με ιδικές του δαπάνες διαμορφώσει το έδαφος, κατασκευάσει θύρες εισόδου και εξόδου, ανεγείρει κατόπιν αδείας των αρμοδίων αρχών κυλικείο, αποχωρητήρια, δωμάτια τοποθετήσεως κινηματογραφικών μηχανών καθώς και οθόνη, 4) Το μίσθωμα να ορισθεί σε ποσοστό 20% επί των ακαθαρίστων εισπράξεων, μετά την αφαίρεση του φόρου δημοσίων θεαμάτων, 5) Ο μισθωτής να είναι υποχρεωμένος μετά την λήξη της μισθώσεως να παραδώσει το μίσθιο, οι δε γενόμενες διαρρυθμίσεις, εγκαταστάσεις, κτίσματα και γενικά κάθε δαπάνη γενόμενη από τον μισθωτή θα παρέμενε προς όφελος του μισθίου, χωρίς ο μισθωτής να έχει το δικαίωμα να ζητήσει αποζημίωση. Η ανωτέρω μίσθωση παρετάθη μέχρι την 31.3.1980. Από την μισθώτρια εταιρεία εγένοντο επί του μισθίου οικοπέδου δαπάνες συνολικού ποσού εκ δραχμών 4.592.605, για τις ειδικότερον αναφερόμενες στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση εγκαταστάσεις. Εν συνεχεία, με το από 8.4.1980 ιδιωτικό συμφωνητικό μεταξύ της αναιρεσιβλήτου εταιρείας και της μισθώτριας, η δεύτερη ανέλαβε την υποχρέωση, κατά την λήξη της μισθώσεως, η οποία με το άρθρο 18 του ν.813/1978, παρετάθη μέχρι συμπληρώσεως 10 ετών, να παραλάβει όλα τα υλικά των κατασκευασθεισών εγκαταστάσεων και να επαναφέρει τα πράγματα στην κατάσταση την οποία τα παρέλαβε. Εξ άλλου, η μισθώτρια εταιρεία απεζημιώθη από το Δημόσιο με την υπ' αριθ. 1403/1980 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών

για την επιβληθείσα απαλλοτρίωση μέρους των εγκαταστάσεων τις οποίες είχε κατασκευάσει στο ως άνω ακίνητο της αναιρεσιβλήτου. Η φορολογική αρχή εθεώρησε το προεκτεθέν ποσό των γενομένων δαπανών στο μίσθιο ως εισόδημα της αναιρεσιβλήτου από οικοδομές, καθορίσασα το ανάλογο για το οικονομικό έτος 1978 ποσό εκ δραχμών 1.296.735, το εκδοθέν όμως υπ' αριθ. 74α/1980 συμπληρωματικό φύλλο ελέγχου φόρου εισοδήματος του οικονομικού εφόρου ανωνύμων εταιρειών Πειραιώς, ακυρώθη από το διοικητικό πρωτοδικείο, κατ' αποδοχή της προσφυγής της αναιρεσιβλήτου. Το διοικητικό εφετείο λαβόν υπόψη ότι μετά την μεταγενέστερη από 8.4.1980 συμφωνία, καταρτισθείσα διαρκούσης της μισθώσεως κατ' ελευθέρα βούληση των μερών, όλες οι κατασκευές και οι εγκαταστάσεις τις οποίες επραγματοποίησε η μισθώτρια εταιρεία, θα απεσύροντο από την ίδια και τα πράγματα θα επαναφέροντο στην προτέρα κατάσταση κατά την λήξη της μισθώσεως και ότι ούτε στο συμφωνητικό της μισθώσεως ούτε στην έκθεση ελέγχου αναφέρεται ότι οι μεταβολές στο μίσθιο οι οποίες εγένοντο από την μισθώτρια εταιρεία έχουν συμφωνηθεί ως αντάλλαγμα της χρήσεως, έκρινε ότι ορθώς με την πρωτόδικη απόφαση εκκρίθη ότι το ως άνω ποσό δαπανών επί του μισθίου, δεν αποτελεί εισόδημα από οικοδομές της αναιρεσιβλήτου εταιρείας.

4. Επειδή, η ως άνω κρίση του διοικητικού εφετείου, στηριχθείσα στην διαπίστωση ότι διαρκούσης της μισθώσεως του ακινήτου συνεφωνήθη μεταξύ της αναιρεσιβλήτου και της εκμισθώτριας εταιρείας η άρση των γενομένων κατασκευών, οι οποίες, άλλωστε, δεν είχαν συμφωνηθεί ως αντάλλαγμα της χρήσεως του μισθίου, είναι νόμιμος, διότι υπό τα πραγματικά αυτά περιστατικά, δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της διατάξεως του άρθρου 18 παρ. 2 του ν. 3323/1955. Ο δε ειδικώτερον προβαλλόμενος λόγος αναιρέσεως, ότι η άρση των κατασκευών επί του μισθίου συνεφωνήθη μετά την λήξη της μισθώσεως, είναι απορριπτέως ως ερειδόμενος επί εσφαλμένης προϋποθέσεως, διότι η μίσθωση αυτή είχε παραταθεί αναγκαστικώς με την διάταξη του άρθρου 18 του ν. 813/1978.

5. Επειδή, κατά ταύτα, η αίτηση αναιρέσεως, είναι απορριπτέα στο σύνολό της.». Επειδή, με την απόφαση 1826/2014 ΔΕΦΑΘ κρίθηκε ότι:

«Επειδή, το άρθρο 21 του κυρωθέντος με το ν 2238/1994-Α151 κώδικα φορολογίας εισοδήματος, όπως το εν λόγω άρθρο κατά το πρώτο εδάφιο της παρ 1 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 παρ 9 ν 2873/2000-Α285 και ισχύει κατά το άρθρο 50 του ίδιου νόμου για τα εισοδήματα που αποκτούν οι υπόχρεοι από 1-1-2000, συμπληρώθηκε δε με το άρθρο 1 παρ 8 ν 2954/2001-Α'255, ορίζει τα εξής " 1. Ως εισόδημα από οικοδομές λογίζεται α).β) Η αξία που έχει κατά το χρόνο της ανέγερσής της η οικοδομή που ανεγέρθηκε με δαπάνες του μισθωτή σε έδαφος του οποίου την κυριότητα έχει ο εκμισθωτής αν μετά τη λήξη του χρόνου της μίσθωσης του εδάφους η οικοδομή παραμένει στην κυριότητα του εκμισθωτή.[...]

Όπως προκύπτει από τις ανωτέρω διατάξεις, ερμηνευόμενες σε συνδυασμό με εκείνες των άρθρων 953-954 ΑΚ, επί μισθώσεως οικοπέδου, στο οποίο ανεγείρονται με δαπάνες του μισθωτή κτιριακές εγκαταστάσεις, εφόσον σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης μισθώσεως ο μισθωτής υποχρεούται κατά τη λήξη της μισθωτικής σχέσης να παραδώσει το μισθωθέν ακίνητο όχι όπως το είχε παραλάβει από τον εκμισθωτή αλλά μαζί με την επί του οικοπέδου οικοδομή, ο εκμισθωτής αποκτά την κυριότητα της ανεγερθείσας επί του οικοπέδου οικοδομής. Συνεπώς αποκτά εισόδημα, που ισούται με την πραγματική αξία της οικοδομής κατά το χρόνο ανέγερσής της και η αξία αυτή λαμβάνεται πράγματι αντί μισθώματος ή προς συμπλήρωση του συμφωνηθέντος, κατανεμόμενη για το λόγο αυτό σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. β παρ 2 του άρθρου 21 σε τόσα έτη όσα διαρκεί η μίσθωση [πρβλ ΣτΕ 2285/1993]. Επίσης, μετά την συμπλήρωση της περ. β' με την παρ 8 άρθρου 1 ν 2954/2001 εισόδημα από εκμισθούμενη οικοδομή θεωρείται και η αξία των προσθηκών, βελτιώσεων και διαρρυθμίσεων του ακινήτου, που διενεργούνται από το μισθωτή υπό την προϋπόθεση ότι μετά τη λήξη της μισθώσεως θα περιέλθουν χωρίς αποζημίωσή του στον εκμισθωτή. Δοθέντος δε ότι οι ως άνω διατάξεις ως φορολογικές είναι στενώς ερμηνευτέες, η αξία της οικοδομής, των προσθηκών, βελτιώσεων κλπ θεωρείται ως εισόδημα από οικοδομές μόνο στην ανωτέρω ειδικώς προβλεπόμενη περίπτωση της εντός του πλαισίου συμβάσεως μισθώσεως ανέγερσης οικοδομής επί ακινήτου του εκμισθωτή ή εκτέλεσης προσθηκών κλπ επί αυτού, με δαπάνες του μισθωτή και εφόσον μετά τη λήξη της συμβάσεως παραμένουν στην κυριότητα του εκμισθωτή χωρίς αποζημίωση του μισθωτή [πρβλ ΣτΕ 2507/1984, 3398/1991]. Επίσης, το ετήσιο εισόδημα εξευρίσκεται με τη διαίρεση της ως άνω αξίας της οικοδομής, των βελτιώσεων, προσθηκών κλπ με τα έτη της πραγματικής διάρκειας της μίσθωσης και όχι με εκείνα για τα οποία συμφωνήθηκε. Και αυτό διότι η πραγματοποίηση εισοδήματος υποκείμενου σε φόρο συνάπτεται προς την ύπαρξη μισθώσεως. Ως εκ τούτου δεν μπορεί να αφορά σε χρόνο κατά τον οποίο δεν υφίσταται η σύμβαση είτε λόγω παρέλευσης του συμφωνηθέντος χρόνου διάρκειας αυτής είτε λόγω πρόωρης λήξης της [πρβλ ΣτΕ 1208, 1493/1983], όπως επίσης, αντιθέτως, αν παραταθεί με διάταξη

νόμου η διάρκειά της, συνυπολογίζονται και τα έτη κατά τα οποία παρατάθηκε μετά τη λήξη του συμβατικού χρόνου, εφόσον η μισθωτική σχέση εξακολουθεί να υπάρχει [πρβλ ΣτΕ 67/1995].]

Παρέπεται από τα ανωτέρω ότι κατά το χρόνο διενέργειας του φορολογικού ελέγχου, βάσει του οποίου εκδόθηκε το προσβαλλόμενο φύλλο ελέγχου, η σύμβαση μισθώσεως ήταν σε ισχύ και δεν είχε λήξει ούτε με την παρέλευση του συμβατικού χρόνου διάρκειας των 9 ετών, όπως εσφαλμένα υπέλαβε η Φορολογική Αρχή, ούτε συνεπεία της μεταβολής στο πρόσωπο της μισθώτριας το 2004, οπότε και μόνο, λόγω της λήξεως της συμβάσεως, θα μπορούσε να ανακύψει περίπτωση φορολόγησης ως εισοδήματος του εκμισθωτή - εφεσίβλητου κατά το άρθρο 21 ΚΦΕ, της δαπάνης για τις προσθήκες και βελτιώσεις του μισθίου, που είχε εκτελέσει στο μίσθιο η αρχική μισθώτρια, αφού μόνο σε μία τέτοια περίπτωση [λήξεως της μισθώσεως] θα συνέτρεχε και η απαιτούμενη για την εφαρμογή της διάταξης προϋπόθεση της παραμονής των προσθηκών και βελτιώσεων στο μίσθιο σε όφελος του εκμισθωτή, χωρίς την καταβολή, εκ μέρους του, ανταλλάγματος στο μισθωτή, καθώς επίσης να κατανεμηθεί ως εισόδημα η δαπάνη στα έτη, που πράγματι διήρκεσε η μίσθωση.

Ανεξαρτήτως αυτών, πάντως, με το από 17-12-2007 συμφωνητικό τροποποιήθηκε ο σχετικός όρος του αρχικού μισθωτηρίου και αποσαφηνίσθηκε η υποχρέωση της μισθώτριας με τη λύση της μισθωτικής σχέσης να επαναφέρει το μίσθιο στην κατάσταση που το είχε παραλάβει, αφαιρώντας τις προσθήκες, την τροποποίηση δε αυτή της σύμβασης, ορθώς έλαβε υπόψη η εκκαλούμενη, παρά το ότι έγινε μετά την διενέργεια του φορολογικού ελέγχου, εφόσον συμφωνήθηκε διαρκούσας της μισθώσεως. Επομένως, η εκκαλούμενη, που, αν και με εν μέρει διάφορη αιτιολογία, έκρινε το ίδιο, δεν έσφαλε στην κρίση της αυτή, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου αιτιάσεων του εκκαλούντος και της έφεσής του στο σύνολό της».

Επειδή, στην υπό κρίση προσφυγή, η προσφεύγουσα, με την με αριθ /30-06-2005 συμβολαιογραφική πράξη, όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει με την με αριθ /01-07-2005 τροποποιητική συμβολαιογραφική πράξη, εκμίσθωσε στην επιχείρηση με την επωνυμία με ΑΦΜ , για χρονικό διάστημα 30 ετών, οικόπεδο έκτασης 9.210,56 τμ, επί της στο Δ.Δ. με σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη κτιρίου καταστήματος υπεραγοράς τροφίμων. Από τα βιβλία και στοιχεία της μισθώτριας επιχείρησης προέκυψε ότι στο συγκεκριμένο γήπεδο που εκμισθώθηκε με βάση την ανωτέρω συμβολαιογραφική πράξη ανεγέρθηκαν κτίσματα επιφάνειας 1.644,90 τ.μ. ισόγειο και 1.664,90 τ.μ. υπόγειο. Το κόστος των εν λόγω εργασιών ανήλθε έως την 28/02/2013, στο ποσό των 2.404.596,93 ευρώ πλέον ΦΠΑ. Οι δαπάνες για την ανέγερση των κτιριακών και λοιπών εγκαταστάσεων μέχρι αποπερατώσεως θα βάρυνε αποκλειστικά τη μισθώτρια εταιρεία. Το μίσθωμα συμφωνήθηκε στο ποσό των 11.692,57 €, το οποίο θα αναπροσαρμόζεται ετησίως βάσει τιμαρίθμου, και η διάρκεια της εν λόγω μίσθωσης συμφωνήθηκε στα τριάντα έτη αρχόμενης από 01/07/2005 και λήγουσα την 30/06/2035 με δυνατότητα παράτασης μίσθωσης.

Επειδή, στην με αριθ /30-06-2005 αρχική συμβολαιογραφική πράξη αναφέρεται ότι:

«15. ΑΠΟΔΟΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ

15.1 Κύρια και πρωταρχική υποχρέωση της μισθώτριας ή του τυχόν τρίτου που θα υπεισέλθει στη θέση της είναι να παραδώσει στους συνεκμισθωτές το ακίνητο - γήπεδο ελεύθερο κτισμάτων που θα κατασκευάσει, κατεδαφίζοντας αυτά ολοκληρωτικά και με δικά της έξοδα και απομακρύνοντας τα προϊόντα κατεδάφισης.

15.2 Η μισθώτρια κατά τη λήξη ή λύση της μίσθωσης και την αποχώρησή της από το μίσθιο, υποχρεούται να καλέσει τους συνεκμισθωτές και να ενημερωθεί από αυτούς γραπτώς αν επιθυμούν κατεδάφιση ή την διατήρηση των κτισμάτων στο γήπεδο και να συμμορφωθεί με την επιθυμία και την δήλωση των προς αυτή. Οι συνεκμισθωτές διατηρούν το δικαίωμα να αξιώσουν εγγράφως από την μισθώτρια την παραμονή του συνόλου των κτισμάτων που βρίσκονται στο μίσθιο κι επίωφελεία αυτού και όχι μέρος αυτών, χωρίς δικαίωμα της μισθώτριας για αποζημίωση, αντάλλαγμα ή συμψηφισμό με μισθώματα.

15.3 Η μισθώτρια σε κάθε περίπτωση (δηλαδή είτε κατεδαφίσει, είτε παραδώσει τα κτίσματα) δικαιούται να αναλάβει τα κινητά πράγματα που έφερε μέσα στο μίσθιο και μπορούν να αφαιρεθούν χωρίς βλάβη των κτιριακών εγκαταστάσεων. Οποιαδήποτε όμως ενδεχόμενη οικονομική επιβάρυνση προκύψει από αυτήν την μεταβίβαση ή την παραμονή των κτισμάτων στο ακίνητο, βαρύνει αποκλειστικά τους συνεκμισθωτές.»

Επειδή, από τον έλεγχο που έγινε στις υποβληθείσες δηλώσεις Ε1 και Ε2 της προσφεύγουσας διαπιστώθηκε ότι τα δηλωθέντα εισοδήματα από εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας που σχετίζονται με την εν λόγω έκταση αντιστοιχούν μόνο στο χρηματικό ποσό του ενοικίου που καταβάλλει η μισθώτρια εταιρεία με την επωνυμία « » με ΑΦΜ

Επειδή, από τον έλεγχο της υπηρεσίας του Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ. στα βιβλία και στοιχεία της επιχείρησης με την επωνυμία « » με ΑΦΜ προέκυψε ότι στο συγκεκριμένο οικόπεδο ανεγέρθηκαν κτίσματα και έγιναν μέχρι και 28-2-2013 προσθήκες και βελτιώσεις με δαπάνες της μισθώτριας επιχείρησης, οι οποίες παρατίθενται στον κατωτέρω πίνακα:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Ημερομηνία κτήσης	Αξία κτήσης
Κατάστημα	01/03/2006	1.362.537,92
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ.....	01/03/2006	475.571,00
ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΑΣ	01/03/2006	62.000
ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ.....	01/03/2006	56.545,00
ΣΥΜΠΙΕΣΤΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ	01/03/2006	27.620,00
ΚΑΛΩΔΙΩΣΗ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ	01/03/2006	6.900,00
ΑΝΥΨΩΤΙΚΗ ΡΑΜΠΑ ΦΟΡΤΩΣΗΣ	01/03/2006	4.950,00
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ.....	08/06/2006	544,00
ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ.....	01/08/2006	42.500,00
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ 2006		2.039.167,92
ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ.....	7/8//2007	2.250
ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ.....	02/11/2007	250
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ 2007		2.500
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗ	01/04/2008	2363,86
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ 2008		2.363,86
ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	21/05/2009	5253,06
ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	12/11/2009	2928
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ 2009		8181,06
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ.....	19/7/20110	3470
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ 2010		3470
ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	11/02/2011	8.725,50
ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	02/05/2011	25751,6
ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	12/05/2011	3570
ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	13/05/2011	6188
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	26/05/2011	372,34
ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	30/5/20111	9560,7
ΚΟΥΒΟΥΚΛΙΟ ΕΙΣΟΔΟΥ.....	01/06/2011	14.075,00
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ.....	03/06/2011	5.380,00
ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	07/06/2011	25.887,00
ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	08/06/2011	3101,72
ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	08/06/2011	2.417,00
ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	20/06/2011	3.924,00
ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	22/06/2011	99.597,63
ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΨΥΓΕΙΩΝ	22/06/2011	6.066,00
ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	28/06/2011	9.931,20
ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	08/07/2011	103.006,40
ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	01/09/2011	1.900,00
ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	27/10/2011	5.200,00
ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	21/11/2011	7.500,00
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ 2011		342.154,09
ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	25/01/2012	6.500,00
ΨΗΦΙΑΚΟΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ	01/07/2012	260
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΟΥΣ 2012		6.760,00
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		2.404.596,93

Επειδή, η ημερομηνία έναρξης της 30ετούς μίσθωσης ήταν η 1η Ιουλίου του 2005, η οποία εξακολουθεί να ισχύει (μίσθωση) κατά τον χρόνο έκδοσης (30-12-2019) και κοινοποίησης (31-12-2019) της προσβαλλόμενης οριστικής πράξης.

Επειδή, σε κάθε περίπτωση εάν και εφόσον υλοποιηθεί ο όρος παρ. 15.2 της με αριθ./30-06-2005 συμβολαιογραφικής πράξης, ήτοι «15.2 Η μισθώτρια κατά τη λήξη ή λύση της μίσθωσης και την αποχώρησή της από το μίσθιο, υποχρεούται να καλέσει τους συνεκμισθωτές και να ενημερωθεί από αυτούς γραπτώς αν επιθυμούν κατεδάφιση ή την διατήρηση των κτισμάτων στο γήπεδο και να συμμορφωθεί με την επιθυμία και την δήλωση των προς αυτή. Οι συνεκμισθωτές διατηρούν το δικαίωμα να αξιώσουν εγγράφως από την μισθώτρια την παραμονή του συνόλου των κτισμάτων που βρίσκονται στο μίσθιο κι επ'ωφελεία αυτού και όχι μέρος αυτών, χωρίς δικαίωμα της μισθώτριας για αποζημίωση, αντάλλαγμα ή συμψηφισμό με μισθώματα.», τότε θα έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 41 του ν. 4172/2013 .

Συνεπώς, με την παρούσα απόφαση, γίνεται δεκτό ότι το ετήσιο εισόδημα για το εν λόγω ακίνητο (οικόπεδο) ανέρχεται στο χρηματικό ποσό ενοικίου που έχει συμφωνηθεί με το ανωτέρω συμβόλαιο μίσθωσης ακινήτου και ως εκ τούτου, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας περί μη εφαρμογής του άρθρου 21 του ν. 2238/1994 εκ μέρους της φορολογικής αρχής, γίνεται αποδεκτός.

Αποφασίζουμε

Την αποδοχή της με αριθ /30-01-2019 ενδικοφανούς προσφυγής της με ΑΦΜ και την τροποποίηση της άνευ αριθμού από 30-12-2019 Οριστικής Πράξη Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Ηρακλείου, οικονομικού έτους 2014

Οριστική φορολογική υποχρέωση της υπόχρεου - καταλογιζόμενο ποσό με βάση την παρούσα απόφαση:

Άνευ αριθμού από 30-12-2019 Οριστική Πράξη Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου Εισοδήματος του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Ηρακλείου, οικονομικού έτους 2014 Ποσό : 0,00€ (ΜΗΔΕΝ)

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στον υπόχρεο.

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ
Ακριβές Αντίγραφο
Υπάλληλος του Τμήματος Διοικητικής Υποστήριξης

Σημείωση: Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.

ΔΕΔ Θ 95/2021

Στις εκπρόθεσμες αρχικές μηδενικές προσωρινές δηλώσεις παρακρατούμενων φόρων από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν επιβάλλεται το πρόστιμο του άρθρου 54 ν. 4174/2013

Θεσσαλονίκη 20/01/2021

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170).

β. Του άρθρου 10 της Δ.ΟΡΓ.Α 1125859 ΕΞ 23-10-2020 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 4738/26.10.2020) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)»

γ. Της ΠΟΛ.1064/2017 Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 1440/27-07-2017).

2. Την ΠΟΛ.1069/2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την Α.1273/2020 απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ, με την οποία η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ.5 του άρθρου 63 του Ν 4174/2013 που δεν έχει συμπληρωθεί από τις 16-11-2020 έως και την 31-01-2021, παρατείνεται έως 31-03-2021.

4. Την Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ Β' 2759/1.9.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».

5. Την από 28-09-2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανή προσφυγή της του με ΑΦΜ: , που εδρεύει στη επί της οδού , Τ.Κ , κατά : α) της με αρ /10-09-2020 πράξης επιβολής προστίμου του άρθρου 54 του Ν.4174/2013, λόγω υποβολής της με αριθμ./24-5-2019 αρχικής εκπρόθεσμης δήλωσης παρακρατούμενου φόρου από επιχειρηματική δραστηριότητα του μηνός Ιανουαρίου 2019 και β) με αρ /10-09-2020 πράξης επιβολής προστίμου του άρθρου 54 του Ν.4174/2013 λόγω υποβολής της με αριθμ /24-5-2019 αρχικής εκπρόθεσμης δήλωσης παρακρατούμενου φόρου από επιχειρηματική δραστηριότητα του μηνός Φεβρουαρίου 2019, του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΣΤ' Θεσσαλονίκης και τα προσκομιζόμενα με αυτή σχετικά έγγραφα.

6. Τις ως άνω πράξεις του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΣΤ Θεσσαλονίκης, των οποίων ζητείται η ακύρωση.

7. Την από 13/10/2020 Έκθεση Απόψεων της ΔΟΥ ΣΤ' Θεσσαλονίκης.

8. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α7-Επανεξέτασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών, όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της από 28-09-2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανούς προσφυγής της του με ΑΦΜ: , η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα και μετά τη μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Με την με αρ /10-09-2020 πράξη επιβολής προστίμου του άρθρου 54 του ν.4174/2013 του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΣΤ' Θεσσαλονίκης, επιβλήθηκε σε βάρος της προσφεύγουσας εταιρείας, πρόστιμο ποσού 100,00 €, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 54 §2 περ. α' του ν. 4174/2013 (ΚΦΔ), καθόσον υπέβαλε εκπρόθεσμα την με αριθμ /24-5-2019 αρχική μηδενική προσωρινή δήλωση παρακρατούμενου φόρου από επιχειρηματική δραστηριότητα για τη φορολογική περίοδο 01/01/2019-31/01/2019, κατά παράβαση των διατάξεων της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 54 του ν. 4174/2013 που επισύρει τις κυρώσεις της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 54 του ίδιου ως άνω νόμου.

Με την με αρ /10-09-2020 πράξη επιβολής προστίμου του άρθρου 54 του ν. 4174/2013 του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΣΤ' Θεσσαλονίκης, επιβλήθηκε σε βάρος της προσφεύγουσας εταιρείας, πρόστιμο ποσού 100,00 €, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 54 § 2 περ. α' του ν.4174/2013 (ΚΦΔ), καθόσον υπέβαλε εκπρόθεσμα την με αριθμ /24-5-2019 αρχική μηδενική προσωρινή δήλωση παρακρατούμενου φόρου από επιχειρηματική δραστηριότητα για τη φορολογική περίοδο 01/02/2019-28/02/2019, κατά παράβαση των διατάξεων της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 54 του ν. 4174/2013, που επισύρει τις κυρώσεις της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 54, του ίδιου ως άνω νόμου.

Η προσφεύγουσα εταιρεία, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά την ακύρωση των ως άνω πράξεων επιβολής προστίμων, ισχυριζόμενη ότι από τις σχετικές διατάξεις που διέπουν τη διαδικασία υποβολής των δηλώσεων παρακράτησης φόρου από επαγγελματική δραστηριότητα, οι δηλώσεις για τις οποίες δεν προκύπτει φόρος ή τέλος χαρτοσήμου προς απόδοση υποβάλλονται προαιρετικά και ως εκ τούτου δεν πρέπει να επιβληθούν τα ως άνω πρόστιμα. Προς επίρρωση του ως άνω ισχυρισμού της, επικαλείται την με αριθμ. ΠΟΛ.1252/2015 και τις με αριθμ. Α. 1099/2019 & Α.1101/2019 Αποφάσεις του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.).

Επειδή, ο Κώδικας Φορολογίας εισοδήματος (ν.4172/2013 ΦΕΚ Α' 167/23-7-2013), ορίζει στο άρθρο 61, ότι: «Κάθε νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα ή φυσικό πρόσωπο που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα και έχει τη φορολογική κατοικία του στην Ελλάδα, οι φορείς γενικής κυβέρνησης ή κάθε φορολογούμενος που δεν έχει τη φορολογική κατοικία του στην Ελλάδα, αλλά δραστηριοποιείται μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα, και προβαίνει σε πληρωμές σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 62, καθώς και οι συμβολαιογράφοι για τις συναλλαγές της περίπτωσης στ' του άρθρου 62 υποχρεούνται σε παρακράτηση φόρου όπως ορίζεται στο άρθρο 64...» Στο άρθρο 62, ότι : «1. Οι ακόλουθες πληρωμές υπόκειται σε παρακράτηση φόρου: ....δ) αμοιβές για τεχνικές υπηρεσίες, αμοιβές διοίκησης, αμοιβές για συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλες αμοιβές για παρόμοιες υπηρεσίες, ανεξαρτήτως εάν έχουν παρασχεθεί στην Ελλάδα, όταν ο λήπτης της αμοιβής είναι φυσικό πρόσωπο,... 2. Τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που έχουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα ή σε κράτος - μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. και λαμβάνουν αμοιβές για τις υπηρεσίες που αναφέρονται στην περίπτωση δ' της παραγράφου 1 δεν υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 64.». Στο άρθρο 64, ότι : «1. Οι συντελεστές παρακράτησης φόρου είναι οι εξής:....δ) για αμοιβές για τεχνικά έργα, αμοιβές διοίκησης, αμοιβές για συμβουλευτικές ή παρόμοιες υπηρεσίες είκοσι τοις εκατό (20%). ...7. Ο φόρος που παρακρατείται σύμφωνα με τις ανωτέρω παραγράφους αποδίδεται το αργότερο μέχρι το τέλος του δεύτερου μήνα από την ημερομηνία καταβολής της υποκείμενης σε παρακράτηση πληρωμής εκτός από τους φόρους που παρακρατούνται από τους συμβολαιογράφους. Ειδικά ο φόρος που παρακρατείται από συμβολαιογράφο για την υπεραξία του άρθρου 41, αποδίδεται από τον ίδιο με τραπεζική επιταγή σε διαταγή του Ελληνικού Δημοσίου, εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την υπογραφή του συμβολαίου. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων καθορίζεται η διαδικασία για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής. 8. Σε περίπτωση που ο λήπτης της αμοιβής σύμφωνα με την περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 62 είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας, παρακράτηση φόρου σύμφωνα με την παράγραφο 1 ενεργείται μόνον εφόσον η συναλλαγή υπερβαίνει τα τριακόσια (300) ευρώ...»

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 54 του ν. 4174/2013, ορίζεται ότι:

«1. Για καθεμία από τις παρακάτω παραβάσεις επιβάλλεται πρόστιμο στον φορολογούμενο ή οποιοδήποτε πρόσωπο, εφόσον υπέχει αντίστοιχη υποχρέωση από τον Κώδικα ή τη φορολογική νομοθεσία που αναφέρεται στο πεδίο εφαρμογής του:

γ) δεν υποβάλλει ή υποβάλλει εκπρόθεσμα δήλωση παρακράτησης φόρου

2. Τα πρόστιμα για τις παραβάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καθορίζονται ως εξής:

γ) διακόσια πενήντα (250) ευρώ, για κάθε παράβαση των περιπτώσεων β', γ', δ' και στ' της παραγράφου 1, σε περίπτωση που ο φορολογούμενος είναι υπόχρεος τήρησης βιβλίων και στοιχείων με βάση απλοποιημένα λογιστικά πρότυπα».

Επειδή, σύμφωνα την αιτιολογική έκθεση του ν. 4174/2013, με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, η φορολογική διοίκηση έχει στη διάθεσή της ένα σύγχρονο φοροεισπρακτικό πλαίσιο με το οποίο διασφαλίζεται η είσπραξη των εσόδων του Δημοσίου και επανασυστήνεται ο θεσμός εμπιστοσύνης και συνεργασίας μεταξύ φορολογουμένου πολίτη και Κράτους. Με τις ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα, επιχειρείται η θέσπιση ενός ανεξάρτητου συστήματος κανόνων που θα διέπει διάφορα στάδια της φορολογικής διαδικασίας αφενός, ως προς τις φορολογικές υποχρεώσεις των υποκειμένων των αναφερόμενων στο Κώδικα φορολογιών και αφετέρου, ως προς τη διαδικασία είσπραξης των προερχόμενων από φόρους και τέλη δημοσίων εσόδων. Επίσης, ο Κώδικας προβλέπει τόκους και πρόστιμα σε περίπτωση παραβάσεων και εκπρόθεσμης καταβολής φόρων και δηλώσεων. Ειδικότερα, οι διατάξεις του άρθρου 54 του Κ.Φ.Δ., καθορίζουν τις παραβάσεις, για τις οποίες επιβάλλονται τα αντίστοιχα διοικητικά πρόστιμα, ενώ παράλληλα έχουν ως στόχο την ενίσχυση του αισθήματος δικαίου των πολιτών, καθόσον καθιερώνεται για πρώτη φορά, ενιαίο ύψος προστίμου για όλες τις φορολογικές διατάξεις που παραβιάζονται και ανάλογα της κατηγορίας των τηρούμενων βιβλίων.

Επειδή με τις διατάξεις του άρθρου 1 της με αριθμ. Α.1101/2019 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., ορίζεται ότι:

«1. Οι αρχικές εμπρόθεσμες και εκπρόθεσμες, καθώς και οι τροποποιητικές δηλώσεις απόδοσης παρακρατούμενου φόρου και του αναλογούντος τέλους χαρτοσήμου κατά περίπτωση, στις αμοιβές για συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλες αμοιβές για παρόμοιες υπηρεσίες της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 62 , στις αμοιβές δικηγόρων της περίπτωσης α' και μερισμάτων της περίπτωσης γ' της παραγράφου 5 του άρθρου 69 του Ν. 4172/2013 που αποκτώνται από την 1 Ιανουαρίου 2019 και εφεξής,

υποβάλλονται αποκλειστικά μέσω TAXISnet. Οι μηδενικές δηλώσεις για τις οποίες εκ του νόμου δεν προκύπτει φόρος ή τέλος χαρτοσήμου προς απόδοση υποβάλλονται προαιρετικά...»

Επειδή, με την ΠΟΛ.1252/2015 με θέμα: Παροχή διευκρινίσεων για την εφαρμογή των διατάξεων του Δέκατου Κεφαλαίου του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Ν. 4174/2013, άρθρα 53-62), ορίζεται μεταξύ άλλων ότι: «Δεν επιβάλλεται πρόστιμο σε περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής δήλωσης χωρίς να υπάρχει αντίστοιχη φορολογική υποχρέωση (εκ παραδρομής)».

Επειδή, στην υπό κρίση περίπτωση, η προσφεύγουσα εταιρεία υπέβαλε εκπρόθεσμα ηλεκτρονικά, τις υπ' αριθμ /24-5-2019 και /24-5-2019 μηδενικές προσωρινές δηλώσεις παρακρατούμενων φόρων από επιχειρηματική δραστηριότητα για τις φορολογικές περιόδους 01/01/2019-31/01/2019 και 01/02/2019-28/02/2019, αντίστοιχα, ενώ, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις της με αριθ. Α.1101/2019 Απόφασης, η υποβολή τους είναι προαιρετική, εντούτοις της επιβλήθηκε πρόστιμο ύψους 100,00 € για καθμία από αυτές.

Επειδή, το πρόστιμο αποτελεί διοικητική κύρωση και επιβάλλεται λόγω μη τήρησης των διατάξεων της φορολογικής νομοθεσίας, η επιβολή εν προκειμένω, των συγκεκριμένων προστίμων, λόγω εκπρόθεσμων μηδενικών δηλώσεων παρακρατούμενων φόρων από επιχειρηματική δραστηριότητα, για τις φορολογικές περιόδους 01/01/2019-31/01/2019 και 01/02/2019-28/02/2019, δε βρίσκει νομικό έρεισμα, καθόσον δε συνδέεται με την παραβίαση συγκεκριμένης διάταξης και ως εκ τούτου, τα εν λόγω πρόστιμα πρέπει να ακυρωθούν, διότι δε στοιχειοθετείται η διαδικαστική παράβαση του άρθρου 54 παρ. 1 και 2 του ν. 4174/2013. Συνεπώς η παρούσα ενδικοφανής προσφυγή γίνεται αποδεκτή.

Αποφασίζουμε

Την αποδοχή της με αριθμό πρωτοκόλλου /28-09-2020 ενδικοφανούς προσφυγής της του με ΑΦΜ: και την ακύρωση των με αριθμ /2020 και .../2020, πράξεων επιβολής προστίμων άρθρου 54 του ν. 4174/2013.

Οριστική φορολογική υποχρέωση της προσφεύγουσας βάσει της παρούσας απόφασης:

-Επί της με αριθμ. .../10-09-2020 πράξης επιβολής πρόστιμου περ.α' της παρ. 1 & 2 άρθρου 54 του ν. 4174/2013, φορολογικής περιόδου 01/01/2019-31/01/2019 ποσό : 0,00 €

-Επί της με αριθμ. .../10-09-2020 πράξης επιβολής πρόστιμου περ.α' της παρ. 1 & 2 άρθρου 54 του ν. 4174/2013, φορολογικής περιόδου 01/02/2019-28/02/2019 ποσό : 0,00 €

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στον υπόχρεο

Με εντολή του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών
Ο Προϊστάμενος Της Υποδιεύθυνσης Επανεξέτασης και Νομικής Υποστήριξης
ΚΑΤΣΙΟΥΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Σημείωση: Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.

ΔΕΔ Θ 145/2021

Δεν είναι εικονικό για τον λήπτη το φορολογικό στοιχείο το οποίο αφορά σε πραγματική συναλλαγή, αν το πρόσωπο του εκδότη είναι διαφορετικό από αυτό που αναγράφεται στο στοιχείο.

Θεσσαλονίκη 28/1/2021

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις:

- α. Του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
β. Του άρθρου 10 της Δ. ΟΡΓ. Α 1125859 ΕΞ 2020/23.10.2020 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 4738/26.10.2020) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)»
γ. Της ΠΟΛ 1064/2017 Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 1440/27-4-2017).
2. Την ΠΟΛ 1069/04-03-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.
3. Την Α 1273/15-12-2020 απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ, με την οποία η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ.5 του άρθρου 63 του Ν 4174/2013 που δεν έχει συμπληρωθεί από τις 16-11-2020 έως και την 31-01-2021, παρατείνεται έως 31-03-2021.
4. Την Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ Β' 2759/1.9.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».
5. Την από 30/9/2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανή προσφυγή της επιχείρησης με την επωνυμία « » με ΑΦΜ και διακριτικό τίτλο « », που εδρεύει στο ... χλμ , Τ.Κ , κατά της με αριθμό ....../11-8-2020 οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2017 και της με αριθμό ....../11-8-2020 οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού Φ.Π.Α. φορολογικής περιόδου 1/1/2017 - 31/12/2017 του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Αμπελοκήπων και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα.
6. Τις ανωτέρω προσβαλλόμενες πράξεις των οποίων ζητείται η ακύρωση.
7. Την με αρ. πρωτ /15-10-2020 έκθεση απόψεων του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Αμπελοκήπων.
8. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του τμήματος Α7' - Επανεξέτασης της Υπηρεσίας μας όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο απόφασης.
- Επί της από 30/9/2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανούς προσφυγής της επιχείρησης « » με ΑΦΜ , η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα και μετά την μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:
- 1) Με την με αριθμό ....../11-8-2020 οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2017 του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Αμπελοκήπων, καταλογίστηκε σε βάρος της προσφεύγουσας φόρος ποσού 113,10 €.
- 2) Με την με αριθμό ....../11-8-2020 οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού Φ.Π.Α. φορολογικής περιόδου 1/1/2017 - 31/12/2017 του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Αμπελοκήπων, καταλογίστηκε σε βάρος της προσφεύγουσας φόρος ποσού 93,60 €, πλέον προστίμου άρθρου 58Α του Κ.Φ.Δ. 46,80 €, ήτοι συνολικού ποσού 140,40 €.
- Δυνάμει της με αρ /17-2-2020 εντολής ελέγχου του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Αμπελοκήπων, διενεργήθηκε μερικός φορολογικός έλεγχος στην προσφεύγουσα επιχείρηση, με αντικείμενο εργασιών «Παραγωγή ημικατεργασμένων προϊόντων χαλκού ή κραμάτων χαλκού», ως προς τη φορολογία εισοδήματος και Φ.Π.Α. στο φορολογικό έτος 2017. Αιτία ελέγχου αποτέλεσε το με αριθμό πρωτ /16-1-2020 έγγραφο της Υπηρεσίας Ερευνών και Διασφάλισης Δημοσίων Εσόδων (Υ.Ε.Δ.Δ.Ε) Θεσσαλονίκης με συνημμένες τις από 31/12/2019 πληροφοριακές εκθέσεις ελέγχου Ε.Λ.Π., φορολογίας εισοδήματος και Φ.Π.Α., οι οποίες αφορούν σε έλεγχο που διενεργήθηκε στην προσφεύγουσα επιχείρηση. Σύμφωνα με τις ανωτέρω πληροφοριακές εκθέσεις ελέγχου, η προσφεύγουσα εταιρία έλαβε στο φορολογικό έτος 2017, ένα (1) εικονικό φορολογικό στοιχείο από την επιχείρηση " - ΑΦΜ " καθαρής αξίας 390,00 €, πλέον ΦΠΑ 93,60 €. Ακολούθως, ο έλεγχος της Δ.Ο.Υ. Αμπελοκήπων, αποδεχόμενος πλήρως τα αποτελέσματα του διενεργηθέντος ελέγχου της Υ.Ε.Δ.Δ.Ε. Θεσσαλονίκης, προέβη σε αναδιαμόρφωση των αποτελεσμάτων στη φορολογία εισοδήματος, προσθέτοντας στα δηλωθέντα καθαρά κέρδη του ελεγχόμενου έτους ως λογιστική διαφορά την καθαρή αξία του φορολογικού στοιχείου εκδόσεως της επιχείρησης " - ΑΦΜ " και

στον επαναπροσδιορισμό του Φ.Π.Α. του οικείου έτους με την αφαίρεση του αναλογούντος Φ.Π.Α. του εικονικού φορολογικού στοιχείου από τις φορολογητέες εισροές και εξέδωσε τις προσβαλλόμενες πράξεις.

Η προσφεύγουσα με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά την ακύρωση των ανωτέρω προσβαλλόμενων πράξεων, ισχυριζόμενη ότι :

Η υπό κρίση συναλλαγή ήταν πραγματική, εκδόθηκε νόμιμο θεωρημένο τιμολόγιο από τον προμηθευτή και εξοφλήθηκε με τραπεζική επιταγή.

Η φορολογική αρχή εντελώς εσφαλμένα και αναίτιολόγητα έκρινε ότι η επίδικη συναλλαγή είναι εικονική.

Καλόπιστα δέχθηκε το επίδικο φορολογικό στοιχείο, καθώς δεν υπήρχε υπόνοια περί των παρατυπιών στην επιχειρηματική δραστηριότητα του εκδότη.

Η φορολογική αρχή δεν έλαβε υπόψη της και δεν εκτίμησε ορθά τα στοιχεία, τα οποία είχε εις χείρας της, ούτε έλαβε υπόψη τη συνολική συμπεριφορά της προσφεύγουσας ως προς τις συναλλαγές της και ως προς την εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων και των υποχρεώσεών της προς άλλες υπηρεσίες.

Αισθάνεται την ανάγκη να αναφέρει ότι οδηγήθηκε στην υποβολή της ενδικοφανούς προσφυγής όχι για λόγους οικονομικούς, αλλά για λόγους ευθιξίας και προστασίας της τιμής και της υπόληψης της επιχείρησής της.

Επειδή, στο άρθρο 66 παρ. 5 του ν. 4174/2013 δίδεται ο ορισμός του εικονικού φορολογικού στοιχείου και συγκεκριμένα ορίζεται ότι: «Εικονικό είναι το φορολογικό στοιχείο που εκδίδεται για συναλλαγή ανύπαρκτη στο σύνολο της ή για μέρος αυτής ή για συναλλαγή στην οποία το ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη που αναγράφονται στο στοιχείο είναι άγνωστο φορολογικώς πρόσωπο, με την έννοια ότι δεν έχει δηλώσει την έναρξη του επιτηδεύματός του ούτε έχει θεωρήσει στοιχεία στη Φορολογική Διοίκηση. Εικονικό είναι επίσης το στοιχείο που φέρεται ότι εκδόθηκε ή έχει ληφθεί από εικονική εταιρία, κοινοπραξία, κοινωνία ή άλλη οποιασδήποτε μορφής επιχείρηση ή νομική οντότητα ή από φυσικό πρόσωπο για το οποίο αποδεικνύεται ότι είναι παντελώς αμέτοχο με τη συγκεκριμένη συναλλαγή, οπότε στην τελευταία αυτή περίπτωση η ποινική δίωξη ασκείται κατά του πραγματικού υπευθύνου που υποκρύπτεται. Τα φορολογικά στοιχεία στα οποία αναγράφεται αξία συναλλαγής κατώτερη της πραγματικής θεωρούνται πάντοτε για τους σκοπούς του παρόντος νόμου ως ανακριβή, ενώ τα φορολογικά στοιχεία στα οποία αναγράφεται αξία μεγαλύτερη της πραγματικής θεωρούνται ως εικονικά κατά το μέρος της μεγαλύτερης αυτής αξίας. Δεν είναι εικονικό για τον λήπτη το φορολογικό στοιχείο το οποίο αφορά πραγματική συναλλαγή, αν το πρόσωπο του εκδότη είναι διαφορετικό από αυτό που αναγράφεται στο στοιχείο».

Επειδή στην παρ. 4 του άρθρου 20 του Ν.3842/2010 ορίζεται : "Το βάρος της απόδειξης της συναλλαγής φέρει και ο λήπτης του φορολογικού στοιχείου κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 9 του άρθρου 18 του Κ.Β.Σ., και οφείλει, εκτός των οριζόμενων στην παράγραφο αυτή, να επιβεβαιώνει από ηλεκτρονική βάση δεδομένων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών την ακρίβεια των στοιχείων, καθώς και τη φορολογική συνέπεια του αντισυμβαλλόμενου εκδότη, για φορολογικά στοιχεία συνολικής αξίας άνω των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ".

Επειδή σύμφωνα με την απόφαση 116/2013 του ΣτΕ όταν αποδίδεται σε ορισμένο επιτηδεύματία η παράβαση της λήψεως τιμολογίου ή δελτίου αποστολής εικονικού, υπό την έννοια είτε ότι δεν έχει πραγματοποιηθεί η συναλλαγή στην οποία αυτό αναφέρεται, είτε ότι έχει μεν πραγματοποιηθεί η συναλλαγή, όχι όμως όπως εμφανίζεται, με τον φερόμενο ως εκδότη του τιμολογίου ή δελτίου αποστολής, η φορολογική αρχή βαρύνεται, κατ' αρχήν, με την απόδειξη της εν λόγω εικονικότητας. Προς τούτο αρκεί, κατ' αρχήν, ν' αποδείξει είτε ότι ο εκδότης του τιμολογίου είναι πρόσωπο φορολογικώς ανύπαρκτο, δηλαδή, πρόσωπο που δεν είχε δηλώσει την έναρξη του επιτηδεύματός του, ούτε είχε θεωρήσει στοιχεία στην αρμόδια φορολογική αρχή (οπότε ο λήπτης βαρύνεται πλέον ν' αποδείξει την αλήθεια της συναλλαγής και την καλή του πίστη κατά το χρόνο πραγματοποιήσεώς της), είτε ότι ο εκδότης του τιμολογίου είναι πρόσωπο φορολογικώς μεν υπαρκτό, αλλά συναλλακτικώς ανύπαρκτο (πρβλ. ΣτΕ 505/2012, 1498/2011, 3528, 1184/2010), οπότε, σε περίπτωση αποδείξεως ανυπαρξίας της συναλλαγής (λόγω του ότι ο εκδότης του τιμολογίου είναι πρόσωπο συναλλακτικώς ανύπαρκτο) δεν είναι δυνατόν να τεθεί θέμα καλής πίστης του λήπτη του εικονικού στοιχείου (βλ. ΣτΕ 1184, 1126/2010).

Επειδή, εξάλλου, σύμφωνα με την νομολογία η αιτιολογημένη διαπίστωση από τη φορολογική αρχή ότι ορισμένο τιμολόγιο είναι εικονικό αρκεί για να στοιχειοθετήσει ευθύνη για τον επιτηδευματία που δέχεται τέτοιο στοιχείο και το καταχωρίζει στα βιβλία του, εκτός αν αυτός αποδείξει με κάθε νόμιμο μέσο ότι τελούσε σε καλή πίστη (ΣτΕ 875/2012, ΣτΕ 1295/1999).

Επειδή κατά παγία νομολογία, δεν νοείται, κατ' αρχήν, η καλή πίστη του λήπτη εικονικού στοιχείου από συναλλακτικώς ανύπαρκτο επιτηδευματία, εκτός εάν ο λήπτης αποδείξει το αντίθετο (ΣτΕ 505/2012 , όπου και περαιτέρω παραπομπές στη σκέψη 2).

Επειδή, στο άρθρο 64 του Ν.4174/2013 ορίζεται ότι: «Η Φορολογική Διοίκηση έχει την υποχρέωση να παρέχει σαφή, ειδική και επαρκή αιτιολογία για τη νομική βάση, τα γεγονότα και τις περιστάσεις που θεμελιώνουν την έκδοση πράξεως και τον προσδιορισμό φόρου.»

Επειδή, σύμφωνα με την πληροφοριακή έκθεση της Υ.Ε.Δ.Δ.Ε. Λάρισας, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των από 11/8/2020 εκθέσεων μερικού φορολογικού ελέγχου φόρου εισοδήματος και Φ.Π.Α. της Δ.Ο.Υ. Αμπελοκήπων, ο έλεγχος, μετά από εκτεταμένη έρευνα, έκρινε ότι το σύνολο των φορολογικών στοιχείων που εξέδωσε η εκδότρια επιχείρηση " - ΑΦΜ " προς διάφορες ημεδαπές επιχειρήσεις είναι εικονικά και εκδόθηκαν για συναλλαγές ανύπαρκτες στο σύνολό τους, διότι όπως αποδείχθηκε η επιχείρηση αυτή ήταν ανύπαρκτη, στερούνταν έδρας το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, δεν απασχόλησε προσωπικό, δεν είχε πραγματοποιήσει αγορές και γενικά δε βρέθηκε κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ότι λειτούργησε οποιαδήποτε στιγμή πραγματικά.

Επειδή, η κρίση περί της εικονικότητας μιας εμπορικής συναλλαγής πρέπει να στηρίζεται στη συνολική αξιολόγηση και εκτίμηση όλων μαζί των στοιχείων που επικαλείται και προσκομίζει η φορολογική Αρχή και όχι στην εκτίμηση μεμονωμένα κάθε αποδεικτικού στοιχείου (ΣτΕ 2223/95).

Επειδή, επιπρόσθετα, με βάση τον οδηγό ελέγχου για πλαστά και εικονικά στοιχεία που εξέδωσε το Σ.Δ.Ο.Ε. με Αρ.Πρωτ.: 1506/30-01-2007, Αθήνα, "Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις εικονικότητας, θα πρέπει να εξετάζεται κάθε υπόθεση με ιδιαίτερη προσοχή, να στοιχειοθετείται πλήρως η εικονικότητα και να αποδεικνύεται αδιαμφισβήτητα και όχι με τεκμαρτό ή συμπερασματικό τρόπο, χωρίς ενδοιασμούς και υπεκφυγές το πρόσωπο που ασκεί πράγματι τη δραστηριότητα, είτε πρόκειται για φυσικό, είτε πρόκειται για νομικό πρόσωπο, είτε πρόκειται για άλλης μορφής πρόσωπο. Σκόπιμο κρίνεται επίσης, στις περιπτώσεις αυτές να γίνεται συνολική αξιολόγηση και εκτίμηση όλων μαζί των στοιχείων που υπάρχουν στη διάθεση της ελεγκτικής υπηρεσίας και όχι εκτίμηση καθενός ή μεμονωμένων στοιχείων χωριστά, προκειμένου τα συμπεράσματα να είναι ασφαλή και βέβαια.

Επειδή, στο άρθρο 64 του Ν.4174/2013 ορίζεται ότι: «Η Φορολογική Διοίκηση έχει την υποχρέωση να παρέχει σαφή, ειδική και επαρκή αιτιολογία για τη νομική βάση, τα γεγονότα και τις περιστάσεις που θεμελιώνουν την έκδοση πράξεως και τον προσδιορισμό φόρου.»

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθ. 17 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν.2690/1999) ορίζεται ότι: « 1.Η ατομική διοικητική πράξη πρέπει να περιέχει αιτιολογία, η οποία να περιλαμβάνει τη διαπίστωση της συνδρομής των κατά νόμο προϋποθέσεων για την έκδοσή της. 2. Η Αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική, επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, εκτός αν προβλέπεται ρητώς στο νόμο ότι πρέπει να περιέχεται στο σώμα της πράξης 3. Όταν η πράξη εκδίδεται αυτεπαγγέλτως τα αποδεικτικά στοιχεία συγκεντρώνονται με πρωτοβουλία του αρμόδιου για την έκδοση οργάνου».

Επειδή εν προκειμένω, ο έλεγχος της Υ.Ε.Δ.Δ.Ε. Θεσσαλονίκης, λαμβάνοντας υπόψη τα πορίσματα του ελέγχου στην εκδότρια επιχείρηση, προέβη σε έλεγχο της προσφεύγουσας, καθώς διαπιστώθηκε ότι έλαβε από την εν λόγω επιχείρηση το με αρ .../16-7-2017 τιμολόγιο πώλησης συνολικής αξίας 483,30 €. Συγκεκριμένα, μετέβη στην έδρα της προσφεύγουσας και κατάσχεσε : α) το επίδοχο τιμολόγιο πώλησης, β) την με αρ. /17-1-2017 απόδειξη πληρωμής, γ) φωτοαντίγραφο της επιταγής Νο /21-1-2017 της Τράπεζας σε διαταγή , αξίας 483,60 € και δ) εκτυπώσεις των λογαριασμών για την καταχώρηση του ληφθέντος φορολογικού στοιχείου.

Από τον έλεγχο των προσκομισθέντων και κατασχεθέντων στοιχείων της προσφεύγουσας κρίθηκε ότι το ως άνω ληφθέν φορολογικό στοιχείο είναι εικονικό διότι:

- Εκδόθηκε από συναλλακτικώς ανύπαρκτη επιχείρηση.

- Στο επίδικο τιμολόγιο το είδος αναγράφεται σε γενική κατηγορία, χωρίς καμία περαιτέρω ανάλυση και σαφή διαχωρισμό όπως απαιτείται στα εμπορεύματα που η ποιοτική διαφοροποίηση αποτελεί παράγοντα διαμόρφωσης της αξίας τους.

- Ο εκπρόσωπος της προσφεύγουσας δεν ανέφερε στον έλεγχο το πρόσωπο με το οποίο συναλλάχθηκε και τον τρόπο που παραδόθηκε το προϊόν στην επιχείρηση προκειμένου να τεκμηριώσει τη συναλλαγή.

Επειδή, στο άρθρο 65 του Ν. 4174/13 (ΚΦΔ) ορίζεται ότι: «Σε περίπτωση αμφισβήτησης πράξης προσδιορισμού φόρου στα πλαίσια ενδικοφανούς προσφυγής, ο φορολογούμενος ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο που προβαίνει στην εν λόγω αμφισβήτηση φέρει το βάρος της απόδειξης της πλημμέλειας της πράξης προσδιορισμού του φόρου».

Στη προκειμένη περίπτωση, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι κατά τις αρχές του 2017, η σφοδρή κακοκαιρία που έπληξε τη χώρα δημιούργησε ζημιές στην επιχείρησή της και συγκεκριμένα στη γεώτρηση που καλύπτει τις ανάγκες υδροδότησης, τόσο της παραγωγής της, όσο και των χώρων υγιεινής του προσωπικού της. Έτσι αναζητήθηκε υδραυλικός και προμηθεύτηκε υλικά από διάφορες εταιρίες από τη Θεσσαλονίκη και τη Ν. Σάντα προς διόρθωση των ζημιών. Μεταξύ των υλικών ήταν το δοχείο διαστολής που προμηθεύτηκε από την επιχείρηση " ", το οποίο τοποθετήθηκε άμεσα και συνεχίζει να υπάρχει στο χώρο της γεώτρησης έως σήμερα. Προς επίρρωση των ανωτέρω, προσκομίζει τιμολόγια των άλλων υλικών που προμηθεύτηκε για τη διόρθωση της συγκεκριμένης ζημιάς, καθώς και το με αρ. .../20-1-2017 Τ.Π.Υ. του υδραυλικού για την παροχή υπηρεσίας αντικατάστασης σωλήνα ύδρευσης. Περαιτέρω, προσκομίζει αντίγραφο της Νο /21-1-2017 επιταγής της Τράπεζας σε διαταγή, αξίας 483,60 €, η οποία οπισθογραφήθηκε στον με ΑΦΜ

Επειδή εν προκειμένω, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα τόσο των εκθέσεων ελέγχου της φορολογικής αρχής που αποτελούν την αιτιολογία των προσβαλλόμενων πράξεων, όσο και των προσκομισθέντων στοιχείων από την προσφεύγουσα προκύπτουν τα ακόλουθα :

Το επίδικο τιμολόγιο εκδόθηκε κατά τους νόμιμους τύπους και καταχωρήθηκε στα βιβλία της επιχείρησης.

Το επίδικο τιμολόγιο εξοφλήθηκε πλήρως με επιταγή στο όνομα του εκδότη του τιμολογίου, η οποία μεταβιβάστηκε σε τρίτο με οπισθογράφησή του

Το ύψος της συναλλαγής είναι πολύ μικρό, της τάξεως του 0,17% επί των ακαθαρίστων εσόδων του οικείου φορολογικού έτους ύψους 225.174,13 € και ως εκ τούτου το ποσό της μείωσης του φόρου εισοδήματος και Φ.Π.Α. που προκύπτει από την λήψη και καταχώριση του στοιχείου να είναι ελάχιστο.

Τέλος, η προσφεύγουσα ανταποκρίθηκε στο βάρος της απόδειξης της αναγκαιότητας προμήθειας του προϊόντος (δοχείο διαστολής) που αναγράφεται στο επίδικο τιμολόγιο λόγω ζημιάς στο σύστημα ύδρευσης της επιχείρησής της, με την προσκόμιση τιμολογίων των άλλων υλικών που προμηθεύτηκε για τη διόρθωση της συγκεκριμένης ζημιάς, καθώς και την προσκόμιση του τιμολογίου παροχής υπηρεσιών του υδραυλικού. Άλλωστε, όπως ισχυρίζεται η ίδια, το δοχείο διαστολής υπάρχει στην επιχείρηση μέχρι και σήμερα, γεγονός που δεν έλεγξε η φορολογική αρχή.

Επειδή με βάση τα ανωτέρω η φορολογική αρχή η οποία έχει το βάρος της απόδειξης δεν απέδειξε την με τρόπο αρκούντως τεκμηριωμένο και ασφαλή την εικονικότητα του επίμαχου φορολογικού στοιχείου για το λήπτη (προσφεύγουσα). Αντίθετα, η προσφεύγουσα αποδεικνύει το πραγματικό της επίδικης συναλλαγής, ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή πραγματοποιήθηκε από πρόσωπο διαφορετικό από αυτό που αναγράφεται στο επίδικο τιμολόγιο και αυτό διότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 66 του Ν.4174/2013, όπως ισχύει από 17/10/2015 βάσει των διατάξεων του άρθρου 8 του Ν.4337/2015, δεν είναι εικονικό για τον λήπτη το φορολογικό στοιχείο το οποίο αφορά σε πραγματική συναλλαγή, αν το πρόσωπο του εκδότη είναι διαφορετικό από αυτό που αναγράφεται στο στοιχείο και ως εκ τούτου οι προσβαλλόμενες πράξεις θα πρέπει να ακυρωθούν ελλείψει αιτιολογίας.

Αποφασίζουμε

την αποδοχή της με ημερομηνία κατάθεσης από 30/9/2020 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανούς προσφυγής της επιχείρησης « » με ΑΦΜ και την ακύρωση της με αριθμό .../.../11-8-2020 οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2017 και της με αριθμό .../.../11-8-2020 οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού Φ.Π.Α. φορολογικής περιόδου 1/1/2017 - 31/12/2017 του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Αμπελοκήπων.

Οριστική φορολογική υποχρέωση της υπόχρεης - καταλογιζόμενα ποσά με βάση την παρούσα απόφαση :

Α) Η με αριθμό .../.../11-8-2020 οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2017 του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Αμπελοκήπων.

ΒΑΣΕΙ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ
113,10€	0,00

Β) Η με αριθμό .../.../11-8-2020 οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού Φ.Π.Α. φορολογικής περιόδου 1/1/2017 - 31/12/2017 του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Αμπελοκήπων

ΒΑΣΕΙ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ
140,40 €	0,00

Δίνεται εντολή στο αρμόδιο όργανο να κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στην υπόχρεη.

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΚΑΤΣΙΟΥΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Ακριβές Αντίγραφο
Η Υπάλληλος του Αυτοτελούς Γραφείου Διοικητικής Υποστήριξης

Σημείωση: Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.

ΔΕΔ Θ 212/2021

Προσθήκη ως λογιστική διαφορά και ως προσαύξηση των φορολογητέων εκροών (ΦΠΑ) του διαπιστωθέντος, από καταμέτρηση, ελλείμματος ταμείου

Θεσσαλονίκη, 28/01/2021

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις:

- Του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
- Του άρθρου 10 της Δ.ΟΡΓ.Α 1125859 ΕΞ 23-10-2020 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 4738/26.10.2020) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)»
- Της ΠΟΛ.1064/2017 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 1440/27-04-2017).

2. Την ΠΟΛ.1069/2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ Β' 2759/1.9.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».

4. Την από και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανή προσφυγή της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία « », Α.Φ.Μ , κατά της υπ' αριθ οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος φορολογικής περιόδου 01/01-31/12/2015 και της υπ' αριθ οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού Φ.Π.Α. φορολογικής περιόδου 01/01-31/12/2015 του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Φ.Α.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα.

5. Την υπ' αριθ οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος φορολογικής περιόδου 01/01-31/12/2015 και την υπ' αριθ οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού Φ.Π.Α. φορολογικής περιόδου 01/01-31/12/2015 του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Φ.Α.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, των οποίων ζητείται η ακύρωση.

6. Τις απόψεις της ανωτέρω φορολογικής αρχής.

7. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α8 - Επανεξέτασης όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της από και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανούς προσφυγής της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία « », Α.Φ.Μ , η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα και μετά την μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμεστε τα ακόλουθα:

Με την υπ' αριθ οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος φορολογικής περιόδου 01/01-31/12/2015 του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Φ.Α.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα φόρος ποσού 321.283,65 €, πλέον προστίμου άρθρου 58 Κ.Φ.Δ. ποσού 160.641,83 €, δη σύνολο φόρων, τελών και εισφορών για καταβολή 481.925,48 €, κατόπιν προσθήκης στα καθαρά κέρδη ως λογιστικής διαφοράς κατ' εφαρμογή του άρθρου 28 παρ. 2 του ν. 3296/2004, του από .../.../2015 διαπιστωθέντος ελλείμματος από καταμέτρηση ταμείου ποσού 1.314.733,16 €.

Με την υπ' αριθ οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού Φ.Π.Α. φορολογικής περιόδου 01/01-31/12/2015 του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Φ.Α.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα φόρος ποσού 302.388,63 €, πλέον προστίμου άρθρου 58Α Κ.Φ.Δ. 90.716,59 €, δη σύνολο φόρου για καταβολή 393.105,22 €, λόγω προσθήκης στις φορολογητέες εκροές του από .../.../2015 διαπιστωθέντος ελλείμματος από καταμέτρηση ταμείου ποσού 1.314.733,16 € και στον φόρο εκροών του αναλογούντα Φ.Π.Α. (1.314.733,16 € * 23% = 302.388,63 €).

Οι εν λόγω πράξεις εδράζονται επί των από εκθέσεων μερικού φορολογικού ελέγχου φορολογίας εισοδήματος και Φ.Π.Α. της Δ.Ο.Υ. Φ.Α.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ κατόπιν της υπ' αριθ. εντολής ελέγχου του Προϊσταμένου της.

Η προσφεύγουσα, με την υπό κρίση ενδικοφανή, ζητά την ακύρωση των παραπάνω πράξεων προβάλλοντας τους παρακάτω λόγους:

1) Το έλλειμμα ταμείου που καταλογίσθηκε ως εισόδημα του έτους 2015 προϋπήρχε και δεν είναι κάτι που δημιουργήθηκε το 2015, συνεπώς απολύτως αυθαίρετα καταλογίζεται ως αποκρυβέν εισόδημα το έτος 2015. Το φερόμενο ως έλλειμμα αποτυπώνεται στον ισολογισμό της χρήσης 2011, οπότε εάν θεωρηθεί πως είναι όντως εισόδημα ακόμα και με το σκεπτικό της έκθεσης ελέγχου, προκύπτει με σαφήνεια η παραγραφή του δικαιώματος του δημοσίου για έλεγχο της χρήσεως αυτής για την οποία ίσχυε σε κάθε περίπτωση ο ν. 2238/1994 και η πενταετής παραγραφή του άρθρου 84 του ν. 2238/1994.

2) Στην καταμέτρηση ταμείου που έκανε το Σ.Δ.Ο.Ε. βρέθηκαν 3.977,61 €. Αυτή ήταν η πραγματική καταμέτρηση. Αν η ύπαρξη αυτού του ποσού δεν δικαιολογούνταν από νόμιμα παραστατικά, τότε αυτό μόνο το ποσό θα μπορούσε να καταλογιστεί ως λογιστική διαφορά και μόνο.

3) Παραβίαση της αρχής της χρηστής διοίκησης. Πρέπει να διαγραφεί το σύνολο των επιβληθέντων φόρων και προστίμων, άλλως όλες οι προσαυξήσεις λόγω ανακρίβειας και τα ειδικά τριπλάσια πρόστιμα Φ.Π.Α. (αρ. 6 ν. 2523/1997) και των δύο χρήσεων 2008 και 2009.

4) Επιβάλλεται η αναδρομική εφαρμογή της ελαφρότερης κύρωσης. Μη νομίμως επιβάλλονται οι σχετικές κυρώσεις των διατάξεων του ν. 2523/1997.

5) Οι προσβαλλόμενες πράξεις εκδόθηκαν και κοινοποιήθηκαν κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 38 παρ. 4 του ν. 1642/1986, σύμφωνα με την οποία ο έλεγχος διενεργείται στην επαγγελματική εγκατάσταση του υπόχρεου ή όταν τούτου είναι δύσκολο στην οικονομική εφορία κατόπιν συμφωνίας οικονομικού εφόρου και του υπόχρεου στον φόρο.

6) Οι οικείες πράξεις εφαρμόζοντας τις διατάξεις του άρθρου 38 παρ. 3 του ν. 1642/1986 προβαίνουν σε προσδιορισμό του φόρου εισροών με βάση τα εξωλογιστικώς προσδιοριζόμενα εισοδήματα και δεν αναγνωρίζονται οι εκροές. Δεν διενεργήθηκε αυτοτελής προσδιορισμός των φορολογητέων εκροών της εταιρίας. Οι φορολογητέες εκροές υπολογίστηκαν εξωλογιστικά και υπάχθηκαν σε συντελεστή 18% για τις χρήσεις 2008 και 2009, κατόπιν απόρριψης των βιβλίων της ως ανακριβών, λόγω της δήθεν εικονικότητας των τιμολογίων.

Ως προς τον πρώτο και δεύτερο ισχυρισμό της προσφεύγουσας

Επειδή, με το άρθρο 36 του ν. 4174/2013 ορίζεται ότι: «1. Η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να προβεί σε έκδοση πράξης διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εντός πέντε (5) ετών από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής δήλωσης. Στις περιπτώσεις που για κάποια φορολογία προβλέπεται η υποβολή περισσότερων δηλώσεων, η έκδοση της πράξης του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να γίνει εντός πέντε (5) ετών από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής της τελευταίας δήλωσης.».

Επειδή, με το άρθρο 28 παρ. 2 του ν. 3296/2004 ορίζεται ότι: «2. Κατά τους διενεργούμενους σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις φορολογικούς ελέγχους επί επιτηδευματιών με βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., διενεργείται υποχρεωτικός έλεγχος ταμείου και αξιολογίων, ο οποίος και προηγείται των λοιπών ελεγκτικών επαληθεύσεων. Σε περιπτώσεις διαπίστωσης αρνητικών ή θετικών διαφορών με βάση τον παραπάνω έλεγχο, οι διαφορές αυτές, πέραν των λοιπών συνεπειών και ανεξαρτήτως της προέλευσής τους, προστίθενται ως διαφορές καθαρών κερδών και παράλληλα προσαυξάνουν τα ακαθάριστα έσοδα του υπόχρεου, προκειμένου τα έσοδα αυτά να ληφθούν υπόψη για τον προσδιορισμό των φόρων, τελών και εισφορών στις λοιπές φορολογίες.».

Επειδή, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του προαναφερθέντος νόμου με την παρ. 2 του άρθρου 28 ορίζεται ο τρόπος αντιμετώπισης από πλευράς συνεπειών στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται διαφορές από την επαλήθευση ελέγχου ταμείου.

Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, από τα διαλαμβανόμενα στην από έκθεση μερικού φορολογικού ελέγχου φορολογίας εισοδήματος της Δ.Ο.Υ. Φ.Α.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, προκύπτει ότι πραγματοποιήθηκε από το Σ.Δ.Ο.Ε. ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ και ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ- ΘΡΑΚΗΣ επιτόπιος έλεγχος στις 2015 στην έδρα της προσφεύγουσας και διενεργήθηκε η οριζόμενη από την παρ. 2 του άρθρου 28 του ν. 3296/2004 ελεγκτική επαλήθευση της καταμέτρησης ταμείου όπου διαπιστώθηκε έλλειμμα ύψους 1.314.733,16 €. Συγκεκριμένα, ενώ το λογιστικό υπόλοιπο ανερχόταν σε 1.314.733,16 € (όπως προκύπτει από το αναλυτικό καθολικό του λογαριασμού 38.00.00.0000 ταμείου), το πραγματικό ήταν 0,00 € σύμφωνα με το από 2015 πρακτικό καταμέτρησης ταμειακών διαθέσιμων το οποίο υπέγραψε η υπάλληλος της εταιρίας κ (με την επιφύλαξη ως προς το ύψος του ποσού του ταμείου, το οποίο διαχειρίζεται ο κ).

Ελεγκτές του Σ.Δ.Ο.Ε. μετέβησαν για πρώτη φορά στην έδρα της προσφεύγουσας, κατόπιν σχετικής εντολής ελέγχου στις 2014 στο πλαίσιο της ΑΒΜ ΕΓ εισαγγελικής παραγγελίας, συνεπώς δεν ήταν εφικτή η προγενέστερη διαπίστωση του ελλείμματος.

Κατά τον διενεργηθέντα έλεγχο ταμείου, διαπιστώθηκε βάσει του αναλυτικού καθολικού του λογαριασμού 38.00.00.0000 ταμείου, λογιστικό υπόλοιπο 3.977,61 €, καθώς την 2013 είχε γίνει εγγραφή πίστωσης του ταμείου με ποσό 1.050.000,00 € σε χρέωση του λογαριασμού 30.00 πελάτες χωρίς περαιτέρω ανάλυση, ούτε παραστατικό εγγραφής, προκειμένου να αποκρυφθεί το «διογκωμένο» ταμειακό υπόλοιπο. Στο ημερολογιακό άρθρο ως αιτιολογία εγγραφής χρησιμοποιήθηκε η λέξη «έναντι» υπονοώντας ότι το ποσό αυτό δόθηκε ως «έναντι ανοικτού λογαριασμού» που τηρούσε η επιχείρηση με πελάτη της, ο οποίος δεν προσδιοριζόταν ενώ και η φερόμενη καταβολή των 1.050.000,00 € φαινόταν να έχει πραγματοποιηθεί με

μετρητά. Επισημαίνεται ότι στην μεταγενέστερη μετάβαση του Σ.Δ.Ο.Ε. στην έδρα της προσφεύγουσας στις 2015 η εγγραφή της 2013 είχε διαγραφεί.

Κατά συνέπεια στις 2014 δεν διενεργήθηκε φυσική καταμέτρηση των μετρητών. Εν συνεχεία, στις 2014, ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της ανώνυμης εταιρίας κ υπέβαλε υπεύθυνη δήλωση στο Σ.Δ.Ο.Ε. δηλώνοντας ότι το ταμείο είναι λογιστικό, ουσιαστικά δεν υπάρχει και τα χρήματα κατά καιρούς είχαν χρησιμοποιηθεί για βιοποριστικούς λόγους της οικογένειάς του, του αδελφού του και των γονιών του. Χρησιμοποιήθηκαν επίσης για επενδύσεις και για κάλυψη απαιτήσεων που δεν εισπράχθηκαν. Για την εγγραφή (τακτοποίησης) στις 2013 δήλωσε ότι δεν γνωρίζει τίποτα καθώς δεν είναι γνώστης λογιστικής. Κατά συνέπεια, το Σ.Δ.Ο.Ε. προέβη για πρώτη φορά σε φυσική καταμέτρηση ταμείου στις 2015, όπου διαπιστώθηκε και το έλλειμμα του ταμείου της προσφεύγουσας ποσού 1.314.733,16 €.

Ως εκ τούτου οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας ότι το έλλειμμα του ταμείου υφίστατο από το 2011 και έπρεπε να καταλογιστεί στη χρήση αυτή καθώς και το ότι στα καθαρά έσοδα της προσφεύγουσας έπρεπε να προστεθεί ως λογιστική διαφορά το ποσό της πραγματικής καταμέτρησης ταμείου απορρίπτονται ως αβάσιμοι.

Ως προς τον τρίτο και τέταρτο ισχυρισμό της προσφεύγουσας

Επειδή, με το άρθρο 58 του ν. 4174/2013 ορίζεται ότι: «1. Αν το ποσό του φόρου που προκύπτει με βάση φορολογική δήλωση υπολείπεται του ποσού του φόρου που προκύπτει με βάση το διορθωτικό προσδιορισμό φόρου που πραγματοποιήθηκε από τη Φορολογική Διοίκηση, ο φορολογούμενος υπόκειται σε πρόστιμο επί της διαφοράς που προκύπτει προς καταβολή ως εξής: ... γ) πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού της διαφοράς, αν το εν λόγω ποσό υπερβαίνει σε ποσοστό το πενήντα τοις εκατό (50%) του φόρου που προκύπτει με βάση τη φορολογική δήλωση.»

Επειδή, με το άρθρο 58Α του ν. 4174/2013 ορίζεται ότι: «Για παραβάσεις σχετικές με τον φόρο προστιθέμενης αξίας οι οποίες διαπιστώνονται κατόπιν ελέγχου, επιβάλλονται τα ακόλουθα πρόστιμα: ... 2. Σε κάθε περίπτωση όπου διαπιστώνεται, η υποβολή ανακριβών δηλώσεων ή η μη υποβολή δηλώσεων, υποβολή δηλώσεων, με συνέπεια τη μη απόδοση ή τη μειωμένη απόδοση ή την επιπλέον έκπτωση ή επιστροφή ΦΠΑ, επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) επί του ποσού του φόρου που θα προέκυπτε από την μη υποβληθείσα δήλωση ή επί της διαφοράς, αντίστοιχα.»

Επειδή, με το άρθρο 53 του ν. 4174/2013 ορίζεται ότι: «1. Αν οποιοδήποτε ποσό φόρου δεν καταβληθεί εντός της νόμιμης προθεσμίας καταβολής, ο φορολογούμενος υποχρεούται να καταβάλει τόκους επί του εν λόγω ποσού φόρου για τη χρονική περίοδο από την επόμενη μέρα της λήξης της νόμιμης προθεσμίας. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης ή τροποποιητικής δήλωσης καθώς και σε περίπτωση εκτιμώμενου, διορθωτικού ή προληπτικού προσδιορισμού του φόρου, ως αφετηρία υπολογισμού των τόκων λαμβάνεται η λήξης προθεσμίας κατά την οποία θα έπρεπε να είχε αρχικά καταβληθεί, βάσει του νόμου, ο φόρος που προκύπτει από την εκπρόθεσμη ή τροποποιητική δήλωση ή από την πράξη προσδιορισμού.»

Επειδή, η δημόσια διοίκηση δεσμεύεται από την αρχή της νομιμότητας, όπως αυτή καθιερώνεται με τις διατάξεις των άρθρων 26 παρ. 2, 43, 50, 82, 83 και 95 & 1 του Συντάγματος (ΣτΕ 8721/1992, 2987/1994), και η οποία συνεπάγεται ότι η διοίκηση οφείλει ή μπορεί να προβαίνει μόνο σε ενέργειες που προβλέπονται και επιβάλλονται ή επιτρέπονται από τους κανόνες που θεσπίζουν το Σύνταγμα, οι νομοθετικές πράξεις, οι διοικητικές κανονιστικές πράξεις, που έχουν εκδοθεί βάσει νομοθετικής εξουσιοδότησης, καθώς και από κάθε κανόνα ανώτερης ή ισοδύναμης προς αυτούς τυπικής ισχύος.

Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, οι προσβαλλόμενες πράξεις αφορούν την φορολογική περίοδο 01/01-31/12/2015. Με την υπ' αριθ οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος φορολογικής περιόδου 01/01-31/12/2015 του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Φ.Α.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ επιβλήθηκε πλέον του κυρίου φόρου πρόστιμο του άρθρου 58 του Κ.Φ.Δ. ενώ με την υπ' αριθ οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού Φ.Π.Α. φορολογικής περιόδου 01/01-31/12/2015 του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Φ.Α.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ επιβλήθηκε πλέον του κυρίου φόρου πρόστιμο του άρθρου 58Α του Κ.Φ.Δ.. Πέραν τούτου, οι προσβαλλόμενες πράξεις δεν αφορούν τις χρήσεις 2008 και 2009, όπως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, ούτε αφορούν κυρώσεις με τις διατάξεις του ν. 2523/1997.

Κατόπιν των ανωτέρω οι σχετικοί ισχυρισμοί της προσφεύγουσας απορρίπτονται ως αβάσιμοι.

Ως προς τον πέμπτο και έκτο ισχυρισμό της προσφεύγουσας

Επειδή, με το άρθρο 23 του ν. 4174/2013 ορίζεται ότι: «1. Η Φορολογική Διοίκηση έχει την εξουσία να επαληθεύει, να ελέγχει και να διασταυρώνει την εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων εκ μέρους του φορολογούμενου, την ακρίβεια των φορολογικών δηλώσεων που υποβάλλονται σε αυτήν και να επιβεβαιώνει τον υπολογισμό και την καταβολή του οφειλόμενου φόρου, διενεργώντας έλεγχο σε έγγραφα, λογιστικά στοιχεία και στοιχεία γνωστοποιήσεων και παρόμοιες πληροφορίες, θέτοντας ερωτήσεις στον φορολογούμενο και σε τρίτα πρόσωπα, ερευνώντας εγκαταστάσεις και μέσα μεταφοράς που χρησιμοποιούνται για τη διενέργεια επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τις διαδικασίες και χρησιμοποιώντας μεθόδους που προβλέπονται στον Κώδικα.

2. Ο έλεγχος εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων του φορολογούμενου που διενεργείται από τη Φορολογική Διοίκηση είναι δυνατόν να έχει τη μορφή φορολογικού ελέγχου από τα γραφεία της Φορολογικής Διοίκησης ή επιτόπιου φορολογικού ελέγχου:

α) Η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να διενεργεί φορολογικό έλεγχο από τα γραφεία της με βάση τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, δηλώσεις και λοιπά έγγραφα που υποβάλλει ο φορολογούμενος, καθώς και έγγραφα και πληροφορίες που έχει στην κατοχή της ή με βάση τα βιβλία και λογιστικά αρχεία που προσκομίζονται από τον φορολογούμενο, κατόπιν σχετικού εγγράφου της Φορολογικής Διοίκησης

β) Η απόφαση της Φορολογικής Διοίκησης για τη διενέργεια πλήρους επιτόπιου φορολογικού ελέγχου πρέπει να κοινοποιείται στο φορολογούμενο με προηγούμενη έγγραφη ειδοποίηση. Κάθε άλλος επιτόπιος φορολογικός έλεγχος είναι δυνατόν να διενεργείται χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση. Με πράξη του Γενικού Γραμματέα είναι δυνατόν να διενεργείται πλήρης επιτόπιος φορολογικός έλεγχος χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση, σε περιπτώσεις όπου υπάρχουν ενδείξεις ότι έχει διαπραχθεί φοροδιαφυγή. Ο Γενικός Γραμματέας δύναται με απόφασή του να ορίζει λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρούσης περίπτωσης.»

Επειδή, με το άρθρο 48 του ν. 2859/2000 ορίζεται ότι:

«1. Η επιβολή του φόρου γίνεται από τον Προϊστάμενο ΔΟΥ που είναι αρμόδιος για τη φορολογία εισοδήματος του υπόχρεου στο φόρο. ...

2. Ο Προϊστάμενος ΔΟΥ ελέγχει την ακρίβεια των υποβαλλόμενων δηλώσεων και προβαίνει στην εξακρίβωση των υπόχρεων που δεν έχουν υποβάλει δήλωση. ...

3. Εφόσον διαπιστώνεται ανεπάρκεια ή ανακρίβεια των βιβλίων και στοιχείων, τα οποία τηρεί ο υπόχρεος στο φόρο, αναφορικά με τη φορολογητέα αξία, τα ποσοστά ή τις εκπτώσεις του φόρου, ο Προϊστάμενος ΔΟΥ προβαίνει στον προσδιορισμό τους με βάση τα υπόψη του στοιχεία και ιδίως:

α) Τα ακαθάριστα έσοδα που προσδιορίζονται ύστερα από έλεγχο στη φορολογία εισοδήματος, τις αγορές και τις σχετικές με το φόρο του παρόντος νόμου δαπάνες,

β) τα συναφή στοιχεία που προκύπτουν από τον έλεγχο άλλων φορολογιών από πληροφορίες που διαθέτει ή περιέρχονται σ' αυτόν. Η ανεπάρκεια ή ανακρίβεια των βιβλίων και στοιχείων κρίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Β.Σ. και της φορολογίας εισοδήματος.

4. Ο έλεγχος ενεργείται τις εργάσιμες για τον υπόχρεο ημέρες και ώρες, στην επαγγελματική του εγκατάσταση ή, όταν τούτο είναι δύσκολο, στη ΔΟΥ, καθώς και σε άλλο τόπο και χρόνο ύστερα από συμφωνία του Προϊσταμένου ΔΟΥ και του υπόχρεου στο φόρο.»

Επειδή, με το άρθρο 64 του Ν.4174/2013 ορίζεται ότι:

«Η Φορολογική Διοίκηση έχει την υποχρέωση να παρέχει σαφή, ειδική και επαρκή αιτιολογία για τη νομική βάση, τα γεγονότα και τις περιστάσεις που θεμελιώνουν την έκδοση πράξεως και τον προσδιορισμό φόρου».

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65 του ν. 4174/2013 ορίζεται ότι:

«Σε περίπτωση αμφισβήτησης πράξης προσδιορισμού φόρου στα πλαίσια ενδικοφανούς προσφυγής, ο φορολογούμενος ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο που προβαίνει στην εν λόγω αμφισβήτηση φέρει το βάρος της απόδειξης της πλημμέλειας της πράξης προσδιορισμού του φόρου.»

Επειδή, με την ΔΔΑΔΑ 1037653 ΕΞ 2020/13.3.2020 απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. ορίζεται ότι:

«Άρθρο 2 Μέτρα και οδηγίες συναλλαγής με το κοινό

Περιορίζεται στο απολύτως αναγκαίο η προσέλευση του κοινού στις Υπηρεσίες της ΑΑΔΕ. Προς τούτο:

1. Οι Υπηρεσίες θα λαμβάνουν τα αιτήματα των συναλλασσομένων (φορολογούμενων, λογιστών, εκτελωνιστών, δικηγόρων κλπ) μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή τηλεφωνικά. Υποχρεωτικά στο email του ο συναλλασσόμενος θα αναφέρει τα στοιχεία επικοινωνίας του (email και τηλέφωνο).
2. Τα αιτούμενα τυχόν πιστοποιητικά, βεβαιώσεις, εκθέσεις εξέτασης δειγμάτων κ.α., θα αποστέλλονται στον αιτούντα αποκλειστικά μέσω email από την ηλεκτρονική διεύθυνση της Υπηρεσίας, στις περιπτώσεις που αυτό είναι εφικτό και θα υπογράφονται κατά περίπτωση, μόνο από τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας ή τον αναπληρωτή του, με αναφορά στοιχείων υπαλλήλων για τη παροχή πληροφοριών. ...
4. Εάν η ικανοποίηση του αιτήματος του ενδιαφερόμενου δεν είναι εφικτό να πραγματοποιηθεί με την ανωτέρω διαδικασία και κρίνεται απολύτως αναγκαία η φυσική του παρουσία, τότε η προσέλευση αυτού ή του νόμιμου εκπροσώπου του στις ανωτέρω υπηρεσίες, πραγματοποιείται αποκλειστικά κατόπιν προγραμματισμένης συνάντησης. Η επικοινωνία για καθορισμό συνάντησης του συναλλασσόμενου ή του νομίμου εκπροσώπου με την Υπηρεσία, θα πραγματοποιείται μέσω αποστολής έγγραφου αιτήματος (fax), αιτήματος μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή τηλεφωνικής επικοινωνίας. Για τον καθορισμό των συναντήσεων κατά τα ανωτέρω, προηγείται συνεννόηση του αρμόδιου υπαλλήλου με τον Προϊστάμενο της υπηρεσίας και αυτή οριστικοποιείται, με τη σύμφωνη γνώμη και του ενδιαφερόμενου ή του νόμιμου εκπροσώπου του. Τα στοιχεία των επικείμενων συναντήσεων (ημερομηνία, ώρα, συμμετέχοντες κ.τ.λ.) καταχωρούνται από τη Γραμματεία της Υπηρεσίας σε ημερήσια βάση σε ειδικό προς τούτο πίνακα ηλεκτρονικής εφαρμογής (π.χ. excel). ...»

Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, οι αρμόδιοι υπάλληλοι της Δ.Ο.Υ. Φ.Α.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ δεν επισκέφθηκαν την έδρα της προσφεύγουσας λόγω των μέτρων κατά της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και συμμορφούμενοι με την απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. ΔΔΑΔ Α 1037653 ΕΞ 2020/13.03.2020.

Τα λογιστικά αρχεία αποστάλθηκαν από την προσφεύγουσα επιχείρηση ηλεκτρονικά (μέσω e-mail) και η επικοινωνία πραγματοποιήθηκε μέσω τηλεφώνου και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Τα αποτελέσματα του φορολογικού ελέγχου, διατυπώνονται αναλυτικά στις οικείες εκθέσεις ελέγχου.

Επειδή, οι σχετικοί με εικονικότητα συναλλαγών ισχυρισμοί της προσφεύγουσας, όπως ότι οι φορολογητέες εκροές υπολογίστηκαν εξωλογιστικά και υπάχθηκαν σε συντελεστή 18% για τις χρήσεις 2008 και 2009, κατόπιν απόρριψης των βιβλίων της ως ανακριβών, δεν έχουν καμία σχέση με τον παρόντα έλεγχο.

Επειδή, οι προσβαλλόμενες πράξεις προσδιορισμού φόρου εισοδήματος και Φ.Π.Α. αφορούν τη φορολογική περίοδο 01/01-31/12/2015. Στη δε φορολογία Φ.Π.Α. (όπως άλλωστε και σε αυτή του εισοδήματος) κανένας εξωλογιστικός προσδιορισμός των φορολογητέων εκροών δεν έχει διενεργηθεί. Στην προκειμένη περίπτωση προστέθηκε στις δηλωθείσες φορολογητέες εκροές της προσφεύγουσας το ποσό του από .../.../2015 διαπιστωθέντος ελλείμματος κατά την καταμέτρηση ταμείου ποσού 1.314.733,16 €.

Κατά συνέπεια, οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί της προσφεύγουσας απορρίπτονται ως αβάσιμοι.

Αποφασίζουμε

Την απόρριψη της υπ' αριθ. πρωτ / ενδικοφανούς προσφυγής της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία « », Α.Φ.Μ

Οριστική φορολογική υποχρέωση της υπόχρεης - καταλογιζόμενο ποσό με βάση την παρούσα απόφαση:

Υπ' αριθ οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος φορολογικής περιόδου 01/01-31/12/2015

Διαφορά φόρου	321.283,65€
Πρόστιμο άρθρου 58 Κ.Φ.Δ.	160.641,83€
Σύνολο φόρων, τελών και εισφορών για καταβολή	481.925,48€

Επί του οφειλόμενου φόρου κ.λ.π. θα υπολογιστούν κατά την καταβολή και τόκοι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 53 του Κ.Φ.Δ.

Υπ' αριθ οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού Φ.Π.Α. φορολογικής περιόδου 01/01-31/12/2015

Διαφορά φόρου	302.388,63€
Πρόστιμο άρθρου 58Α Κ.Φ.Δ.	90.716,59€
Σύνολο φόρου για καταβολή	393.105,22€

Επί του οφειλόμενου φόρου κ.λ.π. θα υπολογιστούν κατά την καταβολή και τόκοι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 53 του Κ.Φ.Δ.

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στην υπόχρεη.

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΚΑΤΣΙΟΥΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ακριβές αντίγραφο

Η υπάλληλος του Αυτοτελούς Γραφείου Διοικητικής Υποστήριξης

Σημείωση: Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.

E. ΕΡΓΑΤΙΚΑ - ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ

e-ΕΦΚΑ Εγκύκλιος 22/2.4.2021

Προσδιορισμός των ασφαλιστικών εισφορών, λόγω αναστολής ή καταγγελίας των συμβάσεων εργασίας εργαζομένων, σε επιχειρήσεις - εργοδότες του ιδιωτικού τομέα των περιοχών των Περιφερειακών Ενοτήτων Σάμου, Ικαρίας και Χίου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, που επλήγησαν από το σεισμό της 30ης Οκτωβρίου 2020 - Απεικόνιση στην Α.Π.Δ. της ασφάλισης

Αθήνα 02/04/2021

Σας κοινοποιούμε τις διατάξεις του άρθρου 115 παράγραφος 12 του ν.4764/2020 (Φ.Ε.Κ. 256 Α') και της με αρ. πρωτ.Δ.15/Δ/54406/2117/11-03-2021 (Φ.Ε.Κ. 1111 Β') Κ.Υ.Α., σχετικά με τον προσδιορισμό της διαδικασίας κάλυψης των ασφαλιστικών εισφορών, λόγω αναστολής ή καταγγελίας των συμβάσεων εργασίας εργαζομένων, σε επιχειρήσεις - εργοδότες του ιδιωτικού τομέα, ανεξαρτήτως κλάδου και επιχειρηματικής δραστηριότητας, που επλήγησαν από το σεισμό της 30ης Οκτωβρίου 2020, στις περιοχές που ανήκουν στα διοικητικά όρια των Περιφερειακών Ενοτήτων Σάμου, Ικαρίας και Χίου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και θέτουμε υπόψη σας τα εξής:

A) ΑΝΑΣΤΟΛΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στις επιχειρήσεις - εργοδότες των προαναφερόμενων περιοχών παρασχέθηκε η δυνατότητα να θέσουν σε αναστολή τις συμβάσεις εργασίας, μέρους ή όλων των εργαζομένων τους (πλήρους ή μερικής απασχόλησης) από τις 31.10.2020 (ημερομηνία συμβάντος) και μέχρι την αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν εξαιτίας του φαινομένου, όχι όμως πέραν των τριών (3) μηνών, με πλήρη κάλυψη από τον Κρατικό Προϋπολογισμό των αντίστοιχων ασφαλιστικών εισφορών (εργοδότη και εργαζόμενου)

Κατά τον χρόνο αναστολής των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων οι επιχειρήσεις - εργοδότες είχαν υποχρέωση να μην προβούν σε μειώσεις προσωπικού με καταγγελία των συμβάσεων εργασίας, άλλως οι καταγγελίες αυτές είναι άκυρες.

Επίσης, μετά από τη λήξη του χρόνου της αναστολής των συμβάσεων εργασίας του προσωπικού τους, είχαν την υποχρέωση να διατηρήσουν τον ίδιο αριθμό θέσεων εργασίας για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της αναστολής.

Οι εργαζόμενοι, των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τέθηκαν σε αναστολή, κατέστησαν δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού του δέκατου τρίτου άρθρου της από 14.03.2020 Π.Ν.Π. (Φ.Ε.Κ. 64 Α'), που κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν.4682/2020 (Φ.Ε.Κ. 76 Α'), κατ' αναλογία των ημερών διάρκειας της αναστολής των συμβάσεων εργασίας τους καθώς και αναλογίας Δώρου Χριστουγέννων (Δ.Χ.) 2020.

Όπως και στις λοιπές περιπτώσεις αναστολής συμβάσεων εργασίας εργαζομένων (π.χ. αναστολή λειτουργίας επιχειρήσεων - εργοδοτών με εντολή δημόσιας αρχής, λόγω της πανδημίας) για την απεικόνιση των τακτικών (ονομαστικών) αποδοχών στην Α.Π.Δ. χρησιμοποιείται ο Τύπος Αποδοχών (Τ.Α.) 018 αντί του Τ.Α.001, ενώ για το ποσό του Δώρου Χριστουγέννων 2020 (Δ.Χ./2020), που αναλογεί στο χρονικό διάστημα αναστολής των συμβάσεων εργασίας (από κάθε αιτία), ο Τ.Α. 116 (σχετ. 58522/17.02.2021 Γεν. Έγγραφο e - Ε.Φ.Κ.Α.)

Τυχόν υποβληθείσες Α.Π.Δ. χωρίς την προαναφερθείσα κωδικοποίηση, ως προς τον Τύπο Αποδοχών, δύναται να τροποποιηθούν κατά τα γνωστά (Δ.Μ.Σ.Α.)

B) ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Για την ασφαλιστική τακτοποίηση των εργαζομένων σε επιχειρήσεις - εργοδότες των προαναφερόμενων περιοχών, των οποίων οι συμβάσεις εργασίας λύθηκαν με καταγγελία το χρονικό διάστημα από 31.10.2020 μέχρι και τη δημοσίευση του ν.4764/2020 (23.12.2020), θα παραχθούν, αυτοτελείς Α.Π.Δ. από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, λαμβάνοντας υπόψη αφενός στοιχεία που ήδη διαθέτει,

καθώς και, στοιχεία από τα πληροφοριακά συστήματα του e - Ε.Φ.Κ.Α., του Ο.Α.Ε.Δ. και των λοιπών συναρμόδιων φορέων, χωρίς να απαιτείται καμία ενέργεια εκ μέρους των επιχειρήσεων - εργοδοτών.

Οι ασφαλιστικές εισφορές (εργοδότη και εργαζομένου) θα καταβληθούν στον e - Ε.Φ.Κ.Α. από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Υπολογίζονται δε επί του ποσού της αποζημίωσης ειδικού σκοπού της παρ. 6 του άρθρου 115 του ν.4764/2020, που ανέρχεται σε 534,00 ευρώ ανά μήνα, για 25 ημέρες ασφάλισης το μήνα, με τον ίδιο Κωδικό Πακέτου Κάλυψης (Κ.Π.Κ.), βάσει του οποίου καθοριζόταν οι ασφαλιστικές εισφορές κατά το χρόνο λύσης, με καταγγελία, της σύμβασης εργασίας του εργαζόμενου.

Με ευθύνη των οικείων προϊσταμένων οι υπάλληλοι των υπηρεσιών εσόδων να λάβουν γνώση της παρούσας εγκυκλίου.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΙΑΠΑΚΗΣ

Κοινή Υπουργική Απόφαση (Κ.Υ.Α.) Δ.15/Δ'54406/2117/11.3.2021 ΦΕΚ 1111/Β/22.3.2021 Προσδιορισμός της διαδικασίας κάλυψης των ασφαλιστικών εισφορών λόγω αναστολής ή καταγγελίας των συμβάσεων εργασίας εργαζομένων σε επιχειρήσεις - εργοδότες, σε περιοχές των Περιφερειακών Ενοτήτων Σάμου, Ικαρίας και Χίου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, που επλήγησαν από τον σεισμό της 30ης Οκτωβρίου 2020.

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παρ. 12 του άρθρου 115 του ν. 4764/2020 «Ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ενίσχυση των μέσων μαζικής μεταφοράς, την επιτάχυνση της απονομής των συντάξεων, τη ρύθμιση οφειλών προς τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 256).
2. Το άρθρο 90 του κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98) και την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
3. Τις διατάξεις του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143), και ιδίως τις διατάξεις της περ. ιβ του άρθρου 20.
4. Τις διατάξεις του ν. 4651/2019 «Κύρωση του κρατικού προϋπολογισμού έτους 2020» (Α' 209).
5. Τις διατάξεις του π.δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α' 145).
6. Το π.δ. 134/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (Α' 168).
7. Τις διατάξεις του π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181), όπως ισχύει.
8. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).
9. Το π.δ. 62/2020 «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 155) και το π.δ. 2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).
10. Τις διατάξεις του άρθρου 7 του π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).
11. Την υπό στοιχεία Υ70/30-10-2020 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη» (Β' 4805).

12. Την υπό στοιχεία οικ.32081/Δ1.10120/6-8-2020 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Παναγιώτη Τσακλόγλου» (Β' 3314).

13. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας σύμφωνα με την υπ' αρ. 54466/3032/31.12.2020 εισηγητική έκθεση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δεν προκύπτει πρόσθετη δαπάνη για τον κρατικό προϋπολογισμό καθώς αφορά διευκρινίσεις διαδικαστικού χαρακτήρα, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Διαδικασία κάλυψης των ασφαλιστικών εισφορών λόγω αναστολής συμβάσεων εργασίας.

Η διαδικασία κάλυψης των ασφαλιστικών εισφορών λόγω αναστολής συμβάσεων εργασίας εργαζομένων σε επιχειρήσεις - εργοδότες του ιδιωτικού τομέα, ανεξαρτήτως κλάδου και επιχειρηματικής δραστηριότητας, που επλήγησαν από τον σεισμό της 30ης Οκτωβρίου 2020 στις περιοχές που ανήκουν στα διοικητικά όρια των Περιφερειακών Ενοτήτων Σάμου, Ικαρίας και Χίου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, βάσει των παρ. 1,4, 5 και 8 του άρθρου 115 του ν. 4764/2020 (Α' 256), ορίζεται ως εξής:

1. Οι ασφαλιστικές εισφορές προς τον e-ΕΦΚΑ που καλύπτονται από τον κρατικό προϋπολογισμό για τους εργαζόμενους σε αναστολή σύμβασης εργασίας, προσδιορίζονται μέσω των Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων (ΑΠΔ) που υποβάλλονται για τις αντίστοιχες μισθο-λογικές περιόδους.

2. Για κάθε μηνιαία μισθολογική περίοδο, καθώς και για την αναλογία του Δώρου Χριστουγέννων, υποβάλλεται Αναλυτική Περιοδική Δήλωση (ΑΠΔ), όπως προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις.

3. Για τους μισθωτούς που αμείβονται με μισθό ή ημερομίσθιο, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, αορίστου ή ορισμένου χρόνου, με πλήρη ή μειωμένη ή εκ περιτροπής απασχόληση:

α. για το χρονικό διάστημα απασχόλησης έως την αναστολή των συμβάσεων εργασίας τους, καθώς και για την αναλογία του Δώρου Χριστουγέννων που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα πραγματικής απασχόλησης, καταχωρίζονται στην ΑΠΔ τα στοιχεία της πραγματικής τους απασχόλησης.

β. για το χρονικό διάστημα αναστολής των συμβάσεων εργασίας, καθώς και για την αναλογία του Δώρου Χριστουγέννων που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα αναστολής των συμβάσεων εργασίας, καταχωρίζονται στην ΑΠΔ της ίδιας μισθολογικής περιόδου, τα στοιχεία του μισθού ή του ημερομισθίου, με πλήρη ή μειωμένη ή εκ περιτροπής απασχόληση, με βάση τις συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου, αορίστου ή ορισμένου χρόνου, όπως αυτά θα καταχωρίζονταν εάν δεν είχαν τεθεί σε αναστολή οι συμβάσεις εργασίας.

Οι αποδοχές της περίπτωσης αυτής καταχωρίζονται στην ΑΠΔ με διακριτό τρόπο κατά το σύστημα λειτουργίας του e-ΕΦΚΑ.

Σε κάθε περίπτωση η ημερομηνία έναρξης αναστολής των συμβάσεων εργασίας είναι αυτή που δηλώνεται στην οικεία ΑΠΔ, η οποία δεν μπορεί να είναι προγενέστερη της 31ης Οκτωβρίου 2020.

4. Στις περιπτώσεις που επιχειρήσεις - εργοδότες καταβάλλουν αποδοχές οικειοθελώς ή εξ ελευθεριότητας, σε εργαζόμενους των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τελούν σε αναστολή και είναι δικαιούχοι αποζημίωσης ειδικού σκοπού της παρ. 4 του άρθρου 115 του ν. 4764/2020 (Α' 256), τα ποσά των αποδοχών αυτών που καταβάλλονται από τις υπόχρεες επιχειρήσεις - εργοδότες, καταχωρίζονται στην ΑΠΔ με ειδικό τύπο αποδοχών, οι λεπτομέρειες για τον οποίο καθορίζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ.

5. Σε περίπτωση που εντός της ίδιας μισθολογικής περιόδου οι επιχειρήσεις - εργοδότες διακόπτουν την αναστολή σύμβασης εργασίας εργαζομένου, ο εργαζόμενος παρέχει εργασία και στη συνέχεια εκ νέου θέτουν τον εργαζόμενο σε αναστολή σύμβασης εργασίας, τα ποσά των αποδοχών που καταβάλλονται από τις υπόχρεες επιχειρήσεις - εργοδότες για το διάστημα παροχής εργασίας, καταχωρίζονται στην ΑΠΔ με ειδικό τύπο αποδοχών, οι λεπτομέρειες για τον οποίο καθορίζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ.

6. Από τον κρατικό προϋπολογισμό καλύπτεται το σύνολο των ασφαλιστικών εισφορών που αντιστοιχεί στις αποδοχές που καταχωρίζονται στις ΑΠΔ της παρ. 3β του παρόντος άρθρου.

7. Εφόσον προκύπτει υποχρέωση ασφάλισης στον ΕΔΟΕΑΠ, τα ταμεία επαγγελματικής υποχρεωτικής ασφάλισης και στα ΝΠΙΔ εκ μετατροπής βάσει της παρ. 20 του άρθρου 6 του ν. 3029/2002, οι ασφαλιστικές εισφορές που καλύπτονται από τον κρατικό προϋπολογισμό για τους εργαζόμενους σε αναστολή σύμβασης εργασίας, προσδιορίζονται μέσω των αναλυτικών καταστάσεων εισφορών που υποβάλλονται για τις αντίστοιχες μισθο-λογικές περιόδους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις οικείες καταστατικές τους διατάξεις, για κάθε μισθο-λογική περίοδο, καθώς και για την αναλογία του Δώρου Χριστουγέννων, με χρήση ειδικών τύπων αποδοχών.

Εκτός από τις αποδοχές των εργαζομένων καταχωρίζονται οι ασφαλιστικές εισφορές (εργοδότη και ασφαλισμένου/ή ασφαλισμένου).

Στα σχετικά πεδία των αναλυτικών καταστάσεων εισφορών καταχωρίζονται τα ποσά της επιδότησης των ασφαλιστικών εισφορών (εργοδότη και ασφαλισμένου/ή ασφαλισμένου), τα οποία ανέρχονται σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) αυτών.

Σε κάθε περίπτωση η ημερομηνία έναρξης αναστολής των συμβάσεων εργασίας είναι αυτή που δηλώνεται στην οικεία ΑΠΔ, η οποία δεν μπορεί να είναι προγενέστερη της 31ης Οκτωβρίου 2020.

Οι ειδικοί τύποι αποδοχών και οι οδηγίες συμπλήρωσης των σχετικών πεδίων των καταστάσεων, καθορίζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του κάθε φορέα.

Τα αναφερόμενα στις παρ. 3, 4 και 5 του παρόντος άρθρου, έχουν ανάλογη εφαρμογή και στους φορείς της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις οικείες καταστατικές τους διατάξεις.

8. α. Για τον e-ΕΦΚΑ, κατά την έκδοση της ταυτότητας πληρωμής των εισφορών της οικείας μισθολογικής περιόδου, υπολογίζεται το ύψος των απαιτητών ασφαλιστικών εισφορών, ασφαλισμένου και εργοδότη, που καλύπτονται από τον κρατικό προϋπολογισμό σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Ο e-ΕΦΚΑ συγκεντρώνει μέσω της διαδικασίας που προβλέπεται στις παρ. 3, 4 και 5 της παρούσας, και αποστέλλει στη Διεύθυνση Οικονομικής Εποπτείας και Επιθεώρησης Νομικών Προσώπων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, τα μηνιαία στοιχεία των απαιτητών ασφαλιστικών εισφορών που βαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό.

β. Για τους φορείς της παρ. 7 κατά την έκδοση της ταυτότητας πληρωμής των εισφορών της οικείας μισθολογικής περιόδου, υπολογίζεται το ύψος των απαιτητών ασφαλιστικών εισφορών, ασφαλισμένου και εργοδότη/ή ασφαλισμένου, που καλύπτονται από τον κρατικό προϋπολογισμό σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Οι ανωτέρω φορείς συγκεντρώνουν μέσω της επεξεργασίας των αναλυτικών καταστάσεων εισφορών και αποστέλλουν στη Διεύθυνση Οικονομικής Εποπτείας και Επιθεώρησης Νομικών Προσώπων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων τα μηνιαία στοιχεία των απαιτητών ασφαλιστικών εισφορών που βαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό.

9. α. Τα δεδομένα που καταχωρίζονται στις ΑΠΔ για τον e-ΕΦΚΑ, διασταυρώνονται με το πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, καθώς και με συγκριτικά στοιχεία απασχόλησης προηγούμενων μηνών και ιστορικά στοιχεία λειτουργίας της επιχείρησης, προκειμένου να επιβεβαιωθεί η ορθότητα των στοιχείων απασχόλησης και ασφαλιστικών εισφορών που δηλώνονται με τις οποίες βαρύνεται ο κρατικός προϋπολογισμός, και όπου απαιτείται, εκδίδονται και επιδίδονται από τον e-ΕΦΚΑ ηλεκτρονικά οι προβλεπόμενες πράξεις επιβολής εισφορών και βεβαιώσεις οφειλής.

β. Για τους φορείς της παρ. 7 που δεν συνδέονται με το πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, για την υπαγωγή στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου, οι επιχειρήσεις -εργοδότες υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση στους ανωτέρω φορείς ότι έχουν υποστεί

σημαντικές καταστροφές από τον σεισμό της 30ης Οκτωβρίου 2020 και πλήττονται σημαντικά λόγω των συνεπειών της καταστροφής αυτής.

Τα δεδομένα που καταχωρίζονται στις αναλυτικές καταστάσεις εισφορών προς τους φορείς της παρ. 7, διασταυρώνονται με τα δεδομένα που καταχωρίζονται στις ΑΠΔ του e-ΕΦΚΑ, τα οποία έχουν προηγουμένως διασταυρωθεί με το πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, καθώς και με συγκριτικά στοιχεία απασχόλησης προηγούμενων μηνών και ιστορικά στοιχεία λειτουργίας της επιχείρησης, προκειμένου να επιβεβαιωθεί η ορθότητα των στοιχείων απασχόλησης και ασφαλιστικών εισφορών που δηλώνονται με τις οποίες βαρύνεται ο κρατικός προϋπολογισμός, και όπου απαιτείται εκδίδονται και επιδίδονται από τους ανωτέρω φορείς οι προβλεπόμενες πράξεις επιβολής εισφορών και βεβαιώσεις οφειλής σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

10. Τυχόν υποβληθείσες ΑΠΔ και αναλυτικές καταστάσεις εισφορών που αφορούν σε μισθολογικές περιόδους για τις οποίες ο εργαζόμενος εμπίπτει στην παρ. 1 του άρθρου 115 του ν. 4764/2020 (Α' 256), τροποποιούνται ώστε να απεικονίζονται οι ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με τις ανωτέρω παραγράφους.

Τυχόν ποσά ασφαλιστικών εισφορών, ασφαλισμένου και εργοδότη/ή ασφαλισμένου, που έχουν καταβληθεί από την επιχείρηση - εργοδότη, και αφορούν στις ανωτέρω μισθολογικές περιόδους, παραμένουν ως πιστωτικό υπόλοιπο στον e-ΕΦΚΑ και στους φορείς της παρ. 7 και συμψηφίζονται με ασφαλιστικές εισφορές επόμενων μισθολογικών περιόδων.

Άρθρο 2

Διαδικασία κάλυψης των ασφαλιστικών εισφορών λόγω καταγγελίας σύμβασης εργασίας

Η διαδικασία κάλυψης των ασφαλιστικών εισφορών εργαζομένων σε επιχειρήσεις - εργοδότες του ιδιωτικού τομέα, ανεξαρτήτως κλάδου και επιχειρηματικής δραστηριότητας, που επλήγησαν από τον σεισμό της 30ης Οκτωβρίου 2020 στις περιοχές που ανήκουν στα διοικητικά όρια των Περιφερειακών Ενοτήτων Σάμου, Ικαρίας και Χίου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, των οποίων η σύμβαση εργασίας έχει λυθεί με καταγγελία κατά το χρονικό διάστημα από τις 31/10/2020 μέχρι και τη δημοσίευση του ν. 4764/2020 (Α'256), βάσει των παρ. 6 και 8 του άρθρου 115 του ν. 4764/2020 (Α' 256), ορίζεται ως εξής:

1. α. Για τον e-ΕΦΚΑ, για κάθε μηνιαία μισθολογική περίοδο, παράγεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, σε συνεργασία με τον e-ΕΦΚΑ, αυτοτελής ΑΠΔ με βάση τα πληροφοριακά συστήματα και τα αρχεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, του e-ΕΦΚΑ, του ΟΑΕΔ και των λοιπών συναρμόδιων φορέων, και χωρίς υποχρέωση καμίας περαιτέρω σχετικής ενέργειας εκ μέρους των επιχειρήσεων - εργοδοτών.

β. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων αναλαμβάνει την καταβολή του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών (ασφαλισμένου και εργοδότη), υπολογιζόμενων επί του ποσού της αποζημίωσης ειδικού σκοπού της παρ. 6 του άρθρου 115 του ν. 4764/2020 (Α' 256), για 25 ημερομίσθια ασφάλισης, με το ίδιο πακέτο κάλυψης βάσει του οποίου υπολογιζόνταν οι ασφαλιστικές εισφορές τους κατά τον χρόνο λύσης με καταγγελία της σύμβασης εργασίας.

γ. Ως τελική ημερομηνία παραγωγής των οικείων ΑΠΔ και καταβολής των αντίστοιχων ασφαλιστικών εισφορών ορίζεται η 30.4.2021.

2. α. Για τις περιπτώσεις που προκύπτει υποχρέωση ασφάλισης και καταβολής ασφαλιστικών εισφορών στον ΕΔΟΕΑΠ, τα ταμεία επαγγελματικής υποχρεωτικής ασφάλισης και στα ΝΠΙΔ εκ μετατροπής βάσει της παρ. 20 του άρθρου 6 του ν. 3029/2002, παράγεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων αυτοτελής αναλυτική κατάσταση εισφορών, με βάση τα πληροφοριακά συστήματα και τα αρχεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, του e-ΕΦΚΑ, του ΟΑΕΔ και των λοιπών συναρμόδιων φορέων, και χωρίς υποχρέωση καμίας περαιτέρω σχετικής ενέργειας εκ μέρους των επιχειρήσεων - εργοδοτών.

β. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων αναλαμβάνει την καταβολή του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών (ασφαλισμένου και εργοδότη ή ασφαλισμένου), υπολογιζόμενων επί του ποσού της αποζημίωσης ειδικού σκοπού της παρ. 6 του άρθρου 115 του ν. 4764/2020 (Α'256), για 25 ημερομίσθια

ασφάλισης κατ' ανώτατο όριο μηνιαίως, σύμφωνα με τους κωδικούς κάλυψης που ίσχυαν για τους εν λόγω ασφαλισμένους κατά τον χρόνο λύσης με καταγγελία της σύμβασης εργασίας.

γ. Ως τελική ημερομηνία παραγωγής των οικείων αναλυτικών καταστάσεων εισφορών και καταβολής των αντίστοιχων ασφαλιστικών εισφορών ορίζεται η 30.04.2021.

3. Τα μηνιαία στοιχεία των απαιτητών ασφαλιστικών εισφορών που βαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό προσδιορίζονται βάσει των υποβληθεισών από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ΑΠΔ και αναλυτικών καταστάσεων εισφορών.

Άρθρο 3 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 11/03/2021

Οι Υπουργοί

Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ Απόφαση Δ15/Ε΄710706/423/17-03-2021 (ΦΕΚ Β΄ 1087/22-03-2021)

Διαδικασία προσδιορισμού και εκκαθάρισης ασφαλιστικών εισφορών επί παράλληλης απασχόλησης εντός του e-ΕΦΚΑ

Έχοντας υπόψη:

1. Την παρ. 8 του άρθρου 36 του ν. 4387/2016 «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού συνταξιοδοτικού συστήματος Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις» (Α΄ 85), όπως έχει αντικατασταθεί και ισχύει με το άρθρο 32 του ν. 4670/2020 «Ασφαλιστική μεταρρύθμιση και ψηφιακός μετασχηματισμός Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) και άλλες διατάξεις» (Α΄ 43).

2. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α΄ 98), σε συνδυασμό με την περίπτωση 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133).

3. Το π.δ. 134/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (Α΄ 168).

4. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α΄ 119).

5. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α΄ 121).

6. Το π.δ. 62/2020 «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α΄ 155).

7. Την υπό στοιχεία οικ.32081/Δ1.10120/6-8-2020 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Παναγιώτη Τσακλόγλου», (Β΄ 3314).

8. Την υπ' αρ. 105/8/4-3-2021 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του e-ΕΦΚΑ, σύμφωνα με το άρθρο 1B του ν. 4387/2016, όπως προστέθηκε με το άρθρο 21 του ν. 4670/2020 (Α' 43).

9. Το υπό στοιχεία οικ. 54321/3021/30-12-2020 εισηγητικό σημείωμα της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, βάσει της περ. ε της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4484/2017 (Α' 110).

10. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη στον Κρατικό Προϋπολογισμό και στον Προϋπολογισμό του e-ΕΦΚΑ, ενώ η ένταξη περιπτώσεων παράλληλης ασφάλισης και ρύθμιση των οφειλών που προκύπτουν έχει ενδεχόμενο αποτέλεσμα την αύξηση των εσόδων του e-ΕΦΚΑ,

αποφασίζουμε:

Τη διαδικασία προσδιορισμού και εκκαθάρισης ασφαλιστικών εισφορών σε περίπτωση παράλληλης απασχόλησης εντός του e-ΕΦΚΑ.

Άρθρο 1

Προσδιορισμός Οφειλόμενης Εισφοράς

1. Το ποσό που οφείλεται για μισθωτή δραστηριότητα προσδιορίζεται με βάση τα άρθρα 38 και 41 του ν. 4387/2016 μέσω της Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης. Το ποσό που οφείλεται για μη-μισθωτή δραστηριότητα προσδιορίζεται με βάση τα άρθρα 39, 40 και 41 του ν. 4387/2016. Όπου προβλέπεται η καταβολή εισφορών επικουρικής ασφάλισης ή και εφάπαξ παροχής αυτές προσδιορίζονται με βάση τα άρθρα 97 και 35 του ν. 4387/2016 αντίστοιχα. Σε περίπτωση παράλληλης άσκησης πολλαπλών μισθωτών ή μη-μισθωτών δραστηριοτήτων το ελάχιστο οφειλόμενο ποσό προσδιορίζεται με βάση το άρθρο 36 του ν. 4387/2016.

2. Σε περίπτωση παράλληλης άσκησης πολλαπλών μη-μισθωτών δραστηριοτήτων ο ασφαλισμένος οφείλει να καταβάλει μία εισφορά, η οποία αντιστοιχεί στην κατά το άρθρο 36 του ν. 4387/2016 ελάχιστη εισφορά επί παράλληλης άσκησης πολλαπλών μη-μισθωτών δραστηριοτήτων ή στην επιλεγείσα από τον ίδιο ασφαλιστική κατηγορία, εφόσον η τελευταία είναι μεγαλύτερη.

3. Σε περίπτωση παράλληλης άσκησης μισθωτών και μη-μισθωτών δραστηριοτήτων οφείλεται το σύνολο της εισφοράς από μισθωτές δραστηριότητες και τυχόν προκύπτουσα διαφορά για την κάλυψή της κατά τα ανωτέρω ελάχιστης επί παράλληλης ή επιλεγείσας εισφοράς για τη μη-μισθωτή δραστηριότητα, εφόσον η τελευταία είναι μεγαλύτερη.

4. Για την εφαρμογή της παρούσας, οι καταβαλλόμενες εισφορές μέσω της υποπερίπτωσης ιν της περίπτωσης γ' της παρ. 1 του άρθρου 36 και μέσω της παρ. 9 του άρθρου 39 του ν. 4387/2016 θεωρούνται εισφορές μισθωτής απασχόλησης.

Άρθρο 2

Διαδικασία προσδιορισμού ασφαλιστικής εισφοράς

1. Για τον προσδιορισμό και την εκκαθάριση των ασφαλιστικών εισφορών σε περιπτώσεις ασφαλισμένων που ασκούν μισθωτή και μη-μισθωτή απασχόληση λαμβάνονται υπόψη οι υποβαλλόμενες από τον εργοδότη μηνιαίες Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις (ΑΠΔ), συμπεριλαμβανομένων αυτών που υποβάλλονται για τους ασφαλισμένους του π. ΝΑΤ, και η ελάχιστη εισφορά επί παράλληλης άσκησης μισθωτών και μη-μισθωτών δραστηριοτήτων ή η επιλεγείσα από τον ίδιο ασφαλιστική κατηγορία, εφόσον η τελευταία είναι μεγαλύτερη.

2. Ο προσδιορισμός των μηνιαίων ασφαλιστικών εισφορών για τη μη-μισθωτή απασχόληση των προσώπων του άρθρου αυτού πραγματοποιείται μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής ΑΠΔ.

3. Πιστωτικό Υπόλοιπο δημιουργείται σε περίπτωση που από τη διαδικασία εκκαθάρισης προκύπτει ότι έχει καταβληθεί ποσό υπέρτερο της κατά το νόμο ελάχιστης ή της επιλεγείσας από τον ασφαλισμένο ασφαλιστικής κατηγορίας, εφόσον η τελευταία είναι μεγαλύτερη, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 1 της παρούσας. Το επιπλέον ποσό επιστρέφεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 104 του ν. 4387/2016 στους δικαιούχους.
4. Χρεωστικό Υπόλοιπο δημιουργείται σε περίπτωση που μετά την εκκαθάριση των ασφαλιστικών εισφορών προκύπτει ότι δεν έχει καταβληθεί η κατά το νόμο ελάχιστη ή η επιλεγείσα από τον ασφαλισμένο ασφαλιστική κατηγορία, εφόσον η τελευταία είναι μεγαλύτερη. Η διαφορά αυτή καταλογίζεται στον ασφαλισμένο για τον αντίστοιχο Κλάδο Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ.
5. Για τους μη-μισθωτούς ασφαλισμένους με παράλληλη μισθωτή απασχόληση, μέχρι τη λήψη στοιχείων εισφορών μισθωτής απασχόλησης, αναστέλλεται η έκδοση ειδοποιητηρίου ασφαλιστικών εισφορών μη μισθωτού. Για την αναστολή λαμβάνεται υπόψη η αίτηση-δήλωση του ασφαλισμένου, η οποία υποβάλλεται μέσω των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του e-ΕΦΚΑ.
6. Σε περίπτωση που κατά τη λήψη των στοιχείων εισφορών μισθωτής απασχόλησης διαπιστωθεί η μη υποβολή ΑΠΔ και κατά συνέπεια η μη ύπαρξη μισθωτής απασχόλησης, θα αναζητούνται οι αντίστοιχες εισφορές μη μισθωτού της κατηγορίας κατάταξής του.
7. Στις περιπτώσεις που τροποποιούνται τα στοιχεία εισφορών στις υποβληθείσες από τον εργοδότη μηνιαίες ΑΠΔ θα επέρχονται αντίστοιχα τροποποιήσεις στη μηνιαία εισφορά μη μισθωτού κατά την επόμενη μηνιαία ροή από τη λήψη των νέων στοιχείων εισφορών μισθωτού.

Άρθρο 3

Προσδιορισμός και Εκκαθάριση ασφαλιστικών εισφορών 2020-2021

1. Η περιγραφόμενη στο άρθρο 2 της παρούσας διαδικασία τίθεται σε εφαρμογή για τις καταβαλλόμενες ασφαλιστικές εισφορές αρχής γενομένης από 1ης Ιανουαρίου 2021 και εφεξής, με προσδιορισμό των εισφορών μη μισθωτού που ασκεί παράλληλη μισθωτή απασχόληση έως 29-4-2021 και καταληκτική ημερομηνία πληρωμής την 31-5-2021 κατά την πρώτη εφαρμογή της.
2. Ο προσδιορισμός των μηνιαίων ασφαλιστικών εισφορών έτους 2020 των μη μισθωτών με παράλληλη μισθωτή δραστηριότητα πραγματοποιείται έως 31-3-2021 και από την ολοκλήρωσή της θα προκύψει, πιστωτικό, μηδενικό ή χρεωστικό υπόλοιπο.
3. Πιστωτικό Υπόλοιπο δημιουργείται σε περίπτωση που από τη διαδικασία εκκαθάρισης προκύπτει ότι έχει καταβληθεί ποσό υπέρτερο της κατά το νόμο ελάχιστης ή της επιλεγείσας από τον ασφαλισμένο ασφαλιστικής κατηγορίας, εφόσον η τελευταία είναι μεγαλύτερη, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 1 της παρούσας. Το επιπλέον ποσό επιστρέφεται στους δικαιούχους σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 104 του ν.4387/2016.
4. Χρεωστικό Υπόλοιπο δημιουργείται σε περίπτωση που μετά την εκκαθάριση των ασφαλιστικών εισφορών προκύπτει ότι δεν έχει καταβληθεί η κατά το νόμο ελάχιστη ή η επιλεγείσα από τον ασφαλισμένο ασφαλιστική κατηγορία, εφόσον η τελευταία είναι μεγαλύτερη. Η διαφορά αυτή καταλογίζεται στον ασφαλισμένο για τον αντίστοιχο Κλάδο Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ και καταβάλλεται τμηματικά εντός εξαμήνου με αναζήτηση μηνιαίως του χρεωστικού υπολοίπου τουλάχιστον δύο (2) μηνών. Ως ημερομηνία έναρξης καταβολής των μηνιαίων χρεωστικών υπολοίπων ορίζεται η 29-4-2021.

Η παρούσα απόφαση ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 17/03/2021
Ο Υφυπουργός
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ

e-ΕΦΚΑ – ΚΕΑΟ ΓΕΝΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ 152298/Σ.48631/27-04-2021**Διαχείριση Α.Π.Δ. που περιλαμβάνουν αποκλειστικά εργαζόμενους σε καθεστώς αναστολής των συμβάσεων εργασίας τους, στις περιπτώσεις που δεν είναι δυνατή η ηλεκτρονική υποβολή Α.Π.Δ. κατά το άρθρο 69 Ν.4635/2019**

Αθήνα 27/04/2021

Με την ως άνω σχετική εγκύκλιο κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 69 του Ν. 4635/2019 (ΦΕΚ Α' 167) και της υπ' αριθμ. Β/7/οικ.53026/4585/14-11-2019 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 4290) και παρασχέθηκαν οδηγίες, όσον αφορά την αναστολή χρήσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του e-Ε.Φ.Κ.Α. για την υποβολή Α.Π.Δ. για οφειλέτες / εργοδότες, που ασφαλίζουν προσωπικό μέσω Α.Π.Δ., χωρίς να καταβάλουν τις αντίστοιχες ασφαλιστικές εισφορές.

Ειδικότερα, στη παράγραφο IV της εν λόγω εγκυκλίου:

- προβλέπεται η καταχώριση στο σύστημα των ασφαλιστικών δεδομένων των Α.Π.Δ. που υποβάλλονται με ψηφιακό-μαγνητικό μέσο, μετά από προηγούμενη καταβολή των εισφορών, και
- καταγράφονται περιπτώσεις στις οποίες, κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η καταχώριση εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που τίθενται και κυρίως η καταβολή μέρους, κατά περίπτωση, της οφειλής σε συνδυασμό με τις υποβαλλόμενες Α.Π.Δ.

Όπως είναι γνωστό, κατά τη περίοδο της πανδημίας, με σκοπό να προστατευθούν οι θέσεις εργασίας, παρασχέθηκε, υπό προϋποθέσεις, η δυνατότητα στους εργοδότες να αναστείλουν τις συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων τους (όπως ενδεικτικά οικ.17788/346/8.5.2020 ΚΥΑ - ΦΕΚ Β' 1779, όπως ισχύει).

Στις περιπτώσεις αυτές, εφόσον πρόκειται για εργοδότες που υποβάλλουν Α.Π.Δ. αποκλειστικά για εργαζόμενους, για τους οποίους έχουν ανασταλεί οι συμβάσεις εργασίας τους, δεν επέρχεται περαιτέρω αύξηση της οφειλής τους προς τον e-ΕΦΚΑ, καθόσον οι αντίστοιχες εισφορές (εργοδότη και εργαζόμενου), δεν καταβάλλονται από τον εργοδότη, αλλά καλύπτονται πλήρως από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Έχοντας υπόψη τα ανωτέρω και προκειμένου να διασφαλισθούν τα ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων, κρίνεται σκόπιμη η κατ' εξαίρεση χορήγηση δυνατότητας καταχώρισης στο σύστημα των Α.Π.Δ. υποβαλλόμενων με μαγνητικό/ψηφιακό μέσο από εργοδότες, των οποίων έχει ανασταλεί η δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής Α.Π.Δ., εφόσον περιλαμβάνουν αποκλειστικά εργαζόμενους με αναστολή των συμβάσεων εργασίας τους.

Τα ανωτέρω πρόσωπα εντοπίζονται στην Α.Π.Δ. μέσω του Τύπου Αποδοχών (ΤΑ- 18), που χρησιμοποιείται για την απεικόνιση της ασφάλισής τους (σχετ. 68084/2020, 82992/2020 και 99892/2020 Γενικά Έγγραφα e-Ε.Φ.Κ.Α.).

Η καταχώριση στο σύστημα των συγκεκριμένων Α.Π.Δ. θα γίνεται αφού επιβεβαιωθεί ότι περιλαμβάνουν αποκλειστικά εργαζόμενους σε καθεστώς αναστολής των συμβάσεων εργασίας τους. Για τον λόγο αυτόν θα πρέπει με τις Α.Π.Δ. να συνυποβάλλονται από τους εργοδότες, πέραν των ήδη προβλεπόμενων στην 1/2020 εγκύκλιο στοιχείων και σχετικά αποδεικτικά έγγραφα (αντίγραφα Δηλώσεων Επιχειρήσεων - Εργοδοτών, με τις οποίες δηλώθηκαν στο Π.Σ. «ΕΡΓΑΝΗ» οι αναστολές των συμβάσεων των εργαζομένων τους). Τα αποδεικτικά αυτά έγγραφα εξετάζονται προκειμένου να γίνει η καταχώριση των δεδομένων των Α.Π.Δ. και δεν αποστέλλονται στο Κ.Ε.Α.Ο. Σε κάθε περίπτωση οι αρμόδιες υπηρεσίες μισθωτών του e-Ε.Φ.Κ.Α. έχουν δικαίωμα, στο πλαίσιο του ελεγκτικού τους έργου, να προβούν σε κάθε ενδεδειγμένη ενέργεια για περαιτέρω έλεγχο της εγκυρότητας του περιεχομένου των Α.Π.Δ.

Κατά τα λοιπά εξακολουθούν να ισχύουν οι οδηγίες της 1/2020 εγκυκλίου e-ΕΦΚΑ.

Η ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ ΤΟΥ Κ.Ε.Α.Ο.
ΒΑΡΒΑΡΑ ΧΑΤΖΗΕΥΣΤΑΘΙΑΔΟΥ

e-ΕΦΚΑ ΓΕΝΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ 139794/19.4.2021
Ασφάλιση ιδιοκτητών τουριστικών καταλυμάτων

19/04/2021

Με αφορμή ερωτήματα Περιφερειακών Υπηρεσιών σχετικά με τους ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 32 και 35 του Ν.4670/2020, την κατηγοριοποίηση των καταλυμάτων, τη διαδικασία γνωστοποίησης και την απορρέουσα υποχρέωση καταβολής εισφορών βάσει ασφαλιστικών κατηγοριών, παρέχονται σχετικές οδηγίες για την ενιαία εφαρμογή τους, από τις αρμόδιες Υπηρεσίες:

Ειδικότερα:

Α. Με τις διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 4670/2020 προβλέπεται ότι: «στις περιπτώσεις ιδιοκτητών τουριστικών καταλυμάτων της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α'155) τα οποία λειτουργούν είτε βάσει Ειδικού Σήματος Λειτουργίας είτε έχουν υπαχθεί στο καθεστώς γνωστοποίησης του ν. 4442/2016 δυναμικότητας έως και πέντε (5) δωματίων σε ολόκληρη την Επικράτεια, καθώς και όλων των τουριστικών καταλυμάτων τα οποία λειτουργούν είτε βάσει Ειδικού Σήματος Λειτουργίας είτε έχουν υπαχθεί στο καθεστώς γνωστοποίησης του ν. 4442/2016 δυναμικότητας από 6 έως και 10 δωματίων σε όλη την Επικράτεια, που είναι παράλληλα εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (Μ.Α.Α.Ε.) οι οποίοι υπάγονται στην ασφάλιση του ΟΓΑ για άλλη δραστηριότητα, καταβάλλεται κατ' επιλογή του ασφαλισμένου μία ασφαλιστική εισφορά από τις προβλεπόμενες έξι (6) ασφαλιστικές κατηγορίες της παραγράφου 1 του άρθρου 40. Ο χρόνος ασφάλισης θεωρείται ότι διανύθηκε στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ.»

Με τις διατάξεις της παρ. 7β του άρθρου 35 του ν. 4670/2020 ορίζεται ότι: «Υποχρέωση καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών των παραγράφων 1 - 7 έχουν οι ασφαλισμένοι κατά το άρθρο 55 αυτοτελώς απασχολούμενοι και:.. β. Οι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α'155) τα οποία λειτουργούν είτε βάσει Ειδικού Σήματος Λειτουργίας είτε έχουν υπαχθεί στο καθεστώς γνωστοποίησης του ν. 4442/2016, καθώς και όλων των τουριστικών καταλυμάτων τα οποία είτε βάσει Ειδικού Σήματος Λειτουργίας είτε έχουν υπαχθεί στο καθεστώς γνωστοποίησης του ν. 4442/2016, σε ολόκληρη την Επικράτεια, καθώς και το σύνολο των εταιριών σε περίπτωση ιδιοκτησίας ή εκμετάλλευσης τουριστικών καταλυμάτων από εταιρεία, οποιασδήποτε νομικής μορφής εκτός των ΙΚΕ, και σε περίπτωση ΑΕ τα μέλη του ΔΣ των ΑΕ που είναι μέτοχοι κατά ποσοστό 3% τουλάχιστον, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 1β) του άρθρου 36 του παρόντος. Ο ανωτέρω χρόνος ασφάλισης θεωρείται χρόνος ασφάλισης του πρώην ΟΑΕΕ. Κάθε άλλη διάταξη που ρυθμίζει αντίθετα το θέμα καταργείται.»

Η εφαρμογή των νέων διατάξεων αρχίζει από 1/1/2020 και εφεξής κάθε άλλη διάταξη που ρυθμίζει αντίθετα το θέμα καταργείται.

Β. Μετά την ισχύ των νέων διατάξεων ως ασφαλιστέα πρόσωπα στον e-ΕΦΚΑ λογίζονται οι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α'155), όπως ισχύει, τα οποία λειτουργούν είτε βάσει Ειδικού Σήματος Λειτουργίας του ΕΟΤ είτε έχουν υπαχθεί στο καθεστώς γνωστοποίησης του ν. 4442/2016 σε ολόκληρη την Επικράτεια.

Γ. Τα τουριστικά καταλύματα της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α'155), όπως ισχύει, διακρίνονται σε:

- Κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα: Ξενοδοχεία, Οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις (camping), Ξενώνες φιλοξενίας νέων, Σύνθετα τουριστικά καταλύματα, Ξενοδοχεία συνιδιοκτησίας (condohotels), Ξενοδοχειακά τουριστικά καταλύματα εντός παραδοσιακών κτισμάτων που προβλέπονται στο π.δ. 33/1979.

- Μη κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα: Αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα - τουριστικές επιπλωμένες επαύλεις (βίλες), Αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα - τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες, Ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια - διαμερίσματα.

■ Τουριστικά καταλύματα σε κτίρια αρχιτεκτονικής κληρονομιάς

Δ. Με τις διατάξεις του ν.4442/2016 εισήχθη υποχρεωτική διαδικασία ενημέρωσης της αρμόδιας αρχής για την έναρξη λειτουργίας οικονομικής δραστηριότητας η οποία προτίθεται να ασκηθεί σε ορισμένο χώρο ή εγκατάσταση, χωρίς να απαιτείται εκ των προτέρων έλεγχος, και η οποία ορίστηκε ως γνωστοποίηση του ν. 4442/2016. Η εν λόγω γνωστοποίηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (ΟΠΣ-ΑΔΕ) του άρθρου 14 ν.4442/2016.

Από την έναρξη ισχύος της νέας διαδικασίας γνωστοποίησης επί των τουριστικών δραστηριοτήτων, καταργήθηκε η χορήγηση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας (Ε.Σ.Λ.) και τα απαιτούμενα από την κείμενη νομοθεσία δικαιολογητικά για τη λειτουργία των τουριστικών καταλυμάτων δεν υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία τουρισμού, αλλά τηρούνται εντός των τουριστικών καταλυμάτων. Όπου στη κείμενη νομοθεσία γίνεται λόγος για Ε.Σ.Λ., από εφαρμογής της σχετικής διάταξης, νοείται η γνωστοποίηση. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται για τα τουριστικά καταλύματα που λειτουργούν μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4442/2016 (7/12/2016).

Τα Ειδικά Σήματα Λειτουργίας (Ε.Σ.Λ.) που είχαν εκδοθεί μέχρι τη δημοσίευση του ν.4442/2016 παραμένουν σε ισχύ. Εάν μεταβληθεί στοιχείο της δραστηριότητας με βάση το οποίο χορηγήθηκε το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας (Ε.Σ.Λ.), η διαδικασία που ακολουθείται για τη συνέχιση της λειτουργίας του καταλύματος διέπεται από διατάξεις του προαναφερόμενου νόμου.

Ε. Οι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων σε όλη την επικράτεια (παρ.Γ'), από 1/1/2020 ημερομηνία εφαρμογής των διατάξεων του Ν.4670/2020, ανεξαρτήτως αριθμού δωματίων, υπάγονται στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ. Ο χρόνος ασφάλισης και η εισφοροδότησή τους, ανάλογα με τη μορφή της ασκούμενης δραστηριότητας, έχει ως εξής:

Ειδικότερα:

❖ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ - Μοναδική ασφάλιση

Οι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων που δραστηριοποιούνται με ατομικές επιχειρήσεις υπάγονται στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ ως ελεύθεροι επαγγελματίες, είτε λειτουργούν βάσει Ειδικού Σήματος Λειτουργίας του ΕΟΤ είτε έχουν υπαχθεί στο καθεστώς γνωστοποίησης του ν.4442/2016.

Τα πρόσωπα αυτά καταβάλλουν με ελεύθερη επιλογή τους μία ασφαλιστική εισφορά από τις προβλεπόμενες έξι (6) ασφαλιστικές κατηγορίες ή την ειδική ασφαλιστική κατηγορία, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 35 του ν.4670/20, που αντικατέστησε το άρθρο 39 του Ν.4387/2016. Ο ανωτέρω χρόνος ασφάλισης θεωρείται χρόνος ασφάλισης του πρώην ΟΑΕΕ.

❖ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ- Παράλληλη ασφάλιση

Οι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων που δραστηριοποιούνται με ατομικές επιχειρήσεις, εφόσον υποχρεούνται σε παράλληλη ασφάλιση, οποιουδήποτε εντασσόμενου στον e-ΕΦΚΑ φορέα, λόγω άσκησης άλλης δραστηριότητας ή απασχόλησης, εισφοροδοτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις περί παράλληλης ασφάλισης του άρθρου 36 του ν. 4387/2016, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 32 του ν.4670/2020 και καταβάλλουν μία ασφαλιστική εισφορά. Ειδικότερα:

- Σε περίπτωση παράλληλης άσκησης άλλης δραστηριότητας υπαγόμενης στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ, πλην π. ΟΓΑ, καταβάλλεται μία ασφαλιστική εισφορά σύμφωνα με τις διατάξεις του 36 του ν.4387/2016, όπως αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις του ν.4670/2020. Ο χρόνος ασφάλισης θεωρείται ότι διανύθηκε στην ασφάλιση του πρώην ΟΑΕΕ.

- Σε περίπτωση παράλληλης άσκησης άλλης δραστηριότητας υπαγόμενης στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ (π. ΟΓΑ), συμπεριλαμβανομένων και των προαιρετικών περιοχών, καταβάλλεται μία ασφαλιστική εισφορά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 40 ν. 4387/2016, όπως ισχύει, εφόσον:

- είναι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων, δυναμικότητας έως και πέντε (5) δωματίων σε όλη την Επικράτεια ή
- είναι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων, δυναμικότητας από έξι (6) έως και δέκα (10) δωματίων σε όλη την Επικράτεια, που είναι παράλληλα εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (Μ.Α.Α.Ε.).

Στην περίπτωση αυτή ο χρόνος ασφάλισης θεωρείται ότι διανύθηκε στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ. Συνεπώς, η ένταξη στη μηχανογραφική εφαρμογή «Ασφάλιση - Έσοδα Μη Μισθωτών» γίνεται αποκλειστικά σε ιδιότητες ασφάλισης π. ΟΓΑ (π.χ. 10301).

❖ ΜΕΛΗ - ΕΤΑΙΡΟΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Τα μέλη/εταίροι Νομικών Προσώπων, που κατέχουν την ιδιοκτησία ή εκμετάλλευση τουριστικών καταλυμάτων, ανεξαρτήτως αριθμού δυναμικότητας δωματίων, σε όλη την Επικράτεια, υπάγονται στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ, ως ελεύθεροι επαγγελματίες, σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις του π. ΟΑΕΕ.

Ειδικότερα:

- Επί νομικών προσώπων Ο.Ε.,Ε.Ε.,Ε.Π.Ε. το σύνολο των εταίρων
- Επί Μονοπρόσωπων Ι.Κ.Ε., ο διαχειριστής ή και ο εταίρος
- Επί πολυπρόσωπης Ι.Κ.Ε., ο διαχειριστής
- Επί Α.Ε., τα μέλη Δ.Σ που κατέχουν ποσοστό συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο 3% και άνω. Τα ανωτέρω πρόσωπα καταβάλλουν μία ασφαλιστική εισφορά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 39 του ν.4387/2016, όπως αντικαταστάθηκε και ισχύει με το άρθρο 35 του ν.4670/2020.

Για τα ως άνω πρόσωπα, σε περίπτωση παράλληλης ασφάλισης σε οποιονδήποτε εντασσόμενο στον e-ΕΦΚΑ φορέα (συμπεριλαμβανομένου του π. ΟΓΑ), εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 36 του ν.4387/2016, όπως αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις του άρθρου 32 ν.4670/2020 και καταβάλλεται μία ασφαλιστική εισφορά.

Παρακαλούμε με ευθύνη των Προϊσταμένων Διευθύνσεων/Τμημάτων να λάβει γνώση του παρόντος το προσωπικό της αρμοδιότητάς τους.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΙΑΠΑΚΗΣ

e-ΕΦΚΑ ΓΕΝΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ Α.Π. 154464/28.4.2021

Παράταση έως 05/05/2021 της προθεσμίας υποβολής Α.Π.Δ. εργοδοτών Κοινών Επιχειρήσεων, Οικοδομοτεχνικών Έργων και Δημοσίου

28/04/2021

Με το ανωτέρω Γενικό Έγγραφο του e-Ε.Φ.Κ.Α. γνωστοποιήθηκαν οι περίοδοι υποβολής Α.Π.Δ. μισθολογικών περιόδων από 1/2021 έως 12/2021, Δ.Π./2021 & Δ.Χ./2021.

Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής της Α.Π.Δ. μισθολογικής περιόδου Μαρτίου 2021 για εργοδότες Κοινών Επιχειρήσεων και Οικοδομοτεχνικών Έργων και Φεβρουαρίου 2021 για την Α.Π.Δ. Δημοσίου έχει οριστεί η Τρίτη 04/05/2021.

Ωστόσο, δεδομένου ότι, η αργία της 1ης Μαΐου 2021 μετατέθηκε την Τρίτη 04/05/2021 (18743/14-4-2021 Υ.Α. - Φ.Ε.Κ.1661 Β' και ΔΙΔΑΔ/Φ.70/67/οικ.7382/26.04.2021 - Φ.Ε.Κ.1732 Β'), η προθεσμία υποβολής Α.Π.Δ. μισθολογικής περιόδου Μαρτίου 2021 για εργοδότες Κοινών Επιχειρήσεων και Οικοδομοτεχνικών

Έργων και Φεβρουαρίου 2021 της Α.Π.Δ. Δημοσίου παρατείνεται μέχρι την Τετάρτη 05/05/2021, χωρίς την επιβολή κυρώσεων.

Η εν λόγω παράταση δεν αφορά την καταβολή των αντίστοιχων ασφαλιστικών εισφορών, η οποία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 26 του Α.Ν. 1846/1951, όπως ισχύουν, πρέπει να πραγματοποιηθεί το αργότερο μέχρι 29/04/2021.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΙΑΠΑΚΗΣ

ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (Κ.Υ.Α.) 44510 ΕΞ 2021 (ΦΕΚ Β' 1516/15-04-2021)
Διαδικασία διαγραφής απαιτήσεων του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης κατά περίπτωση, λόγω της απαλλαγής του οφειλέτη σύμφωνα με τα άρθρα 192 και 196 του ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α' 207).

12/04/2021

Έχοντας υπόψη:

1. Τις παρ. 1 και 3 του άρθρου 209 του ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α' 207).
2. Τη διαδικασία που ορίζεται στα Κεφάλαια Α' και Β' του Ογδού Μέρους του Δευτέρου Βιβλίου (άρθρα 192-196) του ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α' 207).
3. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ.63/2005 (Α' 98) και διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
4. Τις διατάξεις του Π.Δ.81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση και μετονομασία Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).
5. Τις διατάξεις του Π.Δ.83/2019 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
6. Τις διατάξεις του Π.Δ.2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).
7. Τις διατάξεις του Π.Δ.142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).
8. Το Π.Δ.134/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (Α' 68).
9. Τις διατάξεις του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143).
10. Τις διατάξεις του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184).
11. Τις διατάξεις του ν. 4387/2016 «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού συστήματος Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις» (Α' 85).
12. Τις διατάξεις του Π.Δ.8/2019 «Οργανισμός Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ)» (Α' 8).

13. Τις διατάξεις του άρθρου 101 του ν. 4172/2013 «Φορολογία εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του ν. 4046/2012, του ν. 4093/2012 και του ν. 4127/2013 και άλλες διατάξεις» (Α' 167).

14. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

αποφασίζουμε:

Μέρος 1ο

Διαχείριση από τη Φορολογική Διοίκηση των οφειλών για τις οποίες επέρχεται απαλλαγή σύμφωνα με τον ν. 4738/2020 (Α' 207) - Προϋποθέσεις οριστικής διαγραφής

Άρθρο 1

Διαχείριση οφειλών φυσικών προσώπων για τις οποίες επέρχεται απαλλαγή σύμφωνα με τον ν. 4738/2020 - Προϋποθέσεις διαγραφής

1. Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις για την απαλλαγή οφειλέτη φυσικού προσώπου που ορίζονται στις διατάξεις των άρθρων 192 έως 194 του ν. 4738/2020, καθώς και στην παρ. 5 του άρθρου 263 του ίδιου νόμου, όσον αφορά ειδικά οφειλέτες φυσικά πρόσωπα που κηρύχθηκαν σε πτώχευση σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3588/2007, οι οφειλές στις οποίες εκτείνεται η απαλλαγή παύουν να βαρύνουν τον οφειλέτη, ο οποίος απαλλάσσεται από κάθε ευθύνη για την καταβολή τους, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 2 της παρούσας. Η Φορολογική Διοίκηση προβαίνει σε κάθε ενδεδειγμένη ενέργεια για τη διαχείριση των οφειλών για τις οποίες έχει επέλθει η απαλλαγή σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου και της παρούσας απόφασης, έως τη διαγραφή τους, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 3 της παρούσας.

2. Οι εν λόγω οφειλές διαγράφονται οριστικά σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 3 της παρούσας.

Άρθρο 2

Έννομες συνέπειες απαλλαγής

1. Οι οφειλές στις οποίες εκτείνεται η απαλλαγή:

α. δεν λαμβάνονται υπόψη για τη χορήγηση στον οφειλέτη αποδεικτικού ενημερότητας ή βεβαίωσης οφειλής,

β. δεν υπόκεινται σε συμψηφισμό με απαιτήσεις του οφειλέτη έναντι του Δημοσίου,

γ. δεν λαμβάνονται υπόψη για την άσκηση ποινικής δίωξης για το αδίκημα της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο κατ' άρθρο 25 του ν. 1882/1990, όπως ισχύει,

δ. δεν επιβάλλονται από τη Φορολογική Διοίκηση σε βάρος του οφειλέτη μέτρα διασφάλισης καθώς και μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης για την είσπραξη αυτών, με εξαίρεση την αναγγελία στην πτώχευση και την αναγκαστική εκτέλεση σε τυχόν ακίνητο επί του οποίου έχει εγγραφεί υποθήκη του Δημοσίου για τις εν λόγω οφειλές ή σε τυχόν περιουσιακό στοιχείο του οφειλέτη που αποκτήθηκε σε χρόνο πριν από την κήρυξη σε πτώχευση ή την καταχώριση της παρ. 4 του άρθρου 77 του ν. 4738/2020, αλλά είχε αποκρυσταλλωθεί στο πλαίσιο της πτωχευτικής διαδικασίας και

ε. δεν επιβάλλονται από τη Φορολογική Διοίκηση σε βάρος του οφειλέτη διοικητικά μέτρα λόγω μη καταβολής αυτών, όπως το μέτρο των παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου 9 του ν. 3943/2011 (Α' 66), όπως ισχύει.

2. Ποσά που τυχόν καταβάλλονται εκουσίως έναντι οφειλών στις οποίες εκτείνεται η απαλλαγή δεν επιστρέφονται.

3. Αν για τις οφειλές της παρ. 1 υφίστανται, πέραν του οφειλέτη που εμπύπτει στην απαλλαγή, άλλοι οφειλέτες, συνυπόχρεα πρόσωπα ή εγγυητές, η ευθύνη αυτών για την εξόφληση των οφειλών εξακολουθεί να υφίσταται.

Άρθρο 3**Οριστική διαγραφή οφειλών - Διαδικασία**

Εφόσον παρέλθει άπρακτη η προθεσμία για άσκηση αίτησης ανάκλησης της απαλλαγής, που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 194 του ν. 4738/2020 ή, σε περίπτωση άσκησης αίτησης ανάκλησης το δικαστήριο αποφανθεί αμετάκλητα υπέρ της απαλλαγής, συντάσσεται με απόφαση του αρμόδιου για την επιδίωξη είσπραξης των οφειλών Προϊσταμένου Υπηρεσίας της Φορολογικής Διοίκησης, κατ' εφαρμογή της διαδικασίας των άρθρων 107 και επόμενα του Π.Δ.16/1989 (Α' 6) ατομικό φύλλο έκπτωσης (Α.Φ.ΕΚ.) για τη διαγραφή των οφειλών στις οποίες εκτείνεται η απαλλαγή σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 192 έως 194 του ν. 4738/2020, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

- α. έχει ολοκληρωθεί η ρευστοποίηση και διανομή της πτωχευτικής περιουσίας ή έχει περατωθεί με άλλο τρόπο η πτώχευση (π.χ. με κήρυξη της παύσης εργασιών αυτής),
- β. δεν υφίσταται περιουσιακό στοιχείο του οφειλέτη επί του οποίου να έχει εγγραφεί υποθήκη του Δημοσίου για τις οφειλές που εμπίπτουν στην απαλλαγή ή έχει ολοκληρωθεί η αναγκαστική εκτέλεση επ' αυτού,
- γ. δεν υφίσταται περιουσιακό στοιχείο του οφειλέτη που είχε αποκτηθεί σε χρόνο πριν από την κήρυξη σε πτώχευση ή την καταχώριση της παρ. 4 του άρθρου 77 του ν. 4738/2020 αλλά απεκρύβη στο πλαίσιο της πτωχευτικής διαδικασίας ή έχει ολοκληρωθεί η αναγκαστική εκτέλεση επ' αυτού και
- δ. για τις οφειλές που εμπίπτουν στην απαλλαγή δεν υπάρχουν άλλοι οφειλέτες ή ευθυνόμενα πρόσωπα πέραν του απαλλασσόμενου οφειλέτη.

Άρθρο 4**Διαχείριση οφειλών νομικών προσώπων για τις οποίες επέρχεται απαλλαγή από την ευθύνη των νομίμων εκπροσώπων ή διοικούντων σύμφωνα με τον ν. 4738/2020**

Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις για την απαλλαγή νόμιμου εκπροσώπου ή διοικούντος νομικό πρόσωπο από την αλληλέγγυα ευθύνη του για οφειλές του νομικού προσώπου, όπως ορίζονται στο άρθρο 195 του ν. 4738/2020 καθώς και στην παρ. 6 του άρθρου 263 του ίδιου νόμου, όσον αφορά ειδικά εκπροσώπους νομικών προσώπων που κηρύχθηκαν σε πτώχευση σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3588/2007 ή του προϊσχύοντος πτωχευτικού δικαίου, οι οφειλές στις οποίες εκτείνεται η απαλλαγή παύουν να βαρύνουν καθ' οιονδήποτε τρόπο το νόμιμο εκπρόσωπο ή διοικούντα, ο οποίος απαλλάσσεται από κάθε ευθύνη για την καταβολή τους. Η Φορολογική Διοίκηση προβαίνει σε κάθε ενδεδειγμένη ενέργεια για τη διαχείριση των οφειλών για τις οποίες έχει επέλθει η απαλλαγή σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου και της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 5**Έννομες συνέπειες απαλλαγής**

1. Οι οφειλές στις οποίες εκτείνεται η απαλλαγή:

- α. δεν λαμβάνονται υπόψη για τη χορήγηση στον νόμιμο εκπρόσωπο ή διοικούντα αποδεικτικού ενημερότητας ή βεβαίωσης οφειλής,
- β. δεν υπόκεινται σε συμψηφισμό με απαιτήσεις του νόμιμου εκπροσώπου ή διοικούντος έναντι του Δημοσίου,
- γ. δεν λαμβάνονται υπόψη για την άσκηση ποινικής δίωξης σε βάρος του νομίμου εκπροσώπου ή διοικούντος για το αδίκημα της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο κατ' άρθρο 25 του ν. 1882/1990, όπως ισχύει, και
- δ. δεν επιβάλλονται από τη Φορολογική Διοίκηση σε βάρος του νομίμου εκπροσώπου ή διοικούντος μέτρα διασφάλισης καθώς και μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης για την είσπραξη αυτών ούτε διοικητικά μέτρα λόγω μη καταβολής αυτών, όπως το μέτρο των παρ.1, 2 και 4 του άρθρου 9 του ν. 3943/2011 (Α' 66), όπως ισχύει.

2. Ποσά που τυχόν καταβάλλονται εκουσίως έναντι οφειλών στις οποίες εκτείνεται η απαλλαγή δεν επιστρέφονται.

Μέρος 2ο

Διαχείριση από τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης των οφειλών για τις οποίες επέρχεται απαλλαγή σύμφωνα με τον ν. 4738/2020 (Α' 207) - Προϋποθέσεις οριστικής διαγραφής

Άρθρο 6

Διαχείριση οφειλών φυσικών προσώπων και νομίμων εκπροσώπων ή διοικούντων νομικού προσώπου για τις οποίες επέρχεται απαλλαγή σύμφωνα με τον ν. 4738/2020 - Προϋποθέσεις διαγραφής

1. Ο e-ΕΦΚΑ μέσω του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (Κ.Ε.Α.Ο.) προβαίνει στον χαρακτηρισμό των οφειλών ως διαγραφτέων εφόσον συντρέχουν οι εκ του νόμου προβλεπόμενες προϋποθέσεις περί απαλλαγής, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 192, 194 και 195 του ν. 4738/2020 καθώς και τις παρ. 5 και 6 του άρθρου 263 του ίδιου νόμου.
2. Ο χαρακτηρισμός των οφειλών ως διαγραφτέων πραγματοποιείται μηχανογραφικά με σχετική καταχώρηση στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Κ.Ε.Α.Ο. κατά τρόπο ώστε να εμφανίζεται ότι για τις οφειλές αυτές έχει επέλθει η απαλλαγή.
3. Οι διαγραφτέες οφειλές για τις οποίες έχει επέλθει η απαλλαγή του οφειλέτη παραμένουν στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του e-ΕΦΚΑ, προκειμένου να είναι δυνατή η συμμετοχή του e-ΕΦΚΑ στη διανομή της ρευστοποίησης της περιουσίας του οφειλέτη, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4738/2020 (Α' 207). Οι εν λόγω οφειλές διαγράφονται οριστικά σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 8 της παρούσας.

Άρθρο 7

Έννομες συνέπειες απαλλαγής

1. Μετά τον χαρακτηρισμό τους ως διαγραφτέων, οι εν λόγω οφειλές:
  - α. δεν ελέγχονται κατά την εξέταση αίτησης χορήγησης αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας ή βεβαίωσης οφειλής, ανεξαρτήτως αιτιολογίας χορήγησης αυτής.
  - β. δεν αναγγέλλονται προκειμένου να ικανοποιηθούν σε διαδικασίες ατομικής ή συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης, εξαιρουμένης της τρέχουσας πτωχευτικής διαδικασίας,
  - γ. δεν συμψηφίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 83 του ΚΕΔΕ με άλλες ανταπαιτήσεις του απαλλασσόμενου κατά του e-Ε.Φ.Κ.Α.,
  - δ. δεν ασκείται για την μη καταβολή τους ποινική δίωξη κατά του απαλλασσόμενου για τα αδικήματα της παρακράτησης των εργοδοτικών εισφορών και της υπεξαίρεσης των εργατικών εισφορών, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 86/1967 (Α' 136),
  - ε. δεν λαμβάνονται υπόψη κατά την επιδίωξη της είσπραξης με τα προβλεπόμενα από τον Κ.Ε.Δ.Ε. αναγκαστικά μέτρα ή με τα λοιπά μέτρα διασφάλισης, όπως το μέτρο της εγγραφής υποθήκης ή με τα λοιπά διοικητικά μέτρα, όπως το μέτρο της δημοσιοποίησης των οφειλών του άρθρου 9 του ν. 3943/2011 (Α' 66) κατά των απαλλασσόμενων προσώπων ή των κληρονόμων αυτών.
2. Ο χαρακτηρισμός οφειλών από ασφαλιστικές εισφορές μισθωτής απασχόλησης ως διαγραφτέες δεν επηρεάζει τα ασφαλιστικά δικαιώματα των μισθωτών ασφαλισμένων, ενώ ο χαρακτηρισμός οφειλών από ασφαλιστικές εισφορές μη μισθωτής απασχόλησης ως διαγραφτέες συνεπάγεται την ακύρωση του χρόνου ασφάλισης και των ασφαλιστικών δικαιωμάτων των μη μισθωτών ασφαλισμένων.
3. Ποσά που τυχόν καταβάλλονται εκουσίως έναντι διαγραφτέων, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, οφειλών δεν αναζητούνται και δεν επιστρέφονται.

Άρθρο 8

Οριστική διαγραφή οφειλών από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του e-ΕΦΚΑ - Διαδικασία

1. Οι διαγραφτέες οφειλές δύνανται να διαγραφούν οριστικά από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του e-ΕΦΚΑ, μόνο μετά την άπρακτη πάροδο της προβλεπόμενης κατά περίπτωση προθεσμίας για την άσκηση προσφυγής κατά της απαλλαγής, εφόσον έχει περατωθεί η εκποίηση της πτωχευτικής

περιουσίας ή έχει περατωθεί με άλλον τρόπο η πτώχευση, και υπό την αίρεση ότι δεν έχει ασκηθεί από τον e-ΕΦΚΑ το δικαίωμα υποβολής αίτησης ανάκλησης της απαλλαγής, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 194.

2. Σε περίπτωση που για τις διαγραπτέες οφειλές ευθύνονται εκ του νόμου ή δυνάμει δικαιοπραξίας και τρίτα συνυπόχρεα πρόσωπα μη απαλλασσόμενα, οι οφειλές δεν διαγράφονται αλλά παραμένουν διαγραπτέες κατά το μέρος που αφορούν μόνο το απαλλασσόμενο πρόσωπο.

3. Η διαγραφή των οφειλών πραγματοποιείται με απόφαση του αρμόδιου Προϊσταμένου Διεύθυνσης της περιφερειακής υπηρεσίας Κ.Ε.Α.Ο.

Η παρούσα απόφαση ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αγ. Ι. Ρέντης, 12/04/2021

Οι Υπουργοί

Οικονομικών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΗ 18743/14-04-2021 (ΦΕΚ Β' 1661/23-04-2021)

Μετάθεση της υποχρεωτικής αργίας της 1ης Μαΐου 2021, σε άλλη εργάσιμη ημέρα

Έχοντας υπόψη:

1. Τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 1 του α.ν. 380/1968 «Περί καθιερώσεως της 1ης Μαΐου ως ημέρας υποχρεωτικής αργίας» (Α' 85), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν. 4468/2017 «Σύσταση Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία «Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης» και άλλες διατάξεις» (Α' 61).

2. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).

3. Το π.δ. 2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).

4. Το π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).

5. Το π.δ. 134/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (Α' 168),

αποφασίζουμε:

Μεταθέτουμε την υποχρεωτική αργία της 1ης Μαΐου 2021, για τις 04 Μαΐου 2021 και ημέρα Τρίτη.

Από τις διατάξεις της απόφασης αυτής, δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 14/04/2021

Ο Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ Δ.15/Δ'/18131/12-04-2021
Οριοθέτηση πληγείσας από φυσική καταστροφή περιοχής

Αθήνα, 12/04/2021

Σας γνωρίζουμε ότι με την αριθ. Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./6350/Α325/11.03.2021 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Υποδομών και Μεταφορών (ΦΕΚ 964/Β/11.03.2021, ΑΔΑ: ΨΔΡΕ465ΧΘΞ-90Ε) οριοθετήθηκαν ως σεισμόπληκτες, περιοχές των Περιφερειακών Ενοτήτων Λάρισας και Τρικάλων της Περιφέρειας Θεσσαλίας (σεισμός της 3ης Μαρτίου 2021).

Στο πλαίσιο της ανακούφισης και στήριξης των πληγέντων έχουν θεσπιστεί οι πάγιες ρυθμίσεις του άρθρου 8 παρ. 1 του ν. 2256/1994, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 4 παρ. 2 του ν. 2556/1997, και της αριθ. Φ14/οικ.333/6-3-1998 Υπουργικής Απόφασης (Β' 272), για τις επιχειρήσεις, εργοδότες ή ασφαλισμένους που έχουν επαγγελματική εγκατάσταση ή δραστηριότητα σε περιοχές που πλήττονται από θεομηνίες ή φυσικές καταστροφές και αποδεδειγμένα έχουν υποστεί ζημιές.

Για τις ανωτέρω κατηγορίες προβλέπονται οι εξής διευκολύνσεις σε ό,τι αφορά στην καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών προς τον e- ΕΦΚΑ και κάθε άλλο ασφαλιστικό οργανισμό:

α) κεφαλαιοποίηση των καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών, περιόδου απασχόλησης μέχρι το τέλος του προηγούμενου της φυσικής καταστροφής μήνα (μετά των προσθέτων τελών, τόκων, προσαυξήσεων και λοιπών επιβαρύνσεων που γεννήθηκαν μέχρι το τέλος του προηγούμενου της φυσικής καταστροφής μήνα).

β) αναστολή καταβολής των τρεχουσών ασφαλιστικών εισφορών για 6 μήνες, αρχής γενομένης από την 1η του μήνα κατά τον οποίο συνέβη η φυσική καταστροφή (χωρίς υπολογισμό κατά το διάστημα αυτό προσθέτων τελών ή άλλων προσαυξήσεων).

γ) εξόφληση των ανωτέρω εισφορών, κεφαλαιοποιημένων και τρεχουσών, σε 12 έως 24 ισόποσες μηνιαίες δόσεις, αρχής γενομένης από την 1η του επόμενου μήνα κατά τον οποίο έληξε η εξάμηνη αναστολή. Ο αριθμός των δόσεων προσδιορίζεται από το πηλίκο της διαίρεσης του ποσού της ζημιάς δια του 1/24 του συνολικού ποσού της οφειλής και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερος των 12 και μεγαλύτερος των 24.

Κατόπιν των ανωτέρω παρακαλούμε για τις άμεσες ενέργειές σας στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
Π. ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ Δ.15/Δ'/18163/12-04-2021
Οριοθέτηση πληγείσας από φυσική καταστροφή περιοχής

Αθήνα, 12/04/2021

Σας γνωρίζουμε ότι με την αριθ. Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./26170/Α325/04.02.2021 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών (ΦΕΚ 613/Β/17.02.2021, ΑΔΑ:ΩΓΟΞ465ΧΘΞ-ΝΙΙ) οριοθετήθηκαν ως πυρόπληκτες, περιοχές: α) της Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου (πυρκαγιά της 22ας Ιουλίου 2020) και β) της Περιφερειακής Ενότητας Ανατολικής Αττικής της Περιφέρειας Αττικής (πυρκαγιά της 9ης Σεπτεμβρίου 2020).

Στο πλαίσιο της ανακούφισης και στήριξης των πληγέντων έχουν θεσπιστεί οι πάγιες ρυθμίσεις του άρθρου 8 παρ. 1 του ν. 2256/1994, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 4 παρ. 2 του ν. 2556/1997, και της αριθ. Φ14/οικ.333/6-3-1998 Υπουργικής Απόφασης (Β' 272), για τις επιχειρήσεις, εργοδότες ή ασφαλισμένους που έχουν επαγγελματική εγκατάσταση ή δραστηριότητα σε περιοχές που πλήττονται από θεομηνίες ή φυσικές καταστροφές και αποδεδειγμένα έχουν υποστεί ζημιές.

Για τις ανωτέρω κατηγορίες προβλέπονται οι εξής διευκολύνσεις σε ό,τι αφορά στην καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών προς τον e-ΕΦΚΑ και κάθε άλλο ασφαλιστικό οργανισμό:

α) κεφαλαιοποίηση των καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών, περιόδου απασχόλησης μέχρι το τέλος του προηγούμενου της φυσικής καταστροφής μήνα (μετά των προσθέτων τελών, τόκων, προσαυξήσεων και λοιπών επιβαρύνσεων που γεννήθηκαν μέχρι το τέλος του προηγούμενου της φυσικής καταστροφής μήνα).

β) αναστολή καταβολής των τρεχουσών ασφαλιστικών εισφορών για έξι (6) μήνες, αρχής γενομένης από την 1η του μήνα κατά τον οποίο συνέβη η φυσική καταστροφή (χωρίς υπολογισμό κατά το διάστημα αυτό προσθέτων τελών ή άλλων προσαυξήσεων).

γ) εξόφληση των ανωτέρω εισφορών, κεφαλαιοποιημένων και τρεχουσών, σε δώδεκα (12) έως εικοσιτέσσερις (24) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, αρχής γενομένης από την 1η του επόμενου μήνα κατά τον οποίο έληξε η εξάμηνη αναστολή. Ο αριθμός των δόσεων προσδιορίζεται από το πηλίκο της διαίρεσης του ποσού της ζημιάς δια του 1/24 του συνολικού ποσού της οφειλής και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερος των δώδεκα (12) και μεγαλύτερος των εικοσιτεσσάρων (24).

Κατόπιν των ανωτέρω παρακαλούμε για τις άμεσες ενέργειές σας στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
Π. ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ

ΣΤ. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19

Αριθμ. Α.1055/2021

Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11-03-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 (Α' 76).

Αθήνα, 18/03/ 2021

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 2 της από 11-3-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76).
2. Τις διατάξεις του άρθρου 38 του ν. 4753/2020 «Λήψη συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1150 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Ιουνίου 2019 για την προώθηση της δίκαιης μεταχείρισης και της διαφάνειας για τους επιχειρηματικούς χρήστες επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης (L 186), ρυθμίσεις για τη Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς, την Επιτροπή Ανταγωνισμού, τη λειτουργία της αγοράς και λοιπές διατάξεις» (Α' 227).
3. Τις διατάξεις του ν. 4174/2013 «Φορολογικές διαδικασίες και άλλες διατάξεις» (Α' 170 - Κ.Φ.Δ.), όπως ισχύουν.
4. Τις διατάξεις του ν.δ. 356/1974 «Περί Κώδικος Ει-σπράξεως Δημοσίων εσόδων» (Α' 90 - Κ.Ε.Δ.Ε.), όπως ισχύουν.
5. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).
6. Τις διατάξεις του π.δ. 16/1989 «Κανονισμός λειτουργίας Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.) και των Τοπικών Γραφείων και καθήκοντα υπαλλήλων αυτών» (Α' 6).
7. Την υπό στοιχεία Δ.ΟΡΓ. Α 1125859 ΕΞ 2020 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)» (Β' 4738), όπως ισχύει.
8. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
9. Την υπό στοιχεία Υ2/9.7.2019 απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση Θέσεων Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Β' 2901).
10. Την υπ' αρ. 339/18-07-2019 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών, Απόστολο Βεσυρόπουλο» (Β' 3051).
11. Τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' «Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» του Μέρους Πρώτου του ν. 4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (Α' 94), όπως ισχύουν, ιδίως το άρθρο 41.
12. Τις διατάξεις της υποπαρ. Ε2 της παρ. Ε του πρώτου άρθρου του ν. 4093/2012, περί σύστασης θέσης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων (Α' 222), όπως ισχύει, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 13 και της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016, όπως ισχύουν.
13. Την υπ' αρ. 1/20-01-2016 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 18), σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016, όπως ισχύουν, την υπ' αρ. 39/3/30-11-2017 απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Ανανέωση θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 689), καθώς και την υπό στοιχεία 5294 ΕΞ 2020/17-1-2020 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 27).
14. Την υπό στοιχεία Α. 1256/2020 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11-03-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19

και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76)» (Β' 5206).

15. Την υπό στοιχεία Α. 1279/2020 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11-03-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 (Α' 76)» (Β' 5638).

16. Την υπό στοιχεία Α. 1014/2021 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11-03-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 (Α' 76)» (Β' 286).

17. Την υπό στοιχεία Α. 1028/2021 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11-03-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 (Α' 76)» (Β' 726).

18. Την ανάγκη καθορισμού ειδικότερων θεμάτων και λεπτομερειών για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 2 της από 11-3-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76).

19. Την εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.).

20. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

1. Παρατείνεται η προθεσμία καταβολής της δόσης Μαρτίου 2021 ρυθμίσεων και διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών στις Δ.Ο.Υ./Ελεγκτικά Κέντρα των εργαζομένων στις επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν ενεργό, κύριο κωδικό δραστηριότητας στις 20/03/2020 από τους αναγραφόμενους στο συνημμένο πίνακα, ο οποίος και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας, ή των οποίων τα ακαθάριστα έσοδα ενεργού κατά την 20/03/2020 ΚΑΔ δευτερεύουσας δραστηριότητας από τους αναγραφόμενους στο συνημμένο πίνακα, όπως αυτά προκύπτουν από την αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2018, είναι μεγαλύτερα από τα ακαθάριστα έσοδα που αντιστοιχούν στον κύριο ΚΑΔ στις 20/03/2020, των οποίων η σύμβαση εργασίας τελεί σε αναστολή ανά την επικράτεια είτε λόγω απαγόρευσης της λειτουργίας της επιχείρησης με εντολή δημόσιας αρχής, είτε λόγω της εφαρμογής του μέτρου της περ. α' της υποπαρ. 2Α του ενδέκατου άρθρου της από 20-3-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83). Από την εφαρμογή της παρούσας απόφασης εξαιρούνται τα πρόσωπα της παρ. 5 του δέκατου τρίτου άρθρου της από 14/03/2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76).

Η εν λόγω δόση Μαρτίου καταβάλλεται την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα της τελευταίας δόσης του προγράμματος της υφιστάμενης ρύθμισης τμηματικής καταβολής, όπως αυτό έχει τυχόν διαμορφωθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 290 του ν. 4738/2020 (Α' 207) και των υπό στοιχεία Α. 1256/2020 (Β' 5206), Α. 1279/2020 (Β' 5638), Α. 1014/2021 (Β' 286) και Α. 1028/2021 (Β' 726) αποφάσεων του Υφυπουργού Οικονομικών.

2. Από την εφαρμογή της παρούσας απόφασης εξαιρούνται οι εργαζόμενοι: α) στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 14 ν. 4270/2014, β) στα εκτός αυτής Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), γ) στα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) που ανήκουν στο κράτος, ή σε Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. -κατά την έννοια της επίτευξης κρατικού ή δημοσίου ή αυτοδιοικητικού σκοπού, εποπτείας, διορισμού και ελέγχου της πλειοψηφίας της Διοίκησής τους- ή επιχορηγούνται τακτικά, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, από κρατικούς πόρους κατά πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, δ) στις εκτός αυτής δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς του Κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005 (Α' 314), ανεξαρτήτως εάν έχουν εξαιρεθεί από την εφαρμογή του και ε) στις επιχειρήσεις που υπάγονται στο Κεφάλαιο Β' του αμέσως παραπάνω νόμου.

3. Τα στοιχεία των εργαζομένων των οποίων η σύμβαση εργασίας τελεί σε αναστολή λαμβάνονται από το Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΩΔΙΚΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Σε περίπτωση τετραψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες πενταψήφιων, εξαψήφιων και οκταψήφιων. Σε περίπτωση εξαψήφιου συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες οκταψήφιων.

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
01.19.2	Καλλιέργεια ανθέων και μπουμπουκιών ανθέων σπόρων ανθέων
01.29	Άλλες πολυετείς καλλιέργειες
01.30	Πολλαπλασιασμός των φυτών
01.49.19.02	Εκτροφή γουνοφόρων ζώων (αλεπούς, μινκ, μουκάστορα, τσιντσιλά και άλλων)
01.49.3	Παραγωγή ακατέργαστων γουνοδερμάτων και διάφορων ακατέργαστων προβιών και δερμάτων
01.63.10.12	Υπηρεσίες εκκοκκισμού βαμβακιού (εκ των υστέρων πώληση για ίδιο λογαριασμό)
01.63.10.13	Υπηρεσίες εκκοκκισμού βαμβακιού (εκ των υστέρων πώληση για λογαριασμό τρίτων)
02.10	Δασοκομία και άλλες δασοκομικές δραστηριότητες
02.20	Υλοτομία
02.30	Συλλογή προϊόντων αυτοφυών φυτών μη ξυλώδους μορφής
02.40	Υποστηρικτικές προς τη δασοκομία υπηρεσίες
03.11	Θαλάσσια αλιεία
03.12	Αλιεία γλυκών υδάτων
03.21	Θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια
03.22	Υδατοκαλλιέργεια γλυκών υδάτων
05.10	Εξόρυξη λιθάνθρακα
05.20	Εξόρυξη λιγνίτη
07.10	Εξόρυξη σιδηρομεταλλεύματος
07.29	Εξόρυξη λοιπών μη σιδηρούχων μεταλλευμάτων
08.11	Εξόρυξη διακοσμητικών και οικοδομικών λίθων, ασβεστόλιθου, γύψου, κιμωλίας και σχιστόλιθου
08.12	Λειτουργία φρεάτων παραγωγής αμμοχάλικου και άμμου- εξόρυξη αργίλου και καολίνης
08.91	Εξόρυξη ορυκτών για τη χημική βιομηχανία και τη βιομηχανία λιπασμάτων
08.92	Εξόρυξη τύρφης
08.93	Εξόρυξη αλατιού
08.99	Άλλες εξορυκτικές και λατομικές δραστηριότητες π.δ.κ.α.
09.10	Υποστηρικτικές δραστηριότητες για την άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου
09.90	Υποστηρικτικές δραστηριότητες για άλλες εξορυκτικές και λατομικές δραστηριότητες
10.11	Επεξεργασία και συντήρηση κρέατος
10.12	Επεξεργασία και συντήρηση κρέατος πουλερικών
10.13	Παραγωγή προϊόντων κρέατος και κρέατος πουλερικών
10.20	Επεξεργασία και συντήρηση ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
10.31	Επεξεργασία και συντήρηση πατατών
10.32	Παραγωγή χυμών φρούτων και λαχανικών
10.39	Άλλη επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών
10.41	Παραγωγή ελαίων και λιπών

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
10.42	Παραγωγή μαργαρίνης και παρόμοιων βρώσιμων λιπών
10.51	Λειτουργία γαλακτοκομείων και τυροκομία
10.52	Παραγωγή παγωτών
10.61	Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων
10.62	Παραγωγή αμύλων και προϊόντων αμύλου
10.71	Αρτοποιία παραγωγή νωπών ειδών ζαχαροπλαστικής
10.72	Παραγωγή παξιμαδιών και μπισκότων- παραγωγή διατηρούμενων ειδών ζαχαροπλαστικής
10.73	Παραγωγή μακαρονιών, λαζανιών, κουσκούς και παρόμοιων αλευρωδών προϊόντων
10.81	Παραγωγή ζάχαρης
10.82	Παραγωγή κακάου, σοκολάτας και ζαχαρωτών
10.83	Επεξεργασία τσαγιού και καφέ
10.84	Παραγωγή αρτυμάτων και καρυκευμάτων
10.85	Παραγωγή έτοιμων γευμάτων και φαγητών
10.86	Παραγωγή ομογενοποιημένων παρασκευασμάτων διατροφής και διαιτητικών τροφών
10.89	Παραγωγή άλλων ειδών διατροφής π.δ.κ.α.
10.91	Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών για ζώα που εκτρέφονται σε αγροκτήματα
10.92	Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών για ζώα συντροφιάς
11.01	Απόσταξη, ανακαθαρισμός και ανάμιξη αλκοολούχων ποτών
11.02	Παραγωγή οίνου από σταφύλια
11.03	Παραγωγή μηλίτη και κρασιών από άλλα φρούτα
11.04	Παραγωγή άλλων μη αποσταγμένων ποτών που υφίστανται ζύμωση
11.05	Ζυθοποιία
11.06	Παραγωγή βύνης
11.07	Παραγωγή αναψυκτικών- παραγωγή μεταλλικού νερού και άλλων εμφιαλωμένων νερών
13.10	Προπαρασκευή και νηματοποίηση υφαντικών ινών
13.20	Ύφανση κλωστοϋφαντουργικών υλών
13.30	Τελειοποίηση (φινίρισμα) υφαντουργικών προϊόντων
13.91	Κατασκευή πλεκτών υφασμάτων και υφασμάτων πλέξης κροσέ
13.92	Κατασκευή έτοιμων κλωστοϋφαντουργικών ειδών, εκτός από ενδύματα
13.93	Κατασκευή χαλιών και κιλιμιών
13.94	Κατασκευή χοντρών και λεπτών σχοινιών, σπάγγων και διχτυών
13.95	Κατασκευή μη υφασμένων ειδών και προϊόντων από μη υφασμένα είδη, εκτός από τα ενδύματα
13.96	Κατασκευή άλλων τεχνικών και βιομηχανικών κλωστοϋφαντουργικών ειδών
13.99	Κατασκευή άλλων υφαντουργικών προϊόντων π.δ.κ.α.
14.11	Κατασκευή δερμάτινων ενδυμάτων
14.12	Κατασκευή ενδυμάτων εργασίας
14.13	Κατασκευή άλλων εξωτερικών ενδυμάτων
14.14	Κατασκευή εσωρούχων
14.19	Κατασκευή άλλων ενδυμάτων και εξαρτημάτων ένδυσης

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
14.20	Κατασκευή γούνινων ειδών
14.31	Κατασκευή ειδών καλτσοποιίας απλής πλέξης και πλέξης κροσέ
14.39	Κατασκευή άλλων πλεκτών ειδών και ειδών πλέξης κροσέ
15.11	Κατεργασία και δέψη δέρματος κατεργασία και βαφή γουναρικών
15.12	Κατασκευή ειδών ταξιδιού (αποσκευών), τσαντών και παρόμοιων ειδών, ειδών σελοποιίας και σαγματοποιίας
15.20	Κατασκευή υποδημάτων
16.10	Πριόνισμα, πλάνισμα και εμποτισμός ξύλου
16.21	Κατασκευή αντικολλητών (κόντρα-πλακέ) και άλλων πλακών με βάση το ξύλο
16.22	Κατασκευή συναρμολογούμενων δαπέδων παρκέ
16.23	Κατασκευή άλλων ξυλουργικών προϊόντων οικοδομικής
16.24	Κατασκευή ξύλινων εμπορευματοκιβώτιων
16.29	Κατασκευή άλλων προϊόντων από ξύλο κατασκευή ειδών από φελλό και ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής
17.11	Παραγωγή χαρτοπολτού
17.12	Κατασκευή χαρτιού και χαρτονιού
17.21	Κατασκευή κυματοειδούς χαρτιού και χαρτονιού και εμπορευματοκιβώτιων από χαρτί και χαρτόνι
17.22	Κατασκευή χάρτινων ειδών οικιακής χρήσης, ειδών υγιεινής και ειδών τουαλέτας
17.23	Κατασκευή ειδών χαρτοπωλείου (χαρτικών)
17.24	Κατασκευή χαρτιού για επενδύσεις τοίχων (ταπετσαρίας)
17.29	Κατασκευή άλλων ειδών από χαρτί και χαρτόνι
18.11	Εκτύπωση εφημερίδων
18.12	Άλλες εκτυπωτικές δραστηριότητες
18.13	Υπηρεσίες προεκτύπωσης και προεγγραφής μέσων
18.14	Ειβλιοδετικές και συναφείς δραστηριότητες
18.20	Αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων
19.10	Παραγωγή προϊόντων οπτανθρακοποίησης (κοκοποίησης)
20.11	Παραγωγή βιομηχανικών αερίων
20.12	Παραγωγή χρωστικών υλών
20.13	Παραγωγή άλλων ανόργανων βασικών χημικών ουσιών
20.14	Παραγωγή άλλων οργανικών βασικών χημικών ουσιών
20.15	Παραγωγή λιπασμάτων και αζωτούχων ενώσεων
20.16	Παραγωγή πλαστικών σε πρωτογενείς μορφές
20.17	Παραγωγή συνθετικού ελαστικού (συνθετικού καουτσούκ) σε πρωτογενείς μορφές
20.20	Παραγωγή παρασιτοκτόνων και άλλων αγροχημικών προϊόντων
20.30	Παραγωγή χρωμάτων, βερνικιών και παρόμοιων επιχρισμάτων, μελανιών τυπογραφίας και μαστιχών
20.41	Παραγωγή σαπουνιών και απορρυπαντικών, προϊόντων καθαρισμού και στίλβωσης
20.42	Παραγωγή αρωμάτων και παρασκευασμάτων καλλωπισμού
20.51	Παραγωγή εκρηκτικών

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
20.52	Παραγωγή διαφόρων τύπων κόλλας
20.53	Παραγωγή αιθέριων ελαίων
20.59	Παραγωγή άλλων χημικών προϊόντων π.δ.κ.α.
20.60	Παραγωγή μη φυσικών ινών
22.11	Κατασκευή επισώτρων (ελαστικών οχημάτων) και σωλήνων από καουτσούκ- αναγόμεση και ανακατασκευή επισώτρων (ελαστικών οχημάτων) από καουτσούκ
22.19	Κατασκευή άλλων προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ)
22.21	Κατασκευή πλαστικών πλακών, φύλλων, σωλήνων και καθορισμένων μορφών
22.22	Κατασκευή πλαστικών ειδών συσκευασίας
22.23	Κατασκευή πλαστικών οικοδομικών υλικών
22.29	Κατασκευή άλλων πλαστικών προϊόντων
23.11	Κατασκευή επίπεδου γυαλιού
23.12	Μορφοποίηση και κατεργασία επίπεδου γυαλιού
23.13	Κατασκευή κοίλου γυαλιού
23.14	Κατασκευή ινών γυαλιού
23.19	Κατασκευή και κατεργασία άλλων ειδών γυαλιού, περιλαμβανομένου του γυαλιού για τεχνικές ΧΡήσεις
23.20	Παραγωγή πυρίμαχων προϊόντων
23.31	Κατασκευή κεραμικών πλακιδίων και πλακών
23.32	Κατασκευή τούβλων, πλακιδίων και λοιπών δομικών προϊόντων από σπτή γη
23.41	Κατασκευή κεραμικών ειδών οικιακής χρήσης και κεραμικών διακοσμητικών ειδών
23.42	Κατασκευή κεραμικών ειδών υγιεινής
23.43	Κατασκευή κεραμικών μονωτών και κεραμικών μονωτικών εξαρτημάτων
23.44	Κατασκευή άλλων κεραμικών προϊόντων για τεχνικές χρήσεις
23.49	Παραγωγή άλλων προϊόντων κεραμικής
23.51	Παραγωγή τσιμέντου
23.52	Παραγωγή ασβέστη και γύψου
23.61	Κατασκευή δομικών προϊόντων από σκυρόδεμα
23.62	Κατασκευή δομικών προϊόντων από γύψο
23.63	Κατασκευή έτοιμου σκυροδέματος
23.64	Κατασκευή κονιαμάτων
23.65	Κατασκευή ινοτσιμέντου
23.69	Κατασκευή άλλων προϊόντων από σκυρόδεμα, γύψο και τσιμέντο
23.70	Κοπή, μορφοποίηση και τελική επεξεργασία λίθων
23.91	Παραγωγή λειαντικών προϊόντων
23.99	Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων π.δ.κ.α.
24.10	Παραγωγή βασικού σιδήρου, χάλυβα και σιδηροκραμάτων
24.20	Κατασκευή χαλύβδινων σωλήνων, αγωγών, κοίλων ειδών με καθορισμένη μορφή και συναφών εξαρτημάτων
24.31	Ψυχρή επεκτατική ολκή ράβδων χάλυβα
24.32	Ψυχρή έλαση στενών φύλλων χάλυβα

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
24.33	Ψυχρή μορφοποίηση ή δίπλωση μορφοράβδων χάλυβα
24.34	Ψυχρή επεκτατική ολκή συρμάτων
24.41	Παραγωγή πολύτιμων μετάλλων
24.42	Παραγωγή αλουμίνιου (αργίλιου)
24.43	Παραγωγή μολύβδου, ψευδάργυρου και κασσίτερου
24.44	Παραγωγή χαλκού
24.45	Παραγωγή άλλων μη σιδηρούχων μετάλλων
24.46	Επεξεργασία πυρηνικών καυσίμων
24.51	Χύτευση σιδήρου
24.52	Χύτευση χάλυβα
24.53	Χύτευση ελαφρών μετάλλων
24.54	Χύτευση άλλων μη σιδηρούχων μετάλλων
25.11	Κατασκευή μεταλλικών σκελετών και μερών μεταλλικών σκελετών
25.12	Κατασκευή μεταλλικών πορτών και παράθυρων
25.21	Κατασκευή σωμάτων και λεβήτων κεντρικής θέρμανσης
25.29	Κατασκευή άλλων μεταλλικών ντεπόζιτων, δεξαμενών και δοχείων
25.30	Κατασκευή ατμογεννητριών. με εξαίρεση τους λέβητες ζεστού νερού για την κεντρική θέρμανση
25.50	Σφυρηλάτηση, κοίλανση, ανισόπαχη τύπωση και μορφοποίηση μετάλλων με έλαση-κονιομεταλλουργία
25.61	Κατεργασία και επικάλυψη μετάλλων
25.62	Μεταλλοτεχνία
25.71	Κατασκευή μαχαιροπίρουνων
25.72	Κατασκευή κλειδαριών και μεντεσέδων
25.73	Κατασκευή εργαλείων
25.91	Κατασκευή χαλύβδινων βαρελιών και παρόμοιων δοχείων
25.92	Κατασκευή ελαφρών μεταλλικών ειδών συσκευασίας
25.93	Κατασκευή ειδών από σύρμα, αλυσίδων και ελατηρίων
25.94	Κατασκευή συνδετήρων και προϊόντων κοχλιομηχανών
25.99	Κατασκευή άλλων μεταλλικών προϊόντων πδκα
26.11	Κατασκευή ηλεκτρονικών εξαρτημάτων
26.12	Κατασκευή έμφορτων ηλεκτρονικών πλακετών
26.20	Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού
26.30	Κατασκευή εξοπλισμού επικοινωνίας
26.40	Κατασκευή ηλεκτρονικών ειδών ευρείας κατανάλωσης
26.51	Κατασκευή οργάνων και συσκευών μέτρησης, δοκιμών και πλοήγησης
26.52	Κατασκευή ρολογιών
26.60	Κατασκευή ακτινολογικών και ηλεκτρονικών μηχανημάτων ιατρικής και θεραπευτικής χρήσης
26.70	Κατασκευή οπτικών οργάνων και φωτογραφικού εξοπλισμού
26.80	Κατασκευή μαγνητικών και οπτικών μέσων
27.11	Κατασκευή ηλεκτροκινητήρων, ηλεκτρογεννητριών και ηλεκτρικών μετασχηματιστών

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
27.12	Κατασκευή συσκευών διανομής και ελέγχου ηλεκτρικού ρεύματος
27.20	Κατασκευή ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών
27.31	Κατασκευή καλωδίων οπτικών ινών
27.32	Κατασκευή άλλων ηλεκτρονικών και ηλεκτρικών συρμάτων και καλωδίων
27.33	Κατασκευή εξαρτημάτων καλωδίωσης
27.40	Κατασκευή ηλεκτρολογικού φωτιστικού εξοπλισμού
27.51	Κατασκευή ηλεκτρικών οικιακών συσκευών
27.52	Κατασκευή μη ηλεκτρικών οικιακών συσκευών
27.90	Κατασκευή άλλου ηλεκτρικού εξοπλισμού
28.11	Κατασκευή κινητήρων και στροβίλων, με εξαίρεση τους κινητήρες αεροσκαφών, οχημάτων και δικύκλων
28.12	Κατασκευή εξοπλισμού υδραυλικής ενέργειας
28.13	Κατασκευή άλλων αντλιών και συμπιεστών
28.14	Κατασκευή άλλων ειδών κρουνοποιίας και βαλβίδων
28.15	Κατασκευή τριβέων, οδοντωτών μηχανισμών μετάδοσης κίνησης, στοιχείων οδοντωτών τροχών και μετάδοσης κίνησης
28.21	Κατασκευή φούρνων, κλιβάνων και καυστήρων
28.22	Κατασκευή εξοπλισμού ανύψωσης και διακίνησης φορτίων
28.23	Κατασκευή μηχανών και εξοπλισμού γραφείου (εκτός ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού)
28.24	Κατασκευή ηλεκτροκίνητων εργαλείων χειρός
28.25	Κατασκευή ψυκτικού και κλιματιστικού εξοπλισμού μη οικιακής χρήσης
28.29	Κατασκευή άλλων μηχανημάτων γενικής χρήσης π.δ.κ.α.
28.30	Κατασκευή γεωργικών και δασοκομικών μηχανημάτων
28.41	Κατασκευή μηχανημάτων μορφοποίησης μετάλλου
28.49	Κατασκευή άλλων εργαλειομηχανών
28.91	Κατασκευή μηχανημάτων για τη μεταλλουργία
28.92	Κατασκευή μηχανημάτων για τα ορυχεία, τα λατομεία και τις δομικές κατασκευές
28.93	Κατασκευή μηχανημάτων επεξεργασίας τροφίμων, ποτών και καπνού
28.94	Κατασκευή μηχανημάτων για τη βιομηχανία κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ενδυμάτων ή δερμάτινων ειδών
28.95	Κατασκευή μηχανημάτων για την παραγωγή χαρτιού και χαρτονιού
28.96	Κατασκευή μηχανημάτων παραγωγής πλαστικών και ελαστικών ειδών
28.99	Κατασκευή άλλων μηχανημάτων ειδικής χρήσης π.δ.κ.α.
29.10	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων
29.20	Κατασκευή αμαξωμάτων για μηχανοκίνητα οχήματα- κατασκευή ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων
29.31	Κατασκευή ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού για μηχανοκίνητα οχήματα
29.32	Κατασκευή άλλων μερών και εξαρτημάτων για μηχανοκίνητα οχήματα
30.11	Ναυπήγηση πλοίων και πλωτών κατασκευών
30.12	Ναυπήγηση σκαφών αναψυχής και αθλητισμού

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
30.20	Κατασκευή σιδηροδρομικών αμαξών και τροχαίου υλικού
30.30	Κατασκευή αεροσκαφών και διαστημόπλοιων και συναφών μηχανημάτων
30.91	Κατασκευή μοτοσικλετών
30.92	Κατασκευή ποδηλάτων και αναπηρικών αμαξιδίων
30.99	Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών π.δ.κ.α.
31.01	Κατασκευή επίπλων για γραφεία και καταστήματα
31.02	Κατασκευή επίπλων κουζίνας
31.03	Κατασκευή στρωμάτων
31.09	Κατασκευή άλλων επίπλων
32.11	Κοπή νομισμάτων
32.12	Κατασκευή κοσμημάτων και συναφών ειδών
32.13	Κατασκευή κοσμημάτων απομίμησης και συναφών ειδών
32.20	Κατασκευή μουσικών οργάνων
32.30	Κατασκευή αθλητικών ειδών
32.40	Κατασκευή παιχνιδιών κάθε είδους
32.50	Κατασκευή ιατρικών και οδοντιατρικών οργάνων και προμηθειών
32.91	Κατασκευή σκουπών και βουρτσών
32.99	Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες πδκα
33.11	Επισκευή μεταλλικών προϊόντων
33.12	Επισκευή μηχανημάτων
33.13	Επισκευή ηλεκτρονικού και οπτικού εξοπλισμού
33.14	Επισκευή ηλεκτρικού εξοπλισμού
33.15	Επισκευή και συντήρηση πλοίων και σκαφών
33.16	Επισκευή και συντήρηση αεροσκαφών και διαστημόπλοιων
33.17	Επισκευή και συντήρηση άλλου εξοπλισμού μεταφορών
33.19	Επισκευή άλλου εξοπλισμού
33.20	Εγκατάσταση βιομηχανικών μηχανημάτων και εξοπλισμού
35.13	Διανομή ηλεκτρικού ρεύματος
35.14	Εμπόριο ηλεκτρικού ρεύματος
35.22	Διανομή αέριων καυσίμων μέσω αγωγών
35.23	Εμπόριο αέριων καυσίμων μέσω αγωγών
35.30	Παροχή ατμού και κλιματισμού
37.00	Επεξεργασία λυμάτων
38.11	Συλλογή μη επικίνδυνων απορριμμάτων
38.12	Συλλογή επικίνδυνων απορριμμάτων
38.21	Επεξεργασία και διάθεση μη επικίνδυνων απορριμμάτων
38.22	Επεξεργασία και διάθεση επικίνδυνων απορριμμάτων
38.31	Αποσυναρμολόγηση παλαιών ειδών
38.32	Ανάκτηση διαλεγμένου υλικού
39.00	Δραστηριότητες εξυγίανσης και άλλες υπηρεσίες για τη διαχείριση αποβλήτων

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
41.10	Ανάπτυξη οικοδομικών σχεδίων
41.20	Κατασκευαστικές εργασίες κτιρίων για κατοικίες και μη
42.11	Κατασκευή δρόμων και αυτοκινητοδρόμων
42.12	Κατασκευή σιδηροδρομικών γραμμών και υπόγειων σιδηροδρόμων
42.13	Κατασκευή γεφυρών και σηράγγων
42.21	Κατασκευή κοινωφελών έργων σχετικών με μεταφορά υγρών
42.22	Κατασκευή κοινωφελών έργων ηλεκτρικής ενέργειας και τηλεπικοινωνιών
42.91	Κατασκευή υδραυλικών και λιμενικών έργων
42.99	Κατασκευή άλλων έργων πολιτικού μηχανικού π.δ.κ.α.
43.11	Κατεδαφίσεις
43.12	Προετοιμασία εργοτάξιου
43.13	Δοκιμαστικές γεωτρήσεις
43.21	Ηλεκτρικές εγκαταστάσεις
43.22	Υδραυλικές και κλιματιστικές εγκαταστάσεις θέρμανσης και ψύξης
43.29	Άλλες κατασκευαστικές εγκαταστάσεις
43.31	Επιχρίσεις κονιαμάτων
43.32	Ξυλουργικές εργασίες
43.33	Επενδύσεις δαπέδων και τοίχων
43.34	Χρωματισμοί και τοποθέτηση υαλοπινάκων
43.39	Άλλες κατασκευαστικές εργασίες ολοκλήρωσης και τελειώματος
43.91	Δραστηριότητες κατασκευής στεγών
43.99	Άλλες εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες π.δ.κ.α.
45.11	Πώληση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων
45.19	Πώληση άλλων μηχανοκίνητων οχημάτων
45.20	Συντήρηση και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων
45.31	Χονδρικό εμπόριο μερών και εξαρτημάτων μηχανοκίνητων οχημάτων
45.32	Λιανικό εμπόριο μερών και εξαρτημάτων μηχανοκίνητων οχημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
45.40	Πώληση, συντήρηση και επισκευή μοτοσικλετών και των μερών και εξαρτημάτων τους
46.11	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση γεωργικών πρώτων υλών, ζώωντων ζώων, κλωστοϋφαντουργικών πρώτων υλών και ημιτελών προϊόντων
46.12	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση καυσίμων, μεταλλευμάτων, μετάλλων και βιομηχανικών χημικών προϊόντων
46.13	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ξυλείας και οικοδομικών υλικών
46.14	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση μηχανημάτων, βιομηχανικού εξοπλισμού, πλοίων και αεροσκαφών
46.15	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση επίπλων, ειδών οικιακής χρήσης, σιδηρικών και ειδών κιγκαλερίας
46.16	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ενδυμάτων, γουναρικών, υποδημάτων και δερμάτινων προϊόντων
46.17	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση τροφίμων, ποτών και καπνού

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
46.18	Εμπορικοί αντιπρόσωποι ειδικευμένοι στην πώληση άλλων συγκεκριμένων προϊόντων, εκτός από Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση βασικών φαρμακευτικών προϊόντων (46.18.11.03), Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση εργαστηριακών ειδών, ιατροφαρμακευτικών ειδών υγιεινής ή φαρμακευτικών ειδών (46.18.11.04), Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ιατρικών αναλώσιμων υλικών (46.18.11.05), Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση σαπουνιών και απορρυπαντικών, προϊόντων καθαρισμού και στιλβωτικών (46.18.11.07), Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση φαρμακευτικών σκευασμάτων (46.18.11.08)
46.18.11.01	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ακτινολογικών και ηλεκτρονικών μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού ιατρικής και θεραπευτικής χρήσης
46.18.11.02	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση αρωμάτων και παρασκευασμάτων καλλωπισμού
46.18.11.06	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ιατρικών και οδοντιατρικών οργάνων, μηχανημάτων και εργαλείων
46.19	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση διαφόρων ειδών
46.21	Χονδρικό εμπόριο σιτηρών, ακατέργαστου καπνού, σπόρων και ζωοτροφών
46.22	Χονδρικό εμπόριο λουλουδιών και φυτών
46.23	Χονδρικό εμπόριο ζώων ζώντων ζώων
46.24	Χονδρικό εμπόριο δερμάτων, προβιών και κατεργασμένου δέρματος
46.31	Χονδρικό εμπόριο φρούτων και λαχανικών
46.32	Χονδρικό εμπόριο κρέατος και προϊόντων κρέατος
46.33	Χονδρικό εμπόριο γαλακτοκομικών προϊόντων, αβγών και βρώσιμων ελαίων και λιπών
46.34	Χονδρικό εμπόριο ποτών
46.36	Χονδρικό εμπόριο ζάχαρης, σοκολάτας και ειδών ζαχαροπλαστικής
46.37	Χονδρικό εμπόριο καφέ, τσαγιού, κακάου και μπαχαρικών
46.38	Χονδρικό εμπόριο άλλων τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
46.39	Μη εξειδικευμένο χονδρικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού
46.41	Χονδρικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων
46.42	Χονδρικό εμπόριο ενδυμάτων και υποδημάτων
46.43	Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρικών οικιακών συσκευών
46.44	Χονδρικό εμπόριο ειδών πορσελάνης και γυαλικών και υλικών καθαρισμού
46.45	Χονδρικό εμπόριο αρωμάτων και καλλυντικών
46.46.12	Χονδρικό εμπόριο χειρουργικών, ιατρικών και ορθοπεδικών οργάνων και συσκευών
46.47	Χονδρικό εμπόριο επίπλων, χαλιών και φωτιστικών
46.48	Χονδρικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων
46.49	Χονδρικό εμπόριο άλλων ειδών οικιακής χρήσης
46.51	Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακού εξοπλισμού υπολογιστών και λογισμικού
46.52	Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρονικού και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και εξαρτημάτων
46.61	Χονδρικό εμπόριο γεωργικών μηχανημάτων, εξοπλισμού και προμηθειών
46.62	Χονδρικό εμπόριο εργαλειομηχανών

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
46.63	Χονδρικό εμπόριο εξορυκτικών μηχανημάτων, καθώς και μηχανημάτων για κατασκευαστικά έργα και έργα πολιτικού μηχανικού
46.64	Χονδρικό εμπόριο μηχανημάτων για την κλωστοϋφαντουργική βιομηχανία, και χονδρικό εμπόριο ραπτομηχανών και πλεκτομηχανών
46.65	Χονδρικό εμπόριο επίπλων γραφείου
46.66	Χονδρικό εμπόριο άλλων μηχανών και εξοπλισμού γραφείου
46.69	Χονδρικό εμπόριο άλλων μηχανημάτων και εξοπλισμού
46.72	Χονδρικό εμπόριο μετάλλων και μεταλλευμάτων
46.73	Χονδρικό εμπόριο ξυλείας, οικοδομικών υλικών και ειδών υγιεινής
46.74	Χονδρικό εμπόριο σιδηρικών, υδραυλικών ειδών και εξοπλισμού και προμηθειών για εγκαταστάσεις θέρμανσης
46.75	Χονδρικό εμπόριο χημικών προϊόντων
46.76	Χονδρικό εμπόριο άλλων ενδιάμεσων προϊόντων
46.77	Χονδρικό εμπόριο απορριμμάτων και υπολειμμάτων
46.90	Μη εξειδικευμένο χονδρικό εμπόριο
47.19	Άλλο λιανικό εμπόριο σε μη εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Εκμετάλλευση καταστήματος ψιλικών ειδών γενικά (47.19.10.01)
47.23	Λιανικό εμπόριο ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.24	Λιανικό εμπόριο ψωμιού, αρτοσκευασμάτων και λοιπών ειδών αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.25	Λιανικό εμπόριο ποτών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.29	Λιανικό εμπόριο άλλων τροφίμων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.30	Λιανικό εμπόριο καυσίμων κίνησης σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.41	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακών μονάδων υπολογιστών και λογισμικού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.42	Λιανικό εμπόριο τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.43	Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.51	Λιανικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.52	Λιανικό εμπόριο σιδηρικών, χρωμάτων και τζαμιών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.53	Λιανικό εμπόριο χαλιών, κιλιμιών και επενδύσεων δαπέδου και τοίχου σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.54	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρικών οικιακών συσκευών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.59	Λιανικό εμπόριο επίπλων, φωτιστικών και άλλων ειδών οικιακής χρήσης σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.61	Λιανικό εμπόριο βιβλίων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.62	Λιανικό εμπόριο εφημερίδων και γραφικής ύλης σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.63	Λιανικό εμπόριο εγγραφών μουσικής και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.64	Λιανικό εμπόριο αθλητικού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.65	Λιανικό εμπόριο παιχνιδιών κάθε είδους σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.71	Λιανικό εμπόριο ενδυμάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.72	Λιανικό εμπόριο υποδημάτων και δερμάτινων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.74	Λιανικό εμπόριο ιατρικών και ορθοπεδικών ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
47.75	Λιανικό εμπόριο καλλυντικών και ειδών καλλωπισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.76	Λιανικό εμπόριο λουλουδιών, φυτών, σπόρων, λιπασμάτων, ζώων συντροφιάς και σχετικών ζωοτροφών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.77	Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.78	Άλλο λιανικό εμπόριο καινούργιων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.79	Λιανικό εμπόριο μεταχειρισμένων ειδών σε καταστήματα
47.81	Λιανικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές
47.82	Λιανικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ενδυμάτων και υποδημάτων, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές
47.89	Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών σε υπαίθριους πάγκους και αγορές
47.91.71	Λιανικό εμπόριο ειδών ιματισμού, με αλληλογραφία ή μέσω διαδικτύου
47.91.72	Λιανικό εμπόριο υποδημάτων, με αλληλογραφία ή μέσω διαδικτύου
47.91.73	Λιανικό εμπόριο δερμάτινων ειδών και ειδών ταξιδιού, με αλληλογραφία ή μέσω διαδικτύου
47.99	Άλλο λιανικό εμπόριο εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών
49.10	Υπεραστικές σιδηροδρομικές μεταφορές επιβατών
49.20	Σιδηροδρομικές μεταφορές εμπορευμάτων
49.31	Αστικές και προαστιακές χερσαίες μεταφορές επιβατών
49.32	Εκμετάλλευση ταξί
49.39	Άλλες χερσαίες μεταφορές επιβατών π.δ.κ.α.
49.41	Οδικές μεταφορές εμπορευμάτων
49.42	Υπηρεσίες μετακόμισης
50.10	Θαλάσσιες και ακτοπλοϊκές μεταφορές επιβατών
50.20	Θαλάσσιες και ακτοπλοϊκές μεταφορές εμπορευμάτων
50.30	Εσωτερικές πλωτές μεταφορές επιβατών
50.40	Εσωτερικές πλωτές μεταφορές εμπορευμάτων
51.10	Αεροπορικές μεταφορές επιβατών
51.21	Αεροπορικές μεταφορές εμπορευμάτων
52.10	Αποθήκευση
52.21	Δραστηριότητες συναφείς με τις χερσαίες μεταφορές
52.22	Δραστηριότητες συναφείς με τις πλωτές μεταφορές
52.23	Δραστηριότητες συναφείς με τις αεροπορικές μεταφορές
52.24	Διακίνηση φορτίων
52.29	Άλλες υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες
53.20	Άλλες ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες, εκτός από Υπηρεσίες κατ οίκον παράδοσης τροφίμων (delivery) (53.20.12)
55.10	Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα
55.20	Καταλύματα διακοπών και άλλα καταλύματα σύντομης διαμονής
55.30	Χώροι κατασκήνωσης, εγκαταστάσεις για οχήματα αναψυχής και ρυμουλκούμενα οχήματα
55.90	Άλλα καταλύματα
56.10	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης
56.21	Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
56.29	Άλλες υπηρεσίες εστίασης, εκτός από Υπηρεσίες γευμάτων που παρέχονται από στρατιωτικές τραπεζαρίες (56.29.20.01)
56.30	Δραστηριότητες παροχής ποτών
58.11	Έκδοση βιβλίων
58.12	Έκδοση τηλεφωνικών και κάθε είδους καταλόγων
58.13	Έκδοση εφημερίδων
58.14	Έκδοση έντυπων περιοδικών κάθε είδους
58.19	Άλλες εκδοτικές δραστηριότητες
58.21	Έκδοση παιχνιδιών για ηλεκτρονικούς υπολογιστές
58.29	Έκδοση άλλου λογισμικού
59.11	Δραστηριότητες παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων
59.12	Δραστηριότητες συνοδευτικές της παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων
59.13	Δραστηριότητες διανομής κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων
59.14	Δραστηριότητες προβολής κινηματογραφικών ταινιών
59.20	Ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις
60.10	Ραδιοφωνικές εκπομπές
60.20	Υπηρεσίες τηλεοπτικού προγραμματισμού και τηλεοπτικών εκπομπών
61.90	Άλλες τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες
62.01	Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών συστημάτων
62.02	Δραστηριότητες παροχής συμβουλών σχετικά με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές
62.03	Υπηρεσίες διαχείρισης ηλεκτρονικών συστημάτων
62.09	Άλλες δραστηριότητες της τεχνολογίας της πληροφορίας και δραστηριότητες υπηρεσιών ηλεκτρονικών υπολογιστών
63.11	Επεξεργασία δεδομένων, καταχώρηση και συναφείς δραστηριότητες
63.12	Δικτυακές πύλες (web portals)
63.91	Δραστηριότητες πρακτορείων ειδήσεων
63.99	Άλλες δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας πδκα
64.20	Δραστηριότητες εταιρειών χαρτοφυλακίου (holding)
64.30	Δραστηριότητες σχετικές με καταπιστεύματα (trusts), κεφάλαια (funds) και παρεμφερή χρηματοπιστωτικά μέσα
64.91	Χρηματοδοτική μίσθωση (leasing)
65.11	Ασφάλειες ζωής
65.12	Ασφάλειες εκτός από τις ασφάλειες ζωής
65.20	Λντασφάλιση
66.12	Δραστηριότητες σχετικές με συναλλαγές συμβάσεων χρεογράφων και αγαθών
66.19	Άλλες δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, με εξαίρεση τις ασφαλιστικές δραστηριότητες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία
66.21	Αξιολόγηση κινδύνων και ζημιών
66.22	Δραστηριότητες ασφαλιστικών πρακτόρων και μεσιτών
66.29	Άλλες δραστηριότητες συναφείς προς τις ασφαλίσσεις και τα συνταξιοδοτικά ταμεία

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
66.30	Δραστηριότητες διαχείρισης κεφαλαίων
68.10	Αγοραπωλησία ιδιόκτητων ακινήτων
68.20	Εκμίσθωση και διαχείριση ιδιόκτητων ή μισθωμένων ακινήτων
68.31	Μεσιτικά γραφεία ακινήτων
68.32	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, έναντι αμοιβής ή βάσει σύμβασης
69.10	Νομικές δραστηριότητες
69.20	Δραστηριότητες λογιστικής, τήρησης βιβλίων και λογιστικού ελέγχου παροχή φορολογικών συμβουλών
70.10	Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων
70.21	Δραστηριότητες δημοσίων σχέσεων και επικοινωνίας
70.22	Δραστηριότητες παροχής επιχειρηματικών συμβουλών και άλλων συμβουλών διαχείρισης
71.11	Δραστηριότητες αρχιτεκτόνων
71.12	Δραστηριότητες μηχανικών και συναφείς δραστηριότητες παροχής τεχνικών συμβουλών
71.20	Τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις
72.11	Έρευνα και πειραματική ανάπτυξη στη βιοτεχνολογία
72.19	Έρευνα και πειραματική ανάπτυξη σε άλλες φυσικές επιστήμες και τη μηχανική
72.20	Έρευνα και πειραματική ανάπτυξη στις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες
73.11	Διαφημιστικά γραφεία
73.12	Παρουσίαση στα μέσα ενημέρωσης
73.20	Έρευνα αγοράς και δημοσκοπήσεις
74.10	Δραστηριότητες ειδικευμένου σχεδίου
74.20	Φωτογραφικές δραστηριότητες
74.30	Δραστηριότητες μετάφρασης και διερμηνείας
74.90	Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες π.δ.κ.α.
75.00	Κτηνιατρικές δραστηριότητες
77.11	Ενοικίαση και εκμίσθωση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων
77.12	Ενοικίαση και εκμίσθωση φορτηγών
77.21	Ενοικίαση και εκμίσθωση ειδών αναψυχής και αθλητικών ειδών
77.22	Ενοικίαση βιντεοκασετών και δίσκων
77.29	Ενοικίαση και εκμίσθωση άλλων ειδών προσωπικής ή οικιακής χρήσης
77.31	Ενοικίαση και εκμίσθωση γεωργικών μηχανημάτων και εξοπλισμού
77.32	Ενοικίαση και εκμίσθωση μηχανημάτων και εξοπλισμού κατασκευών και έργων πολιτικού μηχανικού
77.33	Γνοικίαση και εκμίσθωση μηχανημάτων και εξοπλισμού γραφείου (συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών υπολογιστών)
77.34	Γνοικίαση και εκμίσθωση εξοπλισμού πλωτών μεταφορών
77.35	Γνοικίαση και εκμίσθωση εξοπλισμού αεροπορικών μεταφορών
77.39	Γνοικίαση και εκμίσθωση άλλων μηχανημάτων, ειδών εξοπλισμού και υλικών αγαθών πδκα
77.40	Εκμίσθωση πνευματικής ιδιοκτησίας και παρεμφερών προϊόντων, με εξαίρεση τα έργα με δικαιώματα δημιουργού
78.10	Δραστηριότητες γραφείων εύρεσης εργασίας

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
78.20	Υπηρεσίες γραφείων εύρεσης προσωρινής απασχόλησης
78.30	Άλλες υπηρεσίες διάθεσης ανθρώπινου δυναμικού
79.11	Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων
79.12	Δραστηριότητες γραφείων οργανωμένων ταξιδιών
79.90	Άλλες δραστηριότητες υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες
80.10	Δραστηριότητες παροχής ιδιωτικής προστασίας
80.20	Δραστηριότητες υπηρεσιών συστημάτων προστασίας
80.30	Δραστηριότητες έρευνας
81.10	Δραστηριότητες συνδυασμού βοηθητικών υπηρεσιών (Συνδυασμένες βοηθητικές υπηρεσίες σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους (καθαρισμού, φύλαξης, υποδοχής κλπ)
81.21	Γενικός καθαρισμός κτιρίων
81.22	Άλλες δραστηριότητες καθαρισμού κτιρίων και βιομηχανικού καθαρισμού
81.29	Άλλες δραστηριότητες καθαρισμού
81.30	Δραστηριότητες υπηρεσιών τοπίου
82.11	Συνδυασμένες διοικητικές δραστηριότητες γραφείου
82.19	Αναπαραγωγή φωτοτυπιών, προετοιμασία εγγράφων και άλλες ειδικευμένες δραστηριότητες γραμματειακής υποστήριξης
82.20	Δραστηριότητες τηλεφωνικών κέντρων
82.30	Οργάνωση συνεδρίων και εμπορικών εκθέσεων
82.91	Δραστηριότητες γραφείων είσπραξης και γραφείων οικονομικών και εμπορικών πληροφοριών
82.92	Δραστηριότητες συσκευασίας
82.99	Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις π.δ.κ.α.
84.12	Ρύθμιση των δραστηριοτήτων για την παροχή περίθαλψης υγείας, εκπαίδευσης, πολιτιστικών και άλλων κοινωνικών υπηρεσιών, εκτός από την κοινωνική ασφάλιση
84.13	Ρύθμιση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και συμβολή στην αποτελεσματικότερη λειτουργία των επιχειρήσεων
84.23	Δικαιοσύνη και δικαστικές δραστηριότητες
85.10	Προσχολική εκπαίδευση
85.20	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση
85.31	Γενική δευτεροβάθμια εκπαίδευση
85.32	Τεχνική και επαγγελματική δευτεροβάθμια εκπαίδευση
85.41	Μεταδευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια εκπαίδευση
85.42	Τριτοβάθμια εκπαίδευση
85.51	Αθλητική και ψυχαγωγική εκπαίδευση
85.52	Πολιτιστική εκπαίδευση
85.53	Δραστηριότητες σχολών ερασιτεχνών οδηγών
85.59	Άλλη εκπαίδευση π.δ.κ.α.
85.60	Εκπαιδευτικές υποστηρικτικές δραστηριότητες
86.21	Δραστηριότητες άσκησης γενικών ιατρικών επαγγελματιών
86.22	Δραστηριότητες άσκησης ειδικών ιατρικών επαγγελματιών

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
86.23	Δραστηριότητες άσκησης οδοντιατρικών επαγγελματιών
86.90	Άλλες δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας
87.10	Δραστηριότητες νοσοκομειακής φροντίδας με παροχή καταλύματος
87.20	Δραστηριότητες φροντίδας με παροχή καταλύματος για άτομα με νοητική υστέρηση, ψυχικές διαταραχές και χρήση ουσιών
87.30	Δραστηριότητες φροντίδας με παροχή καταλύματος για ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρία
87.90	Άλλες δραστηριότητες φροντίδας με παροχή καταλύματος
88.10	Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος για ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρία
88.91	Δραστηριότητες βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών
88.99	Άλλες δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος πδκα
90.01	Τέχνες του θεάματος
90.02	Υποστηρικτικές δραστηριότητες για τις τέχνες του θεάματος
90.03	Καλλιτεχνική δημιουργία
90.04	Εκμετάλλευση αισθουσών θεαμάτων και συναφείς δραστηριότητες
91.01	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών και αρχειοφυλακείων
91.02	Δραστηριότητες μουσείων
91.03	Λειτουργία ιστορικών χώρων και κτιρίων και παρόμοιων πόλων έλξης επισκεπτών
91.04	Δραστηριότητες βοτανικών και ζωολογικών κήπων και φυσικών βιοτόπων
92.00	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα εκτός από Υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών σε απ ευθείας (on-line) σύνδεση (92.00.14), Υπηρεσίες στοιχημάτων σε απ ευθείας (on-line) σύνδεση (92.00.21)
93.11	Εκμετάλλευση αθλητικών εγκαταστάσεων
93.12	Δραστηριότητες αθλητικών ομίλων
93.13	Εγκαταστάσεις γυμναστικής
93.19	Άλλες αθλητικές δραστηριότητες
93.21	Δραστηριότητες πάρκων αναψυχής και άλλων θεματικών πάρκων
93.29	Άλλες δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας
94.11	Δραστηριότητες επιχειρηματικών και εργοδοτικών οργανώσεων
94.12	Δραστηριότητες επαγγελματικών οργανώσεων
94.91	Δραστηριότητες θρησκευτικών οργανώσεων
94.99	Δραστηριότητες άλλων οργανώσεων π.δ.κ.α.
95.11	Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού
95.12	Επισκευή εξοπλισμού επικοινωνίας
95.21	Επισκευή ηλεκτρονικών ειδών ευρείας κατανάλωσης
95.22	Επισκευή συσκευών οικιακής χρήσης και εξοπλισμού σπιτιού και κήπου
95.23	Επιδιόρθωση υποδημάτων και δερμάτινων ειδών
95.24	Επισκευή επίπλων και ειδών οικιακής επίπλωσης
95.25	Επισκευή ρολογιών και κοσμημάτων
95.29	Επισκευή άλλων ειδών προσωπικής και οικιακής χρήσης
96.01	Πλύσιμο και (στεγνό) καθάρισμα κλωστοϋφαντουργικών και γούνινων προϊόντων

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
96.02	Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων και κέντρων αισθητικής
96.04	Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία
96.09	<p>Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών π.δ.κ.α., εκτός από Υπηρεσίες οικιακού υπηρέτη (96.09.19.13), Υπηρεσίες προσωπικού οδηγού αυτοκινήτων (96.09.19.15)</p> <p>Καταστήματα λιανικού εμπορίου που λειτουργούν με συμφωνίες συνεργασίας όλων των καταστημάτων λιανικού εμπορίου τύπου «κατάστημα εντός καταστήματος» (shops-in-a-shop), που βρίσκονται σε εκπτώτικα καταστήματα (outlet), εμπορικά κέντρα ή εκπτώτικα χωριά, εξαιρούμενων των σούπερ μάρκετ και των φαρμακείων</p> <p>Επιχειρήσεις έκδοσης πρωτογενούς (branded) ψηφιακού περιεχομένου, οι οποίες είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Επιχειρήσεων Ηλεκτρονικών Μέσων Ενημέρωσης (Μητρώο Online Media) που τηρείται στην Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης κατά την έκδοση της παρούσας ή υποβάλουν σχετική αίτηση εγγραφής και ενταχθούν σε αυτό κατόπιν έγκρισης της αρμόδιας επιτροπής της ΓΓΕΕ.</p> <p>Καταστήματα και επιχειρήσεις κάθε είδους που λειτουργούν εντός ξενοδοχειακών μονάδων, ξενοδοχειακών συγκροτημάτων και των αερολιμένων, όπως και τα καταστήματα αφορολογήτων ειδών.</p>

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 18/03/2021
Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

A.1071/2021

Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11-03-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76).

Αθήνα, 29/03/ 2021

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 2 της από 11-3-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76).
2. Τις διατάξεις του άρθρου 38 του ν. 4753/2020 «Λήψη συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1150 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Ιουνίου 2019 για την προώθηση της δίκαιης μεταχείρισης και της διαφάνειας για τους επιχειρηματικούς χρήστες επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης (L 186), ρυθμίσεις για τη Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς, την Επιτροπή Ανταγωνισμού, τη λειτουργία της αγοράς και λοιπές διατάξεις» (Α' 227).
3. Τις διατάξεις του ν. 4174/2013 «Φορολογικές διαδικασίες και άλλες διατάξεις» (Α' 170 - Κ.Φ.Δ.).
4. Τις διατάξεις του ν.δ. 356/1974 «Περί κώδικος Ει-σπράξεως Δημοσίων εσόδων» (Α' 90 - Κ.Ε.Δ.Ε.).
5. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).
6. Τις διατάξεις του π.δ. 16/1989 «Κανονισμός λειτουργίας Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.) και των Τοπικών Γραφείων και καθήκοντα υπαλλήλων αυτών» (Α' 6).
7. Την υπό στοιχεία Δ.ΟΡΓ. Α 1125859 ΕΞ 2020/23-10-2020 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)» (Β' 4738), όπως ισχύει.
8. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).

9. Την υπό στοιχεία Υ2/9-7-2019 απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση Θέσεων Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Β' 2901).
10. Την υπ' αρ. 339/18-07-2019 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών, Απόστολο Βεσυρόπουλο» (Β' 3051).
11. Τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' «Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» του Μέρους Πρώτου του ν. 4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (Α' 94), όπως ισχύουν, ιδίως το άρθρο 41.
12. Τις διατάξεις της υποπαρ. Ε2 της παρ. Ε' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), όπως ισχύει, περί σύστασης θέσης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 13 και της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016, όπως ισχύουν.
13. Την υπ' αρ. 1/20-1-2016 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 18), σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016, όπως ισχύουν, την υπ' αρ. 39/3/30-11-2017 απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης της Α.Α.Δ.Ε. «Ανανέωση θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 689), καθώς και την υπό στοιχεία 5294 ΕΞ 2020/ 17-1-2020 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 27).
14. Την υπό στοιχεία Α. 1254/2020 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11-3-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76) με την οποία λαμβάνονται κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Β' 5223).
15. Την υπό στοιχεία Α. 1280/2020 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11-3-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου "Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του" (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76)» (Β' 5639).
16. Την υπό στοιχεία Α. 1015/2021 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11-03-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου "Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του" (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76)» (Β' 246).
17. Την υπό στοιχεία Α. 1029/2021 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11-03-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου "Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του" (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76)» (Β' 617).
18. Την ανάγκη καθορισμού ειδικότερων θεμάτων και λεπτομερειών για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 2 της από 11-3-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76).
19. Την εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.).
20. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

αποφασίζουμε:

1. Παρατείνεται η προθεσμία καταβολής της δόσης Μαρτίου 2021 ρυθμίσεων και διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών στις Δ.Ο.Υ./Ελεγκτικά Κέντρα για τις επιχειρήσεις που έχουν ενεργό, κύριο κωδικό δραστηριότητας στις 20-3-2020 από τους αναγραφόμενους στο συνημμένο πίνακα, ο οποίος και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας, ή ακαθάριστα έσοδα ενεργού κατά την 20-3-2020 ΚΑΔ δευτερεύουσας δραστηριότητας από τους αναγραφόμενους στο συνημμένο πίνακα, όπως αυτά προκύπτουν από την αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2018, τα οποία είναι μεγαλύτερα από τα ακαθάριστα έσοδα που αντιστοιχούν στον κύριο ΚΑΔ στις 20-3-2020.
Η εν λόγω δόση Μαρτίου καταβάλλεται την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα της τελευταίας δόσης του προγράμματος της υφιστάμενης ρύθμισης τμηματικής καταβολής, όπως αυτό έχει τυχόν διαμορφωθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 290 ν. 4738/2020 (Α' 207) και των υπό στοιχεία Α.

1254/2020 (Β' 5223), Α. 1280 (Β' 5639), Α. 1015/2021 (Β' 246) και Α. 1029/2021 (Β' 617) αποφάσεων του Υφυπουργού Οικονομικών.

2. Από την εφαρμογή της παρούσας απόφασης εξαιρούνται: α) οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 14 ν. 4270/2014, β) τα εκτός αυτής νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), γ) τα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) που ανήκουν στο κράτος, ή σε Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. -κατά την έννοια της επίτευξης κρατικού ή δημοσίου ή αυτοδιοικητικού σκοπού, εποπτείας, διορισμού και ελέγχου της πλειοψηφίας της Διοίκησής τους- ή επιχορηγούνται τακτικά, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, από κρατικούς πόρους κατά πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, δ) οι εκτός αυτής δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί του Κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005 (Α' 314), ανεξαρτήτως εάν έχουν εξαιρεθεί από την εφαρμογή του και ε) οι επιχειρήσεις που υπάγονται στο Κεφάλαιο Β' του αμέσως παραπάνω νόμου.

3. Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΩΔΙΚΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Σε περίπτωση τετραψήφιων ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες πενταψήφιων, εξαψήφιων και οκταψήφιων. Σε περίπτωση πενταψήφιων συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες εξαψήφιων και οκταψήφιων. Σε περίπτωση εξαψήφιων συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες οκταψήφιων.

01.49.19.02	Εκτροφή γουνοφόρων ζώων (αλεπούς, μινκ, μιοκάστορα, τσιντσιλά και άλλων)
01.49.3	Παραγωγή ακατέργαστων γουνοδερμάτων και διάφορων ακατέργαστων προβίων και δερμάτων
14.20	Κατασκευή γούνινων ειδών
15.11	Κατεργασία και δέψη δέρματος κατεργασία και βαφή γουναρικών
33.16	Επισκευή και συντήρηση αεροσκαφών και διαστημόπλοιων
46.42.11.27	Χονδρικό εμπόριο δεψασμένων η κατεργασμένων γουνοδερμάτων
46.42.11.40	Χονδρικό εμπόριο ημιετοιμών γουναρικών
46.42.11.29	Χονδρικό εμπόριο ειδών ένδυσης, εξαρτημάτων ρουχισμού και άλλων ειδών από γουνόδερμα (εκτός από καλύμματα κεφαλιού)
46.42.11.58	Χονδρικό εμπόριο αποκομμάτων γουναρικών
46.90.10.06	Χονδρικό εμπόριο διάφορων τουριστικών και λοιπών παρόμοιων ειδών λαϊκής τέχνης
47.19	Άλλο λιανικό εμπόριο σε μη εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Εκμετάλλευση καταστήματος ψιλικών ειδών γενικά (47.19.10.01) και Εκμετάλλευση περιπτερου (47.19.10.02)
47.41	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακών μονάδων υπολογιστών και λογισμικού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.42	Λιανικό εμπόριο τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.43	Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.51	Λιανικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.52	Λιανικό εμπόριο σιδηρικών, χρωμάτων και τζαμιών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.53	Λιανικό εμπόριο χαλιών, κилиμιών και επενδύσεων δαπέδου και τοίχου σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.54	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρικών οικιακών συσκευών σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση το λιανικό εμπόριο βυσμάτων, πριζών και άλλων συσκευών για τη διακοπή ή την προστασία ηλεκτρικών κυκλωμάτων που δεν καταχωρούνται αλλού [π.δ.κ.α.] (ΚΑΔ 47.54.54.07) και το λιανικό εμπόριο ηλεκτρικών θερμαντικών αντιστάσεων (ΚΑΔ 47.54.54.12)
47.59	Λιανικό εμπόριο επίπλων, φωτιστικών και άλλων ειδών οικιακής χρήσης σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση του λιανικού εμπορίου άλλων ηλεκτρικών λαμπτήρων και φωτιστικών εξαρτημάτων (ΚΑΔ 47.59.56.01) και του λιανικού εμπορίου λαμπτήρων πυράκτωσης π.δ.κ.α. (ΚΑΔ 47.59.56.07)
47.61	Λιανικό εμπόριο βιβλίων σε εξειδικευμένα καταστήματα

47.62.63	Λιανικό εμπόριο χαρτικών ειδών, εξαιρουμένου του λιανικού εμπορίου μελανιών, με αναγόμωση φυσιγγίων (cartridges) εκτυπωτών (ΚΑΔ 47.62.63.18)
47.63	Λιανικό εμπόριο εγγραφών μουσικής και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.64	Λιανικό εμπόριο αθλητικού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.65	Λιανικό εμπόριο παιχνιδιών κάθε είδους σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.71	Λιανικό εμπόριο ενδυμάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.72	Λιανικό εμπόριο υποδημάτων και δερμάτινων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.75	Λιανικό εμπόριο καλλυντικών και ειδών καλλωπισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο χαρτιού υγιείας, χαρτομάντιλων, μαντιλιών και πετσετών καθαρισμού προσώπου, τραπεζομάντιλων και πετσετών φαγητού, από χαρτί (47.75.76.19)
47.76	Λιανικό εμπόριο λουλουδιών, φυτών, σπόρων, λιπασμάτων, ζώων συντροφιάς και σχετικών ζωοτροφών σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο αποξηραμένων οσπριωδών λαχανικών, αποφλοιωμένων, για σπορά (47.76.77.02), Λιανικό εμπόριο γεωργικών σπόρων σε μικροσυσκευασίες (47.76.77.04), Λιανικό εμπόριο δένδρουλλίων και φυτών (εκτός καλλωπιστικών φυτών) (47.76.77.05), Λιανικό εμπόριο ελαιούχων σπόρων π.δ.κ.α. (47.76.77.06), Λιανικό εμπόριο ζώντων φυτών, κονδύλων, βολβών και ριζών, μοσχευμάτων και παραφυάδων, μυκηλίων μανιταριών (47.76.77.07), Λιανικό εμπόριο καλαμποκιού για σπορά (47.76.77.08), Λιανικό εμπόριο κεραμικών ειδών που χρησιμοποιούνται στη γεωργία και για τη μεταφορά ή τη συσκευασία αγαθών (47.76.77.09), Λιανικό εμπόριο σπόρων ανθέων και καρπών (47.76.77.13), Λιανικό εμπόριο σπόρων ζαχαρότευτλων και σπόρων κτηνοτροφικών φυτών (47.76.77.14), Λιανικό εμπόριο σπόρων ηλίανθου, σουσαμιού, κάρδαμου, κράμβης, ελαιοκράμβης και σιναπιού, για σπορά (47.76.77.15), Λιανικό εμπόριο σπόρων λαχανικών (47.76.77.16), Λιανικό εμπόριο σπόρων πατάτας (47.76.77.17), Λιανικό εμπόριο φρέσκων φυτών που χρησιμοποιούνται κυρίως στην αρωματοποιία, τη φαρμακευτική ή την παραγωγή εντομοκτόνων, μυκητοκτόνων ή για παρόμοιους σκοπούς (47.76.77.18), Λιανικό εμπόριο φυσικών χριστουγεννιάτικων δέντρων (47.76.77.19), Λιανικό εμπόριο φυτικών υλών π.δ.κ.α. για σπαρτοπλεκτική, παραγέμισμα, βάτες, βαφή ή δέψη, φυτικών προϊόντων π.δ.κ.α. (47.76.77.20), Λιανικό εμπόριο λιπασμάτων και αγροχημικών προϊόντων (47.76.78), Λιανικό εμπόριο ζώων συντροφιάς και τροφών για ζώα συντροφιάς (47.76.79)
47.77	Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.78	Άλλο λιανικό εμπόριο καινούργιων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο υλικών καθαρισμού (47.78.84), Λιανικό εμπόριο καύσιμου πετρελαίου οικιακής χρήσης, υγραερίου, άνθρακα και ξυλείας (47.78.85), Λιανικό εμπόριο περourkeών και ποστίς (47.78.86.24), Λιανικό εμπόριο ακατέργαστων αγροτικών προϊόντων π.δ.κ.α. (47.78.87), Λιανικό εμπόριο μηχανημάτων και εξοπλισμού π.δ.κ.α. (47.78.88)
47.79	Λιανικό εμπόριο μεταχειρισμένων ειδών σε καταστήματα
47.89	Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών σε υπαίθριους πάγκους και αγορές
47.99	Άλλο λιανικό εμπόριο εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών, με εξαίρεση το Άλλο λιανικό εμπόριο πετρελαίου οικιακής χρήσης, υγραερίου, άνθρακα και ξυλείας εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών (47.99.85), καθώς και του λιανικού εμπορίου άλλων τυποποιημένων τροφίμων π.δ.κ.α. μέσω αυτόματων πωλητών (47.99.24.01), του λιανικού εμπορίου τυποποιημένων προϊόντων αρτοποιίας μέσω αυτόματων πωλητών (47.99.16.01), του λιανικού εμπορίου ροφημάτων μέσω αυτόματων πωλητών (47.99.21.01) και του λιανικού εμπορίου τυποποιημένων ειδών ζαχαροπλαστικής μέσω αυτόματων πωλητών (47.99.17.01)
49.31	Αστικές και προαστιακές χερσαίες μεταφορές επιβατών
49.39	Άλλες χερσαίες μεταφορές επιβατών π.δ.κ.α.
50.10	Θαλάσσιες και ακτοπλοϊκές μεταφορές επιβατών
50.30	Εσωτερικές πλωτές μεταφορές επιβατών
51.10	Αεροπορικές μεταφορές επιβατών
51.21	Αεροπορικές μεταφορές εμπορευμάτων
52.21.29.02	Υπηρεσίες οδηγού λεωφορείου (μη εκμεταλλευτή)
52.21.29.03	Υπηρεσίες πώλησης εισιτηρίων αστικών χερσαίων συγκοινωνιακών μέσων από τρίτους, λιανικά

52.21.29.04	Υπηρεσίες πώλησης εισιτηρίων αστικών χερσαίων συγκοινωνιακών μέσων από τρίτους, χονδρικά
52.21.29.05	Υπηρεσίες πώλησης εισιτηρίων υπεραστικών χερσαίων συγκοινωνιακών μέσων από τρίτους
52.22	Δραστηριότητες συναφείς με τις πλωτές μεταφορές
52.23	Δραστηριότητες συναφείς με τις αεροπορικές μεταφορές
55.10	Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα
55.20	Καταλύματα διακοπών και άλλα καταλύματα σύντομης διαμονής
55.30	Χώροι κατασκήνωσης, εγκαταστάσεις για οχήματα αναψυχής και ρυμουλκούμενα οχήματα
55.90.13	Υπηρεσίες κλιναμαξιών (βαγκόν-λι) και υπηρεσίες ύπνου σε Άλλα μεταφορικά μέσα
55.90.19	Άλλες υπηρεσίες καταλύματος π.δ.κ.α.
56.10	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης
56.21	Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις
56.29	Άλλες υπηρεσίες εστίασης, με εξαίρεση τις Υπηρεσίες γευμάτων που παρέχονται από στρατιωτικές τραπεζαρίες (56.29.20.01)
56.30	Δραστηριότητες παροχής ποτών
59.13.11.02	Υπηρεσίες εκμετάλλευσης κινηματογραφικών ταινιών
59.14	Δραστηριότητες προβολής κινηματογραφικών ταινιών
61.90.10.07	Υπηρεσίες πρόσβασης του κοινού στο διαδίκτυο (σε χώρους που δεν παρέχονται τρόφιμα ή ποτά)
74.20	Φωτογραφικές δραστηριότητες
74.30	Δραστηριότητες μετάφρασης και διερμηνείας
77.11	Ενοικίαση και εκμίσθωση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων
77.21	Ενοικίαση και εκμίσθωση ειδών αναψυχής και αθλητικών ειδών, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ενοικίασης ποδηλάτων (ΚΑΔ 77.21.10.08) και τις υπηρεσίες μίσθωσης αθλητικού εξοπλισμού (μπαστουνιών γκολφ, ρακετών κ.λπ.) (ΚΑΔ 77.21.10.09)
77.22	Ενοικίαση βιντεοκασετών και δίσκων
77.29	Ενοικίαση και εκμίσθωση άλλων ειδών προσωπικής ή οικιακής χρήσης
77.34	Ενοικίαση και εκμίσθωση εξοπλισμού πλωτών μεταφορών
77.35	Ενοικίαση και εκμίσθωση εξοπλισμού αεροπορικών μεταφορών
77.39.13	Υπηρεσίες ενοικίασης και χρηματοδοτικής μίσθωσης μοτοσικλετών και τροχόσπιτων
77.39.19.03	Υπηρεσίες ενοικίασης εξοπλισμού εκθέσεων
79.11	Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων
79.12	Δραστηριότητες γραφείων οργανωμένων ταξιδιών
79.90.32	Υπηρεσίες κρατήσεων για συνεδριακά κέντρα και εκθεσιακούς χώρους
79.90.39	Υπηρεσίες κρατήσεων για εισιτήρια εκδηλώσεων, υπηρεσίες ψυχαγωγίας και αναψυχής και Άλλες υπηρεσίες κρατήσεων π.δ.κ.α.
82.30	Οργάνωση συνεδρίων και εμπορικών εκθέσεων
85.10	Προσχολική εκπαίδευση
85.51	Αθλητική και ψυχαγωγική εκπαίδευση
85.52	Πολιτιστική εκπαίδευση
85.53	Δραστηριότητες σχολών ερασιτεχνών οδηγών
85.59	Άλλη εκπαίδευση π.δ.κ.α.
88.10.11	Υπηρεσίες επίσκεψης και παροχής υποστήριξης σε ηλικιωμένους
88.10.12	Υπηρεσίες κέντρων ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων
88.91	Δραστηριότητες βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών με εξαίρεση τις υπηρεσίες ημερήσιας φροντίδας για παιδιά και νέους με αναπηρία (ΚΑΔ 88.91.12) και τις υπηρεσίες φύλαξης μικρών παιδιών (ΚΑΔ 88.91.13)
90.01	Τέχνες του θεάματος
90.02	Υποστηρικτικές δραστηριότητες για τις τέχνες του θεάματος
90.03.11.04	Υπηρεσίες ενορχηστρωτή
90.03.11.07	Υπηρεσίες μουσουργού
90.03.11.17	Υπηρεσίες χορογράφου
90.03.11.18	Υπηρεσίες χορωδού

90.04	Εκμετάλλευση αιθουσών θεαμάτων και συναφείς δραστηριότητες
91.01	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών και αρχειοφυλακείων
91.02	Δραστηριότητες μουσείων
91.03	Λειτουργία ιστορικών χώρων και κτιρίων και παρόμοιων πόλων έλξης επισκεπτών
91.04	Δραστηριότητες βοτανικών και ζωολογικών κήπων και φυσικών βιοτόπων
92.00	Τυχера παιχνίδια και στοιχήματα εκτός από Υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών σε απ ευθείας (on-line) σύνδεση (92.00.14), Υπηρεσίες στοιχημάτων σε απ ευθείας (on-line) σύνδεση (92.00.21)
93.11	Εκμετάλλευση αθλητικών εγκαταστάσεων ως προς τους εσωτερικούς τους χώρους και ως προς τους χώρους ομαδικής άθλησης
93.12	Δραστηριότητες αθλητικών ομίλων
93.13	Εγκαταστάσεις γυμναστικής
93.19	Άλλες αθλητικές δραστηριότητες , με εξαίρεση υπηρεσίες που σχετίζονται με την εκπαίδευση κατοικίδιων ζώων συντροφιάς, για κυνήγι και σχετικές δραστηριότητες (93.19.13.03)
93.21	Δραστηριότητες πάρκων αναψυχής και άλλων θεματικών πάρκων
93.29	Άλλες δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας
94.99.16	Υπηρεσίες που παρέχονται από πολιτιστικές και ψυχαγωγικές ενώσεις
96.02	Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων και κέντρων αισθητικής
96.04	Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία
96.09.19.06	Υπηρεσίες γραφείων γνωριμίας ή συνοικεισίων
96.09.19.08	Υπηρεσίες γυαλίσματος υποδημάτων
96.09.19.09	Υπηρεσίες δερματοστιξίας (τατουάζ)
96.09.19.12	Υπηρεσίες ιερόδουλου
96.09.19.16	Υπηρεσίες στολισμού εκκλησιών, αιθουσών κλπ (για γάμους, βαπτίσεις, κηδείες και άλλες εκδηλώσεις)
96.09.19.17	Υπηρεσίες τρυπήματος δέρματος του σώματος (piercing)
	Καταστήματα και επιχειρήσεις κάθε είδους που λειτουργούν εντός ξενοδοχειακών μονάδων, ξενοδοχειακών συγκροτημάτων και των αερολιμένων της επικράτειας, όπως και τα καταστήματα αφορολογήτων ειδών ανά την επικράτεια.
	Καταστήματα λιανικού εμπορίου που λειτουργούν με συμφωνίες συνεργασίας όλων των καταστημάτων λιανικού εμπορίου τύπου «κατάστημα εντός καταστήματος» (shops-in-a-shop), που βρίσκονται σε εκπτώτικα καταστήματα (outlet), εμπορικά κέντρα ή εκπτώτικα χωριά, εξαιρουμένων των σούπερ μάρκετ και των φαρμακείων υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν ανεξάρτητη είσοδο για τους καταναλωτές

ΓΔΟΥ 366/2021

Διαδικασία υποβολής εκδήλωσης ενδιαφέροντος για το προσωρινό μέτρο ενίσχυσης με τη μορφή Επιστρεπτέας Προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 κατά τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο 2021

(ΦΕΚ Β' 1290/01-04-2021)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου τρίτου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν.4684/2020 (Α' 86), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο τέταρτο της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν.4690/2020 (Α' 104).

2. Τις διατάξεις του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως του στοιχείου β' της παρ. 3 του άρθρου αυτού.
3. Τον υπ' αρ. 1407/2013 Κανονισμό (ΕΕ) της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L351/1 της 24.12.2013).
4. Τον υπ' αρ. 651/2014 Κανονισμό (ΕΕ) της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187/26.6.2014).
5. Την υπό στοιχεία C(2020) 1863/19.03.2020 ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19», όπως ισχύει.
6. Τις διατάξεις της παρ. 4 της υποπαρ. Β.10 της παρ. Β του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής των νόμων 4046/2012, 4093/2012 και 4172/2013» (Α' 107).
7. Τις διατάξεις του άρθρου 76 του ν. 4722/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184), όπως ισχύει.
8. Τις διατάξεις του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143).
9. Το π.δ. 62/2020 «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 155).
10. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
11. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).
12. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του π.δ. 84/2019 (Α' 123).
13. Το π.δ. 147/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης» (Α' 192), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του π.δ. 84/2019 (Α' 123).
14. Το π.δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α' 145).
15. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98).
16. Την υπό στοιχεία Υ70/30.10.2020 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη» (Β' 4805).
17. Την υπό στοιχεία Υ2/09.07.2019 απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση θέσεων Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Β' 2901).
18. Την υπ' αρ. 339/18.07.2019 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών, Απόστολο Βεσυρόπουλο» (Β' 3051).
19. Την υπ' αρ. 1076/02.04.2020 κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ηλεκτρονική πλατφόρμα για την υλοποίηση του προσωρινού μέτρου ενίσχυσης με τη μορφή Επιστρεπτέας Προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της

εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 και διαδικασία υποβολής εκδήλωσης ενδιαφέροντος» (Β' 1135).

20. Την ανάγκη επιπλέον στήριξης και παροχής ενίσχυσης των επιχειρήσεων που πλήττονται οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19.

21. Την υπό στοιχεία 38654ΕΞ2021/31.03.2021 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών.

22. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2021,

αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Εκδήλωση ενδιαφέροντος και υποβολή στοιχείων εσόδων

1. Για τη λήψη ενίσχυσης με τη μορφή Επιστρεπτέας Προκαταβολής υποβάλλουν εκδήλωση ενδιαφέροντος στη διαδικτυακή ηλεκτρονική πλατφόρμα με τίτλο «myBusinessSupport» της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) οι κάτωθι επιχειρήσεις οι οποίες έχουν πληγεί οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19:

α) Οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.), οι Οργανισμοί Λιμένων και οι επιχειρήσεις των ΟΤΑ που δραστηριοποιούνται στους κλάδους «Υπηρεσίες χιονοδρομικού κέντρου» (ΚΑΔ 93.29.19.07) και «Υπηρεσίες θεραπευτικών λουτρών και ιαματικών πηγών» (ΚΑΔ 96.04.10.04).

β) Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις κάθε νομικής μορφής, συμπεριλαμβανομένων των ατομικών, καθώς και μη κερδοσκοπικές επιχειρήσεις υποκειμένες σε ΦΠΑ, οι οποίες έχουν την έδρα τους ή μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και λειτουργούν νομίμως, ανεξαρτήτως Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (ΚΑΔ), με εξαίρεση τις ακόλουθες:

αα) επιχειρήσεις που απασχολούσαν περισσότερους από χίλιους (1.000) εργαζόμενους με σχέση εξαρτημένης εργασίας κατά την 1η Μαρτίου 2021,

ββ) επιχειρήσεις που είναι σε αδράνεια από την 1η Ιανουαρίου του 2020 και μετά, όπως αυτό προκύπτει από τα στοιχεία που τηρούνται στο φορολογικό Μητρώο της ΑΑΔΕ ή από την υποβολή μηδενικών δηλώσεων ΦΠΑ καθ' όλη την περίοδο αυτή,

γγ) Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ) που αποτελούν αμιγώς δημοτικές, διαδημοτικές, διακοινοτικές, διανομαρχιακές, κοινοτικές και νομαρχιακές επιχειρήσεις, δημοτικές κοινωφελείς επιχειρήσεις, δημοτικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις, ενώσεις προσώπων διαχείρισης κτιρίων, επιτροπές εράνων, ευρωπαϊκοί όμιλοι οικονομικού σκοπού, κοινοπραξίες, διεθνείς οργανισμοί και πολιτικά κόμματα,

δδ) επιχειρήσεις που δεν είναι υπόχρεες σε τήρηση και έκδοση λογιστικών αρχείων,

εε) επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών μετά την 1η Φεβρουαρίου 2021.

2. Εκδήλωση ενδιαφέροντος δύνανται να υποβάλλουν οι επιχειρήσεις της προηγούμενης παραγράφου οι οποίες:

α) Είτε δεν ήταν προβληματικές στις 31 Δεκεμβρίου 2019 κατά την έννοια του Κανονισμού υπ' αρ. 651/2014 (ΕΕ L 187/26.6.2014) και δεν έχουν στη διάθεσή τους προηγούμενη ενίσχυση η οποία έχει κηρυχθεί ασυμβίβαστη με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ειδικά οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, κατά την έννοια του Παραρτήματος Ι του Καν. 651/2014, δύνανται να υποβάλλουν εκδήλωση ενδιαφέροντος ακόμη και αν ήταν προβληματικές στις 31/12/2019, υπό την προϋπόθεση ότι:

αα) δεν υπάγονται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία και

ββ) δεν έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχουν ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης, ή δεν έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκεινται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης.

β) Είτε πληρούν τις προϋποθέσεις του Κανονισμού υπ' αρ. 1407/2013 (ΕΕ L351/1 της 24.12.2013) και δεν έχουν ήδη εξαντλήσει το τιθέμενο στον Κανονισμό ανώτατο όριο, για την τριετία 2019-2021.

3. Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις υποβάλλουν στην πλατφόρμα «myBusinessSupport» τα κατωτέρω στοιχεία για τους μήνες Ιανουάριο έως και Δεκέμβριο 2020, καθώς και για τους μήνες Ιανουάριο 2021 έως και Μάρτιο 2021:

α) Επιχειρήσεις υποκείμενες σε ΦΠΑ, συμπληρώνουν τον κύκλο εργασιών ΦΠΑ (κωδ. 312 της δήλωσης ΦΠΑ) διακριτά για κάθε μήνα.

β) Επιχειρήσεις μη υποκείμενες σε ΦΠΑ, απαλλασσόμενες και ειδικών καθεστώτων ΦΠΑ, συμπληρώνουν

αα) τα ακαθάριστα έσοδα διακριτά για κάθε μήνα,

ββ) το σύνολο των ακαθαρίστων εσόδων (κωδ. 047 του εντύπου Ε3) του φορολογικού έτους 2019,

γγ) το σύνολο των εξόδων του φορολογικού έτους 2019.

Το σύνολο των εξόδων προσδιορίζεται από τον κωδικό 580 του εντύπου Ε3, μειούμενο κατά τον κωδικό 581 (παροχές σε εργαζόμενους) και κατά τον κωδικό 585 (διάφορα λειτουργικά έξοδα) στο μέρος που αφορά σε δαπάνες ενοικίου της επιχείρησης.

Επιπροσθέτως, προ-συμπληρώνονται τα στοιχεία τα οποία διαθέτει η ΑΑΔΕ βάσει των δηλώσεων (ΦΠΑ ή Εισοδήματος) των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων.

Τα ως άνω υποβαλλόμενα στοιχεία δεν δύνανται να τροποποιούνται από την επιχείρηση μετά την οριστικοποίησή τους, με εξαίρεση τα στοιχεία των μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2021 που δύνανται να τροποποιούνται μέχρι και τη λήξη της προθεσμίας υποβολής εκδήλωσης ενδιαφέροντος της παρ. 7.

Τα ανωτέρω στοιχεία που συμπληρώνονται από την επιχείρηση, επαληθεύονται από τις δηλώσεις ΦΠΑ και Εισοδήματος, στις αντίστοιχες φορολογικές χρήσεις, όταν αυτές υποβληθούν.

4. Για τη συμπλήρωση της εικόνας της επιχείρησης και τον έλεγχο πλήρωσης των προϋποθέσεων χορήγησης της ενίσχυσης, η ΑΑΔΕ δύναται να αποτυπώνει στην πλατφόρμα λοιπές πληροφορίες, που τηρούνται στα ηλεκτρονικά αρχεία αυτής ή αποστέλλονται σε αυτή από άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. Ενδεικτικά, αυτά μπορεί να είναι, συγκριτικά στοιχεία εσόδων και δαπανών προηγούμενων περιόδων, όπως προκύπτουν από τις δηλώσεις των επιχειρήσεων.

5. Η πλατφόρμα προσφέρεται ως εφαρμογή του Ο.Π.Σ. TAXISnet της ΑΑΔΕ και η είσοδος σε αυτήν διενεργείται με τη χρήση των σχετικών διαπιστευτηρίων.

6. Με την είσοδο στην εφαρμογή και την υποβολή της εκδήλωσης ενδιαφέροντος, η επιχείρηση πιστοποιεί την ακρίβεια των δηλούμενων στοιχείων και συναινεί στην επεξεργασία των διαθέσιμων στοιχείων της ΑΑΔΕ καθώς και των υποβαλλόμενων στοιχείων, προκειμένου να διενεργηθεί αυτοματοποιημένος έλεγχος προϋποθέσεων χορήγησης και υπολογισμός του ύψους ενίσχυσης.

Επιπροσθέτως, ελέγχεται αυτοματοποιημένα και ως προϋπόθεση η δήλωση λογαριασμού - IBAN από την επιχείρηση στην προσωποποιημένη πληροφόρηση του TAXISnet, η συντακτική εγκυρότητά του, καθώς και η επαλήθευσή του από το αντίστοιχο ίδρυμα πληρωμών.

7. Η εκδήλωση ενδιαφέροντος και τα ως άνω συνοδευτικά στοιχεία υποβάλλονται στην πλατφόρμα έως την 19η Απριλίου 2021.
8. Η υποβολή αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος κατά τα ανωτέρω δεν δημιουργεί οιοδήποτε δικαίωμα ή αξίωση στις αιτούσες επιχειρήσεις.
9. Οι προϋποθέσεις υπαγωγής στο μέτρο της Επιστρεπτέας Προκαταβολής, η διαδικασία αίτησης και χορήγησης της ενίσχυσης, ο τρόπος υπολογισμού του ύψους της ενίσχυσης οι προϋποθέσεις και η διαδικασία επιστροφής της εν όλω ή εν μέρει, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια θα καθοριστούν με όμοια απόφαση η οποία θα εκδοθεί μετά την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής των αιτημάτων της παρούσης.

Άρθρο 2 Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 01/04/2021

Οι Υπουργοί

Υπουργός Οικονομικών - ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Αναπληρωτής - ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Υφυπουργός Οικονομικών - ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ανάπτυξης και Επενδύσεων - ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Αριθμ. οικ. 907/7.4.2021

Τροποποίηση της υπ' αρ. οικ. 5629/22/4.2.2021 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Καθορισμός ύψους, προϋποθέσεων, κριτηρίων και διαδικασίας χορήγησης και πληρωμής, της εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης σε δικηγόρους, μηχανικούς, οικονομολόγους και γεωτεχνικούς από τον Ειδικό Λογαριασμό Ανεργίας υπέρ των Αυτοτελώς και Ανεξαρτήτως Απασχολουμένων» (Β' 450).

Αθήνα, 07/04/2021

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 66 του ν. 4756/2020 «Μέτρα ενίσχυσης των εργαζομένων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, κοινωνικοασφαλιστικές ρυθμίσεις και διατάξεις για την ενίσχυση των ανέργων» (Α'235).
2. Τον ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143).
3. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
4. Την παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 «Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015» (Α'152).
5. Το άρθρο 25 του ν. 3655/2008 «Διοικητική και οργανωτική μεταρρύθμιση του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις» (Α'58) .
6. Το άρθρο 53 του ν. 4387/2016 «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού συνταξιοδοτικού συστήματος Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις» (Α'85).
7. Τα υπό στοιχεία γ και ε της παρ. 1 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, «Γ.Κ.Π.Δ.»).

8. Το άρθρο 90 του κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005 - Α' 98) το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
9. Την παρ. 2 του άρθρου 12 του π.δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α' 145).
10. Το π.δ. 134/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (Α' 168).
11. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).
12. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).
13. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
14. Το π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών / Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).
15. Το π.δ. 62/2020 «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 155).
16. Το π.δ. 2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).
17. Την υπό στοιχεία Υ2/09.07.2019 απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση θέσεων αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Β' 2901).
18. Την υπό στοιχεία Υ70/30.10.2020 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη» (Β'4805).
19. Την υπό στοιχεία Υ339/18.7.2019 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών, Απόστολο Βεσυρόπουλο» (Β' 3051).
20. Την υπ' αρ. 11768/593/17.03.2021 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.
21. Την υπ' αρ. οικ. 5629/22/4.2.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Καθορισμός ύψους, προϋποθέσεων, κριτηρίων και διαδικασίας χορήγησης και πληρωμής, της εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης σε δικηγόρους, μηχανικούς, οικονομολόγους και γεωτεχνικούς από τον Ειδικό Λογαριασμό Ανεργίας υπέρ των Αυτοτελώς και Ανεξαρτήτως Απασχολουμένων» (Β' 450).
22. Την ανάγκη αντιμετώπισης των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα.
23. Το γεγονός ότι από την εφαρμογή της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται επιπλέον δαπάνη στον προϋπολογισμό 2021 του ΟΑΕΔ σε σχέση με την ήδη αναληφθείσα, ύψους 40 εκατομμυρίων ευρώ σε βάρος των πιστώσεων του ΚΑΕ 2817 του προϋπολογισμού 2021 του ΟΑΕΔ (αποφάσεις ανάληψης υποχρέωσης ΑΔΑ: 64Ε14691Ω -Δ7Ν και ΑΔΑ: 65ΠΨ4691Ω2-ΓΕΖ), αποφασιζουμε:

Άρθρο πρώτο

Τροποποιείται η υπ' αρ. οικ. 5629/22/4.2.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Καθορισμός ύψους, προϋποθέσεων, κριτηρίων και διαδικασίας χορήγησης και πληρωμής, της εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης σε δικηγόρους, μηχανικούς, οικονομολόγους και γεωτεχνικούς από τον Ειδικό Λογαριασμό Ανεργίας υπέρ των Αυτοτελώς και Ανεξαρτήτως Απασχολουμένων» (Β' 450), ως ακολούθως:

1. Η παρ. 1 του άρθρου 2 «Δικαιούχοι της εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης», αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Δικαιούχοι της εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης είναι οι ελεύθεροι επαγγελματίες- ασφαλισμένοι του τέως ΕΤΑΑ, καθώς και οικονομολόγοι και γεωτεχνικοί που ασφαρίζονται στον e-ΕΦΚΑ, οι οποίοι υπάγονται στην παρ. 2α του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (Α' 152), και:

α. είναι νέοι ελεύθεροι επαγγελματίες - επιστήμονες, οι οποίοι έχουν κάνει έναρξη ατομικής δραστηριότητας στη Δ.Ο.Υ ή έναρξη νέας ατομικής δραστηριότητας, μετά την 1.1.2015 έως και την 5.02.2021, σε έναν κωδικό αριθμό δραστηριότητας (ΚΑΔ) από τους περιγραφόμενους στον Πίνακα 1 και πληρούν τα κριτήρια της παρ.4 ή είναι ασκούμενοι δικηγόροι που έχουν ασφαλιστεί μετά την 1.1.2017 ή είναι εγγεγραμμένοι στον οικείο δικηγορικό σύλλογο μετά την 1.1.2017 ή

β. έχουν πραγματοποιήσει έναρξη ατομικής δραστηριότητας στη Δ.Ο.Υ. μέχρι 31.12.2014 και πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 2 και τα κριτήρια των παρ. 3 και 4 ή

γ. μετέχουν ως εταίροι, μέλη ή διαχειριστές σε τεχνικές ή κατασκευαστικές εταιρείες ή δικηγορικές εταιρείες ή εταιρείες λογιστικών υπηρεσιών, και πληρούν τα κριτήρια της παρ. 4.».

2. Η παρ. 3 του άρθρου 2 «Δικαιούχοι της εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης», αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Τα κριτήρια εσόδων που πρέπει να πληρούν οι δικαιούχοι της περ. 1.β είναι τα εξής:

α) Οι ελεύθεροι επαγγελματίες που υποχρεούνται σε υποβολή περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ πρέπει να παρουσιάζουν μείωση του κύκλου εργασιών ΦΠΑ Απριλίου έως και Δεκεμβρίου 2020 (κωδικός 312 περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ), σε σχέση με τον κύκλο εργασιών αναφοράς. Ο κύκλος εργασιών αναφοράς ορίζεται ως το σύνολο ακαθάριστων εσόδων 2019 πολλαπλασιαζόμενο επί τρίτα τέταρτα (3/4). Σε περίπτωση μη θετικών ακαθάριστων εσόδων το 2019, ο κύκλος εργασιών λογίζεται μηδενικός.

β) Οι ελεύθεροι επαγγελματίες που δεν υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης ΦΠΑ ή απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ, πρέπει να παρουσιάζουν μείωση των ακαθάριστων εσόδων μηνών Απριλίου έως και Δεκεμβρίου 2020 (κωδικός 047 δήλωσης Ε3), σε σχέση με τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς. Ο κύκλος εργασιών αναφοράς ορίζεται ως το σύνολο ακαθάριστων εσόδων 2019 πολλαπλασιαζόμενο επί τρίτα τέταρτα (3/4). Σε περίπτωση μη θετικών ακαθάριστων εσόδων το 2019, ο κύκλος εργασιών λογίζεται μηδενικός.»

3. Η παρ. 4 του άρθρου 3 «Αίτηση χορήγησης της οικονομικής ενίσχυσης» αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η υπεύθυνη δήλωση - αίτησης χορήγησης, υποβάλλεται στην πλατφόρμα του ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ, έως την 15η Απριλίου 2021, σύμφωνα με το επισυναπτόμενο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης - Αίτησης Χορήγησης, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας.»

4. Η παρ. 1 του άρθρου 4 «Διαδικασία πληρωμής της οικονομικής ενίσχυσης» αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η καταβολή της οικονομικής ενίσχυσης όπως αυτή ορίζεται στην παρούσα, γίνεται από τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ). Από το ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ εξάγεται σε ηλεκτρονική μορφή αναλυτική κατάσταση δικαιούχων, η οποία περιλαμβάνει τα πλήρη στοιχεία τους, τον αριθμό τραπεζικού λογαριασμού σε μορφή IBAN, το πιστωτικό Ίδρυμα, στο οποίο τηρείται ο λογαριασμός, το ποσό της καταβολής, το ΑΦΜ τους, τον ΚΑΔ, το έτος έναρξης ατομικής δραστηριότητας ή άλλη περίπτωση. Η καταβολή της οικονομικής ενίσχυσης γίνεται εντός τριάντα ημερολογιακών ημερών από τη λήξη προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων. Δικαιούχοι, οι οποίοι εισέπραξαν οικονομική ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αρ. οικ. 5629/22/4.2.2021 (Β' 450) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων εξαιρούνται από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης.»

Άρθρο δεύτερο

Κατά τα λοιπά ισχύει η υπ' αρ. οικ. 5629/22/4.2.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Καθορισμός ύψους, προϋποθέσεων, κριτηρίων και διαδικασίας χορήγησης και πληρωμής, της εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης σε δικηγόρους, μηχανικούς, οικονομολόγους και γεωτεχνικούς από τον Ειδικό Λογαριασμό Ανεργίας υπέρ των Αυτοτελών και Ανεξαρτήτως Απασχολουμένων» (Β'450).

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 07/04/2021

Οι Υπουργοί

Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών

Υφυπουργός Οικονομικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

A 1088/2021

«Καθορισμός των Κωδικών Αριθμών Δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) των επιχειρήσεων για την εφαρμογή της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 4790/2021, με τίτλο: «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνεχιζόμενες συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ανάπτυξη, την κοινωνική προστασία και την επαναλειτουργία των δικαστηρίων και άλλα ζητήματα» (Α' 48).

Αθήνα 19/04/2021

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 78 και ιδίως την περ. α' της παρ. 1 του ν. 4790/2021 (Α' 48).
2. Τις διατάξεις του ν. 4174/2013 (Α' 170 -Κ.Φ.Δ.).
3. Τις διατάξεις του άρθρου 40 του ν. 3259/2004 (Α' 149).
4. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).
5. Το άρθρο 90 του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α' 98), σε συνδυασμό με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
6. Την υπό στοιχεία Δ.ΟΡΓ.Α 1125859 ΕΞ 23-10-2020 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)» (Β' 4738), όπως ισχύει.
7. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
8. Την υπό στοιχεία Υ2/9.7.2019 απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση Θέσεων Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Β' 2901).
9. Την υπό στοιχεία Υ70/30-10-2020 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη» (Β' 4805).
10. Την υπ' αρ. 339/18.7.2019 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών, Απόστολο Βεσυρόπουλο» (Β' 3051).
11. Τις διατάξεις του ν.4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (Α' 94), όπως ισχύουν, ιδίως το άρθρο 41.
12. Την υπ' αρ. 1/20.01.2016 πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 18), σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016, όπως ισχύουν, την υπ' αρ. 39/3/30.11.2017 απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 689) καθώς και την υπ' αρ. 5294 ΕΞ 17-01-2020 απόφαση Υπουργού Οικονομικών «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 27).
13. Την ανάγκη καθορισμού των Κωδικών Αριθμών Δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) των επιχειρήσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 4790/2021 «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνεχιζόμενες συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ανάπτυξη, την κοινωνική προστασία και την επαναλειτουργία των δικαστηρίων και άλλα ζητήματα» (Α' 48).
14. Την εισήγηση του Διοικητή της ΑΑΔΕ.
15. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

αποφασίζουμε:**Άρθρο 1**
Σκοπός

Με την παρούσα απόφαση καθορίζονται οι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ), που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 4790/2021 (Α' 48), για την υπαγωγή, από την 1η.4.2021 και μέχρι την 30η.4.2021, αξιολόγων οφειλόμενων από επιχειρήσεις που, - είτε έχουν αναστείλει τη δραστηριότητά τους κατ' εφαρμογή κανονιστικών πράξεων της Διοίκησης, με δραστηριότητα που εμπίπτει στους ΚΑΔ του συνημμένου Παραρτήματος 1, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας,

- είτε έχουν πληγεί δραστικά από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19, με δραστηριότητα που εμπίπτει στους ΚΑΔ του συνημμένου Παραρτήματος 2, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας και εμφανίζουν μειωμένο κύκλο εργασιών μεγαλύτερο του 40% για την περίοδο Οκτωβρίου έως Δεκεμβρίου 2020, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο έτους 2019,
- είτε ιδρύθηκαν μετά την 1η.1.2020, με δραστηριότητα που εμπίπτει στους ΚΑΔ των συνημμένων Παραρτημάτων 1 και 2, μη συνυπολογιζομένου του κύκλου εργασιών τους.

Άρθρο 2 **Προϋποθέσεις Υπαγωγής - Δικαιούχοι**

Από την 1η.4.2021 και μέχρι την 30η.4.2021, αναστέλλονται οι προθεσμίες λήξης, εμφάνισης και πληρωμής αξιολογίων, κατά τριάντα (30) ημέρες από την αναγραφόμενη ημερομηνία επί εκάστου αξιολογίου, οφειλόμενων από επιχειρήσεις του άρθρου 1, οι οποίες από 5.11.2020 έχουν ενεργό, κύριο κωδικό δραστηριότητας από τους αναφερόμενους - κατά περίπτωση - στους συνημμένους πίνακες των Παραρτημάτων 1 και 2, οι οποίοι και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας ή των οποίων τα ακαθάριστα έσοδα ενεργού κατά την 5.11.2020 ΚΑΔ δευτερεύουσας δραστηριότητας (όπως αυτή αναγράφεται στα Παραρτήματα 1 & 2), της αρχικής δήλωσης φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019, είναι μεγαλύτερα από τα ακαθάριστα έσοδα που αντιστοιχούν στον κύριο ΚΑΔ την 5.11.2020.

Η προϋπόθεση του μειωμένου κύκλου εργασιών το 2020 κατά ποσοστό μεγαλύτερο από 40% σε σχέση με το 2019, για τις πληγείσες επιχειρήσεις υπολογίζεται ως ακολούθως:

Α) για τις επιχειρήσεις που είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ, είτε αυτές τηρούν απλογραφικά βιβλία είτε τηρούν διπλογραφικά, λαμβάνεται υπόψη το άθροισμα του κύκλου εργασιών μηνών Οκτωβρίου έως και Δεκεμβρίου 2019 και συγκρίνεται με το αντίστοιχο του 2020, εάν παρουσιάζει μείωση κατά ποσοστό μεγαλύτερο από 40%,

Β) για τις επιχειρήσεις που δεν είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ ή είναι υποκείμενες και απαλλασσόμενες, λαμβάνεται υπόψη, το άθροισμα των ακαθαρίστων εσόδων μηνών Οκτωβρίου έως και Δεκεμβρίου 2020, όπως αυτά έχουν διακριτά δηλωθεί ή θα δηλωθούν στην ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport» της ΑΑΔΕ. Για τη σύγκριση με το έτος 2019, λαμβάνεται υπόψη το 25% των ακαθαρίστων εσόδων της δήλωσης ΦΕ φορολογικού έτους 2019. Σε περίπτωση μη υποβολής δήλωσης ΦΕ λόγω μη παρέλευσης της υποχρέωσης, η πληροφορία των ακαθαρίστων εσόδων αντλείται από το 25% του δηλούμενου ποσού εσόδων στην πλατφόρμα «myBusinessSupport» για το 2019. Σε περίπτωση μη υποβολής δήλωσης Φ.Ε., αν και έχει παρέλθει η ημερομηνία της σχετικής υποχρέωσης, η επιχείρηση δεν υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 4790/2021 (Α' 48). Η δήλωση των ακαθαρίστων εσόδων στην πλατφόρμα, δύναται να πραγματοποιηθεί από τις 20 Απριλίου 2021 μέχρι τις 26 Απριλίου 2021.

Σε περίπτωση που έχουν δηλωθεί ψευδή ή ανακριβή στοιχεία πέραν των συνεπειών της ψευδούς δήλωσης επέρχεται απώλεια των ευεργετημάτων της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 4790/2021 (Α' 48).

Άρθρο 3 **Τρόπος αποστολής ή διαβίβασης πληροφοριών από την ΑΑΔΕ προς τα Πιστωτικά Ιδρύματα για τον έλεγχο της πλήρωσης των προϋποθέσεων του άρθρου 2**

1. Η διασταύρωση των φορολογικών στοιχείων και ο έλεγχος για την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 2 πραγματοποιείται με ηλεκτρονικό τρόπο από την ΑΑΔΕ. Ακολούθως, διαβιβάζονται προς τα πιστωτικά και εν γένει χρηματοδοτικά ιδρύματα ή φορείς που λειτουργούν νόμιμα χάριν αυτών και τηρούν αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, συγκεντρωτικοί κατάλογοι με τα στοιχεία και πληροφορίες των δικαιούχων.

2. Η διαβίβαση των στοιχείων της προηγούμενης παραγράφου γίνεται απευθείας από την ΑΑΔΕ μέσω ασφαλούς συστήματος μεταφοράς αρχείου. Ειδικά για πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα γίνεται μέσω της «Διατραπεζικά Συστήματα Α.Ε.» (ΔΙΑΣ).

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΩΔΙΚΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Παρατίθεται πίνακας με τους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) των επιχειρήσεων που,

1. είτε έχουν αναστείλει τη δραστηριότητά τους κατ' εφαρμογή κανονιστικών πράξεων της Διοίκησης (Παράρτημα 1),
2. είτε έχουν πληγεί δραστικά από την επιδημία του κορωνοϊού COVID-19 (Παράρτημα 2).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 ΚΑΔ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΑΝΑΣΤΑΛΕΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥΣ

Σε περίπτωση τετραψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες πενταψήφιων, εξαψήφιων και οκταψήφιων. Σε περίπτωση εξαψήφιου συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες οκταψήφιων.

47.19	Άλλο λιανικό εμπόριο σε μη εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Εκμετάλλευση καταστήματος ψιλικών ειδών γενικά (47.19.10.01) και Εκμετάλλευση περίπτερου (47.19.10.02)
47.41	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακών μονάδων υπολογιστών και λογισμικού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.42	Λιανικό εμπόριο τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.43	Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.51	Λιανικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.52	Λιανικό εμπόριο σιδηρικών, χρωμάτων και τζαμιών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.53	Λιανικό εμπόριο χαλιών, κιλιμιών και επενδύσεων δαπέδου και τοίχου σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.54	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρικών οικιακών συσκευών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.59	Λιανικό εμπόριο επίπλων, φωτιστικών και άλλων ειδών οικιακής χρήσης σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.61	Λιανικό εμπόριο βιβλίων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.62.63	Λιανικό εμπόριο χαρτικών ειδών,
47.63	Λιανικό εμπόριο εγγραφών μουσικής και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.64	Λιανικό εμπόριο αθλητικού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.65	Λιανικό εμπόριο παιχνιδιών κάθε είδους σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.71	Λιανικό εμπόριο ενδυμάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.72	Λιανικό εμπόριο υποδημάτων και δερμάτινων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.75	Λιανικό εμπόριο καλλυντικών και ειδών καλλωπισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο χαρτιού υγιειάς, χαρτομάντιλων, μαντιλιών και πετσετών καθαρισμού προσώπου, τραπεζομάντιλων και πετσετών φαγητού, από χαρτί (47.75.76.19)
47.76	Λιανικό εμπόριο λουλουδιών, φυτών, σπόρων, λιπασμάτων, ζώων συντροφιάς και σχετικών ζωοτροφών σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο αποξηραμένων οσπριωδών λαχανικών, αποφλοιωμένων, για σπορά (47.76.77.02), Λιανικό εμπόριο γεωργικών σπόρων σε μικροσυσκευασίες (47.76.77.04), Λιανικό εμπόριο δενδρυλλίων και φυτών (εκτός καλλωπιστικών φυτών) (47.76.77.05), Λιανικό εμπόριο ελαιούχων σπόρων π.δ.κ.α. (47.76.77.06), Λιανικό εμπόριο ζώντων φυτών, κονδύλων, βολβών και ριζών, μοσχευμάτων και παραφυάδων, μυκηλίων μανιταριών (47.76.77.07), Λιανικό εμπόριο καλαμποκιού για σπορά (47.76.77.08), Λιανικό εμπόριο κεραμικών ειδών που χρησιμοποιούνται στη γεωργία και για τη μεταφορά ή τη συσκευασία αγαθών (47.76.77.09), Λιανικό εμπόριο σπόρων ανθέων και καρπών (47.76.77.13), Λιανικό εμπόριο σπόρων ζαχαρότευτλων και σπόρων κτηνοτροφικών φυτών (47.76.77.14), Λιανικό εμπόριο σπόρων ηλίανθου, σουσαμιού, κάρδαμου, κράμβης, ελαιοκράμβης και σιναπιού, για σπορά (47.76.77.15), Λιανικό εμπόριο σπόρων λαχανικών (47.76.77.16), Λιανικό εμπόριο σπόρων πατάτας (47.76.77.17), Λιανικό εμπόριο φρέσκων φυτών που χρησιμοποιούνται κυρίως στην αρωματοποιία, τη φαρμακευτική ή την παραγωγή εντομοκτόνων, μυκητοκτόνων ή για παρόμοιους σκοπούς (47.76.77.18), Λιανικό εμπόριο φυσικών χριστουγεννιάτικων δέντρων (47.76.77.19), Λιανικό εμπόριο φυτικών υλών π.δ.κ.α. για σπαρτοπλεκτική, παραγέμισμα, βάτες, βαφή ή δέψη, φυτικών προϊόντων π.δ.κ.α. (47.76.77.20), Λιανικό εμπόριο λιπασμάτων και αγροχημικών προϊόντων (47.76.78) και Λιανικό εμπόριο ζώων συντροφιάς και τροφών για ζώα συντροφιάς (47.76.79)

47.77	Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.78	Άλλο λιανικό εμπόριο καινούργιων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο υλικών καθαρισμού (47.78.84), Λιανικό εμπόριο καύσιμου πετρελαίου οικιακής χρήσης, υγραέριου, άνθρακα και ξυλείας (47.78.85), Λιανικό εμπόριο περουκών και ποστίς (47.78.86.24), Λιανικό εμπόριο ακατέργαστων αγροτικών προϊόντων π.δ.κ.α. (47.78.87) και Λιανικό εμπόριο μηχανημάτων και εξοπλισμού π.δ.κ.α. (47.78.88)
47.79	Λιανικό εμπόριο μεταχειρισμένων ειδών σε καταστήματα
47.82	Λιανικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ενδυμάτων και υποδημάτων, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές
47.89	Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών σε υπαίθριους πάγκους και αγορές
47.99	Άλλο λιανικό εμπόριο εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών, με εξαίρεση το Άλλο λιανικό εμπόριο πετρελαίου οικιακής χρήσης, υγραέριου, άνθρακα και ξυλείας εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών (47.99.85), καθώς και του λιανικού εμπορίου άλλων τυποποιημένων τροφίμων π.δ.κ.α. μέσω αυτόματων πωλητών (47.99.24.01), του λιανικού εμπορίου τυποποιημένων προϊόντων αρτοποιίας μέσω αυτόματων πωλητών (47.99.16.01), του λιανικού εμπορίου ροφημάτων μέσω αυτόματων πωλητών (47.99.21.01) και του λιανικού εμπορίου τυποποιημένων ειδών ζαχαροπλαστικής μέσω αυτόματων πωλητών (47.99.17.01)
56.10	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης
56.21	Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις
56.29	Άλλες υπηρεσίες εστίασης, με εξαίρεση τις Υπηρεσίες γευμάτων που παρέχονται από στρατιωτικές τραπεζαρίες (56.29.20.01)
56.30	Δραστηριότητες παροχής ποτών
59.14	Δραστηριότητες προβολής κινηματογραφικών ταινιών
71.20.14	Υπηρεσίες τεχνικού ελέγχου οχημάτων οδικών μεταφορών
77.21	Ενοικίαση και εκμίσθωση ειδών αναψυχής και αθλητικών ειδών
77.22	Ενοικίαση βιντεοκασετών και δίσκων
77.29	Ενοικίαση και εκμίσθωση άλλων ειδών προσωπικής ή οικιακής χρήσης
77.39.13	Υπηρεσίες ενοικίασης και χρηματοδοτικής μίσθωσης μοτοσικλετών και τροχόσπιτων
77.39.19.03	Υπηρεσίες ενοικίασης εξοπλισμού εκθέσεων
79.90.32	Υπηρεσίες κρατήσεων για συνεδριακά κέντρα και εκθεσιακούς χώρους
79.90.39	Υπηρεσίες κρατήσεων για εισιτήρια εκδηλώσεων, υπηρεσίες ψυχαγωγίας και αναψυχής και Άλλες υπηρεσίες κρατήσεων π.δ.κ.α.
82.30	Οργάνωση συνεδρίων και εμπορικών εκθέσεων
85.10	Προσχολική εκπαίδευση
85.51	Αθλητική και ψυχαγωγική εκπαίδευση
85.52	Πολιτιστική εκπαίδευση
85.53	Δραστηριότητες σχολών ερασιτεχνών οδηγών
85.59	Άλλη εκπαίδευση π.δ.κ.α.
86.90.19.10	Υπηρεσίες οδηγιών διατροφής από ειδικούς που δεν είναι γιατροί
88.10.11	Υπηρεσίες επίσκεψης και παροχής υποστήριξης σε ηλικιωμένους
88.10.12	Υπηρεσίες κέντρων ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων
88.91	Δραστηριότητες βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών με εξαίρεση τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης παιδιών και ατόμων με αναπηρία (ΚΔΑΠΜΕΑ) (88.91.12) και τις υπηρεσίες κατ'οίκον φύλαξης μικρών παιδιών (ΚΑΔ 88.91.13.03)
90.01	Τέχνες του θεάματος

90.02	Υποστηρικτικές δραστηριότητες για τις τέχνες του θεάματος
90.03.11.04	Υπηρεσίες ενορχηστρωτή
90.03.11.07	Υπηρεσίες μουσουργού
90.03.11.17	Υπηρεσίες χορογράφου
90.03.11.18	Υπηρεσίες χορωδού
90.04	Εκμετάλλευση αιθουσών θεαμάτων και συναφείς δραστηριότητες
91.01	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών και αρχειοφυλακείων
91.02	Δραστηριότητες μουσείων
91.03	Λειτουργία ιστορικών χώρων και κτιρίων και παρόμοιων πόλων έλξης επισκεπτών
91.04	Δραστηριότητες βοτανικών και ζωολογικών κήπων και φυσικών βιοτόπων
92.00	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα εκτός από Υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών σε απ ευθείας (on-line) σύνδεση (92.00.14), Υπηρεσίες στοιχημάτων σε απ ευθείας (on-line) σύνδεση (92.00.21)
93.11	Εκμετάλλευση αθλητικών εγκαταστάσεων
93.12	Δραστηριότητες αθλητικών ομίλων
93.13	Εγκαταστάσεις γυμναστικής
93.19	Άλλες αθλητικές δραστηριότητες , με εξαίρεση υπηρεσίες που σχετίζονται με την εκπαίδευση κατοικίδιων ζώων συντροφιάς, για κυνήγι και σχετικές δραστηριότητες (93.19.13.03)
93.21	Δραστηριότητες πάρκων αναψυχής και άλλων θεματικών πάρκων
93.29	Άλλες δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας
94.99.16	Υπηρεσίες που παρέχονται από πολιτιστικές και ψυχαγωγικές ενώσεις
96.02	Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων και κέντρων αισθητικής
96.04	Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία
96.09.19.06	Υπηρεσίες γραφείων γνωριμίας ή συνοικεισίων
96.09.19.08	Υπηρεσίες γυαλίσματος υποδημάτων
96.09.19.09	Υπηρεσίες δερματοσιζίας (τατουάζ)
96.09.19.12	Υπηρεσίες ιερόδουλου
96.09.19.16	Υπηρεσίες στολισμού εκκλησιών, αιθουσών κλπ (για γάμους, βαπτίσεις, κηδείες και Άλλες εκδηλώσεις)
96.09.19.17	Υπηρεσίες τρυπήματος δέρματος του σώματος (piercing) Καταστήματα λιανικού εμπορίου που λειτουργούν με συμφωνίες συνεργασίας όλων των καταστημάτων λιανικού εμπορίου τύπου «κατάστημα εντός καταστήματος» (shops-in-a-shop), που βρίσκονται σε εκπτώτικα καταστήματα (outlet), εμπορικά κέντρα ή εκπτώτικα χωριά, εξαιρουμένων των σούπερ μάρκετ και των φαρμακείων υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν ανεξάρτητη είσοδο για τους καταναλωτές

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 ΚΑΔ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΠΛΗΤΤΟΝΤΑΙ

Σε περίπτωση τετραψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες πενταψήφιων, εξαψήφιων και οκταψήφιων. Σε περίπτωση εξαψήφιου συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες οκταψήφιων.

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
01.19.2	Καλλιέργεια ανθέων και μπουμπουκιών ανθέων σπόρων ανθέων
01.29	Άλλες πολυετείς καλλιέργειες
01.30	Πολλαπλασιασμός των φυτών

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
01.49.19.02	Εκτροφή γουνοφόρων ζώων (αλεπούς, μινκ, μουκάστορα, τσιντσιλά και άλλων)
01.49.3	Παραγωγή ακατέργαστων γουνοδερμάτων και διάφορων ακατέργαστων προβιών και δερμάτων
01.63.10.12	Υπηρεσίες εκκοκκισμού βαμβακιού (εκ των υστέρων πώληση για ίδιο λογαριασμό)
01.63.10.13	Υπηρεσίες εκκοκκισμού βαμβακιού (εκ των υστέρων πώληση για λογαριασμό τρίτων)
02.10	Δασοκομία και άλλες δασοκομικές δραστηριότητες
02.20	Υλοτομία
02.30	Συλλογή προϊόντων αυτοφυών φυτών μη ξυλώδους μορφής
02.40	Υποστηρικτικές προς τη δασοκομία υπηρεσίες
03.11	Θαλάσσια αλιεία
03.12	Αλιεία γλυκών υδάτων
03.21	Θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια
03.22	Υδατοκαλλιέργεια γλυκών υδάτων
05.10	Εξόρυξη λιθάνθρακα
05.20	Εξόρυξη λιγνίτη
07.10	Εξόρυξη σιδηρομεταλλεύματος
07.29	Εξόρυξη λοιπών μη σιδηρούχων μεταλλευμάτων
08.11	Εξόρυξη διακοσμητικών και οικοδομικών λίθων, ασβεστόλιθου, γύψου, κιμωλίας και σχιστόλιθου
08.12	Λειτουργία φρεάτων παραγωγής αμμοχάλικου και άμμου· εξόρυξη αργίλου και καολίνης
08.91	Εξόρυξη ορυκτών για τη χημική βιομηχανία και τη βιομηχανία λιπασμάτων
08.92	Εξόρυξη τύρφης
08.93	Εξόρυξη αλατιού
08.99	Άλλες εξορυκτικές και λατομικές δραστηριότητες π.δ.κ.α.
09.10	Υποστηρικτικές δραστηριότητες για την άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου
09.90	Υποστηρικτικές δραστηριότητες για άλλες εξορυκτικές και λατομικές δραστηριότητες
10.11	Επεξεργασία και συντήρηση κρέατος
10.12	Επεξεργασία και συντήρηση κρέατος πουλερικών
10.13	Παραγωγή προϊόντων κρέατος και κρέατος πουλερικών
10.20	Επεξεργασία και συντήρηση ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
10.31	Επεξεργασία και συντήρηση πατατών
10.32	Παραγωγή χυμών φρούτων και λαχανικών
10.39	Άλλη επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών
10.41	Παραγωγή ελαίων και λιπών
10.42	Παραγωγή μαργαρίνης και παρόμοιων βρώσιμων λιπών
10.51	Λειτουργία γαλακτοκομείων και τυροκομία
10.52	Παραγωγή παγωτών
10.61	Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων
10.62	Παραγωγή αμύλων και προϊόντων αμύλου
10.71	Αρτοποιία παραγωγή νωπών ειδών ζαχαροπλαστικής
10.72	Παραγωγή παξιμαδιών και μπισκότων· παραγωγή διατηρούμενων ειδών ζαχαροπλαστικής

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
10.73	Παραγωγή μακαρονιών, λαζανιών, κουσκούς και παρόμοιων αλευρωδών προϊόντων
10.81	Παραγωγή ζάχαρης
10.82	Παραγωγή κακάου, σοκολάτας και ζαχαρωτών
10.83	Επεξεργασία τσαγιού και καφέ
10.84	Παραγωγή αρτυμάτων και καρυκευμάτων
10.85	Παραγωγή έτοιμων γευμάτων και φαγητών
10.86	Παραγωγή ομογενοποιημένων παρασκευασμάτων διατροφής και διαιτητικών τροφών
10.89	Παραγωγή άλλων ειδών διατροφής π.δ.κ.α.
10.91	Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών για ζώα που εκτρέφονται σε αγροκτήματα
10.92	Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών για ζώα συντροφιάς
11.01	Απόσταξη, ανακαθαρισμός και ανάμιξη αλκοολούχων ποτών
11.02	Παραγωγή οίνου από σταφύλια
11.03	Παραγωγή μηλίτη και κρασιών από άλλα φρούτα
11.04	Παραγωγή άλλων μη αποσταγμένων ποτών που υφίστανται ζύμωση
11.05	Zuθοποιία
11.06	Παραγωγή βύνης
11.07	Παραγωγή αναψυκτικών· παραγωγή μεταλλικού νερού και άλλων εμφιαλωμένων νερών
13.10	Προπαρασκευή και νηματοποίηση υφαντικών ινών
13.20	Ύφανση κλωστοϋφαντουργικών υλών
13.30	Τελειοποίηση (φινίρισμα) υφαντουργικών προϊόντων
13.91	Κατασκευή πλεκτών υφασμάτων και υφασμάτων πλέξης κροσέ
13.92	Κατασκευή έτοιμων κλωστοϋφαντουργικών ειδών, εκτός από ενδύματα
13.93	Κατασκευή χαλιών και κιλιμιών
13.94	Κατασκευή χοντρών και λεπτών σχοινιών, σπόγγων και διχτυών
13.95	Κατασκευή μη υφασμένων ειδών και προϊόντων από μη υφασμένα είδη, εκτός από τα ενδύματα
13.96	Κατασκευή άλλων τεχνικών και βιομηχανικών κλωστοϋφαντουργικών ειδών
13.99	Κατασκευή άλλων υφαντουργικών προϊόντων π.δ.κ.α.
14.11	Κατασκευή δερμάτινων ενδυμάτων
14.12	Κατασκευή ενδυμάτων εργασίας
14.13	Κατασκευή άλλων εξωτερικών ενδυμάτων
14.14	Κατασκευή εσωρούχων
14.19	Κατασκευή άλλων ενδυμάτων και εξαρτημάτων ένδυσης
14.20	Κατασκευή γούνινων ειδών
14.31	Κατασκευή ειδών καλτσοποιίας απλής πλέξης και πλέξης κροσέ
14.39	Κατασκευή άλλων πλεκτών ειδών και ειδών πλέξης κροσέ
15.11	Κατεργασία και δέψη δέρματος κατεργασία και βαφή γουναρικών
15.12	Κατασκευή ειδών ταξιδιού (αποσκευών), τσαντών και παρόμοιων ειδών, ειδών σελοποιίας και σαγματοποιίας
15.20	Κατασκευή υποδημάτων
16.10	Πριόνισμα, πλάνισμα και εμποτισμός ξύλου

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
16.21	Κατασκευή αντικολλητών (κόντρα-πλακέ) και άλλων πλακών με βάση το ξύλο
16.22	Κατασκευή συναρμολογούμενων δαπέδων παρκέ
16.23	Κατασκευή άλλων ξυλουργικών προϊόντων οικοδομικής
16.24	Κατασκευή ξύλινων εμπορευματοκιβώτιων
16.29	Κατασκευή άλλων προϊόντων από ξύλο κατασκευή ειδών από φελλό και ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής
17.11	Παραγωγή χαρτοπολτού
17.12	Κατασκευή χαρτιού και χαρτονιού
17.21	Κατασκευή κυματοειδούς χαρτιού και χαρτονιού και εμπορευματοκιβώτιων από χαρτί και χαρτόνι
17.22	Κατασκευή χάρτινων ειδών οικιακής χρήσης, ειδών υγιεινής και ειδών τουαλέτας
17.23	Κατασκευή ειδών χαρτοπωλείου (χαρτικών)
17.24	Κατασκευή χαρτιού για επενδύσεις τοίχων (ταπετσαρίας)
17.29	Κατασκευή άλλων ειδών από χαρτί και χαρτόνι
18.11	Εκτύπωση εφημερίδων
18.12	Άλλες εκτυπωτικές δραστηριότητες
18.13	Υπηρεσίες προεκτύπωσης και προεγγραφής μέσω
18.14	Βιβλιοδετικές και συναφείς δραστηριότητες
18.20	Αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσω
19.10	Παραγωγή προϊόντων οπτανθρακοποίησης (κοκοποίησης)
20.11	Παραγωγή βιομηχανικών αερίων
20.12	Παραγωγή χρωστικών υλών
20.13	Παραγωγή άλλων ανόργανων βασικών χημικών ουσιών
20.14	Παραγωγή άλλων οργανικών βασικών χημικών ουσιών
20.15	Παραγωγή λιπασμάτων και αζωτούχων ενώσεων
20.16	Παραγωγή πλαστικών σε πρωτογενείς μορφές
20.17	Παραγωγή συνθετικού ελαστικού (συνθετικού καουτσούκ) σε πρωτογενείς μορφές
20.20	Παραγωγή παρασιτοκτόνων και άλλων αγροχημικών προϊόντων
20.30	Παραγωγή χρωμάτων, βερνικιών και παρόμοιων επιχρισμάτων, μελανιών τυπογραφίας και μαστιχών
20.41	Παραγωγή σαπουνιών και απορρυπαντικών, προϊόντων καθαρισμού και στίλβωσης
20.42	Παραγωγή αρωμάτων και παρασκευασμάτων καλλωπισμού
20.51	Παραγωγή εκρηκτικών
20.52	Παραγωγή διαφόρων τύπων κόλλας
20.53	Παραγωγή αιθέριων ελαίων
20.59	Παραγωγή άλλων χημικών προϊόντων π.δ.κ.α.
20.60	Παραγωγή μη φυσικών ινών
22.11	Κατασκευή επισώτρων (ελαστικών οχημάτων) και σωλήνων από καουτσούκ· αναδόμηση και ανακατασκευή επισώτρων (ελαστικών οχημάτων) από καουτσούκ
22.19	Κατασκευή άλλων προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ)
22.21	Κατασκευή πλαστικών πλακών, φύλλων, σωλήνων και καθορισμένων μορφών

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
22.22	Κατασκευή πλαστικών ειδών συσκευασίας
22.23	Κατασκευή πλαστικών οικοδομικών υλικών
22.29	Κατασκευή άλλων πλαστικών προϊόντων
23.11	Κατασκευή επίπεδου γυαλιού
23.12	Μορφοποίηση και κατεργασία επίπεδου γυαλιού
23.13	Κατασκευή κοίλου γυαλιού
23.14	Κατασκευή ινών γυαλιού
23.19	Κατασκευή και κατεργασία άλλων ειδών γυαλιού, περιλαμβανομένου του γυαλιού για τεχνικές χρήσεις
23.20	Παραγωγή πυρίμαχων προϊόντων
23.31	Κατασκευή κεραμικών πλακιδίων και πλακών
23.32	Κατασκευή τούβλων, πλακιδίων και λοιπών δομικών προϊόντων από σπτή γη
23.41	Κατασκευή κεραμικών ειδών οικιακής χρήσης και κεραμικών διακοσμητικών ειδών
23.42	Κατασκευή κεραμικών ειδών υγιεινής
23.43	Κατασκευή κεραμικών μονωτών και κεραμικών μονωτικών εξαρτημάτων
23.44	Κατασκευή άλλων κεραμικών προϊόντων για τεχνικές χρήσεις
23.49	Παραγωγή άλλων προϊόντων κεραμικής
23.51	Παραγωγή τσιμέντου
23.52	Παραγωγή ασβέστη και γύψου
23.61	Κατασκευή δομικών προϊόντων από σκυρόδεμα
23.62	Κατασκευή δομικών προϊόντων από γύψο
23.63	Κατασκευή έτοιμου σκυροδέματος
23.64	Κατασκευή κονιαμάτων
23.65	Κατασκευή ινοτσιμέντου
23.69	Κατασκευή άλλων προϊόντων από σκυρόδεμα, γύψο και τσιμέντο
23.70	Κοπή, μορφοποίηση και τελική επεξεργασία λίθων
23.91	Παραγωγή λειαντικών προϊόντων
23.99	Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων π.δ.κ.α.
24.10	Παραγωγή βασικού σιδήρου, χάλυβα και σιδηροκραμάτων
24.20	Κατασκευή χαλύβδινων σωλήνων, αγωγών, κοίλων ειδών με καθορισμένη μορφή και συναφών εξαρτημάτων
24.31	Ψυχρή επεκτατική ολκή ράβδων χάλυβα
24.32	Ψυχρή έλαση στενών φύλλων χάλυβα
24.33	Ψυχρή μορφοποίηση ή δίπλωση μορφοράβδων χάλυβα
24.34	Ψυχρή επεκτατική ολκή συρμάτων
24.41	Παραγωγή πολύτιμων μετάλλων
24.42	Παραγωγή αλουμίνιου (αργίλιου)
24.43	Παραγωγή μολύβδου, ψευδάργυρου και κασσίτερου
24.44	Παραγωγή χαλκού
24.45	Παραγωγή άλλων μη σιδηρούχων μετάλλων
24.46	Επεξεργασία πυρηνικών καυσίμων

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
24.51	Χύτευση σιδήρου
24.52	Χύτευση χάλυβα
24.53	Χύτευση ελαφρών μετάλλων
24.54	Χύτευση άλλων μη σιδηρούχων μετάλλων
25.11	Κατασκευή μεταλλικών σκελετών και μερών μεταλλικών σκελετών
25.12	Κατασκευή μεταλλικών πορτών και παράθυρων
25.21	Κατασκευή σωμάτων και λεβήτων κεντρικής θέρμανσης
25.29	Κατασκευή άλλων μεταλλικών ντεπόζιτων, δεξαμενών και δοχείων
25.30	Κατασκευή ατμογεννητριών, με εξαίρεση τους λέβητες ζεστού νερού για την κεντρική θέρμανση
25.50	Σφυρηλάτηση, κοίλανση, ανισόπαχη τύπωση και μορφοποίηση μετάλλων με έλαση-κονιομεταλλουργία
25.61	Κατεργασία και επικάλυψη μετάλλων
25.62	Μεταλλοτεχνία
25.71	Κατασκευή μαχαιροπίρουνων
25.72	Κατασκευή κλειδαριών και μεντεσέδων
25.73	Κατασκευή εργαλείων
25.91	Κατασκευή χαλύβδινων βαρελιών και παρόμοιων δοχείων
25.92	Κατασκευή ελαφρών μεταλλικών ειδών συσκευασίας
25.93	Κατασκευή ειδών από σύρμα, αλυσίδων και ελατηρίων
25.94	Κατασκευή συνδετήρων και προϊόντων κοχλιομηχανών
25.99	Κατασκευή άλλων μεταλλικών προϊόντων πδκα
26.11	Κατασκευή ηλεκτρονικών εξαρτημάτων
26.12	Κατασκευή έμφορτων ηλεκτρονικών πλακετών
26.20	Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού
26.30	Κατασκευή εξοπλισμού επικοινωνίας
26.40	Κατασκευή ηλεκτρονικών ειδών ευρείας κατανάλωσης
26.51	Κατασκευή οργάνων και συσκευών μέτρησης, δοκιμών και πλοήγησης
26.52	Κατασκευή ρολογιών
26.60	Κατασκευή ακτινολογικών και ηλεκτρονικών μηχανημάτων ιατρικής και θεραπευτικής χρήσης
26.70	Κατασκευή οπτικών οργάνων και φωτογραφικού εξοπλισμού
26.80	Κατασκευή μαγνητικών και οπτικών μέσων
27.11	Κατασκευή ηλεκτροκινητήρων, ηλεκτρογεννητριών και ηλεκτρικών μετασχηματιστών
27.12	Κατασκευή συσκευών διανομής και ελέγχου ηλεκτρικού ρεύματος
27.20	Κατασκευή ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών
27.31	Κατασκευή καλωδίων οπτικών ινών
27.32	Κατασκευή άλλων ηλεκτρονικών και ηλεκτρικών συρμάτων και καλωδίων
27.33	Κατασκευή εξαρτημάτων καλωδίωσης
27.40	Κατασκευή ηλεκτρολογικού φωτιστικού εξοπλισμού
27.51	Κατασκευή ηλεκτρικών οικιακών συσκευών
27.52	Κατασκευή μη ηλεκτρικών οικιακών συσκευών

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
27.90	Κατασκευή άλλου ηλεκτρικού εξοπλισμού
28.11	Κατασκευή κινητήρων και στροβίλων, με εξαίρεση τους κινητήρες αεροσκαφών, οχημάτων και δικύκλων
28.12	Κατασκευή εξοπλισμού υδραυλικής ενέργειας
28.13	Κατασκευή άλλων αντλιών και συμπιεστών
28.14	Κατασκευή άλλων ειδών κρουνοποιίας και βαλβίδων
28.15	Κατασκευή τριβέων, οδοντωτών μηχανισμών μετάδοσης κίνησης, στοιχείων οδοντωτών τροχών και μετάδοσης κίνησης
28.21	Κατασκευή φούρνων, κλιβάνων και καυστήρων
28.22	Κατασκευή εξοπλισμού ανύψωσης και διακίνησης φορτίων
28.23	Κατασκευή μηχανών και εξοπλισμού γραφείου (εκτός ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού)
28.24	Κατασκευή ηλεκτροκίνητων εργαλείων χειρός
28.25	Κατασκευή ψυκτικού και κλιματιστικού εξοπλισμού μη οικιακής χρήσης
28.29	Κατασκευή άλλων μηχανημάτων γενικής χρήσης π.δ.κ.α.
28.30	Κατασκευή γεωργικών και δασοκομικών μηχανημάτων
28.41	Κατασκευή μηχανημάτων μορφοποίησης μετάλλου
28.49	Κατασκευή άλλων εργαλειομηχανών
28.91	Κατασκευή μηχανημάτων για τη μεταλλουργία
28.92	Κατασκευή μηχανημάτων για τα ορυχεία, τα λατομεία και τις δομικές κατασκευές
28.93	Κατασκευή μηχανημάτων επεξεργασίας τροφίμων, ποτών και καπνού
28.94	Κατασκευή μηχανημάτων για τη βιομηχανία κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ενδυμάτων ή δερμάτινων ειδών
28.95	Κατασκευή μηχανημάτων για την παραγωγή χαρτιού και χαρτονιού
28.96	Κατασκευή μηχανημάτων παραγωγής πλαστικών και ελαστικών ειδών
28.99	Κατασκευή άλλων μηχανημάτων ειδικής χρήσης π.δ.κ.α.
29.10	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων
29.20	Κατασκευή αμαξωμάτων για μηχανοκίνητα οχήματα· κατασκευή ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων
29.31	Κατασκευή ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού για μηχανοκίνητα οχήματα
29.32	Κατασκευή άλλων μερών και εξαρτημάτων για μηχανοκίνητα οχήματα
30.11	Ναυπήγηση πλοίων και πλωτών κατασκευών
30.12	Ναυπήγηση σκαφών αναψυχής και αθλητισμού
30.20	Κατασκευή σιδηροδρομικών αμαξών και τροχαίου υλικού
30.30	Κατασκευή αεροσκαφών και διαστημόπλοιων και συναφών μηχανημάτων
30.91	Κατασκευή μοτοσικλετών
30.92	Κατασκευή ποδηλάτων και αναπηρικών αμαξιδίων
30.99	Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών π.δ.κ.α.
31.01	Κατασκευή επίπλων για γραφεία και καταστήματα
31.02	Κατασκευή επίπλων κουζίνας
31.03	Κατασκευή στρωμάτων

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
31.09	Κατασκευή άλλων επίπλων
32.11	Κοπή νομισμάτων
32.12	Κατασκευή κοσμημάτων και συναφών ειδών
32.13	Κατασκευή κοσμημάτων απομίμησης και συναφών ειδών
32.20	Κατασκευή μουσικών οργάνων
32.30	Κατασκευή αθλητικών ειδών
32.40	Κατασκευή παιχνιδιών κάθε είδους
32.50	Κατασκευή ιατρικών και οδοντιατρικών οργάνων και προμηθειών
32.91	Κατασκευή σκουπών και βουρτσών
32.99	Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες πδκα
33.11	Επισκευή μεταλλικών προϊόντων
33.12	Επισκευή μηχανημάτων
33.13	Επισκευή ηλεκτρονικού και οπτικού εξοπλισμού
33.14	Επισκευή ηλεκτρικού εξοπλισμού
33.15	Επισκευή και συντήρηση πλοίων και σκαφών
33.16	Επισκευή και συντήρηση αεροσκαφών και διαστημόπλοιων
33.17	Επισκευή και συντήρηση άλλου εξοπλισμού μεταφορών
33.19	Επισκευή άλλου εξοπλισμού
33.20	Εγκατάσταση βιομηχανικών μηχανημάτων και εξοπλισμού
35.13	Διανομή ηλεκτρικού ρεύματος
35.14	Εμπόριο ηλεκτρικού ρεύματος
35.22	Διανομή αέριων καυσίμων μέσω αγωγών
35.23	Εμπόριο αέριων καυσίμων μέσω αγωγών
35.30	Παροχή ατμού και κλιματισμού
37.00	Επεξεργασία λυμάτων
38.11	Συλλογή μη επικίνδυνων απορριμμάτων
38.12	Συλλογή επικίνδυνων απορριμμάτων
38.21	Επεξεργασία και διάθεση μη επικίνδυνων απορριμμάτων
38.22	Επεξεργασία και διάθεση επικίνδυνων απορριμμάτων
38.31	Αποσυναρμολόγηση παλαιών ειδών
38.32	Ανάκτηση διαλεγμένου υλικού
39.00	Δραστηριότητες εξυγίανσης και άλλες υπηρεσίες για τη διαχείριση αποβλήτων
41.10	Ανάπτυξη οικοδομικών σχεδίων
41.20	Κατασκευαστικές εργασίες κτιρίων για κατοικίες και μη
42.11	Κατασκευή δρόμων και αυτοκινητοδρόμων
42.12	Κατασκευή σιδηροδρομικών γραμμών και υπόγειων σιδηροδρόμων
42.13	Κατασκευή γεφυρών και σηράγγων
42.21	Κατασκευή κοινωφελών έργων σχετικών με μεταφορά υγρών
42.22	Κατασκευή κοινωφελών έργων ηλεκτρικής ενέργειας και τηλεπικοινωνιών
42.91	Κατασκευή υδραυλικών και λιμενικών έργων

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
42.99	Κατασκευή άλλων έργων πολιτικού μηχανικού π.δ.κ.α.
43.11	Κατεδαφίσεις
43.12	Προετοιμασία εργοτάξιου
43.13	Δοκιμαστικές γεωτρήσεις
43.21	Ηλεκτρικές εγκαταστάσεις
43.22	Υδραυλικές και κλιματιστικές εγκαταστάσεις θέρμανσης και ψύξης
43.29	Άλλες κατασκευαστικές εγκαταστάσεις
43.31	Επιχρίσεις κονιαμάτων
43.32	Ξυλουργικές εργασίες
43.33	Επενδύσεις δαπέδων και τοίχων
43.34	Χρωματισμοί και τοποθέτηση υαλοπινάκων
43.39	Άλλες κατασκευαστικές εργασίες ολοκλήρωσης και τελειώματος
43.91	Δραστηριότητες κατασκευής στεγών
43.99	Άλλες εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες π.δ.κ.α.
45.11	Πώληση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων
45.19	Πώληση άλλων μηχανοκίνητων οχημάτων
45.20	Συντήρηση και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων
45.31	Χονδρικό εμπόριο μερών και εξαρτημάτων μηχανοκίνητων οχημάτων
45.32	Λιανικό εμπόριο μερών και εξαρτημάτων μηχανοκίνητων οχημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
45.40	Πώληση, συντήρηση και επισκευή μοτοσικλετών και των μερών και εξαρτημάτων τους
46.11	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση γεωργικών πρώτων υλών, ζώντων ζώων, κλωστοϋφαντουργικών πρώτων υλών και ημιτελών προϊόντων
46.12	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση καυσίμων, μεταλλευμάτων, μετάλλων και βιομηχανικών χημικών προϊόντων
46.13	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ξυλείας και οικοδομικών υλικών
46.14	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση μηχανημάτων, βιομηχανικού εξοπλισμού, πλοίων και αεροσκαφών
46.15	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση επίπλων, ειδών οικιακής χρήσης, σιδηρικών και ειδών κιγκαλερίας
46.16	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ενδυμάτων, γουναρικών, υποδημάτων και δερμάτινων προϊόντων
46.17	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση τροφίμων, ποτών και καπνού
46.18	Εμπορικοί αντιπρόσωποι ειδικοί στην πώληση άλλων συγκεκριμένων προϊόντων, εκτός από Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση βασικών φαρμακευτικών προϊόντων (46.18.11.03), Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση εργαστηριακών ειδών, ιατροφαρμακευτικών ειδών υγιεινής ή φαρμακευτικών ειδών (46.18.11.04), Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ιατρικών αναλώσιμων υλικών (46.18.11.05), Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση σαπουνιών και απορρυπαντικών, προϊόντων καθαρισμού και στιλβωτικών (46.18.11.07), Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση φαρμακευτικών σκευασμάτων (46.18.11.08)
46.18.11.01	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ακτινολογικών και ηλεκτρονικών μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού ιατρικής και θεραπευτικής χρήσης

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
46.18.11.02	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση αρωμάτων και παρασκευασμάτων καλλωπισμού
46.18.11.06	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ιατρικών και οδοντιατρικών οργάνων, μηχανημάτων και εργαλείων
46.19	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση διαφόρων ειδών
46.21	Χονδρικό εμπόριο σιτηρών, ακατέργαστου καπνού, σπόρων και ζωοτροφών
46.22	Χονδρικό εμπόριο λουλουδιών και φυτών
46.23	Χονδρικό εμπόριο ζώντων ζώων
46.24	Χονδρικό εμπόριο δερμάτων, προβιών και κατεργασμένου δέρματος
46.31	Χονδρικό εμπόριο φρούτων και λαχανικών
46.32	Χονδρικό εμπόριο κρέατος και προϊόντων κρέατος
46.33	Χονδρικό εμπόριο γαλακτοκομικών προϊόντων, αβγών και βρώσιμων ελαίων και λιπών
46.34	Χονδρικό εμπόριο ποτών
46.36	Χονδρικό εμπόριο ζάχαρης, σοκολάτας και ειδών ζαχαροπλαστικής
46.37	Χονδρικό εμπόριο καφέ, τσαγιού, κακάου και μπαχαρικών
46.38	Χονδρικό εμπόριο άλλων τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
46.39	Μη εξειδικευμένο χονδρικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού
46.41	Χονδρικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων
46.42	Χονδρικό εμπόριο ενδυμάτων και υποδημάτων
46.43	Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρικών οικιακών συσκευών
46.44	Χονδρικό εμπόριο ειδών πορσελάνης και γυαλικών και υλικών καθαρισμού
46.45	Χονδρικό εμπόριο αρωμάτων και καλλυντικών
46.46.12	Χονδρικό εμπόριο χειρουργικών, ιατρικών και ορθοπεδικών οργάνων και συσκευών
46.47	Χονδρικό εμπόριο επίπλων, χαλιών και φωτιστικών
46.48	Χονδρικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων
46.49	Χονδρικό εμπόριο άλλων ειδών οικιακής χρήσης
46.51	Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακού εξοπλισμού υπολογιστών και λογισμικού
46.52	Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρονικού και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και εξαρτημάτων
46.61	Χονδρικό εμπόριο γεωργικών μηχανημάτων, εξοπλισμού και προμηθειών
46.62	Χονδρικό εμπόριο εργαλειομηχανών
46.63	Χονδρικό εμπόριο εξορυκτικών μηχανημάτων, καθώς και μηχανημάτων για κατασκευαστικά έργα και έργα πολιτικού μηχανικού
46.64	Χονδρικό εμπόριο μηχανημάτων για την κλωστοϋφαντουργική βιομηχανία, και χονδρικό εμπόριο ραπτομηχανών και πλεκτομηχανών
46.65	Χονδρικό εμπόριο επίπλων γραφείου
46.66	Χονδρικό εμπόριο άλλων μηχανών και εξοπλισμού γραφείου
46.69	Χονδρικό εμπόριο άλλων μηχανημάτων και εξοπλισμού
46.72	Χονδρικό εμπόριο μετάλλων και μεταλλευμάτων
46.73	Χονδρικό εμπόριο ξυλείας, οικοδομικών υλικών και ειδών υγιεινής

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
46.74	Χονδρικό εμπόριο σιδηρικών, υδραυλικών ειδών και εξοπλισμού και προμηθειών για εγκαταστάσεις θέρμανσης
46.75	Χονδρικό εμπόριο χημικών προϊόντων
46.76	Χονδρικό εμπόριο άλλων ενδιάμεσων προϊόντων
46.77	Χονδρικό εμπόριο απορριμμάτων και υπολειμμάτων
46.90	Μη εξειδικευμένο χονδρικό εμπόριο
47.19	Άλλο λιανικό εμπόριο σε μη εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Εκμετάλλευση καταστήματος ψιλικών ειδών γενικά (47.19.10.01)
47.23	Λιανικό εμπόριο ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.24	Λιανικό εμπόριο ψωμιού, αρτοσκευασμάτων και λοιπών ειδών αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.25	Λιανικό εμπόριο ποτών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.29	Λιανικό εμπόριο άλλων τροφίμων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.30	Λιανικό εμπόριο καυσίμων κίνησης σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.41	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακών μονάδων υπολογιστών και λογισμικού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.42	Λιανικό εμπόριο τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.43	Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.51	Λιανικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.52	Λιανικό εμπόριο σιδηρικών, χρωμάτων και τζαμιών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.53	Λιανικό εμπόριο χαλιών, κιλιμιών και επενδύσεων δαπέδου και τοίχου σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.54	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρικών οικιακών συσκευών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.59	Λιανικό εμπόριο επίπλων, φωτιστικών και άλλων ειδών οικιακής χρήσης σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.61	Λιανικό εμπόριο βιβλίων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.62	Λιανικό εμπόριο εφημερίδων και γραφικής ύλης σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.63	Λιανικό εμπόριο εγγραφών μουσικής και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.64	Λιανικό εμπόριο αθλητικού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.65	Λιανικό εμπόριο παιχνιδιών κάθε είδους σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.71	Λιανικό εμπόριο ενδυμάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.72	Λιανικό εμπόριο υποδημάτων και δερμάτινων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.74	Λιανικό εμπόριο ιατρικών και ορθοπεδικών ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.75	Λιανικό εμπόριο καλλυντικών και ειδών καλλωπισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.76	Λιανικό εμπόριο λουλουδιών, φυτών, σπόρων, λιπασμάτων, ζώων συντροφιάς και σχετικών ζωοτροφών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.77	Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.78	Άλλο λιανικό εμπόριο καινούργιων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.79	Λιανικό εμπόριο μεταχειρισμένων ειδών σε καταστήματα
47.81	Λιανικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές
47.82	Λιανικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ενδυμάτων και υποδημάτων, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
47.89	Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών σε υπαίθριους πάγκους και αγορές
47.91.71	Λιανικό εμπόριο ειδών ιματισμού, με αλληλογραφία ή μέσω διαδικτύου
47.91.72	Λιανικό εμπόριο υποδημάτων, με αλληλογραφία ή μέσω διαδικτύου
47.91.73	Λιανικό εμπόριο δερμάτινων ειδών και ειδών ταξιδιού, με αλληλογραφία ή μέσω διαδικτύου
47.99	Άλλο λιανικό εμπόριο εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών
49.10	Υπεραστικές σιδηροδρομικές μεταφορές επιβατών
49.20	Σιδηροδρομικές μεταφορές εμπορευμάτων
49.31	Αστικές και προαστιακές χερσαίες μεταφορές επιβατών
49.32	Εκμετάλλευση ταξί
49.39	Άλλες χερσαίες μεταφορές επιβατών π.δ.κ.α.
49.41	Οδικές μεταφορές εμπορευμάτων
49.42	Υπηρεσίες μετακόμισης
50.10	Θαλάσσιες και ακτοπλοϊκές μεταφορές επιβατών
50.20	Θαλάσσιες και ακτοπλοϊκές μεταφορές εμπορευμάτων
50.30	Εσωτερικές πλωτές μεταφορές επιβατών
50.40	Εσωτερικές πλωτές μεταφορές εμπορευμάτων
51.10	Αεροπορικές μεταφορές επιβατών
51.21	Αεροπορικές μεταφορές εμπορευμάτων
52.10	Αποθήκευση
52.21	Δραστηριότητες συναφείς με τις χερσαίες μεταφορές
52.22	Δραστηριότητες συναφείς με τις πλωτές μεταφορές
52.23	Δραστηριότητες συναφείς με τις αεροπορικές μεταφορές
52.24	Διακίνηση φορτίων
52.29	Άλλες υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες
53.20	Άλλες ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες, εκτός από Υπηρεσίες κατ οίκον παράδοσης τροφίμων (delivery) (53.20.12)
55.10	Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα
55.20	Καταλύματα διακοπών και άλλα καταλύματα σύντομης διαμονής
55.30	Χώροι κατασκήνωσης, εγκαταστάσεις για οχήματα αναψυχής και ρυμουλκούμενα οχήματα
55.90	Άλλα καταλύματα
56.10	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης
56.21	Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις
56.29	Άλλες υπηρεσίες εστίασης, εκτός από Υπηρεσίες γευμάτων που παρέχονται από στρατιωτικές τραπεζαρίες (56.29.20.01)
56.30	Δραστηριότητες παροχής ποτών
58.11	Έκδοση βιβλίων
58.12	Έκδοση τηλεφωνικών και κάθε είδους καταλόγων
58.13	Έκδοση εφημερίδων
58.14	Έκδοση έντυπων περιοδικών κάθε είδους
58.19	Άλλες εκδοτικές δραστηριότητες
58.21	Έκδοση παιχνιδιών για ηλεκτρονικούς υπολογιστές

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
58.29	Έκδοση άλλου λογισμικού
59.11	Δραστηριότητες παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων
59.12	Δραστηριότητες συνοδευτικές της παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων
59.13	Δραστηριότητες διανομής κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων
59.14	Δραστηριότητες προβολής κινηματογραφικών ταινιών
59.20	Ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις
60.10	Ραδιοφωνικές εκπομπές
60.20	Υπηρεσίες τηλεοπτικού προγραμματισμού και τηλεοπτικών εκπομπών
61.90	Άλλες τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες
62.01	Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών συστημάτων
62.02	Δραστηριότητες παροχής συμβουλών σχετικά με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές
62.03	Υπηρεσίες διαχείρισης ηλεκτρονικών συστημάτων
62.09	Άλλες δραστηριότητες της τεχνολογίας της πληροφορίας και δραστηριότητες υπηρεσιών ηλεκτρονικών υπολογιστών
63.11	Επεξεργασία δεδομένων, καταχώρηση και συναφείς δραστηριότητες
63.12	Δικτυακές πύλες (web portals)
63.91	Δραστηριότητες πρακτορείων ειδήσεων
63.99	Άλλες δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας πδκα
64.20	Δραστηριότητες εταιρειών χαρτοφυλακίου (holding)
64.30	Δραστηριότητες σχετικές με καταπιστεύματα (trusts), κεφάλαια (funds) και παρεμφερή χρηματοπιστωτικά μέσα
64.91	Χρηματοδοτική μίσθωση (leasing)
65.11	Ασφάλειες ζωής
65.12	Ασφάλειες εκτός από τις ασφάλειες ζωής
65.20	Αντασφάλιση
66.12	Δραστηριότητες σχετικές με συναλλαγές συμβάσεων χρεογράφων και αγαθών
66.19	Άλλες δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, με εξαίρεση τις ασφαλιστικές δραστηριότητες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία
66.21	Αξιολόγηση κινδύνων και ζημιών
66.22	Δραστηριότητες ασφαλιστικών πρακτόρων και μεσιτών
66.29	Άλλες δραστηριότητες συναφείς προς τις ασφάλισεις και τα συνταξιοδοτικά ταμεία
66.30	Δραστηριότητες διαχείρισης κεφαλαίων
68.10	Αγοραπωλησία ιδιόκτητων ακινήτων
68.20	Εκμίσθωση και διαχείριση ιδιόκτητων ή μισθωμένων ακινήτων
68.31	Μεσιτικά γραφεία ακινήτων
68.32	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, έναντι αμοιβής ή βάσει σύμβασης
69.10	Νομικές δραστηριότητες
69.20	Δραστηριότητες λογιστικής, τήρησης βιβλίων και λογιστικού ελέγχου παροχή φορολογικών συμβουλών
70.10	Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
70.21	Δραστηριότητες δημοσίων σχέσεων και επικοινωνίας
70.22	Δραστηριότητες παροχής επιχειρηματικών συμβουλών και άλλων συμβουλών διαχείρισης
71.11	Δραστηριότητες αρχιτεκτόνων
71.12	Δραστηριότητες μηχανικών και συναφείς δραστηριότητες παροχής τεχνικών συμβουλών
71.20	Τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις
72.11	Έρευνα και πειραματική ανάπτυξη στη βιοτεχνολογία
72.19	Έρευνα και πειραματική ανάπτυξη σε άλλες φυσικές επιστήμες και τη μηχανική
72.20	Έρευνα και πειραματική ανάπτυξη στις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες
73.11	Διαφημιστικά γραφεία
73.12	Παρουσίαση στα μέσα ενημέρωσης
73.20	Έρευνα αγοράς και δημοσκοπήσεις
74.10	Δραστηριότητες ειδικευμένου σχεδίου
74.20	Φωτογραφικές δραστηριότητες
74.30	Δραστηριότητες μετάφρασης και διερμηνείας
74.90	Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες π.δ.κ.α.
75.00	Κτηνιατρικές δραστηριότητες
77.11	Ενοικίαση και εκμίσθωση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων
77.12	Ενοικίαση και εκμίσθωση φορτηγών
77.21	Ενοικίαση και εκμίσθωση ειδών αναψυχής και αθλητικών ειδών
77.22	Ενοικίαση βιντεοκασετών και δίσκων
77.29	Ενοικίαση και εκμίσθωση άλλων ειδών προσωπικής ή οικιακής χρήσης
77.31	Ενοικίαση και εκμίσθωση γεωργικών μηχανημάτων και εξοπλισμού
77.32	Ενοικίαση και εκμίσθωση μηχανημάτων και εξοπλισμού κατασκευών και έργων πολιτικού μηχανικού
77.33	Ενοικίαση και εκμίσθωση μηχανημάτων και εξοπλισμού γραφείου (συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών υπολογιστών)
77.34	Ενοικίαση και εκμίσθωση εξοπλισμού πλωτών μεταφορών
77.35	Ενοικίαση και εκμίσθωση εξοπλισμού αεροπορικών μεταφορών
77.39	Ενοικίαση και εκμίσθωση άλλων μηχανημάτων, ειδών εξοπλισμού και υλικών αγαθών πδκα
77.40	Εκμίσθωση πνευματικής ιδιοκτησίας και παρεμφερών προϊόντων, με εξαίρεση τα έργα με δικαιώματα δημιουργού
78.10	Δραστηριότητες γραφείων εύρεσης εργασίας
78.20	Υπηρεσίες γραφείων εύρεσης προσωρινής απασχόλησης
78.30	Άλλες υπηρεσίες διάθεσης ανθρώπινου δυναμικού
79.11	Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων
79.12	Δραστηριότητες γραφείων οργανωμένων ταξιδιών
79.90	Άλλες δραστηριότητες υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες
80.10	Δραστηριότητες παροχής ιδιωτικής προστασίας
80.20	Δραστηριότητες υπηρεσιών συστημάτων προστασίας
80.30	Δραστηριότητες έρευνας

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
81.10	Δραστηριότητες συνδυασμού βοηθητικών υπηρεσιών (Συνδυασμένες βοηθητικές υπηρεσίες σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους (καθαρισμού, φύλαξης, υποδοχής κλπ)
81.21	Γενικός καθαρισμός κτιρίων
81.22	Άλλες δραστηριότητες καθαρισμού κτιρίων και βιομηχανικού καθαρισμού
81.29	Άλλες δραστηριότητες καθαρισμού
81.30	Δραστηριότητες υπηρεσιών τοπίου
82.11	Συνδυασμένες διοικητικές δραστηριότητες γραφείου
82.19	Αναπαραγωγή φωτοτυπιών, προετοιμασία εγγράφων και άλλες ειδικευμένες δραστηριότητες γραμματειακής υποστήριξης
82.20	Δραστηριότητες τηλεφωνικών κέντρων
82.30	Οργάνωση συνεδρίων και εμπορικών εκθέσεων
82.91	Δραστηριότητες γραφείων είσπραξης και γραφείων οικονομικών και εμπορικών πληροφοριών
82.92	Δραστηριότητες συσκευασίας
82.99	Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις π.δ.κ.α.
84.12	Ρύθμιση των δραστηριοτήτων για την παροχή περίθαλψης υγείας, εκπαίδευσης, πολιτιστικών και άλλων κοινωνικών υπηρεσιών, εκτός από την κοινωνική ασφάλιση
84.13	Ρύθμιση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και συμβολή στην αποτελεσματικότερη λειτουργία των επιχειρήσεων
84.23	Δικαιοσύνη και δικαστικές δραστηριότητες
85.10	Προσχολική εκπαίδευση
85.20	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση
85.31	Γενική δευτεροβάθμια εκπαίδευση
85.32	Τεχνική και επαγγελματική δευτεροβάθμια εκπαίδευση
85.41	Μεταδευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια εκπαίδευση
85.42	Τριτοβάθμια εκπαίδευση
85.51	Αθλητική και ψυχαγωγική εκπαίδευση
85.52	Πολιτιστική εκπαίδευση
85.53	Δραστηριότητες σχολών ερασιτεχνών οδηγών
85.59	Άλλη εκπαίδευση π.δ.κ.α.
85.60	Εκπαιδευτικές υποστηρικτικές δραστηριότητες
86.21	Δραστηριότητες άσκησης γενικών ιατρικών επαγγελμάτων
86.22	Δραστηριότητες άσκησης ειδικών ιατρικών επαγγελμάτων
86.23	Δραστηριότητες άσκησης οδοντιατρικών επαγγελμάτων
86.90	Άλλες δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας
87.10	Δραστηριότητες νοσοκομειακής φροντίδας με παροχή καταλύματος
87.20	Δραστηριότητες φροντίδας με παροχή καταλύματος για άτομα με νοητική υστέρηση, ψυχικές διαταραχές και χρήση ουσιών
87.30	Δραστηριότητες φροντίδας με παροχή καταλύματος για ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρία
87.90	Άλλες δραστηριότητες φροντίδας με παροχή καταλύματος
88.10	Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος για ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρία

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
88.91	Δραστηριότητες βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών
88.99	Άλλες δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος πδκα
90.01	Τέχνες του θεάματος
90.02	Υποστηρικτικές δραστηριότητες για τις τέχνες του θεάματος
90.03	Καλλιτεχνική δημιουργία
90.04	Εκμετάλλευση αιθουσών θεαμάτων και συναφείς δραστηριότητες
91.01	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών και αρχειοφυλακείων
91.02	Δραστηριότητες μουσείων
91.03	Λειτουργία ιστορικών χώρων και κτιρίων και παρόμοιων πόλων έλξης επισκεπτών
91.04	Δραστηριότητες βοτανικών και ζωολογικών κήπων και φυσικών βιοτόπων
92.00	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα εκτός από Υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών σε απ ευθείας (on-line) σύνδεση (92.00.14), Υπηρεσίες στοιχημάτων σε απ ευθείας (on-line) σύνδεση (92.00.21)
93.11	Εκμετάλλευση αθλητικών εγκαταστάσεων
93.12	Δραστηριότητες αθλητικών ομίλων
93.13	Εγκαταστάσεις γυμναστικής
93.19	Άλλες αθλητικές δραστηριότητες
93.21	Δραστηριότητες πάρκων αναψυχής και άλλων θεματικών πάρκων
93.29	Άλλες δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας
94.11	Δραστηριότητες επιχειρηματικών και εργοδοτικών οργανώσεων
94.12	Δραστηριότητες επαγγελματικών οργανώσεων
94.91	Δραστηριότητες θρησκευτικών οργανώσεων
94.99	Δραστηριότητες άλλων οργανώσεων π.δ.κ.α.
95.11	Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού
95.12	Επισκευή εξοπλισμού επικοινωνίας
95.21	Επισκευή ηλεκτρονικών ειδών ευρείας κατανάλωσης
95.22	Επισκευή συσκευών οικιακής χρήσης και εξοπλισμού σπιτιού και κήπου
95.23	Επιδιόρθωση υποδημάτων και δερμάτινων ειδών
95.24	Επισκευή επίπλων και ειδών οικιακής επίπλωσης
95.25	Επισκευή ρολογιών και κοσμημάτων
95.29	Επισκευή άλλων ειδών προσωπικής και οικιακής χρήσης
96.01	Πλύσιμο και (στεγνό) καθάρισμα κλωστοϋφαντουργικών και γούνινων προϊόντων
96.02	Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων και κέντρων αισθητικής
96.04	Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία
96.09	Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών π.δ.κ.α., εκτός από Υπηρεσίες οικιακού υπηρέτη (96.09.19.13), Υπηρεσίες προσωπικού οδηγού αυτοκινήτων (96.09.19.15) Καταστήματα λιανικού εμπορίου που λειτουργούν με συμφωνίες συνεργασίας όλων των καταστημάτων λιανικού εμπορίου τύπου «κατάστημα εντός καταστήματος» (shops-in-a-shop), που βρίσκονται σε εκπτωτικά καταστήματα (outlet), εμπορικά κέντρα ή εκπτωτικά χωριά, εξαιρουμένων των σουπερ μάρκετ και των φαρμακείων

ΚΑΔ**ΚΛΑΔΟΣ**

Επιχειρήσεις έκδοσης πρωτογενούς (branded) ψηφιακού περιεχομένου, οι οποίες είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Επιχειρήσεων Ηλεκτρονικών Μέσων Ενημέρωσης (Μητρώο Online Media) που τηρείται στην Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης κατά την έκδοση της παρούσας ή υποβάλουν σχετική αίτηση εγγραφής και ενταχθούν σε αυτό κατόπιν έγκρισης της αρμόδιας επιτροπής της ΓΓΕΕ.

Καταστήματα και επιχειρήσεις κάθε είδους που λειτουργούν εντός ξενοδοχειακών μονάδων, ξενοδοχειακών συγκροτημάτων και των αερολιμένων, όπως και τα καταστήματα αφορολογητών ειδών.

Άρθρο 4**Έναρξη ισχύος**

1. Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της.
2. Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ
Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

A.1096/2021

«Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11-03-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α'55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 (Α'76)»

22/04/2021

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 2 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α'55), όπως τροποποιήθηκε, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76).
2. Τις διατάξεις του άρθρου 38 του ν. 4753/2020 «Λήψη συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1150 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Ιουνίου 2019 για την προώθηση της δίκαιης μεταχείρισης και της διαφάνειας για τους επιχειρηματικούς χρήστες επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης (L 186), ρυθμίσεις για τη Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς, την Επιτροπή Ανταγωνισμού, τη λειτουργία της αγοράς και λοιπές διατάξεις» (Α' 227).
3. Τις διατάξεις του ν. 4174/2013 «Φορολογικές διαδικασίες και άλλες διατάξεις» (Α' 170 Κ.Φ.Δ.).
4. Τις διατάξεις του ν.δ. 356/1974 «Περί κώδικος Εισπράξεως Δημοσίων εσόδων» (Α' 90 Κ.Ε.Δ.Ε.).
5. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).
6. Τις διατάξεις του π.δ. 16/1989 «Κανονισμός λειτουργίας Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.) και των Τοπικών Γραφείων και καθήκοντα υπαλλήλων αυτών» (Α' 6).

7. Την υπό στοιχεία Δ.ΟΡΓ.Α 1125859 ΕΞ 23-10-2020 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)» (Β' 4738).
8. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
9. Την υπό στοιχεία Υ2/9-7-2019 απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση Θέσεων Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Β' 2901).
10. Την υπ' αρ. 339/18-07-2019 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών, Απόστολο Βεσυρόπουλο» (Β' 3051).
11. Τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' «Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» του Μέρους Πρώτου του ν. 4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (Α'94), ιδίως το άρθρο 41.
12. Τις διατάξεις της υποπαρ. Ε2 της παρ. Ε' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), περί σύστασης θέσης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 13 και της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016.
13. Την υπ' αρ. 1/20-1-2016 πράξη Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 18), σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016, την υπ' αρ. 39/3/30-11-2017 απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης της Α.Α.Δ.Ε. «Ανανέωση θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 689), καθώς και την υπό στοιχεία 5294 ΕΞ 2020/17-1-2020 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 27).
14. Την υπό στοιχεία Α.1254/2020 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11-3-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α'55), όπως τροποποιήθηκε, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76) με την οποία λαμβάνονται κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Β' 5223).
15. Την υπό στοιχεία Α.1280/2020 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11-3-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου "Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του" (Α'55), όπως τροποποιήθηκε, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α'76)» (Β'5639).
16. Την υπό στοιχεία Α.1015/2021 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11-03-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου "Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του" (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76)» (Β' 246).
17. Την υπό στοιχεία Α.1029/2021 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11-03-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου "Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του" (Α'55), όπως τροποποιήθηκε, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76)» (Β' 617).
18. Την υπό στοιχεία Α.1071/2021 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11-03-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου "Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του" (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε, η οποία κυρώθηκε με το

άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α'76), αντικατάσταση της υπό στοιχεία Α.1056/18-3-2021 (Β' 1071) απόφαση» (Β' 1201), η οποία διορθώθηκε με το Β' 1513/2021.

19. Την ανάγκη καθορισμού ειδικότερων θεμάτων και λεπτομερειών για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 2 της από 11-3-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76).

20. Την εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.).

21. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

αποφασίζουμε:

1. Παρατείνεται η προθεσμία καταβολής της δόσης Απριλίου 2021 ρυθμίσεων και διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών στις Δ.Ο.Υ./Ελεγκτικά Κέντρα για τις επιχειρήσεις που έχουν ενεργό, κύριο κωδικό δραστηριότητας στις 20-3-2020 από τους αναγραφόμενους στο συνημμένο πίνακα, ο οποίος και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας, ή ακαθάριστα έσοδα ενεργού κατά την 20-3-2020 ΚΑΔ δευτερεύουσας δραστηριότητας από τους αναγραφόμενους στο συνημμένο πίνακα, όπως αυτά προκύπτουν από την αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2018, τα οποία είναι μεγαλύτερα από τα ακαθάριστα έσοδα που αντιστοιχούν στον κύριο ΚΑΔ στις 20-3-2020.

Η εν λόγω δόση Απριλίου καταβάλλεται την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα της τελευταίας δόσης του προγράμματος της υφιστάμενης ρύθμισης τμηματικής καταβολής, όπως αυτό έχει τυχόν διαμορφωθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 290 ν. 4738/2020 (Α' 207) και των υπό στοιχεία Α.1254/2020 (Β' 5223), Α.1280/2020 (Β'5639), Α.1015/2021 (Β'246), Α.1029/2021 (Β' 617) και Α. 1071/2021 (Β' 1201 η οποία διορθώθηκε με το Β'1513) αποφάσεων του Υφυπουργού Οικονομικών.

2. Από την εφαρμογή της παρούσας απόφασης εξαιρούνται: α) οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 14 ν. 4270/2014, β) τα εκτός αυτής νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), γ) τα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) που ανήκουν στο κράτος, ή σε Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. κατά την έννοια της επίτευξης κρατικού ή δημοσίου ή αυτοδιοικητικού σκοπού, εποπτείας, διορισμού και ελέγχου της πλειοψηφίας της Διοίκησής τους ή επιχορηγούνται τακτικά, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, από κρατικούς πόρους κατά πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, δ) οι εκτός αυτής δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί του Κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005 (Α'314), ανεξαρτήτως εάν έχουν εξαιρεθεί από την εφαρμογή του και ε) οι επιχειρήσεις που υπάγονται στο Κεφάλαιο Β' του αμέσως παραπάνω νόμου.

3. Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΩΔΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Σε περίπτωση τετραψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες πενταψήφιων, εξαψήφιων και οκταψήφιων, σε περίπτωση πενταψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες εξαψήφιων και οκταψήφιων, κ.ο.κ.

01.49.19.02	Εκτροφή γουνοφόρων ζώων (αλεπούς, μινκ, μουκάστορα, τσιντσιλά και άλλων)
01.49.3	Παραγωγή ακατέργαστων γουνοδερμάτων και διάφορων ακατέργαστων προβιών και δερμάτων
14.20	Κατασκευή γούνινων ειδών

15.11	Κατεργασία και δέψη δέρματος κατεργασία και βαφή γουναρικών
33.16	Επισκευή και συντήρηση αεροσκαφών και διαστημόπλοιων
46.42.11.27	Χονδρικό εμπόριο δεψασμένων ή κατεργασμένων γουνοδερμάτων
46.42.11.40	Χονδρικό εμπόριο ημιετοίμων γουναρικών
46.42.11.29	Χονδρικό εμπόριο ειδών ένδυσης, εξαρτημάτων ρουχισμού και άλλων ειδών από γουνόδερμα (εκτός από καλύμματα κεφαλιού)
46.42.11.58	Χονδρικό εμπόριο αποκομμάτων γουναρικών
46.90.10.06	Χονδρικό εμπόριο διάφορων τουριστικών και λοιπών παρόμοιων ειδών λαϊκής τέχνης
47.19	Άλλο λιανικό εμπόριο σε μη εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Εκμετάλλευση καταστήματος ψιλικών ειδών γενικά (47.19.10.01) και Εκμετάλλευση περίπτερου (47.19.10.02)
47.41	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακών μονάδων υπολογιστών και λογισμικού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.42	Λιανικό εμπόριο τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.43	Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.51	Λιανικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.52	Λιανικό εμπόριο σιδηρικών, χρωμάτων και τζαμιών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.53	Λιανικό εμπόριο χαλιών, κιλιμιών και επενδύσεων δαπέδου και τοίχου σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.54	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρικών οικιακών συσκευών σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση το λιανικό εμπόριο βυσμάτων, πριζών και άλλων συσκευών για τη διακοπή ή την προστασία ηλεκτρικών κυκλωμάτων που δεν καταχωρούνται αλλού [π.δ.κ.α.] (ΚΑΔ 47.54.54.07) και το λιανικό εμπόριο ηλεκτρικών θερμαντικών αντιστάσεων (ΚΑΔ 47.54.54.12)
47.59	Λιανικό εμπόριο επίπλων, φωτιστικών και άλλων ειδών οικιακής χρήσης σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση του λιανικού εμπορίου άλλων ηλεκτρικών λαμπτήρων και φωτιστικών εξαρτημάτων (ΚΑΔ 47.59.56.01) και του λιανικού εμπορίου λαμπτήρων πυράκτωσης π.δ.κ.α. (ΚΑΔ 47.59.56.07)
47.61	Λιανικό εμπόριο βιβλίων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.62.63	Λιανικό εμπόριο χαρτικών ειδών, εξαιρουμένου του λιανικού εμπορίου μελανιών, με αναγόμωση φυσιγγίων (cartridges) εκτυπωτών (ΚΑΔ 47.62.63.18)
47.63	Λιανικό εμπόριο εγγραφών μουσικής και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.64	Λιανικό εμπόριο αθλητικού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.65	Λιανικό εμπόριο παιχνιδιών κάθε είδους σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.71	Λιανικό εμπόριο ενδυμάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.72	Λιανικό εμπόριο υποδημάτων και δερμάτινων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.75	Λιανικό εμπόριο καλλυντικών και ειδών καλλωπισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο χαρτιού υγιείας, χαρτομάντιλων, μαντιλιών και πετσετών καθαρισμού προσώπου, τραπεζομάντιλων και πετσετών φαγητού, από χαρτί (47.75.76.19)
47.76	Λιανικό εμπόριο λουλουδιών, φυτών, σπόρων, λιπασμάτων, ζώων συντροφιάς και σχετικών ζωοτροφών σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο αποξηραμένων οσπριωδών λαχανικών, αποφλοιωμένων, για σπορά (47.76.77.02), Λιανικό εμπόριο γεωργικών σπόρων σε μικροσυσκευασίες (47.76.77.04), Λιανικό εμπόριο δενδρυλλίων και φυτών (εκτός καλλωπιστικών φυτών) (47.76.77.05), Λιανικό εμπόριο ελαιούχων σπόρων π.δ.κ.α. (47.76.77.06), Λιανικό εμπόριο ζώντων φυτών, κονδύλων, βολβών και ριζών, μοσχευμάτων και παραφυάδων, μυκηλίων μανιταριών (47.76.77.07), Λιανικό εμπόριο καλαμποκιού για σπορά (47.76.77.08), Λιανικό εμπόριο κεραμικών ειδών που χρησιμοποιούνται στη γεωργία και για τη μεταφορά ή τη συσκευασία αγαθών

	(47.76.77.09), Λιανικό εμπόριο σπόρων ανθέων και καρπών (47.76.77.13), Λιανικό εμπόριο σπόρων ζαχαρότευτλων και σπόρων κτηνοτροφικών φυτών (47.76.77.14), Λιανικό εμπόριο σπόρων ηλίανθου, σουσαμιού, κάρδαμου, κράμβης, ελαιοκράμβης και σιναπιού, για σπορά (47.76.77.15), Λιανικό εμπόριο σπόρων λαχανικών (47.76.77.16), Λιανικό εμπόριο σπόρων πατάτας (47.76.77.17), Λιανικό εμπόριο φρέσκων φυτών που χρησιμοποιούνται κυρίως στην αρωματοποιία, τη φαρμακευτική ή την παραγωγή εντομοκτόνων, μυκητοκτόνων ή για παρόμοιους σκοπούς (47.76.77.18), Λιανικό εμπόριο φυσικών χριστουγεννιάτικων δέντρων (47.76.77.19), Λιανικό εμπόριο φυτικών υλών π.δ.κ.α. για σπαρτοπλεκτική, παραγέμισμα, βάτες, βαφή ή δέψη, φυτικών προϊόντων π.δ.κ.α. (47.76.77.20), Λιανικό εμπόριο λιπασμάτων και αγροχημικών προϊόντων (47.76.78), Λιανικό εμπόριο ζώων συντροφιάς και τροφών για ζώα συντροφιάς (47.76.79)
47.77	Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.78	Άλλο λιανικό εμπόριο καινούργιων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο υλικών καθαρισμού (47.78.84), Λιανικό εμπόριο καύσιμου πετρελαίου οικιακής χρήσης, υγραέριου, άνθρακα και ξυλείας (47.78.85), Λιανικό εμπόριο περουνών και ποστίς (47.78.86.24), Λιανικό εμπόριο ακατέργαστων αγροτικών προϊόντων π.δ.κ.α. (47.78.87), Λιανικό εμπόριο μηχανημάτων και εξοπλισμού π.δ.κ.α. (47.78.88)
47.79	Λιανικό εμπόριο μεταχειρισμένων ειδών σε καταστήματα
47.89	Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών σε υπαίθριους πάγκους και αγορές
47.99	Άλλο λιανικό εμπόριο εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών, με εξαίρεση το Άλλο λιανικό εμπόριο πετρελαίου οικιακής χρήσης, υγραέριου, άνθρακα και ξυλείας εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών (47.99.85)
49.31	Αστικές και προαστιακές χερσαίες μεταφορές επιβατών
49.39	Άλλες χερσαίες μεταφορές επιβατών π.δ.κ.α.
50.10	Θαλάσσιες και ακτοπλοϊκές μεταφορές επιβατών
50.30	Εσωτερικές πλωτές μεταφορές επιβατών
51.10	Αεροπορικές μεταφορές επιβατών
51.21	Αεροπορικές μεταφορές εμπορευμάτων
52.21.29.02	Υπηρεσίες οδηγού λεωφορείου (μη εκμεταλλευτή)
52.21.29.03	Υπηρεσίες πώλησης εισιτηρίων αστικών χερσαίων συγκοινωνιακών μέσων από τρίτους, λιανικά
52.21.29.04	Υπηρεσίες πώλησης εισιτηρίων αστικών χερσαίων συγκοινωνιακών μέσων από τρίτους, χονδρικά
52.21.29.05	Υπηρεσίες πώλησης εισιτηρίων υπεραστικών χερσαίων συγκοινωνιακών μέσων από τρίτους
52.22	Δραστηριότητες συναφείς με τις πλωτές μεταφορές
52.23	Δραστηριότητες συναφείς με τις αεροπορικές μεταφορές
55.10	Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα
55.20	Καταλύματα διακοπών και άλλα καταλύματα σύντομης διαμονής
55.30	Χώροι κατασκήνωσης, εγκαταστάσεις για οχήματα αναψυχής και ρυμουλκούμενα οχήματα
55.90.13	Υπηρεσίες κλιμαμαξών (βαγκόν-λι) και υπηρεσίες ύπνου σε άλλα μεταφορικά μέσα
55.90.19	Άλλες υπηρεσίες καταλύματος π.δ.κ.α.
56.10	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης
56.21	Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις
56.29	Άλλες υπηρεσίες εστίασης, με εξαίρεση τις Υπηρεσίες γευμάτων που παρέχονται από στρατιωτικές τραπεζαρίες (56.29.20.01)
56.30	Δραστηριότητες παροχής ποτών

59.13.11.02	Υπηρεσίες εκμετάλλευσης κινηματογραφικών ταινιών
59.14	Δραστηριότητες προβολής κινηματογραφικών ταινιών
61.90.10.07	Υπηρεσίες πρόσβασης του κοινού στο διαδίκτυο (σε χώρους που δεν παρέχονται τρόφιμα ή ποτά)
74.20	Φωτογραφικές δραστηριότητες
74.30	Δραστηριότητες μετάφρασης και διερμηνείας
77.11	Ενοικίαση και εκμίσθωση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων
77.21	Ενοικίαση και εκμίσθωση ειδών αναψυχής και αθλητικών ειδών, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ενοικίασης ποδηλάτων (ΚΑΔ 77.21.10.08) και τις υπηρεσίες μίσθωσης αθλητικού εξοπλισμού (μπαστουνιών γκολφ, ρακετών κ.λπ.) (ΚΑΔ 77.21.10.09)
77.22	Ενοικίαση βιντεοκασετών και δίσκων
77.29	Ενοικίαση και εκμίσθωση άλλων ειδών προσωπικής ή οικιακής χρήσης
77.34	Ενοικίαση και εκμίσθωση εξοπλισμού πλωτών μεταφορών
77.35	Ενοικίαση και εκμίσθωση εξοπλισμού αεροπορικών μεταφορών
77.39.13	Υπηρεσίες ενοικίασης και χρηματοδοτικής μίσθωσης μοτοσικλετών και τροχόσπιτων
77.39.19.03	Υπηρεσίες ενοικίασης εξοπλισμού εκθέσεων
79.11	Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων
79.12	Δραστηριότητες γραφείων οργανωμένων ταξιδιών
79.90.32	Υπηρεσίες κρατήσεων για συνεδριακά κέντρα και εκθεσιακούς χώρους
79.90.39	Υπηρεσίες κρατήσεων για εισιτήρια εκδηλώσεων, υπηρεσίες ψυχαγωγίας και αναψυχής και άλλες υπηρεσίες κρατήσεων π.δ.κ.α.
82.30	Οργάνωση συνεδρίων και εμπορικών εκθέσεων
85.10	Προσχολική εκπαίδευση
85.51	Αθλητική και ψυχαγωγική εκπαίδευση
85.52	Πολιτιστική εκπαίδευση
85.53	Δραστηριότητες σχολών ερασιτεχνών οδηγών
85.59	Άλλη εκπαίδευση π.δ.κ.α.
86.90.13.02	Υπηρεσίες μαλάκτη (μασέρ)
86.90.19.03	Υπηρεσίες εναλλακτικών θεραπειών
88.10.11	Υπηρεσίες επίσκεψης και παροχής υποστήριξης σε ηλικιωμένους
88.10.12	Υπηρεσίες κέντρων ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων
88.91	Δραστηριότητες βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών με εξαίρεση τις υπηρεσίες ημερήσιας φροντίδας για παιδιά και νέους με αναπηρία (ΚΑΔ 88.91.12) και τις υπηρεσίες κατ'οίκον φύλαξης μικρών παιδιών (ΚΑΔ 88.91.13.03)
90.01	Τέχνες του θεάματος
90.02	Υποστηρικτικές δραστηριότητες για τις τέχνες του θεάματος
90.03.11.04	Υπηρεσίες ενορχηστρωτή
90.03.11.07	Υπηρεσίες μουσουργού
90.03.11.17	Υπηρεσίες χορογράφου
90.03.11.18	Υπηρεσίες χορωδού
90.04	Εκμετάλλευση αιθουσών θεαμάτων και συναφείς δραστηριότητες
91.01	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών και αρχειοφυλακείων
91.02	Δραστηριότητες μουσείων

91.03	Λειτουργία ιστορικών χώρων και κτιρίων και παρόμοιων πόλων έλξης επισκεπτών
91.04	Δραστηριότητες βοτανικών και ζωολογικών κήπων και φυσικών βιοτόπων
92.00	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα εκτός από Υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών σε απευθείας (on-line) σύνδεση (92.00.14), Υπηρεσίες στοιχημάτων σε απευθείας (on-line) σύνδεση (92.00.21)
93.11	Εκμετάλλευση αθλητικών εγκαταστάσεων ως προς τους εσωτερικούς τους χώρους και ως προς τους χώρους ομαδικής άθλησης
93.12	Δραστηριότητες αθλητικών ομίλων
93.13	Εγκαταστάσεις γυμναστικής
93.19	Άλλες αθλητικές δραστηριότητες, με εξαίρεση υπηρεσίες που σχετίζονται με την εκπαίδευση κατοικίδιων ζώων συντροφιάς, για κυνήγι και σχετικές δραστηριότητες (93.19.13.03)
93.21	Δραστηριότητες πάρκων αναψυχής και άλλων θεματικών πάρκων
93.29	Άλλες δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας
94.99.16	Υπηρεσίες που παρέχονται από πολιτιστικές και ψυχαγωγικές ενώσεις
96.02.13.01	Υπηρεσίες αισθητικού αρωματοθεραπείας
96.02.13.02	Υπηρεσίες εργαστηρίου αισθητικής προσώπου και σώματος (ινστιτούτου καλλονής)
96.02.13.03	Υπηρεσίες μακιγιέρ - αισθητικού
96.02.19	Άλλες υπηρεσίες καλλωπισμού
96.02.20	Υπηρεσίες διάθεσης ανθρώπινων μαλλιών, μη κατεργασμένων
96.04	Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία
96.09.19.06	Υπηρεσίες γραφείων γνωριμίας ή συνοικεισίων
96.09.19.08	Υπηρεσίες γυαλισματος υποδημάτων
96.09.19.09	Υπηρεσίες δερματοστιξίας (τατουάζ)
96.09.19.12	Υπηρεσίες ιερόδουλου
96.09.19.16	Υπηρεσίες στολισμού εκκλησιών, αιθουσών κ.λπ. (για γάμους, βαπτίσεις, κηδείες και άλλες εκδηλώσεις)
96.09.19.17	Υπηρεσίες τρυπήματος δέρματος του σώματος (piercing)
	Καταστήματα και επιχειρήσεις κάθε είδους που λειτουργούν εντός ξενοδοχειακών μονάδων, ξενοδοχειακών συγκροτημάτων και των αερολιμένων της επικράτειας, όπως και τα καταστήματα αφορολογήτων ειδών ανά την επικράτεια
	Καταστήματα λιανικού εμπορίου που λειτουργούν με συμφωνίες συνεργασίας όλων των καταστημάτων λιανικού εμπορίου τύπου «κατάστημα εντός καταστήματος» (shops-in-a-shop), που βρίσκονται σε εκπτώτικα καταστήματα (outlet), εμπορικά κέντρα ή εκπτώτικα χωριά, εξαιρουμένων των σουπερ μάρκετ και των φαρμακείων υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν ανεξάρτητη είσοδο για τους καταναλωτές

A.1101/2021

Προσδιορισμός πληττόμενων επιχειρήσεων για την υποχρεωτική απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του συνολικού μισθώματος ή του 40% του συνολικού μισθώματος για τον μήνα Απρίλιο 2021

27/04/2021

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των παρ. 8α και 10 του άρθρου δεύτερου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), όπως αυτές

προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4753/2020 (Α' 227) και με το άρθρο 26 του ν. 4772/2021 (Α' 17) και όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 31 του ν. 4778/2021 (Α' 26) και όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 44 του ν. 4797/2021 (Α' 66).

2. Τις διατάξεις του ν. 4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (Α' 94), ιδίως το {start}άρθρο 41{end}.

3. Τις διατάξεις του ν. 4174/2013 «Φορολογικές διαδικασίες και άλλες διατάξεις» (Α' 170).

4. Τις διατάξεις του ν.δ. 356/1974 «Περί Κώδικος Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων» (Α' 90), ιδίως το άρθρο 83.

5. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).

6. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).

7. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181), σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του π.δ. 84/2019 (Α' 123).

8. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

9. Την υπό στοιχεία Υ2/9-7-2019 απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση θέσεων Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Β' 2901).

10. Την υπ' αρ. 339/18-7-2019 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών, Απόστολο Βεσυρόπουλο» (Β' 3051).

11. Την υπ' αρ. 1/20-1-2016 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 18), σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016, όπως ισχύουν, την υπ' αρ. 39/3/30-11-2017 απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Ανανέωσης θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 689), καθώς και την υπ' αρ. 5294 ΕΞ 17-01-2020 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 27).

12. Την υπό στοιχεία Δ.ΟΡΓ.Α 1125859 ΕΞ 23-10-2020 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)» (Β' 4738).

13. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.18877/26.3.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από τη Δευτέρα 29 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα 5 Απριλίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 1194).

14. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.20651/2.4.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από τη Δευτέρα 5 Απριλίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα 12 Απριλίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 1308).

15. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ. 22439/9.4.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Επικρατείας και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από τη Δευτέρα 12 Απριλίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα 19 Απριλίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 1441).

16. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.24489/16.4.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Επικρατείας και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικρατείας για το διάστημα από τη Δευτέρα 19 Απριλίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα 26 Απριλίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 1558).
17. Την από 26-4-2021 εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.
18. Την ανάγκη καθορισμού των πληττόμενων επιχειρήσεων για την εφαρμογή των παρ. 8α και 10 του άρθρου δεύτερου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68).
19. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2021,

αποφασίζουμε:

1. Ο μισθωτής επαγγελματικής μίσθωσης προς εγκατάσταση επιχείρησης, η οποία εδρεύει ή έχει υποκατάστημα στην Ελληνική Επικράτεια και για την οποία έχουν ληφθεί ειδικά και έκτακτα μέτρα περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό COVID-19 ή η οποία πλήττεται οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, ήτοι επιχείρησης η οποία:

α) έχει ενεργό, κύριο Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (ΚΑΔ) την 4η Ιανουαρίου 2021 ή έχει ενεργό ΚΑΔ δευτερεύουσας δραστηριότητας την 4η Ιανουαρίου 2021 στον οποίο αντιστοιχούν τα μεγαλύτερα ακαθάριστα έσοδα με βάση την αρχική δήλωση φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 τουλάχιστον έναν από τους ΚΑΔ που περιλαμβάνεται στους ΠΙΝΑΚΕΣ Α' και Β' του Παραρτήματος, το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας, απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής του συνολικού μισθώματος -ΠΙΝΑΚΑΣ Α'- ή του 40% του συνολικού μισθώματος -ΠΙΝΑΚΑΣ Β'- για τον μήνα Απρίλιο 2021, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί μισθώσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του δεύτερου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως ισχύει. Σε περίπτωση που οι ΚΑΔ μιας επιχείρησης, όπως ορίζονται στο προηγούμενο εδάφιο, περιλαμβάνονται στους δυο ΠΙΝΑΚΕΣ Α' και Β' του Παραρτήματος, εφαρμόζεται, το ευνοϊκότερο για τον μισθωτή, καθεστώς του ΠΙΝΑΚΑ Α' ήτοι αυτό της απαλλαγής από την καταβολή του μισθώματος,

β) έχει ενεργό, κύριο Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (ΚΑΔ) την 4η Ιανουαρίου 2021 ή έχει ενεργό ΚΑΔ δευτερεύουσας δραστηριότητας την 4η Ιανουαρίου 2021 στον οποίο αντιστοιχούν τα μεγαλύτερα ακαθάριστα έσοδα με βάση την αρχική δήλωση φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2019, έναν από τους ΚΑΔ που περιλαμβάνεται στον ΠΙΝΑΚΑ Β' του Παραρτήματος και παράλληλα έχει ενεργό κύριο ΚΑΔ υποκαταστήματος/ υποκαταστημάτων την 4η Ιανουαρίου 2021, ο οποίος περιλαμβάνεται στον ΠΙΝΑΚΑ Α' του Παραρτήματος, απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής του συνολικού μισθώματος, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί μισθώσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του δεύτερου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως ισχύει. Για την εφαρμογή της παρούσας, ως υποκατάστημα ορίζεται οποιαδήποτε εκτός της έδρας της επιχείρησης επαγγελματική εγκατάσταση, στην οποία πραγματοποιείται παραγωγική ή συναλλακτική δραστηριότητα [κωδικός εγκατάστασης υποσυστήματος Μητρώου TAXIS (10) - υποκατάστημα].

2. Για την εφαρμογή των οριζόμενων στην προηγούμενη παράγραφο, οι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ) λαμβάνονται, όπως αυτοί έχουν τροποποιηθεί στο Φορολογικό Μητρώο της ΑΑΔΕ μέχρι και την 9η Φεβρουαρίου 2021.

3. Ειδικά για επιχειρήσεις που δεν ήταν ενεργές την 4η Ιανουαρίου 2021, για την εφαρμογή των οριζόμενων στην παρ. 1 της παρούσας, λαμβάνεται υπόψη ο κύριος ΚΑΔ κατά την ημερομηνία έναρξής τους από την 4η Ιανουαρίου 2021 και έως και τη δημοσίευση της παρούσας. Σε περίπτωση που η επιχείρηση δήλωσε ημερομηνία έναρξης υποκαταστήματος μετά την 4η Ιανουαρίου 2021, λαμβάνεται υπόψη ο ενεργός κύριος ΚΑΔ υποκαταστήματος κατά την έναρξη του υποκαταστήματος από την 4η Ιανουαρίου 2021 και έως και τη δημοσίευση της παρούσας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΩΔΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Α. Πίνακας Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ) των κλάδων για την υποχρεωτική απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του συνολικού μισθώματος για τον μήνα Απρίλιο 2021. Σε περίπτωση τετραψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες πενταψήφιων, εξαψήφιων και οκταψήφιων, σε περίπτωση πενταψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες εξαψήφιων και οκταψήφιων, κ.ο.κ.

01.49.19.02	Εκτροφή γουνοφόρων ζώων (αλεπούς, μινκ, μουκάστορα, τσιντσιλά και άλλων)
01.49.3	Παραγωγή ακατέργαστων γουνοδερμάτων και διάφορων ακατέργαστων προβίων και δερμάτων
14.20	Κατασκευή γούνινων ειδών
15.11	Κατεργασία και δέψη δέρματος κατεργασία και βαφή γουναρικών
33.16	Επισκευή και συντήρηση αεροσκαφών και διαστημόπλοιων
46.42.11.27	Χονδρικό εμπόριο δεψασμένων η κατεργασμένων γουνοδερμάτων
46.42.11.40	Χονδρικό εμπόριο ημιετοίμων γουναρικών
46.42.11.29	Χονδρικό εμπόριο ειδών ένδυσης, εξαρτημάτων ρουχισμού και άλλων ειδών από γουνόδερμα (εκτός από καλύμματα κεφαλιού)
46.42.11.58	Χονδρικό εμπόριο αποκομμάτων γουναρικών
46.90.10.06	Χονδρικό εμπόριο διάφορων τουριστικών και λοιπών παρόμοιων ειδών λαϊκής τέχνης
47.19	Άλλο λιανικό εμπόριο σε μη εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Εκμετάλλευση καταστήματος ψιλικών ειδών γενικά (47.19.10.01) και Εκμετάλλευση περίπτερου (47.19.10.02)
47.41	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακών μονάδων υπολογιστών και λογισμικού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.42	Λιανικό εμπόριο τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.43	Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.51	Λιανικό εμπόριο κλωστούφαντουργικών προϊόντων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.52	Λιανικό εμπόριο σιδηρικών, χρωμάτων και τζαμιών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.53	Λιανικό εμπόριο χαλιών, κιλιμιών καν επενδύσεων δαπέδου καν τοίχου σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.54	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρικών οικιακών συσκευών σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση το λιανικό εμπόριο βυσμάτων, πριζών και άλλων συσκευών για τη διακοπή ή την προστασία ηλεκτρικών κυκλωμάτων που δεν καταχωρούνται αλλού [π.δ.κ.α.] (ΚΑΔ 47.54.54.07) και το λιανικό εμπόριο ηλεκτρικών θερμαντικών αντιστάσεων (ΚΑΔ 47.54.54.12)
47.59	Λιανικό εμπόριο επίπλων, φωτιστικών και άλλων ειδών οικιακής χρήσης σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση του λιανικού εμπορίου άλλων ηλεκτρικών λαμπτήρων και φωτιστικών εξαρτημάτων (ΚΑΔ 47.59.56.01) και του λιανικού εμπορίου λαμπτήρων πυράκτωσης π.δ.κ.α. (ΚΑΔ 47.59.56.07)
47.61	Λιανικό εμπόριο βιβλίων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.62.63	Λιανικό εμπόριο χαρτικών ειδών, εξαιρουμένου του λιανικού εμπορίου μελανιών, με αναγόμωση φυσιγγίων (cartridges) εκτυπωτών (ΚΑΔ 47.62.63.18)
47.63	Λιανικό εμπόριο εγγραφών μουσικής και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα

47.64	Λιανικό εμπόριο αθλητικού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.65	Λιανικό εμπόριο παιχνιδιών κάθε είδους σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.71	Λιανικό εμπόριο ενδυμάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.72	Λιανικό εμπόριο υποδημάτων και δερμάτινων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.75	Λιανικό εμπόριο καλλυντικών και ειδών καλλωπισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο χαρτιού υγείας, χαρτομάντιλων, μαντιλιών και πετσετών καθαρισμού προσώπου, τραπεζομάντιλων και πετσετών φαγητού, από χαρτί (47.75.76.19)
47.76	Λιανικό εμπόριο λουλουδιών, φυτών, σπόρων, λιπασμάτων, ζώων συντροφιάς και σχετικών ζωοτροφών σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο αποξηραμένων οσπριωδών λαχανικών, αποφλοιωμένων, για σπορά (47.76.77.02), Λιανικό εμπόριο γεωργικών σπόρων σε μικροσυσκευασίες (47.76.77.04), Λιανικό εμπόριο δενδρυλλίων και φυτών (εκτός καλλωπιστικών φυτών) (47.76.77.05), Λιανικό εμπόριο ελαιούχων σπόρων π.δ.κ.α. (47.76.77.06), Λιανικό εμπόριο ζώντων φυτών, κονδύλων, βολβών και ριζών, μοσχευμάτων και παραφυάδων, μυκηλίων μανιταριών (47.76.77.07), Λιανικό εμπόριο καλαμποκιού για σπορά (47.76.77.08), Λιανικό εμπόριο κεραμικών ειδών που χρησιμοποιούνται στη γεωργία και για τη μεταφορά ή τη συσκευασία αγαθών (47.76.77.09), Λιανικό εμπόριο σπόρων ανθέων και καρπών (47.76.77.13), Λιανικό εμπόριο σπόρων ζαχαρότευτλων και σπόρων κτηνοτροφικών φυτών (47.76.77.14), Λιανικό εμπόριο σπόρων ηλίανθου, σουσαμιού, κάρδαμου, κράμβης, ελαιοκράμβης και σιναπιού, για σπορά (47.76.77.15), Λιανικό εμπόριο σπόρων λαχανικών (47.76.77.16), Λιανικό εμπόριο σπόρων πατάτας (47.76.77.17), Λιανικό εμπόριο φρέσκων φυτών που χρησιμοποιούνται κυρίως στην αρωματοποιία, τη φαρμακευτική ή την παραγωγή εντομοκτόνων, μυκητοκτόνων ή για παρόμοιους σκοπούς (47.76.77.18), Λιανικό εμπόριο φυσικών χριστουγεννιάτικων δέντρων (47.76.77.19), Λιανικό εμπόριο φυτικών υλών π.δ.κ.α. για σπάρτοπλεκτική, παραγέμισμα, βάτες, βαφή ή δέψη, φυτικών προϊόντων π.δ.κ.α. (47.76.77.20), Λιανικό εμπόριο λιπασμάτων και αγροχημικών προϊόντων (47.76.78), Λιανικό εμπόριο ζώων συντροφιάς και τροφών για ζώα συντροφιάς (47.76.79)
47.77	Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.78	Άλλο λιανικό εμπόριο καινούργιων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο υλικών καθαρισμού (47.78.84), Λιανικό εμπόριο καύσιμου πετρελαίου οικιακής χρήσης, υγραέριου, άνθρακα και ξυλείας (47.78.85), Λιανικό εμπόριο περουκών και ποστίς (47.78.86.24), Λιανικό εμπόριο ακατέργαστων αγροτικών προϊόντων π.δ.κ.α. (47.78.87), Λιανικό εμπόριο μηχανημάτων και εξοπλισμού π.δ.κ.α. (47.78.88)
47.79	Λιανικό εμπόριο μεταχειρισμένων ειδών σε καταστήματα
47.89	Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών σε υπαίθριους πάγκους και αγορές
47.99	Άλλο λιανικό εμπόριο εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών, με εξαίρεση το Άλλο λιανικό εμπόριο πετρελαίου οικιακής χρήσης, υγραέριου, άνθρακα και ξυλείας εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών (47.99.85)
49.31	Αστικές και προαστιακές χερσαίες μεταφορές επιβατών
49.39	Άλλες χερσαίες μεταφορές επιβατών π.δ.κ.α.
50.10	Θαλάσσιες και ακτοπλοϊκές μεταφορές επιβατών
50.30	Εσωτερικές πλωτές μεταφορές επιβατών
51.10	Αεροπορικές μεταφορές επιβατών
51.21	Αεροπορικές μεταφορές εμπορευμάτων
52.21.29.02	Υπηρεσίες οδηγού λεωφορείου (μη εκμεταλλευτή)
52.21.29.03	Υπηρεσίες πώλησης εισιτηρίων αστικών χερσαίων συγκοινωνιακών μέσων από τρίτους, λιανικά

52.21.29.04	Υπηρεσίες πώλησης εισιτηρίων αστικών χερσαίων συγκοινωνιακών μέσων από τρίτους, χονδρικά
52.21.29.05	Υπηρεσίες πώλησης εισιτηρίων υπεραστικών χερσαίων συγκοινωνιακών μέσων από τρίτους
52.22	Δραστηριότητες συναφείς με τις πλωτές μεταφορές
52.23	Δραστηριότητες συναφείς με τις αεροπορικές μεταφορές
55.10	Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα
55.20	Καταλύματα διακοπών και άλλα καταλύματα σύντομης διαμονής
55.30	Χώροι κατασκήνωσης, εγκαταστάσεις για οχήματα αναψυχής και ρυμουλκούμενα οχήματα
55.90.13	Υπηρεσίες κλιναμαξών (βαγκόν-λι) και υπηρεσίες ύπνου σε Αλλα μεταφορικά μέσα
55.90.19	Άλλες υπηρεσίες καταλύματος π.δ.κ.α.
56.10	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης
56.21	Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις
56.29	Άλλες υπηρεσίες εστίασης, με εξαίρεση τις Υπηρεσίες γευμάτων που παρέχονται από στρατιωτικές τραπεζαρίες (56.29.20.01)
56.30	Δραστηριότητες παροχής ποτών
59.13.11.02	Υπηρεσίες εκμετάλλευσης κινηματογραφικών ταινιών
59.14	Δραστηριότητες προβολής κινηματογραφικών ταινιών
61.90.10.07	Υπηρεσίες πρόσβασης του κοινού στο διαδίκτυο (σε χώρους που δεν παρέχονται τρόφιμα ή ποτά)
74.20	Φωτογραφικές δραστηριότητες
74.30	Δραστηριότητες μετάφρασης και διερμηνείας
77.11	Ενοικίαση και εκμίσθωση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων
77.21	Ενοικίαση και εκμίσθωση ειδών αναψυχής και αθλητικών ειδών, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ενοικίασης ποδηλάτων (ΚΑΔ 77.21.10.08) και τις υπηρεσίες μίσθωσης αθλητικού εξοπλισμού (μπαסטουνιών γκολφ, ρακετών κ.λπ.) (ΚΑΔ 77.21.10.09)
77.22	Ενοικίαση βιντεοκασετών και δίσκων
77.29	Ενοικίαση και εκμίσθωση άλλων ειδών προσωπικής ή οικιακής χρήσης
77.34	Ενοικίαση και εκμίσθωση εξοπλισμού πλωτών μεταφορών
77.35	Ενοικίαση και εκμίσθωση εξοπλισμού αεροπορικών μεταφορών
77.39.13	Υπηρεσίες ενοικίασης και χρηματοδοτικής μίσθωσης μοτοσικλετών και τροχόσπιτων
77.39.19.03	Υπηρεσίες ενοικίασης εξοπλισμού εκθέσεων
79.11	Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων
79.12	Δραστηριότητες γραφείων οργανωμένων ταξιδιών
79.90.32	Υπηρεσίες κρατήσεων για συνεδριακά κέντρα και εκθεσιακού χώρους
79.90.39	Υπηρεσίες κρατήσεων για εισιτήρια εκδηλώσεων, υπηρεσίες ψυχαγωγίας και αναψυχής και Άλλες υπηρεσίες κρατήσεων π.δ.κ.α.
82.30	Οργάνωση συνεδρίων και εμπορικών εκθέσεων
85.10	Προσχολική εκπαίδευση
85.51	Αθλητική και ψυχαγωγική εκπαίδευση
85.52	Πολιτιστική εκπαίδευση

85.53	Δραστηριότητες σχολών ερασιτεχνών οδηγών
85.59	Άλλη εκπαίδευση π.δ.κ.α.
86.90.13.02	Υπηρεσίες μαλάκτη (μασέρ)
86.90.19.03	Υπηρεσίες εναλλακτικών θεραπειών
88.10.11	Υπηρεσίες επίσκεψης και παροχής υποστήριξης σε ηλικιωμένους
88.10.12	Υπηρεσίες κέντρων ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων
88.91	Δραστηριότητες βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών με εξαίρεση τις υπηρεσίες ημερήσιας φροντίδας για παιδιά και νέους με αναπηρία (ΚΑΔ 88.91.12) και τις υπηρεσίες κατ'οίκον φύλαξης μικρών παιδιών (ΚΑΔ 88.91.13.03)
90.01	Τέχνες του θεάματος
90.02	Υποστηρικτικές δραστηριότητες για τις τέχνες του θεάματος
90.03.11.04	Υπηρεσίες ενορχηστρωτή
90.03.11.07	Υπηρεσίες μουσουργού
90.03.11.17	Υπηρεσίες χορογράφου
90.03.11.18	Υπηρεσίες χορωδού
90.04	Εκμετάλλευση αισθουσών θεαμάτων και συναφείς δραστηριότητες
91.01	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών και αρχειοφυλακείων
91.02	Δραστηριότητες μουσείων
91.03	Λειτουργία ιστορικών χώρων και κτιρίων και παρόμοιων πόλων έλξης επισκεπτών
91.04	Δραστηριότητες βοτανικών και ζωολογικών κήπων και φυσικών βιοτόπων
92.00	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα εκτός από Υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών σε απ ευθείας (on-line) σύνδεση (92.00.14), Υπηρεσίες στοιχημάτων σε απ ευθείας (on-line) σύνδεση (92.00.21)
93.11	Εκμετάλλευση αθλητικών εγκαταστάσεων ως προς τους εσωτερικούς τους χώρους και ως προς τους χώρους ομαδικής άθλησης
93.12	Δραστηριότητες αθλητικών ομίλων
93.13	Εγκαταστάσεις γυμναστικής
93.19	Άλλες αθλητικές δραστηριότητες , με εξαίρεση υπηρεσίες που σχετίζονται με την εκπαίδευση κατοικίδιων ζώων συντροφιάς, για κυνήγι και σχετικές δραστηριότητες (93.19.13.03)
93.21	Δραστηριότητες πάρκων αναψυχής και άλλων θεματικών πάρκων
93.29	Άλλες δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας
94.99.16	Υπηρεσίες που παρέχονται από πολιτιστικές και ψυχαγωγικές ενώσεις
96.02.13.01	Υπηρεσίες αισθητικού αρωματοθεραπείας
96.02.13.02	Υπηρεσίες εργαστηρίου αισθητικής προσώπου και σώματος (ινστιτούτου καλλονής)
96.02.13.03	Υπηρεσίες μακιγιέρ - αισθητικού
96.02.19	Άλλες υπηρεσίες καλλωπισμού
96.02.20	Υπηρεσίες διάθεσης ανθρώπινων μαλλιών, μη κατεργασμένων
96.04	Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία
96.09.19.06	Υπηρεσίες γραφείων γνωριμίας ή συνοικεσίων
96.09.19.08	Υπηρεσίες γυαλισματος υποδημάτων
96.09.19.09	Υπηρεσίες δερματοστιξίας (τατουάζ)

96.09.19.12	Υπηρεσίες ιερόδουλου
96.09.19.16	Υπηρεσίες στολισμού εκκλησιών, αιθουσών κλπ (για γάμους, βαπτίσεις, κηδείες και άλλες εκδηλώσεις)
96.09.19.17	Υπηρεσίες τρυπήματος δέρματος του σώματος (piercing) Καταστήματα και επιχειρήσεις κάθε είδους που λειτουργούν εντός ξενοδοχειακών μονάδων, ξενοδοχειακών συγκροτημάτων και των αερολιμένων της επικράτειας, όπως και τα καταστήματα αφορολογήτων ειδών ανά την επικράτεια. Καταστήματα λιανικού εμπορίου που λειτουργούν με συμφωνίες συνεργασίας όλων των καταστημάτων λιανικού εμπορίου τύπου «κατάστημα εντός καταστήματος» (shops-in-a-shop), που βρίσκονται σε εκπτώτικα καταστήματα (outlet), εμπορικά κέντρα ή εκπτώτικα χωριά, εξαιρουμένων των σούπερ μάρκετ και των φαρμακείων υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν ανεξάρτητη είσοδο για τους καταναλωτές

ΠΙΝΑΚΑΣ Β: Πίνακας Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ) των κλάδων για την υποχρεωτική απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος για τον μήνα Απρίλιο 2021. Σε περίπτωση τετραψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες πενταψήφιων, εξαψήφιων και οκταψήφιων. Σε περίπτωση πενταψήφιων συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες εξαψήφιων και οκταψήφιων. Σε περίπτωση εξαψήφιων συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες οκταψήφιων.

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
01.19.2	Καλλιέργεια ανθέων και μπουμπουκιών ανθέων σπόρων ανθέων
01.29	Άλλες πολυετείς καλλιέργειες
01.30	Πολλαπλασιασμός των φυτών
01.63.10.12	Υπηρεσίες εκκοκκισμού βαμβακιού (εκ των υστέρων πώληση για ίδιο λογαριασμό)
01.63.10.13	Υπηρεσίες εκκοκκισμού βαμβακιού (εκ των υστέρων πώληση για λογαριασμό τρίτων)
02.10	Δασοκομία και άλλες δασοκομικές δραστηριότητες
02.20	Υλοτομία
02.30	Συλλογή προϊόντων αυτοφυών φυτών μη ξυλώδους μορφής
02.40	Υποστηρικτικές προς τη δασοκομία υπηρεσίες
03.11	Θαλάσσια αλιεία
03.12	Αλιεία γλυκών υδάτων
03.21	Θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια
03.22	Υδατοκαλλιέργεια γλυκών υδάτων
05.10	Εξόρυξη λιθάνθρακα
05.20	Εξόρυξη λιγνίτη
07.10	Εξόρυξη σιδηρομεταλλεύματος
07.29	Εξόρυξη λοιπών μη σιδηρούχων μεταλλευμάτων
08.11	Εξόρυξη διακοσμητικών και οικοδομικών λίθων, ασβεστόλιθου, γύψου, κιμωλίας και σχιστόλιθου
08.12	Λειτουργία φρεάτων παραγωγής αμμοχάλικου και άμμου- εξόρυξη αργίλου και καολίνης
08.91	Εξόρυξη ορυκτών για τη χημική βιομηχανία και τη βιομηχανία λιπασμάτων
08.92	Εξόρυξη τύρφης
08.93	Εξόρυξη αλατιού
08.99	Άλλες εξορυκτικές και λατομικές δραστηριότητες π.δ.κ.α.

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
09.10	Υποστηρικτικές δραστηριότητες για την άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου
09.90	Υποστηρικτικές δραστηριότητες για άλλες εξορυκτικές και λατομικές δραστηριότητες
10.11	Επεξεργασία και συντήρηση κρέατος
10.12	Επεξεργασία και συντήρηση κρέατος πουλερικών
10.13	Παραγωγή προϊόντων κρέατος και κρέατος πουλερικών
10.20	Επεξεργασία και συντήρηση ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
10.31	Επεξεργασία και συντήρηση πατατών
10.32	Παραγωγή χυμών φρούτων και λαχανικών
10.39	Άλλη επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών
10.41	Παραγωγή ελαίων και λιπών
10.42	Παραγωγή μαργαρίνης και παρόμοιων βρώσιμων λιπών
10.51	Λειτουργία γαλακτοκομείων και τυροκομία
10.52	Παραγωγή παγωτών
10.61	Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων
10.62	Παραγωγή αμύλων και προϊόντων αμύλου
10.71	Αρτοποιία παραγωγή νωπών ειδών ζαχαροπλαστικής
10.72	Παραγωγή παξιμαδιών και μπισκότων- παραγωγή διατηρούμενων ειδών ζαχαροπλαστικής
10.73	Παραγωγή μακαρονιών, λαζανιών, κουσκούς και παρόμοιων αλευρωδών προϊόντων
10.81	Παραγωγή ζάχαρης
10.82	Παραγωγή κακάου, σοκολάτας και ζαχαρωτών
10.83	Επεξεργασία τσαγιού και καφέ
10.84	Παραγωγή αρτυμάτων και καρυκευμάτων
10.85	Παραγωγή έτοιμων γευμάτων και φαγητών
10.86	Παραγωγή ομογενοποιημένων παρασκευασμάτων διατροφής και διαιτητικών τροφών
10.89	Παραγωγή άλλων ειδών διατροφής π.δ.κ.α.
10.91	Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών για ζώα που εκτρέφονται σε αγροκτήματα
10.92	Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών για ζώα συντροφιάς
11.01	Απόσταξη, ανακαθορισμός και ανάμιξη αλκοολούχων ποτών
11.02	Παραγωγή οίνου από σταφύλια
11.03	Παραγωγή μηλίτη και κρασιών από άλλα φρούτα
11.04	Παραγωγή άλλων μη αποσταγμένων ποτών που υφίστανται ζύμωση
11.05	Ζυθοποιία
11.06	Παραγωγή βύνης
11.07	Παραγωγή αναψυκτικών- παραγωγή μεταλλικού νερού και άλλων εμφιαλωμένων νερών
13.10	Προπαρασκευή και νηματοποίηση υφαντικών ινών
13.20	Ύφανση κλωστοϋφαντουργικών υλών
13.30	Τελειοποίηση (φινίρισμα) υφαντουργικών προϊόντων
13.91	Κατασκευή πλεκτών υφασμάτων και υφασμάτων πλέξης κροσέ
13.92	Κατασκευή έτοιμων κλωστοϋφαντουργικών ειδών, εκτός από ενδύματα
13.93	Κατασκευή χαλιών και κιλιμιών

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
13.94	Κατασκευή χοντρών και λεπτών σχοινιών, σπάγγων και διχτυών
13.95	Κατασκευή μη υφασμένων ειδών και προϊόντων από μη υφασμένα είδη, εκτός από τα ενδύματα
13.96	Κατασκευή άλλων τεχνικών και βιομηχανικών κλωστοϋφαντουργικών ειδών
13.99	Κατασκευή άλλων υφαντουργικών προϊόντων π.δ.κ.α.
14.11	Κατασκευή δερμάτινων ενδυμάτων
14.12	Κατασκευή ενδυμάτων εργασίας
14.13	Κατασκευή άλλων εξωτερικών ενδυμάτων
14.14	Κατασκευή εσωρούχων
14.19	Κατασκευή άλλων ενδυμάτων και εξαρτημάτων ένδυσης
14.31	Κατασκευή ειδών καλτισοποιίας απλής πλέξης και πλέξης κροσέ
14.39	Κατασκευή άλλων πλεκτών ειδών και ειδών πλέξης κροσέ
15.12	Κατασκευή ειδών ταξιδιού (αποσκευών), τσαντών και παρόμοιων ειδών, ειδών σελοποιίας και σαγ-ματοποιίας
15.20	Κατασκευή υποδημάτων
16.10	Πριόνισμα, πλάνισμα και εμποτισμός ξύλου
16.21	Κατασκευή αντικολλητών (κόντρα-πλακέ) και άλλων πλακών με βάση το ξύλο
16.22	Κατασκευή συναρμολογούμενων δαπέδων παρκέ
16.23	Κατασκευή άλλων ξυλουργικών προϊόντων οικοδομικής
16.24	Κατασκευή ξύλινων εμπορευματοκιβώτιων
16.29	Κατασκευή άλλων προϊόντων από ξύλο κατασκευή ειδών από φελλό και ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής
17.11	Παραγωγή χαρτοπολτού
17.12	Κατασκευή χαρτιού και χαρτονιού
17.21	Κατασκευή κυματοειδούς χαρτιού και χαρτονιού και εμπορευματοκιβώτιων από χαρτί και χαρτόνι
17.22	Κατασκευή χάρτινων ειδών οικιακής χρήσης, ειδών υγιεινής και ειδών τουαλέτας
17.23	Κατασκευή ειδών χαρτοπωλείου (χαρτικών)
17.24	Κατασκευή χαρτιού για επενδύσεις τοίχων (ταπετσαρίας)
17.29	Κατασκευή άλλων ειδών από χαρτί και χαρτόνι
18.11	Εκτύπωση εφημερίδων
18.12	Άλλες εκτυπωτικές δραστηριότητες
18.13	Υπηρεσίες προεκτύπωσης και προεγγραφής μέσων
18.14	Βιβλιοδετικές και συναφείς δραστηριότητες
18.20	Αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων
19.10	Παραγωγή προϊόντων οπτανθρακοποίησης (κοκοποίησης)
20.11	Παραγωγή βιομηχανικών αερίων
20.12	Παραγωγή χρωστικών υλών
20.13	Παραγωγή άλλων ανόργανων βασικών χημικών ουσιών
20.14	Παραγωγή άλλων οργανικών βασικών χημικών ουσιών
20.15	Παραγωγή λιπασμάτων και αζωτούχων ενώσεων

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
20.16	Παραγωγή πλαστικών σε πρωτογενείς μορφές
20.17	Παραγωγή συνθετικού ελαστικού (συνθετικού καουτσούκ) σε πρωτογενείς μορφές
20.20	Παραγωγή παρασιτοκτόνων και άλλων αγροχημικών προϊόντων
20.30	Παραγωγή χρωμάτων, βερνικιών και παρόμοιων επιχρισμάτων, μελανιών τυπογραφίας και μαστιχών
20.41	Παραγωγή σαπουνιών και απορρυπαντικών, προϊόντων καθαρισμού και στίλβωσης
20.42	Παραγωγή αρωμάτων και παρασκευασμάτων καλλωπισμού
20.51	Παραγωγή εκρηκτικών
20.52	Παραγωγή διαφόρων τύπων κόλλας
20.53	Παραγωγή αιθέριων ελαίων
20.59	Παραγωγή άλλων χημικών προϊόντων π.δ.κ.α.
20.60	Παραγωγή μη φυσικών ινών
22.11	Κατασκευή επισώτρων (ελαστικών οχημάτων) και σωλήνων από καουτσούκ- αναγόμεση και ανακα-τασκευή επισώτρων (ελαστικών οχημάτων) από καουτσούκ
22.19	Κατασκευή άλλων προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ)
22.21	Κατασκευή πλαστικών πλακών, φύλλων, σωλήνων και καθορισμένων μορφών
22.22	Κατασκευή πλαστικών ειδών συσκευασίας
22.23	Κατασκευή πλαστικών οικοδομικών υλικών
22.29	Κατασκευή άλλων πλαστικών προϊόντων
23.11	Κατασκευή επίπεδου γυαλιού
23.12	Μορφοποίηση και κατεργασία επίπεδου γυαλιού
23.13	Κατασκευή κοίλου γυαλιού
23.14	Κατασκευή ινών γυαλιού
23.19	Κατασκευή και κατεργασία άλλων ειδών γυαλιού, περιλαμβανομένου του γυαλιού για τεχνικές χρήσεις
23.20	Παραγωγή πυρίμαχων προϊόντων
23.31	Κατασκευή κεραμικών πλακιδίων και πλακών
23.32	Κατασκευή τούβλων, πλακιδίων και λοιπών δομικών προϊόντων από σπτή γη
23.41	Κατασκευή κεραμικών ειδών οικιακής χρήσης και κεραμικών διακοσμητικών ειδών
23.42	Κατασκευή κεραμικών ειδών υγιεινής
23.43	Κατασκευή κεραμικών μονωτών και κεραμικών μονωτικών εξαρτημάτων
23.44	Κατασκευή άλλων κεραμικών προϊόντων για τεχνικές χρήσεις
23.49	Παραγωγή άλλων προϊόντων κεραμικής
23.51	Παραγωγή τσιμέντου
23.52	Παραγωγή ασβέστη και γύψου
23.61	Κατασκευή δομικών προϊόντων από σκυρόδεμα
23.62	Κατασκευή δομικών προϊόντων από γύψο
23.63	Κατασκευή έτοιμου σκυροδέματος
23.64	Κατασκευή κονιαμάτων
23.65	Κατασκευή ινοτσιμέντου
23.69	Κατασκευή άλλων προϊόντων από σκυρόδεμα, γύψο και τσιμέντο

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
23.70	Κοπή, μορφοποίηση και τελική επεξεργασία λίθων
23.91	Παραγωγή λειαντικών προϊόντων
23.99	Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων π.δ.κ.α.
24.10	Παραγωγή βασικού σιδήρου, χάλυβα και σιδηροκραμάτων
24.20	Κατασκευή χαλύβδινων σωλήνων, αγωγών, κοίλων ειδών με καθορισμένη μορφή και συναφών εξαρτημάτων
24.31	Ψυχρή επεκτατική ολκή ράβδων χάλυβα
24.32	Ψυχρή έλαση στενών φύλλων χάλυβα
24.33	Ψυχρή μορφοποίηση ή δίπλωση μορφοράβδων χάλυβα
24.34	Ψυχρή επεκτατική ολκή συρμάτων
24.41	Παραγωγή πολύτιμων μετάλλων
24.42	Παραγωγή αλουμίνιου (αργίλιου)
24.43	Παραγωγή μολύβδου, ψευδάργυρου και κασσίτερου
24.44	Παραγωγή χαλκού
24.45	Παραγωγή άλλων μη σιδηρούχων μετάλλων
24.46	Επεξεργασία πυρηνικών καυσίμων
24.51	Χύτευση σιδήρου
24.52	Χύτευση χάλυβα
24.53	Χύτευση ελαφρών μετάλλων
24.54	Χύτευση άλλων μη σιδηρούχων μετάλλων
25.11	Κατασκευή μεταλλικών σκελετών και μερών μεταλλικών σκελετών
25.12	Κατασκευή μεταλλικών πορτών και παράθυρων
25.21	Κατασκευή σωμάτων και λεβήτων κεντρικής θέρμανσης
25.29	Κατασκευή άλλων μεταλλικών ντεπόζιτων, δεξαμενών και δοχείων
25.30	Κατασκευή ατμογεννητριών, με εξαίρεση τους λέβητες ζεστού νερού για την κεντρική θέρμανση
25.50	Σφρηλάτηση, κοίλανση, ανισόπαχη τύπωση και μορφοποίηση μετάλλων με έλαση-κονιομεταλλουργία
25.61	Κατεργασία και επικάλυψη μετάλλων
25.62	Μεταλλοτεχνία
25.71	Κατασκευή μαχαιροπίρουνων
25.72	Κατασκευή κλειδαριών και μεντεσέδων
25.73	Κατασκευή εργαλείων
25.91	Κατασκευή χαλύβδινων βαρελιών και παρόμοιων δοχείων
25.92	Κατασκευή ελαφρών μεταλλικών ειδών συσκευασίας
25.93	Κατασκευή ειδών από σύρμα, αλυσίδων και ελατηρίων
25.94	Κατασκευή συνδετήρων και προϊόντων κοχλιομηχανών
25.99	Κατασκευή άλλων μεταλλικών προϊόντων πδκα
26.11	Κατασκευή ηλεκτρονικών εξαρτημάτων
26.12	Κατασκευή έμφορτων ηλεκτρονικών πλακετών
26.20	Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
26.30	Κατασκευή εξοπλισμού επικοινωνίας
26.40	Κατασκευή ηλεκτρονικών ειδών ευρείας κατανάλωσης
26.51	Κατασκευή οργάνων και συσκευών μέτρησης, δοκιμών και πλοήγησης
26.52	Κατασκευή ρολογιών
26.60	Κατασκευή ακτινολογικών και ηλεκτρονικών μηχανημάτων ιατρικής και θεραπευτικής χρήσης
26.70	Κατασκευή οπτικών οργάνων και φωτογραφικού εξοπλισμού
26.80	Κατασκευή μαγνητικών και οπτικών μέσων
27.11	Κατασκευή ηλεκτροκινητήρων, ηλεκτρογεννητριών και ηλεκτρικών μετασχηματιστών
27.12	Κατασκευή συσκευών διανομής και ελέγχου ηλεκτρικού ρεύματος
27.20	Κατασκευή ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών
27.31	Κατασκευή καλωδίων οπτικών ινών
27.32	Κατασκευή άλλων ηλεκτρονικών και ηλεκτρικών συρμάτων και καλωδίων
27.33	Κατασκευή εξαρτημάτων καλωδίωσης
27.40	Κατασκευή ηλεκτρολογικού φωτιστικού εξοπλισμού
27.51	Κατασκευή ηλεκτρικών οικιακών συσκευών
27.52	Κατασκευή μη ηλεκτρικών οικιακών συσκευών
27.90	Κατασκευή άλλου ηλεκτρικού εξοπλισμού
28.11	Κατασκευή κινητήρων και στροβίλων, με εξαίρεση τους κινητήρες αεροσκαφών, οχημάτων και δίκυ-κλων
28.12	Κατασκευή εξοπλισμού υδραυλικής ενέργειας
28.13	Κατασκευή άλλων αντλιών και συμπιεστών
28.14	Κατασκευή άλλων ειδών κρουνοποιίας και βαλβίδων
28.15	Κατασκευή τριβέων, οδοντωτών μηχανισμών μετάδοσης κίνησης, στοιχείων οδοντωτών τροχών και μετάδοσης κίνησης
28.21	Κατασκευή φούρνων, κλιβάνων και καυστήρων
28.22	Κατασκευή εξοπλισμού ανύψωσης και διακίνησης φορτίων
28.23	Κατασκευή μηχανών και εξοπλισμού γραφείου (εκτός ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού)
28.24	Κατασκευή ηλεκτροκίνητων εργαλείων χειρός
28.25	Κατασκευή ψυκτικού και κλιματιστικού εξοπλισμού μη οικιακής χρήσης
28.29	Κατασκευή άλλων μηχανημάτων γενικής χρήσης π.δ.κ.α.
28.30	Κατασκευή γεωργικών και δασοκομικών μηχανημάτων
28.41	Κατασκευή μηχανημάτων μορφοποίησης μετάλλου
28.49	Κατασκευή άλλων εργαλειομηχανών
28.91	Κατασκευή μηχανημάτων για τη μεταλλουργία
28.92	Κατασκευή μηχανημάτων για τα ορυχεία, τα λατομεία και τις δομικές κατασκευές
28.93	Κατασκευή μηχανημάτων επεξεργασίας τροφίμων, ποτών και καπνού
28.94	Κατασκευή μηχανημάτων για τη βιομηχανία κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ενδυμάτων ή δερμάτινων ειδών
28.95	Κατασκευή μηχανημάτων για την παραγωγή χαρτιού και χαρτονιού

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
28.96	Κατασκευή μηχανημάτων παραγωγής πλαστικών και ελαστικών ειδών
28.99	Κατασκευή άλλων μηχανημάτων ειδικής χρήσης π.δ.κ.α.
29.10	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων
29.20	Κατασκευή αμαξωμάτων για μηχανοκίνητα οχήματα- κατασκευή ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων
29.31	Κατασκευή ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού για μηχανοκίνητα οχήματα
29.32	Κατασκευή άλλων μερών και εξαρτημάτων για μηχανοκίνητα οχήματα
30.11	Ναυπήγηση πλοίων και πλωτών κατασκευών
30.12	Ναυπήγηση σκαφών αναψυχής και αθλητισμού
30.20	Κατασκευή σιδηροδρομικών αμαξών και τροχαίου υλικού
30.30	Κατασκευή αεροσκαφών και διαστημόπλοιων και συναφών μηχανημάτων
30.91	Κατασκευή μοτοσικλετών
30.92	Κατασκευή ποδηλάτων και αναπηρικών αμαξιδίων
30.99	Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών π.δ.κ.α.
31.01	Κατασκευή επίπλων για γραφεία και καταστήματα
31.02	Κατασκευή επίπλων κουζίνας
31.03	Κατασκευή στρωμάτων
31.09	Κατασκευή άλλων επίπλων
32.11	Κοπή νομισμάτων
32.12	Κατασκευή κοσμημάτων και συναφών ειδών
32.13	Κατασκευή κοσμημάτων απομίμησης και συναφών ειδών
32.20	Κατασκευή μουσικών οργάνων
32.30	Κατασκευή αθλητικών ειδών
32.40	Κατασκευή παιχνιδιών κάθε είδους
32.50	Κατασκευή ιατρικών και οδοντιατρικών οργάνων και προμηθειών
32.91	Κατασκευή σκουπών και βουρτσών
32.99	Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες πδκα
33.11	Επισκευή μεταλλικών προϊόντων
33.12	Επισκευή μηχανημάτων
33.13	Επισκευή ηλεκτρονικού και οπτικού εξοπλισμού
33.14	Επισκευή ηλεκτρικού εξοπλισμού
33.15	Επισκευή και συντήρηση πλοίων και σκαφών
33.17	Επισκευή και συντήρηση άλλου εξοπλισμού μεταφορών
33.19	Επισκευή άλλου εξοπλισμού
33.20	Εγκατάσταση βιομηχανικών μηχανημάτων και εξοπλισμού
35.13	Διανομή ηλεκτρικού ρεύματος
35.14	Εμπόριο ηλεκτρικού ρεύματος
35.22	Διανομή αέριων καυσίμων μέσω αγωγών
35.23	Εμπόριο αέριων καυσίμων μέσω αγωγών
35.30	Παροχή ατμού και κλιματισμού

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
37.00	Επεξεργασία λυμάτων
38.11	Συλλογή μη επικίνδυνων απορριμμάτων
38.12	Συλλογή επικίνδυνων απορριμμάτων
38.21	Επεξεργασία και διάθεση μη επικίνδυνων απορριμμάτων
38.22	Επεξεργασία και διάθεση επικίνδυνων απορριμμάτων
38.31	Αποσυναρμολόγηση παλαιών ειδών
38.32	Ανάκτηση διαλεγμένου υλικού
39.00	Δραστηριότητες εξυγίανσης και άλλες υπηρεσίες για τη διαχείριση αποβλήτων
41.10	Ανάπτυξη οικοδομικών σχεδίων
41.20	Κατασκευαστικές εργασίες κτιρίων για κατοικίες και μη
42.11	Κατασκευή δρόμων και αυτοκινητοδρόμων
42.12	Κατασκευή σιδηροδρομικών γραμμών και υπόγειων σιδηροδρόμων
42.13	Κατασκευή γεφυρών και σηράγγων
42.21	Κατασκευή κοινωφελών έργων σχετικών με μεταφορά υγρών
42.22	Κατασκευή κοινωφελών έργων ηλεκτρικής ενέργειας και τηλεπικοινωνιών
42.91	Κατασκευή υδραυλικών και λιμενικών έργων
42.99	Κατασκευή άλλων έργων πολιτικού μηχανικού π.δ.κ.α.
43.11	Κατεδαφίσεις
43.12	Προετοιμασία εργοτάξιου
43.13	Δοκιμαστικές γεωτρήσεις
43.21	Ηλεκτρικές εγκαταστάσεις
43.22	Υδραυλικές και κλιματιστικές εγκαταστάσεις θέρμανσης και ψύξης
43.29	Άλλες κατασκευαστικές εγκαταστάσεις
43.31	Επιχρίσεις κονιαμάτων
43.32	Ξυλουργικές εργασίες
43.33	Επενδύσεις δαπέδων και τοίχων
43.34	Χρωματισμοί και τοποθέτηση υαλοπινάκων
43.39	Άλλες κατασκευαστικές εργασίες ολοκλήρωσης και τελειώματος
43.91	Δραστηριότητες κατασκευής στεγών
43.99	Άλλες εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες π.δ.κ.α.
45.11	Πώληση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων
45.19	Πώληση άλλων μηχανοκίνητων οχημάτων
45.20	Συντήρηση και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων
45.31	Χονδρικό εμπόριο μερών και εξαρτημάτων μηχανοκίνητων οχημάτων
45.32	Λιανικό εμπόριο μερών και εξαρτημάτων μηχανοκίνητων οχημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
45.40	Πώληση, συντήρηση και επισκευή μοτοσικλετών και των μερών και εξαρτημάτων τους
46.11	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση γεωργικών πρώτων υλών, ζώντων ζώων, κλωστοϋφαντουργικών πρώτων υλών και ημιτελών προϊόντων
46.12	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση καυσίμων, μεταλλευμάτων, μετάλλων και βιομηχανικών χημικών προϊόντων

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
46.13	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ξυλείας και οικοδομικών υλικών
46.14	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση μηχανημάτων, βιομηχανικού εξοπλισμού, πλοίων και αεροσκαφών
46.15	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση επίπλων, ειδών οικιακής χρήσης, σιδηρι-κών και ειδών κιγκαλερίας
46.16	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ενδυμάτων, γουναρικών, υποδημάτων και δερμάτινων προϊόντων
46.17	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση τροφίμων, ποτών και καπνού
46.18	Εμπορικοί αντιπρόσωποι ειδικευμένοι στην πώληση άλλων συγκεκριμένων προϊόντων, εκτός από Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση βασικών φαρμακευτικών προϊόντων (46.18.11.03), Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση εργαστηριακών ειδών, ιατροφαρμακευτικών ειδών υγιεινής ή φαρμακευτικών ειδών (46.18.11.04), Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ιατρικών αναλώσιμων υλικών (46.18.11.05), Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση σαπουνιών και απορρυπαντικών, προϊόντων καθαρισμού και στιλβωτικών (46.18.11.07), Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση φαρμακευτικών σκευασμάτων (46.18.11.08)
46.18.11.01	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ακτινολογικών και ηλεκτρονικών μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού ιατρικής και θεραπευτικής χρήσης
46.18.11.02	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση αρωμάτων και παρασκευασμάτων καλλωπισμού
46.18.11.06	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ιατρικών και οδοντιατρικών οργάνων, μηχανημάτων και εργαλείων
46.19	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση διαφόρων ειδών
46.21	Χονδρικό εμπόριο σιτηρών, ακατέργαστου καπνού, σπόρων και ζωοτροφών
46.22	Χονδρικό εμπόριο λουλουδιών και φυτών
46.23	Χονδρικό εμπόριο ζώντων ζώων
46.24	Χονδρικό εμπόριο δερμάτων, προβιών και κατεργασμένου δέρματος
46.31	Χονδρικό εμπόριο φρούτων και λαχανικών
46.32	Χονδρικό εμπόριο κρέατος και προϊόντων κρέατος
46.33	Χονδρικό εμπόριο γαλακτοκομικών προϊόντων, αβγών και βρώσιμων ελαίων και λιπών
46.34	Χονδρικό εμπόριο ποτών
46.36	Χονδρικό εμπόριο ζάχαρης, σοκολάτας και ειδών ζαχαροπλαστικής
46.37	Χονδρικό εμπόριο καφέ, τσαγιού, κακάου και μπαχαρικών
46.38	Χονδρικό εμπόριο άλλων τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
46.39	Μη εξειδικευμένο χονδρικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού
46.41	Χονδρικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων
46.42	Χονδρικό εμπόριο ενδυμάτων και υποδημάτων.Εξαιρούνται οι ΚΑΔ (46.42.11.27), (46.42.11.40), (46.42.11.29), (46.42.11.58) οι οποίοι περιλαμβάνονται στον Πίνακα Α'
46.43	Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρικών οικιακών συσκευών
46.44	Χονδρικό εμπόριο ειδών πορσελάνης και γυαλικών και υλικών καθαρισμού
46.45	Χονδρικό εμπόριο αρωμάτων και καλλυντικών
46.46.12	Χονδρικό εμπόριο χειρουργικών, ιατρικών και ορθοπεδικών οργάνων και συσκευών

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
46.47	Χονδρικό εμπόριο επίπλων, χαλιών και φωτιστικών
46.48	Χονδρικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων
46.49	Χονδρικό εμπόριο άλλων ειδών οικιακής χρήσης
46.51	Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακού εξοπλισμού υπολογιστών και λογισμικού
46.52	Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρονικού και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και εξαρτημάτων
46.61	Χονδρικό εμπόριο γεωργικών μηχανημάτων, εξοπλισμού και προμηθειών
46.62	Χονδρικό εμπόριο εργαλειομηχανών
46.63	Χονδρικό εμπόριο εξορυκτικών μηχανημάτων, καθώς και μηχανημάτων για κατασκευαστικά έργα και έργα πολιτικού μηχανικού
46.64	Χονδρικό εμπόριο μηχανημάτων για την κλωστούφαντουργική βιομηχανία, και χονδρικό εμπόριο ραπτομηχανών και πλεκτομηχανών
46.65	Χονδρικό εμπόριο επίπλων γραφείου
46.66	Χονδρικό εμπόριο άλλων μηχανών και εξοπλισμού γραφείου
46.69	Χονδρικό εμπόριο άλλων μηχανημάτων και εξοπλισμού
46.72	Χονδρικό εμπόριο μετάλλων και μεταλλευμάτων
46.73	Χονδρικό εμπόριο ξυλείας, οικοδομικών υλικών και ειδών υγιεινής
46.74	Χονδρικό εμπόριο σιδηρικών, υδραυλικών ειδών και εξοπλισμού και προμηθειών για εγκαταστάσεις θέρμανσης
46.75	Χονδρικό εμπόριο χημικών προϊόντων
46.76	Χονδρικό εμπόριο άλλων ενδιάμεσων προϊόντων
46.77	Χονδρικό εμπόριο απορριμμάτων και υπολειμμάτων
46.90	Μη εξειδικευμένο χονδρικό εμπόριο Εξαιρείται ο ΚΑΔ με αρ. (46.90.10.06), ο οποίος περιλαμβάνεται στον Πίνακα Α'
47.19.10.02	Εκμετάλλευση περιπτέρου
47.23	Λιανικό εμπόριο ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.24	Λιανικό εμπόριο ψωμιού, αρτοσκευασμάτων και λοιπών ειδών αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.25	Λιανικό εμπόριο ποτών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.29	Λιανικό εμπόριο άλλων τροφίμων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.30	Λιανικό εμπόριο καυσίμων κίνησης σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.62	Λιανικό εμπόριο εφημερίδων και γραφικής ύλης σε εξειδικευμένα καταστήματα Εξαιρείται ο ΚΑΔ με αρ. (47.62.63), ο οποίος περιλαμβάνεται στον Πίνακα Α'
47.74	Λιανικό εμπόριο ιατρικών και ορθοπεδικών ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.81	Λιανικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές
47.91.71	Λιανικό εμπόριο ειδών ιματισμού, με αλληλογραφία ή μέσω διαδικτύου
47.91.72	Λιανικό εμπόριο υποδημάτων, με αλληλογραφία ή μέσω διαδικτύου
47.91.73	Λιανικό εμπόριο δερμάτινων ειδών και ειδών ταξιδιού, με αλληλογραφία ή μέσω διαδικτύου
49.10	Υπεραστικές σιδηροδρομικές μεταφορές επιβατών
49.20	Σιδηροδρομικές μεταφορές εμπορευμάτων
49.32	Εκμετάλλευση ταξί
49.41	Οδικές μεταφορές εμπορευμάτων

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
49.42	Υπηρεσίες μετακόμισης
50.20	Θαλάσσιες και ακτοπλοϊκές μεταφορές εμπορευμάτων
50.40	Εσωτερικές πλωτές μεταφορές εμπορευμάτων
52.10	Αποθήκευση
52.21	Δραστηριότητες συναφείς με τις χερσαίες μεταφορές. Εξαιρούνται οι ΚΑΔ (52.21.29.02),(52.21.29.03), (52.21.29.04),(52.21.29.05) οι οποίοι περιλαμβάνονται στον Πίνακα Α'
52.24	Διακίνηση φορτίων
52.29	Άλλες υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες
55.90	Άλλα καταλύματα Εξαιρούνται οι ΚΑΔ (55.90.13), (55.90.19) οι οποίοι περιλαμβάνονται στον Πίνακα Α'
58.11	Έκδοση βιβλίων
58.12	Έκδοση τηλεφωνικών και κάθε είδους καταλόγων
58.13	Έκδοση εφημερίδων
58.14	Έκδοση έντυπων περιοδικών κάθε είδους
58.19	Άλλες εκδοτικές δραστηριότητες
58.21	Έκδοση παιχνιδιών για ηλεκτρονικούς υπολογιστές
58.29	Έκδοση άλλου λογισμικού
59.11	Δραστηριότητες παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων
59.12	Δραστηριότητες συνοδευτικές της παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων
59.13	Δραστηριότητες διανομής κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων Εξαιρείται ο ΚΑΔ (59.13.11.02) ο οποίος περιλαμβάνεται στον Πίνακα Α'
59.20	Ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις
60.10	Ραδιοφωνικές εκπομπές
60.20	Υπηρεσίες τηλεοπτικού προγραμματισμού και τηλεοπτικών εκπομπών
61.90	Άλλες τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες
62.01	Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών συστημάτων
62.02	Δραστηριότητες παροχής συμβουλών σχετικά με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές
62.03	Υπηρεσίες διαχείρισης ηλεκτρονικών συστημάτων
62.09	Άλλες δραστηριότητες της τεχνολογίας της πληροφορίας και δραστηριότητες υπηρεσιών ηλεκτρονικών υπολογιστών
63.11	Επεξεργασία δεδομένων, καταχώρηση και συναφείς δραστηριότητες
63.12	Δικτυακές πύλες (web portals)
63.91	Δραστηριότητες πρακτορείων ειδήσεων
63.99	Άλλες δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας πδκα
64.20	Δραστηριότητες εταιρειών χαρτοφυλακίου (holding)
64.30	Δραστηριότητες σχετικές με καταπιστεύματα (trusts), κεφάλαια (funds) και παρεμφερή χρηματοπιστωτικά μέσα
64.91	Χρηματοδοτική μίσθωση (leasing)
65.11	Ασφάλειες ζωής

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
65.12	Ασφάλειες εκτός από τις ασφάλειες ζωής
65.20	Αντασφάλιση
66.12	Δραστηριότητες σχετικές με συναλλαγές συμβάσεων χρεογράφων και αγαθών
66.19	Άλλες δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, με εξαίρεση τις ασφαλιστικές δραστηριότητες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία
66.21	Αξιολόγηση κινδύνων και ζημιών
66.22	Δραστηριότητες ασφαλιστικών πρακτόρων και μεσιτών
66.29	Άλλες δραστηριότητες συναφείς προς τις ασφαλίσεις και τα συνταξιοδοτικά ταμεία
66.30	Δραστηριότητες διαχείρισης κεφαλαίων
68.10	Αγοραπωλησία ιδιόκτητων ακινήτων
68.20	Εκμίσθωση και διαχείριση ιδιόκτητων ή μισθωμένων ακινήτων
68.31	Μεσιτικά γραφεία ακινήτων
68.32	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, έναντι αμοιβής ή βάσει σύμβασης
69.10	Νομικές δραστηριότητες
69.20	Δραστηριότητες λογιστικής, τήρησης βιβλίων και λογιστικού ελέγχου παροχή φορολογικών συμβουλών
70.10	Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων
70.21	Δραστηριότητες δημοσίων σχέσεων και επικοινωνίας
70.22	Δραστηριότητες παροχής επιχειρηματικών συμβουλών και άλλων συμβουλών διαχείρισης
71.11	Δραστηριότητες αρχιτεκτόνων
71.12	Δραστηριότητες μηχανικών και συναφείς δραστηριότητες παροχής τεχνικών συμβουλών
71.20	Τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις. Εξαιρείται ο ΚΑΔ(71.20.14) ο οποίος περιλαμβάνεται στον Πίνακα Α'
72.11	Έρευνα και πειραματική ανάπτυξη στη βιοτεχνολογία
72.19	Έρευνα και πειραματική ανάπτυξη σε άλλες φυσικές επιστήμες και τη μηχανική
72.20	Έρευνα και πειραματική ανάπτυξη στις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες
73.11	Διαφημιστικά γραφεία
73.12	Παρουσίαση στα μέσα ενημέρωσης
73.20	Έρευνα αγοράς και δημοσκοπήσεις
74.10	Δραστηριότητες ειδικευμένου σχεδίου
74.90	Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες π.δ.κ.α.
75.00	Κτηνιατρικές δραστηριότητες
77.12	Ενοικίαση και εκμίσθωση φορτηγών
77.31	Ενοικίαση και εκμίσθωση γεωργικών μηχανημάτων και εξοπλισμού
77.32	Ενοικίαση και εκμίσθωση μηχανημάτων και εξοπλισμού κατασκευών και έργων πολιτικού μηχανικού
77.33	Ενοικίαση και εκμίσθωση μηχανημάτων και εξοπλισμού γραφείου (συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών υπολογιστών)
77.39	Ενοικίαση και εκμίσθωση άλλων μηχανημάτων, ειδών εξοπλισμού και υλικών αγαθών πδκα Εξαιρούνται οι ΚΑΔ (77.39.13), (77.39.19.03), οι οποίοι περιλαμβάνονται στον Πίνακα Α'

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
77.40	Εκμίσθωση πνευματικής ιδιοκτησίας και παρεμφερών προϊόντων, με εξαίρεση τα έργα με δικαιώματα δημιουργού
78.10	Δραστηριότητες γραφείων εύρεσης εργασίας
78.20	Υπηρεσίες γραφείων εύρεσης προσωρινής απασχόλησης
78.30	Άλλες υπηρεσίες διάθεσης ανθρώπινου δυναμικού
79.90	Άλλες δραστηριότητες υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες Εξαιρούνται οι ΚΑΔ (79.90.32), (79.90.39) οι οποίοι περιλαμβάνονται στον Πίνακα Α'
80.10	Δραστηριότητες παροχής ιδιωτικής προστασίας
80.20	Δραστηριότητες υπηρεσιών συστημάτων προστασίας
80.30	Δραστηριότητες έρευνας
81.10	Δραστηριότητες συνδυασμού βοηθητικών υπηρεσιών (Συνδυασμένες βοηθητικές υπηρεσίες σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους (καθαρισμού, φύλαξης, υποδοχής κλπ)
81.21	Γενικός καθαρισμός κτιρίων
81.22	Άλλες δραστηριότητες καθαρισμού κτιρίων και βιομηχανικού καθαρισμού
81.29	Άλλες δραστηριότητες καθαρισμού
81.30	Δραστηριότητες υπηρεσιών τοπίου
82.11	Συνδυασμένες διοικητικές δραστηριότητες γραφείου
82.19	Αναπαραγωγή φωτοτυπιών, προετοιμασία εγγράφων και άλλες ειδικευμένες δραστηριότητες γραμματειακής υποστήριξης
82.20	Δραστηριότητες τηλεφωνικών κέντρων
82.91	Δραστηριότητες γραφείων είσπραξης και γραφείων οικονομικών και εμπορικών πληροφοριών
82.92	Δραστηριότητες συσκευασίας
82.99	Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις π.δ.κ.α.
84.12	Ρύθμιση των δραστηριοτήτων για την παροχή περιθαλψης υγείας, εκπαίδευσης, πολιτιστικών και άλλων κοινωνικών υπηρεσιών, εκτός από την κοινωνική ασφάλιση
84.13	Ρύθμιση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και συμβολή στην αποτελεσματικότερη λειτουργία των επιχειρήσεων
84.23	Δικαιοσύνη και δικαστικές δραστηριότητες
85.20	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση
85.31	Γενική δευτεροβάθμια εκπαίδευση
85.32	Τεχνική και επαγγελματική δευτεροβάθμια εκπαίδευση
85.41	Μεταδευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια εκπαίδευση
85.42	Τριτοβάθμια εκπαίδευση
85.60	Εκπαιδευτικές υποστηρικτικές δραστηριότητες
86.21	Δραστηριότητες άσκησης γενικών ιατρικών επαγγελματιών
86.22	Δραστηριότητες άσκησης ειδικών ιατρικών επαγγελματιών
86.23	Δραστηριότητες άσκησης οδοντιατρικών επαγγελματιών
86.90	Άλλες δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας. Εξαιρείται ο ΚΑΔ 86.90.13.02 Υπηρεσίες μαλάκτη (μα-σέρ) και ο ΚΑΔ 86.90.19.03 Υπηρεσίες εναλλακτικών θεραπειών οι οποίοι περιλαμβάνονται στον Πίνακα Α

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
87.10	Δραστηριότητες νοσοκομειακής φροντίδας με παροχή καταλύματος
87.20	Δραστηριότητες φροντίδας με παροχή καταλύματος για άτομα με νοητική υστέρηση, ψυχικές διαταραχές και χρήση ουσιών
87.30	Δραστηριότητες φροντίδας με παροχή καταλύματος για ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρία
87.90	Άλλες δραστηριότητες φροντίδας με παροχή καταλύματος
88.10	Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος για ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρία Εξαιρούνται οι ΚΑΔ (88.10.11), (88.10.12) οι οποίοι περιλαμβάνονται στον Πίνακα Α'
88.99	Άλλες δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος πδκα
90.03	Καλλιτεχνική δημιουργία Εξαιρούνται οι ΚΑΔ (90.03.11.04), (90.03.11.07), (90.03.11.17), (90.03.11.18) οι οποίοι περιλαμβάνονται στον Πίνακα Α'
94.11	Δραστηριότητες επιχειρηματικών και εργοδοτικών οργανώσεων
94.12	Δραστηριότητες επαγγελματικών οργανώσεων
94.91	Δραστηριότητες θρησκευτικών οργανώσεων
94.99	Δραστηριότητες άλλων οργανώσεων π.δ.κ.α. Εξαιρείται ο ΚΑΔ (94.99.16) ο οποίος περιλαμβάνεται στον Πίνακα Α'
95.11	Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού
95.12	Επισκευή εξοπλισμού επικοινωνίας
95.21	Επισκευή ηλεκτρονικών ειδών ευρείας κατανάλωσης
95.22	Επισκευή συσκευών οικιακής χρήσης και εξοπλισμού σπιτιού και κήπου
95.23	Επιδιόρθωση υποδημάτων και δερμάτινων ειδών
95.24	Επισκευή επίπλων και ειδών οικιακής επίπλωσης
95.25	Επισκευή ρολογιών και κοσμημάτων
95.29	Επισκευή άλλων ειδών προσωπικής και οικιακής χρήσης
96.01	Πλύσιμο και (στεγνό) καθάρισμα κλωστοϋφαντουργικών και γούνινων προϊόντων
96.02	Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων και κέντρων αισθητικής με εξαίρεση τις Υπηρεσίες αισθητικού αρωματοθεραπείας (96.02.13.01), Υπηρεσίες εργαστηρίου αισθητικής προσώπου και σώματος (ινστιτούτου καλλονής) (96.02.13.02), Υπηρεσίες μακιγιέρ - αισθητικού (96.02.13.03), Άλλες υπηρεσίες καλλωπισμού (96.02.19) και Υπηρεσίες διάθεσης ανθρώπινων μαλλιών, μη κατεργασμένων (96.02.20)
96.09	Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών π.δ.κ.α., εκτός από Υπηρεσίες οικιακού υπηρέτη (96.09.19.13), Υπηρεσίες προσωπικού οδηγού αυτοκινήτων (96.09.19.15) Επίσης, εξαιρούνται οι ΚΑΔ (96.09.19.06), (96.09.19.08), (96.09.19.09), (96.09.19.12), (96.09.19.16), (96.09.19.17) οι οποίοι περιλαμβάνονται στον Πίνακα Α'
	Επιχειρήσεις έκδοσης πρωτογενούς (branded) ψηφιακού περιεχομένου, οι οποίες είναι εγγεγραμέ-νες στο Μητρώο Επιχειρήσεων Ηλεκτρονικών Μέσων Ενημέρωσης (Μητρώο OnlineMedia) που τηρείται στην Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης κατά την έκδοση της παρούσας ή υποβάλουν σχετική αίτηση εγγραφής και ενταχθούν σε αυτό κατόπιν έγκρισης της αρμόδιας επιτροπής της ΓΓΕΕ.

Η απόφαση αυτή, μαζί με το παράρτημα, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής, να δημοσιευθούν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Αριθμ. ΓΔΟΥ 420/2021**Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19, κατά τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο 2021**

23/04/2021

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου τρίτου της από 30.3.2020 πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 75) η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο τέταρτο της από 13.4.2020 πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104).
2. Το άρθρο 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και ιδίως το στοιχείο β' της παρ. 3 του άρθρου αυτού.
3. Τον υπ' αρ. 1407/2013 Κανονισμό (ΕΕ) της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L352/1 της 24.12.2013).
4. Τον υπ' αρ. 651/2014 Κανονισμό (ΕΕ) της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187/1 της 26.6.2014).
5. Την υπό στοιχεία C(2020) 1863/19.03.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19», όπως ισχύει.
6. Τις διατάξεις του άρθρου 76 του ν. 4722/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024)-Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184).
7. Τις διατάξεις του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ)-δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143).
8. Τις διατάξεις της παρ. 4 της υποπαρ. Β.10 της παρ. Β του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής των νόμων 4046/2012, 4093/2012 και 4172/2013» (Α' 107).
9. Τις διατάξεις του ν.δ. 356/1974 Κ.Ε.Δ.Ε. (Α' 90).
10. Το π.δ. 62/2020 «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 155).
11. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
12. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).
13. Το π.δ. 54/2018 «Ορισμός του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της εφαρμογής του Λογιστικού Πλαισίου της Γενικής Κυβέρνησης» (Α' 103).
14. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).
15. Το π.δ. 147/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης» (Α' 192).
16. Το π.δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α' 145).
17. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98) και διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
18. Την υπό στοιχεία Υ70/30.10.2020 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη» (Β' 4805).
19. Την υπό στοιχεία Υ2/09.07.2019 απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση θέσεων Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Β' 2901).
20. Την υπ' αρ. 339/18.7.2019 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών, Απόστολο Βεσυρόπουλο» (Β' 3051).
21. Την υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 366/1.4.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής εκδήλωσης ενδιαφέροντος για το προσωρινό μέτρο ενίσχυσης με τη μορφή Επιστρεπτέας Προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 κατά τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο 2021» (Β' 1290).

22. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.17698/19.03.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από το Σάββατο, 20 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00 έως και την Δευτέρα, 29 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 1076).
23. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ. 16320/12.3.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από την Τρίτη, 16 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00 έως και την Δευτέρα, 22 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 996).
24. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.13805/03.03.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από την Πέμπτη, 4 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00 έως και την Τρίτη, 16 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 843), όπως ισχύει.
25. Την υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 232/1.3.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19, κατά το μήνα Ιανουάριο 2021» (Β' 804), όπως ισχύει.
26. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.12639/26.02.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από την Δευτέρα, 1 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα, 8 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 793).
27. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.10969/19.02.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από την Δευτέρα, 22 Φεβρουαρίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα, 1 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 648), όπως ισχύει.
28. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.9147/10.02.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από την Πέμπτη, 11 Φεβρουαρίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα, 1 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 534), όπως ισχύει.
29. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.8378/05.02.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έκτακτα μέτρα

προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από το Σάββατο, 6 Φεβρουαρίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα, 15 Φεβρουαρίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 454).

30. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.6877/29.01.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από το Σάββατο, 30 Ιανουαρίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα, 8 Φεβρουαρίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 341).

31. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.3060/15.01.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από τη Δευτέρα, 18 Ιανουαρίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα, 25 Ιανουαρίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 89).

32. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.1293/8.1.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από τη Δευτέρα 11 Ιανουαρίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα 18 Ιανουαρίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 30).

33. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.2/2.1.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από την Κυριακή 3 Ιανουαρίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα 11 Ιανουαρίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 1).

34. Την υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 19/25.01.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19, κατά τους μήνες Σεπτέμβριο ως και Δεκέμβριο 2020.» (Β' 236), όπως ισχύει.

35. Την υπό στοιχεία Α.1076/2.4.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ηλεκτρονική πλατφόρμα για την υλοποίηση του προσωρινού μέτρου ενίσχυσης με τη μορφή Επιστρεπτέας Προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 και διαδικασία υποβολής εκδήλωσης ενδιαφέροντος» (Β' 1135), όπως ισχύει.

36. Την υπ' αρ. 109/12-3-2019 πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος.

37. Την ανάγκη στήριξης των επιχειρήσεων που πλήττονται οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19.

38. Την υπό στοιχεία 2/65026/ΔΠΓΚ/23.4.2021 εισήγηση της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης του Υπουργείου Οικονομικών.

39. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης προκαλείται δαπάνη ύψους ενός δισεκατομμυρίου (1.000.000.000) ευρώ για το τρέχον οικονομικό έτος σε βάρος του τακτικού προϋπολογισμού του Ειδικού Φορέα 1023-711-0000000 «Γενικές Κρατικές Δαπάνες» του Υπουργείου Οικονομικών και του ΑΛΕ 2310803020 «Ενίσχυση με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις και οργανισμούς με νομική μορφή», η οποία θα αντιμετωπιστεί από τις εγγεγραμμένες πιστώσεις του ΑΛΕ 2310803020, καθώς και με μεταφορά πιστώσεων από τον ΑΛΕ 2910601058 «Πιστώσεις για δράσεις που σχετίζονται με την υλοποίηση μέτρων αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών του κορωνοϊού», και δαπάνη σε βάρος του τακτικού προϋπολογισμού του Ειδικού Φορέα 1023-711-0000000 «Γενικές Κρατικές Δαπάνες» του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία εξαρτάται από τα

πραγματικά γεγονότα και δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί και η οποία θα καλυφθεί από τις πιστώσεις του ΑΛΕ 2420913001 «Λοιπές αμοιβές για τραπεζικές υπηρεσίες»,

αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός

1. Με την παρούσα απόφαση θεσπίζεται καθεστώς ενίσχυσης με τη μορφή της επιστρεπτέας προκαταβολής για επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως κλάδου, που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19 (COVID-19) για τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο 2021.
2. Οι μεμονωμένες ενισχύσεις στο πλαίσιο της παρούσας χορηγούνται είτε:
  - α) σύμφωνα με τους όρους της υπ' αρ. C(2020) 1863/19.03.2020 Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19», όπως ισχύει, είτε
  - β) σύμφωνα με τους όρους του Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 1407/2013 για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (Κανονισμός de minimis).
3. Η ενίσχυση με τη μορφή της επιστρεπτέας προκαταβολής είναι ακατάσχετη, αφορολόγητη και δεν συμψηφίζεται με οποιαδήποτε οφειλή.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. Επιστρεπτέα προκαταβολή: ενίσχυση η οποία χορηγείται σε επιχειρήσεις και η οποία επιστρέφεται, εν όλω ή εν μέρει, υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις.
2. Προβληματική επιχείρηση: η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 18 του Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, όπως περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.
3. Ενιαία επιχείρηση: ειδικά για τους σκοπούς του ελέγχου της σώρευσης του άρθρου 5, καθώς και του ελέγχου της προϋπόθεσης της περ. α της παρ. 3 του άρθρου 3, ενιαία επιχείρηση νοείται ότι συνιστούν οι **συνδεδεμένες μεταξύ τους επιχειρήσεις**, ήτοι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μία από τις ακόλουθες σχέσεις:
  - α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης,
  - β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης,
  - γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας,
  - δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.Ως ενιαία επιχείρηση θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις ως άνω σχέσεις μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων, ή μέσω φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού.
4. Επιτόκιο αναφοράς: 0,64% το οποίο αντιστοιχεί στο βασικό επιτόκιο που έχει ορίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και ισχύει κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας, σύμφωνα με την ανακοίνωση την τελευταίας αρ. 2008/C 14/02 (C 14/6 της 19.1.2008), ήτοι -0,45%, προσαυξημένο κατά 109 μονάδες βάσης.
5. Πρωτογενής παραγωγή γεωργικών προϊόντων: η παραγωγή των προϊόντων που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με εξαίρεση τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αρ. 104/2000, και η οποία αντιστοιχεί στους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) της κατηγορίας 01. Αγροτική Παραγωγή.

6. Τομείς αλιείας και υδατοκαλλιέργειας: οι τομείς που εμπίπτουν στον Κανονισμό (ΕΚ) αρ. 104/2000 του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 1999 για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (ΕΕ L17/22 της 21.1.2000), και οι οποίοι αντιστοιχούν στους ΚΑΔ του Παραρτήματος ΙΙΙ το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

7. Μεταποίηση γεωργικών προϊόντων: κάθε επέμβαση επί γεωργικού προϊόντος από την οποία προκύπτει επίσης γεωργικό προϊόν, με εξαίρεση τις εργασίες εντός της γεωργικής εκμετάλλευσης που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση.

8. Εμπορία γεωργικών προϊόντων: η κατοχή ή η έκθεση με σκοπό την πώληση, την προσφορά προς πώληση, την παράδοση ή οποιονδήποτε άλλον τρόπο διάθεσης στην αγορά, με εξαίρεση την πρώτη πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού σε μεταπωλητές ή μεταποιητικές επιχειρήσεις και κάθε δραστηριότητα η οποία προετοιμάζει το προϊόν για μια τέτοια πρώτη πώληση· η πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού προς **τελικούς καταναλωτές λογίζεται ως εμπορία αν πραγματοποιείται σε χωριστό και ειδικό για τον σκοπό αυτό χώρο.**

9. Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ): οι επιχειρήσεις που πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα Ι του Καν. 651/2014.

Εξ' αυτών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του ως άνω παραρτήματος:

α) Μεσαίες επιχειρήσεις: οι επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από διακόσιους πενήντα (250) εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα πενήντα (50) εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα σαράντα τρία (43) εκατ. ευρώ.

β) Μικρές επιχειρήσεις: οι επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από πενήντα (50) εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) εκατ. ευρώ.

γ) Πολύ μικρές επιχειρήσεις: οι επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από δέκα (10) εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα δύο (2) εκατ. ευρώ.

Για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολουμένων και των χρηματικών ποσών λαμβάνονται υπόψη τα αναφερόμενα στα άρθρα 3 έως 6 του ως άνω παραρτήματος.

Οι επιχειρήσεις που δεν πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο ως άνω παράρτημα Ι, θεωρούνται μεγάλες.

10. Κύκλος εργασιών αναφοράς: για τις επιχειρήσεις που είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ:

α) σε περίπτωση που το άθροισμα του κύκλου εργασιών των μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2020 είναι θετικό και επιπλέον ο κύκλος εργασιών του μηνός Μαρτίου 2020 είναι μεγαλύτερος ή ίσος του κύκλου εργασιών Φεβρουαρίου 2020, ως κύκλος εργασιών αναφοράς της επιχείρησης λαμβάνεται το άθροισμα του κύκλου εργασιών των μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2020,

β) άλλως σε περίπτωση που το άθροισμα του κύκλου εργασιών των μηνών Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου 2020 είναι θετικό, ως κύκλος εργασιών αναφοράς της επιχείρησης λαμβάνεται το άθροισμα του κύκλου εργασιών των μηνών Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου, πολλαπλασιαζόμενο με τρία δεύτερα (3/2),

γ) άλλως σε περίπτωση που το άθροισμα του κύκλου εργασιών των μηνών Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου 2020 δεν είναι θετικό και η επιχείρηση έχει θετικό κύκλο εργασιών τον μήνα Οκτώβριο του 2020, ως κύκλος εργασιών αναφοράς λαμβάνεται ο κύκλος εργασιών του μηνός Οκτωβρίου 2020 πολλαπλασιαζόμενος επί τρία (3),

δ) σε διαφορετική περίπτωση, ο κύκλος εργασιών αναφοράς ισούται με μηδέν (0).

11. Ακαθάριστα έσοδα αναφοράς: για τις επιχειρήσεις που δεν είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ ή είναι υποκείμενες και απαλλασσόμενες από το ΦΠΑ:

α) σε περίπτωση που το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων των μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2020 είναι θετικό και επιπλέον τα ακαθάριστα έσοδα του μηνός Μαρτίου 2020 είναι μεγαλύτερα ή ίσα των ακαθάριστων εσόδων του μηνός Φεβρουαρίου 2020, ως ακαθάριστα έσοδα αναφοράς της επιχείρησης λαμβάνεται το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων των μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2020,

β) άλλως σε περίπτωση που το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων των μηνών Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου 2020 είναι θετικό, ως ακαθάριστα έσοδα αναφοράς της επιχείρησης λαμβάνεται το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων των μηνών Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου, πολλαπλασιαζόμενο με τρία δεύτερα (3/2),

γ) άλλως σε περίπτωση που το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων των μηνών Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου 2020 δεν είναι θετικό και η επιχείρηση έχει θετικά ακαθάριστα έσοδα τον μήνα Οκτώβριο του 2020, ως ακαθάριστα έσοδα αναφοράς λαμβάνονται τα ακαθάριστα έσοδα του μηνός Οκτωβρίου 2020 πολλαπλασιαζόμενα επί τρία (3),

δ) σε διαφορετική περίπτωση τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς ισούνται με μηδέν (0).

12. Για τους σκοπούς εφαρμογής της παρούσας απόφασης, λαμβάνονται τα οικονομικά δεδομένα που υποβάλλονται στη διαδικτυακή ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport» της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) από τις επιχειρήσεις **στην αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος** της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 366/01.04.2021 απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β' 1290).

Εφόσον για τα οικονομικά δεδομένα που δηλώνονται στη διαδικτυακή ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport» που αφορούν το πρώτο τρίμηνο του 2021, η επιχείρηση έχει υποβάλει τις οικείες δηλώσεις ΦΠΑ μέχρι και την προηγούμενη ημέρα από την έναρξη ισχύος της παρούσας, λαμβάνονται δεδομένα των δηλώσεων αυτών.

Ως προς τα λοιπά δεδομένα εισοδήματος και ΦΠΑ ετών 2020 και προγενέστερων, λαμβάνονται αυτά που έχουν δηλωθεί από τις επιχειρήσεις μέχρι και την 31η Ιανουαρίου 2021.

Σε περίπτωση επιχειρήσεων, υποκείμενων σε ΦΠΑ, που τηρούν **απλογραφικά βιβλία** και για τις οποίες το άθροισμα του κύκλου εργασιών ΦΠΑ μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2020, όπως έχουν υποβληθεί στην ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport», **διαφέρει από το ποσό της περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ του πρώτου τριμήνου 2020**, όπως έχει υποβληθεί μέχρι την 31η Ιανουαρίου 2021, τότε για σκοπούς προσδιορισμού του κύκλου εργασιών αναφοράς του άρθρου 2, των δικαιούχων του άρθρου 3 και υπολογισμού του ποσού της ενίσχυσης του άρθρου 4, η διαφορά μεταξύ της δήλωσης ΦΠΑ και των ποσών που έχουν υποβληθεί στη διαδικτυακή ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport», επιμερίζεται **ισομερώς στα ποσά του κύκλου εργασιών των μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2020.**

Σε περίπτωση επιχειρήσεων, υποκείμενων σε ΦΠΑ, που τηρούν **απλογραφικά βιβλία** και για τις οποίες το άθροισμα του κύκλου εργασιών ΦΠΑ μηνών Οκτωβρίου, Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου 2020, όπως έχουν υποβληθεί στην ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport», **διαφέρει από το ποσό της περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ του τέταρτου τριμήνου 2020**, όπως έχει υποβληθεί μέχρι την 31η Ιανουαρίου 2021, τότε για σκοπούς προσδιορισμού του κύκλου εργασιών αναφοράς του άρθρου 2, των δικαιούχων του άρθρου 3 και υπολογισμού του ποσού της ενίσχυσης του άρθρου 4, η διαφορά μεταξύ της δήλωσης ΦΠΑ και των ποσών που έχουν υποβληθεί στη διαδικτυακή ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport», επιμερίζεται **ισομερώς στα ποσά του κύκλου εργασιών των μηνών Οκτωβρίου, Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου 2020.**

Σε περίπτωση επιχειρήσεων, υποκείμενων σε ΦΠΑ, που τηρούν **απλογραφικά βιβλία** και για τις οποίες το άθροισμα του κύκλου εργασιών ΦΠΑ μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2021, όπως έχουν υποβληθεί στην ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport», διαφέρει από το ποσό της περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ του πρώτου τριμήνου 2021, όπως έχει υποβληθεί μέχρι την προηγούμενη ημέρα από την έναρξη ισχύος της παρούσας, τότε για σκοπούς προσδιορισμού του κύκλου εργασιών αναφοράς του άρθρου 2, των δικαιούχων του άρθρου 3 και υπολογισμού του ποσού της ενίσχυσης του άρθρου 4, η διαφορά μεταξύ της δήλωσης ΦΠΑ και των ποσών που έχουν υποβληθεί στη διαδικτυακή ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport», επιμερίζεται **ισομερώς στα ποσά του κύκλου εργασιών των μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2021.**

Άρθρο 3 **Δικαιούχοι**

1. Δικαιούχοι-λήπτες της ενίσχυσης είναι:

α) Οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) οι Οργανισμοί Λιμένων και οι επιχειρήσεις των ΟΤΑ που δραστηριοποιούνται στους κλάδους "Υπηρεσίες χιονοδρομικού κέντρου" (ΚΑΔ 93.29.19.07) και "Υπηρεσίες θεραπευτικών λουτρών και ιαματικών πηγών" (ΚΑΔ 96.04.10.04).

β) Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις κάθε νομικής μορφής, συμπεριλαμβανομένων των ατομικών, καθώς και μη κερδοσκοπικές επιχειρήσεις υποκείμενες σε ΦΠΑ, οι οποίες έχουν την έδρα τους ή μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και λειτουργούν νομίμως, ανεξαρτήτως Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (ΚΑΔ), **με εξαίρεση τις ακόλουθες:**

αα) Επιχειρήσεις που απασχολούσαν περισσότερους από χίλιους (1.000) εργαζόμενους με σχέση εξαρτημένης εργασίας κατά την 1η Μαρτίου 2021,

ββ) Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ) που αποτελούν αμιγώς δημοτικές, διαδημοτικές, διακοινοτικές, διανομαρχιακές, κοινοτικές και νομαρχιακές επιχειρήσεις, δημοτικές κοινωφελείς επιχειρήσεις, δημοτικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις, ενώσεις

προσώπων διαχείρισης κτιρίων, επιτροπές εράνων, ευρωπαϊκοί όμιλοι οικονομικού σκοπού, κοινοπραξίες, διεθνείς οργανισμοί και πολιτικά κόμματα,

γγ) επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών μετά την 1η Φεβρουαρίου 2021,

οι οποίες πληρούν σωρευτικά τα κριτήρια της επόμενης παραγράφου, καθώς και την προϋπόθεση της παρ. 3.

2. Οι επιχειρήσεις της προηγούμενης παρ. πρέπει να πληρούν τα κάτωθι κριτήρια:

α) Έχουν την έδρα τους ή μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, λειτουργούν νομίμως, έχουν πληγεί οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του COVID-19 και έχουν υποβάλλει οικονομικά στοιχεία και έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον στην ειδική πλατφόρμα «myBusinessSupport», σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 366/1.4.2021 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β' 1290).

β) Έχουν υποβάλει τις δηλώσεις φόρου εισοδήματος και ΦΠΑ, εφόσον είχαν κατά νόμο υποχρέωση να τις υποβάλουν, ως εξής:

αα) μέχρι και την προηγούμενη ημέρα από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης, έχουν υποβάλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος για το φορολογικό έτος 2019,

ββ) μέχρι και την προηγούμενη ημέρα από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης, έχουν υποβάλει όλες τις δηλώσεις ΦΠΑ για την περίοδο από 1η Ιανουαρίου 2019 μέχρι 28η Φεβρουαρίου 2021.

γ) Δεν έχουν τεθεί σε αδράνεια από την 1η Ιανουαρίου 2020 μέχρι και την ημερομηνία ελέγχου πληρωμής, όπως αυτό προκύπτει από τα στοιχεία που τηρούνται στο φορολογικό Μητρώο της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) ή από την υποβολή μηδενικών δηλώσεων Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) καθ' όλη την περίοδο αυτή.

δ) Δεν έχει ανασταλεί, μέχρι και την ημερομηνία ελέγχου πληρωμής ισχύος της παρούσας, η χρήση του ΑΦΜ της επιχείρησης για τη διενέργεια ενδοκοινοτικών συναλλαγών σύμφωνα με την απόφαση ΓΓΔΕ ΠΟΛ.1200/2015, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (εξαφανισμένος έμπορος), όπως αυτό προκύπτει από το φορολογικό Μητρώο της ΑΑΔΕ.

ε) Παρουσιάζουν μείωση του κύκλου εργασιών τους, ως ακολούθως:

αα) Για τις επιχειρήσεις που είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ το άθροισμα του κύκλου εργασιών των μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2021, όπως αυτό έχει δηλωθεί στην ειδική πλατφόρμα «myBusinessSupport», λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία των περιοδικών δηλώσεων ΦΠΑ, παρουσιάζει μείωση κατά 20,00% τουλάχιστον σε σχέση με τον κύκλο εργασιών αναφοράς και επιπλέον ο κύκλος εργασιών αναφοράς είναι μεγαλύτερος από τετρακόσια πενήντα (450) ευρώ.

Επιπλέον των ανωτέρω κριτηρίων, οι επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών πριν την 1η Ιανουαρίου 2018 και δεν άνοιξαν υποκατάστημα από την 1η Οκτωβρίου 2019 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2020, για να είναι επιλέξιμες πρέπει να μην παρουσιάζουν αύξηση του κύκλου εργασιών το έτος 2020 συνολικά σε σχέση με το έτος 2019.

Από το κριτήριο του προηγούμενου εδαφίου, περί μη ετήσιας αύξησης τζίρου, εξαιρούνται επιχειρήσεις που είτε έχουν ενεργό κύριο ΚΑΔ στις 04.01.2021 έναν από τους περιγραφόμενους στο Παράρτημα IV, το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας, ή των οποίων τα ακαθάριστα έσοδα ενεργού κατά την 04.01.2021 ΚΑΔ δευτερεύουσας δραστηριότητας από τους περιγραφόμενους στο Παράρτημα IV, όπως αυτά προκύπτουν από την αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019, είναι μεγαλύτερα από τα ακαθάριστα έσοδα που αντιστοιχούν στον κύριο ΚΑΔ στις 04.01.2021.

Για τους σκοπούς εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου, για τις επιχειρήσεις που έκαναν έναρξη εργασιών μετά την 04.01.2021 λαμβάνεται υπόψη ο κύριος ΚΑΔ κατά την έναρξη.

ββ) Για τις επιχειρήσεις που δεν είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ ή είναι υποκείμενες και απαλλασσόμενες, το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων των μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2021, όπως αυτά έχουν δηλωθεί στην ειδική πλατφόρμα «myBusinessSupport», παρουσιάζουν μείωση κατά 20,00% τουλάχιστον, σε σχέση με τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς και επιπλέον τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς είναι μεγαλύτερα από τετρακόσια πενήντα (450) ευρώ.

Επιπλέον των ανωτέρω κριτηρίων, οι επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών πριν την 1η Ιανουαρίου 2018 και δεν άνοιξαν υποκατάστημα από την 1η Οκτωβρίου 2019 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2020, για να είναι επιλέξιμες πρέπει να μην παρουσιάζουν αύξηση των ακαθάριστων εσόδων το έτος 2020 συνολικά σε σχέση με το έτος 2019.

Από το κριτήριο του προηγούμενου εδαφίου, περί μη ετήσιας αύξησης τζίρου, εξαιρούνται επιχειρήσεις που είτε έχουν ενεργό κύριο ΚΑΔ στις 04.01.2021 έναν από τους περιγραφόμενους στο Παράρτημα IV, το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας, ή των οποίων τα ακαθάριστα έσοδα ενεργού κατά την 04.01.2021 ΚΑΔ δευτερεύουσας δραστηριότητας από τους περιγραφόμενους στο Παράρτημα IV, όπως αυτά προκύπτουν από την αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος

φορολογικού έτους 2019, είναι μεγαλύτερα από τα ακαθάριστα έσοδα που αντιστοιχούν στον κύριο ΚΑΔ στις 04.01.2021.

Για τους σκοπούς εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου, για τις επιχειρήσεις που έκαναν έναρξη εργασιών μετά την 04.01.2021 λαμβάνεται υπόψη ο κύριος ΚΑΔ κατά την έναρξη.

Στις ανωτέρω υπό αα) και ββ) υποπεριπτώσεις, διενεργείται στρογγυλοποίηση των ποσοστών μείωσης σε σχέση με τον κύκλο εργασιών αναφοράς ή με τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς, αντίστοιχα, στο δεύτερο ποσοστιαίο δεκαδικό ψηφίο.

Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου ή Μαρτίου 2021, όπως έχει δηλωθεί στην ειδική πλατφόρμα «myBusinessSupport» είναι αρνητικός, ο κύκλος εργασιών του μηνός ή των μηνών που είναι αρνητικός, θεωρείται για σκοπούς της παρούσας ίσος με μηδέν.

Το ίδιο ισχύει και στη περίπτωση που τα ακαθάριστα έσοδα Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου ή Μαρτίου 2021 είναι αρνητικά.

Ειδικά οι επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών από την 1η Οκτωβρίου 2019 έως και την 31η Ιανουαρίου 2021, ή άνοιξαν υποκατάστημα από την 1η Οκτωβρίου 2019 έως και την 31η Ιανουαρίου 2021 και οι οποίες είτε έχουν ενεργό κύριο ΚΑΔ στις 04.01.2021 έναν από τους περιγραφόμενους στο Παράρτημα IV, το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας, ή των οποίων τα ακαθάριστα έσοδα ενεργού κατά την 04.01.2021 ΚΑΔ δευτερεύουσας δραστηριότητας από τους περιγραφόμενους στο Παράρτημα IV, όπως αυτά προκύπτουν από την αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019, είναι μεγαλύτερα από τα ακαθάριστα έσοδα που αντιστοιχούν στον κύριο ΚΑΔ στις 04.01.2021, είναι επιλέξιμες ανεξαρτήτως του κύκλου εργασιών τους ή των ακαθάριστων εσόδων τους.

Για τις επιχειρήσεις που έκαναν έναρξη εργασιών μετά την 04.01.2021 λαμβάνεται υπόψη ο κύριος ΚΑΔ κατά την έναρξη.

Κατ' εξαίρεση, οι επιχειρήσεις που έχουν ενεργό κύριο ΚΑΔ στις 04.01.2021, τον ΚΑΔ 92.00 «Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα εκτός από Υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών», καθώς και όλες τις κατηγορίες εξαψήφιων και οκταψήφιων ΚΑΔ που περιλαμβάνονται σε αυτόν, εξαιρουμένων των ΚΑΔ 92.00.11 «Υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών τραπέζιου», ΚΑΔ 92.00.14 «Υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών σε απευθείας (on-line) σύνδεση» και 92.00.21 «Υπηρεσίες στοιχημάτων σε απευθείας (on-line) σύνδεση» ή των οποίων τα ακαθάριστα έσοδα ενεργού κατά την 04.01.2021 ΚΑΔ δευτερεύουσας δραστηριότητας από τους ως άνω ΚΑΔ, όπως αυτά προκύπτουν από την αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019, είναι μεγαλύτερα από τα ακαθάριστα έσοδα που αντιστοιχούν στον κύριο ΚΑΔ στις 04.01.2021 και οι οποίες άλλαξαν καθεστώς υπαγωγής στο ΦΠΑ (ήταν υποκείμενες σε ΦΠΑ και έγιναν μη υποκείμενες ή απαλλασσόμενες ή το αντίστροφο) εντός του έτους 2020, είναι επιλέξιμες ανεξαρτήτως του κύκλου εργασιών τους ή των ακαθάριστων εσόδων τους.

Για τις επιχειρήσεις που έκαναν έναρξη εργασιών μετά την 04.01.2021 λαμβάνεται υπόψη ο κύριος ΚΑΔ κατά την έναρξη.

στ) Δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 4488/2017 (Α' 137).

ζ) Είναι υπόχρεες σε τήρηση και έκδοση λογιστικών αρχείων.

3. Επιπλέον των κριτηρίων της παρ. 2, οι επιχειρήσεις πρέπει να πληρούν τις κάτωθι προϋποθέσεις, κατά περίπτωση:

α) Εφόσον αιτούνται ενίσχυσης δυνάμει του Προσωρινού Πλαισίου, να μην έχουν στη διάθεσή τους προηγούμενη ενίσχυση η οποία έχει κηρυχθεί ασυμβίβαστη με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και επιπλέον,

αα) οι μεγάλες και μεσαίες επιχειρήσεις να μην ήταν προβληματικές κατά την έννοια του Κανονισμού αρ. 651/2014 στις 31 Δεκεμβρίου 2019, και

ββ) οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στην παρ. 9 του άρθρου 2 της παρούσας, κατά τη στιγμή χορήγησης της ενίσχυσης:

i) να μην υπάγονται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία και

ii) να μην έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχουν ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης και να μην έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκεινται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης.

Ο έλεγχος της εν λόγω προϋπόθεσης γίνεται και σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης.

β) Εφόσον αιτούνται ενίσχυσης δυνάμει του Κανονισμού de minimis, πρέπει να μην δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων, ή στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας. Επιχειρήσεις που έχουν μικτή δραστηριότητα, ήτοι δραστηριοποιούνται σε κάποιον από τους εν λόγω μη επιλέξιμους για ενίσχυση τομείς, και επίσης σε τομέα επιλέξιμο για ενίσχυση βάσει του Κανονισμού (ΕΕ)

αρ. 1407/2013, δύναται να λάβουν ενίσχυση στο πλαίσιο της παρούσας δυνάμει του εν λόγω Κανονισμού για την επιλέξιμη δραστηριότητά τους, με τις εξής προϋποθέσεις:

- αα) η εν λόγω δραστηριότητα εμφανίζει τα μεγαλύτερα έσοδα, όπως αυτό προκύπτει από τη δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019, ή αποτελεί την κύρια δραστηριότητα βάσει ενεργού κύριου ΚΑΔ εφόσον πρόκειται για επιχείρηση που έχει συσταθεί μετά την 1η Ιανουαρίου 2020 και
- ββ) διασφαλίζεται με κατάλληλα μέσα, όπως ο λογιστικός διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους μη επιλέξιμους τομείς δεν τυγχάνουν ενίσχυσης.

Άρθρο 4 **Ύψος ενίσχυσης**

1. Το ύψος της ενίσχυσης προσδιορίζεται τυποποιημένα, ως ακολούθως:

α) Για τις επιχειρήσεις που είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ:

Ενίσχυση = [(Κύκλος εργασιών αναφοράς-άθροισμα κύκλου εργασιών μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2021) Χ ποσοστιαία διαφορά εκροών εισροών]-[αποζημιώσεις εργαζομένων σε αναστολή] - ποσό που έλαβε η επιχείρηση δυνάμει της υπό στοιχεία (Β' 804) απόφασης, όπως ισχύει,

όπου:

αα) Ο κύκλος εργασιών μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2021 και ο κύκλος εργασιών αναφοράς, όπως ορίζονται στην παρούσα απόφαση. Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου ή Μαρτίου 2021, όπως έχει δηλωθεί στην ειδική πλατφόρμα «myBusinessSupport» είναι αρνητικός, ο κύκλος εργασιών του μηνός ή των μηνών που είναι αρνητικός, θεωρείται για σκοπούς της παρούσας ίσος με μηδέν.

ββ) Η ποσοστιαία διαφορά εκροών εισροών ισούται με το συνολικό κύκλο εργασιών ΦΠΑ (κωδικός 312 δήλωσης ΦΠΑ) του έτους 2019 αφαιρουμένου του συνόλου φορολογητέων εισροών (κωδικός 367 δήλωση ΦΠΑ) του έτους 2019, διαιρεμένου με το συνολικό κύκλο εργασιών ΦΠΑ του έτους 2019. Ειδικά για τις επιχειρήσεις που έχουν κατά τις 04.01.2021 κύριο ΚΑΔ δραστηριότητας «Εκμετάλλευση καταστήματος ψιλικών ειδών γενικά (47.19.10.01)», «Εκμετάλλευση περίπτερου (47.19.10.02)» και «Λιανικό εμπόριο προϊόντων καπνού σε εξειδικευμένα καταστήματα (47.26)», η ποσοστιαία διαφορά εκροών εισροών ισούται με το συνολικό κύκλο εργασιών ΦΠΑ (κωδικός 312 δήλωσης ΦΠΑ) του έτους 2019 αφαιρουμένων των εκροών απαλλασσόμενων και εξαιρέσιμων χωρίς δικαίωμα έκπτωσης (κωδικός 310 δήλωσης ΦΠΑ) και του συνόλου φορολογητέων εισροών (κωδικός 367 δήλωση ΦΠΑ) του έτους 2019, διαιρεμένου με το συνολικό κύκλο εργασιών ΦΠΑ του έτους 2019. Για τις επιχειρήσεις που έκαναν έναρξη εργασιών μετά την 04.01.2021 λαμβάνεται υπόψη ο κύριος ΚΑΔ κατά την έναρξη. Σε περίπτωση που η ποσοστιαία διαφορά εκροών εισροών είναι μικρότερη του 10% ή ο συνολικός κύκλος εργασιών ΦΠΑ του έτους 2019 είναι μηδενικός, θεωρείται ίση με 10%. Σε περίπτωση που η ποσοστιαία διαφορά εκροών εισροών είναι μεγαλύτερη του 60%, θεωρείται ίση με 60%.

γγ) Οι αποζημιώσεις εργαζομένων σε αναστολή, αναφέρονται στις αποζημιώσεις ειδικού σκοπού που αναλογούν στους εργαζομένους της επιχείρησης οι οποίοι βρίσκονταν σε προσωρινή αναστολή σύμβασης εργασίας, από 1η Ιανουαρίου 2021 έως 31η Μαρτίου 2021, σύμφωνα με τις δηλώσεις εργοδοτών, όπως τηρούνται στο πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ. Οι αποζημιώσεις υπολογίζονται ανά επιχείρηση σε μηνιαία βάση, ως το ποσοστό των ημερών κάθε μηνός που ήταν σε αναστολή εργασίας κάθε εργαζόμενος, πολλαπλασιαζόμενο με 534.

β) Για τις επιχειρήσεις που δεν είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ ή είναι υποκείμενες και απαλλασσόμενες από το ΦΠΑ:

Ενίσχυση = [(Ακαθάριστα έσοδα αναφοράς-άθροισμα ακαθάριστων εσόδων μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2021) x ποσοστιαία διαφορά εσόδων-εξόδων]-[αποζημιώσεις εργαζομένων σε αναστολή]-ποσό που έλαβε η επιχείρηση δυνάμει της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 232/01.03.2021 (Β' 804) απόφασης, όπως ισχύει,

όπου:

αα) Τα ακαθάριστα έσοδα μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2021 και τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς, όπως ορίζονται στην παρούσα απόφαση. Σε περίπτωση που τα ακαθάριστα Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου ή Μαρτίου 2021, όπως έχουν δηλωθεί στην ειδική πλατφόρμα «myBusinessSupport» είναι αρνητικά, τα ακαθάριστα έσοδα του μηνός ή των μηνών που είναι αρνητικά θεωρούνται για τους σκοπούς υπολογισμού της ενίσχυσης ίσα με μηδέν.

ββ) Η ποσοστιαία διαφορά εσόδων εξόδων ισούται με τα ακαθάριστα έσοδα (κωδικός 047 δήλωσης Ε3) του έτους 2019 αφαιρουμένων των εξόδων του έτους 2019, διαιρεμένων με τα ακαθάριστα έσοδα του έτους 2019. Ως έξοδα λογίζονται τα συνολικά έξοδα (κωδικός 580 δήλωσης Ε3) μειούμενα κατά το ποσό των

παροχών σε εργαζομένους (κωδικός 581 δήλωσης Ε3) και των διάφορων λειτουργικών εξόδων κατά το μέρος που αφορά δαπάνες ενοικίου (κωδικός 585 α/α 14 της ηλεκτρονικής δήλωσης Ε3). Σε περίπτωση που η ποσοστιαία διαφορά εσόδων εξόδων είναι μικρότερη του 10% ή τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα του έτους 2019 είναι μηδενικά, θεωρείται ίση με 10%. Σε περίπτωση που η ποσοστιαία διαφορά εσόδων εξόδων είναι μεγαλύτερη του 60%, θεωρείται ίση με 60%.

γγ) Οι αποζημιώσεις εργαζομένων σε αναστολή, αναφέρονται στις αποζημιώσεις ειδικού σκοπού που αναλογούν στους εργαζομένους της επιχείρησης οι οποίοι βρίσκονταν σε προσωρινή αναστολή σύμβασης εργασίας, από 1η Ιανουαρίου 2021 έως 31η Μαρτίου 2021, σύμφωνα με τις δηλώσεις εργοδοτών, όπως τηρούνται στο πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ. Οι αποζημιώσεις υπολογίζονται ανά επιχείρηση σε μηνιαία βάση, ως το ποσοστό των ημερών κάθε μηνός που ήταν σε αναστολή εργασίας κάθε εργαζόμενος, πολλαπλασιαζόμενο με 534.

Σε όλες τις υποπεριπτώσεις των περιπτώσεων της παρούσας παραγράφου, για τον υπολογισμό των ποσοστιαίων διαφορών εκροών-εισροών ή εσόδων-εξόδων, κατά περίπτωση, διενεργείται στρογγυλοποίηση στο πρώτο ποσοστιαίο δεκαδικό ψηφίο.

2. Η ενίσχυση που προκύπτει από την παρ. 1 του παρόντος άρθρου δεν μπορεί να είναι κατώτερη των ακόλουθων ορίων, με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων του άρθρου 5 της παρούσας:

α) Για τις επιχειρήσεις που είτε έχουν ενεργό κύριο ΚΑΔ στις 04.01.2021 έναν από τους περιγραφόμενους στο Παράρτημα IV, το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας, ή των οποίων τα ακαθάριστα έσοδα ενεργού κατά την 04.01.2021 ΚΑΔ δευτερεύουσας δραστηριότητας από τους περιγραφόμενους στο Παράρτημα IV, όπως αυτά προκύπτουν από την αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019, είναι μεγαλύτερα από τα ακαθάριστα έσοδα που αντιστοιχούν στον κύριο ΚΑΔ στις 04.01.2021:

αα) χίλια (1.000) ευρώ για επιχειρήσεις δικαιούχους που δεν απασχολούσαν κανένα εργαζόμενο κατά την 1η Μαρτίου 2021,

ββ) δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ για επιχειρήσεις δικαιούχους που απασχολούν έναν (1) έως πέντε (5) εργαζόμενους με σχέση εξαρτημένης εργασίας την 1η Μαρτίου 2021,

γγ) τέσσερις χιλιάδες (4.000) ευρώ για επιχειρήσεις δικαιούχους που απασχολούν άνω των πέντε (5) εργαζομένων και έως είκοσι (20) εργαζομένους με σχέση εξαρτημένης εργασίας την 1η Μαρτίου 2021,

δδ) οχτώ χιλιάδες (8.000) ευρώ για επιχειρήσεις δικαιούχους που απασχολούν άνω των είκοσι (20) εργαζομένων με σχέση εξαρτημένης εργασίας την 1η Μαρτίου 2021.

Για τις επιχειρήσεις που έκαναν έναρξη εργασιών μετά την 04.01.2021 λαμβάνεται υπόψη ο κύριος ΚΑΔ κατά την έναρξη.

β) Για τις λοιπές επιχειρήσεις η ενίσχυση που προκύπτει από την παρ. 1 του παρόντος άρθρου δεν μπορεί να είναι κατώτερη των χιλίων (1.000) ευρώ.

3. Με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων του άρθρου 5 της παρούσας, η ενίσχυση που προκύπτει από τις παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ. Ειδικά για τις ατομικές επιχειρήσεις που δεν απασχολούσαν κανένα εργαζόμενο κατά την 1η Μαρτίου 2021 και δεν διαθέτουν ταμειακή μηχανή, η ενίσχυση που προκύπτει από τις παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των χιλίων (1.000) ευρώ.

Άρθρο 5

Έλεγχος σώρευσης

1. Για τις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση βάσει του Προσωρινού Πλαισίου, το συνολικό ποσό ενισχύσεων που έχουν λάβει από οποιοδήποτε πρόγραμμα βάσει του τμήματος 3.1 του Προσωρινού Πλαισίου, ελέγχεται σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2, και δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των ενός εκατομμυρίου οχτακοσίων χιλιάδων (1.800.000) ευρώ.

Αντιστοίχως, το συνολικό ποσό ενισχύσεων δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων εβδομήντα χιλιάδων (270.000) ευρώ, σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και το ποσό των διακοσίων εικοσιπέντε χιλιάδων (225.000) ευρώ, σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής.

2. Για τις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση δυνάμει του Κανονισμού de minimis, το συνολικό ποσό ενίσχυσης ή σσονος σημασίας που έχουν λάβει κατά την τριετία 2019-2021 από οποιοδήποτε πρόγραμμα, ελέγχεται σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, και δεν δύναται να υπερβεί το ποσό των διακοσίων χιλιάδων

(200.000) ευρώ, και για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα των οδικών εμπορευματικών μεταφορών για λογαριασμό τρίτων, το ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

3. Ο έλεγχος της σώρευσης διενεργείται σε πρώτη φάση αυτόματα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα με βάση τα σχετικά στοιχεία που υποβάλει η επιχείρηση κατά την αίτηση, και το ύψος της ενίσχυσης που λαμβάνει βάσει της παρούσας προσαρμόζεται ανάλογα, ώστε να μην οδηγήσει σε υπέρβαση των κατά περίπτωση ανωτέρω ορίων. Σε περίπτωση υποβολής αιτήσεων ενίσχυσης, στο πλαίσιο της παρούσας, από περισσότερες ή όλες τις επιχειρήσεις που συνθέτουν ενιαία επιχείρηση, με την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 2 της παρούσας και εφόσον, κατόπιν διασταύρωσης των σχετικών αιτήσεων, διαπιστωθεί ότι το συνολικό ποσό που αιτούνται οι εν λόγω επιχειρήσεις υπερβαίνει τα ανώτατα κατά περίπτωση όρια των παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου, το ύψος της ενίσχυσης για κάθε μία από αυτές μειώνεται αναλογικά, με βάση το αιτούμενο από κάθε μία επιχείρηση ποσό, προκειμένου το συνολικό εγκριθέν ποσό ενίσχυσης ανά ενιαία επιχείρηση να μην υπερβαίνει τα εν λόγω όρια.

4. Επιπλέον, διενεργείται αυτοματοποιημένος απολογιστικός έλεγχος με βάση τα συνολικά στοιχεία για τις ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί βάσει του τμήματος 3.1 του Προσωρινού Πλαισίου, καθώς και τα συνολικά στοιχεία για τις ενισχύσεις de minimis της τελευταίας τριετίας, στο Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης ενισχύσεων ήσσονος σημασίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας για την τήρηση του εν λόγω συστήματος.

5. Για τον ανωτέρω σκοπό η ΑΑΔΕ θέτει στη διάθεση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΥ) του Υπουργείου Οικονομικών όλα τα απαραίτητα στοιχεία και κάθε πληροφορία σχετική με την εφαρμογή της παρούσας που τηρούνται στην πλατφόρμα «myBusinessSupport».

Άρθρο 6

Διαδικασία υποβολής αίτησης

1. Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις υποβάλλουν αίτηση για τη χορήγηση επιστρεπτέας προκαταβολής στην ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport» η οποία αποτελεί εφαρμογή του Ο.Π.Σ. TAXISnet της ΑΑΔΕ (<https://www.aade.gr/mybusinesssupport>).

2. Οι αιτήσεις υποβάλλονται έως την 10η Μαΐου 2021.

3. Κατά την αίτηση, η επιχείρηση δηλώνει, το αν αιτείται να λάβει την ενίσχυση βάσει του Προσωρινού Πλαισίου ή βάσει του Κανονισμού de minimis, τα απαιτούμενα στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με την πλήρωση των προϋποθέσεων της παρούσας, κατά περίπτωση, καθώς και το ποσό που αιτείται να λάβει στο πλαίσιο της παρούσας, εντός των ορίων του άρθρου 4 της παρούσας. Υπόδειγμα της αίτησης περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II.A, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

4. Η είσοδος στην ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport» διενεργείται με τη χρήση των σχετικών διαπιστευτηρίων του Ο.Π.Σ. TAXISnet της ΑΑΔΕ.

5. Με την είσοδο στην εφαρμογή και την υποβολή της αίτησης, η επιχείρηση πιστοποιεί την ακρίβεια των δηλούμενων στοιχείων και συναινεί στην επεξεργασία των διαθέσιμων στοιχείων της ΑΑΔΕ, καθώς και των υποβαλλόμενων στοιχείων, προς το σκοπό προσδιορισμού του τελικού ύψους ενίσχυσης. Επιπροσθέτως, ελέγχεται αυτοματοποιημένα και ως προϋπόθεση η δήλωση λογαριασμού -IBAN από την επιχείρηση στην προσωποποιημένη πληροφόρηση του TAXISnet, η συντακτική εγκυρότητά του, καθώς και η επαλήθευσή του από το αντίστοιχο ίδρυμα πληρωμών.

6. Για τη συμπλήρωση της εικόνας της επιχείρησης και τον έλεγχο πλήρωσης των προϋποθέσεων χορήγησης της ενίσχυσης, η ΑΑΔΕ δύναται να αποτυπώνει στην πλατφόρμα λοιπές πληροφορίες, που τηρούνται στα ηλεκτρονικά αρχεία της ή αποστέλλονται σε αυτή από άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.

Άρθρο 7

Διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης

1. Η αιτούσα επιχείρηση ενημερώνεται ψηφιακά από την ΑΑΔΕ αναφορικά με την έγκριση ή απόρριψη της αίτησής της. Η αιτούσα επιχείρηση δύναται να υποβάλει στην πλατφόρμα «myBusinessSupport» αίτημα επανεξέτασης, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ως άνω ενημέρωση. Η ΓΔΟΥ του Υπουργείου

Οικονομικών απαντά στο αίτημα επανεξέτασης βάσει όλων των στοιχείων και πληροφοριών που της αποστέλλονται εγγράφως από την ΑΑΔΕ μαζί με το οικείο αίτημα στο οποίο αφορούν.

2. Το ποσό της ενίσχυσης, που υπολογίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 4 και 5 της παρούσας, καταβάλλεται εφάπαξ στον τραπεζικό λογαριασμό IBAN της δικαιούχου επιχείρησης που δηλώνεται στην Προσωποποιημένη Πληροφόρηση του TAXISnet της ΑΑΔΕ.

3. Η ΑΑΔΕ, βάσει των στοιχείων που έχουν υποβληθεί στην πλατφόρμα «myBusinessSupport», επεξεργάζεται τα στοιχεία και τα διασταυρώνει με άλλα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της και στη συνέχεια πριν από την πληρωμή δημιουργεί:

α) Αναλυτική κατάσταση δικαιούχων σε ηλεκτρονική μορφή, με βάση τα στοιχεία των δικαιούχων, η οποία περιλαμβάνει τα πλήρη στοιχεία τους (ονοματεπώνυμο ή επωνυμία, πατρώνυμο, Α.Φ.Μ.), τον κωδικό του τραπεζικού λογαριασμού σε μορφή IBAN, τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών στο οποίο τηρείται ο λογαριασμός (προαιρετική πληροφορία) και το δικαιούμενο ποσό. Η ηλεκτρονική μορφή της κατάστασης αυτής είναι επεξεργάσιμη από την εταιρία «Διατραπεζικά συστήματα Α.Ε.» (ΔΙΑΣ Α.Ε.) προς την οποία και διαβιβάζεται.

β) Συγκεντρωτική κατάσταση δικαιούχων σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή που περιλαμβάνει το συνολικό προς πληρωμή ποσό, ολογράφως και αριθμητικώς, το πλήθος των συναλλαγών καθώς και το συνολικό ανά συναλλαγή κόστος προς τρίτους (ΔΙΑΣ Α.Ε.) σύμφωνα με την 109/12-3-2019 πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος.

Άρθρο 8

Διαδικασία καταβολής της ενίσχυσης

1. Η ηλεκτρονική μορφή της αναλυτικής κατάστασης της περ. α της παρ. 3 του άρθρου 7 αποστέλλεται με ασφαλή τρόπο προς τη ΔΙΑΣ Α.Ε. και στη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών.

2. Η συγκεντρωτική κατάσταση της περ. β της παρ. 3 του άρθρου 7 αποστέλλεται, μέσω της ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών, στη Διεύθυνση Λογαριασμών και Ταμειακού Προγραμματισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους η οποία εκδίδει, βάσει αυτής, ειδική εντολή προς την Τράπεζα της Ελλάδος για χρέωση του λογαριασμού του ΕΔ Νο 200 «Ελληνικό Δημόσιο Συγκέντρωση Εισπράξεων -Πληρωμών» και την πίστωση του ενδιάμεσου λογαριασμού του Ελληνικού Δημοσίου με IBAN GR22 0100 0230 0000 0242 1220 698 με ονομασία «Πληρωμές ΕΔ με τη μεσολάβηση της ΔΙΑΣ Α.Ε.» που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος με α) το συνολικό ποσό προς τους δικαιούχους και β) με το ποσό που αφορά το συνολικό ανά συναλλαγή κόστος προς τρίτους (ΔΙΑΣ Α.Ε.), σύμφωνα με την 109/12-3-2019 πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος. Η Τράπεζα της Ελλάδος εξουσιοδοτείται για την κάλυψη του ανά συναλλαγή κόστους προς τρίτους.

Ύστερα από την έγκριση της Διεύθυνσης Λογαριασμών και Ταμειακού Προγραμματισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, η οποία παρέχεται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτυακής εφαρμογής, χρεώνεται ο λογαριασμός με IBAN GR22 0100 0230 0000 0242 1220 698 προκειμένου να διοδευθούν οι επιμέρους πληρωμές, με τη μεσολάβηση της ΔΙΑΣ Α.Ε. προς τους τραπεζικούς λογαριασμούς των τελικών δικαιούχων. Τυχόν υπόλοιπα στο λογαριασμό μετά την ολοκλήρωση της πληρωμής, μεταφέρονται με εντολή προς την Τράπεζα της Ελλάδος από τη Διεύθυνση Λογαριασμών και Ταμειακού Προγραμματισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, σε πίστωση του λογαριασμού με IBAN GR71 0100 0230 0000 0000 0200 211 και λογιστικοποιούνται ως έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού.

3. Τα ποσά που απέτυχαν να πληρωθούν επιστρέφουν στον λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου με IBAN GR71 0100 0230 0000 0000 0200 211 με αιτιολογία κίνησης τον ειδικό κωδικό πληρωμής της ΔΙΑΣ Α.Ε. και λογιστικοποιούνται ως έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού.

Για τις αποτυχούσες πληρωμές, η ΑΑΔΕ ενημερώνει σχετικά τους δικαιούχους, ώστε να διορθώσουν τον τραπεζικό λογαριασμό IBAN στην Προσωποποιημένη Πληροφόρηση του TAXISnet της ΑΑΔΕ, προκειμένου να διενεργηθεί δεύτερος κύκλος πληρωμών, ακολουθώντας εκ νέου τα βήματα της παραπάνω διαδικασίας (έγκριση πιστώσεων, δημιουργία νέας κατάστασης από ΑΑΔΕ, μεταφορά ποσού στον ενδιάμεσο λογαριασμό και πληρωμή ποσών μέσω ΔΙΑΣ).

Ο δεύτερος κύκλος πληρωμής για τις αποτυχούσες πληρωμές είναι τελικός και πραγματοποιείται εντός του τρέχοντος έτους.

4. Η εμφάνιση των σχετικών πληρωμών στη δημόσια ληψοδοσία πραγματοποιείται με την έκδοση συμψηφιστικών χρηματικών ενταλμάτων από τη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών.

5. Τα δικαιολογητικά για την έκδοση των σχετικών χρηματικών ενταλμάτων ορίζονται τα ακόλουθα:

α) η παρούσα απόφαση,

β) η απόφαση του Υπουργού για την έκδοση του συμψηφιστικού χρηματικού εντάλματος,

γ) η συγκεντρωτική κατάσταση της περ. δ της παρ. 3 του άρθρου 7,

δ) αντίγραφο της ειδικής εντολής προς την Τράπεζα της Ελλάδος και αντίγραφο κίνησης (extrait) της Τράπεζας για τη χρέωση του λογαριασμού Νο 200.

Για την πληρωμή της εν λόγω ενίσχυσης, η ειδική εντολή πληρωμής της παρ. 1 του παρόντος άρθρου επέχει θέση απόφασης ανάληψης υποχρέωσης.

Άρθρο 9

Διαδικασία και προϋποθέσεις επιστροφής της ενίσχυσης

1. Το ήμισυ (50%) του ποσού της ενίσχυσης δεν επιστρέφεται υπό τον όρο διατήρησης του επιπέδου απασχόλησης έως την 31η Αυγούστου 2021, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 8 του παρόντος άρθρου.

2. Το ποσό της ενίσχυσης που επιστρέφεται επιβαρύνεται με επιτόκιο αναφοράς, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 2 παρ. 4 της παρούσας.

3. Για το χρονικό διάστημα ως την 31η Δεκεμβρίου 2021 παρέχεται άτοκη περίοδος χάριτος κατά την οποία η δικαιούχος επιχείρηση δεν υποχρεούται να επιστρέψει οιοδήποτε τμήμα κεφαλαίου ή τόκων.

4. Μετά την παρέλευση της περιόδου χάριτος, το ποσό της ληφθείσας ενίσχυσης που επιστρέφεται, αποπληρώνεται σε εξήντα (60) ισόποσες τοκοχρεωλυτικές μηνιαίες δόσεις, εκάστης εξ αυτών καταβλητέας την τελευταία ημέρα του μήνα.

5. Το ποσό της ενίσχυσης που επιστρέφεται εμφανίζεται με τις τυχόν λοιπές οφειλές της επιχείρησης, στο διαδικτυακό τόπο της ΑΑΔΕ www.aade.gr στην επιλογή «myTAXISNet/ο λογαριασμός μου/Προσωποποιημένη πληροφόρηση/Στοιχεία Οφειλών εκτός Ρύθμισης και Πληρωμή».

6. Το ανωτέρω ποσό βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο και εμφανίζεται στα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού, σε ειδικούς Αναλυτικούς Λογαριασμούς Εσόδων (ΑΛΕ) που θα δημιουργηθούν για το σκοπό αυτό.

7. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής των οφειλόμενων ποσών εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις του ΚΕΔΕ.

8. Για την πλήρωση της προϋπόθεσης διατήρησης του επιπέδου απασχόλησης της παρ. 1 του παρόντος άρθρου η επιχείρηση υποχρεούται να διατηρήσει από την 1η Μαρτίου 2021 έως την 31η Αυγούστου 2021 το επίπεδο απασχόλησης που είχε κατά την 1η Μαρτίου 2021, βάσει των στοιχείων του συστήματος ΕΡΓΑΝΗ. Ο έλεγχος θα πραγματοποιείται ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος ΕΡΓΑΝΗ και θα αφορά το μέσο όρο του αριθμού των εργαζομένων κατά το διάστημα αυτό. Για τον έλεγχο, από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούσε η επιχείρηση κατά την 1η Μαρτίου 2021 εξαιρούνται οι λύσεις συμβάσεων ένεκα συνταξιοδότησης ή θανάτου, οι λύσεις συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου και οι οικειοθελείς παραιτήσεις.

Άρθρο 10

Υποχρεώσεις δικαιούχων - Κυρώσεις

1. Η επιχείρηση υποχρεούται να διατηρήσει από την 1η Μαρτίου 2021 έως την 31η Μαΐου 2021 το επίπεδο απασχόλησης που είχε κατά την 1η Μαρτίου 2021, βάσει των στοιχείων του συστήματος ΕΡΓΑΝΗ. Ο έλεγχος θα πραγματοποιείται ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος ΕΡΓΑΝΗ και θα αφορά το μέσο όρο του αριθμού των εργαζομένων κατά το διάστημα αυτό. Για τον έλεγχο, από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούσε η επιχείρηση κατά την 1η Μαρτίου 2021 εξαιρούνται οι λύσεις συμβάσεων ένεκα συνταξιοδότησης ή θανάτου, οι λύσεις συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου και οι οικειοθελείς παραιτήσεις.

2. Εφόσον η επιχείρηση ενισχύεται βάσει του Προσωρινού Πλαισίου, οφείλει να υποβάλει, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας «myBusinessSupport», μέχρι την 30η Ιουνίου 2021 τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στο Παράρτημα II.B. της παρούσας, το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας, σύμφωνα με τις οδηγίες που θα δοθούν από την ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών.
3. Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων υποχρεούνται να μην μετακυλούν εις ολόκληρον ή μερικώς στους πρωτογενείς παραγωγούς τη χορηγούμενη δύναμη της παρούσας ενίσχυση.
4. Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να υποβάλουν κάθε στοιχείο, έγγραφο ή άλλη πληροφορία τους ζητηθεί αρμοδίως, ιδίως, για τον έλεγχο πλήρωσης των προϋποθέσεων χορήγησης της ενίσχυσης.
5. Σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο της επιχείρησης από τη φορολογική διοίκηση ή άλλο αρμόδιο όργανο ελέγχου διαπιστωθεί μη τήρηση των όρων της παρούσας, υπέρβαση του ανώτατου ορίου ενίσχυσης, ή υποβολή ψευδών στοιχείων, ζητείται η άμεση επιστροφή του συνόλου της χορηγηθείσας ενίσχυσης εντόκως από την ημερομηνία που τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου, σύμφωνα με την κείμενη σχετική εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.
6. Σε περίπτωση συγχρηματοδότησης, ο δικαιούχος-λήπτης της ενίσχυσης υποχρεούται να παράσχει κάθε στοιχείο, έγγραφο ή πληροφορία, ώστε να εξασφαλιστεί η δυνατότητα αποτίμησης και αξιολόγησης του παρόντος προγράμματος ενίσχυσης, στα αρμόδια όργανα.
7. Όλα τα σχετικά δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία τηρούνται από την επιχείρηση σε ειδική μερίδα για δέκα (10) χρόνια από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης και τίθενται στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου ή των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος, ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.
8. Σε περίπτωση πιθανής καταστρατήγησης των διατάξεων ή υποβολής δηλώσεων με ψευδή ή ανακριβή στοιχεία που τροποποιούν το ύψος των ακαθάριστων εσόδων, του κύκλου εργασιών ή τους ΚΑΔ ή δεν αποτυπώνουν ορθά την κατάσταση λειτουργίας των επιχειρήσεων με σκοπό, είτε την υπαγωγή της αιτούσας στις διατάξεις του άρθρου τρίτου της από 30.03.2020 πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 75) η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο τέταρτο της από 13.4.2020 πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 84) η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), η Α.Α.Δ.Ε. δύναται:
  - α) να μην εγκρίνει προσωρινά την αίτηση για τη χορήγηση της επιστρεπτέας προκαταβολής και να ενημερώσει εγγράφως τη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών με τα κρίσιμα για κάθε περίπτωση στοιχεία,
  - β) να μην συμπεριλαμβάνει τα πρόσωπα τα οποία πιθανώς καταστρατηγούν τις διατάξεις στις αναλυτικές και συγκεντρωτικές καταστάσεις δικαιούχων της παρ. 3 του άρθρου 7, ενημερώνοντας σχετικά όλες τις συναρμόδιες υπηρεσίες,
  - γ) να κοινοποιεί τα ευρήματα στον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος και στη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος για την εξακρίβωση πιθανής απόπειρας τέλεσης οικονομικών εγκλημάτων σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου,
  - δ) να προβαίνει στις δέουσες ενέργειες συμμόρφωσης ή ελέγχου, με βάση την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 11

Υποχρέωση διαφάνειας

1. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δύναμη του Προσωρινού Πλαισίου στο πλαίσιο της παρούσας αναρτώνται από την αρμόδια υπηρεσία στην εφαρμογή της ΕΕ για την διαφάνεια "Transparency Award

Module” (TAM), εντός ενός έτους από την χορήγησή τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σημείο 88 του Προσωρινού Πλαισίου και στην υποπαρ. Β11 της παρ. Β' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107).

2. Με τη λήψη της ενίσχυσης τεκμαίρεται η συναίνεση του δικαιούχου-λήπτη της ενίσχυσης για τη δημοσιοποίηση των στοιχείων για την ενίσχυση που έλαβε.

Άρθρο 12

Τήρηση αρχείου - Υποβολή εκθέσεων

1. Η ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών έχει τη γενική εποπτεία και την ευθύνη της διοικητικής υποστήριξης της δράσης. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, αναλαμβάνει την υποχρέωση της επιβεβαίωσης τήρησης των υποχρεώσεων των δικαιούχων της ενίσχυσης, αποκλειστικά και μόνο στη βάση παραστατικών και εγγράφων που της έχουν υποβληθεί από την ΑΑΔΕ ή άλλο αρμόδιο φορέα, και τηρεί λεπτομερή αρχεία για τουλάχιστον δέκα (10) έτη από την ημερομηνία χορήγησης των μεμονωμένων ενισχύσεων, από τα οποία αποδεικνύεται ότι τηρήθηκαν οι απαιτούμενες, εκ της παρούσας, προϋποθέσεις για την χορήγηση της επιστρεπτέας προκαταβολής. Επίσης, η εν λόγω υπηρεσία μεριμνά για την ανάρτηση των ενισχύσεων που χορηγούνται βάσει του Προσωρινού Πλαισίου στο TAM, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 της παρούσας, καθώς και για την υποβολή των ετήσιων εκθέσεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά τα προβλεπόμενα στο σημείο 89 του Προσωρινού Πλαισίου.

2. Η ΑΑΔΕ υποχρεούται να αποστέλλει στη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών κάθε απαιτούμενη πληροφορία σχετική με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, ιδίως στοιχείων που απαιτούνται στο πλαίσιο υποβολής των προβλεπόμενων ετήσιων εκθέσεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Με βάση τον ως άρθρο 2 παρ. 18 του Καν. 651/2014, προβληματική είναι η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης [πλην Μικρομεσαίας Επιχείρησης¹ (ΜΜΕ) που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί, τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό], όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει ως μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, και κάθε διαφορά από έκδοση υπέρ το άρτιο'

β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί, τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί, πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 2013/34/ΕΕ '

γ) εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί, τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της'

δ) εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης'

ε) εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση εκτός ΜΜΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:

1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και

2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) είναι κάτω του 1,0.

Ο έλεγχος των ως άνω προϋποθέσεων γίνεται σε επίπεδο αιτούσας επιχείρησης καθώς και σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης.

Σημειώνονται τα εξής:

- Η ενίσχυση θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης (ήτοι κατά την ημερομηνία έκδοσης εγκριτικής απόφασης), ανεξάρτητα από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης στην επιχείρηση.

- Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις δηλώνονται επίσης στον ως άνω πίνακα και λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ή σσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο.

- Αν μια επιχείρηση έχει διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ή σσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ή σσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ή σσονος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

γ. Ότι σε περίπτωση που δραστηριοποιείται σε περισσότερους του ενός τομείς για τους οποίους ισχύουν διαφορετικά ανώτατα όρια ενίσχυσης σύμφωνα με τον Καν. de minimis, διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα όπως ο λογιστικός διαχωρισμός, ότι για καθεμία από τις δραστηριότητες αυτές τηρείται το σχετικό ανώτατο όριο.

δ. Ότι σε περίπτωση που δραστηριοποιείται σε κάποιον από τους μη επιλέξιμους για ενίσχυση τομείς και επίσης σε τομέα επιλέξιμο για ενίσχυση βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1407/13, διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα, όπως ο λογιστικός διαχωρισμός, ότι δεν ενισχύεται η μη επιλέξιμη δραστηριότητα.

ε. Ότι για την επιχείρηση δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 1 του άρθρου 40 του ν. 4488/2017 (Α'137).

στ. Αν η επιχείρηση είναι ΜΜΕ ή όχι, με βάση τον ορισμό που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι του Καν. 651/2014.

ζ. Ότι έχει λάβει γνώση του περιεχομένου της παρούσας απόφασης και ότι πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων της παρούσας.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
Α. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΑΙΤΗΣΗΣ**

1. Η επιχείρηση δηλώνει αν αιτείται να λάβει την ενίσχυση βάσει του Προσωρινού Πλαισίου C/2020/1863, ή βάσει του Καν.1407/2013 (de minimis).

2. Στην περίπτωση που αιτείται ενίσχυσης δυνάμει του Προσωρινού Πλαισίου, η επιχείρηση δηλώνει:

α. Όλες τις επιχειρήσεις με τις οποίες συνιστά ενιαία επιχείρηση:

A/A	ΑΦΜ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
1.		
2.		
3.		

β. Όλες τις ενισχύσεις που έχει λάβει βάσει του τμήματος 3.1 του Προσωρινού Πλαισίου από άλλα προγράμματα, σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης:

A/A	ΑΦΜ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΗΜ/ΝΙΑ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ
1									
2									
...									
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ									

γ. Αν η επιχείρηση με βάση τον ορισμό που περιλαμβάνεται στο άρθρο 2 παρ.9 της παρούσας ΚΥΑ, είναι:

- Πολύ μικρή
- Μικρή
- Μεσαία
- Μεγάλη

δ. Ότι η επιχείρηση *δεν ήταν προβληματική στις 31.12.2019* σύμφωνα με την έννοια του άρθρου 2 σημείου 18 του Κανονισμού 651/2014 (ΕΕ L 187/26.6.2014), σε επίπεδο αιτούσας επιχείρησης καθώς και σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης,

ή

εφόσον η επιχείρηση είναι μικρή ή πολύ μικρή, ότι δεν υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία, και ότι δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης (και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη

σύμβαση εγγύησης) - και ότι δεν έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης (και δεν υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης).

- ε. Ότι σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης δεν έχει στη διάθεσή της ενίσχυση η οποία έχει κριθεί παράνομη βάσει απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- στ. Ότι, σε περίπτωση που δραστηριοποιείται στους τομείς της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων, δεν θα μετακυλήσει, εις ολόκληρον ή μερικώς στους πρωτογενείς παραγωγούς τη χορηγούμενη δύναμη της παρούσας ενίσχυση.
- ζ. Ότι σε περίπτωση που δραστηριοποιείται σε περισσότερους του ενός τομείς στους οποίους ισχύουν διαφορετικά ανώτατα όρια ενίσχυσης σύμφωνα με το Τμήμα 3.α του Προσωρινού Πλαισίου, διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα όπως ο λογιστικός διαχωρισμός, ότι για καθεμία από τις δραστηριότητες αυτές τηρείται το σχετικό ανώτατο όριο.
- η. Ότι για την επιχείρηση δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 1 του άρθρου 40 του ν. 4488/2017 (Α' 137).
- θ. Ότι έχει λάβει γνώση του περιεχομένου της παρούσας απόφασης και ότι πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων της παρούσας.

3. Στην περίπτωση που αιτείται ενίσχυσης δύναμη του Κανονισμού de minimis, η επιχείρηση δηλώνει:

α. Όλες τις επιχειρήσεις με τις οποίες συνιστά ενιαία επιχείρηση:

A/A	ΑΦΜ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
1.		
2.		
3.		

β. Όλες τις ενισχύσεις ή σπονός σημασίας που έχει λάβει σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης κατά την τριετία 2019-2021:

A/A	ΑΦΜ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ DE MINIMIS	ΗΜ/ΝΙΑ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ
1										
2										
...										
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ										

B. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Η επιχείρηση εφόσον έχει ενισχυθεί βάσει του Προσωρινού Πλαισίου, οφείλει, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ.2 του άρθρου 11 της παρούσας να προσκομίσει τα κάτωθι δικαιολογητικά **ως την 30η Ιουνίου 2021**:

1. Υπεύθυνη δήλωση του λογιστή της επιχείρησης που να βεβαιώνει ότι η επιχείρηση την 31.12.2019 (ανάλογα με την νομική μορφή και το είδος βιβλίων της επιχείρησης) σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στο σημείο Α του Παραρτήματος Ι " Ορισμός Προβληματικής Επιχείρησης»:

- είτε δεν είχε απωλέσει πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών,

- είτε δεν είχε απωλέσει πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών.

Το ανωτέρω δεν απαιτείται στην περίπτωση ανεξάρτητων ατομικών επιχειρήσεων., καθώς και στην περίπτωση των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων.

-Επιπλέον, εάν πρόκειται για μεγάλη επιχείρηση, να βεβαιώνει ότι τα τελευταία δύο έτη:

- ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης δεν ήταν υψηλότερος του 7,5 και

- ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) δεν ήταν κάτω του 1,0.

2. Πιστοποιητικό μη πτώχευσης, μη υποβολής αίτησης για πτώχευση, μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΚΑΔ ΤΟΜΕΑ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

03	Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια
10.2	Επεξεργασία και συντήρηση ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
10.41.12	Παραγωγή λιπών και ελαίων και των κλασμάτων τους, ψαριών και θαλάσσιων θηλαστικών
46.11.11.07	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ψαριών, ζώντων και γόνου
46.17.11.27	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων, μη ζώντων
46.21.19.11	Χονδρικό εμπόριο προϊόντων π.δ.κ.α. ψαριών ή καρκινοειδών, μαλακίων η άλλων υδρόβιων ασπόνδυλων
46.38.1	Χονδρικό εμπόριο ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
46.76.19.14	Χονδρικό εμπόριο κοραλλιών και παρόμοιων προϊόντων, οστράκων μαλακίων, καρκινοειδών ή εχινόδερμων και οστών σουπιών
46.76.19.15	Χονδρικό εμπόριο μαργαριταριών από καλλιέργεια, ακατέργαστων
46.76.19.30	Χονδρικό εμπόριο φυσικών μαργαριταριών, ακατέργαστων
47.23	Λιανικό εμπόριο ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.77.82.08	Λιανικό εμπόριο μαργαριταριών από καλλιέργεια, ακατέργαστων
47.77.82.13	Λιανικό εμπόριο φυσικών μαργαριταριών, ακατέργαστων
47.78.86.18	Λιανικό εμπόριο κοραλλιών και παρόμοιων προϊόντων, οστράκων μαλακίων, καρκινοειδών ή εχινόδερμων και οστών σουπιών
47.91.15	Λιανικό εμπόριο ψαριών, οστρακοειδών και μαλακίων, με αλληλογραφία ή μέσω διαδικτύου
47.99.15	Άλλο λιανικό εμπόριο ψαριών, οστρακοειδών και μαλακίων εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV ΚΩΔΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Παρατίθεται πίνακας με τον Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (ΚΑΔ) των κλάδων που εμπίπτουν στην παρ.2 του άρθρου 3 και στην παρ.2 του άρθρου 4 της παρούσας απόφασης. Σε περίπτωση τετραψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες πενταψήφιων, εξαψήφιων και οκταψήφιων, σε περίπτωση πενταψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες εξαψήφιων και οκταψήφιων, κ.ο.κ.

ΚΑΔ	Περιγραφή
01.49.19.02	Εκτροφή γουνοφόρων ζώων (αλεπούς, μινκ, μυοκάστορα, τσιντσιλά και άλλων)
01.49.3	Παραγωγή ακατέργαστων γουνοδερμάτων και διάφορων ακατέργαστων προβιών και δερμάτων

ΚΑΔ	Περιγραφή
14.20	Κατασκευή γούνινων ειδών
15.11	Κατεργασία και δέψη δέρματος κατεργασία και βαφή γουναρικών
33.16	Επισκευή και συντήρηση αεροσκαφών και διαστημόπλοιων
46.42.11.27	Χονδρικό εμπόριο δεψασμένων η κατεργασμένων γουνοδερμάτων
46.42.11.40	Χονδρικό εμπόριο ημιετοίμων γουναρικών
46.42.11.29	Χονδρικό εμπόριο ειδών ένδυσης, εξαρτημάτων ρουχισμού και άλλων ειδών από γουνόδεσμα (εκτός από καλύμματα κεφαλιού)
46.42.11.58	Χονδρικό εμπόριο αποκομμάτων γουναρικών
46.90.10.06	Χονδρικό εμπόριο διάφορων τουριστικών και λοιπών παρόμοιων ειδών λαϊκής τέχνης
47.19	Άλλο λιανικό εμπόριο σε μη εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Εκμετάλλευση καταστήματος ψιλικών ειδών γενικά (47.19.10.01) και Εκμετάλλευση περίπτερου (47.19.10.02)
47.41	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακών μονάδων υπολογιστών και λογισμικού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.42	Λιανικό εμπόριο τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.43	Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.51	Λιανικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.52	Λιανικό εμπόριο σιδηρικών, χρωμάτων και τζαμιών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.53	Λιανικό εμπόριο χαλιών, κιλιμιών και επενδύσεων δαπέδου και τοίχου σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.54	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρικών οικιακών συσκευών σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση το λιανικό εμπόριο βυσμάτων, πριζών και άλλων συσκευών για τη διακοπή ή την προστασία ηλεκτρικών κυκλωμάτων που δεν καταχωρούνται αλλού [π.δ.κ.α.] (ΚΑΔ 47.54.54.07) και το λιανικό εμπόριο ηλεκτρικών θερμαντικών αντιστάσεων (ΚΑΔ 47.54.54.12)
47.59	Λιανικό εμπόριο επίπλων, φωτιστικών και άλλων ειδών οικιακής χρήσης σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση του λιανικού εμπορίου άλλων ηλεκτρικών λαμπτήρων και φωτιστικών εξαρτημάτων (ΚΑΔ 47.59.56.01) και του λιανικού εμπορίου λαμπτήρων πυράκτωσης π.δ.κ.α. (ΚΑΔ 47.59.56.07)
47.61	Λιανικό εμπόριο βιβλίων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.62.63	Λιανικό εμπόριο χαρτικών ειδών, εξαιρουμένου του λιανικού εμπορίου μελανιών, με αναγόμωση φυσιγγίων (cartridges) εκτυπωτών (ΚΑΔ 47.62.63.18)
47.63	Λιανικό εμπόριο εγγραφών μουσικής και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.64	Λιανικό εμπόριο αθλητικού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.65	Λιανικό εμπόριο παιχνιδιών κάθε είδους σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.71	Λιανικό εμπόριο ενδυμάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.72	Λιανικό εμπόριο υποδημάτων και δερμάτινων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.75	Λιανικό εμπόριο καλλυντικών και ειδών καλλωπισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο χαρτιού υγιείας, χαρτομάντιλων, μαντιλιών και πετσετών καθαρισμού προσώπου, τραπεζομάντιλων και πετσετών φαγητού, από χαρτί (47.75.76.19)
47.76	Λιανικό εμπόριο λουλουδιών, φυτών, σπόρων, λιπασμάτων, ζώων συντροφιάς και σχετικών ζωοτροφών σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο αποξηραμένων οσπριωδών λαχανικών, αποφλοιωμένων, για σπορά (47.76.77.02), Λιανικό εμπόριο γεωργικών σπόρων σε μικροσυσκευασίες (47.76.77.04), Λιανικό εμπόριο δενδρυλλίων και φυτών (εκτός καλλωπιστικών φυτών) (47.76.77.05), Λιανικό εμπόριο ελαιούχων σπόρων π.δ.κ.α. (47.76.77.06), Λιανικό εμπόριο ζώντων φυτών, κονδύλων, βολβών και ριζών, μοσχευμάτων και παραφυάδων, μυκηλίων μανιταριών (47.76.77.07), Λιανικό εμπόριο

ΚΑΔ	Περιγραφή
	καλαμποκιού για σπορά (47.76.77.08), Λιανικό εμπόριο κεραμικών ειδών που χρησιμοποιούνται στη γεωργία και για τη μεταφορά ή τη συσκευασία αγαθών (47.76.77.09), Λιανικό εμπόριο σπόρων ανθέων και καρπών (47.76.77.13), Λιανικό εμπόριο σπόρων ζαχαρότευτλων και σπόρων κτηνοτροφικών φυτών (47.76.77.14), Λιανικό εμπόριο σπόρων ηλίανθου, σουσαμιού, κάρδαμου, κράμβης, ελαιοκράμβης και σιναπιού, για σπορά (47.76.77.15), Λιανικό εμπόριο σπόρων λαχανικών (47.76.77.16), Λιανικό εμπόριο σπόρων πατάτας (47.76.77.17), Λιανικό εμπόριο φρέσκων φυτών που χρησιμοποιούνται κυρίως στην αρωματοποίηση, τη φαρμακευτική ή την παραγωγή εντομοκτόνων, μυκητοκτόνων ή για παρόμοιους σκοπούς (47.76.77.18), Λιανικό εμπόριο φυσικών χριστουγεννιάτικων δέντρων (47.76.77.19), Λιανικό εμπόριο φυτικών υλών π.δ.κ.α. για σπάρτοπλεκτική, παραγέμισμα, βάτες, βαφή ή δέψη, φυτικών προϊόντων π.δ.κ.α. (47.76.77.20), Λιανικό εμπόριο λιπασμάτων και αγροχημικών προϊόντων (47.76.78), Λιανικό εμπόριο ζώων συντροφιάς και τροφών για ζώα συντροφιάς (47.76.79)
47.77	Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.78	Άλλο λιανικό εμπόριο καινούργιων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο υλικών καθαρισμού (47.78.84), Λιανικό εμπόριο καύσιμου πετρελαίου οικιακής χρήσης, υγραέριου, άνθρακα και ξυλείας (47.78.85), Λιανικό εμπόριο περουκών και ποστίς (47.78.86.24), Λιανικό εμπόριο ακατέργαστων αγροτικών προϊόντων π.δ.κ.α. (47.78.87), Λιανικό εμπόριο μηχανημάτων και εξοπλισμού π.δ.κ.α. (47.78.88)
47.79	Λιανικό εμπόριο μεταχειρισμένων ειδών σε καταστήματα
47.89	Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών σε υπαίθριους πάγκους και αγορές
47.99	Άλλο λιανικό εμπόριο εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών, με εξαίρεση το Άλλο λιανικό εμπόριο πετρελαίου οικιακής χρήσης, υγραέριου, άνθρακα και ξυλείας εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών (47.99.85), καθώς και του λιανικού εμπορίου άλλων τυποποιημένων τροφίμων π.δ.κ.α. μέσω αυτόματων πωλητών (47.99.24.01), του λιανικού εμπορίου τυποποιημένων προϊόντων αρτοποιίας μέσω αυτόματων πωλητών (47.99.16.01), του λιανικού εμπορίου ροφημάτων μέσω αυτόματων πωλητών (47.99.21.01) και του λιανικού εμπορίου τυποποιημένων ειδών ζαχαροπλαστικής μέσω αυτόματων πωλητών (47.99.17.01)
49.31	Αστικές και προαστιακές χερσαίες μεταφορές επιβατών
49.39	Άλλες χερσαίες μεταφορές επιβατών π.δ.κ.α.
50.10	Θαλάσσιες και ακτοπλοϊκές μεταφορές επιβατών
50.30	Εσωτερικές πλωτές μεταφορές επιβατών
51.10	Αεροπορικές μεταφορές επιβατών
51.21	Αεροπορικές μεταφορές εμπορευμάτων
52.21.29.02	Υπηρεσίες οδηγού λεωφορείου (μη εκμεταλλευτή)
52.21.29.03	Υπηρεσίες πώλησης εισιτηρίων αστικών χερσαίων συγκοινωνιακών μέσων από τρίτους, λιανικά
52.21.29.04	Υπηρεσίες πώλησης εισιτηρίων αστικών χερσαίων συγκοινωνιακών μέσων από τρίτους, χονδρικά
52.21.29.05	Υπηρεσίες πώλησης εισιτηρίων υπεραστικών χερσαίων συγκοινωνιακών μέσων από τρίτους
52.22	Δραστηριότητες συναφείς με τις πλωτές μεταφορές
52.23	Δραστηριότητες συναφείς με τις αεροπορικές μεταφορές
55.10	Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα
55.20	Καταλύματα διακοπών και άλλα καταλύματα σύντομης διαμονής
55.30	Χώροι κατασκήνωσης, εγκαταστάσεις για οχήματα αναψυχής και ρυμουλκούμενα οχήματα
55.90.13	Υπηρεσίες κλιναμαξιών (βαγκόν-λι) και υπηρεσίες ύπνου σε Άλλα μεταφορικά μέσα

ΚΑΔ	Περιγραφή
55.90.19	Άλλες υπηρεσίες καταλύματος π.δ.κ.α.
56.10	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης
56.21	Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις
56.29	Άλλες υπηρεσίες εστίασης, με εξαίρεση τις Υπηρεσίες γευμάτων που παρέχονται από στρατιωτικές τραπεζαρίες (56.29.20.01)
56.30	Δραστηριότητες παροχής ποτών
59.13.11.02	Υπηρεσίες εκμετάλλευσης κινηματογραφικών ταινιών
59.14	Δραστηριότητες προβολής κινηματογραφικών ταινιών
61.90.10.07	Υπηρεσίες πρόσβασης του κοινού στο διαδίκτυο (σε χώρους που δεν παρέχονται τρόφιμα ή ποτά)
74.20	Φωτογραφικές δραστηριότητες
74.30	Δραστηριότητες μετάφρασης και διερμηνείας
77.11	Ενοικίαση και εκμίσθωση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων
77.21	Ενοικίαση και εκμίσθωση ειδών αναψυχής και αθλητικών ειδών, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ενοικίασης ποδηλάτων (ΚΑΔ 77.21.10.08) και τις υπηρεσίες μίσθωσης αθλητικού εξοπλισμού (μπαסטουνιών γκολφ, ρακετών κ.λπ.) (ΚΑΔ 77.21.10.09)
77.22	Ενοικίαση βιντεοκασετών και δίσκων
77.29	Ενοικίαση και εκμίσθωση άλλων ειδών προσωπικής ή οικιακής χρήσης
77.34	Ενοικίαση και εκμίσθωση εξοπλισμού πλωτών μεταφορών
77.35	Ενοικίαση και εκμίσθωση εξοπλισμού αεροπορικών μεταφορών
77.39.13	Υπηρεσίες ενοικίασης και χρηματοδοτικής μίσθωσης μοτοσικλετών και τροχόσπιτων
77.39.19.03	Υπηρεσίες ενοικίασης εξοπλισμού εκθέσεων
79.11	Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων
79.12	Δραστηριότητες γραφείων οργανωμένων ταξιδιών
79.90.32	Υπηρεσίες κρατήσεων για συνεδριακά κέντρα και εκθεσιακούς χώρους
79.90.39	Υπηρεσίες κρατήσεων για εισιτήρια εκδηλώσεων, υπηρεσίες ψυχαγωγίας και αναψυχής και Άλλες υπηρεσίες κρατήσεων π.δ.κ.α.
82.30	Οργάνωση συνεδρίων και εμπορικών εκθέσεων
85.10	Προσχολική εκπαίδευση
85.51	Αθλητική και ψυχαγωγική εκπαίδευση
85.52	Πολιτιστική εκπαίδευση
85.53	Δραστηριότητες σχολών ερασιτεχνών οδηγών
85.59	Άλλη εκπαίδευση π.δ.κ.α.
86.90.13.02	Υπηρεσίες μαλάκτη (μασέρ)
86.90.19.03	Υπηρεσίες εναλλακτικών θεραπειών
88.10.11	Υπηρεσίες επίσκεψης και παροχής υποστήριξης σε ηλικιωμένους
88.10.12	Υπηρεσίες κέντρων ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων
88.91	Δραστηριότητες βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών με εξαίρεση τις υπηρεσίες ημερήσιας φροντίδας για παιδιά και νέους με αναπηρία (ΚΑΔ 88.91.12) και τις υπηρεσίες κατ' οίκον φύλαξης μικρών παιδιών (ΚΑΔ 88.91.13.03)
90.01	Τέχνες του θεάματος
90.02	Υποστηρικτικές δραστηριότητες για τις τέχνες του θεάματος

ΚΑΔ	Περιγραφή
90.03.11.04	Υπηρεσίες ενορχηστρωτή
90.03.11.07	Υπηρεσίες μουσουργού
90.03.11.17	Υπηρεσίες χορογράφου
90.03.11.18	Υπηρεσίες χορωδού
90.04	Εκμετάλλευση αιθουσών θεαμάτων και συναφείς δραστηριότητες
91.01	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών και αρχειοφυλακείων
91.02	Δραστηριότητες μουσείων
91.03	Λειτουργία ιστορικών χώρων και κτιρίων και παρόμοιων πόλων έλξης επισκεπτών
91.04	Δραστηριότητες βοτανικών και ζωολογικών κήπων και φυσικών βιοτόπων
92.00	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα εκτός από Υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών σε απ ευθείας (on-line) σύνδεση (92.00.14), Υπηρεσίες στοιχημάτων σε απ ευθείας (on-line) σύνδεση (92.00.21)
93.11	Εκμετάλλευση αθλητικών εγκαταστάσεων ως προς τους εσωτερικούς τους χώρους και ως προς τους χώρους ομαδικής άθλησης
93.12	Δραστηριότητες αθλητικών ομίλων
93.13	Εγκαταστάσεις γυμναστικής
93.19	Άλλες αθλητικές δραστηριότητες , με εξαίρεση υπηρεσίες που σχετίζονται με την εκπαίδευση κατοικίδιων ζώων συντροφιάς, για κυνήγι και σχετικές δραστηριότητες (93.19.13.03)
93.21	Δραστηριότητες πάρκων αναψυχής και άλλων θεματικών πάρκων
93.29	Άλλες δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας
94.99.16	Υπηρεσίες που παρέχονται από πολιτιστικές και ψυχαγωγικές ενώσεις
96.02.13.01	Υπηρεσίες αισθητικού αρωματοθεραπείας
96.02.13.02	Υπηρεσίες εργαστηρίου αισθητικής προσώπου και σώματος (ινστιτούτου καλλονής)
96.02.13.03	Υπηρεσίες μακιγιέρ - αισθητικού
96.02.19	Άλλες υπηρεσίες καλλωπισμού
96.02.20	Υπηρεσίες διάθεσης ανθρώπινων μαλλιών, μη κατεργασμένων
96.04	Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία
96.09.19.06	Υπηρεσίες γραφείων γνωριμίας ή συνοικεσίων
96.09.19.08	Υπηρεσίες γυαλίσματος υποδημάτων
96.09.19.09	Υπηρεσίες δερματοστιξίας (τατουάζ)
96.09.19.12	Υπηρεσίες ιερόδουλου
96.09.19.16	Υπηρεσίες στολισμού εκκλησιών, αιθουσών κλπ (για γάμους, βαπτίσεις, κηδείες και άλλες εκδηλώσεις)
96.09.19.17	Υπηρεσίες τρυπήματος δέρματος του σώματος (piercing) Καταστήματα και επιχειρήσεις κάθε είδους που λειτουργούν εντός ξενοδοχειακών μονάδων, ξενοδοχειακών συγκροτημάτων και των αερολιμένων της επικράτειας, όπως και τα καταστήματα αφορολογήτων ειδών ανά την επικράτεια. Καταστήματα λιανικού εμπορίου που λειτουργούν με συμφωνίες συνεργασίας όλων των καταστημάτων λιανικού εμπορίου τύπου «κατάστημα εντός καταστήματος » (shops-in a-shop), που βρίσκονται σε εκπτωτικά καταστήματα (outlet), εμπορικά κέντρα ή εκπτωτικά χωριά, εξαιρουμένων των σούπερ μάρκετ και των φαρμακείων υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν ανεξάρτητη είσοδο για τους καταναλωτές

Άρθρο 13**Έναρξη ισχύος**

Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 23/04/ 2021

Οι Υπουργοί

Οικονομικών - ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών - ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Υφυπουργός Οικονομικών - ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ανάπτυξης και Επενδύσεων - ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Αριθμ. ΓΔΟΥ 432/28.4.2021

Τροποποίηση της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 420/23.4.2021 απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19, κατά τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο 2021» (Β'1689).

28/04/2021

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου τρίτου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο τέταρτο της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104).
2. Το άρθρο 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και ιδίως το στοιχείο β' της παρ. 3 του άρθρου αυτού.
3. Τον υπ' αρ. 1407/2013 Κανονισμό (ΕΕ) της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L352/1 της 24.12.2013).
4. Τον υπ' αρ. 651/2014 Κανονισμό (ΕΕ) της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187/1 της 26.6.2014).
5. Την υπό στοιχεία C(2020) 1863/19.03.2020 ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19», όπως ισχύει.
6. Τις διατάξεις του άρθρου 76 του ν. 4722/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184).
7. Τις διατάξεις του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143).
8. Τις διατάξεις της παρ. 4 της υποπαρ. Β.10 της παρ. Β του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής των νόμων 4046/2012, 4093/2012 και 4172/2013» (Α' 107).

9. Τις διατάξεις του ν.δ. 356/1974 Κ.Ε.Δ.Ε. (Α' 90).
10. Το π.δ. 62/2020 «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 155).
11. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
12. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).
13. Τ3 π.δ. 54/2018 «Ορισμός του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της εφαρμογής του Λογιστικού Πλαισίου της Γενικής Κυβέρνησης» (Α' 103).
14. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).
15. Το π.δ. 147/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης» (Α' 192).
16. Το π.δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α' 145).
17. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98) και διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
18. Την υπό στοιχεία Υ70/30.10.2020 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη» (Β' 4805).
19. Την υπό στοιχεία Υ2/09.07.2019 απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση θέσεων Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Β' 2901).
20. Την υπ' αρ. 339/18.7.2019 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών, Απόστολο Βεσυρόπουλο» (Β' 3051).
21. Την υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 366/01.04.2021 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής εκδήλωσης ενδιαφέροντος για το προσωρινό μέτρο ενίσχυσης με τη μορφή Επιστρε-πτέας Προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορω-νοϊού COVID-19 κατά τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο 2021» (Β' 1290).
22. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.17698/19.03.2021 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από το Σάββατο, 20 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00 έως και την Δευτέρα, 29 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 1076).
23. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.16320/12.03.2021 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από την Τρίτη, 16 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00 έως και την Δευτέρα, 22 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 996).
24. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.13805/03.03.2021 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και

Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από την Πέμπτη, 4 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00 έως και την Τρίτη, 16 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 843), όπως ισχύει.

25. Την υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 232/01.03.2021 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19, κατά το μήνα Ιανουάριο 2021.» (Β' 804).

26. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.12639/26.02.2021 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από την Δευτέρα, 1 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα, 8 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 793).

27. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.10969/19.02.2021 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από την Δευτέρα, 22 Φεβρουαρίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα, 1 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 648).

28. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.9147/10.02.2021 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από την Πέμπτη, 11 Φεβρουαρίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα, 1 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 534).

29. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.8378/05.02.2021 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από το Σάββατο, 6 Φεβρουαρίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα, 15 Φεβρουαρίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 454).

30. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.6877/29.01.2021 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από το Σάββατο, 30 Ιανουαρίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα, 8 Φεβρουαρίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 341).

31. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.3060/15.01.2021 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από τη Δευτέρα, 18 Ιανουαρίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα, 25 Ιανουαρίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 89).
32. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.1293/08.01.2021 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από τη Δευτέρα 11 Ιανουαρίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα 18 Ιανουαρίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 30).
33. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.2/02.01.2021 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από την Κυριακή 3 Ιανουαρίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα 11 Ιανουαρίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 1).
34. Την υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 19/25.01.2021 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19, κατά τους μήνες Σεπτέμβριο ως και Δεκέμβριο 2020» (Β' 236).
35. Την υπό στοιχεία Α.1076/2.4.2020 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ηλεκτρονική πλατφόρμα για την υλοποίηση του προσωρινού μέτρου ενίσχυσης με τη μορφή Επιστρεπτέας Προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 και διαδικασία υποβολής εκδήλωσης ενδιαφέροντος» (Β' 1135), όπως ισχύει.
36. Την υπ' αρ. 109/12-3-2019 πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος.
37. Την ανάγκη στήριξης των επιχειρήσεων που πλήττονται οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19.
38. Την υπό στοιχεία 2/65329/ΔΠΓΚ/28.04.2021 εισήγηση της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης του Υπουργείου Οικονομικών.
39. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται πρόσθετη δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, πέραν αυτής που έχει ήδη προβλεφθεί στην υπό στοιχεία ΓΔΟΥ420/23.4.2021 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, **αποφασίζουμε:**
1. Στο τέλος της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 3 της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ420/23.4.2021 απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19, κατά τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο 2021» (Β' 1689), προστίθεται εδάφιο ως εξής:
- «Κατ' εξαίρεση, δύνανται να υποβάλουν αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 6, και οι επιχειρήσεις της παρ. 1 που δήλωσαν έως την 19η Απριλίου 2021 στοιχεία εσόδων στην ηλεκτρονική εφαρμογή "Τα Έσοδά μου", που λειτουργεί για τους σκοπούς της Επιστρεπτέας Προκαταβολής, στην πλατφόρμα "myBusinessSupport" της

ΑΑΔΕ, οι οποίες δεν έχουν υποβάλει έως την ως άνω ημερομηνία την εκδήλωση ενδιαφέροντος του προηγούμενου εδαφίου».

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 10 της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ420/23.4.2021 απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19, κατά τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο 2021» (Β' 1689), αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε περίπτωση πιθανής καταστράτηγησης των διατάξεων ή υποβολής δηλώσεων με ψευδή ή ανακριβή στοιχεία που τροποποιούν το ύψος των ακαθάριστων εσόδων, του κύκλου εργασιών ή τους ΚΑΔ ή δεν αποτυπώνουν ορθά την κατάσταση λειτουργίας των επιχειρήσεων, με σκοπό είτε την υπαγωγή της αιτούσας στις διατάξεις του άρθρου τρίτου της από 30.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο τέταρτο της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), είτε την προσαύξηση του ποσού της ενίσχυσης, η ΑΑΔΕ δύναται:»

3. Οι επιχειρήσεις οι οποίες υπέβαλαν έως την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης, αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 6 της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ420/23.4.2021 απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β' 1689), η οποία απορρίφθηκε, εκ του λόγου ότι δεν είχαν υποβάλει τη σχετική εκδήλωση ενδιαφέροντος σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 366/1.4.2021 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β' 1290), όπως ισχύει, δύναται να υποβάλουν εκ νέου αίτηση, εφόσον έως την 19η Απριλίου 2021 δήλωσαν στοιχεία εσόδων στην ηλεκτρονική εφαρμογή «Τα Έσοδά μου» που λειτουργεί στην πλατφόρμα «myBusinessSupport» της ΑΑΔΕ. Η νέα αίτηση υποβάλλεται εντός της προθεσμίας της παρ. 2 του άρθρου 6 της υπό στοιχεία υπό στοιχεία ΓΔΟΥ420/23.4.2021 κοινής απόφασης.

Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 28/04/2021

Οι Υπουργοί

Οικονομικών - ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών - ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Υφυπουργός Οικονομικών - ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ανάπτυξης και Επενδύσεων - ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Κοινή Υπουργική Απόφαση (Κ.Υ.Α.) 11956/369/18-3-2021 (ΦΕΚ Β' 1067/19-03-2021) Μέτρα στήριξης εργαζομένων ειδικών κατηγοριών

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 68 του ν. 4756/2020 «Μέτρα ενίσχυσης των εργαζομένων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, κοινωνικοασφαλιστικές ρυθμίσεις και διατάξεις για την ενίσχυση των ανέργων» (Α' 235).
2. Το άρθρο δέκατο τρίτο της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης της ανάγκης περιορισμού της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19» (Α' 64), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76).
3. Τον ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143).
4. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

5. Το άρθρο 90 του κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (Α' 98), όπως ισχύει και διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
6. Την παρ. 2 του άρθρου 12 του π.δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α' 145).
7. Το π.δ. 134/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (Α' 168).
8. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).
9. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).
10. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
11. Το π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).
12. Το π.δ. 62/2020 «Διορισμός αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 155).
13. Το π.δ. 2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).
14. Την υπό στοιχεία Υ 70/30.10.2020 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη» (Β' 4805).
15. Την υπ' αρ. οικ. 12997/231/23-3-2020 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Μηχανισμός εφαρμογής των μέτρων στήριξης των εργαζομένων με εξαρτημένη εργασία για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19» (Β' 993), όπως ισχύει.
16. Την υπ' αρ. οικ. 3419/174/29-1-2021 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.
17. Την ανάγκη στήριξης ειδικών κατηγοριών εργαζομένων, οι οποίοι είτε εργάζονται σε πολλαπλούς εργοδότες είτε λόγω της φύσεως του επαγγέλματος ασφαλίζονται με ειδικές διατάξεις, οι οποίοι πλήττονται σημαντικά λόγω των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης κορωνοϊού COVID -19.
18. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας προκαλείται δαπάνη στον κρατικό προϋπολογισμό, το ύψος της οποίας εκτιμάται έως το ποσό του ποσού των δέκα εκατομμυρίων ευρώ (10.000.000 €),

αποφασίζουμε:

καθορίζουμε τις ειδικές κατηγορίες εργαζόμενων, δικαιούχων της αποζημίωσης ειδικού σκοπού, τις προϋποθέσεις χορήγησης της αποζημίωσης, το ύψος και τη διαδικασία καταβολής της, ως εξής:

Άρθρο 1

Δικαιούχοι Αποζημίωσης Ειδικού Σκοπού

Δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού του άρθρου δεκάτου τρίτου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2021 είναι οι κάτωθι κατηγορίες εργαζομένων:

α) Οι φορτοεκφορτωτές, που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Β' Φορτοεκφορτωτών, Λιμένα και Ξηράς του Εθνικού Μητρώου Φορτοεκφορτωτών (ΕΜΦ), καθώς και οι φορτοεκφορτωτές που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Α' (ΕΜΦ).

β) Τα ενεργά μέλη των συνεταιρισμών εργαζομένων του ν. 4430/2016 (Α' 205), που είναι εγγεγραμμένοι στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

γ) Οι προπονητές καλαθοσφαίρισης και ποδοσφαίρου με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος και ενεργά μέλη σωματείων του ερασιτεχνικού αθλητισμού, που είναι καταχωρημένοι στο Μητρώο μελών του Συνδέσμου Ελλήνων Προπονητών Καλαθοσφαίρισης (ΣΕΠΚ) και της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας (ΕΠΟ).

δ) Οι δασεργάτες - ρητινοσυλλέκτες που δεν έλαβαν το ειδικό εποχικό βοήθημα του άρθρου 22 του ν. 1836/1989 (Α' 79) για το έτος 2020.

ε) Οι Πωλητές Λαϊκού Λαχείου, μέλη Ασφαλιστικών Συνεταιρισμών οι οποίοι ασφαλίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 90-95 του Κεφ. ΙΓ' της υπουργικής απόφασης 55575/1965 «Περί τροποποίησης και συμπλήρωσης διατάξεως Κανονισμών Ι.Κ.Α. περί υπαγωγής εις την ασφάλισιν και εισπράξεως εισφορών ως και κωδικοποίησης τούτων» (Β' 816), όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 29 του ν. 4331/2015 «Ασφάλιση Πωλητών Λαϊκών Λαχείων» (Α' 69) και με την υπό στοιχεία Φ.11321/31042/1232/20.9.2016 (Β' 3196) απόφαση Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και

Κοινωνικής Αλληλεγγύης, και πληρούν τις προϋποθέσεις για ασφαλιστική ικανότητα κατά τη δημοσίευση της παρούσας.

στ) Οι Αναβάτες Δρομώνων Ίππων Ιπποδρόμου που διαθέτουν άδεια άσκησης επαγγέλματος από την Φίλιππο Ένωση Ελλάδας.

ζ) Οι εργαζόμενοι οι οποίοι εργάζονται για λογαριασμό περισσοτέρων του ενός εργοδοτών - φυσικών προσώπων (συναπασχόληση) που δεν έχουν συστήσει Νομικό Πρόσωπο και δεν αποτελούν κοινωνία και υπάγονται στις εξαιρέσεις της παρ. 14.1 του άρθρου 14 της υπουργικής απόφασης με υπό στοιχεία 40331/Δ1.13521/13.9.2019 (Β' 3520) όπως ισχύει, και έχουν ημέρες ασφάλισης στον e - ΕΦΚΑ κατά το χρονικό διάστημα από 1-1-2020 έως και 31-12-2020.

η) Οι πωλητές υπαίθριου εμπορίου, πλην αδειούχων πωλητών λαϊκών αγορών στάσιμου και πλανόδιου εμπορίου, των οποίων η δραστηριότητα τελούσε σε αναστολή με εντολή δημόσιας αρχής, εφόσον προσκομίσουν τη βεβαίωση δραστηριοποίησης υπαίθριου εμπορίου ετήσιας διάρκειας του άρθρου 38 του ν. 4497/2017 για το έτος 2020.

θ) Οι διανομείς του περιοδικού δρόμου «ΣΧΕΔΙΑ», οι οποίοι αμείβονται με παραστατικά αμειβόμενων υπηρεσιών (τίτλος κτήσης) και για τους οποίους έχουν αποδοθεί ασφαλιστικές εισφορές στον e-ΕΦΚΑ για το έτος 2020.

ι) Οι εργαζόμενοι στην περιοχή του Αγίου Όρους για λογαριασμό της Ιερής Κοινότητας, Ιερών Μονών και των εξαρτημάτων τους που είναι υπόχρεοι καταβολής εισφορών στον e - ΕΦΚΑ Ουρανούπολης και Πολυγύρου.

Άρθρο 2

Ύψος, διάρκεια και Προϋποθέσεις Λήψης Αποζημίωσης Ειδικού Σκοπού

Τα πρόσωπα του άρθρου 1 είναι δικαιούχοι αποζημίωσης ειδικού σκοπού, ύψους πεντακοσίων τριάντα τεσσάρων ευρώ (534 €) ανά μήνα, για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο του 2021 εφόσον:

- α) δεν έχουν σύμβαση εξαρτημένης εργασίας σε κάποιον εργοδότη, κατά τη διάρκεια του ανωτέρω χρονικού διαστήματος,
- β) δεν είναι δικαιούχοι και έλαβαν ή λαμβάνουν ή θα λάβουν τακτική επιδότηση ανεργίας από τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) για το ανωτέρω χρονικό διάστημα,
- γ) δεν λαμβάνουν την αποζημίωση ειδικού σκοπού από οποιαδήποτε αιτία.

Άρθρο 3

Διαδικασία Λήψης Αποζημίωσης Ειδικού Σκοπού

1. Οι δικαιούχοι του άρθρου 1 για τη χορήγηση της αποζημίωσης ειδικού σκοπού του άρθρου 2, υποβάλλουν υποχρεωτικά υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75) στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ, στο ειδικό έντυπο του παραρτήματος, με τίτλο: «Αίτηση - υπεύθυνη δήλωση εργαζόμενων ειδικών κατηγοριών, οι οποίοι πλήττονται σημαντικά λόγω των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης κορωνοϊού COVID -19, για τη χορήγηση έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, ως αποζημίωση ειδικού σκοπού», η οποία συνιστά ταυτοχρόνως και υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75), ανά μήνα, για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2021, στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ειδικού μηχανισμού στήριξης των εργαζομένων (supportemployees.services.gov.gr) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, χωρίς να απαιτείται υπεύθυνη δήλωση εργοδότη.
2. Στην αίτηση - υπεύθυνη δήλωση οι δικαιούχοι δηλώνουν τα προσωπικά τους στοιχεία και τα στοιχεία του προσωπικού τους τραπεζικού λογαριασμού (IBAN).
3. Η καταβολή της αποζημίωσης ειδικού σκοπού πραγματοποιείται κατόπιν διασταύρωσης και ελέγχου των στοιχείων των δυνητικά δικαιούχων με τα στοιχεία που τηρούνται στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ, στον ΟΑΕΔ, στο Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού Ελληνικού Δημοσίου και σχετικά αρχεία λοιπών συναρμόδιων φορέων, σε σχέση με τις υποβληθείσες υπεύθυνες δηλώσεις.

Άρθρο 4

Διαδικασία Καταβολής Αποζημίωσης Ειδικού Σκοπού

1. Για τη διαδικασία καταβολής της αποζημίωσης ειδικού σκοπού, όπως αυτή ορίζεται στην παρούσα, ορίζεται ως αρμόδιος φορέας το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Η παραπάνω καταβολή γίνεται εφάπαξ με πίστωση του τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου. Από το Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ εξάγεται σε ηλεκτρονική μορφή αναλυτική κατάσταση δικαιούχων, η οποία περιλαμβάνει τα πλήρη στοιχεία τους, τον

αριθμό τραπεζικού λογαριασμού σε μορφή IBAN, το πιστωτικό Ίδρυμα, στο οποίο τηρείται ο λογαριασμός, το ποσό της καταβολής και το ΑΦΜ τους.

2. Η ηλεκτρονική μορφή της κατάστασης αυτής είναι επεξεργάσιμη από την εταιρεία «Διατραπεζικά συστήματα Α.Ε.» (ΔΙΑΣ Α.Ε.) προς την οποία διαβιβάζεται. Επίσης, διαβιβάζεται στη ΔΙΑΣ Α.Ε. στη Διεύθυνση Ένταξης στην Εργασία και στη Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων συγκεντρωτική κατάσταση δικαιούχων σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, που περιλαμβάνει και τον αριθμό των δικαιούχων, το συνολικό ποσό της καταβολής ολογράφως και αριθμητικώς, ανά τράπεζα ή πιστωτικό ίδρυμα. Το ποσό της συνολικής δαπάνης εγκρίνεται από τον αρμόδιο διατάκτη του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, έπειτα από εισήγηση της Διεύθυνσης Ένταξης στην Εργασία.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων εγκρίνεται η μεταφορά της πίστωσης του συνολικού ποσού αυτής, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης.

4. Η ανωτέρω έντυπη συγκεντρωτική κατάσταση αποστέλλεται, μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΥ) του Υπουργείου στη Διεύθυνση Λογαριασμών και Ταμειακού Προγραμματισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.) η οποία εκδίδει, βάσει αυτής, εντολή προς την Τράπεζα της Ελλάδος για χρέωση του λογαριασμού του Ελληνικού Δημοσίου Νο 200 «Ελληνικό Δημόσιο - Συγκέντρωση Εισπράξεων - Πληρωμών», και την πίστωση του ενδιάμεσου λογαριασμού του Ελληνικού Δημοσίου με IBAN GR22 0100 0230 0000 0242 1220 698 με ονομασία «Πληρωμές ΕΔ με τη μεσολάβηση της ΔΙΑΣ Α.Ε.» που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος με: α) το συνολικό ποσό προς τους δικαιούχους και β) με το ποσό που αφορά το συνολικό ανά συναλλαγή κόστος προς τρίτους (ΔΙΑΣ Α.Ε.), σύμφωνα με την 109/12-03-2019 Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος. Η Τράπεζα της Ελλάδος εξουσιοδοτείται για την κάλυψη του ανά συναλλαγή κόστους προς τρίτους.

Ύστερα από την έγκριση της Διεύθυνσης Λογαριασμών και Ταμειακού Προγραμματισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (ΓΛΚ) η οποία παρέχεται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτυακής εφαρμογής, χρεώνεται ο λογαριασμός με IBAN GR22 0100 0230 0000 0242 1220 698 προκειμένου να διοδευθούν οι επιμέρους πληρωμές προς τους τραπεζικούς λογαριασμούς των τελικών δικαιούχων. Τυχόν υπόλοιπα στον λογαριασμό μετά την ολοκλήρωση της πληρωμής μεταφέρονται με εντολή προς την Τράπεζα της Ελλάδος από τη Διεύθυνση Λογαριασμών και Ταμειακού Προγραμματισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους σε πίστωση του λογαριασμού με IBAN GR7101000230000000000200211 και λογιστικοποιούνται ως έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού.

Η ανωτέρω εντολή κοινοποιείται στη Διεύθυνση Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών και στη Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και στη ΔΙΑΣ Α.Ε.

5. Τα ποσά που απέτυχαν να πληρωθούν επιστρέφουν στο λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου με IBAN: GR7101000230000000000200211 με αιτιολογία κίνησης τον ειδικό κωδικό πληρωμής της ΔΙΑΣ Α.Ε. και λογιστικοποιούνται στα έσοδα του προϋπολογισμού. Για τις αποτυχούσες πληρωμές η ΔΙΑΣ Α.Ε. ενημερώνει το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και το Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ προκειμένου ενημερωθούν οι δικαιούχοι και να συμπεριληφθούν στην επόμενη πληρωμή.

6. Για την πληρωμή της αποζημίωσης ειδικού σκοπού, η ειδική εντολή πληρωμής της παρ. 4 επέχει θέση απόφασης ανάληψης υποχρέωσης.

7. Η εμφάνιση των σχετικών πληρωμών στη δημόσια ληψοδοσία, πραγματοποιείται με την έκδοση συμψηφιστικών χρηματικών ενταλμάτων από τη Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

8. Η Διεύθυνση Λογαριασμών και Ταμειακού Προγραμματισμού, οι συμβαλλόμενες τράπεζες και τα λοιπά πιστωτικά ιδρύματα δεν θεωρούνται δημόσιοι υπόλογοι και ευθύνονται μόνο για τυχόν λάθη από δική τους υπαιτιότητα.

9. Τα δικαιολογητικά για την έκδοση των σχετικών χρηματικών ενταλμάτων ορίζονται τα ακόλουθα:

α) Η απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για την έκδοση του συμψηφιστικού χρηματικού εντάλλματος.

β) Η συγκεντρωτική κατάσταση της παρ. 2.

γ) Αντίγραφο της εντολής προς την Τράπεζα της Ελλάδος και αντίγραφο κίνησης (extrait) της Τράπεζας της Ελλάδος για τη χρέωση του λογαριασμού Νο 200.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Αίτηση- Υπεύθυνη Δήλωση Εργαζόμενων ειδικών κατηγοριών, οι οποίοι πλήττονται σημαντικά λόγω των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης κορωνοϊού COVID -19, για τη χορήγηση έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, ως αποζημίωση ειδικού σκοπού

ΑΡ. ΠΡΩΤ.:		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	
A. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ			
ΑΦΜ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ		ΑΜΚΑ	
ΕΠΩΝΥΜΟ		ΟΝΟΜΑ	
ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ		ΟΝΟΜΑ ΜΗΤΡΟΣ	
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ			
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΚΙΝΗΤΟ		EMAIL	
ΤΙΤΛΟΣ, ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ IBAN			
ΤΡΑΠΕΖΑ		ΚΩΔ	
IBAN	GR		
<p>Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, ως υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σας ενημερώνει σύμφωνα με το αρ.13 του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (679/2016/ΕΕ), ότι είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στο παρόν έντυπο. Σκοπός επεξεργασίας είναι εφαρμογή κατεπειγόντων μέτρων αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19. Η νόμιμη βάση επεξεργασίας των δεδομένων αυτών είναι η άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, κατά την κείμενη νομοθεσία. Τα ανωτέρω δεδομένα διατηρούνται για το χρονικό διάστημα που είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση του ανωτέρω σκοπού επεξεργασίας και στη συνέχεια αρχειοθετούνται προς το δημόσιο συμφέρον. Έχετε δικαίωμα ενημέρωσης, πρόσβασης, διόρθωσης, περιορισμού, εναντίωσης και καταγγελίας στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα καθώς και δικαίωμα επικοινωνίας με τον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων του ΥΠΕΚΥ στην ηλεκτρονική διεύθυνση: dpo@yeka.gr</p>			
B. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΔΗΛΩΣΗΣ			
<p>Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986¹, με την παρούσα δηλώνω ότι πληρώ τις προϋποθέσεις που ορίζονται στη σχετική ΚΥΑ και:</p> <p>α) υπάγομαι σε μία από τις ακόλουθες ειδικές κατηγορίες:</p> <p>ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: <input type="text"/></p> <p>β) Κείμενο δήλωσης: <input type="text"/></p> <p>και αιτούμαι την υπαγωγή μου στην αποζημίωση ειδικού σκοπού για τον μήνα: <input type="text"/></p>			

¹ «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών»

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 18 Μαρτίου 2021

Υπουργοί

Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

**Κοινή Υπουργική Απόφαση (Κ.Υ.Α.) 13779/30-03-2021 (ΦΕΚ Β' 1255/31-03-2021)
Παράταση της ισχύος των έκτακτων και προσωρινών μέτρων στην αγορά εργασίας για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 ως προς την οργάνωση του χρόνου και του τόπου εργασίας του άρθρου 4 της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), όπως ισχύει**

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 4 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), και στη συνέχεια τροποποιήθηκε με το άρθρο όγδοο της από 22.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Έκτακτα μέτρα για την ενίσχυση των αστικών συγκοινωνιών, την προμήθεια μέσων ατομικής προστασίας και την πρόσληψη προσωπικού καθαριότητας των σχολικών μονάδων, τη στήριξη των τουριστικών επιχειρήσεων και της αγοράς εργασίας και την ενίσχυση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας προς αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και τη στήριξη των πλημυροπαθών της Εύβοιας που επλήγησαν κατά τις πλημμύρες της 8ης και 9ης Αυγούστου 2020» (Α' 161).
2. Τον ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143).
3. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
4. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α' 98), σε συνδυασμό με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
5. Το π.δ. 134/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (Α' 168).
6. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).
7. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).
8. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
9. Το π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).
10. Το π.δ. 2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).
11. Την υπό στοιχεία Υ70/30.10.2020 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη» (Β'4805).
12. Την υπό στοιχεία 40331/Δ1.13521/13.9.2019 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Επανακαθορισμός όρων ηλεκτρονικής υποβολής εντύπων αρμοδιότητας ΣΕΠΕ και ΟΑΕΔ» (Β' 3520), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
13. Την υπ' αρ. οικ. 8690/199/25.2.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υγείας «Παράταση της ισχύος των έκτακτων και προσωρινών μέτρων στην αγορά εργασίας για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, ως προς

την οργάνωση του χρόνου και του τόπου εργασίας του άρθρου 4 της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), όπως ισχύει.» (Β' 756).

14. Την επιτακτική ανάγκη στήριξης εργαζομένων επιχειρήσεων -εργοδοτών του ιδιωτικού τομέα και τη συνεχή ανάγκη λήψης έκτακτων και προσωρινών μέτρων της πολιτείας για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και την πορεία εξέλιξης του φαινομένου.

15. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, σύμφωνα με την υπ' αρ. οικ. 12163/613/19.3.2021 εισήγηση ΓΔΟΥ του παραπάνω Υπουργείου,

αποφασίζουμε:

Παράταση δυνατότητας προσφυγής στο σύστημα της εξ αποστάσεως εργασίας

Η δυνατότητα του εργοδότη να καθορίζει με απόφασή του ότι η εργασία που παρέχεται από τον εργαζόμενο στον προβλεπόμενο, από την ατομική σύμβαση, τόπο εργασίας, θα πραγματοποιείται με το σύστημα της εξ αποστάσεως εργασίας, η οποία θεσμοθετήθηκε ως έκτακτο και προσωρινό μέτρο με την περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 4 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), ως κυρώθηκε και ισχύει, λαμβάνοντας υπόψη την πορεία εξέλιξης του φαινομένου, **παρατείνεται μέχρι και την 30η Απριλίου 2021.**

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από την 1η Απριλίου 2021.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 30/03/2021

Οι Υπουργοί

Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Υγείας

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

Κοινή Υπουργική Απόφαση (Κ.Υ.Α.) Αριθμ.οικ. 13800/304/30-3-2021 (ΦΕΚ Β' 1256/31-03-2021)

Παράταση προθεσμίας καταβολής των δόσεων ενεργών ρυθμίσεων ασφαλιστικών εισφορών επιχειρήσεων και εργοδοτών στο πλαίσιο των μέτρων για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών του κορωνοϊού COVID-19

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 3 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 (Α' 76), όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο εικοστό τρίτο της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν.4684/2020 (Α' 86).

2. Τις διατάξεις του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143) και ιδίως τις διατάξεις της περ. ιβ του άρθρου 20.

3. Τις διατάξεις του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: Οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

4. Τις διατάξεις του ν. 4651/2019 «Κύρωση του κρατικού προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2020» (Α' 209).
5. Τις διατάξεις του ν. 4762/2020 «Κύρωση του κρατικού προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2021» (Α' 251).
6. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α' 98).
7. Τις διατάξεις του π.δ. 134/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (Α' 168).
8. Τις διατάξεις του π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181), όπως ισχύει.
9. Τις διατάξεις του π.δ. 147/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης» (Α' 192).
10. Τις διατάξεις του π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).
11. Τις διατάξεις του άρθρου 7 του π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).
12. Τις διατάξεις του π.δ. 2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).
13. Την υπό στοιχεία Α.1071/2021 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11-03-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76)» (Β' 1201).
14. Την υπό στοιχεία Υ70/30-10-2020 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη» (Β' 4805).
15. Την υπό στοιχεία οικ.11102/554/18.03.2021 εισήγηση του Αναπληρωτή Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.
16. Το γεγονός ότι με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη στον κρατικό προϋπολογισμό.
17. Την υπό στοιχεία οικ. 7078/323/26-2-2021 απόφαση «Παράταση προθεσμίας καταβολής των δόσεων ενεργών ρυθμίσεων ασφαλιστικών εισφορών επιχειρήσεων και εργοδοτών στο πλαίσιο των μέτρων για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών του κορωνοϊού COVID -19» (Β' 819/2021),

αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Παράταση καταβολής δόσεων ρύθμισης εργοδοτών

Για τις επιχειρήσεις ή εργοδότες του άρθρου 2 της παρούσας, η προθεσμία καταβολής των δόσεων ενεργών ρυθμίσεων ασφαλιστικών εισφορών, απαιτητών έως 31/3/2021 καθώς και η προθεσμία όλων των επόμενων μηνιαίων δόσεων της κάθε ρύθμισης, παρατείνεται κατά έναν (1) μήνα. Κατά το χρονικό διάστημα της παράτασης καταβολής των δόσεων δεν υπολογίζονται πρόσθετα τέλη, τόκοι και λοιπές προσαυξήσεις και επιβαρύνσεις. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις της οικείας ρύθμισης που αφορά η δόση.

Άρθρο 2

Δικαίωμα υπαγωγής

Στις διατάξεις του άρθρου 1 υπάγονται επιχειρήσεις ή εργοδότες που:

- α) απασχολούν μισθωτούς που αμείβονται με μισθό ή ημερομίσθιο, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, αορίστου ή ορισμένου χρόνου, με πλήρη ή μειωμένη ή εκ περιτροπής απασχόληση,
- β) έχουν ενεργό, κύριο κωδικό δραστηριότητας στις 05/11/2020, ή των οποίων τα ακαθάριστα έσοδα ενεργού κατά την 05/11/2020 κωδικού δευτερεύουσας δραστηριότητας, από τους αναφερόμενους στο συνημμένο πίνακα, ο οποίος αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας, όπως αυτά προκύπτουν από την αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2018 είναι μεγαλύτερα από τα ακαθάριστα έσοδα που αντιστοιχούν στον κύριο ΚΑΔ στις 05/11/2020.

Άρθρο 3**Απώλεια ευεργετημάτων**

1. Σε περίπτωση που εργαζόμενοι επιχειρήσεων ή εργοδοτών του άρθρου 2 της παρούσας, μέρος ή όλοι, τίθενται σε καθεστώς αναστολής της σύμβασης εργασίας τους και ο οικείος εργοδότης καταγγείλει αυτή, καθώς και στην περίπτωση που κατά την ολοκλήρωση του μέτρου οι ανωτέρω επιχειρήσεις ή εργοδότες δεν διατηρούν τον ίδιο αριθμό θέσεων εργασίας, η παράταση καταβολής του άρθρου 1 της παρούσας παύει αυτοδικαίως, και οι οφειλές επιβαρύνονται με τόκους και προσαυξήσεις από την ημερομηνία που αυτές κατέστησαν απαιτητές σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
2. Η υποχρέωση αυτή δεν υφίσταται όταν συντρέχει αντικειμενική αδυναμία εκπλήρωσής της, όπως σε περιπτώσεις επιχειρήσεων που από τη μορφή, το είδος ή τη δραστηριότητά τους έχουν συγκεκριμένο χρόνο λειτουργίας.
3. Στην έννοια του ίδιου αριθμού θέσεων εργασίας δεν συμπεριλαμβάνονται οι αποχωρούντες οικειοθελώς από την εργασία τους, οι αποχωρούντες λόγω συνταξιοδότησης ή θανάτου καθώς και οι εργαζόμενοι ορισμένου χρόνου των οποίων η σύμβαση εργασίας τους λήγει κατά τη διάρκεια του ανωτέρω χρονικού διαστήματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΡΙΘΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Σε περίπτωση τετραψήφιου Κ.Α.Δ., συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες πενταψήφιων, εξαψήφιων και οκταψήφιων. Σε περίπτωση πενταψήφιου, συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες εξαψήφιων και οκταψήφιων. Σε περίπτωση εξαψήφιου, συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες οκταψήφιων.

01.49.19.02	Εκτροφή γουνοφόρων ζώων (αλεπούς, μινκ, μιοκάστορα, τσιντσιλά και άλλων)
01.49.3	Παραγωγή ακατέργαστων γουνοδερμάτων και διάφορων ακατέργαστων προβιών και δερμάτων
14.20	Κατασκευή γούνινων ειδών
15.11	Κατεργασία και δέψη δέρματος κατεργασία και βαφή γουναρικών
33.16	Επισκευή και συντήρηση αεροσκαφών και διαστημόπλοιων
46.42.11.27	Χονδρικό εμπόριο δεψασμένων η κατεργασμένων γουνοδερμάτων
46.42.11.40	Χονδρικό εμπόριο ημιετοίμων γουναρικών
46.42.11.29	Χονδρικό εμπόριο ειδών ένδυσης, εξαρτημάτων ρουχισμού και άλλων ειδών από γουνόδερμα (εκτός από καλύμματα κεφαλιού)
46.42.11.58	Χονδρικό εμπόριο αποκομμάτων γουναρικών
46.90.10.06	Χονδρικό εμπόριο διάφορων τουριστικών και λοιπών παρόμοιων ειδών λαϊκής τέχνης
47.19	Άλλο λιανικό εμπόριο σε μη εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Εκμετάλλευση καταστήματος ψιλικών ειδών γενικά (47.19.10.01) και Εκμετάλλευση περίπτερου (47.19.10.02)
47.41	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακών μονάδων υπολογιστών και λογισμικού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.42	Λιανικό εμπόριο τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.43	Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.51	Λιανικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.52	Λιανικό εμπόριο σιδηρικών, χρωμάτων και τζαμιών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.53	Λιανικό εμπόριο χαλιών, κιλιμιών και επενδύσεων δαπέδου και τοίχου σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.54	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρικών οικιακών συσκευών σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση το λιανικό εμπόριο βυσμάτων, πριζών και άλλων συσκευών για τη διακοπή ή την προστασία ηλεκτρικών κυκλωμάτων που δεν καταχωρούνται αλλού [π.δ.κ.α.] (ΚΑΔ 47.54.54.07) και το λιανικό εμπόριο ηλεκτρικών θερμαντικών αντιστάσεων (ΚΑΔ 47.54.54.12)

47.59	Λιανικό εμπόριο επίπλων, φωτιστικών και άλλων ειδών οικιακής χρήσης σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση του λιανικού εμπορίου άλλων ηλεκτρικών λαμπτήρων και φωτιστικών εξαρτημάτων (ΚΑΔ 47.59.56.01) και του λιανικού εμπορίου λαμπτήρων πυράκτωσης π.δ.κ.α. (ΚΑΔ 47.59.56.07)
47.61	Λιανικό εμπόριο βιβλίων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.62.63	Λιανικό εμπόριο χαρτικών ειδών, εξαιρουμένου του λιανικού εμπορίου μελανιών, με αναγόμωση φυσιγγίων (cartridges) εκτυπωτών (ΚΑΔ 47.62.63.18)
47.63	Λιανικό εμπόριο εγγραφών μουσικής και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.64	Λιανικό εμπόριο αθλητικού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.65	Λιανικό εμπόριο παιχνιδιών κάθε είδους σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.71	Λιανικό εμπόριο ενδυμάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.72	Λιανικό εμπόριο υποδημάτων και δερμάτινων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.75	Λιανικό εμπόριο καλλυντικών και ειδών καλλωπισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο χαρτιού υγείας, χαρτομάντιλων, μαντιλίων και πετσετών καθαρισμού προσώπου, τραπεζομάντιλων και πετσετών φαγητού, από χαρτί (47.75.76.19)
47.76	Λιανικό εμπόριο λουλουδιών, φυτών, σπόρων, λιπασμάτων, ζώων συντροφιάς και σχετικών ζωοτροφών σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο αποξηραμένων οσπριωδών λαχανικών, αποφλοιωμένων, για σπορά (47.76.77.02), Λιανικό εμπόριο γεωργικών σπόρων σε μικροσυσκευασίες (47.76.77.04), Λιανικό εμπόριο δενδρουλλίων και φυτών (εκτός καλλωπιστικών φυτών) (47.76.77.05), Λιανικό εμπόριο ελαιούχων σπόρων π.δ.κ.α. (47.76.77.06), Λιανικό εμπόριο ζώντων φυτών, κονδύλων, βολβών και ριζών, μοσχευμάτων και παραφυάδων, μυκηλίων μανιταριών (47.76.77.07), Λιανικό εμπόριο καλαμποκιού για σπορά (47.76.77.08), Λιανικό εμπόριο κεραμικών ειδών που χρησιμοποιούνται στη γεωργία και για τη μεταφορά ή τη συσκευασία αγαθών (47.76.77.09), Λιανικό εμπόριο σπόρων ανθέων και καρπών (47.76.77.13), Λιανικό εμπόριο σπόρων ζαχαρότευτλων και σπόρων κτηνοτροφικών φυτών (47.76.77.14), Λιανικό εμπόριο σπόρων ηλίανθου, σουσαμιού, κάρδαμου, κράμβης, ελαιοκράμβης και σιναπιού, για σπορά (47.76.77.15), Λιανικό εμπόριο σπόρων λαχανικών (47.76.77.16), Λιανικό εμπόριο σπόρων πατάτας (47.76.77.17), Λιανικό εμπόριο φρέσκων φυτών που χρησιμοποιούνται κυρίως στην αρωματοποιία, τη φαρμακευτική ή την παραγωγή εντομοκτόνων, μυκητοκτόνων ή για παρόμοιους σκοπούς (47.76.77.18), Λιανικό εμπόριο φυσικών χριστουγεννιάτικων δέντρων (47.76.77.19), Λιανικό εμπόριο φυτικών υλών π.δ.κ.α. για σπαρτοπλεκτική, παραγέμισμα, βάτες, βαφή ή δέψη, φυτικών προϊόντων π.δ.κ.α. (47.76.77.20), Λιανικό εμπόριο λιπασμάτων και αγροχημικών προϊόντων (47.76.78), Λιανικό εμπόριο ζώων συντροφιάς και τροφών για ζώα συντροφιάς (47.76.79)
47.77	Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.78	Άλλο λιανικό εμπόριο καινούργιων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο υλικών καθαρισμού (47.78.84), Λιανικό εμπόριο καύσιμου πετρελαίου οικιακής χρήσης, υγραέριου, άνθρακα και ξυλείας (47.78.85), Λιανικό εμπόριο περουκών και ποστίς (47.78.86.24), Λιανικό εμπόριο ακατέργαστων αγροτικών προϊόντων π.δ.κ.α. (47.78.87), Λιανικό εμπόριο μηχανημάτων και εξοπλισμού π.δ.κ.α. (47.78.88)
47.79	Λιανικό εμπόριο μεταχειρισμένων ειδών σε καταστήματα
47.89	Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών σε υπαίθριους πάγκους και αγορές
47.99	Άλλο λιανικό εμπόριο εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών, με εξαίρεση το Άλλο λιανικό εμπόριο πετρελαίου οικιακής χρήσης, υγραέριου, άνθρακα και ξυλείας εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών (47.99.85), καθώς και του λιανικού εμπορίου άλλων τυποποιημένων τροφίμων π.δ.κ.α. μέσω αυτόματων πωλητών (47.99.24.01), του λιανικού εμπορίου τυποποιημένων προϊόντων αρτοποιίας μέσω αυτόματων πωλητών (47.99.16.01), του λιανικού εμπορίου ροφημάτων μέσω αυτόματων πωλητών (47.99.21.01) και του λιανικού εμπορίου τυποποιημένων ειδών ζαχαροπλαστικής μέσω αυτόματων πωλητών (47.99.17.01)

49.31	Αστικές και προαστιακές χερσαίες μεταφορές επιβατών
49.39	Άλλες χερσαίες μεταφορές επιβατών π.δ.κ.α.
50.10	Θαλάσσιες και ακτοπλοϊκές μεταφορές επιβατών
50.30	Εσωτερικές πλωτές μεταφορές επιβατών
51.10	Αεροπορικές μεταφορές επιβατών
51.21	Αεροπορικές μεταφορές εμπορευμάτων
52.21.29.02	Υπηρεσίες οδηγού λεωφορείου (μη εκμεταλλευτή)
52.21.29.03	Υπηρεσίες πώλησης εισιτηρίων αστικών χερσαίων συγκοινωνιακών μέσων από τρίτους, λιανικά
52.21.29.04	Υπηρεσίες πώλησης εισιτηρίων αστικών χερσαίων συγκοινωνιακών μέσων από τρίτους, χονδρικά
52.21.29.05	Υπηρεσίες πώλησης εισιτηρίων υπεραστικών χερσαίων συγκοινωνιακών μέσων από τρίτους
52.22	Δραστηριότητες συναφείς με τις πλωτές μεταφορές
52.23	Δραστηριότητες συναφείς με τις αεροπορικές μεταφορές
55.10	Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα
55.20	Καταλύματα διακοπών και άλλα καταλύματα σύντομης διαμονής
55.30	Χώροι κατασκήνωσης, εγκαταστάσεις για οχήματα αναψυχής και ρυμουλκούμενα οχήματα
55.90.13	Υπηρεσίες κλιμαμαξών (βαγκόν-λι) και υπηρεσίες ύπνου σε άλλα μεταφορικά μέσα
55.90.19	Άλλες υπηρεσίες καταλύματος π.δ.κ.α.
56.10	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης
56.21	Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις
56.29	Άλλες υπηρεσίες εστίασης, με εξαίρεση τις Υπηρεσίες γευμάτων που παρέχονται από στρατιωτικές τραπεζαρίες (56.29.20.01)
56.30	Δραστηριότητες παροχής ποτών
59.13.11.02	Υπηρεσίες εκμετάλλευσης κινηματογραφικών ταινιών
59.14	Δραστηριότητες προβολής κινηματογραφικών ταινιών
61.90.10.07	Υπηρεσίες πρόσβασης του κοινού στο διαδίκτυο (σε χώρους που δεν παρέχονται τρόφιμα ή ποτά)
74.20	Φωτογραφικές δραστηριότητες
74.30	Δραστηριότητες μετάφρασης και διερμηνείας
77.11	Ενοικίαση και εκμίσθωση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων
77.21	Ενοικίαση και εκμίσθωση ειδών αναψυχής και αθλητικών ειδών, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ενοικίασης ποδηλάτων (ΚΑΔ 77.21.10.08) και τις υπηρεσίες μίσθωσης αθλητικού εξοπλισμού (μπαסטουνιών γκολφ, ρακετών κ.λπ.) (ΚΑΔ 77.21.10.09)
77.22	Ενοικίαση βιντεοκασετών και δίσκων
77.29	Ενοικίαση και εκμίσθωση άλλων ειδών προσωπικής ή οικιακής χρήσης
77.34	Ενοικίαση και εκμίσθωση εξοπλισμού πλωτών μεταφορών
77.35	Ενοικίαση και εκμίσθωση εξοπλισμού αεροπορικών μεταφορών
77.39.13	Υπηρεσίες ενοικίασης και χρηματοδοτικής μίσθωσης μοτοσικλετών και τροχόσπιτων
77.39.19.03	Υπηρεσίες ενοικίασης εξοπλισμού εκθέσεων
79.11	Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων
79.12	Δραστηριότητες γραφείων οργανωμένων ταξιδιών
79.90.32	Υπηρεσίες κρατήσεων για συνεδριακά κέντρα και εκθεσιακούς χώρους

79.90.39	Υπηρεσίες κρατήσεων για εισιτήρια εκδηλώσεων, υπηρεσίες ψυχαγωγίας και αναψυχής και Άλλες υπηρεσίες κρατήσεων π.δ.κ.α.
82.30	Οργάνωση συνεδρίων και εμπορικών εκθέσεων
85.10	Προσχολική εκπαίδευση
85.51	Αθλητική και ψυχαγωγική εκπαίδευση
85.52	Πολιτιστική εκπαίδευση
85.53	Δραστηριότητες σχολών ερασιτεχνών οδηγών
85.59	Άλλη εκπαίδευση π.δ.κ.α.
88.10.11	Υπηρεσίες επίσκεψης και παροχής υποστήριξης σε ηλικιωμένους
88.10.12	Υπηρεσίες κέντρων ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων
88.91	Δραστηριότητες βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών με εξαίρεση τις υπηρεσίες ημερήσιας φροντίδας για παιδιά και νέους με αναπηρία (ΚΑΔ 88.91.12) και τις υπηρεσίες φύλαξης μικρών παιδιών (ΚΑΔ 88.91.13)
90.01	Τέχνες του θεάματος
90.02	Υποστηρικτικές δραστηριότητες για τις τέχνες του θεάματος
90.03.11.04	Υπηρεσίες ενορχηστρωτή
90.03.11.07	Υπηρεσίες μουσουργού
90.03.11.17	Υπηρεσίες χορογράφου
90.03.11.18	Υπηρεσίες χορωδού
90.04	Εκμετάλλευση αισθουσών θεαμάτων και συναφείς δραστηριότητες
91.01	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών και αρχειοφυλακείων
91.02	Δραστηριότητες μουσείων
91.03	Λειτουργία ιστορικών χώρων και κτιρίων και παρόμοιων πόλων έλξης επισκεπτών
91.04	Δραστηριότητες βοτανικών και ζωολογικών κήπων και φυσικών βιοτόπων
92.00	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα εκτός από Υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών σε απ ευθείας (online) σύνδεση (92.00.14), Υπηρεσίες στοιχημάτων σε απ ευθείας (on - line) σύνδεση (92.00.21)
93.11	Εκμετάλλευση αθλητικών εγκαταστάσεων ως προς τους εσωτερικούς τους χώρους και ως προς τους χώρους ομαδικής άθλησης
93.12	Δραστηριότητες αθλητικών ομίλων
93.13	Εγκαταστάσεις γυμναστικής
93.19	Άλλες αθλητικές δραστηριότητες, με εξαίρεση υπηρεσίες που σχετίζονται με την εκπαίδευση κατοικίδιων ζώων συντροφιάς, για κυνήγι και σχετικές δραστηριότητες (93.19.13.03)
93.21	Δραστηριότητες πάρκων αναψυχής και άλλων θεματικών πάρκων
93.29	Άλλες δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας
94.99.16	Υπηρεσίες που παρέχονται από πολιτιστικές και ψυχαγωγικές ενώσεις
96.02	Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων και κέντρων αισθητικής
96.04	Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία
96.09.19.06	Υπηρεσίες γραφείων γνωριμίας ή συνοικεσίων
96.09.19.08	Υπηρεσίες γυαλίσματος υποδημάτων
96.09.19.09	Υπηρεσίες δερματοστιξίας (τατουάζ)
96.09.19.12	Υπηρεσίες ιερόδουλου
96.09.19.16	Υπηρεσίες στολισμού εκκλησιών, αισθουσών κ.λπ. (για γάμους, βαπτίσεις, κηδείες και άλλες εκδηλώσεις)

96.09.19.17 Υπηρεσίες τρυπήματος δέρματος του σώματος (piercing)

Καταστήματα και επιχειρήσεις κάθε είδους που λειτουργούν εντός ξενοδοχειακών μονάδων, ξενοδοχειακών συγκροτημάτων και των αερολιμένων της επικράτειας, όπως και τα καταστήματα αφορολογητών ειδών ανά την επικράτεια.

Καταστήματα λιανικού εμπορίου που λειτουργούν με συμφωνίες συνεργασίας όλων των καταστημάτων λιανικού εμπορίου τύπου «κατάστημα εντός καταστήματος» (shops-in-a-shop), που βρίσκονται σε εκπτώτικα καταστήματα

(outlet), εμπορικά κέντρα ή εκπτώτικα χωριά, εξαιρουμένων των σουπερ μάρκετ και των φαρμακείων υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν ανεξάρτητη είσοδο για τους καταναλωτές

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 30/03/2021

Οι Υπουργοί

Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

e-ΕΦΚΑ ΓΕΝΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ 110410/30.03.2021**Νέα παράταση μέχρι 31/12/2021 της προθεσμίας καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών περιόδων απασχόλησης Φεβρουαρίου, Μαρτίου και Απριλίου 2020**

Αθήνα 30/03/2021

Με τα ανωτέρω σχετικά (4) Γενικά Έγγραφα του e-Ε.Φ.Κ.Α. κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις των ανωτέρω σχετικών (3) Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων, με τις οποίες παρασχέθηκαν διαδοχικές παρατάσεις στη προθεσμία καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών μισθολογικών περιόδων Φεβρουαρίου, Μαρτίου και Απριλίου 2020 και επανακαθορίστηκαν οι Κ.Α.Δ. των επιχειρήσεων/εργοδοτών, που εντάσσονται στο πλαίσιο λήψης των εν λόγω μέτρων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας, τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς.

Με την υπ. αρ. Δ.15/Δ'οικ.37618/1492/25-9-2020 (Φ.Ε.Κ. Β' 4253) ΚΥΑ είχε χορηγηθεί παράταση της προθεσμίας καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών περιόδων απασχόλησης Φεβρουαρίου, Μαρτίου και Απριλίου 2020 μέχρι 30/04/2021.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 4778/2021, η προθεσμία καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών περιόδων απασχόλησης Φεβρουαρίου, Μαρτίου και Απριλίου 2020 παρατείνεται εκ νέου μέχρι 31/12/2021.

Επισημαίνεται ότι:

- Η νέα παράταση της προθεσμίας καταβολής των ανωτέρω ασφαλιστικών εισφορών αφορά τις επιχειρήσεις/εργοδότες που πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις, όπως αυτά καθορίστηκαν με τις προαναφερόμενες ΚΥΑ.

- Η καταβολή έως 31/12/2021 των ασφαλιστικών εισφορών περιόδων απασχόλησης Φεβρουαρίου, Μαρτίου και Απριλίου 2020 θα πραγματοποιηθεί χωρίς τον υπολογισμό τόκων και άλλων προσαυξήσεων λόγω εκπρόθεσμης καταβολής.

Παρακαλούμε για την πιστή εφαρμογή των ανωτέρω.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΙΑΠΑΚΗΣ

**ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ Απόφαση Αριθμ. 36982/29-03-2021
(ΦΕΚ Β 1219/29.3.2021)****2η τροποποίηση της υπ' αρ. 29013/8.3.2021 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΕΜΕΙΝΑΝ ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΣΕ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ 2020 ΛΟΓΩ ΤΟΠΙΚΗΣ ΙΣΧΥΟΣ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ COVID 19» (Β' 900)**

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98) σε συνδυασμό με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
2. Το άρθρο έκτο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας και τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς και της δημόσιας διοίκησης» (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83).
3. Το άρθρο όγδοο του ν. 4787/2021 «Κύρωση Σύμβασης Διανομής Ακινήτου - Σύστασης Δικαιώματος Επιφανείας Ακινήτου Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού -Αγίου Κοσμά, ρύθμιση συναφών θεμάτων και άλλες διατάξεις» (Α' 44).
4. Τον ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της οδηγίας 2011/85/2011/ΕΕ - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και ειδικότερα τα άρθρα 23, 56, 78, 79 και 80 (Α' 143).
5. Τον Κανονισμό (ΕΕ) υπ' αρ. 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (Ο.Υ ΕΕ L 352 της 24.12.2013).
6. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).
7. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
8. Το π.δ. 147/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης» (Α' 192).
9. Την υπ' αρ. 85847/11.8.2020 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Ιωάννη Τσακίρη» (Β' 3375).
10. Την υπ' αρ. 128864/11.12.2019 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διάρθρωση και αρμοδιότητες της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής Τομέων Βιομηχανίας, Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή (ΕΥΔΕ - ΒΕΚ)» (Β' 4559).
11. Την υπ' αρ. 134453/23.12.2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων - ΠΔΕ (Τροποποίηση και αντικατάσταση της κοινής υπουργικής απόφασης 46274/26.09.2014 (ΦΕΚ 2573/τ.Β')» (Β' 2857).
12. Το υπ' αρ. 28923/8.3.2021 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ) με θέμα: «Έκφραση γνώμης Ενίσχυση επιχειρήσεων που παρέμειναν κατ' εξαίρεση σε αναστολή λειτουργίας κατά την περίοδο των Χριστουγέννων 2020 λόγω τοπικής ισχύος μέτρων για τον περιορισμό της διασποράς της νόσου covid 19».

13. Την εγγραφή του έργου στη ΣΑΕ 027.

14. Την υπ' αρ. 29013/8.3.2021 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ενίσχυση επιχειρήσεων που παρέμειναν κατ' εξαίρεση σε αναστολή λειτουργίας κατά την περίοδο των Χριστουγέννων 2020 λόγω τοπικής ισχύος μέτρων για τον περιορισμό της διασποράς της νόσου COVID 19» (B' 900), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 32797/18.3.2021 (B' 1062) όμοια απόφαση.

15. Το γεγονός ότι από την παρούσα τροποποίηση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Η αναλυτική πρόσκληση που επισυνάπτεται στην υπ' αρ. 29013/8.3.2021 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ενίσχυση επιχειρήσεων που παρέμειναν κατ' εξαίρεση σε αναστολή λειτουργίας κατά την περίοδο των Χριστουγέννων 2020 λόγω τοπικής ισχύος μέτρων για τον περιορισμό της διασποράς της νόσου COVID 19» (B' 900), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 32797/18.3.2021 (B' 1062) όμοια απόφαση, τροποποιείται ως εξής:

1. Οι περ. β και γ της παρ. 1 του Κεφαλαίου 3 αντικαθίστανται ως εξής:

«β. αποστέλλει στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (εφεξής: ΓΔΟΥ) τις συγκεντρωτικές καταστάσεις της παρ. 3 του Κεφαλαίου 7 για την πληρωμή των επιχειρήσεων

γ. συγκεντρώνει τα δικαιολογητικά υλοποίησης της δράσης και τηρεί τα σχετικά παραστατικά».

2. Η παρ. 2 του Κεφαλαίου 3 αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Η ΓΔΟΥ πραγματοποιεί την πληρωμή των ληπτών της ενίσχυσης βάσει των συγκεντρωτικών καταστάσεων που της αποστέλλει η ΕΥΔΕ ΒΕΚ βάσει της παρ. 3 του Κεφαλαίου 7».

3. Η υποπερ. (γγ) της περ. β της παρ. 2 του Κεφαλαίου 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«γγ) την Υπεύθυνη Δήλωση του Παραρτήματος II, υπογεγραμμένη, στην περίπτωση εταιρείας, από τον νόμιμο εκπρόσωπο και σφραγισμένη με τη σφραγίδα της εταιρείας. Εάν υποβληθεί υπεύθυνη δήλωση εκδοθείσα ηλεκτρονικά από την πλατφόρμα gov.gr, υπογράφεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο χωρίς να τεθεί σφραγίδα της εταιρείας (για την επιβεβαίωση των προϋποθέσεων του σημείου 4, 5, 6 και 7 του Κεφαλαίου 4)».

4. Η περ. β της παρ. 2 του Κεφαλαίου 7 καταργείται.

5. Η παρ. 3 του Κεφαλαίου 7 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Προκειμένου να καταβληθεί η δημόσια επιχορήγηση στους λήπτες της ενίσχυσης ορίζεται η ακόλουθη διαδικασία:

α) Από το ΠΣΚΕ δημιουργείται συγκεντρωτική κατάσταση των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης προς πληρωμή στην οποία αποτυπώνεται ο Α/Α της συγκεντρωτικής κατάστασης, ο αριθμός αίτησης χρηματοδότησης, ο ΑΦΜ και η επωνυμία του λήπτη της ενίσχυσης και ο τραπεζικός λογαριασμός (IBAN) της επιχείρησης που έχει συμπληρωθεί στο έντυπο υποβολής αίτησης, η οποία αποστέλλεται από την ΕΥΔΕ ΒΕΚ σε επεξεργάσιμη μορφή στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (ΓΔΟΥ) συνοδευόμενη από βεβαίωση της ΕΥΔΕ ΒΕΚ ότι οι επιχειρήσεις που περιέχονται σε αυτήν έχουν εγκριθεί για ενίσχυση. Για την ομαλή ροή των πληρωμών, η ΕΥΔΕ ΒΕΚ αποστέλλει τμηματικά καταστάσεις εγκριθεισών αιτήσεων προς πληρωμή.

β) Η ΓΔΟΥ μεταφέρει το ποσό κάθε αίτησης χρηματοδότησης, προς στον τραπεζικό λογαριασμό (IBAN) που είναι άμεσα συνδεδεμένος με την επιχείρηση, τον οποίο έχει δηλώσει ο λήπτης της ενίσχυσης στην αίτηση χρηματοδότησης και στην υπεύθυνη δήλωση του Παραρτήματος II και ενημερώνει την ΕΥΔΕ ΒΕΚ, η οποία ενημερώνει το ΠΣΚΕ.

γ) Οι λήπτες ενημερώνονται για την ολοκλήρωση της διαδικασίας καταβολής της ενίσχυσης από το ΠΣΚΕ, μέσω της αλλαγής κατάστασης του έργου».

6. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του Κεφαλαίου 8 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στη συνέχεια, για την πληρωμή από τη ΓΔΟΥ και την ενημέρωση του ΠΣΚΕ ακολουθείται η προβλεπόμενη στο κεφάλαιο 7 διαδικασία».

7. Ο τίτλος του Παραρτήματος II αντικαθίσταται ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ»

Άρθρο 2

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων www.mindev.gov.gr.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 29/03/2021
Ο Υφυπουργός
ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΙΡΗΣ

e-ΕΦΚΑ Εγκύκλιος 24/2021

Παράταση καταβολής δόσεων ρύθμισης σε επιχειρήσεις και εργοδότες

Αθήνα, 19/04/2021

Με την παρούσα εγκύκλιο σας κοινοποιούμε τις διατάξεις της υπ' αριθμ. οικ. 13800/304/30-3-2021 (ΦΕΚ Β', 1256/31-03-2021) απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Παράταση προθεσμίας καταβολής των δόσεων ενεργών ρυθμίσεων ασφαλιστικών εισφορών επιχειρήσεων και εργοδοτών στο πλαίσιο των μέτρων για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών του κορωνοϊού COVID-19.» και σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Με τις κοινοποιούμενες διατάξεις η προθεσμία καταβολής δόσεων ενεργών ρυθμίσεων των δικαιούχων επιχειρήσεων ή εργοδοτών οι οποίες είναι απαιτητές έως 31/03/2021 παρατάθηκε κατά ένα (1) μήνα. Συγχρόνως, παρατάθηκαν ισόχρονα και οι προθεσμίες όλων των επόμενων μηνιαίων δόσεων της κάθε ρύθμισης.

Αντίστοιχα με τις προηγούμενες διατάξεις, προϋπόθεση για να καταστεί δικαιούχος οφειλέτης εργοδότης ή επιχείρηση αποτελεί η απασχόληση μισθωτών και η ύπαρξη ενεργού κωδικού δραστηριότητας (ΚΑΔ) στις 05/11/2020, (κύριου ή δευτερεύοντος με μεγαλύτερα ακαθάριστα έσοδα κατά το έτος 2018) που περιλαμβάνεται στο συνημμένο στην κοινοποιούμενη Κ.Υ.Α. πίνακα.

Επισημαίνεται ότι ο σχετικός πίνακας που περιλαμβάνεται στην κοινοποιούμενη Κ.Υ.Α. διαφοροποιείται μερικώς σε σχέση με τους αντίστοιχους συνημμένους πίνακες των προγενέστερων Κ.Υ.Α..

Για τους οφειλέτες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω Κ.Υ.Α., η δόση Μαρτίου 2021 θα έχει πλέον καταληκτική ημερομηνία καταβολής την 30/04/2021 και αντίστοιχα θα τροποποιηθούν και οι καταληκτικές ημερομηνίες όλων των επόμενων μηνιαίων δόσεων ενώ κατά το χρονικό διάστημα της παράτασης δεν υπολογίζονται περαιτέρω πρόσθετα τέλη, τόκοι και λοιπές προσαυξήσεις και επιβαρύνσεις.

Κατά συνέπεια η συνολική διάρκεια των ρυθμίσεων που πληρούν τις ανωτέρω προϋποθέσεις παρατείνεται κατά ένα μήνα. Κατά τα λοιπά, συνεχίζουν να εφαρμόζονται οι διατάξεις της εκάστοτε ρύθμισης

Σε ό,τι αφορά στη συστημική υλοποίηση των ανωτέρω, αυτή θα πραγματοποιηθεί κεντρικά ενώ η χορήγηση των προηγούμενων παρατάσεων για τους αντίστοιχους δικαιούχους έχει ήδη υλοποιηθεί.

Σε περίπτωση που καταγγελθεί σύμβαση εργασίας εργαζομένων που τέθηκε σε καθεστώς αναστολής (μέρους ή συνόλου αυτών) ή/ και σε περίπτωση που δε διατηρηθεί ο ίδιος αριθμός θέσεων εργασίας μετά την ολοκλήρωση των μέτρων για την αντιμετώπιση της νόσου COVID-19, παύει αυτοδικαίως η παράταση καταβολής των δόσεων ενεργών ρυθμίσεων και οι οφειλές επιβαρύνονται με τόκους και προσαυξήσεις από την ημερομηνία που αυτές κατέστησαν απαιτητές σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Διευκρινίζεται ότι από τα ανωτέρω εξαιρούνται μειώσεις προσωπικού που μπορεί να προκύψουν εξαιτίας οικειοθελούς αποχώρησης, συνταξιοδότησης ή θανάτου εργαζόμενου και ύπαρξης συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου που λήγουν κατά τη διάρκεια του μέτρου, καθώς και οι επιχειρήσεις με συγκεκριμένο χρόνο λειτουργίας λόγω της μορφής, του είδους ή της δραστηριότητας τους που εκ των πραγμάτων δεν μπορούν να εκπληρώσουν τις ανωτέρω υποχρεώσεις.

Η ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ ΤΟΥ Κ.Ε.Α.Ο.
ΒΑΡΒΑΡΑ ΧΑΤΖΗΕΥΣΤΑΘΙΑΔΟΥ

**ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (Κ.Υ.Α.) 17512/1153/12.4.2021 (ΦΕΚ Β' 1509/14-04-2021)
Τροποποίηση της υπ' αρ. 39363/1537/30-9-2020 (Β' 4262) κοινής υπουργικής απόφασης,
ως προς τη διάρκεια εφαρμογής των μέτρων των περ. β), γ), δ) και ε) της παρ. 2 του
άρθρου 4 της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως ισχύει**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 4 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο όγδοο της από 22.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 161), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4722/2020 (Α'177) και συμπληρώθηκε με το άρθρο 21 του ν. 4722/2020 (Α' 177).
2. Τις διατάξεις του άρθρου δέκατου τρίτου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης της ανάγκης περιορισμού της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19» (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76).
3. Τις διατάξεις του άρθρου ενδέκατου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας και τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς και της δημόσιας διοίκησης» (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83).
4. Τις διατάξεις του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) -δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143).
5. Τις διατάξεις του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: Οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 137).
6. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, το οποίο κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α' 98) και διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

7. Τις διατάξεις του π.δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α' 145).
8. Τις διατάξεις του π.δ. 121/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας» (Α' 148).
9. Τις διατάξεις του π.δ. 134/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (Α' 168).
10. Τις διατάξεις του π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).
11. Τις διατάξεις του π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).
12. Τις διατάξεις του π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
13. Τις διατάξεις του π.δ. 2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).
14. Τις διατάξεις του π.δ.84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).
15. Την υπό στοιχεία Υ 70/30.10.2020 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη» (Β' 4805).
16. Την υπό στοιχεία 40331/Δ1.13521/13-9-2019 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Επανακαθορισμός όρων ηλεκτρονικής υποβολής εντύπων αρμοδιότητας ΣΕΠΕ και ΟΑΕΔ» (Β' 3520).
17. Την υπ' αρ. οικ. 12997/231/23-3-2020 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Μηχανισμός εφαρμογής των μέτρων στήριξης των εργαζομένων με εξαρτημένη εργασία για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19» (Β' 993).
18. Την υπ' αρ. οικ. 17788/346/8.5.2020 κοινή υπουργική απόφαση «Περαιτέρω μέτρα στήριξης εργαζομένων επιχειρήσεων-εργοδοτών του ιδιωτικού τομέα, για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και τη σταδιακή επαναλειτουργία της αγοράς εργασίας» (Β' 1779).
19. Την υπ' αρ. 14556/448/07.04.2020 κοινή υπουργική απόφαση «Παράταση της ισχύος των έκτακτων και προσωρινών μέτρων στην αγορά εργασίας για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, ως προς την οργάνωση χρόνου εργασίας και της άδειας ειδικού σκοπού του άρθρου 4 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο όγδοο της από 22.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 161), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του, (Α' 55)» (Β' 1208), όπως έχει τροποποιηθεί με τις υπ' αρ. 16135/499/23-4-2020 (Β' 1566), 20788/610/29.5.2020 (Β' 2083), οικ. 26308/768/30-6-2020 (Β' 2684), οικ. 30742/1002/28-7-2020 (Β' 3148), οικ. 36124/1194/11-09-2020 (Β' 3945), οικ. 52241/1567/17-12-2020 (Β' 5586) όμοιές της.
20. Την υπ' αρ. 37095/1436/17.9.2020 απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υγείας «Καθορισμός έννοιας «ευπαθών ομάδων εργαζομένων» του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας έναντι των συνεπειών μετάδοσης του COVID-19, καθώς και των απαιτούμενων ιατρικών πιστοποιητικών για την

εφαρμογή της διάταξης του άρθρου ογδόου της από 22.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 161)» (Β' 4011).

21. Την υπ' αρ. 39363/1537/30-9-2020 «Λεπτομέρειες εφαρμογής και χρόνος ισχύος των περ. β) έως και ε) της παρ. 2 του άρθρου 4 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο ογδοο της από 22.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 161), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του (Α' 55), για «ευπαθείς ομάδες εργαζομένων» του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας» (Β' 4262).

22. Την υπ' αρ. οικ. 10195/516/10-3-2021 εισηγητική έκθεση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

23. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης προκαλείται δαπάνη στον κρατικό προϋπολογισμό και τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, το ύψος της οποίας εκτιμάται στο ποσό των 534.000€, ΕΦ 1033-501-0000000 ΑΛΕ: 2310989899, έτους 2021,

αποφασίζουμε:

Ο χρόνος ισχύος των περ. β), γ), δ) και ε) της παρ. 2 του άρθρου 4 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), που αναφέρεται στο άρθρο 6 της υπ' αρ. 39363/1537/30-9-2020 (Β'4262) κοινής υπουργικής απόφασης, παρατείνεται έως την 30η Απριλίου 2021.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 12/04/2021
Οι Υπουργοί
Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ
Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ
Υγείας
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (Κ.Υ.Α.) 23180/26.4.2021 (ΦΕΚ Β' 1733/27-04-2021)

Παράταση της ισχύος των έκτακτων και προσωρινών μέτρων στην αγορά εργασίας για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 ως προς την οργάνωση του χρόνου και του τόπου εργασίας του άρθρου 4 της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του», (Α' 55), όπως ισχύει

26/04/2021

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 4 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), και στη συνέχεια τροποποιήθηκε με το άρθρο ογδοο της από 22.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Έκτακτα μέτρα για την ενίσχυση των αστικών συγκοινωνιών, την προμήθεια μέσων ατομικής προστασίας και την

πρόσληψη προσωπικού καθαριότητας των σχολικών μονάδων, τη στήριξη των τουριστικών επιχειρήσεων και της αγοράς εργασίας και την ενίσχυση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας προς αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και τη στήριξη των πλημμοροπαθών της Εύβοιας που επλήγησαν κατά τις πλημμύρες της 8ης και 9ης Αυγούστου 2020» (Α' 161).

2. Τον ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143).

3. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

4. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α' 98), σε συνδυασμό με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

5. Το π.δ. 134/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (Α' 168).

6. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).

7. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).

8. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).

9. Το π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).

10. Το π.δ. 2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).

11. Την υπό στοιχεία Υ70/30.10.2020 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη» (Β'4805).

12. Την υπό στοιχεία 40331/Δ1.13521/13.09.2019 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Επανακαθορισμός όρων ηλεκτρονικής υποβολής εντύπων αρμοδιότητας ΣΕΠΕ και ΟΑΕΔ» (Β' 3520), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

13. Την υπ' αρ. οικ. 13779/30.03.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υγείας «Παράταση της ισχύος των έκτακτων και προσωρινών μέτρων στην αγορά εργασίας για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, ως προς την οργάνωση του χρόνου και του τόπου εργασίας του άρθρου 4 της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), όπως ισχύει.» (Β' 1255).

14. Την επιτακτική ανάγκη στήριξης εργαζομένων επιχειρήσεων -εργοδοτών του ιδιωτικού τομέα και τη συνεχή ανάγκη λήψης έκτακτων και προσωρινών μέτρων της πολιτείας για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και την πορεία εξέλιξης του φαινομένου.

15. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, σύμφωνα με την υπ' αρ. οικ. 21496/21.04.2021 εισήγηση ΓΔΟΥ του παραπάνω Υπουργείου,

αποφασίζουμε:

Παράταση δυνατότητας προσφυγής στο σύστημα της εξ αποστάσεως εργασίας

Η δυνατότητα του εργοδότη να καθορίζει με απόφασή του ότι η εργασία που παρέχεται από τον εργαζόμενο στον προβλεπόμενο, από την ατομική σύμβαση, τόπο εργασίας, θα πραγματοποιείται με το σύστημα της εξ αποστάσεως εργασίας, η οποία θεσμοθετήθηκε ως έκτακτο και προσωρινό μέτρο με την περίπτωση α) της παρ. 2 του άρθρου 4 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του» (Α' 55), ως κυρώθηκε και ισχύει, λαμβάνοντας υπόψη την πορεία εξέλιξης του φαινομένου, παρατείνεται **μέχρι και την 31η Μαΐου 2021**.

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από την 1η Μαΐου 2021.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 26/04/2021
Οι Υπουργοί
Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ
Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ
Υγείας
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (Κ.Υ.Α.) 23182/26.4.2021 (ΦΕΚ Β' 1733/27-04-2021)

Παράταση της ισχύος των επεκταθέντων σε όλη την Επικράτεια έκτακτων και προσωρινών μέτρων του άρθρου 235 του ν. 4727/2020, ως προς την οργάνωση του τόπου και του χρόνου εργασίας για την αποσυμφόρηση των μέσων μαζικής μεταφοράς και του τόπου εργασίας και ρύθμιση περαιτέρω στοιχείων αυτής (Α' 184)

26/04/2021

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 235 του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) -Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184).
2. Τον ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143).
3. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
4. Το άρθρο 90 του Κώδικα της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά Όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98), σε συνδυασμό με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
5. Το π.δ. 134/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (Α' 168).

6. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).
7. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).
8. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121), καθώς και το π.δ. 62/2020 «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 155).
9. Το π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).
10. Το π.δ. 2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).
11. Την υπό στοιχεία Υ70/30.10.2020 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη» (Β' 4805).
12. Την υπό στοιχεία 40331/Δ1.13521/13.9.2019 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Επανακαθορισμός όρων ηλεκτρονικής υποβολής εντύπων αρμοδιότητας ΣΕΠΕ και ΟΑΕΔ» (Β' 3520).
13. Την υπό στοιχεία 13777/30-03-2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υγείας «Παράταση της ισχύος των επεκταθέντων σε όλη την Επικράτεια έκτακτων και προσωρινών μέτρων του άρθρου 235 του ν. 4727/2020 (Α'184), ως προς την οργάνωση του τόπου και του χρόνου εργασίας για την αποσυμφόρηση των μέσων μαζικής μεταφοράς και του τόπου εργασίας» (Β' 1255).
14. Την επιτακτική ανάγκη στήριξης εργαζομένων επιχειρήσεων -εργοδοτών του ιδιωτικού τομέα και τη συνεχή ανάγκη λήψης έκτακτων και προσωρινών μέτρων της πολιτείας για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και την πορεία εξέλιξης του φαινομένου.
15. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, σύμφωνα με την υπ' αρ. οικ. 21487/21.04.2021 εισήγηση ΓΔΟΥ του παραπάνω Υπουργείου,

αποφασίζουμε:

Παράταση της υποχρέωσης εφαρμογής των έκτακτων και προσωρινών μέτρων ως προς την οργάνωση του τόπου και του χρόνου εργασίας, σε όλη την Επικράτεια.

Για επιτακτικούς λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνονται έως και την **31η Μαΐου 2021**, οι εξής κανόνες ως προς την οργάνωση του τόπου και του χρόνου εργασίας:

1. α) Επιχειρήσεις - εργοδότες που εδρεύουν ή έχουν υποκατάστημα σε οποιαδήποτε Περιφερειακή Ενότητα της χώρας, υποχρεούνται, έως 31.05.2021, να εφαρμόζουν το σύστημα της εξ αποστάσεως παροχής εργασίας στους εργαζομένους τους, σε όποιες περιπτώσεις η εργασία τους μπορεί να παρασχεθεί με αυτό το σύστημα, σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) επί του συνολικού αριθμού των εργαζομένων αυτών.

β) Για την ορθή τήρηση της περ. α', οφείλουν να προαναγγείλουν πριν την έναρξη της εργασίας, στο Π.Σ. «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, την εξ αποστάσεως εργασία του πενήντα τοις εκατό (50%) των εργαζομένων τους, για τους οποίους μπορεί να εφαρμοστεί το μέτρο αυτό, συμπληρώνοντας το Έντυπο 4.1 «ΔΗΛΩΣΗ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ -ΕΝΤΥΠΟ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ» της παρ. 2 του άρθρου 4 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76).

γ) Σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης της περ. β', επιβάλλεται πρόστιμο τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ στην επιχείρηση-εργοδότη, κατόπιν σχετικού ελέγχου από το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

2. Το ωράριο εργασίας των εργαζομένων σε επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα, που εδρεύουν ή έχουν υποκατάστημα σε οποιαδήποτε Περιφερειακή Ενότητα της χώρας, προσαρμόζεται, υποχρεωτικά, για τον μήνα Μάιο, κατά την έναρξη και λήξη του με τρόπο ώστε ανά μισή ώρα και εντός διώρου να προσέρχονται και να αποχωρούν οι εργαζόμενοι σε σχέση με την έναρξη και τη λήξη αντίστοιχα του ωραρίου τους. Για το χρονικό διάστημα εφαρμογής του παρόντος αναστέλλεται η υποχρέωση του εργοδότη να καταχωρεί στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων τις αλλαγές ή τροποποιήσεις ωραρίου που αφορούν στην ανωτέρω και εντός διώρου σταδιακή προσέλευση και αποχώρηση των εργαζομένων.

Σε κάθε περίπτωση συνεχίζουν να ισχύουν οι διατάξεις του Π.Δ. 88/1999 (Α' 94), καθώς και η υποχρέωση του εργοδότη για προαναγγελία των λοιπών αλλαγών ή τροποποιήσεων του χρόνου εργασίας ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας καθώς και της υπερεργασίας και της νόμιμης υπερωριακής απασχόλησης, πριν την πραγματοποίησή τους, στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Η ως άνω προσαρμογή του ωραρίου των εργαζομένων δεν μεταβάλλει το είδος της σύμβασης εργασίας των εργαζομένων αυτών.

Η παρούσα ισχύει από την 1η Μαΐου 2021 έως και την 31η Μαΐου 2021.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 26/04/2021
Οι Υπουργοί
Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ
Ανάπτυξης και Επενδύσεων
ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (Κ.Υ.Α.) 24064/28.4.2021
Τροποποίηση της υπό στοιχεία οικ. 23103/478/13-6-2020 κοινής υπουργικής απόφασης
«Καθορισμός του πλαισίου εφαρμογής του Μηχανισμού ενίσχυσης της απασχόλησης
"ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ"» (Β' 2274).

28/04/2021

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 40 του ν. 4778/2021 «Μισθολόγιο, ζητήματα ανθρώπινου δυναμικού της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και άλλες επείγουσες διατάξεις» (Α' 26), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 105 του ν. 4790/2021 «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνεχιζόμενες συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ανάπτυξη, την κοινωνική προστασία και την επαναλειτουργία των δικαστηρίων και άλλα ζητήματα» (Α' 48).

2. Το άρθρο 31 του ν. 4690/2020 «Κύρωση: α) της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 84) και β) της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα» (Α' 90) και άλλες διατάξεις» (Α' 104), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο δεύτερο της από 10.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 157), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4722/2020 (Α' 177), το άρθρο 18 του ν. 4722/2020 (Α' 177) και το άρθρο 112 του ν. 4764/2020 (Α' 256).

3. Τον ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143), όπως ισχύει.

4. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

5. Τα στοιχεία γ και ε της παρ. 1 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, «Γ.Κ.Π.Δ.»).
6. Το άρθρο 90 του κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (Α' 98), όπως ισχύει και διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
7. Την παρ. 2 του άρθρου 12 του π.δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α' 145).
8. Το π.δ. 134/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (Α' 168).
9. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).
10. Το π.δ. 147/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης» (Α' 192).
11. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).
12. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
13. Το π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).
14. Το π.δ. 62/2020 «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 155).
15. Το π.δ. 2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).
16. Την υπό στοιχεία Υ70/30-10-2020 απόφαση Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη» (Β' 4805).
17. Την υπό στοιχεία 40331/Δ1.13521/13-09-2019 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Επανακαθορισμός όρων ηλεκτρονικής υποβολής εντύπων αρμοδιότητας ΣΕΠΕ και ΟΑΕΔ» (Β' 3520).
18. Την υπό στοιχεία οικ. 23103/478/13-6-2020 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός του πλαισίου εφαρμογής του Μηχανισμού ενίσχυσης της απασχόλησης «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ»» (Β' 2274), όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αρ. 54462/1611/31-12-2020 (Β' 5892), υπό στοιχεία οικ.3297/110/22-1-2021 (Β' 240) και υπό στοιχεία οικ.10238/329/4-3-2021 (Β' 856) όμοιές της.
19. Την υπ' αρ. 15037/2-4-2021 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.
20. Την ανάγκη αντιμετώπισης των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα.
21. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας προκαλείται επιπλέον δαπάνη έως το ποσό των τριάντα οκτώ εκατομμυρίων (38.000.000) ευρώ και βαρύνει τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (ΑΛΕ 2310989899 του Ε.Φ.1033-501-0000000), πέραν αυτής που έχει προβλεφθεί με την υπό στοιχεία οικ. 23103/478/13-6-2020 (Β' 2274), όπως έχει τροποποιηθεί με τις υπ' αρ. 54462/1611/31-12-2020 (Β' 5892), υπό στοιχεία οικ. 3297/110/22-1-2021 (Β' 240) και υπό στοιχεία οικ.10238/329/4-3-2021 (Β' 856) κοινές υπουργικές αποφάσεις, αποφασίζουμε:
- Την τροποποίηση της υπό στοιχεία οικ. 23103/478/13-6-2020 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός του πλαισίου εφαρμογής του Μηχανισμού ενίσχυσης της απασχόλησης «ΣΥΝ- ΕΡΓΑΣΙΑ» (Β' 2274), ως εξής:
- Α. Το άρθρο 5 του Κεφαλαίου Α αντικαθίσταται ως εξής: «Δικαίωμα συμμετοχής στον Μηχανισμό «ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ» έχουν όλες οι επιχειρήσεις της χώρας, συνεχούς ή εποχικής λειτουργίας, ανεξαρτήτως Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (ΚΑΔ), υπό τις εξής προϋποθέσεις:
- α. Επιχειρήσεις - εργοδότες που υποχρεούνται σε υποβολή περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α. πρέπει να παρουσιάζουν μείωση κατά 20% τουλάχιστον του κύκλου εργασιών Φ.Π.Α. (κωδικός 312 περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ), σε σχέση με τον κύκλο εργασιών αναφοράς, ανάλογα με τον μήνα ένταξής τους στον Μηχανισμό «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» και το είδος των φορολογικών βιβλίων, ως εξής:

Μήνας ένταξης στον Μηχανισμό	Κύκλος εργασιών σε σχέση με τον οποίο υπολογίζεται η μείωση κατά τουλάχιστον 20%
Ιούνιος 2020	Άθροισμα κύκλου εργασιών Μαρτίου - Απριλίου 2020
Ιούλιος 2020	Άθροισμα κύκλου εργασιών Μαρτίου - Απριλίου - Μαΐου 2020
Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2020	Άθροισμα κύκλου εργασιών Μαρτίου - Απριλίου - Μαΐου - Ιουνίου 2020

Οκτώβριος - Δεκέμβριος 2020	Άθροισμα κύκλου εργασιών Μαρτίου - Απριλίου - Μαΐου - Ιουνίου - Ιουλίου - Αυγούστου 2020
Ιανουάριος - Φεβρουάριος - Μάρτιος 2021	Άθροισμα κύκλου εργασιών Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου - Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 2020
Απρίλιος- Μάιος - Ιούνιος 2021	Άθροισμα κύκλου εργασιών Ιουλίου - Αυγούστου - Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου - Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 2020 - Ιανουαρίου 2021 - Φεβρουαρίου 2021

i) Για τις επιχειρήσεις που τηρούν διπλογραφικά βιβλία:

Μήνας ένταξης στον Μηχανισμό	Κύκλος εργασιών αναφοράς
Ιούνιος 2020	Άθροισμα κύκλου εργασιών Μαρτίου - Απριλίου 2019. Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών ενός εκ των δύο (2) μηνών δεν είναι θετικός, λογίζεται το σύνολο του κύκλου εργασιών του 2019 διαιρεμένο δια έξι (6). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών του 2019 δεν είναι θετικός, λογίζεται ο κύκλος εργασιών του Φεβρουαρίου 2020, πολλαπλασιαζόμενος επί δύο (2).
Ιούλιος 2020	Άθροισμα κύκλου εργασιών Μαρτίου - Απριλίου - Μαΐου 2019. Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών ενός εκ των τριών (3) μηνών δεν είναι θετικός, λογίζεται το σύνολο του κύκλου εργασιών του 2019 διαιρεμένο δια τέσσερα (4). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών του 2019 δεν είναι θετικός, λογίζεται ο κύκλος εργασιών του Φεβρουαρίου 2020, πολλαπλασιαζόμενος επί τρία (3).
Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2020	Άθροισμα κύκλου εργασιών Μαρτίου - Απριλίου - Μαΐου - Ιουνίου 2019. Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών ενός εκ των τεσσάρων (4) μηνών δεν είναι θετικός, λογίζεται το σύνολο του κύκλου εργασιών του 2019 διαιρεμένο δια τρία (3). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών του 2019 δεν είναι θετικός, λογίζεται ο κύκλος εργασιών του Φεβρουαρίου 2020 πολλαπλασιαζόμενος επί τέσσερα (4).
Οκτώβριος - Δεκέμβριος 2020	Άθροισμα κύκλου εργασιών Μαρτίου - Απριλίου - Μαΐου - Ιουνίου - Ιουλίου - Αυγούστου 2019. Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών ενός εκ των έξι (6) μηνών δεν είναι θετικός, λογίζεται το σύνολο του κύκλου εργασιών του 2019 διαιρεμένο δια δύο (2). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών του 2019 δεν είναι θετικός, λογίζεται ο κύκλος εργασιών του Φεβρουαρίου 2020 πολλαπλασιαζόμενος επί έξι (6).
Ιανουάριος - Φεβρουάριος - Μάρτιος 2021	Άθροισμα κύκλου εργασιών Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου - Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 2019. Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών ενός εκ των τεσσάρων (4) μηνών δεν είναι θετικός, λογίζεται ο κύκλος εργασιών του Φεβρουαρίου 2020 πολλαπλασιαζόμενος επί τέσσερα (4). Ειδικά για τις εντάξεις στον Μηχανισμό κατά τον μήνα Μάρτιο, εάν ο κύκλος εργασιών ενός εκ των μηνών Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου - Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 2019 είναι μηδενικός και επιπλέον ο κύκλος εργασιών Φεβρουαρίου 2020 είναι μηδενικός, τότε λαμβάνεται υπόψη το άθροισμα του κύκλου εργασιών Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου - Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 2019.
Απρίλιος - Μάιος - Ιούνιος 2021	Άθροισμα κύκλου εργασιών Ιουλίου - Αυγούστου - Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου - Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 2019 - Ιανουαρίου 2020 - Φεβρουαρίου 2020. Σε περίπτωση μη θετικού κύκλου εργασιών κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους 2019, η επιχείρηση έχει δικαίωμα συμμετοχής.

ii) Για τις επιχειρήσεις που τηρούν απλογραφικά βιβλία:

Μήνας ένταξης στον Μηχανισμό	Κύκλος εργασιών αναφοράς
Ιούνιος 2020	Άθροισμα κύκλου εργασιών πρώτου και δεύτερου τριμήνου 2019, διαιρεμένο δια τρία (3). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών ενός εκ των δύο τριμήνων δεν

<p>Ιούλιος 2020</p> <p>Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2020</p>	<p>είναι θετικός, λογίζεται το σύνολο του κύκλου εργασιών του 2019 διαιρεμένο δια έξι (6). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών του 2019 δεν είναι θετικός, λογίζεται ο κύκλος εργασιών του πρώτου τριμήνου του 2020 πολλαπλασιαζόμενος επί τα δύο τρίτα (2/3).</p> <p>Άθροισμα του κύκλου εργασιών του πρώτου τριμήνου 2019, πολλαπλασιαζόμενο επί το ένα τρίτο (1/3) και του δεύτερου τριμήνου του 2019, πολλαπλασιαζόμενο επί δύο τρίτα (2/3). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών ενός εκ των δύο τριμήνων δεν είναι θετικός, λογίζεται το σύνολο του κύκλου εργασιών του 2019 διαιρεμένο διά τέσσερα (4). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών του 2019 δεν είναι θετικός, λογίζεται ο κύκλος εργασιών πρώτου τριμήνου του 2020.</p> <p>Άθροισμα του κύκλου εργασιών του πρώτου τριμήνου 2019, πολλαπλασιαζόμενο επί το ένα τρίτο (1/3) και του δεύτερου τριμήνου του 2019. Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών ενός εκ των δύο τριμήνων δεν είναι θετικός, λογίζεται το σύνολο του κύκλου εργασιών του 2019 διαιρεμένο διά τρία (3). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών του 2019 δεν είναι θετικός, λογίζεται ο κύκλος εργασιών πρώτου τριμήνου του 2020, πολλαπλασιαζόμενος επί τέσσερα τρίτα (4/3).</p>
<p>Οκτώβριος - Δεκέμβριος 2020</p> <p>Ιανουάριος - Φεβρουάριος - Μάρτιος 2021</p> <p>Απρίλιος - Μάιος - Ιούνιος 2021</p>	<p>Άθροισμα του κύκλου εργασιών του πρώτου τριμήνου 2019, πολλαπλασιαζόμενο επί το ένα τρίτο (1/3) και του δεύτερου τριμήνου του 2019 και του τρίτου τριμήνου του 2019, πολλαπλασιαζόμενο επί δύο τρίτα (2/3). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών ενός εκ των τριών τριμήνων δεν είναι θετικός, λογίζεται το σύνολο του κύκλου εργασιών του 2019 διαιρεμένο διά δύο (2). Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών του 2019 δεν είναι θετικός, λογίζεται ο κύκλος εργασιών πρώτου τριμήνου του 2020, πολλαπλασιαζόμενος επί δύο (2).</p> <p>Άθροισμα του κύκλου εργασιών του τρίτου τριμήνου 2019, πολλαπλασιαζόμενο επί το ένα τρίτο (1/3) και του τέταρτου τριμήνου του 2019. Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών ενός εκ των δύο τριμήνων δεν είναι θετικός, λογίζεται ο κύκλος εργασιών πρώτου τριμήνου του 2020 πολλαπλασιαζόμενος επί τέσσερα τρίτα (4/3).</p> <p>Άθροισμα του κύκλου εργασιών του τρίτου τριμήνου 2019, του τέταρτου τριμήνου του 2019 και του πρώτου τριμήνου του 2020 πολλαπλασιαζόμενο επί τρία τέταρτα (3/4). Σε περίπτωση μη θετικού κύκλου εργασιών κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους 2019, η επιχείρηση έχει δικαίωμα συμμετοχής.</p>
<p>Μήνας ένταξης στον Μηχανισμό</p> <p>Ιούνιος 2020</p> <p>Ιούλιος 2020</p> <p>Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2020</p> <p>Οκτώβριος - Δεκέμβριος 2020</p> <p>Ιανουάριος - Φεβρουάριος - Μάρτιος 2021</p> <p>Απρίλιος - Μάιος - Ιούνιος 2021</p>	<p>Ακαθάριστα έσοδα σε σχέση με τα οποία υπολογίζεται η μείωση κατά ποσοστό τουλάχιστον 20%</p> <p>Άθροισμα ακαθάριστων εσόδων Μαρτίου - Απριλίου 2020</p> <p>Άθροισμα ακαθάριστων εσόδων Μαρτίου - Απριλίου - Μαΐου 2020</p> <p>Άθροισμα ακαθάριστων εσόδων Μαρτίου - Απριλίου - Μαΐου - Ιουνίου 2020</p> <p>Άθροισμα ακαθάριστων εσόδων Μαρτίου - Απριλίου - Μαΐου - Ιουνίου - Ιουλίου - Αυγούστου 2020</p> <p>Άθροισμα ακαθάριστων εσόδων Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου - Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 2020</p> <p>Άθροισμα ακαθάριστων εσόδων Ιουλίου - Αυγούστου - Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου - Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 2020 - Ιανουαρίου 2021 - Φεβρουαρίου 2021</p>

Ο κύκλος εργασιών αναφοράς, για τις επιχειρήσεις που δεν είναι υποκείμενες σε περιοδική δήλωση ΦΠΑ, ορίζεται ως ακολούθως:

Μήνας ένταξης στον Μηχανισμό Ακαθάριστα έσοδα αναφοράς

Ιούνιος 2020	Σύνολο ακαθάριστων εσόδων 2019 διαιρεμένο δια έξι (6). Σε περίπτωση μη θετικών ακαθάριστων εσόδων το 2019, η επιχείρηση έχει δικαίωμα συμμετοχής.
Ιούλιος 2020	Σύνολο ακαθάριστων εσόδων 2019 διαιρεμένο δια τέσσερα (4). Σε περίπτωση μη θετικών ακαθάριστων εσόδων το 2019, η επιχείρηση έχει δικαίωμα συμμετοχής.
Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2020	Σύνολο ακαθάριστων εσόδων 2019 διαιρεμένο δια τρία (3). Σε περίπτωση μη θετικών ακαθάριστων εσόδων το 2019, η επιχείρηση έχει δικαίωμα συμμετοχής.
Οκτώβριος - Δεκέμβριος 2020	Σύνολο ακαθάριστων εσόδων 2019 διαιρεμένο δια δύο (2). Σε περίπτωση μη θετικών ακαθάριστων εσόδων το 2019, η επιχείρηση έχει δικαίωμα συμμετοχής.
Ιανουάριος - Φεβρουάριος - Μάρτιος 2021	Σύνολο ακαθάριστων εσόδων 2019 διαιρεμένο δια τρία (3). Σε περίπτωση μη θετικών ακαθάριστων εσόδων το 2019, η επιχείρηση έχει δικαίωμα συμμετοχής.
Απρίλιος - Μάιος - Ιούνιος 2021	Σύνολο ακαθάριστων εσόδων 2019 πολλαπλασιαζόμενο επί δύο τρίτα (2/3). Σε περίπτωση μη θετικών ακαθάριστων εσόδων το 2019, η επιχείρηση έχει δικαίωμα συμμετοχής.

Ανεξαρτήτως μήνα ένταξης μέχρι και για τον μήνα Μάρτιο 2021, δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι επιχειρήσεις που τηρούν διπλογραφικά βιβλία, σε περίπτωση μηδενικού κύκλου εργασιών κατά το έτος 2019 και τον Φεβρουάριο 2020, και οι επιχειρήσεις που τηρούν απλογραφικά βιβλία, σε περίπτωση μηδενικού κύκλου εργασιών κατά το έτος 2019 και το πρώτο τρίμηνο του 2020. Για τους μήνες ένταξης Απρίλιο, Μάιο και Ιούνιο 2021, οι επιχειρήσεις που τηρούν διπλογραφικά βιβλία καθώς και οι επιχειρήσεις που τηρούν απλογραφικά βιβλία έχουν δικαίωμα συμμετοχής, εφόσον έχουν μη θετικό κύκλο εργασιών κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους 2019.

β. Οι επιχειρήσεις - εργοδότες, που δεν υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης ΦΠΑ ή απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ, πρέπει να παρουσιάζουν μείωση κατά 20% τουλάχιστον των ακαθάριστων εσόδων (κωδικός 047 δήλωσης Ε3), σε σχέση με τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς, ανάλογα με τον μήνα ένταξης, ως εξής:

Ειδικά, για τον μήνα Ιανουάριο 2021 και σε περίπτωση επιχειρήσεων - εργοδοτών οι οποίες δεν πληρούν τις προϋποθέσεις ένταξης που ορίζονται στο παρόν και έχουν ήδη μειώσει τον χρόνο εργασίας των εργαζομένων τους, συμπληρώνοντας το σχετικό Έντυπο Ε4: Πίνακας Προσωπικού - Συμπληρωματικός Ωραρίου, λαμβάνονται υπόψη οι προϋποθέσεις ένταξης που ορίζονται για τους μήνες Οκτώβριο - Δεκέμβριο 2020.».

Γ. Το άρθρο 6 του Κεφαλαίου Α αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ως διάρκεια ισχύος του Μηχανισμού «ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ» ορίζεται το χρονικό διάστημα από 15/06/2020 έως 30/6/2021.

2. Οι επιχειρήσεις - εργοδότες μπορούν να ενταχθούν στον Μηχανισμό «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» για έναν ή περισσότερους μήνες εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος ισχύος του Μηχανισμού για μέρος ή το σύνολο των εργαζομένων τους.

3. Οι επιχειρήσεις - εργοδότες των κατωτέρω περ. α),β) και γ) έχουν δικαίωμα συμμετοχής στον Μηχανισμό για έναν ή περισσότερους μήνες εντός του χρονικού διαστήματος, 15/06/2020 έως και 30/6/2021,

α) επιχειρήσεις - εργοδότες που εντάσσονται στον Μηχανισμό "ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ" και έχουν Κύριο Κωδικό Δραστηριότητας (ΚΑΔ), κατά την 30η Μαΐου 2020, έναν από τους κάτωθι:

51.10 "Αεροπορικές μεταφορές επιβατών";

51.21 "Αεροπορικές μεταφορές εμπορευμάτων",

52.23 "Δραστηριότητες συναφείς με τις αεροπορικές μεταφορές" και

33.16 "Επισκευή και συντήρηση αεροσκαφών και διαστημόπλοιων",

β) επιχειρήσεις - εργοδότες που ασκούν δραστηριότητες παροχής επιχειρηματικών συμβουλών και άλλων συμβουλών διαχείρισης (ΚΑΔ 70.22) αποκλειστικά προς εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον χώρο των αεροπορικών μεταφορών, όπως προκύπτει από τον κύριο ΚΑΔ τους (51.10, 51.21 και 51.23), καθώς και

γ) επιχειρήσεις - εργοδότες που λειτουργούν εντός των αερολιμένων της επικράτειας και μόνο για τους εκεί εργαζόμενούς τους.

Δικαίωμα συμμετοχής από 16/10/2020 έως και 30/6/2021 έχουν οι ανωτέρω επιχειρήσεις, εφόσον είχαν δικαίωμα συμμετοχής στον Μηχανισμό "ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ" οποιαδήποτε στιγμή κατά το προηγούμενο χρονικό διάστημα.».

Δ. Στο τέλος της περ. γ) της Α' φάσης της παρ. Α.ΙΙ. του άρθρου 7 του Κεφαλαίου Α, προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Για τους μήνες Απρίλιο, Μάιο και Ιούνιο 2021, τους εργαζόμενους με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας πλήρους απασχόλησης την 31η Ιανουαρίου 2021, που θα ενταχθούν στον Μηχανισμό, τα στοιχεία των οποίων αντλούνται από το ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ.»

Ε. Κατά τα λοιπά ισχύει η υπό στοιχεία οικ. 23103/478/ 13-6-2020 (Β' 2274) κοινή υπουργική απόφαση, όπως ισχύει.

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 28/04/2021

Οι Υπουργοί

Οικονομικών
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Οικονομικών
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Ανάπτυξης
και Επενδύσεων

Εργασίας
και Κοινωνικών Υποθέσεων

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ

ΚΟΙΝΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (Κ.Υ.Α.) οικ. 22547/23.4.2021 (ΦΕΚ Β' 1683/24-04-2021)

Αναστολή συμβάσεων εργασίας εργαζομένων σε επιχειρήσεις - εργοδότες του ιδιωτικού τομέα κατά τον μήνα Απρίλιο 2021

23/04/2021

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 68 του ν. 4756/2020 «Μέτρα ενίσχυσης των εργαζομένων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, κοινωνικοασφαλιστικές ρυθμίσεις και διατάξεις για την ενίσχυση των ανέργων» (Α' 235), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 41 του ν. 4778/2021 (Α' 26).
2. Το άρθρο δέκατο τρίτο της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης της ανάγκης περιορισμού της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19» (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76).
3. Το άρθρο ενδέκατο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας και τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς και της δημόσιας διοίκησης» (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83).
4. Το άρθρο δωδέκατο της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα» (Α' 90), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020 (Α' 104).
5. Τον ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143).
6. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
7. Το άρθρο 90 του κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α' 98), όπως ισχύει και διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
8. Την παρ. 2 του άρθρου 12 και παρ. 3 του άρθρου 9 του π.δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α' 145).
9. Το π.δ. 134/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (Α' 168).

10. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).
11. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).
12. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
13. Το π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).
14. Το π.δ. 62/2020 «Διορισμός αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 155).
15. Το π.δ. 2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).
16. Την υπό στοιχεία Υ70/30-10-2020 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη» (Β' 4805).
17. Την υπό στοιχεία 40331/Δ1.13521/13.9.2019 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Επανακαθορισμός όρων ηλεκτρονικής υποβολής εντύπων αρμοδιότητας ΣΕΠΕ και ΟΑΕΔ» (Β' 3520).
18. Την υπό στοιχεία οικ. 12997/231/23.3.2020 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Μηχανισμός εφαρμογής των μέτρων στήριξης των εργαζομένων με εξαρτημένη εργασία για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19» (Β' 993).
19. Την υπό στοιχεία οικ. 9500/322/2-3-2021 κοινή υπουργική απόφαση «Αναστολή συμβάσεων εργασίας εργαζομένων σε επιχειρήσεις εργοδότες του ιδιωτικού τομέα κατά τον μήνα Μάρτιο 2021» (Β' 821), όπως ισχύει.
20. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.18877/26.3.2021 κοινή υπουργική απόφαση «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από τη Δευτέρα, 29 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα, 5 Απριλίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 1194).
21. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.20651/2.4.2021 κοινή υπουργική απόφαση «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από τη Δευτέρα, 5 Απριλίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα, 12 Απριλίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 1308).
22. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ. 22439/9.4.2021 κοινή υπουργική απόφαση «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από τη Δευτέρα, 12 Απριλίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα, 19 Απριλίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 1462) και την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.24489/16.4.2021 κοινή υπουργική απόφαση «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από τη Δευτέρα, 19 Απριλίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα, 26 Απριλίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 1558).
23. Την υπ' αρ. 14087/31-3-2021 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.
24. Την επιτακτική ανάγκη παράτασης των μέτρων στήριξης εργαζομένων σε επιχειρήσεις - εργοδότες του ιδιωτικού τομέα κατά τον μήνα Απρίλιο 2021, ένεκα της απαγόρευσης λειτουργίας τους με εντολή δημόσιας αρχής ή του γεγονότος ότι εξακολουθούν να πλήττονται από τις δυσμενείς συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, λαμβανομένης υπόψη της τρέχουσας επιδημιολογικής επιβάρυνσης της χώρας και της υποχρέωσης τήρησης των έκτακτων προληπτικών μέτρων προστασίας.
25. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας προ-καλείται δαπάνη, η οποία ανέρχεται έως το ποσό των διακοσίων είκοσι εκατομμυρίων ευρώ (220.000.000,00€) και βαρύνει τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, οικονομικού έτους 2021 στον ΕΦ 1033- 501000000 ΑΛΕ 2310989899,

αποφασίζουμε:

Την εφαρμογή του μέτρου της αναστολής συμβάσεων εργασίας εργαζομένων για τον μήνα Απρίλιο 2021, ως εξής:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

Αναστολή συμβάσεων εργασίας εργαζομένων σε επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα, των οποίων αναστέλλεται η λειτουργία με εντολή δημόσιας αρχής για τον μήνα Απρίλιο 2021

Άρθρο 1

Επιχειρήσεις - Εργοδότες που υποχρεωτικά θέτουν σε αναστολή τις συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων τους

1. Οι επιχειρήσεις - εργοδότες του ιδιωτικού τομέα σε όλη την Επικράτεια, των οποίων αναστέλλεται η λειτουργία της έδρας ή των υποκαταστημάτων τους, με εντολή δημόσιας αρχής, βάσει Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (ΚΑΔ), που ορίζονται από το Υπουργείο Οικονομικών, σύμφωνα με τα σχετικά παραρτήματα της παρούσας, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η εντολή αυτή, θέτουν υποχρεωτικά σε αναστολή τις συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων τους, οι οποίοι έχουν προσληφθεί έως και την 31η Ιανουαρίου 2021 ή παρατείνουν υποχρεωτικά την αναστολή συμβάσεων των εργαζομένων τους, που έχουν ήδη τεθεί σε αναστολή, για τον μήνα Απρίλιο 2021.

2α. Οι συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου εργαζομένων σε επιχειρήσεις - εργοδότες της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, οι οποίες συμβάσεις λήγουν μετά την ημερομηνία αναστολής της λειτουργίας των επιχειρήσεων - εργοδοτών με εντολή δημόσιας αρχής, τίθενται υποχρεωτικά σε αναστολή. Μετά το πέρας του διαστήματος της αναστολής, οι συμβάσεις εργασίας συνεχίζονται για τον συμφωνηθέντα χρόνο που υπολείπεται. Η υποχρέωση αυτή δεν υφίσταται όταν συντρέχει αντικειμενική αδυναμία εκπλήρωσής της, όπως σε περιπτώσεις επιχειρήσεων που από τη μορφή ή το είδος ή τη δραστηριότητά τους έχουν συγκεκριμένο χρόνο λειτουργίας.

β. Οι συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου των εργαζομένων σε επιχειρήσεις - εργοδότες της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, οι οποίοι επιδοτούνται από το «Ανοικτό Πρόγραμμα 100.000 νέων επιδοτούμενων θέσεων εργασίας» του άρθρου 28 του ν. 4726/2020 (Α' 181), τίθενται υποχρεωτικά σε αναστολή, κατά παρέκκλιση της παρ. 7 του άρθρου 5 της υπ' αρ. οικ. 39539/996/30.9.2020 (Β' 4261) κοινής υπουργικής απόφασης, και ισχύουν τα οριζόμενα στην περ. α' της παρούσας παραγράφου.

3α. Οι επιχειρήσεις-εργοδότες της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, για τις περιπτώσεις εξαιρέσιμων δραστηριοτήτων από την απαγόρευση λειτουργίας τους, βάσει ΚΑΔ, δύνανται να θέτουν εργαζόμενους, των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τους δεν έχουν τεθεί σε αναστολή, σε καθεστώς εξ αποστάσεως εργασίας, όταν αυτή δύναται να παρασχεθεί με αυτόν τον τρόπο, υποβάλλοντας μέχρι και το πρώτο δεκαήμερο του επόμενου μήνα, το «ΕΝΤΥΠΟ 4.1 ΔΗΛΩΣΗ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑ-ΕΝΤΥΠΟ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ ΠΑΡ. 2 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4 ΤΗΣ Π.Ν.Π. (Α' 55/2020)» στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

β. Οι επιχειρήσεις-εργοδότες της παρ. 1 του παρόντος άρθρου δύνανται να προσλαμβάνουν εργαζόμενους κάνοντας χρήση του προγράμματος «Ανοικτό Πρόγραμμα 100.000 νέων επιδοτούμενων θέσεων εργασίας», μόνο για τις περιπτώσεις εξαιρέσιμων δραστηριοτήτων από την απαγόρευση λειτουργίας τους, βάσει ΚΑΔ. Οι συμβάσεις εργασίας αυτών των εργαζομένων δεν μπορούν να τεθούν σε αναστολή και ισχύουν τα οριζόμενα στην περ. α' της παρούσας παραγράφου.

γ. Οι επιχειρήσεις - εργοδότες της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, για τις εξαιρέσιμες δραστηριότητες από την απαγόρευση λειτουργίας τους, βάσει ΚΑΔ, δύνανται να υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση για την αναστολή συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων τους, είτε ως επιχειρήσεις των οποίων αναστέλλεται η λειτουργία τους με εντολή δημόσιας αρχής, είτε ως πληττόμενες, κατά τα οριζόμενα για τις επιχειρήσεις των οποίων αναστέλλεται η λειτουργία τους με εντολή δημόσιας αρχής, στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου και για τις πληττόμενες επιχειρήσεις στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 2 του κεφαλαίου Β.

4. Οι επιχειρήσεις - εργοδότες της παρ. 1 του παρόντος άρθρου δύνανται να προβαίνουν σε προσωρινή ανάκληση αναστολής συμβάσεων εργασίας εργαζομένων τους για κάλυψη έκτακτων, πρόσκαιρων, κατεπειγουσών και ανελαστικών αναγκών, στο πλαίσιο αντιμετώπισης του κορωνοϊού COVID-19, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο δωδέκατο της από 1.5.2020 ΠΝΠ (Α' 90). Κατά το χρονικό διάστημα της προσωρινής ανάκλησης, οι εργαζόμενοι των οποίων έχει ανακληθεί η αναστολή της σύμβασης εργασίας τους, δεν δύνανται να ενταχθούν στον Μηχανισμό «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» του άρθρου 31 του ν. 4690/2020 (Α' 104), όπως ισχύει.

5. Οι επιχειρήσεις - εργοδότες της παρ. 1 του παρόντος άρθρου για όσο χρονικό διάστημα οι συμβάσεις των εργαζομένων τους τελούν σε αναστολή, και σε κάθε περίπτωση μέχρι και την 30ή Απριλίου 2021, υποχρεούνται να μην προβούν σε μειώσεις προσωπικού με καταγγελία σύμβασης εργασίας και σε περίπτωση πραγματοποίησής της, αυτή είναι άκυρη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

Αναστολή συμβάσεων εργασίας εργαζομένων σε επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που πλήττονται για τον μήνα Απρίλιο 2021

Άρθρο 1

Επιχειρήσεις - εργοδότες που δύνανται να θέτουν σε αναστολή συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων τους

1α. Οι επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που πλήττονται, βάσει ΚΑΔ που ορίζονται από το Υπουργείο Οικονομικών, σύμφωνα με το σχετικό παράρτημα της παρούσας, δύνανται κατά τον μήνα Απρίλιο 2021 και πάντως όχι πέραν της 30ής Απριλίου 2021:

i. να θέτουν σε αναστολή ή να παρατείνουν την αναστολή συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων τους που έχουν ήδη τεθεί σε αναστολή, κατ' εφαρμογή των σχετικών διατάξεων που αφορούν στην αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, ή και

ii. να θέτουν για πρώτη φορά σε αναστολή συμβάσεις εργασίας μέρους ή του συνόλου των εργαζομένων τους, που έχουν προσληφθεί έως και την 31η Ιανουαρίου 2021.

β. Ειδικά οι επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών πριν την 1η Ιανουαρίου 2018, ήταν υποκείμενες σε ΦΠΑ κατ' όλη την περίοδο από την 1η Απριλίου 2019 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2020 και δεν άνοιξαν υποκατάστημα από την 1η Απριλίου 2019 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2020, για να είναι επιλέξιμες και να δύνανται να θέτουν σε αναστολή ή να παρατείνουν την αναστολή συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων τους που έχουν ήδη τεθεί σε αναστολή ή να θέτουν για πρώτη φορά σε αναστολή συμβάσεις εργασίας μέρους ή του συνόλου των εργαζομένων τους που έχουν προσληφθεί έως και την 31η Ιανουαρίου 2021, πρέπει να έχουν υποβάλει όλες τις περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ κατ' όλη την περίοδο από την 1η Απριλίου 2019 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2020 και να μην παρουσιάζουν αύξηση του κύκλου εργασιών τους την περίοδο από 1η Απριλίου 2020 έως 31 Δεκεμβρίου 2020 σε σχέση με την περίοδο από 1η Απριλίου 2019 έως 31 Δεκεμβρίου 2019, όπως προκύπτει από τα στοιχεία των περιοδικών δηλώσεων ΦΠΑ που έχουν υποβληθεί στην ΑΑΔΕ έως και 4/3/2021.

γ. Για τις επιχειρήσεις με κύριο ή δευτερεύοντα ΚΑΔ: 85.10.10.00, 85.20.10.00, 85.31.00.00 και 85.31.10.00, δεν εξετάζονται τα κριτήρια της περ. β και δύνανται να θέτουν σε αναστολή συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων τους κατά τα οριζόμενα στην περ. α και σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

2. Οι επιχειρήσεις - εργοδότες της παρ. 1 του παρόντος άρθρου μπορούν να εφαρμόζουν το μέτρο της αναστολής των συμβάσεων εργασίας σταδιακά και για διαφορετικό αριθμό εργαζομένων, μέχρι και του ποσοστού 100% αυτών, ανά υπεύθυνη δήλωση της επιχείρησης στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ.

3. Οι επιχειρήσεις - εργοδότες της παρ. 1 του παρόντος άρθρου που κάνουν χρήση του μέτρου της αναστολής των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων τους σε ποσοστό 100% αυτών, δύνανται να θέτουν σε αναστολή και τις συμβάσεις εργασίας επιδοτούμενων εργαζομένων του προγράμματος «Ανοικτό Πρόγραμμα 100.000 νέων επιδοτούμενων θέσεων εργασίας» του άρθρου 28 του ν. 4726/2020 (Α' 181), κατά παρέκκλιση της παρ. 7 του άρθρου 5 της υπ' αρ. οικ. 39539/996/30.9.2020 (Β'4261) κοινής υπουργικής απόφασης.

Άρθρο 2

Ακυρότητα καταγγελίας συμβάσεων εργασίας-Ρήτρα διατήρησης θέσεων εργασίας - Συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου -Ανάκληση αναστολών συμβάσεων εργασίας

1. Οι επιχειρήσεις - εργοδότες της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος κεφαλαίου, για όσο χρονικό διάστημα οι συμβάσεις των εργαζομένων τους τελούν σε αναστολή, και σε κάθε περίπτωση μέχρι και την 30ή Απριλίου 2021, υποχρεούνται να μην προβούν σε μειώσεις προσωπικού με καταγγελία σύμβασης εργασίας και σε περίπτωση πραγματοποίησής της, αυτή είναι άκυρη.

2. Οι επιχειρήσεις-εργοδότες της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος κεφαλαίου που κάνουν χρήση του μέτρου της αναστολής των συμβάσεων εργασίας, για τον μήνα Απρίλιο 2021, υποχρεούνται μετά το πέρας της αναστολής των συμβάσεων εργασίας, να διατηρήσουν τον ίδιο αριθμό θέσεων εργασίας και με το ίδιο είδος σύμβασης εργασίας, για χρονικό διάστημα ίσο με το χρονικό διάστημα της αναστολής των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων αυτών. Για τον υπολογισμό του ισόχρονου διαστήματος, σε περίπτωση που οι συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων τίθενται σε αναστολή σε διαφορετικής διάρκειας χρονικά διαστήματα, λαμβάνεται υπόψη το συνολικό διάστημα που οι επιχειρήσεις -εργοδότες έκαναν χρήση του μέτρου της αναστολής εντός του μήνα.

Η υποχρέωση αυτή δεν υφίσταται όταν συντρέχει αντικειμενική αδυναμία εκπλήρωσής της, όπως σε περιπτώσεις επιχειρήσεων που από τη μορφή, το είδος ή τη δραστηριότητά τους έχουν συγκεκριμένο χρόνο λειτουργίας.

Στην έννοια του ίδιου αριθμού θέσεων εργασίας δεν συμπεριλαμβάνονται οι αποχωρούντες οικειοθελώς από την εργασία τους, οι αποχωρούντες λόγω συνταξιοδότησης ή θανάτου καθώς και οι εργαζόμενοι

ορισμένου χρόνου των οποίων η σύμβαση εργασίας τους λήγει κατά τη διάρκεια του ανωτέρω χρονικού διαστήματος.

3. Η αναστολή συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου εργαζομένων σε επιχειρήσεις - εργοδότες της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος κεφαλαίου, που είχαν τεθεί σε αναστολή στο παρελθόν, δύναται να παραταθεί έως την 30ή Απριλίου 2021. Επίσης, δύναται να τεθούν για πρώτη φορά ή εκ νέου σε αναστολή συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου εργαζομένων που έχουν προσληφθεί έως και την 31η Ιανουαρίου 2021.

Σε κάθε περίπτωση μετά το πέρας του διαστήματος της αναστολής ή της παράτασης της αναστολής, οι ανωτέρω συμβάσεις εργασίας συνεχίζονται για τον συμφωνηθέντα χρόνο που υπολείπεται. Η υποχρέωση αυτή δεν υφίσταται όταν συντρέχει αντικειμενική αδυναμία εκπλήρωσής της, όπως σε περιπτώσεις επιχειρήσεων που από τη μορφή, το είδος ή τη δραστηριότητά τους έχουν συγκεκριμένο χρόνο λειτουργίας.

4. Οι επιχειρήσεις - εργοδότες που πλήττονται, βάσει ΚΑΔ, που ορίζονται από το Υπουργείο Οικονομικών σύμφωνα με το σχετικό παράρτημα της παρούσας, και έχουν θέσει σε αναστολή τις συμβάσεις εργασίας μέρους ή του συνόλου των εργαζομένων τους, δύναται να προβαίνουν σε ανάκληση της αναστολής των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων αυτών. Μπορούν επίσης να θέτουν εκ νέου σε αναστολή τις συμβάσεις εργασίας εργαζομένων τους ανεξάρτητα από το αν έχει ανακληθεί η αναστολή τους. Σε κάθε περίπτωση τα ανωτέρω ισχύουν έως και την 30ή Απριλίου 2021.

5. Οι επιχειρήσεις - εργοδότες της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος κεφαλαίου:

α. Δύναται να κάνουν χρήση του Μηχανισμού «ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ» του άρθρου 31 του ν. 4690/2020 (Α' 104), όπως ισχύει, για μέρος ή για το σύνολο των εργαζομένων τους των οποίων οι συμβάσεις εργασίας δεν τελούν σε αναστολή. Σε κάθε περίπτωση δεν δύναται να ενταχθούν στον Μηχανισμό «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» οι εργαζόμενοι των οποίων η αναστολή σύμβασης εργασίας έχει ανακληθεί με τη διαδικασία της προσωρινής ανάκλησης για κάλυψη έκτακτων, πρόσκαιρων, κατεπειγουσών και ανελαστικών αναγκών, κατά το χρονικό διάστημα της ανάκλησης.

β. Υποχρεούνται, για τους εργαζόμενους των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τους δεν έχουν τεθεί σε αναστολή, να εφαρμόζουν το σύστημα της εξ αποστάσεως παροχής εργασίας σε όποιες περιπτώσεις η εργασία τους μπορεί να παρασχεθεί με αυτό το σύστημα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αρ. οικ.13777/30-03-2021 (Β' 1255) κοινή υπουργική απόφαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

Αποζημίωση ειδικού σκοπού- Διαδικασία λήψης αποζημίωσης ειδικού σκοπού για τις περιπτώσεις των κεφαλαίων Α και Β

Άρθρο 1

Αποζημίωση ειδικού σκοπού

1. Οι εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις - εργοδότες των κεφαλαίων Α και Β της παρούσας, των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τελούν σε αναστολή, είναι δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού του δέκατου τρίτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), κατ' αναλογία των ημερών διάρκειας της αναστολής των συμβάσεων εργασίας τους, με βάση υπολογισμού το ποσό των πεντακοσίων τριάντα τεσσάρων ευρώ (534,00 €) που αντιστοιχεί σε τριάντα ημέρες.

2. Η αποζημίωση της παρ. 1 του παρόντος άρθρου είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43 Α του ν. 4172/2013 (Α' 167), δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα.

3. Η δαπάνη για την αποζημίωση ειδικού σκοπού, κατ' αναλογία του χρονικού διαστήματος αναστολής, καλύπτεται από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Άρθρο 2

Διαδικασία λήψης αποζημίωσης ειδικού σκοπού

1. Οι επιχειρήσεις - εργοδότες των κεφαλαίων Α και Β της παρούσας, προβαίνουν είτε σε αρχική δήλωση των εργαζομένων τους, των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τίθενται σε αναστολή για πρώτη φορά, είτε σε

εκ νέου δήλωση των εργαζομένων των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τίθενται ξανά σε αναστολή, είτε βεβαιώνουν ότι παρατείνεται η αναστολή των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων τους που έχουν ήδη τεθεί σε αναστολή στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ.

2. Οι εργαζόμενοι, των οποίων η σύμβαση εργασίας τους τίθεται σε αναστολή για πρώτη φορά κατά τον μήνα Απρίλιο 2021 υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ειδικού μηχανισμού στήριξης των εργαζομένων (supportemployees.yeka.gr), μετά την υποβολή της υπεύθυνης δήλωσης του εργοδότη τους.

Στην υπεύθυνη δήλωση συμπεριλαμβάνονται, εκτός των προσωπικών τους στοιχείων και του αριθμού πρωτοκόλλου καταχώρισης της υπεύθυνης δήλωσης του εργοδότη στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ, τα οποία αντλούνται αυτόματα από το ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ, και τα στοιχεία του προσωπικού τους τραπεζικού λογαριασμού (IBAN). Επίσης, δηλώνουν και το αν μισθώνουν κύρια κατοικία, καθώς και τα στοιχεία του εκμισθωτή και του μίσθιου ακινήτου.

Για την περίπτωση των εργαζομένων, των οποίων κατά τον μήνα Απρίλιο 2021 παρατείνεται η αναστολή των συμβάσεων εργασίας τους ή των εργαζομένων των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τίθενται εκ νέου σε αναστολή, ανεξαρτήτως προσώπου εργοδότη, δεν απαιτείται επανυποβολή υπεύθυνης δήλωσης από τους εργαζόμενους, εκτός κι αν επιθυμούν τροποποίηση στοιχείων του τραπεζικού τους λογαριασμού (IBAN) ή στοιχείων της μίσθωσης κύριας κατοικίας τους.

3. Σε κάθε περίπτωση, οι επιχειρήσεις - εργοδότες υποχρεούνται να γνωστοποιήσουν αμελλητί την ανωτέρω υπεύθυνη δήλωσή τους, εγγράφως ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, στους εργαζόμενους τους, δηλώνοντάς τους και τον αριθμό πρωτοκόλλου καταχώρισης της πράξης τους στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ.

4. Για τον μήνα ισχύος της παρούσας υποχρεωτικά η αναστολή συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων προαναγγέλλεται, με την υπεύθυνη δήλωση της παρ. 1 τουλάχιστον την προηγούμενη μέρα της έναρξης της αναστολής. Η προαναγγελία μπορεί να αφορά, είτε αυτοτελή χρονικά διαστήματα εντός του τρέχοντος μήνα, είτε ολόκληρο τον μήνα.

Σε κάθε περίπτωση, μεταβολή της προαναγγελθεί-σας αναστολής συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων προαναγγέλλεται και αυτή, είτε με τη διαδικασία της προσωρινής ανακλήσεως είτε με ορθή επανάληψη της υποβληθείσας δήλωσης. Η προαναγγελία αυτή πρέπει να πραγματοποιείται τουλάχιστον την προηγούμενη μέρα από την έναρξη της μεταβολής.

Ειδικά, για συμβάσεις εργασίας εργαζομένων που τίθενται σε αναστολή την 1η έως και τη 12η Απριλίου, οι υπεύθυνες δηλώσεις των επιχειρήσεων - εργοδοτών δύνανται να υποβληθούν από 1/4/2021 και έως 12/4/2021.

5. Σε περίπτωση που δεν τηρηθεί η ανωτέρω διαδικασία της προαναγγελίας η υπεύθυνη δήλωση είναι άκυρη και δεν παράγει τα αποτελέσματα της αναστολής σύμβασης εργασίας, και κατά συνέπεια ο εργοδότης συνεχίζει εκείνος να αμείβει τους εργαζόμενους του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

Γενικές Διατάξεις

Άρθρο 1

Διαδικασία καταβολής της αποζημίωσης ειδικού σκοπού

1. Για τη διαδικασία καταβολής της αποζημίωσης ειδικού σκοπού, όπως αυτή ορίζεται στην παρούσα, ορίζεται ως αρμόδιος φορέας το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Η παραπάνω καταβολή γίνεται εφάπαξ με πίστωση του τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου - εργαζομένου, ο οποίος υποδεικνύεται στην υποβαλλόμενη αίτησή του. Από το ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ εξάγεται σε ηλεκτρονική μορφή αναλυτική κατάσταση δικαιούχων - εργαζομένων, η οποία περιλαμβάνει τα πλήρη στοιχεία τους, τον αριθμό τραπεζικού λογαριασμού σε μορφή IBAN, το πιστωτικό Ίδρυμα στο οποίο τηρείται ο λογαριασμός, το ποσό της καταβολής και τον ΑΦΜ τους.

2. Η ηλεκτρονική μορφή της κατάστασης αυτής είναι επεξεργάσιμη από την εταιρεία «Διατραπεζικά συστήματα Α.Ε.» (ΔΙΑΣ ΑΕ) προς την οποία διαβιβάζεται. Επίσης, διαβιβάζεται στη ΔΙΑΣ Α.Ε., στη Διεύθυνση Ένταξης στην Εργασία και στη Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων συγκεντρωτική κατάσταση δικαιούχων εργαζομένων σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, που περιλαμβάνει και τον αριθμό των δικαιούχων εργαζομένων, το συνολικό ποσό της καταβολής ολογράφως και αριθμητικώς, ανά τράπεζα ή πιστωτικό ίδρυμα. Οι ανωτέρω καταστάσεις εγκρίνονται από τον αρμόδιο διατάκτη του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, έπειτα από εισήγηση της Διεύθυνσης Ένταξης στην Εργασία.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων εγκρίνεται η μεταφορά της πίστωσης του συνολικού ποσού αυτής μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης.
4. Η ανωτέρω έντυπη συγκεντρωτική κατάσταση αποστέλλεται μέσω της ΓΔΟΥ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων στη Διεύθυνση Λογαριασμών και Ταμειακού Προγραμματισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (ΓΛΚ) η οποία εκδίδει, βάσει αυτής, εντολή προς την Τράπεζα της Ελλάδος για χρέωση του λογαριασμού του Ελληνικού Δημοσίου Νο 200 «Ελληνικό Δημόσιο - Συγκέντρωση Εισπράξεων - Πληρωμών», και την πίστωση του ενδιάμεσου λογαριασμού του Ελληνικού Δημοσίου με IBAN GR22 0100 0230 0000 0242 1220 698 με ονομασία «Πληρωμές ΕΔ με τη μεσολάβηση της ΔΙΑΣ ΑΕ» που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος με: α) το συνολικό ποσό ανά δικαιούχο - εργαζόμενο και β) με το ποσό που αφορά το ανά συναλλαγή κόστος προς τρίτους, σύμφωνα με την 109/12-3-2019 πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος. Η Τράπεζα της Ελλάδος εξουσιοδοτείται για την κάλυψη του ανά συναλλαγή κόστους προς τρίτους. Ύστερα από την έγκριση της Διεύθυνσης Λογαριασμών και Ταμ. Προγραμματισμού του ΓΛΚ, η οποία παρέχεται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτυακής εφαρμογής, χρεώνεται ο λογαριασμός με IBAN GR22 0100 0230 0000 0242 1220 698, προκειμένου να διοδευθούν οι επιμέρους πληρωμές προς τους τραπεζικούς λογαριασμούς των τελικών δικαιούχων. Τυχόν υπόλοιπα στον λογαριασμό μετά την ολοκλήρωση της πληρωμής μεταφέρονται με εντολή προς την Τράπεζα της Ελλάδος από τη Διεύθυνση Λογαριασμών και Ταμειακού Προγραμματισμού του ΓΛΚ σε πίστωση του λογαριασμού με IBAN GR710100023000000000200211 και λογιστικοποιούνται ως έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού. Η ανωτέρω εντολή κοινοποιείται στη Διεύθυνση Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών και στη Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης, της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και στη ΔΙΑΣ Α.Ε.
5. Τα ποσά που απέτυχαν να πληρωθούν επιστρέφουν στο λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου με IBAN: GR710100023000000000200211 με αιτιολογία κίνησης τον ειδικό κωδικό πληρωμής της ΔΙΑΣ Α.Ε. και λογιστικοποιούνται στα έσοδα του προϋπολογισμού. Για τις αποτυχούσες πληρωμές η ΔΙΑΣ Α.Ε. ενημερώνει το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και το ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ προκειμένου να συμπεριληφθούν στην επόμενη πληρωμή.
6. Για την πληρωμή αποζημίωσης ειδικού σκοπού, η ειδική εντολή πληρωμής της παρ. 4 του παρόντος άρθρου επέχει θέση απόφασης ανάληψης υποχρέωσης.
7. Η εμφάνιση των σχετικών πληρωμών στη δημόσια ληψοδοσία, πραγματοποιείται με την έκδοση συμψηφιστικών χρηματικών ενταλμάτων από τη Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.
8. Η Διεύθυνση Λογαριασμών και Ταμειακού Προγραμματισμού, οι συμβαλλόμενες τράπεζες και τα λοιπά πιστωτικά ιδρύματα δεν θεωρούνται δημόσιοι υπόλογοι και ευθύνονται μόνο για τυχόν λάθη από δική τους υπαιτιότητα.
9. Δικαιολογητικά για την έκδοση των σχετικών χρηματικών ενταλμάτων ορίζονται τα ακόλουθα:
- α) Η απόφαση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για την έκδοση του συμψηφιστικού χρηματικού εντάλματος.
- β) Η συγκεντρωτική κατάσταση της παρ. 2 του παρόντος άρθρου.
- γ) Αντίγραφο της εντολής προς την Τράπεζα της Ελλάδος και αντίγραφο κίνησης (extrait) της Τράπεζας της Ελλάδος για τη χρέωση του λογαριασμού Νο 200.

Άρθρο 2

Αχρεωστήτως καταβληθέντα - αναδρομικότητα και συμψηφισμός πληρωμών

1. Με την επιφύλαξη τυχόν προστίμων που προβλέπονται από άλλες διατάξεις στα φυσικά πρόσωπα που δηλώνουν ψευδή στοιχεία στην αίτησή τους, επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία σε περίπτωση υποβολής ψευδούς δηλώσεως.
2. Τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά καταλογίζονται σε βάρος του ανοικείως λαβόντος, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ή του νομίμως εξουσιοδοτημένου από αυτόν οργάνου και εισπράττονται κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ.
- Η ισχύς της παρούσας άρχεται από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Σε περίπτωση που μια επιχείρηση εντός του μήνα Απριλίου 2021, από κλειστή με εντολή δημόσιας αρχής καθίσταται πληττόμενη και αντίστροφα, ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Μια επιχείρηση που από κλειστή καθίσταται πληττόμενη, υποβάλλει ορθή επανάληψη της υπεύθυνης δήλωσης αναστολής συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων της ως κλειστή, αλλάζοντας μόνο το χρονικό διάστημα κατά το οποίο θα παρέμενε κλειστή, χωρίς να επιτρέπεται καμία μεταβολή των δηλωθέντων εργαζομένων των οποίων οι συμβάσεις εργασίας έχουν τεθεί σε αναστολή. Στη συνέχεια προβαίνει σε νέα υπεύθυνη δήλωση προαναγγελίας αναστολής συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων που θέτει πλέον σε αναστολή, αλλάζοντας το καθεστώς υπαγωγής της σε πληττόμενη για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα.

β) Μια επιχείρηση που από πληττόμενη καθίσταται κλειστή, υποβάλλει ορθή επανάληψη της υπεύθυνης δήλωσης αναστολής συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων της ως πληττόμενη, αλλάζοντας μόνο το χρονικό διάστημα κατά το οποίο θα παρέμενε πληττόμενη, χωρίς να επιτρέπεται καμία μεταβολή των δηλωθέντων εργαζομένων των οποίων οι συμβάσεις εργασίας έχουν τεθεί σε αναστολή. Στη συνέχεια προβαίνει σε νέα υπεύθυνη δήλωσή προαναγγελίας αναστολής συμβάσεων εργασίας για το σύνολο των εργαζομένων της, με εξαίρεση τους εργαζόμενους που απασχολούνται σε εξαιρετικές δραστηριότητες, αλλάζοντας το καθεστώς υπαγωγής της σε κλειστή για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΩΔΙΚΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΑΝΑΣΤΕΛΛΕΤΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ (1/4/2021- 4/4/2021)

Παρατίθεται πίνακας με τον Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (ΚΑΔ) των δραστηριοτήτων που αναστέλλονται. Δεν απαγορεύεται η διενέργεια εργασιών χωρίς την παρουσία κοινού στις ιδιωτικές επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται στους ΚΑΔ του κατωτέρω Πίνακα. Επιχειρήσεις που έχουν πολλαπλές δραστηριότητες συνεχίζουν τη λειτουργία τους ως προς δραστηριότητες που δεν καταλαμβάνονται από τους ΚΑΔ του παρακάτω Πίνακα. Σε περίπτωση τετραψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες πενταψήφιων, εξαψήφιων και οκταψήφιων. Σε περίπτωση πενταψήφιου συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες εξαψήφιων και οκταψήφιων. Σε περίπτωση εξαψήφιου συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες οκταψήφιων.

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
55.30.11.00	Δραστηριότητες υπηρεσιών κατασκήνωσης (κάμπινγκ)
56.10	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης, με εξαίρεση τις δραστηριότητες που αφορούν διανομή προϊόντων (delivery) και παροχή προϊόντων σε πακέτο από το κατάστημα (take away) στις οποίες δεν επιτρέπεται η χρήση τραπέζοκαθισμάτων και το σερβίρισμα σε αυτά
56.21	Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις
56.29	Άλλες υπηρεσίες εστίασης, με εξαίρεση τις υπηρεσίες γευμάτων που παρέχονται από στρατιωτικές τραπεζαρίες (56.29.20.01) και τις δραστηριότητες που αφορούν διανομή προϊόντων (delivery) και παροχή προϊόντων σε πακέτο από το κατάστημα (take away) στις οποίες δεν επιτρέπεται η χρήση τραπέζοκαθισμάτων και το σερβίρισμα σε αυτά
56.30	Δραστηριότητες παροχής ποτών, με εξαίρεση τις δραστηριότητες που αφορούν διανομή προϊόντων (delivery) και παροχή προϊόντων σε πακέτο από το κατάστημα (take away) στις οποίες δεν επιτρέπεται η χρήση τραπέζοκαθισμάτων και το σερβίρισμα σε αυτά
59.13.11.02	Υπηρεσίες εκμετάλλευσης κινηματογραφικών ταινιών
59.14	Δραστηριότητες προβολής κινηματογραφικών ταινιών
61.90.10.07	Υπηρεσίες πρόσβασης του κοινού στο διαδίκτυο (σε χώρους που δεν παρέχονται τρόφιμα ή ποτά)
77.22	Ενοικίαση βιντεοκασετών και δίσκων
77.39.13	Υπηρεσίες ενοικίασης και χρηματοδοτικής μίσθωσης μοτοσικλετών και τροχόσπιτων
77.39.19.03	Υπηρεσίες ενοικίασης εξοπλισμού εκθέσεων
79.90.32	Υπηρεσίες κρατήσεων για συνεδριακά κέντρα και εκθεσιακούς χώρους
79.90.39	Υπηρεσίες κρατήσεων για εισιτήρια εκδηλώσεων, υπηρεσίες ψυχαγωγίας και αναψυχής και Άλλες υπηρεσίες κρατήσεων π.δ.κ.α.
82.30	Οργάνωση συνεδρίων και εμπορικών εκθέσεων

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
85.10	Προσχολική εκπαίδευση με εξαίρεση την εξ αποστάσεως εκπαίδευση
85.51	Αθλητική και ψυχαγωγική εκπαίδευση, εξαιρείται η εξ αποστάσεως εκπαίδευση και οι υπηρεσίες προπονητή αθλητών (85.51.10.06) που σχετίζονται με ατομικά αθλήματα και αθλητές που συμμετέχουν στην Α' κατηγορία καλαθοσφαίρισης (Basket league) και Α και Β' κατηγορίας ποδοσφαίρου (Superleague 1 και II) και σε Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς αγώνες
85.52	Πολιτιστική εκπαίδευση, εξαιρείται η εξ αποστάσεως εκπαίδευση
85.53	Δραστηριότητες σχολών ερασιτεχνών οδηγών
85.59	Άλλη εκπαίδευση π.δ.κ.α., εξαιρείται η ειδική αγωγή και η εξ αποστάσεως εκπαίδευση
88.10.11	Υπηρεσίες επίσκεψης και παροχής υποστήριξης σε ηλικιωμένους
88.10.12	Υπηρεσίες κέντρων ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων
88.91	Δραστηριότητες βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών με εξαίρεση τις υπηρεσίες ημερήσιας φροντίδας για παιδιά και νέους με αναπηρία (88.91.12) και τις υπηρεσίες φύλαξης μικρών παιδιών (ΚΑΔ 88.91.13)
90.01	Τέχνες του θεάματος
90.02	Υποστηρικτικές δραστηριότητες για τις τέχνες του θεάματος
90.03.11.04	Υπηρεσίες ενορχηστρωτή
90.03.11.07	Υπηρεσίες μουσουργού
90.03.11.17	Υπηρεσίες χορογράφου
90.03.11.18	Υπηρεσίες χορωδού
90.04	Εκμετάλλευση αιθουσών θεαμάτων και συνάψεις δραστηριότητες
91.01	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών και αρχειοφυλακείων
91.02	Δραστηριότητες μουσείων
91.03	Λειτουργία ιστορικών χώρων και κτιρίων και παρόμοιων πόλων έλξης επισκεπτών με εξαίρεση τους ανοικτούς αρχαιολογικούς χώρους
91.04	Δραστηριότητες βοτανικών και ζωολογικών κήπων και φυσικών βιοτόπων
92.00	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα εκτός από Υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών σε απευθείας (on-line) σύνδεση (92.00.14), Υπηρεσίες στοιχημάτων σε απευθείας (on-line) σύνδεση (92.00.21)
93.11	Εκμετάλλευση αθλητικών εγκαταστάσεων ως προς τους εσωτερικούς τους χώρους και ως προς τους χώρους ομαδικής άθλησης, με εξαίρεση α) τις εγκαταστάσεις όπου διενεργούνται προπονήσεις και αγώνες ομάδων Superleague 1 και Superleague II, Α' κατηγορίας καλαθοσφαίρισης ανδρών (Basket league), Α' κατηγορίας πετοσφαίρισης (Volleyleague ανδρών), β) τις εγκαταστάσεις όπου προπονούνται αθλητές που συμμετέχουν στους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς αγώνες, γ) τους προπονητές που παρέχουν υπηρεσίες σε ατομικά αθλήματα
93.12	Δραστηριότητες αθλητικών ομίλων, με εξαίρεση τους αθλητικούς ομίλους που συμμετέχουν στην Superleague 1 και Superleague II, στην Α' κατηγορία καλαθοσφαίρισης ανδρών (Basket league), στην Α' κατηγορία πετοσφαίρισης (Volleyleague ανδρών), καθώς και σε Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς αγώνες
93.13	Εγκαταστάσεις γυμναστικής εξαιρουμένης της δυνατότητας εξ αποστάσεως άσκησης με ψηφιακά μέσα
93.19	Άλλες αθλητικές δραστηριότητες, με εξαίρεση υπηρεσίες που σχετίζονται με την εκπαίδευση κατοικίδιων ζώων συντροφιάς, για κυνήγι και σχετικές δραστηριότητες (93.19.13.03) και υπηρεσίες που σχετίζονται με αθλητές που συμμετέχουν σε ατομικά αθλήματα και σε Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς αγώνες

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
93.21	Δραστηριότητες πάρκων αναψυχής και άλλων θεματικών πάρκων
93.29	Άλλες δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας
94.99.16	Υπηρεσίες που παρέχονται από πολιτιστικές και ψυχαγωγικές ενώσεις, με εξαίρεση τις δραστηριότητες που αφορούν παροχή υπηρεσιών σε αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες, και ιδίως παραπομπές και συνοδεία σε θέσεις φιλοξενίας, υπηρεσίες διερμηνείας, ψυχοκοινωνικής στήριξης και νομικής συνδρομής
96.02	Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων και κέντρων αισθητικής, εξαιρουμένων των υπηρεσιών κομμωτηρίων και άλλων υπηρεσιών καλλωπισμού (ΚΑΔ 96.02.10), των υπηρεσιών κομμωτηρίων γυναικών και κοριτσιών (ΚΑΔ 96.02.11), των υπηρεσιών κομμωτηρίου και καλλωπιστηρίου γυναικών, που απασχολεί μέχρι και δύο (2) τεχνίτες κομμωτές (ΚΑΔ 96.02.11.01), των υπηρεσιών κομμωτηρίου και καλλωπιστηρίου γυναικών, που απασχολεί πάνω από δύο (2) τεχνίτες κομμωτές (ΚΑΔ 96.02.11.02), των υπηρεσιών κομμωτηρίων και κουρείων ανδρών και αγοριών (ΚΑΔ 96.02.12), των υπηρεσιών κουρείου (ΚΑΔ 96.02.12.01), των υπηρεσιών κουρείου ή κομμωτηρίου ανδρών, που απασχολεί μέχρι και δύο (2) τεχνίτες (ΚΑΔ 96.02.12.02), των υπηρεσιών κουρείου ή κομμωτηρίου ανδρών, που απασχολεί πάνω από δύο (2) τεχνίτες (ΚΑΔ 96.02.12.03), των υπηρεσιών αισθητικών και υπηρεσιών περιποίησης νυχιών (ΚΑΔ 96.02.13.00), των υπηρεσιών αισθητικού αρωματοθεραπείας (ΚΑΔ 96.02.13.01), των υπηρεσιών εργαστηρίου αισθητικής προσώπου και σώματος (ινστιτούτου καλλονής) [ΚΑΔ 96.02.13.02], των υπηρεσιών μακιγιέρ - αισθητικού (ΚΑΔ 96.02.13.03), των υπηρεσιών μανικιούρ - πεντικιούρ (ΚΑΔ 96.02.13.04) και των υπηρεσιών ποδολογίας και καλλωπισμού νυχιών (ΚΑΔ 96.02.13.05)
96.04	Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία, εξαιρουμένων των υπηρεσιών διαιτολογίας (ΚΑΔ 96.04.10.01), των υπηρεσιών διαιτολογικών μονάδων με εξαίρεση την άσκηση (ΚΑΔ 96.04.10.02), των υπηρεσιών προσωπικής υγιεινής και φροντίδας σώματος (ΚΑΔ 96.04.10.06), καθώς και της εξ αποστάσεως συμβουλευτικής
96.09.19.06	Υπηρεσίες γραφείων γνωριμίας ή συνοικεισίων
96.09.19.09	Υπηρεσίες δερματοσιζίας (τατουάζ)
96.09.19.12	Υπηρεσίες ιερόδουλου
96.09.19.16	Υπηρεσίες στολισμού εκκλησιών, αιθουσών κλπ (για γάμους, βαπτίσεις, κηδείες και άλλες εκδηλώσεις)
96.09.19.17	Υπηρεσίες τρυπήματος δέρματος του σώματος (piercing)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α1: ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΩΔΙΚΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΑΝΑΣΤΕΛΛΕΤΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ ΑΠΟ 5/4/2021

Παρατίθεται πίνακας με τον Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (ΚΑΔ) των δραστηριοτήτων που αναστέλλονται. Δεν απαγορεύεται η διενέργεια εργασιών χωρίς την παρουσία κοινού στις ιδιωτικές επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται στους ΚΑΔ του κατωτέρω Πίνακα. Επιχειρήσεις που έχουν πολλαπλές δραστηριότητες συνεχίζουν τη λειτουργία τους ως προς δραστηριότητες που δεν καταλαμβάνονται από τους ΚΑΔ του παρακάτω Πίνακα. Σε περίπτωση τετραψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες πενταψήφιων, εξαψήφιων και οκταψήφιων. Σε περίπτωση πενταψήφιου συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες εξαψήφιων και οκταψήφιων. Σε περίπτωση εξαψήφιου συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες οκταψήφιων.

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
47.19	Άλλο λιανικό εμπόριο σε μη εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από εκμετάλλευση καταστήματος φιλικών ειδών γενικά (47.19.10.01), εκμετάλλευση

	<p>περίπτωση (47.19.10.02), καθώς και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ), τις υπηρεσίες της εξ αποστάσεως προαγοράς/προεπιλογής των αγαθών μέσω ηλεκτρονικής ή τηλεφωνικής παραγγελίας για παραλαβή/αγορά εκτός καταστήματος κατόπιν ραντεβού (click away) και τις υπηρεσίες με τη διαδικασία του εξ αποστάσεως καθορισμού ραντεβού με ηλεκτρονικό ή τηλεφωνικό μέσο για παραλαβή/αγορά εντός καταστήματος (click inside)</p> <p>Λιανικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακών μονάδων υπολογιστών και λογισμικού σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (eshop κ.τ.λ.), τις υπηρεσίες της εξ αποστάσεως προαγοράς/προεπιλογής των αγαθών μέσω ηλεκτρονικής ή τηλεφωνικής παραγγελίας για παραλαβή/αγορά εκτός καταστήματος κατόπιν ραντεβού (click away) και τις υπηρεσίες με τη διαδικασία του εξ αποστάσεως καθορισμού ραντεβού με ηλεκτρονικό ή τηλεφωνικό μέσο για παραλαβή/αγορά εντός καταστήματος (click inside)</p>
47.41	<p>Λιανικό εμπόριο τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κ.τ.λ.), καθώς και τις υπηρεσίες πληρωμής λογαριασμών, ανανέωσης υπολοίπου, επισκευής και αντικατάστασης κινητών συσκευών, τις υπηρεσίες της εξ αποστάσεως προαγοράς/προεπιλογής των αγαθών μέσω ηλεκτρονικής ή τηλεφωνικής παραγγελίας για παραλαβή/αγορά εκτός καταστήματος κατόπιν ραντεβού (click away) και τις υπηρεσίες με τη διαδικασία του εξ αποστάσεως καθορισμού ραντεβού με ηλεκτρονικό ή τηλεφωνικό μέσο για παραλαβή/αγορά εντός καταστήματος (click inside)</p>
47.42	<p>Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κ.τ.λ.), τις υπηρεσίες της εξ αποστάσεως προαγοράς/προεπιλογής των αγαθών μέσω ηλεκτρονικής ή τηλεφωνικής παραγγελίας για παραλαβή/αγορά εκτός καταστήματος κατόπιν ραντεβού (click away) και τις υπηρεσίες με τη διαδικασία του εξ αποστάσεως καθορισμού ραντεβού με ηλεκτρονικό ή τηλεφωνικό μέσο για παραλαβή/αγορά εντός καταστήματος (click inside)</p>
47.43	<p>Λιανικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κ.τ.λ.), τις υπηρεσίες της εξ αποστάσεως προαγοράς/προεπιλογής των αγαθών μέσω ηλεκτρονικής ή τηλεφωνικής παραγγελίας για παραλαβή/αγορά εκτός καταστήματος κατόπιν ραντεβού (click away) και τις υπηρεσίες με τη διαδικασία του εξ αποστάσεως καθορισμού ραντεβού με ηλεκτρονικό ή τηλεφωνικό μέσο για παραλαβή/αγορά εντός καταστήματος (click inside)</p>
47.51	<p>Λιανικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κ.τ.λ.), τις υπηρεσίες της εξ αποστάσεως προαγοράς/προεπιλογής των αγαθών μέσω ηλεκτρονικής ή τηλεφωνικής παραγγελίας για παραλαβή/αγορά εκτός καταστήματος κατόπιν ραντεβού (click away) και τις υπηρεσίες με τη διαδικασία του εξ αποστάσεως καθορισμού ραντεβού με ηλεκτρονικό ή τηλεφωνικό μέσο για παραλαβή/αγορά εντός καταστήματος (click inside)</p>
47.52	<p>Λιανικό εμπόριο σιδηρικών, χρωμάτων και τζαμιών σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κ.τ.λ.), τις υπηρεσίες της εξ αποστάσεως προαγοράς/προεπιλογής των αγαθών μέσω ηλεκτρονικής ή τηλεφωνικής παραγγελίας για παραλαβή/αγορά εκτός καταστήματος κατόπιν ραντεβού (click away) και τις υπηρεσίες με τη διαδικασία του εξ αποστάσεως καθορισμού ραντεβού με ηλεκτρονικό ή τηλεφωνικό μέσο για παραλαβή/αγορά εντός καταστήματος (click inside)</p>
47.53	<p>Λιανικό εμπόριο χαλιών, κιλιμιών και επενδύσεων δαπέδου και τοίχου σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κ.τ.λ.), τις υπηρεσίες της εξ αποστάσεως προαγοράς/προεπιλογής των αγαθών μέσω ηλεκτρονικής ή τηλεφωνικής παραγγελίας για παραλαβή/αγορά εκτός καταστήματος κατόπιν ραντεβού (click away) και τις υπηρεσίες με τη διαδικασία του εξ αποστάσεως καθορισμού ραντεβού με ηλεκτρονικό ή τηλεφωνικό μέσο για παραλαβή/αγορά εντός καταστήματος (click inside)</p>
47.54	<p>Λιανικό εμπόριο ηλεκτρικών οικιακών συσκευών σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κ.τ.λ.), τις υπηρεσίες της εξ αποστάσεως προαγοράς/προεπιλογής των αγαθών</p>

	<p>ραντεβού (click away) και τις υπηρεσίες με τη διαδικασία του εξ αποστάσεως καθορισμού ραντεβού με ηλεκτρονικό ή τηλεφωνικό μέσο για παραλαβή/αγορά εντός καταστήματος (click inside)</p> <p>Λιανικό εμπόριο καλλυντικών και ειδών καλλυπτισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από τις υπηρεσίες, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κ.τ.λ.), της εξ αποστάσεως προαγοράς/προεπιλογής των αγαθών μέσω ηλεκτρονικής ή τηλεφωνικής παραγγελίας για παραλαβή/αγορά εκτός καταστήματος κατόπιν ραντεβού (click away) και τις υπηρεσίες με τη διαδικασία του εξ αποστάσεως καθορισμού ραντεβού με ηλεκτρονικό ή τηλεφωνικό μέσο για παραλαβή/αγορά εντός καταστήματος (click inside)</p>
47.75	<p>Λιανικό εμπόριο λουλουδιών, φυτών, σπόρων, λιπασμάτων, ζώων συντροφιάς και σχετικών ζωοτροφών σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κ.τ.λ.), τις υπηρεσίες της εξ αποστάσεως προαγοράς/προεπιλογής των αγαθών μέσω ηλεκτρονικής ή τηλεφωνικής παραγγελίας για παραλαβή/αγορά εκτός καταστήματος κατόπιν ραντεβού (click away) και τις υπηρεσίες με τη διαδικασία του εξ αποστάσεως καθορισμού ραντεβού με ηλεκτρονικό ή τηλεφωνικό μέσο για παραλαβή/αγορά εντός καταστήματος (click inside)</p>
47.76	<p>Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κ.τ.λ.), τις υπηρεσίες της εξ αποστάσεως προαγοράς/προεπιλογής των αγαθών μέσω ηλεκτρονικής ή τηλεφωνικής παραγγελίας για παραλαβή/αγορά εκτός καταστήματος κατόπιν ραντεβού (click away) και τις υπηρεσίες με τη διαδικασία του εξ αποστάσεως καθορισμού ραντεβού με ηλεκτρονικό ή τηλεφωνικό μέσο για παραλαβή/αγορά εντός καταστήματος (click inside)</p>
47.77	<p>Άλλο λιανικό εμπόριο καινούργιων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κ.τ.λ.), τις υπηρεσίες της εξ αποστάσεως προαγοράς/προεπιλογής των αγαθών μέσω ηλεκτρονικής ή τηλεφωνικής παραγγελίας για παραλαβή/αγορά εκτός καταστήματος κατόπιν ραντεβού (click away) και τις υπηρεσίες με τη διαδικασία του εξ αποστάσεως καθορισμού ραντεβού με ηλεκτρονικό ή τηλεφωνικό μέσο για παραλαβή/αγορά εντός καταστήματος (click inside)</p>
47.78	<p>Λιανικό εμπόριο μεταχειρισμένων ειδών σε καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κ.τ.λ.), τις υπηρεσίες της εξ αποστάσεως προαγοράς/προεπιλογής των αγαθών μέσω ηλεκτρονικής ή τηλεφωνικής παραγγελίας για παραλαβή/αγορά εκτός καταστήματος κατόπιν ραντεβού (click away) και τις υπηρεσίες με τη διαδικασία του εξ αποστάσεως καθορισμού ραντεβού με ηλεκτρονικό ή τηλεφωνικό μέσο για παραλαβή/αγορά εντός καταστήματος (click inside)</p>
47.79	<p>Δραστηριότητες υπηρεσιών κατασκήνωσης (κάμπινγκ)</p>
55.30.11.00	<p>Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης, με εξαίρεση τις δραστηριότητες που αφορούν διανομή προϊόντων (delivery) και παροχή προϊόντων σε πακέτο από το κατάστημα (take away) στις οποίες δεν επιτρέπεται η χρήση τραπεζοκαθισμάτων και το σερβίρισμα σε αυτά</p>
56.10	<p>Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις</p>
56.21	<p>Άλλες υπηρεσίες εστίασης, με εξαίρεση τις υπηρεσίες γευμάτων που παρέχονται, από στρατιωτικές τραπεζαρίες (56.29.20.01) και τις δραστηριότητες που αφορούν διανομή προϊόντων (delivery) και παροχή προϊόντων σε πακέτο από το κατάστημα (take away) στις οποίες δεν επιτρέπεται η χρήση τραπεζοκαθισμάτων και το σερβίρισμα σε αυτά</p>
56.29	<p>Δραστηριότητες παροχής ποτών, με εξαίρεση τις δραστηριότητες που αφορούν διανομή προϊόντων (delivery) και παροχή προϊόντων σε πακέτο από το κατάστημα (take away) στις οποίες δεν επιτρέπεται η χρήση τραπεζοκαθισμάτων και το σερβίρισμα σε αυτά</p>
56.30	<p>Υπηρεσίες εκμετάλλευσης κινηματογραφικών ταινιών</p>
59.13.11.02	<p>Δραστηριότητες προβολής κινηματογραφικών ταινιών</p>
59.14	<p>Υπηρεσίες πρόσβασης του κοινού στο διαδίκτυο (σε χώρους που δεν παρέχονται τρόφιμα ή ποτά)</p>
61.90.10.07	

77.21	Ενοικίαση και εκμίσθωση ειδών αναψυχής και αθλητικών ειδών, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (eshop κ.τ.λ.), τις υπηρεσίες της εξ αποστάσεως προαγοράς/προεπιλογής των αγαθών μέσω ηλεκτρονικής ή τηλεφωνικής παραγγελίας για παραλαβή/αγορά εκτός καταστήματος κατόπιν ραντεβού (click away) και τις υπηρεσίες με τη διαδικασία του εξ αποστάσεως καθορισμού ραντεβού με ηλεκτρονικό ή τηλεφωνικό μέσο για παραλαβή/αγορά εντός καταστήματος (click inside)
77.22	Ενοικίαση βιντεοκασετών και δίσκων με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κ.τ.λ.), τις υπηρεσίες της εξ αποστάσεως προαγοράς/προεπιλογής των αγαθών μέσω ηλεκτρονικής ή τηλεφωνικής παραγγελίας για παραλαβή/αγορά εκτός καταστήματος κατόπιν ραντεβού (click away) και τις υπηρεσίες με τη διαδικασία του εξ αποστάσεως καθορισμού ραντεβού με ηλεκτρονικό ή τηλεφωνικό μέσο για παραλαβή/αγορά εντός καταστήματος (click inside)
77.39.13	Υπηρεσίες ενοικίασης και χρηματοδοτικής μίσθωσης μοτοσικλετών και τροχόσπιτων
77.39.19.03	Υπηρεσίες ενοικίασης εξοπλισμού εκθέσεων
79.90.32	Υπηρεσίες κρατήσεων για συνεδριακά κέντρα και εκθεσιακούς χώρους
79.90.39	Υπηρεσίες κρατήσεων για εισιτήρια εκδηλώσεων, υπηρεσίες ψυχαγωγίας και αναψυχής και Άλλες υπηρεσίες κρατήσεων π.δ.κ.α.
82.30	Οργάνωση συνεδρίων και εμπορικών εκθέσεων
85.10	Προσχολική εκπαίδευση με εξαίρεση την εξ αποστάσεως εκπαίδευση
85.51	Αθλητική και ψυχαγωγική εκπαίδευση, εξαιρείται η εξ αποστάσεως εκπαίδευση και οι υπηρεσίες προπονητή αθλητών (85.51.10.06) που σχετίζονται με ατομικά αθλήματα και αθλητές που συμμετέχουν στην Α' κατηγορία καλαθοσφαίρισης (basket league) και Α' και Β' κατηγορίας ποδοσφαίρου (Superleague 1 και II) και σε Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς αγώνες
85.52	Πολιτιστική εκπαίδευση, εξαιρείται η εξ αποστάσεως εκπαίδευση
85.53	Δραστηριότητες σχολών ερασιτεχνών οδηγών. Ο ΚΑΔ επαναλειτουργεί και πλήττεται από 19/4.
85.59	Άλλη εκπαίδευση π.δ.κ.α., εξαιρείται η ειδική αγωγή και η εξ αποστάσεως εκπαίδευση
88.10.11	Υπηρεσίες επίσκεψης και παροχής υποστήριξης σε ηλικιωμένους
88.10.12	Υπηρεσίες κέντρων ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων
88.91	Δραστηριότητες βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών με εξαίρεση τις υπηρεσίες ημερήσιας φροντίδας για παιδιά και νέους με αναπηρία (ΚΑΔ 88.91.12) και τις υπηρεσίες κατ' οίκον φύλαξης μικρών παιδιών (ΚΑΔ 88.91.13.03)
90.01	Τέχνες του θεάματος
90.02	Υποστηρικτικές δραστηριότητες για τις τέχνες του θεάματος
90.03.11.04	Υπηρεσίες ενορχηστρωτή
90.03.11.07	Υπηρεσίες μουσουργού
90.03.11.17	Υπηρεσίες χορογράφου
90.03.11.18	Υπηρεσίες χορωδού
90.04	Εκμετάλλευση αιθουσών θεαμάτων και συναφείς δραστηριότητες
91.01	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών και αρχειοφυλακείων
91.02	Δραστηριότητες μουσείων
91.03	Λειτουργία ιστορικών χώρων και κτιρίων και παρόμοιων πόλων έλξης επισκεπτών με εξαίρεση τους ανοικτούς αρχαιολογικούς χώρους
91.04	Δραστηριότητες βοτανικών και ζωολογικών κήπων και φυσικών βιοτόπων
92.00	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα εκτός από Υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών σε απευθείας (on-line) σύνδεση (92.00.14), Υπηρεσίες στοιχημάτων σε απευθείας (on-line) σύνδεση

	<p>(92.00.21). Από 12/4 εξαιρούνται επιπλέον οι Υπηρεσίες λαχείων, παιχνιδιών με αριθμούς και μπίγκο (ΚΑΔ 92.00.13), οι υπηρεσίες πλανόδιας διάθεσης λαχείων (ΚΑΔ 92.00.13.01), οι υπηρεσίες πρακτορείου λαχείων (ΚΑΔ 92.00.13.02), οι υπηρεσίες πρακτορείου ΛΟΤΤΟ, ΚΙΝΟ, ΤΖΟΚΕΡ, ΞΥΣΤΟ, ΓΙΡΟΤΟ EXTRA 5 SUPER 3 και παρόμοιων (ΚΑΔ 92.00.13.03), οι υπηρεσίες πωλητή λαχείων (ΚΑΔ 92.00.13.04), άλλες υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών (ΚΑΔ 92.00.19), οι υπηρεσίες πρακτορείου ΠΡΟ-ΠΟ, Πάμε Στοιχήμα και ιπποδρομιακού στοιχήματος (ΚΑΔ 92.00.29.01)</p> <p>Εκμετάλλευση αθλητικών εγκαταστάσεων ως προς τους εσωτερικούς τους χώρους και ως προς τους χώρους ομαδικής άθλησης, με εξαίρεση α) τις εγκαταστάσεις όπου διενεργούνται προπονήσεις και αγώνες ομάδων Superleague 1 και Superleague II, ομάδων που συμμετέχουν στο πρωτάθλημα ποδοσφαίρου ανδρών της Football League και πρωτάθλημα ποδοσφαίρου γυναικών Α' εθνικής, στο πρωτάθλημα ποδοσφαίρου σάλας Α' εθνικής και στο πρωτάθλημα ποδοσφαίρου Γ' εθνικής, στο πρωτάθλημα Α' κατηγορίας καλαθοσφαίρισης ανδρών (basket league), Α1 κατηγορίας καλαθοσφαίρισης γυναικών και Α2 κατηγορίας καλαθοσφαίρισης ανδρών, στο πρωτάθλημα Α' κατηγορίας πετοσφαίρισης ανδρών και γυναικών (Volleyleague ανδρών και γυναικών), στο πρωτάθλημα Α1 κατηγορίας υδατοσφαίρισης ανδρών και γυναικών και Α1 κατηγορίας χειροσφαίρισης ανδρών και γυναικών, β) τις εγκαταστάσεις όπου προπονούνται αθλητές που συμμετέχουν στους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς αγώνες, γ) τους προπονητές που παρέχουν υπηρεσίες σε ατομικά αθλήματα</p>
93.11	
93.12	<p>Δραστηριότητες αθλητικών ομίλων, με εξαίρεση τους αθλητικούς ομίλους που συμμετέχουν στην Superleague 1 και Superleague II, στο πρωτάθλημα ποδοσφαίρου ανδρών της Football League και πρωτάθλημα ποδοσφαίρου γυναικών Α' εθνικής, στο πρωτάθλημα ποδοσφαίρου σάλας Α' εθνικής και στο πρωτάθλημα ποδοσφαίρου Γ' εθνικής, στο πρωτάθλημα της Α' κατηγορίας καλαθοσφαίρισης ανδρών (Basket league), Α1 κατηγορίας καλαθοσφαίρισης γυναικών και Α2 κατηγορίας καλαθοσφαίρισης ανδρών, στο πρωτάθλημα της Α' κατηγορίας πετοσφαίρισης ανδρών και γυναικών (Volleyleague ανδρών και γυναικών), Α1 κατηγορίας υδατοσφαίρισης ανδρών και γυναικών και Α1 κατηγορίας χειροσφαίρισης ανδρών και γυναικών, καθώς και σε Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς αγώνες</p>
93.13	<p>Εγκαταστάσεις γυμναστικής εξαιρουμένης της δυνατότητας εξ αποστάσεως άσκησης με ψηφιακά μέσα</p>
93.19	<p>Άλλες αθλητικές δραστηριότητες, με εξαίρεση υπηρεσίες που σχετίζονται με την εκπαίδευση κατοικίδιων ζώων συντροφιάς, για κυνήγι και σχετικές δραστηριότητες (93.19.13.03) και υπηρεσίες που σχετίζονται με αθλητές που συμμετέχουν σε ατομικά αθλήματα και σε Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς αγώνες</p>
93.21	<p>Δραστηριότητες πάρκων αναψυχής και άλλων θεματικών πάρκων</p>
93.29	<p>Άλλες δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας</p>
94.99.16	<p>Υπηρεσίες που παρέχονται από πολιτιστικές και ψυχαγωγικές ενώσεις, με εξαίρεση τις δραστηριότητες που αφορούν παροχή υπηρεσιών σε αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες, και ιδίως παραπομπές και συνοδεία σε θέσεις φιλοξενίας,</p> <p>υπηρεσίες διερμηνείας, ψυχοκοινωνικής στήριξης και νομικής συνδρομής</p>
96.02	<p>Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων και κέντρων αισθητικής, εξαιρούμενων των υπηρεσιών κομμωτηρίων και άλλων υπηρεσιών καλλωπισμού (ΚΑΔ 96.02.10), των υπηρεσιών κομμωτηρίων γυναικών και κοριτσιών (ΚΑΔ 96.02.11), των υπηρεσιών κομμωτηρίου και καλλωπιστηρίου γυναικών, που απασχολεί μέχρι και δύο (2) τεχνίτες κομμωτές (ΚΑΔ 96.02.11.01), των υπηρεσιών κομμωτηρίου και καλλωπιστηρίου γυναικών, που απασχολεί πάνω από δύο (2) τεχνίτες κομμωτές (ΚΑΔ 96.02.11.02), των υπηρεσιών κομμωτηρίων και κουρείων ανδρών και αγοριών (ΚΑΔ 96.02.12), των υπηρεσιών κουρείου (ΚΑΔ 96.02.12.01), των υπηρεσιών κουρείου ή κομμωτηρίου ανδρών, που απασχολεί μέχρι και δύο (2) τεχνίτες (ΚΑΔ 96.02.12.02), των υπηρεσιών κουρείου ή κομμωτηρίου ανδρών, που απασχολεί πάνω από δύο (2) τεχνίτες (ΚΑΔ 96.02.12.03), των υπηρεσιών αισθητικών και υπηρεσιών περιποίησης νυχιών (ΚΑΔ 96.02.13.00), των υπηρεσιών αισθητικού</p>

	αρωματοθεραπείας (ΚΑΔ 96.02.13.01), των υπηρεσιών εργαστηρίου αισθητικής προσώπου και σώματος (ινστιτούτου καλλονής) [ΚΑΔ 96.02.13.02], των υπηρεσιών μακιγιέρ - αισθητικού (ΚΑΔ 96.02.13.03), των υπηρεσιών μανικιούρ - πεντικιούρ (ΚΑΔ 96.02.13.04) και των υπηρεσιών ποδολογίας και καλλωπισμού νυχιών (ΚΑΔ 96.02.13.05)
96.04	Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία, εξαιρουμένων των υπηρεσιών διαιτολογίας (ΚΑΔ 96.04.10.01), των υπηρεσιών διαιτολογικών μονάδων με εξαίρεση την άσκηση (ΚΑΔ 96.04.10.02), των υπηρεσιών προσωπικής υγιεινής και φροντίδας σώματος (ΚΑΔ 96.04.10.06), καθώς και της εξ αποστάσεως συμβουλευτικής
96.09.19.06	Υπηρεσίες γραφείων γνωριμίας ή συνοικεσίων
96.09.19.08	Υπηρεσίες γυαλίσματος υποδημάτων με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κ.τ.λ.), τις υπηρεσίες της εξ αποστάσεως προαγοράς/προεπιλογής των αγαθών μέσω ηλεκτρονικής ή τηλεφωνικής παραγγελίας για παραλαβή/αγορά εκτός καταστήματος κατόπιν ραντεβού (click away) και τις υπηρεσίες με τη διαδικασία του εξ αποστάσεως καθορισμού ραντεβού με ηλεκτρονικό ή τηλεφωνικό μέσο για παραλαβή/αγορά εντός καταστήματος (click inside)
96.09.19.09	Υπηρεσίες δερματοστιξίας (τατουάζ)
96.09.19.12	Υπηρεσίες ιερόδουλου
96.09.19.16	Υπηρεσίες στολισμού εκκλησιών, αιθουσών κλπ (για γάμους, βαπτίσεις, κηδείες και άλλες εκδηλώσεις)
96.09.19.17	Υπηρεσίες τρυπήματος δέρματος του σώματος (piercing)
	Καταστήματα λιανικού εμπορίου που λειτουργούν με συμφωνίες συνεργασίας όλων των καταστημάτων λιανικού εμπορίου τύπου «κατάστημα εντός καταστήματος» (shops-in-a-shop), που βρίσκονται σε εκπτώτικα καταστήματα (outlet), εμπορικά κέντρα ή εκπτώτικα χωριά, εξαιρουμένων των σουπερ μάρκετ και των φαρμακείων υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν ανεξάρτητη είσοδο για τους καταναλωτές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β. : ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΩΔΙΚΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΑΝΑΣΤΕΛΛΕΤΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ ΠΟΛΥ ΑΥΞΗΜΕΝΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (1/4/2021- 4/4/2021)

Παρατίθεται πίνακας με τον Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (ΚΑΔ) των δραστηριοτήτων που αναστέλλονται. Δεν απαγορεύεται η διενέργεια εργασιών χωρίς την παρουσία κοινού στις ιδιωτικές επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται στους ΚΑΔ του κατωτέρω Πίνακα. Επιχειρήσεις που έχουν πολλαπλές δραστηριότητες συνεχίζουν τη λειτουργία τους ως προς δραστηριότητες που δεν καταλαμβάνονται από τους ΚΑΔ του παρακάτω Πίνακα. Σε περίπτωση τετραψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες πενταψήφιων, εξαψήφιων και οκταψήφιων. Σε περίπτωση πενταψήφιου συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες εξαψήφιων και οκταψήφιων. Σε περίπτωση εξαψήφιου συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες οκταψήφιων.

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
47.19	Άλλο λιανικό εμπόριο σε μη εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από εκμετάλλευση καταστήματος ψιλικών ειδών γενικά (47.19.10.01), εκμετάλλευση περίπτερου (47.19.10.02), καθώς και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.41	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακών μονάδων υπολογιστών και λογισμικού σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (eshop κτλ.)
47.42	Λιανικό εμπόριο τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.), καθώς και τις υπηρεσίες πληρωμής λογαριασμών, ανανέωσης υπολοίπου, επισκευής και αντικατάστασης κινητών συσκευών

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
47.43	Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.51	Λιανικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.52	Λιανικό εμπόριο σιδηρικών, χρωμάτων και τζαμιών σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.53	Λιανικό εμπόριο χαλιών, κιλιμιών και επενδύσεων δαπέδου και τοίχου σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.54	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρικών οικιακών συσκευών σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.), το λιανικό εμπόριο βυσμάτων, πριζών και άλλων συσκευών για τη διακοπή ή την προστασία ηλεκτρικών κυκλωμάτων που δεν καταχωρούνται αλλού [π.δ.κ.α.] (ΚΑΔ 47.54.54.07) και το λιανικό εμπόριο ηλεκτρικών θερμαντικών αντιστάσεων (ΚΑΔ 47.54.54.12)
47.59	Λιανικό εμπόριο επίπλων, φωτιστικών και άλλων ειδών οικιακής χρήσης σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.), εξαιρουμένου του λιανικού εμπορίου άλλων ηλεκτρικών λαμπτήρων και φωτιστικών εξαρτημάτων (ΚΑΔ 47.59.56.01), του λιανικού εμπορίου λαμπτήρων πυράκτωσης π.δ.κ.α. (ΚΑΔ 47.59.56.07)
47.61	Λιανικό εμπόριο βιβλίων σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (eshop κτλ.)
47.62.63	Λιανικό εμπόριο χαρτικών ειδών, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.), καθώς και εξαιρουμένου του λιανικού εμπορίου μελανιών, με αναγόμωση φυσιγγίων (cartridges) εκτυπωτών (ΚΑΔ 47.62.63.18)
47.63	Λιανικό εμπόριο εγγραφών μουσικής και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.64	Λιανικό εμπόριο αθλητικού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.65	Λιανικό εμπόριο παιχνιδιών κάθε είδους σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.71	Λιανικό εμπόριο ενδυμάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (eshop κτλ.)
47.72	Λιανικό εμπόριο υποδημάτων και δερμάτινων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.75	Λιανικό εμπόριο καλλυντικών και ειδών καλλωπισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από λιανικό εμπόριο χαρτιού υγιείας, χαρτομάντιλων, μαντιλιών και πετσετών καθαρισμού προσώπου, τραπεζομάντιλων και πετσετών φαγητού, από χαρτί (47.75.76.19), καθώς και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.76	Λιανικό εμπόριο λουλουδιών, φυτών, σπόρων, λιπασμάτων, ζώων συντροφιάς και σχετικών ζωοτροφών σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από λιανικό εμπόριο αποξηραμένων οσπριωδών λαχανικών, αποφλοιωμένων, για σπορά (47.76.77.02), λιανικό εμπόριο γεωργικών σπόρων σε μικροσυσκευασίες (47.76.77.04), λιανικό εμπόριο δενδρυλλίων και φυτών (εκτός καλλωπιστικών φυτών) (47.76.77.05), λιανικό εμπόριο ελαιούχων σπόρων π.δ.κ.α. (47.76.77.06), λιανικό εμπόριο ζώντων φυτών, κονδύλων, βολβών και ριζών, μοσχευμάτων και παραφυάδων, μυκηλίων μανιταριών (47.76.77.07), λιανικό εμπόριο

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
	καλαμποκιού για σπορά (47.76.77.08), λιανικό εμπόριο κεραμικών ειδών που χρησιμοποιούνται στη γεωργία και για τη μεταφορά ή τη συσκευασία αγαθών (47.76.77.09), λιανικό εμπόριο σπόρων ανθέων και καρπών (47.76.77.13), λιανικό εμπόριο σπόρων ζαχαρότευτλων και σπόρων κτηνοτροφικών φυτών (47.76.77.14), λιανικό εμπόριο σπόρων ηλιάνθου, σουσαμιού, κάρδαμου, κράμβης, ελαιοκράμβης και σιναπιού, για σπορά (47.76.77.15), λιανικό εμπόριο σπόρων λαχανικών (47.76.77.16), λιανικό εμπόριο σπόρων πατάτας (47.76.77.17), λιανικό εμπόριο φρέσκων φυτών που χρησιμοποιούνται κυρίως στην αρωματοποιία, τη φαρμακευτική ή την παραγωγή εντομοκτόνων, μυκητοκτόνων ή για παρόμοιους σκοπούς (47.76.77.18), λιανικό εμπόριο φυσικών χριστουγεννιάτικων δέντρων (47.76.77.19), λιανικό εμπόριο φυτικών υλών που δεν καταχωρούνται αλλού (π.δ.κ.α.) για σπαρτοπλεκτική, παραγέμισμα, βάτες, βαφή ή δέψη, φυτικών προϊόντων π.δ.κ.α. (47.76.77.20), λιανικό εμπόριο λιπασμάτων και αγροχημικών προϊόντων (47.76.78), λιανικό εμπόριο ζώων συντροφιάς και τροφών για ζώα συντροφιάς (47.76.79), καθώς και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (eshop κ.τ.λ.)
47.77	Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.78	Άλλο λιανικό εμπόριο καινούργιων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από λιανικό εμπόριο υλικών καθαρισμού (47.78.84), λιανικό εμπόριο καύσιμου πετρελαίου οικιακής χρήσης, υγραέριου, άνθρακα και ξυλείας (47.78.85), λιανικό εμπόριο περουκών και ποστίς (47.78.86.24), λιανικό εμπόριο ακατέργαστων αγροτικών προϊόντων π.δ.κ.α. (47.78.87), λιανικό εμπόριο μηχανημάτων και εξοπλισμού π.δ.κ.α. (47.78.88), καθώς και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κ.τ.λ.). Επιτρέπεται η λειτουργία των καταστημάτων οπτικών και καταστημάτων πώλησης ακουστικών βαρηκοΐας, μόνον κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας σε αριθμό τηλεφώνου ανάγκης που θα δίδεται από τους καταστηματάρχες
47.79	Λιανικό εμπόριο μεταχειρισμένων ειδών σε καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (eshop κτλ.)
47.89	Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών σε υπαίθριους πάγκους και αγορές, πλην χαρτικών, ειδών καθαριότητας και προσωπικής φροντίδας, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.), καθώς και της πώλησης των προϊόντων από τις λαϊκές αγορές (συμπεριλαμβανομένων και των βιολογικών αγορών). Ο ΚΑΔ επαναλειτούργεί και πλήττεται από 5/4/2021.
47.99	Άλλο λιανικό εμπόριο εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών, εξαιρουμένων του άλλου λιανικού εμπορίου πετρελαίου οικιακής χρήσης, υγραέριου, άνθρακα και ξυλείας εκτός καταστημάτων, των υπαίθριων πάγκων ή αγορών (ΚΑΔ 47.99.85), των υπηρεσιών ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κ.τ.λ.), καθώς και του λιανικού εμπορίου άλλων τυποποιημένων τροφίμων π.δ.κ.α. μέσω αυτόματων πωλητών (ΚΑΔ 47.99.24.01), του λιανικού εμπορίου τυποποιημένων προϊόντων αρτοποιίας μέσω αυτόματων πωλητών (ΚΑΔ 47.99.16.01), του λιανικού εμπορίου ροφημάτων μέσω αυτόματων πωλητών (ΚΑΔ 47.99.21.01) και του λιανικού εμπορίου τυποποιημένων ειδών ζαχαροπλαστικής μέσω αυτόματων πωλητών (ΚΑΔ 47.99.17.01) και της πώλησης των προϊόντων από τις λαϊκές αγορές (συμπεριλαμβανομένων και των βιολογικών αγορών). Ο ΚΑΔ 47.99 επαναλειτούργεί και πλήττεται από 5/4/2021.
77.21	Ενοικίαση και εκμίσθωση ειδών αναψυχής και αθλητικών ειδών, με εξαίρεση: α) τις υπηρεσίες ενοικίασης ποδηλάτων (ΚΑΔ 77.21.10.08) και β) τις υπηρεσίες μίσθωσης αθλητικού εξοπλισμού (μπαστουνιών γκολφ, ρακετών κ.λπ.) (ΚΑΔ 77.21.10.09)
86.90.13.02	Υπηρεσίες μαλάκτη (μασέρ), εξαιρουμένων των υπηρεσιών που προσφέρονται εντός των κέντρων φυσικοθεραπείας και των μονάδων υγείας
86.90.19.03	Υπηρεσίες εναλλακτικών θεραπειών
96.02	Δραστηριότητες κομμωτηρίων και κουρείων εξαιρουμένων των υπηρεσιών κομμωτηρίων και άλλων υπηρεσιών καλλωπισμού (ΚΑΔ 96.02.10), των υπηρεσιών κομμωτηρίων γυναικών

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
	και κοριτσιών (ΚΑΔ 96.02.11), των υπηρεσιών κομμωτηρίου και καλλωπιστηρίου γυναικών, που απασχολεί μέχρι και δύο (2) τεχνίτες κομμωτές (ΚΑΔ 96.02.11.01), των υπηρεσιών κομμωτηρίου και καλλωπιστηρίου γυναικών, που απασχολεί πάνω από δύο (2) τεχνίτες κομμωτές (ΚΑΔ 96.02.11.02), των υπηρεσιών κομμωτηρίων και κουρείων ανδρών και αγοριών (ΚΑΔ 96.02.12), των υπηρεσιών κουρείου (ΚΑΔ 96.02.12.01), των υπηρεσιών κουρείου ή κομμωτηρίου ανδρών, που απασχολεί μέχρι και δύο (2) τεχνίτες (ΚΑΔ 96.02.12.02), των υπηρεσιών κουρείου ή κομμωτηρίου ανδρών, που απασχολεί πάνω από δύο (2) τεχνίτες (ΚΑΔ 96.02.12.03), των υπηρεσιών μανικιούρ, πεντικιούρ (ΚΑΔ 96.02.13.04) και υπηρεσιών ποδολογίας και καλλωπισμού νυχιών (ΚΑΔ 96.02.13.05)
96.04	Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία
96.09.19.08	Υπηρεσίες γυαλίσματος υποδημάτων Καταστήματα λιανικού εμπορίου που λειτουργούν με συμφωνίες συνεργασίας όλων των καταστημάτων λιανικού εμπορίου τύπου «κατάστημα εντός καταστήματος» (shops-in-a-shop), που βρίσκονται σε εκπτώτικα καταστήματα (outlet), εμπορικά κέντρα ή εκπτώτικα χωριά, εξαιρουμένων των σουπερ μάρκετ και των φαρμακείων υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν ανεξάρτητη είσοδο για τους καταναλωτές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β1. : ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΩΔΙΚΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΑΝΑΣΤΕΛΛΕΤΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ ΠΟΛΥ ΑΥΞΗΜΕΝΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΑΠΟ 5/4/2021

Παρατίθεται πίνακας με τον Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (ΚΑΔ) των δραστηριοτήτων που αναστέλλονται. Δεν απαγορεύεται η διενέργεια εργασιών χωρίς την παρουσία κοινού στις ιδιωτικές επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται στους ΚΑΔ του κατωτέρω Πίνακα. Επιχειρήσεις που έχουν πολλαπλές δραστηριότητες συνεχίζουν τη λειτουργία τους ως προς δραστηριότητες που δεν καταλαμβάνονται από τους ΚΑΔ του παρακάτω Πίνακα. Σε περίπτωση τετραψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες πενταψήφιων, εξαψήφιων και οκταψήφιων. Σε περίπτωση πενταψήφιου συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες εξαψήφιων και οκταψήφιων. Σε περίπτωση εξαψήφιου συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες οκταψήφιων.

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
86.90.13.02	Υπηρεσίες μαλάκτη (μασέρ), εξαιρουμένων των υπηρεσιών που προσφέρονται εντός των κέντρων φυσικοθεραπείας και των μονάδων υγείας
86.90.19.03	Υπηρεσίες εναλλακτικών θεραπειών Δραστηριότητες κομμωτηρίων και κουρείων εξαιρουμένων των υπηρεσιών κομμωτηρίων και άλλων υπηρεσιών καλλωπισμού (ΚΑΔ 96.02.10), των υπηρεσιών κομμωτηρίων γυναικών και κοριτσιών (ΚΑΔ 96.02.11), των υπηρεσιών κομμωτηρίου και καλλωπιστηρίου γυναικών, που απασχολεί μέχρι και δύο (2) τεχνίτες κομμωτές (ΚΑΔ 96.02.11.01), των υπηρεσιών κομμωτηρίου και καλλωπιστηρίου γυναικών, που απασχολεί πάνω από δύο (2) τεχνίτες κομμωτές (ΚΑΔ 96.02.11.02), των υπηρεσιών κομμωτηρίων και κουρείων ανδρών και αγοριών (ΚΑΔ 96.02.12), των υπηρεσιών κουρείου (ΚΑΔ 96.02.12.01), των υπηρεσιών κουρείου ή κομμωτηρίου ανδρών, που απασχολεί μέχρι και δύο (2) τεχνίτες (ΚΑΔ 96.02.12.02), των υπηρεσιών κουρείου ή κομμωτηρίου ανδρών, που απασχολεί πάνω από δύο (2) τεχνίτες (ΚΑΔ 96.02.12.03), των υπηρεσιών μανικιούρ, πεντικιούρ (ΚΑΔ 96.02.13.04) και υπηρεσιών ποδολογίας και καλλωπισμού νυχιών (ΚΑΔ 96.02.13.05)
96.02	
96.04	Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία εξαιρουμένης της εξ αποστάσεως συμβουλευτικής

Από 12/4 έως και 16/4 αναστέλλεται στην Περιφερειακή Ενότητα Κοζάνης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας η λειτουργία του λιανικού εμπορίου κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ενδυμάτων και

υποδημάτων, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κ.λπ.) (ΚΑΔ 47.82) και το λιανικό εμπόριο άλλων ειδών σε υπαίθριους πάγκους και αγορές, πλην χαρτικών, ειδών καθαριότητας και προσωπικής φροντίδας, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κ.λπ.) (ΚΑΔ 47.89).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: ΛΙΣΤΑ ΚΩΔΙΚΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΠΛΗΤΤΟΝΤΑΙ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ (από 1/4/2021 έως 30/4/2021)

Παρατίθεται πίνακας με τον Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (ΚΑΔ) των κλάδων που πλήττονται. Σε περίπτωση τετραψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες πενταψήφιων, εξαψήφιων και οκταψήφιων. Σε περίπτωση πενταψήφιου συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες εξαψήφιων και οκταψήφιων. Σε περίπτωση εξαψήφιου συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες οκταψήφιων.

Επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν κάνει έναρξη εργασιών πριν την 1η Ιανουαρίου 2018, ήταν υποκείμενες σε ΦΠΑ κατ' όλη την περίοδο από την 1η Απριλίου 2019 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2020 και δεν άνοιξαν υποκατάστημα από την 1η Απριλίου 2019 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2020, για να είναι επιλέξιμες πρέπει να έχουν υποβάλει όλες τις περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ κατ' όλη την περίοδο από την 1η Απριλίου 2019 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2020 και να μην παρουσιάζουν αύξηση του κύκλου εργασιών τους την περίοδο από 1η Απριλίου 2020 έως 31 Δεκεμβρίου 2020 σε σχέση με την περίοδο από 1η Απριλίου 2019 έως 31 Δεκεμβρίου 2019, όπως προκύπτει από τα στοιχεία των περιοδικών δηλώσεων ΦΠΑ που έχουν υποβληθεί στην ΑΑΔΕ έως και 4/3/2021.

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
01.19.2	Καλλιέργεια ανθέων και μπουμπουκιών ανθέων σπόρων ανθέων
01.29	Άλλες πολυετείς καλλιέργειες
01.30	Πολλαπλασιασμός των φυτών
01.49.19.02	Εκτροφή γουνοφόρων ζώων (αλεπούς, μινκ, μουκάστορα, τσιντσιλά και άλλων)
01.49.3	Παραγωγή ακατέργαστων γουνοδερμάτων και διάφορων ακατέργαστων προβίων και δερμάτων
01.63.10.12	Υπηρεσίες εκκοκκισμού βαμβακιού (εκ των υστέρων πώληση για ίδιο λογαριασμό)
01.63.10.13	Υπηρεσίες εκκοκκισμού βαμβακιού (εκ των υστέρων πώληση για λογαριασμό τρίτων)
02.10	Δασοκομία και άλλες δασοκομικές δραστηριότητες
02.20	Υλοτομία
02.30	Συλλογή προϊόντων αυτοφυών φυτών μη ξυλώδους μορφής
02.40	Υποστηρικτικές προς τη δασοκομία υπηρεσίες
03.11	Θαλάσσια αλιεία
03.12	Αλιεία γλυκών υδάτων
03.21	Θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια
03.22	Υδατοκαλλιέργεια γλυκών υδάτων
05.10	Εξόρυξη λιθάνθρακα
05.20	Εξόρυξη λιγνίτη
07.10	Εξόρυξη σιδηρομεταλλεύματος
07.29	Εξόρυξη λοιπών μη σιδηρούχων μεταλλευμάτων
08.11	Εξόρυξη διακοσμητικών και οικοδομικών λίθων, ασβεστόλιθου, γύψου, κιμωλίας και σχιστόλιθου
08.12	Λειτουργία φρεάτων παραγωγής αμμοχάλικου και άμμου- εξόρυξη αργίλου και καολίνης
08.91	Εξόρυξη ορυκτών για τη χημική βιομηχανία και τη βιομηχανία λιπασμάτων
08.92	Εξόρυξη τύρφης

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
08.93	Εξόρυξη αλατιού
08.99	Άλλες εξορυκτικές και λατομικές δραστηριότητες π.δ.κ.α.
09.10	Υποστηρικτικές δραστηριότητες για την άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου
09.90	Υποστηρικτικές δραστηριότητες για άλλες εξορυκτικές και λατομικές δραστηριότητες
10.11	Επεξεργασία και συντήρηση κρέατος
10.12	Επεξεργασία και συντήρηση κρέατος πουλερικών
10.13	Παραγωγή προϊόντων κρέατος και κρέατος πουλερικών
10.20	Επεξεργασία και συντήρηση ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
10.31	Επεξεργασία και συντήρηση πατατών
10.32	Παραγωγή χυμών φρούτων και λαχανικών
10.39	Άλλη επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών
10.41	Παραγωγή ελαίων και λιπών
10.42	Παραγωγή μαργαρίνης και παρόμοιων βρώσιμων λιπών
10.51	Λειτουργία γαλακτοκομείων και τυροκομία
10.52	Παραγωγή παγωτών
10.61	Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων
10.62	Παραγωγή αμύλων και προϊόντων αμύλου
10.71	Αρτοποιία παραγωγή νωπών ειδών ζαχαροπλαστικής
10.72	Παραγωγή παξιμαδιών και μπισκότων· παραγωγή διατηρούμενων ειδών ζαχαροπλαστικής
10.73	Παραγωγή μακαρονιών, λαζανιών, κουσκούς και παρόμοιων αλευρωδών προϊόντων
10.81	Παραγωγή ζάχαρης
10.82	Παραγωγή κακάου, σοκολάτας και ζαχαρωτών
10.83	Επεξεργασία τσαγιού και καφέ
10.84	Παραγωγή αρτυμάτων και καρυκευμάτων
10.85	Παραγωγή έτοιμων γευμάτων και φαγητών
10.86	Παραγωγή ομογενοποιημένων παρασκευασμάτων διατροφής και διαιτητικών τροφών
10.89	Παραγωγή άλλων ειδών διατροφής π.δ.κ.α.
10.91	Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών για ζώα που εκτρέφονται σε αγροκτήματα
10.92	Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών για ζώα συντροφιάς
11.01	Απόσταξη, ανακαθορισμός και ανάμιξη αλκοολούχων ποτών
11.02	Παραγωγή οίνου από σταφύλια
11.03	Παραγωγή μηλίτη και κρασιών από άλλα φρούτα
11.04	Παραγωγή άλλων μη αποσταγμένων ποτών που υφίστανται ζύμωση
11.05	Ζυθοποιία
11.06	Παραγωγή βύνης
11.07	Παραγωγή αναψυκτικών· παραγωγή μεταλλικού νερού και άλλων εμφιαλωμένων νερών
13.10	Προπαρασκευή και νηματοποίηση υφαντικών ινών
13.20	Ύφανση κλωστοϋφαντουργικών υλών
13.30	Τελειοποίηση (φινίρισμα) υφαντουργικών προϊόντων
13.91	Κατασκευή πλεκτών υφασμάτων και υφασμάτων πλέξης κροσέ

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
13.92	Κατασκευή έτοιμων κλωστοϋφαντουργικών ειδών, εκτός από ενδύματα
13.93	Κατασκευή χαλιών και κιλιμιών
13.94	Κατασκευή χοντρών και λεπτών σχοινιών, σπόγγων και διχτυών
13.95	Κατασκευή μη υφασμένων ειδών και προϊόντων από μη υφασμένα είδη, εκτός από τα ενδύματα
13.96	Κατασκευή άλλων τεχνικών και βιομηχανικών κλωστοϋφαντουργικών ειδών
13.99	Κατασκευή άλλων υφαντουργικών προϊόντων π.δ.κ.α.
14.11	Κατασκευή δερμάτινων ενδυμάτων
14.12	Κατασκευή ενδυμάτων εργασίας
14.13	Κατασκευή άλλων εξωτερικών ενδυμάτων
14.14	Κατασκευή εσωρούχων
14.19	Κατασκευή άλλων ενδυμάτων και εξαρτημάτων ένδυσης
14.20	Κατασκευή γούνινων ειδών
14.31	Κατασκευή ειδών καλτσοποιίας απλής πλέξης και πλέξης κροσέ
14.39	Κατασκευή άλλων πλεκτών ειδών και ειδών πλέξης κροσέ
15.11	Κατεργασία και δέψη δέρματος κατεργασία και βαφή γουναρικών
15.12	Κατασκευή ειδών ταξιδιού (αποσκευών), τσαντών και παρόμοιων ειδών, ειδών σελοποιίας και σαγματοποιίας
15.20	Κατασκευή υποδημάτων
16.10	Πριόνισμα, πλάνισμα και εμποτισμός ξύλου
16.21	Κατασκευή αντικολλητών (κόντρα-πλακέ) και άλλων πλακών με βάση το ξύλο
16.22	Κατασκευή συναρμολογούμενων δαπέδων παρκέ
16.23	Κατασκευή άλλων ξυλουργικών προϊόντων οικοδομικής
16.24	Κατασκευή ξύλινων εμπορευματοκιβώτιων
16.29	Κατασκευή άλλων προϊόντων από ξύλο κατασκευή ειδών από φελλό και ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής
17.11	Παραγωγή χαρτοπολτού
17.12	Κατασκευή χαρτιού και χαρτονιού
17.21	Κατασκευή κυματοειδούς χαρτιού και χαρτονιού και εμπορευματοκιβώτιων από χαρτί και χαρτόνι
17.22	Κατασκευή χάρτινων ειδών οικιακής χρήσης, ειδών υγιεινής και ειδών τουαλέτας
17.23	Κατασκευή ειδών χαρτοπωλείου (χαρτικών)
17.24	Κατασκευή χαρτιού για επενδύσεις τοίχων (ταπετσαρίας)
17.29	Κατασκευή άλλων ειδών από χαρτί και χαρτόνι
18.11	Εκτύπωση εφημερίδων
18.12	Άλλες εκτυπωτικές δραστηριότητες
18.13	Υπηρεσίες προεκτύπωσης και προεγγραφής μέσω
18.14	Βιβλιοδετικές και συναφείς δραστηριότητες
18.20	Αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσω
19.10	Παραγωγή προϊόντων οπτανθρακοποίησης (κοκοποίησης)
20.11	Παραγωγή βιομηχανικών αερίων

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
20.12	Παραγωγή χρωστικών υλών
20.13	Παραγωγή άλλων ανόργανων βασικών χημικών ουσιών
20.14	Παραγωγή άλλων οργανικών βασικών χημικών ουσιών
20.15	Παραγωγή λιπασμάτων και αζωτούχων ενώσεων
20.16	Παραγωγή πλαστικών σε πρωτογενείς μορφές
20.17	Παραγωγή συνθετικού ελαστικού (συνθετικού καουτσούκ) σε πρωτογενείς μορφές
20.20	Παραγωγή παρασιτοκτόνων και άλλων αγροχημικών προϊόντων
20.30	Παραγωγή χρωμάτων, βερνικιών και παρόμοιων επιχρισμάτων, μελανιών τυπογραφίας και μαστιχών
20.41	Παραγωγή σαπουνιών και απορρυπαντικών, προϊόντων καθαρισμού και στίλβωσης
20.42	Παραγωγή αρωμάτων και παρασκευασμάτων καλλωπισμού
20.51	Παραγωγή εκρηκτικών
20.52	Παραγωγή διαφόρων τύπων κόλλας
20.53	Παραγωγή αιθέριων ελαίων
20.59	Παραγωγή άλλων χημικών προϊόντων π.δ.κ.α.
20.60	Παραγωγή μη φυσικών ινών
22.11	Κατασκευή επισώτρων (ελαστικών οχημάτων) και σωλήνων από καουτσούκ· αναδόμηση και ανακατασκευή επισώτρων (ελαστικών οχημάτων) από καουτσούκ
22.19	Κατασκευή άλλων προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ)
22.21	Κατασκευή πλαστικών πλακών, φύλλων, σωλήνων και καθορισμένων μορφών
22.22	Κατασκευή πλαστικών ειδών συσκευασίας
22.23	Κατασκευή πλαστικών οικοδομικών υλικών
22.29	Κατασκευή άλλων πλαστικών προϊόντων
23.11	Κατασκευή επίπεδου γυαλιού
23.12	Μορφοποίηση και κατεργασία επίπεδου γυαλιού
23.13	Κατασκευή κοίλου γυαλιού
23.14	Κατασκευή ινών γυαλιού
23.19	Κατασκευή και κατεργασία άλλων ειδών γυαλιού, περιλαμβανομένου του γυαλιού για τεχνικές χρήσεις
23.20	Παραγωγή πυρίμαχων προϊόντων
23.31	Κατασκευή κεραμικών πλακιδίων και πλακών
23.32	Κατασκευή τούβλων, πλακιδίων και λοιπών δομικών προϊόντων από σπτή γη
23.41	Κατασκευή κεραμικών ειδών οικιακής χρήσης και κεραμικών διακοσμητικών ειδών
23.42	Κατασκευή κεραμικών ειδών υγιεινής
23.43	Κατασκευή κεραμικών μονωτών και κεραμικών μονωτικών εξαρτημάτων
23.44	Κατασκευή άλλων κεραμικών προϊόντων για τεχνικές χρήσεις
23.49	Παραγωγή άλλων προϊόντων κεραμικής
23.51	Παραγωγή τσιμέντου
23.52	Παραγωγή ασβέστη και γύψου
23.61	Κατασκευή δομικών προϊόντων από σκυρόδεμα
23.62	Κατασκευή δομικών προϊόντων από γύψο

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
23.63	Κατασκευή έτοιμου σκυροδέματος
23.64	Κατασκευή κονιαμάτων
23.65	Κατασκευή ινοτσιμέντου
23.69	Κατασκευή άλλων προϊόντων από σκυρόδεμα, γύψο και τσιμέντο
23.70	Κοπή, μορφοποίηση και τελική επεξεργασία λίθων
23.91	Παραγωγή λειαντικών προϊόντων
23.99	Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων π.δ.κ.α.
24.10	Παραγωγή βασικού σιδήρου, χάλυβα και σιδηροκραμάτων
24.20	Κατασκευή χαλύβδινων σωλήνων, αγωγών, κοίλων ειδών με καθορισμένη μορφή και συναφών εξαρτημάτων
24.31	Ψυχρή επεκτατική ολκή ράβδων χάλυβα
24.32	Ψυχρή έλαση στενών φύλλων χάλυβα
24.33	Ψυχρή μορφοποίηση ή δίπλωση μορφοράβδων χάλυβα
24.34	Ψυχρή επεκτατική ολκή συρμάτων
24.41	Παραγωγή πολύτιμων μετάλλων
24.42	Παραγωγή αλουμίνιου (αργίλιου)
24.43	Παραγωγή μολύβδου, ψευδάργυρου και κασσίτερου
24.44	Παραγωγή χαλκού
24.45	Παραγωγή άλλων μη σιδηρούχων μετάλλων
24.46	Επεξεργασία πυρηνικών καυσίμων
24.51	Χύτευση σιδήρου
24.52	Χύτευση χάλυβα
24.53	Χύτευση ελαφρών μετάλλων
24.54	Χύτευση άλλων μη σιδηρούχων μετάλλων
25.11	Κατασκευή μεταλλικών σκελετών και μερών μεταλλικών σκελετών
25.12	Κατασκευή μεταλλικών πορτών και παράθυρων
25.21	Κατασκευή σωμάτων και λεβήτων κεντρικής θέρμανσης
25.29	Κατασκευή άλλων μεταλλικών ντεπόζιτων, δεξαμενών και δοχείων
25.30	Κατασκευή ατμογεννητριών, με εξαίρεση τους λέβητες ζεστού νερού για την κεντρική θέρμανση
25.50	Σφυρηλάτηση, κοίλανση, ανισόπαχη τύπωση και μορφοποίηση μετάλλων με έλαση· κονιομεταλλουργία
25.61	Κατεργασία και επικάλυψη μετάλλων
25.62	Μεταλλοτεχνία
25.71	Κατασκευή μαχαιροπίρουνων
25.72	Κατασκευή κλειδαριών και μεντεσέδων
25.73	Κατασκευή εργαλείων
25.91	Κατασκευή χαλύβδινων βαρελιών και παρόμοιων δοχείων
25.92	Κατασκευή ελαφρών μεταλλικών ειδών συσκευασίας
25.93	Κατασκευή ειδών από σύρμα, αλυσίδων και ελατηρίων
25.94	Κατασκευή συνδετήρων και προϊόντων κοχλιομηχανών

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
25.99	Κατασκευή άλλων μεταλλικών προϊόντων πδκα
26.11	Κατασκευή ηλεκτρονικών εξαρτημάτων
26.12	Κατασκευή έμφορτων ηλεκτρονικών πλακετών
26.20	Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού
26.30	Κατασκευή εξοπλισμού επικοινωνίας
26.40	Κατασκευή ηλεκτρονικών ειδών ευρείας κατανάλωσης
26.51	Κατασκευή οργάνων και συσκευών μέτρησης, δοκιμών και πλοήγησης
26.52	Κατασκευή ρολογιών
26.60	Κατασκευή ακτινολογικών και ηλεκτρονικών μηχανημάτων ιατρικής και θεραπευτικής χρήσης
26.70	Κατασκευή οπτικών οργάνων και φωτογραφικού εξοπλισμού
26.80	Κατασκευή μαγνητικών και οπτικών μέσων
27.11	Κατασκευή ηλεκτροκινητήρων, ηλεκτρογεννητριών και ηλεκτρικών μετασχηματιστών
27.12	Κατασκευή συσκευών διανομής και ελέγχου ηλεκτρικού ρεύματος
27.20	Κατασκευή ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών
27.31	Κατασκευή καλωδίων οπτικών ινών
27.32	Κατασκευή άλλων ηλεκτρονικών και ηλεκτρικών συρμάτων και καλωδίων
27.33	Κατασκευή εξαρτημάτων καλωδίωσης
27.40	Κατασκευή ηλεκτρολογικού φωτιστικού εξοπλισμού
27.51	Κατασκευή ηλεκτρικών οικιακών συσκευών
27.52	Κατασκευή μη ηλεκτρικών οικιακών συσκευών
27.90	Κατασκευή άλλου ηλεκτρικού εξοπλισμού
28.11	Κατασκευή κινητήρων και στροβίλων, με εξαίρεση τους κινητήρες αεροσκαφών, οχημάτων και δίκυκλων
28.12	Κατασκευή εξοπλισμού υδραυλικής ενέργειας
28.13	Κατασκευή άλλων αντλιών και συμπιεστών
28.14	Κατασκευή άλλων ειδών κρουνοποιίας και βαλβίδων
28.15	Κατασκευή τριβέων, οδοντωτών μηχανισμών μετάδοσης κίνησης, στοιχείων οδοντωτών τροχών και μετάδοσης κίνησης
28.21	Κατασκευή φούρνων, κλιβάνων και καυστήρων
28.22	Κατασκευή εξοπλισμού ανύψωσης και διακίνησης φορτίων
28.23	Κατασκευή μηχανών και εξοπλισμού γραφείου (εκτός ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού)
28.24	Κατασκευή ηλεκτροκίνητων εργαλείων χειρός
28.25	Κατασκευή ψυκτικού και κλιματιστικού εξοπλισμού μη οικιακής χρήσης
28.29	Κατασκευή άλλων μηχανημάτων γενικής χρήσης π.δ.κ.α.
28.30	Κατασκευή γεωργικών και δασοκομικών μηχανημάτων
28.41	Κατασκευή μηχανημάτων μορφοποίησης μετάλλου
28.49	Κατασκευή άλλων εργαλειομηχανών
28.91	Κατασκευή μηχανημάτων για τη μεταλλουργία
28.92	Κατασκευή μηχανημάτων για τα ορυχεία, τα λατομεία και τις δομικές κατασκευές
28.93	Κατασκευή μηχανημάτων επεξεργασίας τροφίμων, ποτών και καπνού

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
28.94	Κατασκευή μηχανημάτων για τη βιομηχανία κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ενδυμάτων ή δερμάτινων ειδών
28.95	Κατασκευή μηχανημάτων για την παραγωγή χαρτιού και χαρτονιού
28.96	Κατασκευή μηχανημάτων παραγωγής πλαστικών και ελαστικών ειδών
28.99	Κατασκευή άλλων μηχανημάτων ειδικής χρήσης π.δ.κ.α.
29.10	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων
29.20	Κατασκευή αμαξωμάτων για μηχανοκίνητα οχήματα- κατασκευή ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων
29.31	Κατασκευή ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού για μηχανοκίνητα οχήματα
29.32	Κατασκευή άλλων μερών και εξαρτημάτων για μηχανοκίνητα οχήματα
30.11	Ναυπήγηση πλοίων και πλωτών κατασκευών
30.12	Ναυπήγηση σκαφών αναψυχής και αθλητισμού
30.20	Κατασκευή σιδηροδρομικών αμαξών και τροχαίου υλικού
30.30	Κατασκευή αεροσκαφών και διαστημόπλοιων και συναφών μηχανημάτων
30.91	Κατασκευή μοτοσικλετών
30.92	Κατασκευή ποδηλάτων και αναπηρικών αμαξιδίων
30.99	Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών π.δ.κ.α.
31.01	Κατασκευή επίπλων για γραφεία και καταστήματα
31.02	Κατασκευή επίπλων κουζίνας
31.03	Κατασκευή στρωμάτων
31.09	Κατασκευή άλλων επίπλων
32.11	Κοπή νομισμάτων
32.12	Κατασκευή κοσμημάτων και συναφών ειδών
32.13	Κατασκευή κοσμημάτων απομίμησης και συναφών ειδών
32.20	Κατασκευή μουσικών οργάνων
32.30	Κατασκευή αθλητικών ειδών
32.40	Κατασκευή παιχνιδιών κάθε είδους
32.50	Κατασκευή ιατρικών και οδοντιατρικών οργάνων και προμηθειών
32.91	Κατασκευή σκουπών και βουρτσών
32.99	Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες πδκα
33.11	Επισκευή μεταλλικών προϊόντων
33.12	Επισκευή μηχανημάτων
33.13	Επισκευή ηλεκτρονικού και οπτικού εξοπλισμού
33.14	Επισκευή ηλεκτρικού εξοπλισμού
33.15	Επισκευή και συντήρηση πλοίων και σκαφών
33.16	Επισκευή και συντήρηση αεροσκαφών και διαστημόπλοιων
33.17	Επισκευή και συντήρηση άλλου εξοπλισμού μεταφορών
33.19	Επισκευή άλλου εξοπλισμού
33.20	Εγκατάσταση βιομηχανικών μηχανημάτων και εξοπλισμού
35.13	Διανομή ηλεκτρικού ρεύματος

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
35.14	Εμπόριο ηλεκτρικού ρεύματος
35.22	Διανομή αέριων καυσίμων μέσω αγωγών
35.23	Εμπόριο αέριων καυσίμων μέσω αγωγών
35.30	Παροχή ατμού και κλιματισμού
37.00	Επεξεργασία λυμάτων
38.11	Συλλογή μη επικίνδυνων απορριμμάτων
38.12	Συλλογή επικίνδυνων απορριμμάτων
38.21	Επεξεργασία και διάθεση μη επικίνδυνων απορριμμάτων
38.22	Επεξεργασία και διάθεση επικίνδυνων απορριμμάτων
38.31	Αποσυναρμολόγηση παλαιών ειδών
38.32	Ανάκτηση διαλεγμένου υλικού
39.00	Δραστηριότητες εξυγίανσης και άλλες υπηρεσίες για τη διαχείριση αποβλήτων
41.10	Ανάπτυξη οικοδομικών σχεδίων
41.20	Κατασκευαστικές εργασίες κτιρίων για κατοικίες και μη
42.11	Κατασκευή δρόμων και αυτοκινητοδρόμων
42.12	Κατασκευή σιδηροδρομικών γραμμών και υπόγειων σιδηροδρόμων
42.13	Κατασκευή γεφυρών και σηράγγων
42.21	Κατασκευή κοινωφελών έργων σχετικών με μεταφορά υγρών
42.22	Κατασκευή κοινωφελών έργων ηλεκτρικής ενέργειας και τηλεπικοινωνιών
42.91	Κατασκευή υδραυλικών και λιμενικών έργων
42.99	Κατασκευή άλλων έργων πολιτικού μηχανικού π.δ.κ.α.
43.11	Κατεδαφίσεις
43.12	Προετοιμασία εργοταξίου
43.13	Δοκιμαστικές γεωτρήσεις
43.21	Ηλεκτρικές εγκαταστάσεις
43.22	Υδραυλικές και κλιματιστικές εγκαταστάσεις θέρμανσης και ψύξης
43.29	Άλλες κατασκευαστικές εγκαταστάσεις
43.31	Επιχρίσεις κονιαμάτων
43.32	Ξυλουργικές εργασίες
43.33	Επενδύσεις δαπέδων και τοίχων
43.34	Χρωματισμοί και τοποθέτηση υαλοπινάκων
43.39	Άλλες κατασκευαστικές εργασίες ολοκλήρωσης και τελειώματος
43.91	Δραστηριότητες κατασκευής στεγών
43.99	Άλλες εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες π.δ.κ.α.
45.11	Πώληση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων
45.19	Πώληση άλλων μηχανοκίνητων οχημάτων
45.20	Συντήρηση και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων
45.31	Χονδρικό εμπόριο μερών και εξαρτημάτων μηχανοκίνητων οχημάτων
45.32	Λιανικό εμπόριο μερών και εξαρτημάτων μηχανοκίνητων οχημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
45.40	Πώληση, συντήρηση και επισκευή μοτοσικλετών και των μερών και εξαρτημάτων τους
46.11	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση γεωργικών πρώτων υλών, ζώντων ζώων, κλωστοϋφαντουργικών πρώτων υλών και ημιτελών προϊόντων
46.12	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση καυσίμων, μεταλλευμάτων, μετάλλων και βιομηχανικών χημικών προϊόντων
46.13	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ξυλείας και οικοδομικών υλικών
46.14	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση μηχανημάτων, βιομηχανικού εξοπλισμού, πλοίων και αεροσκαφών
46.15	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση επίπλων, ειδών οικιακής χρήσης, σιδηρικών και ειδών κιγκαλερίας
46.16	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ενδυμάτων, γουναρικών, υποδημάτων και δερμάτινων προϊόντων
46.17	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση τροφίμων, ποτών και καπνού
46.18	Εμπορικοί αντιπρόσωποι ειδικευμένοι στην πώληση άλλων συγκεκριμένων προϊόντων, εκτός από Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση βασικών φαρμακευτικών προϊόντων (46.18.11.03), Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση εργαστηριακών ειδών, ιατροφαρμακευτικών ειδών υγιεινής ή φαρμακευτικών ειδών (46.18.11.04), Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ιατρικών αναλώσιμων υλικών (46.18.11.05), Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση σαπουνιών και απορρυπαντικών, προϊόντων καθαρισμού και σπιλβωτικών (46.18.11.07), Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση φαρμακευτικών σκευασμάτων (46.18.11.08)
46.19	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση διαφόρων ειδών
46.21	Χονδρικό εμπόριο σιτηρών, ακατέργαστου καπνού, σπόρων και ζωοτροφών
46.22	Χονδρικό εμπόριο λουλουδιών και φυτών
46.23	Χονδρικό εμπόριο ζώντων ζώων
46.24	Χονδρικό εμπόριο δερμάτων, προβιών και κατεργασμένου δέρματος
46.31	Χονδρικό εμπόριο φρούτων και λαχανικών
46.32	Χονδρικό εμπόριο κρέατος και προϊόντων κρέατος
46.33	Χονδρικό εμπόριο γαλακτοκομικών προϊόντων, αβγών και βρώσιμων ελαίων και λιπών
46.34	Χονδρικό εμπόριο ποτών
46.36	Χονδρικό εμπόριο ζάχαρης, σοκολάτας και ειδών ζαχαροπλαστικής
46.37	Χονδρικό εμπόριο καφέ, τσαγιού, κακάου και μπαχαρικών
46.38	Χονδρικό εμπόριο άλλων τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
46.39	Μη εξειδικευμένο χονδρικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού
46.41	Χονδρικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων
46.42	Χονδρικό εμπόριο ενδυμάτων και υποδημάτων
46.43	Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρικών οικιακών συσκευών
46.44	Χονδρικό εμπόριο ειδών πορσελάνης και γυαλικών και υλικών καθαρισμού
46.45	Χονδρικό εμπόριο αρωμάτων και καλλυντικών
46.46.12	Χονδρικό εμπόριο χειρουργικών, ιατρικών και ορθοπεδικών οργάνων και συσκευών
46.47	Χονδρικό εμπόριο επίπλων, χαλιών και φωτιστικών
46.48	Χονδρικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
46.49	Χονδρικό εμπόριο άλλων ειδών οικιακής χρήσης
46.51	Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακού εξοπλισμού υπολογιστών και λογισμικού
46.52	Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρονικού και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και εξαρτημάτων
46.61	Χονδρικό εμπόριο γεωργικών μηχανημάτων, εξοπλισμού και προμηθειών
46.62	Χονδρικό εμπόριο εργαλειομηχανών
46.63	Χονδρικό εμπόριο εξορυκτικών μηχανημάτων, καθώς και μηχανημάτων για κατασκευαστικά έργα και έργα πολιτικού μηχανικού
46.64	Χονδρικό εμπόριο μηχανημάτων για την κλωστοϋφαντουργική βιομηχανία, και χονδρικό εμπόριο ραπτομηχανών και πλεκτομηχανών
46.65	Χονδρικό εμπόριο επίπλων γραφείου
46.66	Χονδρικό εμπόριο άλλων μηχανών και εξοπλισμού γραφείου
46.69	Χονδρικό εμπόριο άλλων μηχανημάτων και εξοπλισμού
46.72	Χονδρικό εμπόριο μετάλλων και μεταλλευμάτων
46.73	Χονδρικό εμπόριο ξυλείας, οικοδομικών υλικών και ειδών υγιεινής
46.74	Χονδρικό εμπόριο σιδηρικών, υδραυλικών ειδών και εξοπλισμού και προμηθειών για εγκαταστάσεις θέρμανσης
46.75	Χονδρικό εμπόριο χημικών προϊόντων
46.76	Χονδρικό εμπόριο άλλων ενδιάμεσων προϊόντων
46.77	Χονδρικό εμπόριο απορριμμάτων και υπολειμμάτων
46.90	Μη εξειδικευμένο χονδρικό εμπόριο
47.19	Άλλο λιανικό εμπόριο σε μη εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Εκμετάλλευση καταστήματος ψιλικών ειδών γενικά (47.19.10.01)
47.23	Λιανικό εμπόριο ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.24	Λιανικό εμπόριο ψωμιού, αρτοσκευασμάτων και λοιπών ειδών αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.25	Λιανικό εμπόριο ποτών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.29	Λιανικό εμπόριο άλλων τροφίμων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.30	Λιανικό εμπόριο καυσίμων κίνησης σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.41	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακών μονάδων υπολογιστών και λογισμικού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.42	Λιανικό εμπόριο τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.43	Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.51	Λιανικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.52	Λιανικό εμπόριο σιδηρικών, χρωμάτων και τζαμιών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.53	Λιανικό εμπόριο χαλιών, κιλιμιών και επενδύσεων δαπέδου και τοίχου σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.54	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρικών οικιακών συσκευών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.59	Λιανικό εμπόριο επίπλων, φωτιστικών και άλλων ειδών οικιακής χρήσης σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.61	Λιανικό εμπόριο βιβλίων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.62	Λιανικό εμπόριο εφημερίδων και γραφικής ύλης σε εξειδικευμένα καταστήματα

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
47.63	Λιανικό εμπόριο εγγραφών μουσικής και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.64	Λιανικό εμπόριο αθλητικού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.65	Λιανικό εμπόριο παιχνιδιών κάθε είδους σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.71	Λιανικό εμπόριο ενδυμάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.72	Λιανικό εμπόριο υποδημάτων και δερμάτινων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.74	Λιανικό εμπόριο ιατρικών και ορθοπεδικών ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.75	Λιανικό εμπόριο καλλυντικών και ειδών καλλωπισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.76	Λιανικό εμπόριο λουλουδιών, φυτών, σπόρων, λιπασμάτων, ζώων συντροφιάς και σχετικών ζωοτροφών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.77	Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.78	Άλλο λιανικό εμπόριο καινούργιων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.79	Λιανικό εμπόριο μεταχειρισμένων ειδών σε καταστήματα
47.81	Λιανικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές
47.82	Λιανικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ενδυμάτων και υποδημάτων, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές
47.89	Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών σε υπαίθριους πάγκους και αγορές
47.91.71	Λιανικό εμπόριο ειδών ιματισμού, με αλληλογραφία ή μέσω διαδικτύου
47.91.72	Λιανικό εμπόριο υποδημάτων, με αλληλογραφία ή μέσω διαδικτύου
47.91.73	Λιανικό εμπόριο δερμάτινων ειδών και ειδών ταξιδιού, με αλληλογραφία ή μέσω διαδικτύου
47.99	Άλλο λιανικό εμπόριο εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών
49.10	Υπεραστικές σιδηροδρομικές μεταφορές επιβατών
49.20	Σιδηροδρομικές μεταφορές εμπορευμάτων
49.31	Αστικές και προαστιακές χερσαίες μεταφορές επιβατών
49.32	Εκμετάλλευση ταξί
49.39	Άλλες χερσαίες μεταφορές επιβατών π.δ.κ.α.
49.41	Οδικές μεταφορές εμπορευμάτων
49.42	Υπηρεσίες μετακόμισης
50.10	Θαλάσσιες και ακτοπλοϊκές μεταφορές επιβατών
50.20	Θαλάσσιες και ακτοπλοϊκές μεταφορές εμπορευμάτων
50.30	Εσωτερικές πλωτές μεταφορές επιβατών
50.40	Εσωτερικές πλωτές μεταφορές εμπορευμάτων
51.10	Αεροπορικές μεταφορές επιβατών
51.21	Αεροπορικές μεταφορές εμπορευμάτων
52.10	Αποθήκευση
52.21	Δραστηριότητες συναφείς με τις χερσαίες μεταφορές
52.22	Δραστηριότητες συναφείς με τις πλωτές μεταφορές
52.23	Δραστηριότητες συναφείς με τις αεροπορικές μεταφορές
52.24	Διακίνηση φορτίων
52.29	Άλλες υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες
55.10	Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
55.20	Καταλύματα διακοπών και άλλα καταλύματα σύντομης διαμονής
55.30	Χώροι κατασκήνωσης, εγκαταστάσεις για οχήματα αναψυχής και ρυμουλκούμενα οχήματα
55.90	Άλλα καταλύματα
56.10	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης
56.21	Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις
56.29	Άλλες υπηρεσίες εστίασης, εκτός από Υπηρεσίες γευμάτων που παρέχονται από στρατιωτικές τραπεζαρίες (56.29.20.01)
56.30	Δραστηριότητες παροχής ποτών
58.11	Έκδοση βιβλίων
58.12	Έκδοση τηλεφωνικών και κάθε είδους καταλόγων
58.13	Έκδοση εφημερίδων
58.14	Έκδοση έντυπων περιοδικών κάθε είδους
58.19	Άλλες εκδοτικές δραστηριότητες
58.21	Έκδοση παιχνιδιών για ηλεκτρονικούς υπολογιστές
58.29	Έκδοση άλλου λογισμικού
59.11	Δραστηριότητες παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων
59.12	Δραστηριότητες συνοδευτικής της παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων
59.13	Δραστηριότητες διανομής κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων
59.14	Δραστηριότητες προβολής κινηματογραφικών ταινιών
59.20	Ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις
60.10	Ραδιοφωνικές εκπομπές
60.20	Υπηρεσίες τηλεοπτικού προγραμματισμού και τηλεοπτικών εκπομπών
61.90	Άλλες τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες
62.01	Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών συστημάτων
62.02	Δραστηριότητες παροχής συμβουλών σχετικά με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές
62.03	Υπηρεσίες διαχείρισης ηλεκτρονικών συστημάτων
62.09	Άλλες δραστηριότητες της τεχνολογίας της πληροφορίας και δραστηριότητες υπηρεσιών ηλεκτρονικών υπολογιστών
63.11	Επεξεργασία δεδομένων, καταχώρηση και συναφείς δραστηριότητες
63.12	Δικτυακές πύλες (web portals)
63.91	Δραστηριότητες πρακτορείων ειδήσεων
63.99	Άλλες δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας πδκα
64.20	Δραστηριότητες εταιρειών χαρτοφυλακίου (holding)
64.30	Δραστηριότητες σχετικές με καταπιστεύματα (trusts), κεφάλαια (funds) και παρεμφερή χρηματοπιστωτικά μέσα
64.91	Χρηματοδοτική μίσθωση (leasing)
65.11	Ασφάλειες ζωής
65.12	Ασφάλειες εκτός από τις ασφάλειες ζωής
65.20	Αντασφάλιση

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
66.12	Δραστηριότητες σχετικές με συναλλαγές συμβάσεων χρεογράφων και αγαθών
66.19	Άλλες δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, με εξαίρεση τις ασφαλιστικές δραστηριότητες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία
66.21	Αξιολόγηση κινδύνων και ζημιών
66.22	Δραστηριότητες ασφαλιστικών πρακτόρων και μεσιτών
66.29	Άλλες δραστηριότητες συναφείς προς τις ασφαλίσσεις και τα συνταξιοδοτικά ταμεία
66.30	Δραστηριότητες διαχείρισης κεφαλαίων
68.10	Αγοραπωλησία ιδιόκτητων ακινήτων
68.20	Εκμίσθωση και διαχείριση ιδιόκτητων ή μισθωμένων ακινήτων
68.31	Μεσιτικά γραφεία ακινήτων
68.32	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, έναντι αμοιβής ή βάσει σύμβασης
69.10	Νομικές δραστηριότητες
69.20	Δραστηριότητες λογιστικής, τήρησης βιβλίων και λογιστικού ελέγχου παροχή φορολογικών συμβουλών
70.10	Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων
70.21	Δραστηριότητες δημοσίων σχέσεων και επικοινωνίας
70.22	Δραστηριότητες παροχής επιχειρηματικών συμβουλών και άλλων συμβουλών διαχείρισης
71.11	Δραστηριότητες αρχιτεκτόνων
71.12	Δραστηριότητες μηχανικών και συναφείς δραστηριότητες παροχής τεχνικών συμβουλών
71.20	Τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις
72.11	Έρευνα και πειραματική ανάπτυξη στη βιοτεχνολογία
72.19	Έρευνα και πειραματική ανάπτυξη σε άλλες φυσικές επιστήμες και τη μηχανική
72.20	Έρευνα και πειραματική ανάπτυξη στις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες
73.11	Διαφημιστικά γραφεία
73.12	Παρουσίαση στα μέσα ενημέρωσης
73.20	Έρευνα αγοράς και δημοσκοπήσεις
74.10	Δραστηριότητες ειδικευμένου σχεδίου
74.20	Φωτογραφικές δραστηριότητες
74.30	Δραστηριότητες μετάφρασης και διερμηνείας
74.90	Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες π.δ.κ.α.
75.00	Κτηνιατρικές δραστηριότητες
77.11	Ενοικίαση και εκμίσθωση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων
77.12	Ενοικίαση και εκμίσθωση φορτηγών
77.21	Ενοικίαση και εκμίσθωση ειδών αναψυχής και αθλητικών ειδών
77.22	Ενοικίαση βιντεοκασετών και δίσκων
77.29	Ενοικίαση και εκμίσθωση άλλων ειδών προσωπικής ή οικιακής χρήσης
77.31	Ενοικίαση και εκμίσθωση γεωργικών μηχανημάτων και εξοπλισμού
77.32	Ενοικίαση και εκμίσθωση μηχανημάτων και εξοπλισμού κατασκευών και έργων πολιτικού μηχανικού
77.33	Ενοικίαση και εκμίσθωση μηχανημάτων και εξοπλισμού γραφείου (συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών υπολογιστών)

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
77.34	Ενοικίαση και εκμίσθωση εξοπλισμού πλωτών μεταφορών
77.35	Ενοικίαση και εκμίσθωση εξοπλισμού αεροπορικών μεταφορών
77.39	Ενοικίαση και εκμίσθωση άλλων μηχανημάτων, ειδών εξοπλισμού και υλικών αγαθών πδκα
77.40	Εκμίσθωση πνευματικής ιδιοκτησίας και παρεμφερών προϊόντων, με εξαίρεση τα έργα με δικαιώματα δημιουργού
78.10	Δραστηριότητες γραφείων εύρεσης εργασίας
78.20	Υπηρεσίες γραφείων εύρεσης προσωρινής απασχόλησης
78.30	Άλλες υπηρεσίες διάθεσης ανθρώπινου δυναμικού
79.11	Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων
79.12	Δραστηριότητες γραφείων οργανωμένων ταξιδιών
79.90	Άλλες δραστηριότητες υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες
80.10	Δραστηριότητες παροχής ιδιωτικής προστασίας
80.20	Δραστηριότητες υπηρεσιών συστημάτων προστασίας
80.30	Δραστηριότητες έρευνας
81.10	Δραστηριότητες συνδυασμού βοηθητικών υπηρεσιών (Συνδυασμένες βοηθητικές υπηρεσίες σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους (καθαρισμού, φύλαξης, υποδοχής κλπ)
81.21	Γενικός καθαρισμός κτιρίων
81.22	Άλλες δραστηριότητες καθαρισμού κτιρίων και βιομηχανικού καθαρισμού
81.29	Άλλες δραστηριότητες καθαρισμού
81.30	Δραστηριότητες υπηρεσιών τοπίου
82.11	Συνδυασμένες διοικητικές δραστηριότητες γραφείου
82.19	Αναπαραγωγή φωτοτυπιών, προετοιμασία εγγράφων και άλλες ειδικευμένες δραστηριότητες γραμματειακής υποστήριξης
82.20	Δραστηριότητες τηλεφωνικών κέντρων
82.30	Οργάνωση συνεδρίων και εμπορικών εκθέσεων
82.91	Δραστηριότητες γραφείων είσπραξης και γραφείων οικονομικών και εμπορικών πληροφοριών
82.92	Δραστηριότητες συσκευασίας
82.99	Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις π.δ.κ.α.
84.12	Ρύθμιση των δραστηριοτήτων για την παροχή περίθαλψης υγείας, εκπαίδευσης, πολιτιστικών και άλλων κοινωνικών υπηρεσιών, εκτός από την κοινωνική ασφάλιση
84.13	Ρύθμιση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και συμβολή στην αποτελεσματικότερη λειτουργία των επιχειρήσεων
84.23	Δικαιοσύνη και δικαστικές δραστηριότητες
85.10	Προσχολική εκπαίδευση
85.20	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση
85.31	Γενική δευτεροβάθμια εκπαίδευση
85.32	Τεχνική και επαγγελματική δευτεροβάθμια εκπαίδευση
85.41	Μεταδευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια εκπαίδευση
85.42	Τριτοβάθμια εκπαίδευση
85.51	Αθλητική και ψυχαγωγική εκπαίδευση
85.52	Πολιτιστική εκπαίδευση

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
85.53	Δραστηριότητες σχολών ερασιτεχνών οδηγών
85.59	Άλλη εκπαίδευση π.δ.κ.α.
85.60	Εκπαιδευτικές υποστηρικτικές δραστηριότητες
86.21	Δραστηριότητες άσκησης γενικών ιατρικών επαγγελμάτων
86.22	Δραστηριότητες άσκησης ειδικών ιατρικών επαγγελμάτων
86.23	Δραστηριότητες άσκησης οδοντιατρικών επαγγελμάτων
86.90	Άλλες δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας
87.10	Δραστηριότητες νοσοκομειακής φροντίδας με παροχή καταλύματος
87.20	Δραστηριότητες φροντίδας με παροχή καταλύματος για άτομα με νοητική υστέρηση, ψυχικές διαταραχές και χρήση ουσιών
87.30	Δραστηριότητες φροντίδας με παροχή καταλύματος για ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρία
87.90	Άλλες δραστηριότητες φροντίδας με παροχή καταλύματος
88.10	Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος για ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρία
88.91	Δραστηριότητες βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών
88.99	Άλλες δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος πδκα
90.01	Τέχνες του θεάματος
90.02	Υποστηρικτικές δραστηριότητες για τις τέχνες του θεάματος
90.03	Καλλιτεχνική δημιουργία
90.04	Εκμετάλλευση αιθουσών θεαμάτων και συναφείς δραστηριότητες
91.01	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών και αρχειοφυλακείων
91.02	Δραστηριότητες μουσείων
91.03	Λειτουργία ιστορικών χώρων και κτιρίων και παρόμοιων πόλων έλξης επισκεπτών
91.04	Δραστηριότητες βοτανικών και ζωολογικών κήπων και φυσικών βιοτόπων
92.00	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα εκτός από Υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών σε απ ευθείας (on-line) σύνδεση (92.00.14), Υπηρεσίες στοιχημάτων σε απ ευθείας (online) σύνδεση (92.00.21)
93.11	Εκμετάλλευση αθλητικών εγκαταστάσεων
93.12	Δραστηριότητες αθλητικών ομίλων
93.13	Εγκαταστάσεις γυμναστικής
93.19	Άλλες αθλητικές δραστηριότητες
93.21	Δραστηριότητες πάρκων αναψυχής και άλλων θεματικών πάρκων
93.29	Άλλες δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας
94.11	Δραστηριότητες επιχειρηματικών και εργοδοτικών οργανώσεων
94.12	Δραστηριότητες επαγγελματικών οργανώσεων
94.91	Δραστηριότητες θρησκευτικών οργανώσεων
94.99	Δραστηριότητες άλλων οργανώσεων π.δ.κ.α.
95.11	Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού
95.12	Επισκευή εξοπλισμού επικοινωνίας
95.21	Επισκευή ηλεκτρονικών ειδών ευρείας κατανάλωσης
95.22	Επισκευή συσκευών οικιακής χρήσης και εξοπλισμού σπιτιού και κήπου

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
95.23	Επιδιόρθωση υποδημάτων και δερμάτινων ειδών
95.24	Επισκευή επίπλων και ειδών οικιακής επίπλωσης
95.25	Επισκευή ρολογιών και κοσμημάτων
95.29	Επισκευή άλλων ειδών προσωπικής και οικιακής χρήσης
96.01	Πλύσιμο και (στεγνό) καθάρισμα κλωστοϋφαντουργικών και γούνινων προϊόντων
96.02	Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων και κέντρων αισθητικής
96.04	Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία
96.09	Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών π.δ.κ.α., εκτός από Υπηρεσίες οικιακού υπηρέτη (96.09.19.13), Υπηρεσίες προσωπικού οδηγού αυτοκινήτων (96.09.19.15) Καταστήματα λιανικού εμπορίου που λειτουργούν με συμφωνίες συνεργασίας όλων των καταστημάτων λιανικού εμπορίου τύπου «κατάστημα εντός καταστήματος» (shops-in-a-shop), που βρίσκονται σε εκπτώτικα καταστήματα (outlet), εμπορικά κέντρα ή εκπτώτικα χωριά, εξαιρουμένων των σουπερ μάρκετ και των φαρμακείων. Επιχειρήσεις έκδοσης πρωτογενούς (branded) ψηφιακού περιεχομένου, οι οποίες είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Επιχειρήσεων Ηλεκτρονικών Μέσων Ενημέρωσης (Μητρώο Online Media) που τηρείται στην Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης κατά την έκδοση της παρούσας ή υποβάλουν σχετική αίτηση εγγραφής και ενταχθούν σε αυτό κατόπιν έγκρισης της αρμόδιας επιτροπής της ΓΓΕΕ. Καταστήματα και επιχειρήσεις κάθε είδους που λειτουργούν εντός ξενοδοχειακών μονάδων, ξενοδοχειακών συγκροτημάτων και των αερολιμένων, όπως και τα καταστήματα αφορολογήτων ειδών. Καταστήματα λιανικής πώλησης τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της ανανέωσης προπληρωμένων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και της επισκευής και αντικατάστασης τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού χρηστών.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 23/04/2021

Οι Υπουργοί

Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 18898/14.4.2021

Μέτρα διευκόλυνσης εμβολιασμού των εργαζομένων για την πρόληψη της διάδοσης του κορωνοϊού SARS-COV-2

Αθήνα, 14/04/2021

Σκοπός της παρούσας διευκρινιστικής εγκυκλίου είναι ο τρόπος παροχής διευκολύνσεων εκ μέρους των επιχειρήσεων προς τους εργαζομένους τους που θα συμμετέχουν στο εθνικό πρόγραμμα εμβολιασμού για την πρόληψη και έλεγχο της διασποράς του κορωνοϊού SARS COV -2, προκειμένου αφενός να προστατευθεί η υγεία των εργαζομένων και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου και αφετέρου να διασφαλισθεί η απρόσκοπτη λειτουργία των επιχειρήσεων.

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Το Εθνικό Σχέδιο εμβολιαστικής κάλυψης κατά της νόσου COVID-19, καθώς και την Εθνική Εκστρατεία Εμβολιασμού για την COVID-19, η οποία υλοποιείται με στόχο την ενίσχυση των μέτρων και πρακτικών πρόληψης και ελέγχου της διασποράς του ιού SARS COV -2 και την διασφάλιση ανοσολογικής προστασίας των πολιτών έναντι της λοίμωξης αυτής.

2. Τις γενικές προστατευτικές διατάξεις του θεσμικού πλαισίου για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία και ιδίως τη διάταξη του άρθρ. 42 παρ. 1. του Κώδικα Νόμων για την Υγεία & Ασφάλεια των Εργαζομένων (ΚΝΥΑΕ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010 (ΦΕΚ 84 Α') όπως ισχύει, σύμφωνα με την οποία ο εργοδότης υποχρεούται να εξασφαλίζει την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων ως προς όλες τις πτυχές της εργασίας και να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα.

3. Την ανάγκη επίτευξης ομαλής και χωρίς προσκόμματα διεξαγωγής των εμβολιασμών των εργαζομένων για την μεγαλύτερη δυνατή κάλυψη του πληθυσμού και την αποτροπή της διάδοσης της νόσου COVID-19.

Οι εργοδότες υποχρεούνται να διευκολύνουν τους εργαζομένους τους με κάθε τρόπο στη διαδικασία προγραμματισμού και προσέλευσης στα εμβολιαστικά κέντρα κατόπιν των προγραμματισμένων ραντεβού, εφόσον αυτά πραγματοποιούνται εντός του ωραρίου εργασίας τους.

Συγκεκριμένα, δίνεται η δυνατότητα στους εργαζόμενους, εφόσον η ώρα και ημέρα του προγραμματισμένου εμβολιασμού τους, ορίζεται εντός του νομίμου ωραρίου εργασίας τους, να απουσιάσουν για διάστημα έως τριών (3) ωρών από την εργασία τους με άδεια του εργοδότη και αυτή τους η απουσία να είναι δικαιολογημένη, κατ' αναλογική εφαρμογή του άρθρου 657 ΑΚ.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ANNA ΣΤΡΑΤΙΝΑΚΗ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ οικ. 23950/27-4-2021
Συμπληρωματικές διευκρινίσεις επί της ΚΥΑ με αριθμ. 23102/477/12-6-2020 (B 2268)
«Μέτρα οικονομικής ενίσχυσης εποχικά εργαζομένων -Αναστολή συμβάσεων εργασίας εργαζομένων των επιχειρήσεων - εργοδοτών του ιδιωτικού τομέα που πλήττονται σημαντικά»

Αθήνα, 27/4/2021

Σε συνέχεια της οικ. 25480/755/24.6.2020 Εγκυκλίου και κατόπιν πολλών ερωτημάτων που έχουν τεθεί στην υπηρεσία μας, ενόψει και της θερινής τουριστικής περιόδου 2021, με την παρούσα εγκύκλιο παρέχονται συμπληρωματικές διευκρινίσεις αναφορικά με τα δικαιώματα των εποχικά εργαζομένων σε εργοδότες-επιχειρήσεις κύριων και μη κύριων ξενοδοχειακών και τουριστικών καταλυμάτων και τουριστικών λεωφορείων οι οποίοι υπάγονταν στο πεδίο εφαρμογής του ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α της ΚΥΑ με αριθμ. 23102/477/12.6.2020 (B' 2268).

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του Κεφ. Α της ανωτέρω ΚΥΑ:

«1. Οι εργοδότες-επιχειρήσεις κύριων και μη κύριων ξενοδοχειακών και τουριστικών καταλυμάτων και τουριστικών λεωφορείων, εποχικής λειτουργίας, δύνανται να θέτουν σε αναστολή τις συμβάσεις εργασίας μέρους ή του συνόλου του προσωπικού της επιχείρησής τους, κατά το χρονικό διάστημα από 1/6/2020 έως και 30/9/2020: α) για εργαζόμενους που προσλήφθηκαν ή θα επαναπροσληφθούν υποχρεωτικά, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 1346/1983 (Α' 46), σε συνδυασμό με τους όρους κλαδικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας που είναι σε ισχύ, και β) για εργαζόμενους που προσλήφθηκαν ή θα επαναπροσληφθούν

υποχρεωτικά, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 38 του ν. 1836/1989 (Α' 79), σε συνδυασμό με τους όρους συλλογικών συμβάσεων εργασίας που είναι σε ισχύ.

Σε κάθε περίπτωση οι ανωτέρω επιχειρήσεις - εργοδότες υποχρεούνται να επαναπροσλάβουν, κατά τη θερινή τουριστική περίοδο του έτους 2020: για την περίπτωση α) της παρούσας παραγράφου, τον ίδιο αριθμό εργαζομένων που είχαν κατά μέσο όρο τα δύο προηγούμενα έτη (2018-2019) και κατά προτεραιότητα τους εργαζομένους, οι οποίοι απασχολήθηκαν κατά τη θερινή τουριστική περίοδο του έτους 2019 και για την περίπτωση β) τους ίδιους εργαζόμενους που απασχολήθηκαν κατά τη θερινή τουριστική περίοδο του έτους 2019».

Εξάλλου σύμφωνα με το σημείο Δ) της αριθμ. οικ. 25480/755/24.6.2020 Εγκυκλίου «... οι εργαζόμενοι με δικαίωμα υποχρεωτικής επαναπρόσληψης σε επιχειρήσεις- εργοδότες κύριων και μη κύριων ξενοδοχειακών και τουριστικών καταλυμάτων και τουριστικών λεωφορείων, εποχικής λειτουργίας, των οποίων η σύμβαση έχει τεθεί σε αναστολή διατηρούν το δικαίωμα επαναπρόσληψης για τη θερινή τουριστική περίοδο 2021 σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις σε συνδυασμό με τους σχετικούς όρους των σ.σ.ε... »

Επί των ανωτέρω και ενόψει της θερινής τουριστικής περιόδου 2021, λαμβάνοντας υπόψη τα έκτακτα και προσωρινά μέτρα που λήφθηκαν στην αγορά εργασίας, κατά τη θερινή τουριστική περίοδο 2020, για την αντιμετώπιση και των περιορισμό των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID -19 και τη στήριξη εργαζομένων και επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένου του κλάδου του τουρισμού, καθώς και το δικαιολογημένο συμφέρον των εποχικά απασχολούμενων να διατηρήσουν τη θέση εργασίας τους την επόμενη περίοδο, διευκρινίζονται τα εξής:

A. Δικαίωμα επαναπρόσληψης εργαζομένων σε επιχειρήσεις- εργοδότες κύριων και μη κύριων ξενοδοχειακών και τουριστικών καταλυμάτων και τουριστικών λεωφορείων, εποχικής λειτουργίας, κατά τη θερινή τουριστική περίοδο 2021

1.1. Οι εργαζόμενοι με δικαίωμα υποχρεωτικής επαναπρόσληψης σε επιχειρήσεις- εργοδότες κύριων και μη κύριων ξενοδοχειακών και τουριστικών καταλυμάτων και τουριστικών λεωφορείων, εποχικής λειτουργίας, οι οποίοι επαναπροσλήφθηκαν κατά τη θερινή τουριστική περίοδο του έτους 2020 και των οποίων η σύμβαση εργασίας τέθηκε σε αναστολή από τον εργοδότη τους οποιαδήποτε στιγμή κατά τη θερινή περίοδο του ίδιου έτους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην περίπτωση Α του άρθρου 4 και του Κεφαλαίου Α της ανωτέρω ΚΥΑ, διατηρούν το δικαίωμα επαναπρόσληψης για τη θερινή τουριστική περίοδο 2021, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις σε συνδυασμό με τους σχετικούς όρους των σ.σ.ε.

1.2. Οι εργαζόμενοι με δικαίωμα υποχρεωτικής επαναπρόσληψης σε επιχειρήσεις εργοδότες κύριων και μη κύριων ξενοδοχειακών και τουριστικών καταλυμάτων και τουριστικών λεωφορείων, εποχικής λειτουργίας, που απασχολήθηκαν κατά τη θερινή τουριστική περίοδο του έτους 2019 και οι οποίοι εξ αυτού του λόγου κατέστησαν δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού κατά τη θερινή τουριστική περίοδο έτους 2020, σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία της περίπτωσης Β του άρθρου 4 του Κεφαλαίου Α της ανωτέρω ΚΥΑ, με υποβολή μονομερών δηλώσεων, διατηρούν το δικαίωμα επαναπρόσληψης για τη θερινή τουριστική περίοδο 2021, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις σε συνδυασμό με τους σχετικούς όρους των σ.σ.ε.

1.3. Οι εργοδότες-επιχειρήσεις κύριων και μη κύριων ξενοδοχειακών και τουριστικών καταλυμάτων και τουριστικών λεωφορείων, εποχικής λειτουργίας, υποχρεούνται κατά την επαναλειτουργία τους τη θερινή τουριστική περίοδο 2021 να επαναπροσλάβουν τους εργαζομένους των περιπτώσεων 1.1. και 1.2., σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, εφόσον εκείνοι συνεχίζουν να επιθυμούν να εργαστούν στους ίδιους εργοδότες.

B. Λοιπά δικαιώματα εργαζομένων σε επιχειρήσεις- εργοδότες κύριων και μη κύριων ξενοδοχειακών και τουριστικών καταλυμάτων και τουριστικών λεωφορείων, εποχικής λειτουργίας, κατά τη θερινή τουριστική περίοδο 2021

Τα χρονικά διαστήματα κατά τα οποία τέθηκαν σε αναστολή, κατά τη θερινή τουριστική περίοδο 2020, οι συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων της περίπτωσης 1.1. της παρ. Α της παρούσας εγκυκλίου θεωρούνται ως χρόνος εργασίας για όλα τα δικαιώματα του εργαζομένων που στηρίζονται στην απασχόλησή τους.

Αντιθέτως, τα χρονικά διαστήματα κατά τα οποία οι εργαζόμενοι της παρ. Α της παρούσας εγκυκλίου κατέστησαν δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού κατά τη θερινή τουριστική περίοδο έτους 2020, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην περίπτωση Β του άρθρου 4 του Κεφαλαίου Α της ανωτέρω ΚΥΑ, με υποβολή μονομερών δηλώσεων, δεν θεωρούνται ως χρόνος εργασίας για τα δικαιώματα των εργαζομένων που στηρίζονται στην απασχόλησή τους, δεδομένου ότι στην περίπτωση αυτή εργοδότης τους τελούσε το κράτος, για όσο χρονικό διάστημα οι εργαζόμενοι έκαναν χρήση του μέτρου των μονομερών δηλώσεων.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ANNA ΣΤΡΑΤΙΝΑΚΗ

Ζ. ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ Σ.Λ.Ο.Τ.

ΣΛΟΤ 108/2021

Προσδιορισμός της έννοιας του κύκλου εργασιών, ως κριτηρίου μεγέθους κατηγορίας οντότητας, όταν υπάρχουν έσοδα επόμενης χρήσης

Αθήνα, 26/01/2021

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Επιχείρηση (άρθρου 1 παρ. 2γ, ν. 4308/2014: ΟΕ, ΕΕ, ατομικές, κ.λπ.) με απλογραφικά βιβλία, πραγματοποίησε το 2020 ακαθάριστα έσοδα ύψους € 1.650.000,00, εκ των οποίων τα € 200.000,00 αφορούν έσοδα επόμενων χρήσεων (2021).

Για τον προσδιορισμό του κριτηρίου «Καθαρός κύκλος εργασιών» θα λάβουμε υπόψη, το 2020, το ποσό των € 1.650.000,00 ή το ποσό των € 1.450.000,00.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Βάσει της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του ν. 4308/2014 (ΕΛΠ): «Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις συντάσσονται με σαφήνεια, σύμφωνα με τις θεμελιώδεις παραδοχές του **δουλευμένου** και της συνέχισης της δραστηριότητας».

Στην παράγραφο 17.1.1 (β' εδάφιο) της Λογιστικής Οδηγίας της ΕΛΤΕ για την εφαρμογή του ν. 4308/2014, αναφέρεται: «Ιδιαίτερα τονίζεται ότι η αρχή του δεδουλευμένου εφαρμόζεται ανεξάρτητα από την κατηγορία τήρησης βιβλίων (απλογραφικά ή διπλογραφικά) ή την υποχρέωση σύνταξης ισολογισμού».

Εξάλλου, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 4308/2014: «Για την εφαρμογή των ρυθμίσεων αυτού του νόμου λαμβάνονται υποχρεωτικά υπόψη οι ορισμοί του παραρτήματος Α'».

Στο Παράρτημα Α' (Ορισμοί) του ν. 4308/2014, αναφέρεται:

«Δουλευμένο ή Πραγματοποίηση, παραδοχή (accrual assumption): Λογιστική αρχή σύμφωνα με την οποία οι επιπτώσεις των συναλλαγών και άλλων γεγονότων αναγνωρίζονται και συμπεριλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις **όταν προκύπτουν και όχι όταν διακανονίζονται ταμειακά**».

Από τα ανωτέρω, προκύπτει με σαφήνεια, ότι η χρηματική αξία των € 200.000 του ερωτήματος (έσοδα), ανεξαρτήτως του χρόνου του ταμειακού διακανονισμού της και εφόσον, σύμφωνα με τα **πραγματικά περιστατικά**, χαρακτηρίζεται έσοδο της επόμενης λογιστικής χρήσης 2021, δεν προσμετράται στο κύκλο εργασιών της περιόδου 2020 και δεν αθροίζεται στα ακαθάριστα έσοδα αυτής.

Ωστόσο, ιδιαίτερα τονίζεται, ότι συνιστά αποκλειστική ευθύνη της διοίκησης της οικονομικής οντότητας να ενεργήσει βάσει πραγματικών γεγονότων και να είναι σε θέση, σε κάθε περίπτωση ελεγκτικής διαδικασίας, να θεμελιώσει με τεκμήρια την λογιστική καταχώριση του κονδυλίου αυτού στα έσοδα της επόμενης χρήσης.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΣΛΟΤ

ΣΛΟΤ 2752/2020

Δανειοδότηση με ωφέλεια από μη καταβολή τόκων σε μέρος αυτής

Αθήνα, 15/12/2020

ΕΡΩΤΗΜΑ

Θα παρακαλούσα στη συμβολή σας για την αντιμετώπιση του κάτωθι θέματος:

Η εταιρεία μας έλαβε δάνειο ύψους 500.000 €. Τα 300.000 € προέρχονται από την Τράπεζα και τα 200.000 € τα κατέβαλε η Τράπεζα μέσω της συγχρηματοδότησης της ΕΑΤ.

Υπάρχει περίοδος χάριτος ενός έτους και έπειτα το δάνειο θα εξοφληθεί σε 48 δόσεις (συνολική διάρκεια 5 ετών).

Υποχρέωση της εταιρείας είναι να κρατήσει το ίδιο προσωπικό για δύο έτη.

Το επιτόκιο καθορίστηκε στο 8%.

Το ποσό των 200.000 € που χρηματοδοτήθηκε από την ΕΑΤ θα είναι άτοκο.

Η επιδότηση βάσει σύμβασης αφορά σε τόκους των 2 ετών που θα λογίζονται και στην ωφέλεια από τον μη καταλογισμό τόκων για το ποσό που συγχρηματοδοτήθηκε από την ΕΑΤ ήτοι 200.000 €.

Η εταιρεία δεν θα λαμβάνει ποσά (επιδότησης) τα οποία στην συνέχεια θα καταβάλει στην Τράπεζα για να εγγράφει το έσοδο (σε απόσβεση υποχρέωσης) και το έξοδο στην ίδια περίοδο.

Με ποιόν τρόπο θα αντιμετωπιστεί λογιστικά όσον αφορά στον χρόνο εγγραφών, της υποχρέωσης που θα πρέπει να δημιουργηθεί και τον υπολογισμό της καθώς επίσης και με ποιόν τρόπο θα αποσβένεται η υποχρέωση αυτή.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σύμφωνα με τις οδηγίες που έχουν δοθεί, κατά διαστήματα, από τους αρμόδιους φορείς [Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων – Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ: Έγγραφο με Αριθ. Πρωτ.: 37674/10.4.2020, Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης, Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα: Κωδικός Πρόσκλησης: 226760/2-05-2018 (1η και 2η Τροποποίηση)], καθώς και τους Κανονισμούς (ΕΕ) με αριθμούς: (α) 1303/2013 και (β) 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, «περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας», τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή οι Ενδιάμεσοι Χρηματοπιστωτικοί Οργανισμοί - ΕΧΟ (Τράπεζες κ.λπ.), έχουν υποχρέωση να λειτουργούν καταθετικό λογαριασμό ειδικού σκοπού με ανάλογο τίτλο, υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

Ο λογαριασμός αυτός θα δέχεται τα κονδύλια που θα προορίζονται τόσο για την χρηματοδότηση των επιχειρήσεων με την μορφή κεφαλαίου κίνησης, όσο και το ποσό των επιδοτούμενων τόκων της συμμετοχής του Ενδιάμεσου Χρηματοπιστωτικού Οργανισμού στο δανειακό κεφάλαιο, για την διάρκεια της επιδότησης αυτών.

Η επιχείρηση δεν θα λαμβάνει χρηματικά ποσά για την επιδότηση των τόκων, αλλά αυτά θα κατατίθενται από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα ΑΕ (ΕΑΤ ΑΕ, πρώην ΕΤΕΑΝ ΑΕ) στους παραπάνω λογαριασμούς ειδικού σκοπού, ανά Ενδιάμεσο Χρηματοπιστωτικό Οργανισμό. Το επιτόκιο του δανείου χρηματοδότησης κάθε επιχείρησης καθορίζεται από την Τράπεζα σύμφωνα με την ισχύουσα πολιτική της και τους γενικούς όρους του Προγράμματος και για κάθε δάνειο θα επιδοτείται κατά 100%, ενώ, κατά ρητή διατύπωση στο κείμενο της Πρόσκλησης (2η Τροποποίηση), δεν θα επιδοτείται η εισφορά του ν. 128/1975 καθώς και ενδεχόμενοι τόκοι υπερημερίας. Το ποσό του δανείου θα εκταμιεύεται εφάπαξ ή τμηματικά, οπότε θα χρεώνεται ο λογαριασμός όψεως της επιχείρησης, σε πίστωση του 45.10 «Τράπεζες – λογαριασμοί μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων» (λογαριασμός Ε.Γ.Λ.Σ.) ή 52 «Τραπεζικά δάνεια» (λογαριασμός Ε.Λ.Π.).

Σύμφωνα με τις οδηγίες που έχουν δοθεί από την «ΕΤΕΑΝ ΑΕ» («Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης ΑΕ», νυν «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα ΑΕ», ν. 4608/2019, άρθρο 1: «Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται η εταιρεία με την επωνυμία “Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης Α.Ε.” και τον τίτλο “Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε.”, νοείται εφεξής η εταιρεία “Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Ανώνυμη Εταιρεία”): «οι ενισχύσεις υπό μορφή δανείου αναφέρονται στο μειωμένο ή μηδενικό επιτόκιο για το τμήμα των δανειακών κεφαλαίων που προέρχονται από το ΤΕΠΙΧ/ΕΣΠΑ. Το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΑΙΕ) ως ποσό σε ευρώ είναι η παρούσα αξία της ενίσχυσης, κατά τη στιγμή χορήγησής της. Ενίσχυση είναι το όφελος που προκύπτει για την επιχείρηση. Στα υφιστάμενα προγράμματα το επιτόκιο του τμήματος του δανειακού κεφαλαίου που καλύπτεται από πόρους του ΕΣΠΑ είναι μειωμένο ή μηδενικό, άρα πρέπει να υπολογιστεί το όφελος που προκύπτει για την επιχείρηση από αυτό. Δεδομένου ότι το όφελος είναι συγκριτικό μέγεθος, ως βάση σύγκρισης για τον υπολογισμό του ΑΙΕ στις περιπτώσεις δανειοδοτικών προϊόντων λαμβάνεται το “επιτόκιο αναφοράς” κατά τη στιγμή σύναψης της δανειακής σύμβασης πλέον περιθωρίου, ως ανωτέρω.».

Όπως αναφέρεται στην Γνωμοδότηση ΣΛΟΤ 957 ΕΞ 04.08.2020, η κρατική ενίσχυση που παρέχεται με χαμηλότοκη χρηματοδότηση, συγκεντρώνει τα εννοιολογικά χαρακτηριστικά της επιχορήγησης, δεδομένου ότι μεταφέρονται πόροι, σε ανταπόδοση από την οικονομική οντότητα, για μελλοντική συμμόρφωση με συγκεκριμένες συνθήκες που σχετίζονται με τις λειτουργικές της δραστηριότητες (π.χ. μη απόλυση εργαζομένων). Κατά μείζονα λόγο, ως επιχορήγηση (κρατική ενίσχυση) χαρακτηρίζεται και η κατά 100% επιδότηση των τόκων. Το όφελος για την επιχείρηση θα προκύπτει ως διαφορά μεταξύ του ονομαστικού ποσού του δανείου και της παρούσας αξίας των μηνιαίων δόσεων, με τις οποίες θα εξοφληθεί το επιδοτούμενο δάνειο, προεξοφλούμενων με το επιτόκιο αναφοράς.

Το επιδοτούμενο δάνειο ανέρχεται σε € 200.000,00.

Το ποσό της μηνιαίας δόσης ανέρχεται σε € (200.000,00 / 48 =) 4.166,67.

Ας υποθέσουμε ότι η παρούσα αξία των δόσεων ανέρχεται σε € 170.000,00.

Το όφελος από την επιδότηση των τόκων θα ανέρχεται σε € (200.000,00 – 170.000,00 = 30.000,00). Το ποσό αυτό θα καταχωριστεί ως υποχρέωση (έσοδο επόμενων χρήσεων) και θα αποσβένεται με τμηματική μεταφορά του στα έσοδα των πέντε ετών διάρκειας του δανείου. Η ετήσια απόσβεση επιδότησης δανείου θα ανέρχεται σε € (30.000,00 / 5 =) 6.000,00.

Για την αρχική καταχώριση του δανείου θα διενεργηθεί η παρακάτω λογιστική εγγραφή:

Κ.Α.	Λογαριασμοί	Χ	Π
38.03	Καταθέσεις όψεως	200.000,00	
45.30	Μη δουλεμένοι τόκοι τραπεζικών μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων (αντίθετος λογαριασμός)	30.000,00	
45.10	Τράπεζες - λογαριασμοί μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		200.000,00
45.80	Κρατικές επιχορηγήσεις		30.000,00
	Αιτιολογία: Καταχώριση επιδοτούμενου δανείου σύμφωνα με Οδηγία EAT και αναλυτική κίνηση Τράπεζας «Χ»	230.000,00	230.000,00

Θα καταρτιστεί πίνακας τοκοχρεολυτικής αποσβέσεως του δανείου με χρησιμοποίηση του επιτοκίου αναφοράς. Οι μηνιαίοι τόκοι μπορεί να λογίζονται, στο λογιστικό πλαίσιο των Ε.Λ.Π., είτε με τη σταθερή μέθοδο (ισοκατανομή) είτε με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, ενώ στο λογιστικό πλαίσιο των Δ.Π.Χ.Α., μόνο με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Το μηνιαίο έξοδο τόκου θα καταχωρίζεται με την παρακάτω λογιστική εγγραφή:

Κ.Α.	Λογαριασμοί	Χ	Π
65.01	Τόκοι και έξοδα μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	α	
45.30	Μη δουλεμένοι τόκοι τραπεζικών μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων (αντίθετος λογαριασμός)		α
	Αιτιολογία: Καταχώριση τόκων επιδοτούμενου δανείου	α	α

Θα καταχωρίζεται η ετήσια απόσβεση της επιδότησεως με την παρακάτω λογιστική εγγραφή:

Κ.Α.	Λογαριασμοί	Χ	Π
45.80	Κρατικές επιχορηγήσεις	6.000,00	
74.05	Επιδότηση επιτοκίου δανείων		6.000,00
	Αιτιολογία: Απόσβεση επιδότησης δανείου	6.000,00	6.000,00

Μετά την πάροδο της περιόδου χάριτος θα καταβάλλονται οι μηνιαίες δόσεις και θα διενεργείται η παρακάτω λογιστική εγγραφή:

Κ.Α.	Λογαριασμοί	Χ	Π
45.10	Τράπεζες - λογαριασμοί μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	4.166,67	
38.03	Καταθέσεις όψεως		4.166,67
	Αιτιολογία: Εξόφληση δόσεως επιδοτούμενου δανείου	4.166,67	4.166,67

Οίκοθεν νοείται, ότι για το μέρος του δανείου, οι τόκοι του οποίου δεν επιδοτούνται, θα ακολουθείται η γνωστή διαδικασία αποπληρωμής (τοκοχρεολυτική αποπληρωμή), αφού αυτό χορηγείται με αμιγώς τραπεζικούς όρους και δεν εμπεριέχει κανένα στοιχείο επιδότησης.

Για τις φορολογικές επιπτώσεις του θέματος, αρμόδιο να απαντήσει είναι το Υπουργείο Οικονομικών.

ΤΑ ΜΕΛΗ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΣΛΟΤ

ΣΛΟΤ 2754/2020

Μέγεθος οντότητας μετά από μετατροπή από ΕΕ σε ΑΕ

Αθήνα, 15/12/2020

ΕΡΩΤΗΜΑ

Ετερόρρυθμη εταιρία με απλογραφικά βιβλία και τζίρους χρήσεων 2017 =1.000.000,00€ και 2018=1.700.000,00€, μετατρέπεται σε ΑΕ τον Δεκέμβριο του 2019 κρατώντας το ίδιο ΑΦΜ. (Τζίρος 2019-όλης της χρήσης- είναι 2.242.000,00€) και το κεφάλαιο σύστασης της ΑΕ είναι 300.000,00€

Για το 2019 θα δημοσιεύσει Οικονομικές καταστάσεις σαν μικρή Οντότητα ή σαν Πολύ μικρή;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2.16 της Λογιστικής Οδηγίας εφαρμογής του ν.4308/2014 της ΕΛΤΕ: «Σε περίπτωση αλλαγής νομικού τύπου ή της ιδιοκτησίας μιας οντότητας που εντασσόταν στις περιπτώσεις της παραγράφου 2α ή 2β του άρθρου 1, με αποτέλεσμα την ένταξη της στην περίπτωση 2γ του ίδιου άρθρου, για την ένταξη σε κατηγορία μεγέθους λαμβάνονται υπόψη όλα τα διαθέσιμα στοιχεία».

Στο ερώτημα, αντιθέτως, η οντότητα εντασσόταν στην περίπτωση της παραγράφου 2γ του άρθρου 1, με την μορφή της ετερόρρυθμης εταιρείας, ενώ μετά την μετατροπή της σε ανώνυμη εταιρεία, εντάχθηκε στην περίπτωση 2α του ίδιου άρθρου.

Για τον καθορισμό του μεγέθους της, η ανώνυμη εταιρεία θα πρέπει να χρησιμοποιήσει τα τρία κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 4, 5 και 6 του άρθρου 2 του ν.4308/2014 και σε κάθε περίπτωση, «όλα τα διαθέσιμα στοιχεία». Εάν η ανώνυμη εταιρεία υπερβαίνει ή παύει να υπερβαίνει τα όρια δύο εκ των τριών κριτηρίων των παραγράφων 2 και 4 έως 6, του άρθρου 2, για δύο διαδοχικές περιόδους (χρήσεις 2017 και 2018), για τους σκοπούς εφαρμογής των ρυθμίσεων αυτού του νόμου η αλλαγή κατηγορίας μεγέθους ενεργοποιείται από την περίοδο που έπεται των δύο εν λόγω διαδοχικών περιόδων (χρήση 2019).

Οίκοθεν νοείται ότι λόγω της μη διαθεσιμότητας της πληροφορίας για το ύψος του ενεργητικού στις χρήσεις 2017 και 2018, θα ληφθούν υπόψη μόνο τα κριτήρια του κύκλου εργασιών και του μέσου όρου του προσωπικού.

ΤΑ ΜΕΛΗ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΣΛΟΤ

ΣΛΟΤ 2761/2020**Λογιστικός χειρισμός των ασφαλιστικών εισφορών της περιόδου αναστολής των συμβάσεων των εργαζομένων οι οποίες θα επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό**

Αθήνα, 19/11/2020

ΕΡΩΤΗΜΑ

Στην γνωμοδότησή σας ΣΛΟΤ 1137 ΕΞ 16.06.2020 σχετικά με την φορολογική και λογιστική αντιμετώπιση αποζημίωσης 800,00 ευρώ σε επιχειρήσεις, στην τελευταία παράγραφο του παραρτήματος αναφέρετε ότι « οι ασφαλιστικές εισφορές της περιόδου αναστολής των συμβάσεων των εργαζομένων, οι οποίες κατά ρητή διατύπωση στον νόμο, θα επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό, θα υπολογιστούν επί των ονομαστικών αποδοχών, ως να ήταν κανονική μισθοδοσία και θα λογιστικοποιηθούν τόσο ως απαίτηση κατά του φορέα (ΕΦΚΑ), όσο και ως υποχρέωση για την καταβολή των σχετικών ποσών»

Παρακαλούμε όπως εξειδικεύσετε τις λογιστικές εγγραφές που πρέπει να διενεργηθούν και τους λογαριασμούς που θα κινηθούν.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σύμφωνα με την κοινή υπουργική απόφαση των υπουργών ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (Κ.Υ.Α. 22964/1285/6.8.2020): «Προσδιορισμός της διαδικασίας για την κάλυψη των ασφαλιστικών εισφορών λόγω αναστολής συμβάσεων εργασίας», οι ασφαλιστικές εισφορές που καλύπτονται από τον κρατικό προϋπολογισμό για τους εργαζόμενους με αναστολή συμβάσεων εργασίας, προσδιορίζονται μέσω των Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων (Α.Π.Δ.) που υποβάλλονται για την αντίστοιχη μισθολογική περίοδο.

Οι οδηγίες που δόθηκαν από την εν λόγω Κ.Υ.Α., έχουν ως εξής (άρθρο 1, παρ. 2 κ.ε.):

«2. Για κάθε μηνιαία μισθολογική περίοδο υποβάλλεται Αναλυτική Περιοδική Δήλωση (Α.Π.Δ.) με κωδικό τύπου: 01 Κανονική, όπως προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις. Για τους μισθωτούς που αμείβονται με μισθό ή ημερομίσθιο, με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου ή Ορισμένου Χρόνου, με πλήρη ή μειωμένη ή εκ περιτροπής απασχόληση, για το χρονικό διάστημα απασχόλησης καταχωρίζονται στην Α.Π.Δ. τα στοιχεία της πραγματικής τους απασχόλησης. Σε περίπτωση που δεν υφίσταται πραγματική απασχόληση συμπληρώνεται μόνο ο κωδικός της παρ. 3 της παρούσας.

3. Για το χρονικό διάστημα αναστολής των συμβάσεων εργασίας των ως άνω μισθωτών, καταχωρίζονται στην Α.Π.Δ. της ίδιας μισθολογικής περιόδου, τα στοιχεία του μισθού ή του ημερομισθίου, με πλήρη ή μειωμένη ή εκ περιτροπής απασχόληση με βάση τις συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου ή Ορισμένου Χρόνου, όπως αυτά θα καταχωρίζονταν εάν δεν είχαν τεθεί σε αναστολή οι συμβάσεις εργασίας. Οι αποδοχές της περίπτωσης αυτής καταχωρίζονται στην Α.Π.Δ. με κωδικό ειδικού τύπου αποδοχών, οι λεπτομέρειες για τον οποίο θα καθοριστούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ.

4. Στις περιπτώσεις που επιχειρήσεις-εργοδότες καταβάλλουν αποδοχές οικειοθελώς ή εξ ελευθεριότητας, σε εργαζομένους των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τους τελούν σε αναστολή και είναι δικαιούχοι αποζημίωσης ειδικού σκοπού, τα ποσά των αποδοχών αυτών που καταβάλλονται από τις υπόχρεες επιχειρήσεις-εργοδότες, καταχωρίζονται στην Α.Π.Δ. με κωδικό ειδικού τύπου αποδοχών, οι λεπτομέρειες για τον οποίο θα καθοριστούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ.

5. Στις περιπτώσεις που επιχειρήσεις-εργοδότες απασχολούν εκτάκτως, λόγω προσωρινής ανάκλησης των αναστολών συμβάσεων εργασίας, σύμφωνα με το άρθρο μόνο του υποκεφαλαίου Α3 της υπ' αρ. 17788/346/8.5.2020 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1779), εργαζομένους των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τους τελούν σε αναστολή και οι οποίοι συνέχισαν να είναι δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού, τα ποσά των αποδοχών που καταβάλλονται από τις υπόχρεες επιχειρήσεις-εργοδότες για το διάστημα διακοπής της αναστολής και έκτακτης παροχής εργασίας, καταχωρίζονται στην Α.Π.Δ. με κωδικό ειδικού τύπου αποδοχών, οι λεπτομέρειες για τον οποίο θα καθοριστούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ. Στις ανωτέρω περιπτώσεις περιλαμβάνεται και η απασχόληση με τηλεργασία.

6. Το σύνολο των ασφαλιστικών εισφορών που αντιστοιχούν στις αποδοχές που καταχωρίζονται με τον κωδικό ειδικού τύπου αποδοχών της παραγράφου 3 του άρθρου 1 της παρούσας, μειωμένων κατά το ύψος των εισφορών που αντιστοιχούν στις αποδοχές που καταχωρίζονται με τον κωδικό ειδικού τύπου αποδοχών της παρ 4 και 5 του άρθρου 1 της παρούσας, καλύπτεται από τον κρατικό προϋπολογισμό.

7. Ο e-ΕΦΚΑ συγκεντρώνει μέσω της διαδικασίας που προβλέπεται στις παραγράφους 3, 4 και 5 του παρόντος και αποστέλλει στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων τα μηνιαία στοιχεία των απαιτητών ασφαλιστικών εισφορών που βαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό.

8. Τα δεδομένα που καταχωρούνται στις Α.Π.Δ. διασταυρώνονται με το πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθώς και με συγκριτικά στοιχεία απασχόλησης προηγούμενων μηνών καθώς και ιστορικά στοιχεία λειτουργίας της επιχείρησης προκειμένου να επιβεβαιωθεί η ορθότητα των στοιχείων απασχόλησης και εισφορών που δηλώνονται για τα οποία βαρύνεται ο κρατικός προϋπολογισμός και όπου απαιτείται, εκδίδονται και επιδίδονται ηλεκτρονικά οι προβλεπόμενες πράξεις επιβολής εισφορών και βεβαιώσεις οφειλής.».

Από τα αναφερόμενα στην παραπάνω Κ.Υ.Α. προκύπτει ότι, οι ασφαλιστικές εισφορές, που αφορούν το χρονικό διάστημα της αναστολής των συμβάσεων (κατά το οποίο οι εργοδότες δεν καταβάλλουν αποδοχές), υπολογίζονται επί των ονομαστικών αποδοχών των εργαζομένων, ως εάν να μην είχαν τεθεί σε αναστολή οι συμβάσεις εργασίας τους¹. Οι ασφαλιστικές εισφορές που θα προσδιοριστούν για την χρονική περίοδο που οι συμβάσεις τίθενται σε αναστολή, θα καταβληθούν μεν από τους εργοδότες, ωστόσο, μετά την διενέργεια των απαραίτητων ελέγχων από τις αρμόδιες υπηρεσίες, θα επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό. Εάν όμως, καταβάλλονται πραγματικές αμοιβές, εντός ή εκτός του διαστήματος της αναστολής των συμβάσεων εργασίας, θα υπολογίζονται οι, κατά περίπτωση, προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες θα επιβαρύνουν την επιχείρηση, κατά τα γνωστά.

Η ρύθμιση των ως άνω υπολογισμών των αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών, γίνεται με την χρήση ειδικών κωδικών «τύπου αποδοχών», ανά εργαζόμενο, κατά την συμπλήρωση της Α.Π.Δ..

Συνεπώς, είναι σαφές, ότι η επιχείρηση/εργοδότης, για το χρονικό διάστημα της αναστολής των συμβάσεων εργασίας, θα προσδιορίσει και θα καταβάλει ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες όμως δεν αντιστοιχούν σε έξοδο. Τα ποσά αυτά καθίστανται απαιτητά από την επιχείρηση, σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου, αφού τελικώς θα επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό, χωρίς ωστόσο να αποτελούν μεταφορά πόρων προς ενίσχυση της οντότητας και χωρίς να υπάρχει υποχρέωση ανταπόδοσης ή συγκεκριμένη μελλοντική συμμόρφωση.

Αντιθέτως, τα κονδύλια αυτά, συνιστούν ευθεία αρωγή του κράτους, στην ασφαλιστική κάλυψη των εργαζομένων, αναφορικά με το κενό απασχόλησης, το οποίο προκύπτει εξ αιτίας της αναστολής των συμβάσεων εργασίας τους.

Η ημερολογιακή εγγραφή για την λογιστικοποίηση του ποσού των ασφαλιστικών εισφορών, που αναλογούν στο διάστημα της αναστολής των συμβάσεων, είναι η εξής:

Λογαριασμοί	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
33. Λοιπές απαιτήσεις		
33.03 Άλλες απαιτήσεις από μη συνδεδεμένες οντότητες		
33.03.99 Απαίτηση, κατά Ελληνικού Δημοσίου, ασφαλιστικών Εισφορών περιόδου αναστολής συμβάσεων.....	α=β+γ	
55. Υποχρεώσεις σε ασφαλιστικούς οργανισμούς		
55.01 Υποχρεώσεις σε ασφαλιστικούς οργανισμούς κύριας Ασφάλισης		
55.01 00 Υποχρεώσεις προς ΕΦΚΑ.....		β
55.02 Υποχρεώσεις σε ασφαλιστικούς οργανισμούς επικουρικής ασφάλισης		
55.02.00 Επικουρικό ταμείο «Α».....		γ
Αιτιολογία: Ασφαλιστικές εισφορές διαστήματος αναστολής συμβάσεων επί ονομαστικών μισθών, που επιβαρύνουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό (ν. 4714/2020, άρθρο 122)		

Θα ακολουθήσει η καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών με χρέωση των υπολογαριασμών του 55 και πίστωση των χρηματικών διαθεσίμων, ενώ όταν επιστραφούν τα χρηματικά αυτά ποσά στην επιχείρηση, θα πιστωθεί και θα «κλείσει» ο λογαριασμός 33.03.99, με χρέωση των χρηματικών διαθεσίμων.

ΤΑ ΜΕΛΗ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΣΛΟΤ

¹ Βλέπε γενικό Έγγραφο/Εγκύκλιο Υπουργείου Εργασίας με αριθμό: e-efka 82992/6.5.2020

ΣΛΟΤ 2766/2020

Εκμετάλλευση ακινήτου από υποκατάστημα αλλοδαπής εταιρείας, στην χώρα μας

Αθήνα, 22/12/2020

ΕΡΩΤΗΜΑ

Θα θέλαμε να μας διευκρινίσετε τι ισχύει σχετικά με ακίνητα τα οποία αποκτά εταιρεία με έδρα το εξωτερικό.

Συγκεκριμένα, αλλοδαπή εταιρεία έχει αγοράσει ακίνητο στην Ελλάδα, με σκοπό την εκμετάλλευσή του. Το τίμημα το κατέβαλε η αλλοδαπή εταιρεία απευθείας. Μετά την ολοκλήρωση της αγοράς, η αλλοδαπή εταιρεία προχώρησε στην έναρξη υποκαταστήματος στην Ελλάδα.

Τα ερωτήματα είναι τα εξής:

1. Τα ακίνητα θα τα εκμεταλλεύεται το ελληνικό υποκατάστημα. Τότε, το ακίνητο θεωρείται ιδιοκτησία του υποκαταστήματος;
2. Τι λογιστικές εγγραφές πρέπει να γίνουν;
3. Εφόσον δεν θεωρηθεί ως ιδιοκτησία του υποκαταστήματος, τι χρειάζεται ως αποδεικτικό που να αποδεικνύει ότι ανήκει στο υποκατάστημα;
4. Τι ισχύει για τις αποσβέσεις; Υπάρχει η δυνατότητα το υποκατάστημα να καταχωρεί τις αποσβέσεις των ακινήτων που εκμεταλλεύεται είτε του ανήκει το ακίνητο, είτε ανήκει στην αλλοδαπή εταιρεία και με ποιον τρόπο;
5. Πώς θα απεικονίζονται λογιστικά οι συναλλαγές μεταξύ του υποκαταστήματος και του Κεντρικού;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η αλλοδαπή εταιρεία του ερωτήματος προβαίνει στην αγορά ακινήτου στην Ελλάδα. Εν συνεχεία, μετά την ολοκλήρωση των τυπικών διαδικασιών απόκτησης του ακινήτου, προχώρησε στην ίδρυση υποκαταστήματος στην χώρα μας. Επειδή η αγορά του ακινήτου προηγήθηκε της ίδρυσης του υποκαταστήματος, το κόστος απόκτησής του θα καταχωριστεί στα βιβλία της αλλοδαπής εταιρείας, βάσει του τηρούμενου λογιστικού συστήματος της χώρας που βρίσκεται η έδρα της.

Το υποκατάστημα μίας αλλοδαπής εταιρείας θεωρείται, για σκοπούς φορολογίας, μόνιμη εγκατάσταση (άρθρο 6, ΚΦΕ). Μόνιμη εγκατάσταση, σε κάθε περίπτωση, ορίζεται ως ο καθορισμένος τόπος επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Ωστόσο, το υποκατάστημα αλλοδαπής εταιρείας που λειτουργεί στην χώρα μας, δεν συνιστά ανεξάρτητη ή διακριτή νομική προσωπικότητα από αυτήν της έδρας, ανεξαρτήτως των υποχρεώσεων που απορρέουν από το εσωτερικό μας δίκαιο (βλέπε: νόμος 4635/2019 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις», άρθρα 98 έως και 101¹ & ν. 3419/2005, Γ.Ε.Μ.Η.).

Συνεπώς, τόσο από νομική, όσο και από οργανωτική άποψη, το υποκατάστημα αλλοδαπής αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της εταιρείας που εδρεύει στην άλλη χώρα και υπό αυτήν την έννοια, διαθέτει ενιαία περιουσιακά στοιχεία, τα οποία υπόκεινται στο νομοθετικό πλαίσιο που ρυθμίζει την λειτουργία της, στην χώρα που βρίσκεται η έδρα.

Περαιτέρω, η διοίκηση της αλλοδαπής εταιρείας (έδρα) μπορεί να αποφασίσει την μεταφορά περιουσιακών στοιχείων στο υποκατάστημα που ιδρύθηκε σε άλλη χώρα, με σκοπό την κάλυψη των λειτουργικών ή οργανωτικών αναγκών του, στο πλαίσιο υλοποίησης επιχειρηματικών σχεδίων. Οι μεταφορές αυτές, κατά την γνώμη μας, δεν συνιστούν πράξεις μεταβίβαση κυριότητας των στοιχείων αυτών, σε άλλη οικονομική οντότητα.

Το υποκατάστημα αλλοδαπής που λειτουργεί στην χώρα μας με ελληνικό ΑΦΜ, επιλέγει υποχρεωτικά την λογιστική αυτοτέλεια (ν. 4308/2014) για την καταχώριση των οικονομικών του πράξεων. Οι πραγματοποιούμενες συναλλαγές μεταξύ της έδρας και του υποκαταστήματος θα παρακολουθούνται στον λογαριασμό 48 «Λογαριασμοί συνδέσμου με τα υποκαταστήματα» (Ε.Γ.Λ.Σ.) ή στον λογαριασμό 81 «Δοσοληπτικοί λογαριασμοί υποκαταστημάτων αυτοτελούς παρακολούθησης» (Ε.Λ.Π.). Το υποκατάστημα αλλοδαπής δεν έχει ίδιο κεφάλαιο, υπό την έννοια ότι δεν έχει αυτόνομη υπόσταση, αλλά χρηματοδοτείται απευθείας από το κεντρικό.

Με βάση τα ανωτέρω, το κόστος απόκτησης του ακινήτου θα μεταφερθεί στα βιβλία του υποκαταστήματος, με χρέωση του σχετικού κονδυλίου σε υπολογαριασμό του: 11 «Κτήρια-Εγκαταστάσεις κτηρίων-Τεχνικά έργα» (Ε.Γ.Λ.Σ.) ή του: 12 «Κτήρια-Τεχνικά έργα» (Ε.Λ.Π.) και πίστωση σε υπολογαριασμό του 48 ή του 81, κατά περίπτωση, ως άνω².

Λογιστικές και φορολογικές αποσβέσεις θα διενεργούνται από το υποκατάστημα (επί της αξίας των κτισμάτων).

Για θέματα Φορολογίας και Φορολογικής Διαδικασίας, αρμόδιες να απαντήσουν είναι οι αντίστοιχες Διευθύνσεις του Υπουργείου Οικονομικών.

ΤΑ ΜΕΛΗ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΣΛΟΤ

- ¹ Μετά την ψήφιση του ν. 4635/2019 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις», το πλαίσιο λειτουργίας των υποκαταστημάτων αλλοδαπής ρυθμίζεται αποκλειστικά και μόνο από τα άρθρα 98 έως και 101 του νόμου αυτού. Ταυτοχρόνως, σύμφωνα με το άρθρο 115, παράγραφος 1, του ίδιου νόμου ορίζεται ότι:
«1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:
α. Τα άρθρα 57, 58 και 59 του ν. 3190/1955 (περί ΕΠΕ).
β. Η παράγραφος 5 του άρθρου 170 και τα άρθρα 172, 173, 174 και 175 του ν. 4548/2018 (περί ΑΕ).
γ. Το άρθρο 42 του Εμπορικού Νόμου.»
- ² Για την λειτουργία των δοσοληπτικών λογαριασμών μεταξύ κεντρικού – υποκαταστήματος (48 ή 81), βλέπε Γνωμοδότηση ΣΛΟΤ 2078/2019.

Η. ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ε.2066/2021

Διευκρινίσεις για λήψη των εκπτώσεων ΤΕ.Π.Α.Η., λόγω εφάπαξ ετήσιας προκαταβολής του και λόγω ετήσιας παραμονής πλοίου σε λιμένες της Ελληνικής Επικράτειας

Αθήνα, 26/03/2021

Κατόπιν ερωτημάτων που τέθηκαν στην Υπηρεσία μας, αναφορικά με τα εν θέματι ζητήματα, παρέχονται οι ακόλουθες διευκρινίσεις:

1. Με την περ. γ της παρ. 3 του άρθρου δέκατου τρίτου του ν. 4211/2013 (Α' 256) ορίζεται ότι σε περίπτωση εφάπαξ προπληρωμής του ΤΕ.Π.Α.Η. για χρονικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών (ένα έτος) παρέχεται έκπτωση δέκα τοις εκατό (10%) στο οφειλόμενο ποσό, ενώ, για τη διενέργεια της έκπτωσης, η προπληρωμή πρέπει να πραγματοποιείται εντός του Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους για το επόμενο έτος ή εντός του Ιανουαρίου του τρέχοντος έτους.

2. Σύμφωνα με την περ. β της ως άνω παραγράφου είναι δυνατόν να παρέχεται περαιτέρω μείωση μέχρι είκοσι τοις εκατό (20%) για τα σκάφη ολικού μήκους άνω των δώδεκα (12) μέτρων, ανεξαρτήτως σημαίας, εφόσον εισέρχονται και παραμένουν σε λιμένες της Ελληνικής Επικράτειας κατά το τρέχον έτος.

3. Κατ' εξουσιοδότηση των ανωτέρω διατάξεων εκδόθηκε η ΠΟΛ.1210/2018 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Οικονομικών, με την οποία ορίσθηκαν, μεταξύ άλλων, και οι προθεσμίες για την εμπρόθεσμη καταβολή του ΤΕ.Π.Α.Η. ως εξής:

Βάσει του άρθρου 2 αυτής, το ΤΕ.Π.Α.Η. καταβάλλεται για κάθε μήνα παραμονής στα ελληνικά χωρικά ύδατα και η καταβολή διενεργείται πριν την έναρξη του μήνα για τον οποίο οφείλεται το τέλος και δύναται να αφορά και περισσότερους του ενός μήνες.

Για τα πλοία αναψυχής (ιδιωτικά και επαγγελματικά) ή τα επαγγελματικά τουριστικά ημερόπλοια που εισέρχονται στα ελληνικά χωρικά ύδατα για πρώτη φορά εντός του μήνα, το ΤΕ.Π.Α.Η καταβάλλεται το αργότερο κατά την ημερομηνία εισόδου για ολόκληρο τον τρέχοντα μήνα.

Επίσης, το ΤΕ.Π.Α.Η. δύναται να προκαταβάλλεται εφάπαξ και για ολόκληρο το έτος με την προϋπόθεση η καταβολή να πραγματοποιηθεί είτε τον μήνα Δεκέμβριο του προηγούμενου έτους, είτε τον Ιανουάριο του τρέχοντος έτους.

4. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, το ΤΕ.Π.Α.Η. καταβάλλεται πριν την έναρξη του μήνα ή της περιόδου (περισσότερους του ενός μήνες) για τα οποία οφείλεται ή το αργότερο μέχρι την ημερομηνία εισόδου του σκάφους στα ελληνικά ύδατα.

Στην περίπτωση προπληρωμής του ετήσιου ΤΕΠΑΗ, και προκειμένου να ληφθεί η έκπτωση ετήσιας προπληρωμής (10%) η καταβολή του ετήσιου ΤΕΠΑΗ πρέπει να πραγματοποιηθεί είτε εντός του Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους για το επόμενο, ή εντός του Ιανουαρίου του τρέχοντος έτους.

Για πλοία που εισέρχονται για πρώτη φορά εντός του μηνός Ιανουαρίου και προκειμένου να ληφθεί η έκπτωση ετήσιας προπληρωμής (10%) η καταβολή του ετήσιου ΤΕΠΑΗ πρέπει να έχει γίνει έως την ημερομηνία εισόδου στα ελληνικά χωρικά ύδατα.

5. Παραδείγματα:

- Για σκάφος που βρίσκεται στα ελληνικά χωρικά ύδατα εντός του μηνός Δεκεμβρίου 2020, πέραν της μηνιαίας καταβολής του ΤΕΠΑΗ για το μήνα αυτό, η έκπτωση (10%) για το έτος 2021, ήτοι από 1/1/2021 έως 31/12/2021, παρέχεται, εφόσον η ετήσια προπληρωμή για το εν λόγω έτος γίνει είτε το μήνα Δεκέμβριο έτους 2020 είτε τον Ιανουάριο του 2021.

- Για σκάφος που εισήλθε στα ελληνικά χωρικά ύδατα στις 10 Ιανουαρίου 2021, για την παροχή της έκπτωσης (10%), θα πρέπει η ετήσια προπληρωμή, του ΤΕ.Π.Α.Η. να γίνει μέχρι την 10η Ιανουαρίου 2021, (ημέρα εισόδου του στα ελληνικά χωρικά ύδατα)

6. Τέλος, σε ότι αφορά την επιπλέον έκπτωση της παρ. β του άρθρου 5 της ΠΟΛ.1210/2018, λόγω ετήσιας παραμονής σε λιμένες της Ελληνικής Επικράτειας (20%), η έκπτωση αυτή χορηγείται με την προϋπόθεση ότι έχει προηγουμένως χορηγηθεί η έκπτωση (10%) της ετήσιας προπληρωμής του ΤΕ.Π.Α.Η.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ Α.Α.Δ.Ε.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

E.2067/2021

Παροχή οδηγιών σχετικά με την αντιμετώπιση ιδιωτικών σκαφών αναψυχής με σημαία Ηνωμένου Βασιλείου μετά την έξοδο του Η.Β. από την Ε.Ε.

Αθήνα 26/03/2021

Σχετ: Οι αριθμ Ε.2210/2020, Ε.2020/2021 και Ε.2050/2021 εγκύκλιοι του Διοικητή ΑΑΔΕ

Κατόπιν των ανωτέρω σχετικών οδηγιών και νεώτερων αιτημάτων αναφορικά με το πεδίο εφαρμογής της Ε.2050/2021 εγκυκλίου και προς περαιτέρω διευκρίνιση της τελωνειακής και φορολογικής αντιμετώπισης των σκαφών με σημαία Η.Β. σας γνωρίζουμε ότι αντικαθίσταται η παράγραφος 5 της Εγκυκλίου Ε.2050/2021 ως ακολούθως:

«5. Κατόπιν των ανωτέρω, λαμβάνοντας υπόψη: τη δυνατότητα εφαρμογής διατάξεων επανεισαγωγής προκειμένου για σκάφη που έχουν αγοραστεί ή κατασκευαστεί στην Ε.Ε. και έχουν καταβάλει το ΦΠΑ στην Ε.Ε.27, το γεγονός ότι υπάρχουν σκάφη που διακινούνται στη χώρα μας, τα οποία έχουν διατηρήσει την σημαία του Η.Β., και έχουν καταβάλει τον αναλογούντα ΦΠΑ σε κράτος μέλος της Ε.Ε.27 κατά την αγορά τους, την ανάγκη της απρόσκοπτης διακίνησης των ως άνω σκαφών στα ελληνικά χωρικά ύδατα χωρίς την υποχρέωση τήρησης σύνθετων τελωνειακών διαδικασιών, το γεγονός ότι κατά την συνήθη διακίνησή τους, μεταξύ και ελληνικών λιμένων, τα εν λόγω σκάφη, πλέουν τόσο σε εθνικά όσο και διεθνή ύδατα, τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 της Δ 257/139/23.2.2000 ΑΥΟ (378/Β') όπως ισχύει, σχετικά με την έκδοση Δελτίου Κίνησης Αορίστου Ισχύος για σκάφη με νηολόγιο ή σημαία τρίτης χώρας με την προϋπόθεση ότι έχουν καταβληθεί για αυτά οι αναλογούντες δασμοί και φόροι, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Για τα ιδιωτικά σκάφη αναψυχής με σημαία ΗΒ για τα οποία έχει καταβληθεί ο ΦΠΑ στην Ε.Ε.27, δύναται να εξετάζεται από τις τελωνειακές αρχές η συνδρομή των όρων εφαρμογής των διατάξεων περί επανεισαγωγής, μετά από αίτηση των ως άνω προσώπων, που θα υποβάλλεται στην αρμόδια τελωνειακή αρχή, στην οποία θα επισυνάπτονται όλα τα δικαιολογητικά στοιχεία που αποδεικνύουν την ολοκλήρωση της φορολογικής υποχρέωσης για τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας των εν λόγω σκαφών στην Ε.Ε. των 27 κρατών μελών.

Κατόπιν της εξέτασης των όρων εφαρμογής των διατάξεων επανεισαγωγής, χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις, θα τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 1 παρ.2 της Δ 257/139/23.2.2000 ΑΥΟ (378/Β') όπως ισχύει, και θα εκδίδεται Δελτίο Κίνησης Αορίστου Ισχύος για την ελεύθερη διακίνηση τους, με διατήρηση της σημαίας τους.»

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΑΔΕ
Γ. ΠΙΤΣΙΛΗΣ

E.2073/2021**Διευκρινίσεις επί των διατάξεων του άρθρου 293 του ν. 4738/2020 (Α' 207) και παροχή οδηγιών για την ενιαία εφαρμογή της ρύθμισης οφειλών που προέρχονται από επιχειρηματικά δάνεια και δάνεια φυσικών προσώπων, καθώς και από καταπτώσεις της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας**

Αθήνα, 06/04/2021

Με την παρούσα εγκύκλιο διευκρινίζονται ειδικότερα θέματα επί των διατάξεων του άρθρου 293 του ν. 4738/2020 (Α' 207) και της Α.1007/2021 (Β' 138) απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών και παρέχονται οδηγίες για ενιαία εφαρμογή αυτών.

Αναλυτικότερα:

1. Οι οφειλέτες δύνανται να ρυθμίσουν στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) και τα Ελεγκτικά Κέντρα, το σύνολο των, κατά Κ.Ε.Δ.Ε . (ν.δ. 356/1974, Α 90, Κ.Ε.Δ.Ε.), βεβαιωμένων οφειλών τους που προέρχονται από επιχειρηματικά δάνεια και δάνεια φυσικών προσώπων, με εκδοθείσες έως και το έτος 2012 υπουργικές αποφάσεις παροχής της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου κατ' εξουσιοδότηση του ν. 2332/1995 (Α' 181) ή παροχής της εγγύησης της εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Α Ε» (πρώην «Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης Α Ε ») ή της εταιρείας με την επωνυμία «Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων Α Ε (ΤΕΜΠΜΕ Α Ε) , όπως ισχύουν, τα οποία είχαν καταστεί ληξιπρόθεσμα στα πιστωτικά ιδρύματα έως τις 7.10.2019, όπως αναγράφεται στο αίτημα κατάπτωσης των τραπεζών στις αρμόδιες Υπηρεσίες. Προϋπόθεση για την ένταξη των εν λόγω οφειλών στην ρύθμιση αυτή είναι να έχουν καταχωρισθεί στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της Φορολογικής Διοίκησης από τις 7.10.2019 μέχρι και την ημερομηνία αίτησης για υπαγωγή στη ρύθμιση.

2. Η αίτηση για την υπαγωγή των οφειλών στη ρύθμιση υποβάλλεται, είτε αυτοπρόσωπα είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (όπως ειδικότερα αναφέρεται στην παράγραφο 3 της παρούσας), στην Υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης η οποία είναι αρμόδια για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής ή και στη Δ.Ο.Υ. στην οποία είναι βεβαιωμένη η οφειλή η οποία σε κάθε περίπτωση υποχρεούται να τη διαβιβάσει αμελλητί στην αρμόδια για την επιδίωξη της είσπραξης υπηρεσία. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να λάβει την πληροφορία αυτή μέσω του συνδέσμου «Προσωποποιημένης Πληροφόρησης» στο myTAXISnet. Για διευκόλυνση όσων υποβάλλουν την αίτηση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προσαρτάται στην παρούσα εγκύκλιο πίνακας Δ.Ο.Υ/Ελεγκτικών Κέντρων που είναι αρμόδια για την επιδίωξη της είσπραξης σε σχέση με τις Δ.Ο.Υ. στις οποίες είναι βεβαιωμένη η οφειλή (Πίνακας Ι)

3. Στην περίπτωση επιλογής από τους φορολογούμενους υποβολής της αίτησης ηλεκτρονικά/ψηφιακά, αυτοί δύνανται να υποβάλουν την αίτησή τους, συμπληρώνοντας στην υπεύθυνη δήλωση που είναι διαθέσιμη στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη Gov.gr, το κάτωθι κείμενο:

«Με την ιδιότητά μου ως φυσικό πρόσωπο/νόμιμος εκπρόσωπος /εκκαθαριστής/ κληρονόμος.....παρακαλώ όπως ρυθμίσετε σύμφωνα με το άρθρο 293 του ν.4738/2020 τις βεβαιωμένες οφειλές μου ή της εταιρείας με Α.Φ.Μ.....ή του κληρονομούμενου με Α.Φ.Μ.....σε Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες/Ελεγκτικά Κέντρα που προήλθαν από επιχειρηματικό δάνειο/δάνειο φυσικού προσώπου, με υπουργική απόφαση παροχής της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου/παροχής της εγγύησης της εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα ΑΕ»/της εταιρείας με την επωνυμία «Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων ΑΕ (ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ), σε.....μηνιαίες δόσεις.».

Η συμπληρωμένη υπεύθυνη δήλωση αποστέλλεται εντός των τιθέμενων στην παράγραφο 4 της παρούσας προθεσμιών μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή το Ελεγκτικό Κέντρο (βλέπε Πίνακα Ι).

Μετά την αποστολή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, της αίτησης για ένταξη στη ρύθμιση και παραλαβή αυτής από την αρμόδια Δ.Ο.Υ./Ελεγκτικό Κέντρο, η αρμόδια υπηρεσία (Δ.Ο.Υ/ Ελεγκτικό κέντρο) αποστέλλει, το αργότερο εντός της επομένης από την λήψη του αιτήματος προς τον αιτούντα απαντητικό μήνυμα στη θυρίδα «e-Κοινοποιήσεις» στο myTAXISnet, όπου θα αναφέρεται:

- η ταυτότητα της ρυθμισμένης οφειλής (ΤΡΟ),
- το ακριβές ποσό της πρώτης δόσης,
- η καταληκτική ημερομηνία πληρωμής της δόσης.

4. Οι προθεσμίες υποβολής της αίτησης για την υπαγωγή των οφειλών στη ρύθμιση έχουν ως εξής:

- Α. Έως την Τρίτη 4/5/2021, για οφειλές που έχουν βεβαιωθεί από 7.10.2019 μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της αίτησης (καθώς η καταληκτική προθεσμία της 30/4/2021 που τίθεται στο άρθρο 293 του ν. 4738/2020 είναι αργία και μετατίθεται για την επόμενη εργάσιμη ημέρα).
- Β. Εντός 6 μηνών από τη βεβαίωσή τους, για οφειλές που θα βεβαιωθούν μετά την 29/4/2021 (καθώς η καταληκτική προθεσμία της 30/4/2021 που τίθεται στο άρθρο 293 του ν. 4738/2020 είναι αργία).

5. Ανεξάρτητα από τον τρόπο υποβολής της αίτησης - αυτοπρόσωπα ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μετά την πληρωμή της πρώτης δόσης και την πίστωση αυτής, η ρύθμιση θα εμφανιστεί στο myTAXISnet του αιτούντα και ειδικότερα στο σύνδεσμο «Προσωποποιημένη Πληροφόρηση» που βρίσκεται στην ιστοσελίδα της ΑΑΔ Ε (<https://www.aade.gr>).

Υπενθυμίζεται ότι η πρώτη δόση καταβάλλεται εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία αίτησης υπαγωγής στη ρύθμιση και προβλέπεται μέγιστος αριθμός μηνιαίων δόσεων έως και εκατόν είκοσι (120), με ελάχιστο ποσό δόσης τα είκοσι ευρώ (20) € και απαλλαγή κατά ποσοστό από τις προσαυξήσεις/τόκους εκπρόθεσμης καταβολής που επιβαρύνουν τις βεβαιωμένες οφειλές αναλόγως του επιλεγέντος αριθμού δόσεων. Επισημαίνεται ότι βασικές συνολικές οφειλές που υπάγονται σε πρόγραμμα ρύθμισης του άρθρου 23 του ν.4738/2020, αντί των κατά Κ. Ε.Δ. Ε. τόκων και προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής από την υπαγωγή σε ρύθμιση επιβαρύνονται με τόκο που ανέρχεται σε τρεις εκατοστιαίες μονάδες (3%) ετησίως υπολογισμένο.

6. Επισημαίνεται ότι στην παρούσα ρύθμιση υπάγονται ληξιπρόθεσμες οφειλές, οι οποίες δεν έχουν τακτοποιηθεί κατά νόμιμο τρόπο με αναστολή πληρωμής ή διευκόλυνση ή άλλη ρύθμιση τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών στη Φορολογική Διοίκηση βάσει νόμου ή δικαστικής απόφασης ή προσωρινής διαταγής όπως διαπιστώνεται, μετά από έλεγχο της αρμόδιας για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής ΔΟΥ / Ελεγκτικού Κέντρου πριν την αποδοχή του αιτήματος για ρύθμιση βάσει του άρθρου 23 ν. 4738/2020.

7. Εντούτοις, για λόγους χρηστής διοίκησης, παρέχεται η δυνατότητα υπαγωγής στη ρύθμιση των διατάξεων του άρθρου 293 του ν. 4738/2020 και στους οφειλέτες, οι οποίοι, μέχρι την έκδοση της παρούσης, έχουν υπαγάγει από 27/10/2020, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4738/2020, τις οφειλές της παρούσας σε άλλη εν ισχύ ρύθμιση τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών στη Φορολογική Διοίκηση βάσει των διατάξεων της υποπαραγράφου Α2 της παραγράφου Α του πρώτου άρθρου του ν.4152/2013 (Α'107) (πάγια ρύθμιση του ν. 4152/2013), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Ειδικότερα, στους παραπάνω οφειλέτες παρέχεται η δυνατότητα υπαγωγής των εν λόγω οφειλών στη ρύθμιση των διατάξεων του άρθρου 293 του ν. 4738/2020 μετά από αίτησή τους για το υπόλοιπο των οφειλών κατά την ημερομηνία υποβολής της. Η αίτηση δύναται να υποβληθεί με τους ανωτέρω περιγραφόμενους τρόπους. Στην αίτηση θα πρέπει επιπλέον των στοιχείων που αναφέρονται πιο πάνω να αναφέρονται επίσης και τα στοιχεία της ρύθμισης στην οποία έχουν ήδη υπαχθεί.

Σε περίπτωση που στην ανωτέρω πάγια ρύθμιση του ν. 4152/2013 έχουν ενταχθεί και άλλες οφειλές των φορολογούμενων αυτών, οι οποίες όμως δεν δύναται να υπαχθούν στη ρύθμιση του άρθρου 293, για αυτές εξακολουθεί και ισχύει η υπάρχουσα πάγια ρύθμιση του ν. 4152/2013, η οποία καταχωρείται εκ νέου με τον

ίδιο αριθμό πρωτόκολλου και με τα ίδια, κατά τα λοιπά, στοιχεία της ρύθμισης (δηλαδή σύμφωνα με τους οικείους όρους και προϋποθέσεις).

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ Α.Α.Δ.Ε.
Γ. ΠΙΤΣΙΛΗΣ

Αριθμ. 43083/2021

Καθορισμός του ποσού, κατά είδος ενισχύσεων, για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στις Στρατηγικές Επενδύσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4608/2019

(ΦΕΚ Β' 1571/17-04-2021)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 10 έως 28 του ν. 4608/2019 «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις» (Α' 66), όπως ισχύουν, και ιδίως της παρ. 2 του άρθρου 20 αυτού.
2. Τις διατάξεις του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.06.2014, σ. 1-178), όπως ισχύει.
3. Τις διατάξεις του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και ιδίως του άρθρου 20 αυτού.
4. Τις διατάξεις του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
5. Το άρθρο 90 του «Κώδικα για την Κυβέρνηση και κυβερνητικά όργανα», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ.63/2005 (Α' 98).
6. Τις διατάξεις του Π.Δ.147/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης» (Α' 192).
7. Τις διατάξεις του Π.Δ.81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).
8. Τις διατάξεις του Π.Δ.83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
9. Τις διατάξεις του Π.Δ.84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).
10. Τις διατάξεις του Π.Δ.62/2020 «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 155).
11. Την υπό στοιχεία Υ 45/5.8.2020 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Νικόλαο Παπαθανάση» (Β' 3328).
12. Την υπό στοιχεία Υ 70/30.10.2020 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη» (Β' 4805).

13. Την υπ' αρ. 85847/11.08.2020 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων

«Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Ιωάννη Τσακίρη» (Β' 3375).

14. Την υπ' αρ. 34226/22-03-2021 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, όπως προβλέπεται στην παρ. 5ε του άρθρου 24 του ν. 4270/2014, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 10 του ν. 4337/2017.

15. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης προκαλείται επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, το ύψος της οποίας αναφέρεται στο άρθρο 3 της παρούσας. Η προκαλούμενη δαπάνη θα αντιμετωπισθεί στο πλαίσιο των υφιστάμενων ορίων του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής,

αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Ποσό φορολογικής απαλλαγής

Το συνολικό ποσό της φορολογικής απαλλαγής για τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί ή θα υπαχθούν στις Στρατηγικές Επενδύσεις, σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 28 του ν. 4608/2019 και για τα οποία εκδίδεται εντός του 2021 απόφαση χορήγησης του κινήτρου του άρθρου 12 του ν. 4608/2019 καθορίζεται στο ποσό των 15.000.000 ευρώ.

Άρθρο 2

Ποσό επιχορήγησης

Το συνολικό ποσό της επιχορήγησης για τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί ή θα υπαχθούν στις Στρατηγικές Επενδύσεις, σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 28 του ν. 4608/2019 και για τα οποία εκδίδεται εντός του 2021 απόφαση χορήγησης του κινήτρου του άρθρου 14 του ν. 4608/2019 καθορίζεται στο ποσό των 18.000.000 ευρώ.

Άρθρο 3

Πηγές Χρηματοδότησης - Επιβάρυνση κρατικού προϋπολογισμού

α. Το ποσό της επιχορήγησης για τα επενδυτικά σχέδια της παρούσας απόφασης καλύπτεται από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων στον οποίο εγγράφεται η δαπάνη των 18.000.000 ευρώ και δύναται να προέλθει από εθνικούς πόρους ή τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία.

β. Από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης εκτιμάται ότι:

i. Για το τρέχον έτος (2021) δεν θα προκύψει απώλεια φορολογικών εσόδων και θα προκύψει δαπάνη ύψους 4.000.000 ευρώ σε βάρος του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων.

ii. Για το επόμενο έτος (2022) θα προκύψει απώλεια φορολογικών εσόδων ύψους 5.000.000 ευρώ και δαπάνη ύψους 3.000.000 ευρώ σε βάρος του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων.

iii. Για τα επόμενα τρία έτη (2023, 2024, 2025) η απώλεια φορολογικών εσόδων δεν θα υπερβαίνει το ποσό των 10.000.000 ευρώ, ενώ η δαπάνη που θα προκύψει σε βάρος του Προϋπολογισμού Δημοσίων

Επενδύσεων συναρτάται από τον βαθμό υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων που θα υπαχθούν το τρέχον έτος στις Στρατηγικές Επενδύσεων και πάντως δεν θα υπερβαίνει το ποσό των 11.000.000 ευρώ.

Άρθρο 4

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 12/04/2021

Οι Υπουργοί

Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών

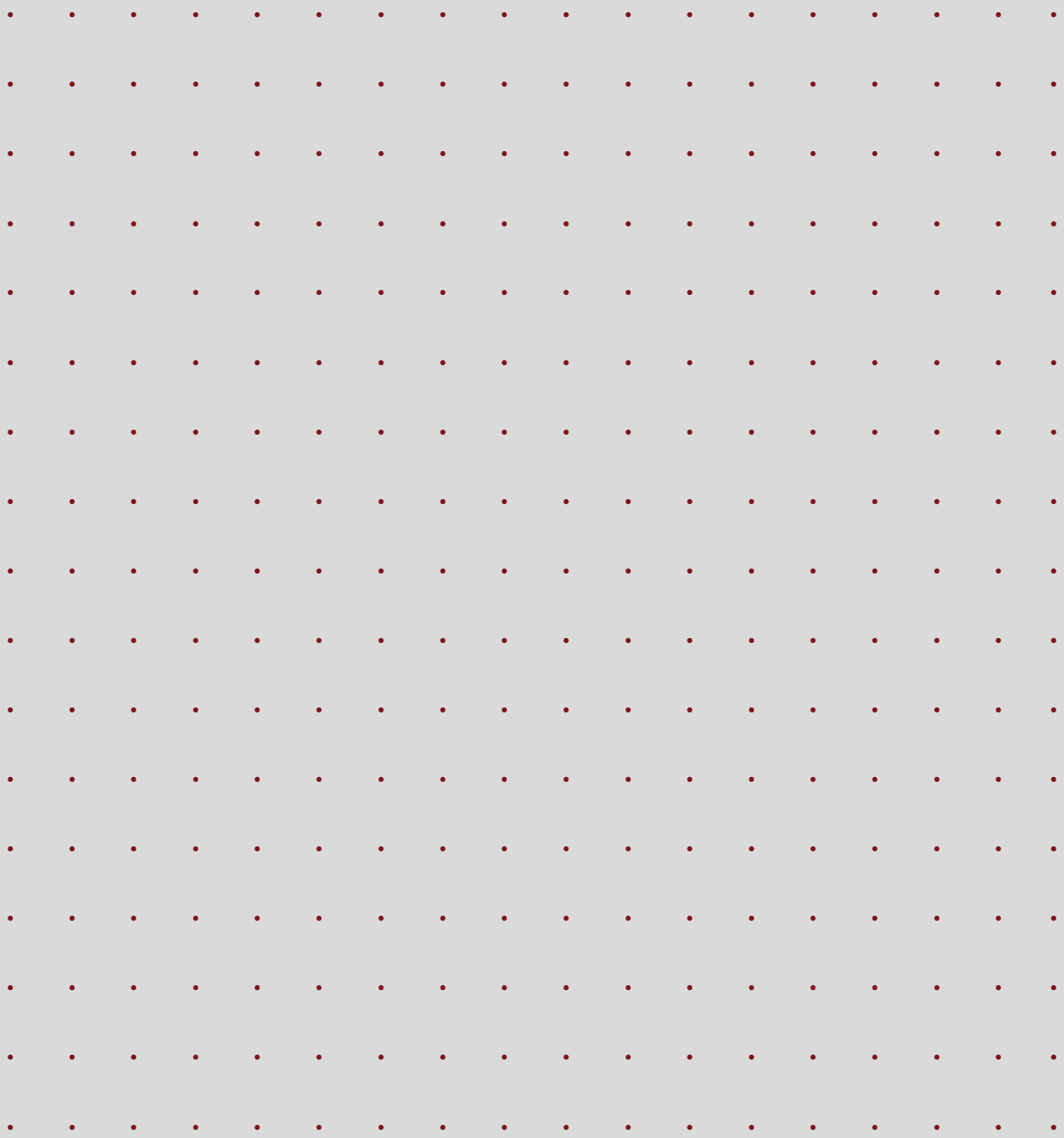
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΙΡΗΣ

Φωκίωνος Νέγρη 3
112 57 Αθήνα

T: 210 8691100
F: 210 8617328 - 210 8618016
E: solcrowe@solcrowe.gr

www.solcrowe.gr